

Kerstin Hellman

Kommunstyrelsen

kallas härmed till sammanträde 2013-04-10 kl 08.30 i sammanträdesrum
Wårgårda Wårdshus för att behandla följande ärenden:

Ärende	Hand- läggare	Utskott	KF	Sid
1. Upprop	KEHE			
2. Val av justerare	KEHE			
3. Godkännande av dagordningen	KEHE			
4. Personalföreträdare i Kommunstyrelsen	KEHE			
5. Delegeringsbeslut	KEHE			
6. Meddelanden	KEHE			
7. Ekonomisk månadsuppföljning 2013	ANST			
8. Årsredovisning 2012	ANST	AU,SB,LO	X	
9. Verksamhetsberättelse 2012	ANST	AU,SB,LO	X	
10. Hantering av över/underskott	ANST	AU	X	
11. Ombudgetering investeringsmedel	ANST	AU	X	
12. Årsredovisning Stiftelsen Ljungås 2012	ANST	AU	X	
13. Budget- och verksamhetsplan målområden inför 2014 - 2016	LABJ	AU	X	
14. Sjuhäradskommunalförbund årsredovisning 2012 med revisorsberättelse	LABJ	AU	X	
15. Avsägelse av samtliga kommunala uppdrag och nyval	KEHE			
16. Medborgarförslag - till doftfrihet i kommunens verksamheter"	MARE	AU		
17. Motion angående skötsel/vård av Vårgårda kommuns tätortsnära natur	KEHE			
18. Struktur för arbete med planering, uppföljning och kvalitetsutveckling	LABJ			
19. Medborgarundersökning - 2012	POLI			
20. WEPA West Sweden	GOHE	AU,SB,LO		
21. Årsredovisning 2012 Sjuhäradskommun Samordningsförbund	LABJ	LO	X	
22. Information kring förändringar i programutbudet på gymnasiet	PIAN			

23. Information kring kommande förslag om nya avgifter inom äldreomsorgen	ROMA			
24. Regional handlingsplan 2012 - 2014 med särskilt fokus på de mest sjuka äldre	ROMA	LO		
25. Redovisning av stimulansmedel för insatser inom vård och omsorg för äldre personer 2007-2011	ROMA	LO		
26. Information kring lokalöversyn inom äldreomsorgen	ROMV			
27. Ansökan stimulansbidrag 2013 för att vidareutveckla valfrithetssystem enligt lagen(2008:962) LOV	ROMA	LO		
28. Information om uppdrag gällande Fritidsgård	EVWE			
29. Musikskoleavgifter 2013	PIAN	AU	X	
30. Uppdrag till gemensam vuxutbildning Vårgårda - Herrljunga	PIAN/ THOJ	LO	X	
31. Hols förskola	CABE	AU	X	
32. Detaljplan kv Staren 1	SOAN	SB	X	
33. Tillsynsplan för miljötillsyn och livsmedelskontroll 2013	EMGU	SB		
34. Genomförandeplan inventering enskilda avlopp	SATA	SB		
35. Vindbruksplan - Information	SATA			
36. Rapporter	KEHE			
37. Remiss – Kulturplan för Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund 2013-2015	HAHA	LO		
38. Vårgårda Bostäder AB – inhämtande av kommunens yttrande enligt ägardirektiv	LABJ			

Justering av protokollet sker förslagsvis måndag 2013-04-15 på Kommunkontoret i Vårgårda.

Utskottssammanträden

Utskottet lärande och omsorg 2013-04-02, kl 14.00 på Socialkontoret
 Samhällsbyggnadsutskottet 2013-04-03, kl 08.00 i smtr rum Ljungås
 Allmänna utskottet 2013-04-03, kl 14.00 i smtr rum Ljungås

I Samhällsbyggnadsutskottet tas upp, förutom ovan angivna ärenden märkta SB, ärendena: Tillägg till översiktsplan (ÖP) om landsbygdsutveckling i strandnära läge och Kostchefen informerar om bl a kravmärkta livsmedel.

Gruppmöten 2013-04-08

Centerpartiet	Floragatan	18:00
Moderaterna	Vårgårda Wårdshus	19:00
Kristdemokraterna	Kommunhuset, Yxnås	19:00
Folkpartiet	Floragatan	18:00
Socialdemokraterna	Trastvägen 9	18:30
Miljöpartiet	Kommunhuset	18:00

Mattias Olsson, ordförande Kerstin Hellman, sekreterare, tel 600610,
kerstin.hellman@vargarda.se

Kerstin Hellman

Allmänna utskottet

kallas härmed till sammanträde 2013-04-03 i sammanträdesrum Ljungås
kl 14.00 för att behandla följande ärenden:

Ärende	Hand- läggare	Tid
1. Årsredovisning 2012	ANST	14.00
2. Verksamhetsberättelse 2012	ANST	
3. Hantering av över/underskott	ANST	
4. Ombudgetering investeringsmedel	ANST	
5. Årsredovisning Stiftelsen Ljungås 2012	ANST	
6. Budget- och verksamhetsplan målområden inför 2014 - 2016	LABJ	
7. Sjuhärads kommunalförbund årsredovisning 2012 med revisorsberättelse	LABJ	
8. Medborgarförslag - till doftfrihet i kommunens verksamheter	MARE	15.15
9. WEPA West Sweden	GOHE	15.45
10. Musikskoleavgifter	PIAN	15.30
11. Hols förskola	CABE	15.00

Mattias Olsson, ordförande

Kerstin Hellman, sekr

Diarienumr 13-61

Upprop

Kommunstyrelsen förrättar upprop.

Diariennr 13-62

Val av justerare

Kommunstyrelsen väljer justerare som ska justera dagens protokoll.

Kerstin Hellman

Diariennr 13-4

Godkännande av dagordningen

Ärendebeskrivning

Dagordning för dagens sammanträde har varit utskickad, uppsatt på kommunens anslagstavla och publicerad på kommunens hemsida.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner dagordningen.

Kerstin Hellman

Diariennr 13-6

Personalföreträdare i Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Personalföreträdare har i enlighet med kommunallagen ej närvarorätt i Kommunstyrelsen eller nämnder. Kommunstyrelsen beslutade 2011-03-02 § 36 att ordföranden skulle agera utifrån kommunallagens skrivning om personalföreträdares närvarorätt i nämnder.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att personalföreträdare får delta på dagens sammanträde, dock ej vid beslut.

Kerstin Hellman

Diariennr 13-7

Delegeringsbeslut

Ärendebeskrivning

Inga delegeringsbeslut finns att förteckna 2013-03-25.

Kerstin Hellman

Diariennr 13-8

Meddelanden

Mattias Olsson, 2013-03-11, för Kommunstyrelsen

Svar på remiss gällande Förslag till avgränsningar av miljöbedömning för den regionala infrastrukturplanen 2014-2025 för Västra Götalandsregionen

Sjuhärads kommunalförbund, 2013-02-26

Direktionsprotokoll 2013-02-08

Advokatfirman Fylgia, dok nr 73222

Dom Kalven 1 och 2, skadeståndsansvar

Hovrätten för västra Sverige angående prövningstillstånd

Beredningsförslag

Kommunstyrelsen har tagit del av redovisade meddelanden.

Vårgårda kommun

Årsredovisning 2012

2 Övergripande

- 2 Politisk organisation
- 3 Kommunstyrelsens ordförande
- 4 Sammanfattning
- 5 Vart gick skattepengarna?
- 6 10 år i sammandrag

7 Förvaltningsberättelse

- 8 Omvärldsanalys
- 12 Vårgårda kommun i ett Sjuhäradsperspektiv
- 13 Vision och övergripande mål
- 20 Medarbetare i kommunen
- 26 Miljöredovisning
- 28 Kvalitetsarbete i kommunen
- 30 Ekonomisk översikt och analys

35 Ekonomisk redovisning

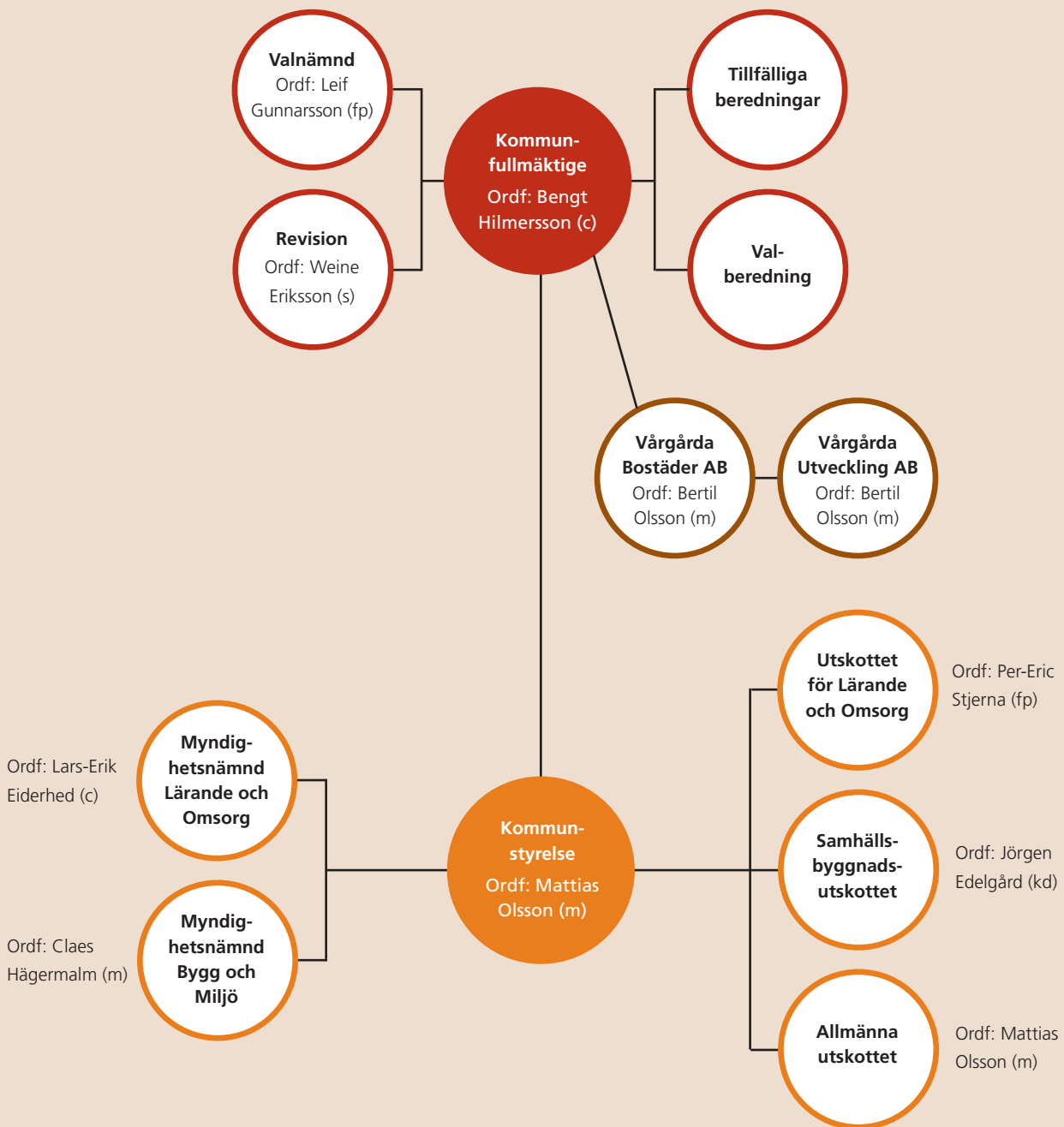
- 36 Resultaträkning
- 36 Finansieringsanalys
- 37 Balansräkning
- 38 Ekonomiska nyckeltal
- 39 Noter
- 45 Driftsredovisning
- 46 Investeringsredovisning
- 48 Redovisningsprinciper

51 Verksamhetsberättelse

- 52 Politisk verksamhet
- 53 Kommunförvaltningen
- 60 Avgiftsfinansierad verksamhet
- 63 Vårgårda Bostäder AB
- 65 Begreppsförklaring
- 66 Revisionsberättelse

Politisk organisation

Kommunfullmäktigevalet 2010

År	Ant röster	%	Mandat
Moderata Samlingspartiet	1 460	21%	8
Centerpartiet	1 145	16%	7
Folkpartiet liberalerna	693	10%	4
Kristdemokraterna	767	11%	4
Arbetarepartiet Socialdemokraterna	1 985	29%	12
Vänsterpartiet	191	3%	1
Miljöpartiet de gröna	438	6%	3
Sverigedemokraterna	270	4%	2
Övriga partier	10	0%	0

Kommunstyrelsens ordförande

Från mitt inledningsanförande den 23 november 2011 i kommunfullmäktige, när budget och verksamhetsplan för 2012 antogs, följer här några citat:

"Vision 2018 är för verksamhetsåret 2012 den allt överskuggande."

"Vision 2018 kommer att vara ledstjärnan för de kommande fem verksamhetsåren."

"Vision 2018 är en tillväxtvision. Vi skall bli fler invånare i Vårgårda. Att bli fler invånare i kommunen är bra av två skäl. Det ger ökad ekonomisk bärkraft för våra gemensamma åtaganden såsom skola, vård och omsorg och det ger ett bättre underlag för samhällsservice, butiker och kommunikationer."

Hur har det då blivit? Har vi fått den tillväxt till numerären som vi vill och bestämt oss för att ha? Svaret får nog bli ett nej eftersom vi de två senaste åren sammantaget ökat med mindre än 100 invånare. Av detta kan vi konstatera att det tar mer tid än vad vi ibland tror att skapa förutsättningar för tillväxt i form av nya bostäder. Nya utbyggnadsområden med detaljplaner och tillhörande infrastruktur krävs. Dock har vi under året utfört mycket förberedande arbete och förutsättningarna är i dag mycket bättre för att kunna producera nya bostäder de närmaste åren.

Ett annat verksamhetsområde som tagit mycket tid och kraft i anspråk är omställningen inom äldreomsorgen. Under 2012 har mycket av den omställning formats, som påbörjades 2011, för att komma tillrätta med de alltför höga kostnaderna inom äldreomsorgen. Det har varit en svår uppgift som skapat viss oro bland brukare och anställda. Under år 2012 har kostnadsläget inte förbättrats nämnvärt, vi dras fortfarande med stora underskott i denna del av verksamheten. Vi kan dock med fog påstå att under slutfasen av året ses tydligt positiva effekter av omställningen när det gäller ekonomi, kvalitet på utförandet av tjänsterna och för personalens arbetsförhållanden inom omsorgen.

Inom området skola och barnomsorg fortsätter vi på den inslagna vägen med fokus på förbättrade resultat. Vetskapen om att bra skolresultat med hög godkännandeandel

hos eleverna som skapar förutsättning för fortsatta studier och därmed motverkar utanförskap och segregering sporrar. Att kunna medverka till ett bättre liv och framtid för den uppväxande generationen är grundläggande viktigt. Inom barnomsorg och förskola är efterfrågan på platser hela tiden stigande, varför nya avdelningar tagits i bruk och ytterligare utbyggnad planerats under året.

Vid denna mandatperiods början togs beslut att införa ett resultatbaserat styrsystem där grundprincipen är att styra mot den enskilde individen/brukarens behov. Kvaliteten på de tjänster kommunen levererar skall hela tiden förbättras genom uppföljningar av indikatorer, mätetal, jämförande nyckeltal m.m. Under året har betydande framsteg och förbättringar gjorts i detta styrsystem, och jag är övertygad om att detta kommer att ge synbara effektivitets- och kvalitetsvinster framöver.

Samarbete med föreningar och näringsliv är mycket viktigt. Som ett fortsatt bevis på det goda näringslivsklimatet rankades Vårgårda i Svensk Näringslivs årliga ranking som bästa kommun i Västra Götalandsregionen, med placering nummer 11 bland Sveriges alla kommuner. Under året har en ny marknadsföringsplan påbörjats, som utöver att fokusera på att bli fler invånare också fokuserar på att få nya företag att etablera sig i kommunen samt även skapa förutsättningar för befintliga företag att växa.

Mattias Olsson

Mattias Olsson,
Kommunstyrelsens ordförande

Uppdraget för kommunen, för politiker och anställda, är att inom de begränsande ekonomiska förutsättningar som råder alltid på ett resurssnålt, miljöriktigt och långsiktigt hållbart sätt leverera bästa möjliga kvalitet på de tjänster vi tillhandahåller till våra invånare och brukare. Politiker och anställda har denna insikt. Därför vill jag rikta ett stort tack till alla för den goda insats som gjorts under året, ett år med påfrestande omställningar och små ekonomiska marginaler.

Sammanfattning

Inom parentes redovisas föregående års värden.

Befolkning

Under 2000-talet har befolkningsförändringen i Vårgårda varit positiv. Befolkningen har ökat med 313 invånare eller i snitt med 0,29 procent per år.

Befolkningen i Vårgårda uppgick den 31 december 2012 till 11 030 personer, vilket jämfört med samma tidpunkt förra året är en ökning med 36 personer.

Finansiella mål

Kommunfullmäktige har fastslagit tre långsiktiga finansiella mål och dessa handlar om ekonomiskt resultat, soliditet samt självfinansiering av investeringsutgifter.

Ekonomiskt resultat

Årets resultat uppgår till 9,5 (5,5) mkr vilket är 0,4 mkr sämre än budget. Resultatet uppgår därmed till 1,9 (1,1) procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målsättningen är inte uppnådd.

Soliditet

Soliditeten uppgår till 61,1 (59,9) en förbättring jämfört med 2011 med 1,2 procentenheter. Den finansiella målsättningen är att stärka soliditeten vilket också har skett. Målet är uppnått. Om den delen av pensionskulden som idag är noterad som en ansvarsförbindelse, 226,5 mkr, medtogs i balansräkningen, skulle soliditeten sjunka från 61,1 procent till 4,2 (3,3) procent.

Investeringar

Det tredje finansiella målet uttrycker att investeringsutgifterna över tiden skall finansieras från den egna verksamheten. Årets investeringar har uppgått till 32,9 (32,5) mkr varav 2,8 (7,7) mkr avser investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet (VA och Renhållning). Självfinansieringsgra-

den uppgår till 92 procent. Målsättningen är inte uppnådd.

Förvaltningens resultat

Förvaltningens ekonomiska resultat avviker med -18,1 (1,3) mkr från tilldelade medel.

Förvaltningens resultat, mkr		
	Resultat	Avvikelse
Lärande och Omsorg	409,2	-18,7
Samhällsbyggnad	34,5	0,4
Gemensam service	22,7	0,1
Destination Vårgårda	15,9	0,4
Kommunövergr o SPU	14,0	-0,3
Totalt	496,3	-18,1

Personalredovisning

Antal årsarbeten har under 2012 uppgått till 831 vilket är en minskning med 2 årsarbeten jämfört med 2011.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda uppgår till 88 procent vilket är en ökning med 2 procentenheter jämfört med föregående år.

Medelåldern för tillsvidareanställda är drygt 48 år och det är oförändrat jämfört med föregående år. Drygt 70 procent av de tillsvidareanställda medarbetarna är över 40 år. Inom en 10-årsperiod förväntas närmare en tredjedel av den tillsvidareanställda personalen avgå med pension vilket kommer att ställa stora krav på nyrekryteringar.

De flesta som arbetar inom kommunen är kvinnor. 84 procent av de tillsvidareanställda är kvinnor vilket är oförändrat i förhållande till 2011. Andelen kvinnliga chefer är 59 procent av totala antalet chefer vilket är en liten minskning jämfört med år 2011.

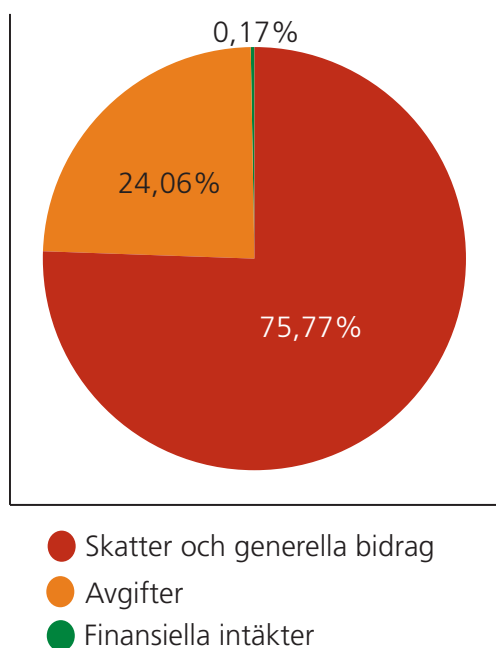
Sjukfrånvarotiden har under 2012 uppgått till 5,2 procent vilket är en ökning med 1,1 procentenheter jämfört med 2011. Kvinnor har fortfarande en högre sjukfrånvaro än män.

Löneöversyn genomfördes per 2012-04-01 enligt gällande avtal. Medellönen för tillsvidareanställda per 1 november har ökat med 3,2 procent. Procentsatsen är styrande för förtroendemäns arvoden som kommer att höjas med 3,2 procent från 1 januari 2013.

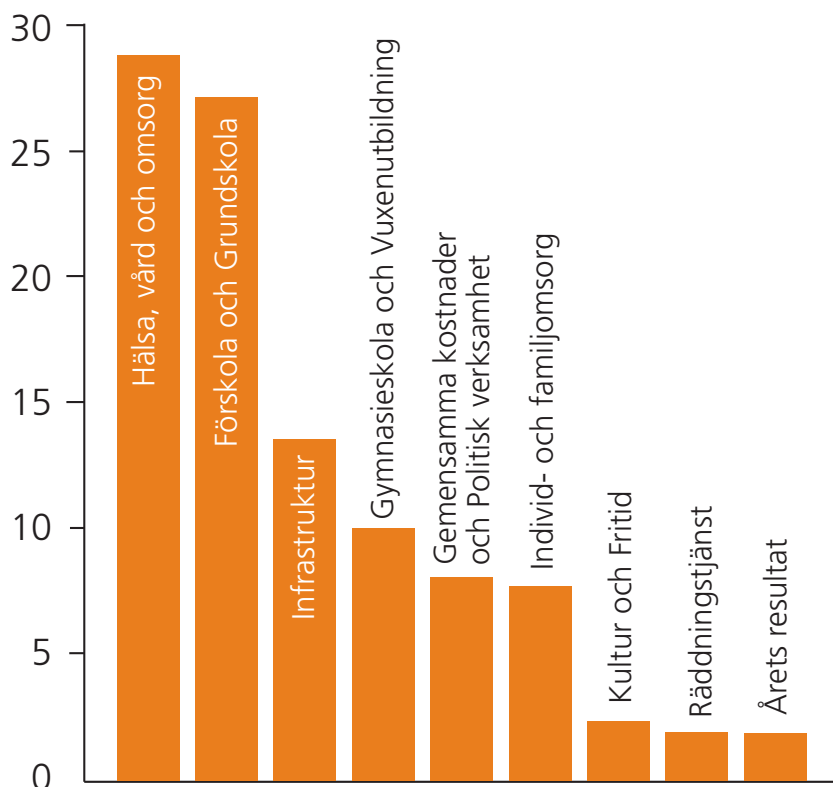
Vart gick skattepengarna?

Intäkter 2012

100 kr i skatt användes så här:

kr

Tio år i sammandrag

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*	2011*	2012*
Befolkning										
Antal invånare	10 692	10 680	10 756	10 896	10 988	10 976	10 967	10 943	10 994	11 030
– varav 0–6 år	791	779	829	881	923	944	941	929	943	949
– varav 7–17 år								1 514	1 481	1 472
– varav 7–15 år	1 519	1 444	1 414	1 365	1 309	1 261	1 224			
– varav 16–18 år	482	529	511	559	556	565	545			
– varav 18–64 år								6 577	6 573	6 538
– varav 19–64 år	6 209	6 229	6 320	6 398	6 444	6 421	6 405			
– varav 65– år	1 691	1 699	1 682	1 693	1 756	1 785	1 852	1 923	1 997	2 071
* Nya åldersintervall från 2010										
Utdeb. av oblig. skatter och avgifter										
Kommunalskatt, kr	21,49	21,49	21,49	21,49	21,49	21,49	21,64	21,64	21,64	21,21
Landstingsskatt, kr	10,25	10,25	10,45	10,45	10,45	10,45	10,45	10,45	10,45	10,88
Resultat, mkr										
Intäkter	101,2	106	103,2	123,7	119,4	112,4	125,9	130,5	135,2	156,3
Kostnader	–448,5	–462,7	–469,9	–510,9	–525,6	–542,8	–558,4	–583,1	–595,1	–618,2
Avskrivningar	–18,5	–18,3	–19,1	–19,1	–19,9	–24,6	–20	–20,6	–20,1	–20,8
Verksamhetens nettokostnader	–365,8	–375	–385,8	–406,4	–426,1	–455	–452,5	–473,2	–480	–482,6
Skatteintäkter och generella statsbidrag	368,9	382	392,1	409,3	429,3	453,6	464,7	482,5	485,7	492,2
Finansnetto	–3,1	–2,6	–2,6	–1,4	–2,1	–1,7	–0,8	0	–0,2	–0,1
Resultat före extraordinära poster	0	4,4	3,7	1,5	1,1	–3,1	11,4	9,3	5,5	9,5
Extraordinära intäkter och kostnader	2,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat kommunen	2,7	4,4	3,7	1,5	1,1	–3,1	11,4	9,3	5,5	9,5
Årets resultat Vårgårda Bostäder	0,1	0,7	1,4	5,3	1,7	1,2	2,3	0,9	0,6	0,5
Årets resultat koncernen	2,8	5,1	5,1	6,8	2,8	–1,9	13,7	10,2	6,1	10
Verksamhetens nettokost tkr/inv	–34,5	–35,1	–35,9	–37,3	–38,8	–41,4	–41,3	–43,2	–43,7	–43,8
Verksamheternas budgetavvikelser	–5,2	3,8	7,2	–0,1	–9,9	1,7	10,5	–4,6	–1,3	–17,6
Balans, mkr										
Balansomslutning	324,8	325	334,3	335,5	340,2	363,9	397,9	384,9	390,7	397,9
Nettoinvesteringar	16,9	37	23,1	16,9	29	30,3	19,2	22,9	32,5	32,9
Nettoinvesteringar, Vårgårda Bostäder		4	31,4	16,3	3	3,1	1,2	1,7	4,7	4,8
Långfristiga skulder	44,8	34,7	34,2	33	30	50	20	0	20	35
Borgensåtaganden	211,4	204,7	210,4	236,9	232,2	223,8	218,8	218,7	218,4	215,1
Ekonomiska nyckeltal, procent										
Soliditet	63	65	64	64	62	57	55	59,3	59,8	61,1
Självfinansieringsgrad av investeringarna	125,4	61,4	98,7	121,9	72,4	71,0	163,5	130,6	78,8	92
Resultat/skatteintäkter + Statsbidrag	0,7	1,2	0,9	0,4	0,3	–0,7	2,5	1,9	1,1	1,9
Personal										
Antal anställda, tillsvidare	851	869	885	896	895	899	895	903	875	868
Antal anställda, visstid	164	127	127	168	157	94	87	80	95	106
Antal årsarbeten*					828	724	793	832	833	831
därav månadsavlönade					710	625	694	719	721	712

* Arbetad tid omräknad till årsarbeten

Förvaltningsberättelse

- 8 Omvärldsanalys
- 12 Vårgårda kommun i ett Sjuhäradsperspektiv
- 13 Vision och övergripande mål
- 20 Medarbetare i kommunen
- 26 Miljöredovisning
- 28 Kvalitetsarbete i kommunen
- 30 Ekonomisk analys

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen har till uppgift att spegla hur yttre omständigheter påverkar eller kan påverka Vårgårda kommun. Avsnittet behandlar inledningsvis kommunsektorns ekonomi. Därefter belyses befolkningen, bostadsmarknaden, näringslivet, arbetsmarknaden och infrastrukturen. Till sist följer en känslighetsanalys av några viktiga faktorer som påverkar kommunens utveckling.

Svensk ekonomi

Enligt Sveriges kommuner och landstings (SKL) bedömning är den svenska ekonomin på väg att förbättras. Utveckling förväntas vara knackig och det kommer att ta tid innan svensk ekonomi fullt ut är på fötter igen.

Svensk BNP växte under tredje kvartalet 2012 med 0,5%.

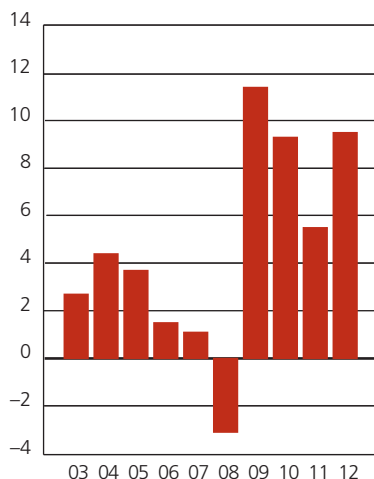
SKL prognostiserar att arbetslösheten under sensommaren 2013 når 8,2 procent. Det är 0,5 procentenhet högre än genomsnittet för 2012. Trots den negativa utvecklingen på arbetsmarknaden fortsätter skatteunderlaget att växa i relativt hygglig takt. I reala termer beräknas skatteunderlaget växa med 1,3 procent i år. En bidragande orsak till den starka tillväxten är ökande pensioner.

Kommunernas ekonomi

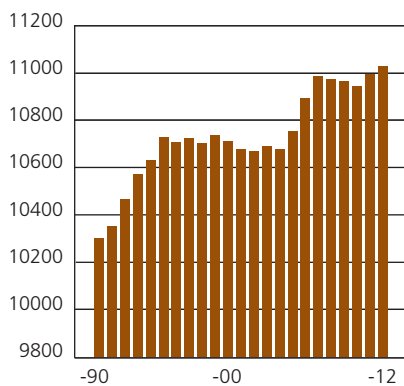
Sedan 2000-talets början har kommunernas resultat i genomsnitt motsvarat 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, en nivå som brukar anges som tumregel för en sammanlagt god ekonomisk hushållning för kommunerna. Kommunernas sammanlagda resultat har varit starkt under de senaste åren. Det finns emellertid ett antal kommuner som har bekymmer att få ekonomin att gå ihop. Av samtliga 290 kommuner har 18 haft ett negativt resultat räknat som genomsnitt under åren 2009 till 2011.

Kommunerna väntas redovisa ett rekordresultat på sammanlagt 15 miljarder kronor i år. Återbetalda premier från AFA Försäkring påverkar resultatet positivt med 8 miljarder.

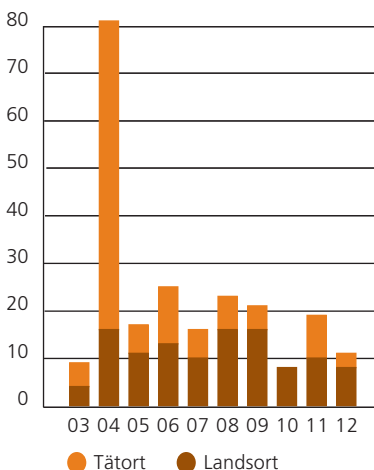
Årets resultat, mkr

Antal invånare

Antal nybyggda bostäder

Vårgårda kommuns ekonomi

Under 2000-talet har Vårgårda kommun redovisat positiva årsresultat med undantag för år 2008. Då resultatnivån för flertalet av dessa år understigit det finansiella målet om ett resultat som uppgår till 2 procent av skatteintäkter, har kommunen inte förmått att i egen kraft finansiera hela den kommunala verksamheten inklusive investeringsutgifterna.

För 2012 redovisar Vårgårda kommun ett resultat som uppgår till 9,5 mkr. Resultatet understiger budgeten med 0,4 mkr.

Årets resultat på 9,5 mkr kännetecknas av stora inbördes svängningar. Förvaltningen redovisar ett mycket stort underskott, minus 18,1 mkr. Samtidigt har intäkterna överstigit budgeten bl.a. till följd av stor återbetalning från AFA 10,1 mkr. Vidare har kostnaderna för sociala avgifter kunnat hållas nere beroende på systemets subvention till arbetsgivare med många yngre och äldre anställda.

Under 2013 står kommunen inför stora utmaningar för att få en budget i balans. Framför allt rör detta förvaltningen vars kostnader måste begränsas till det utrymme som finns i givet kommunbidrag.

Befolkning

Vårgårdas befolkningsutveckling har under det senaste decenniet visat på både uppgång och nedgång. Utvecklingen är beroende både av kommunens attraktionskraft men även av tillgången på lediga lägenheter. I början av 1990-talet hade Vårgårda kommun en kraftig befolkningstillväxt som sedan legat stabilt fram till 2005 då befolkningen återigen ökade kraftigt.

Under den senaste 10-årsperioden har kommunen haft en positiv befolkningstillväxt där antalet invånare ökat med totalt 338 personer.

Kommunens invånarantal uppgick den 31 december 2012 till 11 030 vilket är en ökning med 36 personer jämfört med föregående år.

SCB har upprättat en befolkningsprognos för Vårgårda. Prognosen anger en långsiktig befolkningstillväxt i kommunen där befolkningen ökar med cirka 30 personer per år. Enligt prognosen kommer befolkningsantalet år 2015 att uppgå till drygt 11 200 personer och 2020 till 11 400 personer. Förutsättningen för att prognosen ska slå in är dels att Vårgårda kan förbli en attraktiv ort att bosätta sig i och dels att efterfrågan på bostadsmarknaden kan tillgodoses.

Kommunen är för sin framtida utveckling beroende av att det sker en tillväxt av befolkningen. För att stimulera till ökad inflyttning är det viktigt att kommunen skapar attraktiva boendemiljöer både i tätorten Vårgårda, men även på landsbygden.

Under 2010 antog kommunfullmäktige en ny vision som bl.a. anger att befolkningen skall uppgå till 12 500 invånare år 2018. Boende,

Folkmängd			
	2010	2011	2012
Kvinnor	5 457	5 470	5 542
Män	5 486	5 524	5 488
Totalt	10 943	10 994	11 030

Folkmängdsförändringar			
	2010	2011	2012
Födda	119	125	115
Döda	-97	-89	-94
Födelsenetto	22	36	21
Flyttningsnetto	-46	14	15
Justering	0	1	0
Befolkningsförändr -24		51	36

skola, näringsliv och miljö är fyra centrala fokusområden i arbetet med att förverkliga kommunens vision.

Bostadsmarknad

Bostadsbyggandet i Vårgårda var omfattande i början av 1990-talet, för att sedan sjunka till en låg nivå. Under 2000-talet har byggnationen sakta tagit fart, mycket beroende på stor efterfrågan på lägenheter, framför allt i Vårgårda tätort. Under perioden 2000–2003 byggdes det 50 lägenheter/småhus.

Under hösten 2004 påbörjade Vårgårda Bostäder AB, kommunens helägda bostadsbolag, byggnation av 52 lägenheter. De sista lägenheterna färdigställdes under våren 2006.

Under de senaste åren har ett nytt bostadsområde exploaterats – Algutstorp. Byggnation av några egna hem har påbörjades under 2011. Totalt kommer Algutstorpområdet att omfatta cirka 80 egna hem.

Sedan 2005 har det uppförts runt 20 bostäder per år. År 2012 avviker från den siffran då 11 nybyggda

bostäder har uppförts vara 8 på landsbygden och 3 i tätorten.

Då kommunen har ett attraktivt näringsliv och bra kommunikationsmöjligheter så pendlar många idag till Vårgårda från andra kommuner. Ett större utbud av bra boendeformer skulle kunna innebära en ökad inflyttning från denna grupp. En annan grupp som efterfrågar hyresrätter är de äldre vilka idag har ett egenägt boende.

Näringsliv

Arbetsmarknaden i Vårgårda är stark och det finns många arbetstillfällen. Detta beror bland annat på den positiva utveckling näringslivet haft under början av 2000-talet, där flera nya arbetstillfällen har skapats.

Beträffande företagande inom tjänste-/service- och handelsgrenarna är Vårgårda kommun klart underrepresenterat medan jordbruk/skogsbruk, tillverkning och byggverksamhet är starkt överrepresenterade i förhållande till riket.

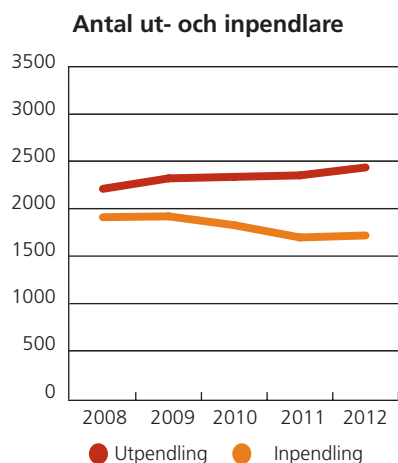
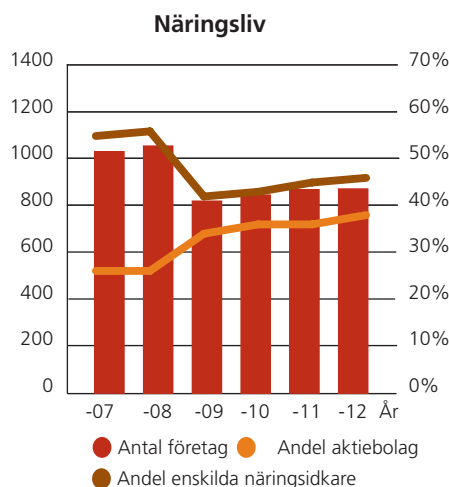
I kommunen finns flera stora företag såsom Autoliv Sverige AB, Villeroy & Bosch Gustavsberg, West Cargo Vårgårda AB och Lantmännen Doggy AB.

Förutsättningarna för att locka nytt företagande till kommunen är goda med tanke på geografiskt läge, kommunikationer med mera. Under 2012 tillkom 51 företag i kommunen¹. Enligt Bolagsverket finns det idag 871 företag² i kommunen. Trenden går mot högre andel aktiebolag och lägre andel enskilda näringsidkare.

Kommunen har ett livaktigt samarbete med ortens företag via företagsnätverket Center of Innovation (CoI), som bildades 1994. CoI har till syfte att stärka och påverka samspillet och förståelsen mellan företa-

1) Svenskt Näringsliv

2) Bolagsverket. När det gäller enskilda näringsidkare är de företag som är registrerade hos Bolagsverket medräknade.

Största arbetsgivarna 2012

Företag	Antal anställda
Vårgårda kommun	974
Autoliv Sverige AB	651
Villeroy & Boch Gustavsberg AB	209
Lantmännen Doggy AB	190
West Cargo Vårgårda AB	117
Vårgårda Buss AB	110
Sundolitt AB	68
Forankra ABT AB	64
Rydler Bygg AB	52
Broson AB	50

Källa: CoI

gen i Vårgårda kommun och därmed stärka affärsverksamheten.

Under de senaste åren har det också kommit positiva rapporter om ett gott näringslivsklimat i Vårgårda. För år 2012 placerade sig Vårgårda kommun på en hedrande 11:e plats av landets 290 kommuner i Svenskt Näringslivs ranking avseende näringsklimatet. Detta är en förbättring med sju placeringar jämfört med 2011.

År 2011 var det 1 753 personer som pendlar till och 2 446 personer som pendlar från Vårgårda. Sett under en femårsperiod har inpendlingen till Vårgårda kommun minskat med 172 personer samtidigt som utpendlingen ökat med 118 personer.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknadssituationen i Vårgårda har under många år varit bättre än i riket som helhet. Under 2009 ökade arbetslösheten i kommunen som en följd av lågkonjunkturen och en stor oro för hur utvecklingen skulle ske genomsyrade samhällsdebatten. Under 2010 och 2011 minskade arbetslösheten i Vårgårda, men under 2012 har den återigen ökat.

Vid årsskiftet 2012/2013 befann sig 445 personer i arbetslöshet i Vårgårda kommun, vilket är en ökning med 36 personer jämfört med 12 månader tidigare. Andelen öppet arbetslösa uppgick till 184 personer, vilket motsvarar 3,2% av den registrerade arbetskraften. Jämfört med riket är detta 1,6 procentenheter lägre.

För gruppen ungdomar mellan 18 och 24 år är situationen dystrare. 54 av dessa var vid årsskiftet öppet arbetslösa, vilket utgjorde 6,9% av den registrerade arbetskraften. Vid en jämförelse med riket är detta 0,2 procentenheter lägre.

Enligt prognos från SKL förväntas den öppna arbetslösheten öka under 2013. Detta kan komma att påverka de ekonomiska förutsättningarna för kommunerna på ett negativt sätt under 2013.

Infrastruktur

Kommunens geografiska läge mitt i Västra Götaland innebär att infrastrukturen är viktig. Kommunen genomkorsas av E20 på ena hållet och Västra stambanan på andra hållet. Kommunen arbetar idag aktivt för att ytterligare stärka transportinfrastrukturen, bland annat för en utbyggnad av E20, utbyggnad av Västra stambanan samt förbättringar av Rv42.

Inom IT-infrastrukturen sker en ständig utveckling, bland annat har kommunen ett eget fiber- och kopparnät i tätorten.

För kommunens invånare finns idag ett väl utbyggt fibernät. Flertalet av hushållen kan idag få ADSL. För att få fiber ända hem till hemmet och därmed få en bättre kommunikation för både Internet, TV och telefoni bildas det i regionen fiberföreningar. Dessa diskussioner pågår även i Vårgårda.

Gång- och cykelvägar (GC-väg) byggs ut kontinuerligt i enlighet med föreslaget GC-vägnät som finns i förvaltningens analys för Vårgårda tätort. Vid utbyggnad eftersträvas ett sammanhängande stråk med hög trafiksäkerhet genom hela tätorten.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas givetvis av händelser utanför dess egen kontroll. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys. I tabellen redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens finansiella resultat.

Här framgår bland annat att även små procentuella förändringar vad gäller intäkter och kostnader kommer att få stora ekonomiska följdverkningar för kommunen. Då oplanerade händelser kan få avgörande betydelse för kommunens ekonomi är det viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

Arbetsmarknad 2012-12-31

Alla	Vårgårda		Riket
	Ant	%	%
Arbetslösa	445	7,8	8,9
Jmf förra året samma	+36		
I program o. åtgärd	261	4,6	4,1
Öppet arbetslösa	184	3,2	4,8
Ungdomar 18-24	Ant		%
	Ant	%	%
Arbetslösa	152	19,5	18,4
Jmf förra året samma	24		
I program och åtgärd	98	12,6	11,3
Öppet arbetslösa	54	6,9	7,1

Procentsiffran visar på andel av den registrerade arbetskraften.

Källa: Arbetsförmedlingen

Känslighetsanalys, mkr

Ränteförändring med 1 %	+/- 0,4
Löneförändring med 1 % (inkl soc avg)	+/- 3,8
Bruttokostnadsförändring med 1 %	+/- 7,3
Förändrad utdebitering med 1 kr	+/- 16,0

Vårgårda kommun i ett Sjuhäradsperspektiv

Befolkningsförändring under senaste femårsperioden, %

Borås	3,9
Ulricehamn	2,5
Bollebygd.	2,2
Vårgårda	0,9
Mark	0,6
Herrljunga	0,4
Svenljunga	-1,2
Tranemo	-1,2

Källa: Kolada

Skattesats 2012, %

Tranemo	20,57
Ulricehamn	21,05
Borås	21,06
Vårgårda	21,21
Mark	21,21
Svenljunga	21,27
Bollebygd.	21,59
Herrljunga	22,16

Källa: Skatteverket

Skattekraft i procent av riksgenomsnitt, 2012

Bollebygd	100
Borås	94
Tranemo	92
Ulricehamn	91
Mark	90
Herrljunga	90
Vårgårda	89
Svenljunga	86

Källa: SCB

Andel öppet arbetslösa, december 2012, %

Bollebygd.	3,0
Tranemo	3,2
Vårgårda	3,2
Svenljunga	3,5
Mark	3,8
Ulricehamn	3,8
Herrljunga	4,0
Borås	4,8

Källa: AMS

Svenskt Näringslivs kommunranking 2012

Vårgårda	11
Herrljunga	26
Bollebygd.	32
Borås	43
Ulricehamn	100
Svenljunga	138
Tranemo	147
Mark	213

Källa: Svenskt Näringsliv

Förskola, antal barn per årsarbetare 2011

Herrljunga	5,1
Svenljunga	5,3
Ulricehamn	5,3
Bollebygd.	5,5
Tranemo	5,5
Borås	5,6
Mark	5,6
Vårgårda	5,7

Källa: Skolverket

Antal lärare (heltidstjänst) per 100 elever i grundskolan 2011

Tranemo	9,1
Herrljunga	8,8
Svenljunga	8,6
Mark	8,4
Ulricehamn	8,4
Borås	8,3
Vårgårda	8,1
Bollebygd.	8,0

Källa: Skolverket

Betyg årskurs 9, andel (%) behöriga till yrkesprogr., 2012

Bollebygd.	96,5
Vårgårda	89,9
Mark	88,1
Herrljunga	88,0
Borås	87,6
Ulricehamn	82,8
Svenljunga	82,3
Tranemo	76,8

Källa: Skolverket

Betyg årskurs 9, genomsnittligt meritvärde, 2012

Bollebygd.	212,9
Borås	210,1
Herrljunga	205,3
Ulricehamn	205,0
Vårgårda	203,9
Mark	200,6
Svenljunga	193,0
Tranemo	190,1

Källa: Skolverket

Fullföljd gymnasieutb. inom 4 år, andel (%) av nybörjare exkl. IV, folkbokf. i kommunen

Tranemo	92
Bollebygd.	90
Borås	88
Herrljunga	87
Ulricehamn	87
Svenljunga	85
Vårgårda	84
Mark	82

Källa: Skolverket

Andel (%) personer 65-w år som bodde permanent i särskilt boende 2011

Tranemo	6,3
Mark	5,6
Svenljunga	5,0
Ulricehamn	4,9
Vårgårda	4,9
Bollebygd.	4,5
Borås	4,4
Herrljunga	4,3

Källa: Kolada

Andel (%) personer 65-w år i ordinärt boende som var beviljade hemtjänst 2011

Borås	14,7
Mark	14,3
Ulricehamn	12,7
Vårgårda	12,5
Tranemo	11,1
Svenljunga	10,2
Bollebygd.	9,7
Herrljunga	9,5

Källa: Kolada

Vision och övergripande mål

Verksamhetsmål och vision

Kommunens vision och dess övergripande mål skall vara vägledande för kommunens verksamheter men även ligga till grund för kommunens ägardirektiv för de kommunala bolagen.

Kommunfullmäktige beslutade under 2010 om ny vision för kommunen. Den nya visionen har satt fokus på befolkningstillväxt och den sträcker sig fram till år 2018 och lyder:

Den goda kommunen med 12 500 invånare 2018

Tillväxt av antalet invånare är väsentligt för att Vårgårda ska kunna utvecklas och fortsätta vara en god

kommun för sina invånare och företagare.

Visionsdokumentet lyfter fram fyra målområden som bedöms som särskilt viktiga för måloppfyllelsen och dessa är:

- Boende
- Miljö
- Skola
- Näringsliv

Visionsdokumenten *"Attraktivt boende, Attraktiv miljö, Utvecklande skola och Konkurrenskraftigt näringsliv"* ska vara vägledande för arbetet i den kommunala organisationen. För varje prioriterat område ska minst en målindikator definieras för

att följa utvecklingen fram till 2018.

Utöver de fyra målområden som lyfts fram i visionsdokumentet finns det tre ytterligare målområden:

- Omsorg
- Organisation
- Ekonomi/Finansiering

Till samtliga målområden har det formulerats politiska mål. Förvaltningen har sökt spegla de politiska målen i ett antal förvaltningsmål. För varje förvaltningsmål finns det mätmetoder som beskriver vad som skall mätas för att avgöra om målet är uppfyllt eller inte.

Målområde Boende

Politiska mål

Skapa förutsättningar för en mångfald av boenden i attraktiva och goda livsmiljöer.

Ökad inflyttning.

Mätmetod	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Antal månader handläggningstid, enklare planärenden	8	< 6	8
Antal veckor handläggningstid, bygglovsärenden	6	< 4	2,4
Antal bygglov – bostäder (>110 kvm)	21	50	19
Antal byggklara småhustomter	27	>25	27

Handläggningstid för plan-ärenden och bygglovsärenden

Målet har delvis inte uppfyllts då handläggning av detaljplan för kvarteret Anden hittills tagit tio månader på grund av ärendets art. Gällande kvarteret Staren kommer ärendet troligtvis att klaras på sex månader. Detaljplansarbete påbörjades i november och beräknas fortsätta till i

maj 2013. Anledningen till att målet delvis inte uppfyllts är att det är för stort glapp mellan beslutet om uppdrag för detaljplan och igångsättande av planarbetet. För att säkerställa att rimliga förväntningar ges alla inblandade parter, behöver arbetet med att initialt bedöma och värdera huruvida ett planärende är att betrakta som "enklare" utvecklas.

För handläggningstid av bygglovsärenden har målet uppfyllts då målet var 4 veckor och utfallet landade på 2,4 veckor. För att i framtiden kunna bibehålla och där så är möjligt ytterligare förbättra utfallet krävs en fortsatt uppföljning och analys av behandlade ärenden.

Bygglov och byggklara småhustomter

Målet var 50 bygglov för bostäder och utfallet landade på 19. (Det som mäts är bygglov som innebär en ökning av bostadsyta med minst 110 kvm.) Målet är inte uppfyllt.

Målet var 25 småhustomter och utfallet landade på 27. Målet är uppfyllt. Då fortsatt exploatering i Al-gustorp sker, ökar antalet byggklara småhustomter. Projektet går bra och ligger i fas.

Målområde Miljö

Politiskt mål

Kommunen har en stark miljöprofil och kommunens verksamheter är ledande och ett föredöme i arbetet att skapa det uthålliga samhället.

Mätmetod	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Energiförbrukning i kommunens fastigheter, kWh/m ²	163	<160	151,3
Andel inventerade enskilda avloppsanläggningar	10%	40%	15%
Andel biogasbilar i förvaltningen	9%	30%	27%
Årsförbrukning, antal pallar	18,0	14,2	17,3
Andel ekologiska livsmedel	8%	13%	12,7%

Energiförbrukning

Det goda resultatet beror på att kommunen jobbat med energieffektivisering inom värmesystem, ventilationssystem och belysning. Hittills utförda åtgärder har gett gott resultat och arbetet kommer att fortsätta på samma sätt.

Enskilda avloppsanläggningar

Under 2012 inventerades 187 enskilda avlopp (173 under 2011). Kommunen har inte en exakt siffra om sammanlagt antal enskilda avloppsanläggningar i hela kommunen. Uppskattat antal är cirka 2 400 anläggningar. Om cirka 130 avlopp per år inventeras beräknas inventeringen vara klar år 2028–2029.

Biogasbilar

Av kommunens 41 bilar är 11 fordon idag biogasbilar, vilket motsvarar 27%. Antal miljöbilar är 17 vilket motsvarar 41% av alla förvaltningens bilar. I takt med att fordonsparkens standard höjs och fler bilar byts ut behöver målet ses över. Synen på biogasbilar/miljöbilar behöver bli tydligare i organisationen. Klarare regler och riktlinjer behöver skapas för framtiden och även synen på biogasbilar/miljöbilar samt bilanvändningen i stort.

Pappersförbrukning

Då inköpsrutinerna för pappersinköp förändrats, är det inte möjligt att följa upp målet på det sätt som gjorts tidigare. Mätetalet är taget utifrån det tidigare sättet att beräkna förbrukning, och blir här missvisande. För att möjliggöra en jämförelse har resultatet för 2011 räknats om. Den jämförelse visar att förbrukningen av kopieringspapper har minskat med knappt en pall.

Kommunen räknar med att fortsätta sänka pappersförbrukningen, bland annat genom digitala handlingar till kommunstyrelse och kommunförvaltning.

Ekologiska livsmedel

Resultatet för 2012 är 12,7%, målet är inte uppfyllt men ändå acceptabelt. En anledning till att målet till fullo inte är uppfyllt kan bestå av att en stor del av de ekologiska livsmedlen är dyrare än andra livsmedel.

Målområde Skola

Politiskt mål

Fokus skall ligga på kunskapsmålen så den enskilde eleven når den nivå som är möjlig att uppnå utifrån sina egna förutsättningar.

Mätmetod	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Betyg, andel elever med minst godkänt i berörda ämnen	85%	90%	92%
Betygspoäng	207,7	208	204
Andel elever som uppnått slutbetyg/gymnasieexamen inom fyra år	85,9%	90%	84%
Andel elever, av de som har slutbetyg/gymnasieexamen, vilka har minst godkänt i samtliga kurser	51%	60%	64%

Behörighet till gymnasieprogram samt betygspoäng

92 % av eleverna i åk 9 är behöriga till samtliga gymnasieprogram. Meritvärdet för åk 9, vårterminen 2012 är 204.

Meritvärde för betygen i åk 9 höstterminen 2012 är 200 poäng. Det är första gången som betygen sätts enligt den nya betygsskalan. Av de elever som klarat betyg i samtliga ämnen är det en högre andel flickor än pojkar.

I årets resultat bör noteras att pojkarna har klarat betyg i fler ämnen än flickorna, men det är bland flickorna vi hittar eleverna med högst meritpoäng.

Slutbetyg/gymnasieexamen

Av de elever som påbörjade gymnasieutbildning för fyra år sedan har 84 % fullföljt utbildningen med slutbetyg, vilket innebär att målet, 90 %, inte har uppnåtts. Sammantaget får resultatet ändå betecknas som acceptabelt.

I gymnasieskolan förbättrades avgångselevernars genomsnittliga meritvärde under året i jämförelse med 2011 från 12,6 till 12,8. År 2012 hade pojkarna 12,6 och flickorna 13,1 i genomsnittligt meritvärde. Detta innebär att resultaten fortsätter att förbättras. Resultaten är ännu under riksgenomsnittet.

Antalet elever som har IG i någon kurs är alltså högt, även om det skett en klar minskning sedan föregående år. Minskningen beror på en ökad medvetenhet kring problemet.

Målområde Näringsliv

Politiska mål

Fördjupa det goda näringslivsklimatet.

Arbeta för ett ökande antal företag och branscher.

Mätmetod	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Placering i Svenskt näringslivs företagsklimat	18	<20	11
Marknadsföringsplan beslutad i Kommunfullmäktige	–	Gen.fört	Gen.fört
Antal nystartade företag	57	>50	51

Ranking i Svenskt Näringslivs undersökning

Placeringen är ett resultat av ett långsiktigt arbete främst tillsammans med Center of Innovation (CoI), men

även tillsammans med andra aktörer i kommunen. Upplägget med en tjänsteman som finansieras av kommunen och näringslivet är en framgångsfaktor. Detta skapar en närhet till näringslivet och köpmännen som

är helt unik. Den stora utmaningen för politik och tjänstemän är att ständigt driva på samarbetet med CoI och andra aktörer i kommunen.

Antal nystartade företag

Ett problem med den redovisade siffran är att den inte bara redovisar nybildade företag, utan också omfattar omdanade företag. För år 2013 ska siffran endast omfatta nya företag. Naturligtvis förbättras siffran av det arbete som CoI gör tillsammans med andra, men arbetet måste utvecklas.

Det går att lita på det arbete som idag görs och då vara nöjda med en liten men stabil ökning. Det bättre alternativet är att arbeta enligt de marknadsföringsplaner som kommer att tas fram.

Målområde Omsorg

Politiska mål

Alla skall känna sig trygga och ha möjlighet att leva ett självständigt liv, oavsett ålder.

Alla som har ett behov skall ha tillgång till god vård och omsorg.

Mätmetod	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Andel genomförandeplaner som upprättats inom 14 dagar	–	100%	
Särskilt boende			100%
Hemtjänst			74%
Arbetsmarknadsavdelning			75%
Öppna jämförelser 2012, Andel brukare som upplever att personalen alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter eller önskemål.	–	80%	
Särskilt boende			90%
Hemtjänst			93%
Arbetsmarknadsavdelning			85%
Öppna jämförelser 2012, Andelen brukare som uppger att personalen alltid bemöter dem på ett bra sätt.	–	80%	
Särskilt boende			65%
Hemtjänst			81%
Arbetsmarknadsavdelning			85%
Andel beslut som följts upp inom ett kvartal	–	100%	80%
Antal olika boendeformer	2	3	2

Upprättande av genomförandeplan

Målet har uppfyllts inom SÄBO men inte inom hemtjänst och daglig verksamhet. Målet är att 100 % av omsorgstagarna ska ha en genomförandeplan som är upprättad inom 14 dagar från verkställighetsdatum. I hemtjänsten har 74 % en genomförandeplan, men det är oklart om samtliga upprättats inom 14 dagar. Inom daglig verksamhet är resultatet 75 %. Resultaten inom daglig verksamhet och hemtjänst är inte acceptabelt. Orsakerna till det uppkomna resultatet är att arbetssättet inte har implementerats hos omsorgspersonalen inom hemtjänsten fullt ut.

Hänsyn till åsikter och önskemål

Redovisat värde hämtas från Öppna jämförelser 2012 och går inte att redovisa som ett samlat värde för förvaltningen.

93 % av brukarna inom hemtjänsten och 90 % av brukarna inom SÄBO upplever att personalen alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter eller önskemål. Målet är uppnått och resul-

tatet är mycket bra. Av brukarna/deltagarna på arbetsmarknadsavdelningen (AMA) upplever 85 % att man har inflytande över sin insats i de genomförandeplaner/målformuleringar som upprättas tillsammans med individ. Resultatet är mycket bra.

Hemtjänsten har under de senaste åren kämpat med att få en budget i balans, vilket har lett till att verksamheten har varit restriktiv med möten och dokumentation, trots detta uppnåddes ett mycket bra resultat. Detta beror till stor del på enskilda medarbetares goda bemötande i enskilda situationer. Även inom SÄBO har fokus delvis legat kring besparingar, vilket glädjande nog inte gått ut över brukarfokus hos medarbetarna.

Bemötande

Personalen vet att de är till för brukarna och har rätt kompetens för sitt arbete. Många inom äldreomsorgen har läst omvårdnadslyftet för att

komplettera sin utbildning som trogen bidrar till det goda resultatet. Uppföljning av brukarnas beslut görs regelbundet. På SÄBO har alla brukare en genomförandeplan där brukarens önskemål framkommer, trots detta lever man ändå inte upp till målet. Detta är inte acceptabelt. Det kan finnas en risk att man inne på boenden ibland ser arbetsgrupperna som viktigare än de som man faktiskt är till för. Fokuseringen på uppdraget måste bli tydligare.

Uppföljning av beslut

Uppföljningar är gjorda för cirka 80% av ärendena. Handläggarna har prioriterat de beslut som har omvårdnadsinsatser före serviceinsatser. Verksamheten har haft en hög arbetsbelastning och en hög personalomsättning vilket har inneburit att verksamheten till vissa delar har blivit lidande, t ex har rutiner och lagstiftning inte alltid följts till fullo.

Ledningsorganisationen har inte varit intakt under hela året, vilket också har påverkat möjligheten till ledning och styrning.

Boendeformer

Förvaltningen arbetar intensivt med att finna fler alternativa boendeformer men har inte lyckats med detta. En inventering av nuvarande boendeformer har gjorts under året samt förslag på hur antal trygghetsboenden och servicelägenheter kan öka. Förvaltningen har gjort en rutin- och köordning för förmedling av servicelägenheter. Sektorn Lärande och Omsorg har kontakt med sektorn Samhällsbyggnad och Vårgårda Bostäder AB för att samarbeta kring frågan om ny- och ombyggnationen av lägenheter. För att använda befintliga lokaler inom äldreomsorgen på ett effektivare sätt och därigenom skapa alternativa boendeformer har förvaltningen tillsatt en arbetsgrupp som ska se över detta under början av 2013.

Målområde Organisation

Politiska mål

Kommunen skall vara en attraktiv arbetsplats.

Jämställdhet skall genomsyra all verksamhet.

Organisationen ska ständigt sträva mot ökad effektivitet, kvalitet och ökat värdeskapande för medborgarna.

Mätmetod	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Andel chefer som genomgått grundkurs utvecklande ledarskap (UL)	10%	75%	30%
Resultat av medarbetarenkät helhetsbedömning av arbetssituationen (2009 resultat 3,2 fyrgradig skala)	3,0 ¹	> 3,5 ²	Mäts vartannat år
Resultat av medarbetarenkät, frågor 6–11 (2009 resultat 3,2 fyrgradig skala)	3,9 ¹	> 3,5 ²	Mäts vartannat år
Andel heltidsanställda kvinnor i förhållande till tillsvidareanställda kvinnor	45%	> 47 %	47%
Antal e-tjänster som kräver säker inloggning	1	4	1

1) På en sjugradig skala

2) På en fyrgradig skala

Utvecklande ledarskap

Under året har beslut tagits att utbildning skall ske i egen regi, vilket innebär en lägre utbildningstakt till en betydligt lägre kostnad. Ytterligare handledare kommer att utbildas vilket innebär att möjligheten till fler kurstillfällen kommer att ges.

Resultat av medarbetarenkät

Medarbetarenkäten som gjordes i slutet av 2011 samt analyserades under första kvartalet 2012 visar på försämrade resultat vad gäller helhetsbedömningen. Utfall 3,0 respektive 3,9 på en sjugradig skala, målen satta på en fyrgradig skala. Enkäten är delvis ny så det går inte helt att jämföra resultaten, men den visar en försämring. En ny organisation samt flera chefsbyten är de största förklaringarna till varför resultaten blivit sämre.

Andel heltidsanställda kvinnor

För 2012 uppgår andelen heltidsanställda kvinnor till 47 % vilket är en ökning med 2 procentenheter.

E-tjänster

På grund av att nyanställning inte skett som planerat har inte e-tjänster utvecklats i den takt som var planerat. Utifrån den Lean-process som är gjord kommer tre nya e-tjänster inom barnomsorgen att erbjudas medborgaren under våren 2013. Utöver dessa kommer även rapportering av vattenavläsning att kunna ske.

Målområde Ekonomi/Finansiering

Politiska mål

Resultatet skall under åren i snitt vara >2% av skatteintäkterna.

Full kostnadstäckning för avgiftsfinansierad verksamhet.

God soliditet

Utfall skall vara lika eller mindre än standardkostnaden för alla verksamheter.

Mätmetod	Resultat 2011	Mål 2012	Resultat 2012
Utfall i procent av budgeten	100,2%	100%	103,8%
Resultaträkningen för VA och renhållning	0 tkr	> 0 tkr	0 tkr
Soliditet utifrån balansräkningen	59,9%	60,0%	61,1%
Utfall i procent av beräknad standardkostnad (resultat 2010 var 8,6 %)	7,1%	0,0%	*

* Redovisas 31 maj 2013

Utfall i procent av budget

Obalansen beror på att förvaltningen inte lyckats driva de olika verksamheterna inom tilldelade kommunbidrag. Detta gäller främst omsorgen. Omfattande åtgärdsprogram är under 2012 framtagna. Dessa kommer leda till att förvaltningens ekonomi stärks under 2013.

Resultat för renhållning och VA

Framför allt redovisar renhållningen ett större överskott vilket beror på att avfallsanläggningen tagit emot stora mängder förorenade schaktmassor och därigenom erhållit stora intäkter. För att renhållningsavdelningens ekonomi även framgent skall utvecklas positivt är det viktigt med nya avtal som garanterar mer schaktmassor. En fortsatt översyn av taxor för både renhållning och VA är viktig för att upprätthålla ekonomisk balans i verksamheterna.

Soliditet

Soliditeten för år 2012 uppgick till 61,1 procent, vilket översteg målsättningen med 1,1 procentenheter. Jämfört med föregående års utfall förbättrades soliditeten med 1,2 procentenheter.

Soliditeten mäts som det egna kapitalets andel av totala tillgångar. Ett högt årsresultat ökar det egna kapitalet vilket är positivt ur soliditetshänseende. Tillgångarnas förändringar beror i första hand på årets investeringar, men även på årets avskrivningar. Höga investeringsbelopp motverkar en ökning av soliditeten.

För 2012 har ett bra årsresultat (9,5 mkr) samt en måttfull investeringsnivå (32,9 mkr) tillsammans bidragit till att soliditeten har förbättrats.

Standardkostnad

Tillgängliga uppgifter hänför sig till 2011, redovisningen för 2012 publiceras under maj 2013. Inom två verksamhetsområden uppvisar kommunen en större negativ avvikelse. Barnomsorgen redovisar en kostnad som överstiger beräknad standardkostnad med 14,6 % eller cirka 8 mkr. Även äldreomsorgens kostnader uppvisar en stor avvikelse mot standardkostnaden vilken redovisas till 17,4 procent eller cirka 15 mkr.

Äldreomsorgen har under ett antal år brottats med allt för höga kostnader. Förutom avvikelserna gentemot beräknad standardkostnad har detta förhållande styrkts av externa konsulter. Inom SÄBO har konstaterats för många vårdplatser i förhållande till befolkningen. Lokalkostnaden är hög till följd av stora ytor. Även hemtjänstens kostnader är höga, vilket dels kan hänga samman med bemanningens storlek, dels att den arbetade tiden hos brukarna är för låg.

Beträffande barnomsorgen finns det troligen en koppling till nuvarande utjämningssystem som missgynnar små kommuner såsom Värghårda. Regeringen har lagt ett förslag till justering av fördelningsprinciper vilket kan komma att öka den beräknade standardkostnaden och därmed minska avvikelserna. På kostnadssidan kan konstateras högre lokalkostnader i jämförelse med andra kommuner.

Kommunfullmäktige har beslutat att antal vårdplatser skall minska med 22 platser. I takt med genomförandet av detta beslut sker en successiv minskning av kostnaden. En översyn pågår i syfte att minska ytorna för särskilt boende och därmed hyreskostnaden. Inom hemtjänsten sker översyn av bemanningen men även arbetad tid hos brukarna.

Medarbetare i kommunen

Som medarbetare i Vårgårda kommun möter man kommuninvånarna i livets alla skeden. Medarbetarna spelar en central och viktig roll i kommunens utveckling. Gemensamt för all verksamhet i kommunen är att invånarna ska ges service av hög kvalitet och detta skapas i mötet mellan medarbetare och medarbetare/kund/brukare. För att nå dit måste varje medarbetare väl känna till sin verksamhets mål och samtidigt se till helheten i organisationen. Utfört arbete ska kunna mätas och utvärderas mot uppställda mål.

Mål

De politiska målen anger att:

- organisationen ständigt ska sträva mot ökad effektivitet, kvalitet och ökat värdeskapande för medborgarna
- kommunen skall vara en attraktiv arbetsplats
- jämställdhet skall genomsyra all verksamhet

Personalstruktur

All personal som är anställd hos Vårgårda kommun är samlad inom en förvaltning – Kommunförvaltningen. Förvaltningen har varit uppdelad i fyra sektorer: Destination Vårgårda, Gemensam service, Lärande och Omsorg, Samhällsbyggnad samt en stabsfunktion, Strategisk planering och utveckling. Från och med 2013 upphör Destination Vårgårda och verksamheterna går in i övriga sektorer. Inom den största sektorn, Lärande och Omsorg, arbetar 83 % av alla anställda.

Antalet anställda 2012-11-01 uppgick till 974 vilket är en ökning med 7 personer jämfört med 2011. Av dessa är 89,1 % tillsvidareanställda, vilket är en minskning med knappt två procentenheter.

Nettoarbetstid är den del av överenskommen arbetstid som utförts efter avdrag för olika typer av frånvaro och utgör tillsammans med övertid och fyllnadstid totalt arbetad tid. Den totala arbetstiden redovisas som årsarbeten. Ett årsarbete motsvarar 1 700 timmar per år och är ett

Antal månadsavlönade per 1 november 2011 resp. 2012

	2011	2012
Antal tillsvidareanställda	875	868
Antal visstidsanställda	95	106
Totalt	970	974
Andel kvinnor, procent	83,8	83,5
Andel män, procent	16,2	16,5

Total arbetstid, timmar omräknade till årsarbeten

1 åa = 1 700 tim	2011	2012
Månadsavlönade nettoarbetstid	721	712
Timavlönade	92	100
Fyllnadstid	15	14
Övertid	5	5
Totalt	833	831

Heltid/deltid per 1 november

Sysselsättningsgrad	Tillsvidare		Visstid	
	2011	2012	2011	2012
100 %	439	458	29	39
varav kvinnor	329	345	20	27
varav män	110	113	9	12
75–99 %	282	295	31	42
varav kvinnor	262	271	27	34
varav män	20	24	4	8
< 75 %	155	128	35	27
varav kvinnor	145	121	31	24
varav män	10	7	4	8
Andel heltidsanställda	50%	52%	30%	36%
varav kvinnor	45%	47%	26%	32%
varav män	85%	79%	53%	52%

schablonantagande enligt SKL:s beräkningar med hänsyn tagen till semester och helgdagar.

Den totala arbetstiden har minskat med två årsarbeten mellan 2010 och 2011. Månadsavlönades arbetstid har minskat med 9 årsarbeten och deltidsanställdas fyllnadstid med ett årsarbete. Däremot har timavlönades arbetstid ökat med 8 årsarbeten. Kvinnors arbetstid utgör 80,7% av den totala arbetstiden.

Män arbetar heltid i större utsträckning än kvinnor. 47% av kvinnorna och 79% av männen har heltidsanställning. Antalet heltidsanställda kvinnor har ökat med 23 mellan 2011 och 2012 och för män är ökningen 6. Det är främst inom kvinnodominerade yrkesgrupper som deltidsanställningar finns, till exempel vårdpersonal, lokalvårdare och kökspersonal. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställd personal var 88% per 1 november vilket är en ökning med 2 procentenheter mot föregående år. För kvinnor är den genomsnittliga sysselsättningsgraden 86% och för män 95%.

Medelåldern bland de tillsvidareanställda är drygt 48 år och är oförändrad i förhållande till föregående år. Inom vård och omsorg är medelåldern för sjuksköterskor 54 år, personliga assistenter 40 år och för un-

dersköterskor 47 år. Inom utbildning är medelåldern för rektorer 53 år och för förskollärare 46 år.

Drygt 70% av de tillsvidareanställda medarbetarna är över 40 år. Åldersstrukturen gör att antalet pensionsavgångar ökar. De flesta går i pension vid 65 år trots att man kan börja ta ut pension från 61 år eller arbeta kvar till 67 år. Fler män än kvinnor väljer att arbeta kvar efter fyllda 65. Inom en 10-årsperiod förväntas närmare en tredjedel av den tillsvidareanställda personalen avgå med pension. Detta ställer stora krav, liksom för arbetsmarknaden i stort, på nyrekryteringar.

Jämställdhet

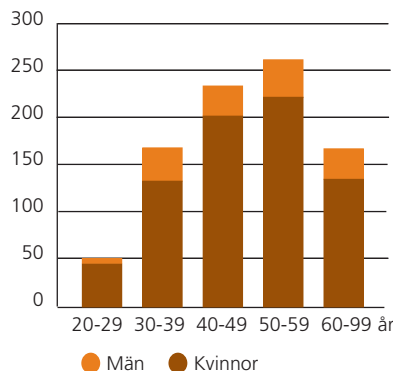
De flesta som arbetar inom kommunen är kvinnor. 84% av de tillsvidareanställda är kvinnor vilket är oförändrat i förhållande till 2011. Andelen kvinnliga chefer är 59% av totala antalet chefer vilket är en liten minskning jämfört med föregående år. Eftersom andelen kvinnliga anställda är 84% är det eftersträvärt att andelen kvinnliga chefer är lika stor.

Under året har arbete bedrivits utifrån den av kommunstyrelsen beslutade verksamhetsplan för jämställdhet.

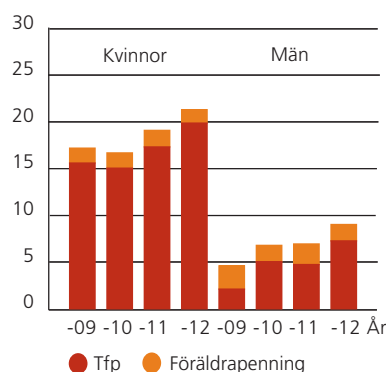
Till skillnad från verksamhetsplan för jämställdhet som berör kommuninnevånarna såväl som medarbetare i kommunen berör kommunens jämställdhetsplan kommunen i egenskap av arbetsgivare. Ett av jämställdhetsplanens mål handlar om möjligheten att kombinera hem – barn – arbete. Arbetet skall vara utformat så att båda föräldrarna kan ta vara på möjligheten att dela på föräldraledigheten.

Uttaget av föräldrapenning redovisas i antal dagar per snittanställda kvinnor och män. Dagarna är omräknade till sammanslagen frånvaro, det vill säga, två halva dagar räknas som en hel dag osv. Både kvinnor

Åldersstruktur

Uttag av föräldrapenning

Resultat medarbetarenkät

	Vår-gårda	Ref. kom.
Fysiska och ergonomisk förhållanden	3,62	3,61
Organisatorisk effektivitet	3,91	4,07
Påverkansmöjlighet	3,66	3,88
Arbetsbelastning	3,01	3,13
Teknisk utrustning	4,04	3,86
Arbetsledning	3,26	3,24
Samarbete/socialt klimat	4,09	4,12
Stimulans i arbetet	3,82	3,69
Osäkerhet om arbetssituation	3,51	3,91
Kvalitetsarbetet	4,47	4,27
Ergonomiska besvär	3,63	3,5
Besvär hud och slemhinnor	4,39	4,4
Psykosomatiska besvär	4,03	4,13
Arbetsglädje	4	3,93
Stress	3,83	3,86

och män har ökat sitt totala uttag av föräldrapenningdagar i förhållande till 2011. Män har i genomsnitt ett större uttag av tillfällig föräldrapenning än kvinnor.

Under 2012 har två projekt bedrivits inom kommunen som involverar jämställdhet; Jämt i Vårgårda och Lean-projektet Lärande kultur – Hälsosamt arbetssätt. Inom ramen för Lean-projektet har all personal utbildas i jämställdhet.

Arbetsmiljö, hälsa och friskvård

Anställda inom kommunen ska erbjudas en god arbetsmiljö och det förutsätter ett väl fungerande, systematiskt arbetsmiljöarbete. Innebörden av ett systematiskt arbetsmiljöarbete är att "undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås". Arbetsmiljöfrågorna ska vara inordnade i den dagliga verksamheten och skall omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden på arbetsplatsen. Chefer och medarbetare ska samverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet för att skapa en god arbetsmiljö.

Medarbetarenkät

Medarbetarenkät genomförs vartannat år och genomfördes senast oktober 2011. Enkäten är indelad i ett antal frågeområden, medelvärde var 3,0 på en skala 0–6. I högerkolumnen anges resultatet för ett antal referenskommuner:

I enkäten undersöktes även den upplevda förändringen inom respektive frågeområde. Inom områdena organisatorisk effektivitet, arbetsbelastning och osäkerhet om arbetssituationen upplevde man en försämring de senaste 6 månaderna. Däremot upplevde man en förbättring av kvalitetsarbetet.

En sammanfattande fråga om hur man ser på sin arbetssituation visar på ett något försämrat resultat, från 3,18 i 2009 års enkät till 3,00 i 2011 års enkät.

Resultatet av enkäten har under året diskuterats inom förvaltningen och handlingsplaner för förbättrings-åtgärder har tagits fram. Inom skola och barnomsorg upplevs framförallt den ökade arbetsbelastningen och den höga ljudnivån som riskfaktorer för ohälsa. Efterfrågade åtgärder är större och mer ändamålsenliga lokaler och minskad arbetsbelastning.

Inom vård- och omsorg lyfts som riskfaktorer otydliga roller, strukturer och arbetsuppgifter samt en ökad arbetsbelastning. Efterfrågade åtgärder är bland annat tydlighet, struktur, delaktighet och synliga chefer. Inom kostservice anges ökad risk för stressrelaterade symptom på grund av ökad arbetsbelastning. Även den fysiska arbetsmiljön med dåliga klimatförhållanden och tunga lyft anges som riskfaktorer. Inom administrationen efterfrågas bättre planering, ordning och reda i syfte att förhindra stressrelaterade besvär.

Frånvaro

Sjukfrånvaron redovisas i förhållande till ordinarie arbetstid och omfattar även timavlönade. Under 2012 var sjukfrånvarotiden i procent av ordinarie arbetstid 5,2%, vilket är en ökning med 1,1 procentenheter i förhållande till 2011. Det är fortfarande stor skillnad mellan kvinnors och mäns sjukfrånvaro och det är kvinnors sjukfrånvaro som har ökat mest under det gångna året. Det är i åldersgruppen mellan 30–49 år som den största ökningen av sjukfrånvaron har skett. Ökningen är nästan 2 procentenheter. I åldern 29 år och yngre är ökningen 1,5 procentenheter. För åldersgruppen 50 år och äldre är ökningen 0,1 procentenhet. Med långtidssjukfrånvaro menas sammanhängande sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid, %

	2011	2012
Total sjukfrånvaro	4,1	5,2
Långtidssjukfrånvaro (>60 dgr)	37,2	42,8
Total sjukfrånvarotid för kvinnor	4,3	5,6
för män	2,9	3,4
Total sjukfrånvarotid –29 år	2,6	4,1
30–49 år	3,2	5,3
50– år	5,2	5,3

Redovisning av sjukfrånvaro per yrkesområde, %

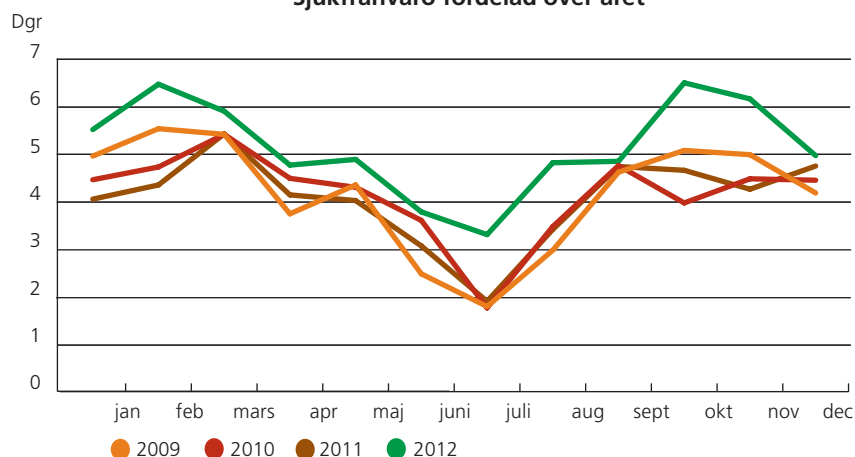
	2011	2012
Ledningsarbete	1,7	4,6
Handläggare- och administratörsarbete	3,5	3,8
Vård- och omsorgsarbete	4,7	6,5
Socialt och kurativt arbete	1,3	4,0
Skol- och barnomsorgsarbete	2,9	3,6
Hantverksarbete (vaktmästar-, anläggararbete)	9,9	10
Köks- och måltidsarbete	5,3	5,6
Städ-, tvätt- och renhållningsarbete	8,1	7,7

längre än 60 dagar. Långtidssjukfrånvaron har ökat drygt 5 procentenheter i förhållande till 2011.

De yrkesområden som uppvisar lägst sjukfrånvaro är handläggare- och administratörsarbete och socialt och kurativt arbete. Sjukfrånvaron är störst inom hantverksarbete (vaktmästare, anläggningsarbetare) samt inom städ-, tvätt- och renhållningsarbete. Sjukfrånvaron har ökat inom alla grupper och största ökningen är inom gruppen ledningsarbete. Inom denna grupp kan frånvaron delas in i följande tre områden: 40 % arbetsrelaterad frånvaro, 30 % ej arbetsrelaterad sjukfrånvaro samt 30 % sjukfrånvaro p g a graviditet, vilket till viss del är arbetsrelaterat.

Även inom gruppen vård- och omsorgsarbete är sjukfrånvaron ökande. Den arbetsrelaterade sjukfrånvaron utgör ca 40 % och den icke arbetsrelaterade frånvaron ca 60%. Återkommande orsaker till sjukskrivningar är problem med rörelseapparaten samt psykiska besvär. Detta visar på vikten av ett aktivare arbetsmiljöarbete i verksamheterna för att förebygga sjukskrivningar. En noggrann uppföljning där en medarbetare har många korta sjukfall är också viktig då dessa sjukfall ofta tenderar att övergå i ett längre sjuk-

Sjukfrånvaro fördelad över året

fall. Utarbetade anvisningar finns som ska följas.

För att få en bild över hur sjukfrånvaro fördelas över året kan man i diagrammet se hur sjuktalet ser ut månad för månad.

Sjukfrånvaron har legat på en högre nivå under hela 2012 i förhållande till tidigare år. Tidigare år har sjukfrånvaron varit högst i mars men 2012 var det en topp i februari och en under september och oktober månad. Även i år ligger frånvaron lägre under juli månad men skillnaden är inte lika stor som tidigare år.

Rehabilitering

Strävan har under året varit att bibehålla en effektiv och god rehabiliteringsprocess. Kommunens rehabiliteringspolicy beskriver i olika steg hur rehabiliteringsprocessen skall fungera. Det övergripande målet för rehabiliteringsarbetet är att medarbetaren så fort som möjligt skall återgå i ordinarie arbete.

Med frisknärvaro menas hur stor andel av medarbetarna som inte haft någon sjukfrånvaro alls registrerad under året. Andelen långtidsfriska har minskat med drygt sex procentenheter mellan 2011 och 2012. Försämringen är störst för kvinnor. Lägst frisknärvaro, 30,3 %, har måltidspersonal. Högst frisknärvaro, 64,2 %, har ledningspersonal. Vård- och omsorgspersonal har minskat sin frisknärvaro med nästan 12 procentenheter och för städpersonal är minskningen två procentenhet. Inom skola- och barnomsorg är minskningen en halv procentenhet.

Friskvårdssatsningar

Vårgårda kommun vill som arbetsgivare främja god hälsa hos de anställda, vilket på sikt leder till ökad frisknärvaro och minskad sjukfrånvaro. De anställda har under året haft möjlighet till friskvårdsbidrag på 500

Frisknärvaro, %		
	2011	2012
Totalt	50,4	44,0
Kvinnor	48,1	41,3
Män	62,5	57,7

kronor per anställd. Denna möjlighet har utnyttjats av 350 personer.

I kommunen finns det cirka 60 friskvårdsombud. Friskvårdsombuden bjuds in till årliga träffar. Ombuden har en viktig roll i att inspirera sina arbetskamrater till hälsotänkande. De är också med och arrangerar "Kesbergslunken" varje år.

En uppskattad föreläsning "Det blir alltid som man tänkt sig" med Olof Röhlander genomfördes under hösten.

Företagshälsovård

Vårgårda kommun är ansluten till Boråshälsan. Under 2012 har kommunen köpt tjänster för ca 324 tkr. Beställning av tjänster har skett via rekvisition från chef. Övervägande del av tjänsterna har varit individärenden vid arbetsrelaterad sjukvård hos främst företagssköterska och läkare.

Som en förebyggande åtgärd för förbättrad hälsa har all tillsvidareanställd personal som under året fyllt 50 år erbjudits en hälsoprofilbedömning hos företagshälsovården. Syftet är att den anställda ska få en kartläggning av sin hälsa och livsstil. Vidare har hälsosamtal hos företagssköterska genomförts för medarbetare med upprepade korttidsfrånvaro.

Personalvårdsprogram

Personalvårdsprogrammet via Falck Healthcare innebär att de anställda kan få stöd och hjälp med sina problem och därmed förebygga ohälsa och sjukdom. Personalvårdsprogrammet innehåller fritt, anonymt telefonstöd och vid behov personligt besök hos specialist för psykosociala problem, både arbetsrelaterade och privata, som kan påverka arbetsförmågan. Tillgängliga specialister är bl.a. psykologer, jurister, ekonomer, familjerådgivare, jurister m.fl.

Förslags- och utvecklingspris

Förslags- och utvecklingspris delas varje år ut till anställda, som antingen lämnat goda idéer till förbättringar eller extra mycket bidragit till ett utvecklings- och kvalitetsarbete. Utvecklingspriset delades ut på kommunfullmäktiges sammanträde i december.

Första priset på 5 000 kronor tilldelades Anita Hallgren med motiveringen ”Anita har på ett positivt sätt bidragit till att utveckla kommunens stöd till anhöriga som vårdar närstående i hemmet. Anita är en anhörigsamordnare som bidrar med positiv energi och som är en god ambassadör för Vårgårda kommun”.

Andra priset gick till Kristoffer Sahlén 2 500 kronor med motivering ”Kristoffer har genom åren byggt upp en fotoutbildning vid gymnasiet, en utbildning som en stor del av skolans elever varje år läser. I år har Kristoffer varit en av de drivande krafterna såväl när det gäller att få igång ”Bildernas stad” som genomförande av programpunkter i projektet”.

Tredje priset på 1 000 kronor delades av personalen på Simhallen med motiveringen att ”Simhallen har såväl år 2011 som år 2012 blivit bäst på märkestagning i Sverige. Dessutom har personalen på simhallen utökade aktiviteter när skolelever

Lönebild 2011-2012 tillsvidare och visstidsanställda uppdelat på kvinnor och män, kronor

	2011			2012		
	Kv	Män	Tot	Kv	Män	Tot
Median	22 354	25 625	22 690	23 113	26 450	23 500
10 perc	20 201	19 833	20 180	20 512	19 727	20 411
90 perc	29 200	35 950	29 925	30 300	37 200	31 075

Personalkostnader, mkr

	2011	2012
Löner och arvoden	269,2	279,3
Arbetsgivaravgifter	81,0	83,8
Pensioner	26,4	27,0
Avtalsenliga avgifter	0,5	0,3
Totalt	377,1	390,4
Därför direkta sjuklönekostnader	3,3	4,2

har lov till exempel ”Tjejkvällar” och Spa-kvällar”.

Ekonomi

Lönekostnaderna har ökat mellan 2011 och 2012 med drygt 10 mkr och arbetsgivaravgifterna har höjts med drygt 2 mkr. Pensionskostnader har ökat med 0,6 mkr, och de avtalsenliga avgifter har minskat, minskningen är 0,2 mkr. Tillsammans gör det att den totala personalkostnaden ökar med 13,3 mkr.

Den direkta sjuklönekostnaderna har ökat med 0,9 mkr som en direkt följd av den ökande sjukfrånvaron.

Löneöversyn

Löneöversyn genomfördes per 2012-04-01 enligt gällande avtal.

Medianlön innebär att 50% har lägre lön och 50% har högre lön. 10:e percentilen innebär att 10% har lägre lön och 90:e percentilen att

10% har högre lön. Lönespännvidden dvs. skillnaden mellan 10:e och 90:e percentilen för tillsvidare och visstidsanställda är 10 664 kronor vilket är en ökning med 919 kronor i förhållande till 2011. Män har en lönespännvidd på 17 473 kronor vilket är drygt 7 600 kronor mer än kvinnors lönespännvidd.

Medellönen för tillsvidareanställda per 1 november har höjts från 24 508 kronor 2011 till 25 302 kronor 2012. Detta är en ökning med 3,2%. Procentsatsen är styrande för förtroendemännens arvode som kommer att höjas med 3,2% från och med 1 januari 2013.

Personalpolitiskt program

Det personalpolitiska programmet, som antogs av kommunfullmäktige under 2009, lyfter fram fem områden som framgångsfaktorer för en attraktiv arbetsplats. Dessa är Ledarskap och medarbetarskap, Arbetsmiljö och hälsa, Samverkan – delaktighet och inflytande, Personal- och kompetensförsörjning samt Jämställdhet och mångfald. Kommunens medarbetare spelar en central och viktig roll i kommunens utveckling och gemensamt för all verksamhet är att medborgarna ska erhålla service av hög kvalitet. Detta kräver att varje verksamhet har tydliga uppdrag och mål som ledare och medarbetare är väl förtrogna med samt idigt som man ser till helheten i den kommunala organisationen. Varje

område i programmet har konkretiserats i mål, åtgärder och uppföljning. Uppföljning och ställningstagande till eventuell revidering av programmet ska genomföras en gång varje mandatperiod.

Framtid

Den stora andelen pensionsavgångar som väntas de närmaste åren ställer stora krav på att såväl kunna rekrytera nya medarbetare som att behålla medarbetare. Då åldersstrukturen är likartad på hela arbetsmarknaden kommer arbetsgivarna att konkurrera om den attraktiva arbetskraften. Denna konkurrens om arbetskraften har nu börjat visa sig, vissa kompetenser är mycket svåra att rekrytera. Därför är det viktigt och hög tid att se över kommunens långsiktiga behov av kompetensförsörjning samt att vidta åtgärder dels för att kunna behålla viktig kompetens och dels för att kunna attrahera nya medarbetare. En viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare är ge medarbetarna möjligheter till heltidsarbete. Kommunen har i jämförelse med andra kommuner en låg andel heltidsanställningar och ett arbete har startat för att öka denna andel. Det gäller för kommunen att stärka sitt

”interna varumärke” genom en god personalpolitik, där medarbetarnas kunskap och engagemang tas tillvara, där medarbetarna erbjuds goda utvecklingsmöjligheter och där effektiviseringar återkopplas till personalen.

Miljöredovisning

Lokala miljömål för Vårgårda kommun antogs av kommunfullmäktige 2012-05-09, § 50.

Luft

Alla bilar i bilpoolen är nu miljöbilar.

Arbetet med intern energieffektivisering, som energimyndigheten har beviljat bidrag till, har fortsatt under året.

Luft i Väst har under året fortsatt att i samverkan med kommunen utföra mätningar av luftkvaliteten. För Vårgårdas del är mätresultatet år 2010 för kvävedioxid $11 \mu\text{g}/\text{m}^3$, miljökvalitetsnormen är ett årsmedelvärde på $40 \mu\text{g NO}_2/\text{m}^3$. Mätningen gjordes på Torggatan vid Hemköp. När det gäller mätningar för övriga ämnen finns inga aktuella värden att redovisa, men tidigare utförda mätningar har visat goda resultat.

Vatten

Yt- och grundvatten i västra Sverige är sedan lång tid starkt påverkade av

försurning genom nedfall från luften av försurande ämnen. Därför kalkas många sjöar och vattendrag enligt en regional kalkningsplan. Under 2012 spreds 250 ton kalk i form av kalkstensmjöl i kommunen. Kalken sprids med båt i sjöar som har förbindelse med väg. Andra sjöar samt våtmarker kalkas från helikopter. Effekten av kalkningen följs upp genom vattenprovtagning två gånger per år, vår och höst, när vattenflödet kan förväntas vara som högst. Analysresultaten visar på jämn och hög vattenkvalitet.

Om kalkningen inte hade utförts skulle sjöarna ha varit klara och nästan tomma på liv. Alger och fiskar hade försvunnit, en del insekter hade gynnats. Stränderna och strandnära bottenar hade varit täckta av vitmossa. Nedbrytningen av organiskt material som löv och trä skulle ha gått långsamt.

Badvattenprover tas vid åtta kommunala badplatser. De ligger vid Kvinnestadsjön, Ornungasjön, Säven, Sandsjön, Uddabosjön, Storsjön, Lenalången och Tåsjön. I Sä-

ven tas fem prover per badsäsong, i övriga sjöar tas fyra prover per säsong. Sammanlagt togs 33 badvattenprover. Alla var tjänliga utom provet i Uddabosjön 26 juni, som bedömdes tjänligt med anmärkning på grund av något förhöjd halt av bakterien E coli. Ingen algblooming har förekommit under provtagningsperioden.

Boende runt Ornungasjön har påtalat förändringar och minskat siktdjup i sjön. Bygg- och miljöavdelningens provtagning och observationer tyder på att humushalten i sjön ökar. Naturvårdsverkets miljöövervakning visar att vattnet i svenska sjöar blir brunare hela tiden på grund av ökade humushalter. Störst är förändringarna i skogslandskapet i södra Sverige, där vattenfärgen ökat mer än tio procent de senaste 20 åren. På sikt kan djur- och växtlivet i sjön påverkas.

Som en följd av oron för Ornungasjöns tillstånd har ett projekt med inventering av gödselvärdsläggningar och enskilda avloppsanläggningar i sjöns tillrinningsområde satts igång. Inventeringen av enskilda avloppsanläggningar runt sjön beräknas kunna slutföras under år 2013.

Brev har skickats till ett antal ägare av jordbruksfastigheter runt sjön. De flesta av dessa har enbart ett fåtal djur. Besök har gjorts på ett antal lantbruk, och lagringskapacitet och spridningsrutiner har där kontrollerats. Inga krav på förbättringar har behövts ställas. Lantbrukare i Herrljunga kommun arrenderar en del skiften runt Ornungasjön. Dessa lantbruk får tillsynsbesök av Bygg- och miljönämnden i Herrljunga kommun.

Kommunen i samarbete med Alingsås kommun och lokala miljöorganisationer har fått bidrag från Länsstyrelsen till ett lokalt naturvårdsprojekt i Sävån uppströms Mjörn. Projektet innebär inventering av fisk och musslor och tänkbare

lek- och uppväxtplatser för dem. Avsikten är att göra en förstudie som underlag för åtgärder för förbättringar, till exempel att i samarbete med kraftintressenter göra fiskvägar vid vandringshinder. Informationsmöten har hållits med markägare och kraftverksägare. Förstudien är klar och en slutrapport har skrivits. Den rapporteras till Länsstyrelsen den 1 mars 2013. Det finns många sträckor med värdefulla naturområden i och kring Säreån, men på grund av många vandringshinder är öringen, som är flodpärlmusslans värd fisk, i behov av åtgärder för att kunna överleva. I rapporten finns förslag på en rad åtgärder för att återställa lek- och uppväxtplatser för öring.

Enligt EU:s vattendirektiv ska alla vattendrag uppnå god ekologisk status senast år 2015. Ett av kriterierna för god ekologisk status är att vattendrag ska vara naturliga. Vandringshinder och andra mänskliga åtgärder i vattendragen innebär hinder för att kunna uppnå god ekologisk status. Ett sätt för att komma närmare målet att uppnå god ekologisk status är att göra kompensationsåtgärder i form av restaurering av lek- och uppväxtplatser för öring och skapa fiskvägar förbi vandringshinder. Död ved i vattendrag är en annan viktig åtgärd för livet i vattnet.

I samråd med kommunens VA-avdelning har kök i skolor, förskolor och restauranger fått besök av Bygg- och miljöavdelningen, för att diskutera och kontrollera fettavskiljare. Detta arbete kommer att fortsätta under 2013.

Enligt miljölagstiftningen och Vattenmyndighetens åtgärdsplan ska kommunen kontrollera enskilda avloppsanläggningar. Målet är att alla vattentillgångar i kommunen ska uppnå så kallad god ekologisk status senast 2015. Bygg- och miljöavdelningen har därför börjat inventera de enskilda avloppen inom Vårgårda kommun. Alla enskilda avlopp i kommunen ska inventeras. I kom-

munen finns cirka 2 400 enskilda avloppsanläggningar. Under 2012 inventerades 187 enskilda avlopp. För att uppnå miljömålen är inte det viktigaste hur många avlopp som inventeras, utan hur många enskilda avloppsanläggningar som åtgärdas och förbättras. Under 2011 handlade bygg- och miljöenheten 40 ansökningar för enskilt avlopp. Under 2012 har antalet ansökningar fördubblats till 82. Med nuvarande inventeringstakt är kommunens enskilda avlopp färdiginventerade år 2024. Inventering av enskilda avlopp bör inte ses som ett enskilt projekt utan som en ständigt pågående verksamhet. Det bör poängteras att det krävs insatser på andra viktiga områden för att motverka övergödning av vattendrag. Som exempel kan nämnas planering och utförande av avverkningar i skogen, brukande av åkermark och behandling av dagvatten i tätorter.

Bygg- och miljöenheten har ordnat två informationstillfällen om enskilda avlopp. Vid Vårgårda vårmärnad anordnades en avloppsmässa med ett tiotal tillverkare av anläggningar. Två miljöinspektörer medverkade för att sprida information om enskilda avlopp. I Tåstorps missionskyrka höll bygg- och miljöenheten en informationsträff om enskilda avlopp.

Under 2012 har Vårgårda kommun deltagit i ett tillsynsprojekt som anordnats av Jordbruksverket. Projektet gick under namnet ”Effektiv näring”, och gick ut på att kommunen skulle kontrollera lantbrukarens rutiner för lagring och spridning av gödsel. Vårgårda kommun valde att begränsa projektet till verksamheter runt Ornungasjön och det hela genererade ett antal inspektioner. Inget anmärkningsvärt noterades då de flesta verksamheter var mycket små gårdar.

I övrigt har tillsyn skett på sex större gårdar. En del mindre anmärkningar noterades som sedan följts upp.

En god bebyggd miljö

En biotopkartering av Säreån och 16 av dess biflöden mellan Säven och Mjörn har utförts av Naturcentrum. Resultaten har sammanställts i en rapport ”Biotopisk kartering i Säreån 2011-2012”. Höga naturvärden och goda betingelser för potentiell förekomst av Mjörnöring har konstaterats. Ökad tillgänglighet till Kyllingsåns och Säreåns närområden skulle kunna göra centralorten mer attraktiv för gamla och nya kommuninvånare.

Kvalitetsarbete i kommunen

Intern kontroll

Genom intern kontroll vill man uppnå en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet. Med hjälp av intern kontroll ser man till att lagar, föreskrifter och fattade beslut efterlevs.

För år 2012 omfattar den interna kontrollen 28 verksamhetsområden. Lärande och Omsorg står för 13 av dessa. Varje sektor ansvarar för att kontrollerna utförs och att eventuella avvikelser åtgärdas. Rapportering sker tre gånger om året i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Översyn av verksamhetsområdena görs varje år i samband med budgetarbetet.

Områden som kontrolleras är bl.a. att personal som slutat sin anställning blivit avslutade i personal-

systemet, att egenkontroll med inriktning på hälsorisker genomförs i VA-verksamheten, att rätt bidrag betalas ut till föreningar, att anställda inom barnomsorg och skola är behöriga i enlighet med anställningens uppdrag samt att uppföljning av beslut inom Hemtjänst och LSS genomförs.

För mer detaljerad information om den interna kontrollen hänvisas till Verksamhetsberättelsen för 2012.

Kvalitet i verksamheten

Utöver den interna kontrollen pågår ett ständigt arbete med att förbättra kvaliteten i verksamheten.

Bland äldreomsorgens resultat kan nämnas att Vårgårda kommun var en av endast sju kommuner i riket som nådde upp till 100% registre-

ring av Senior Alert på SÄBO.

Den arbetsstödare som under året anställdes tack vare ESF projektet Krut, samt projekten Vinnande Arenas och Kruts arbete med att hitta bra metoder har också bidragit till en kvalitetshöjning av verksamheten.

Kompetensutvecklingsinsatserna under året har berört dokumentation i förskolan och betyg och bedömning i grundskolan.

Alla skolans luncher är näringsberäknade från och med 2012. Kostenheten uppfyller därmed skollagens krav för skolluncher. Kostenheten strävar efter att även förskolans och äldreomsorgens måltider ska vara näringsberäknade.

Som ett led i att förbättra samverkan mellan service, handel, turism och kommunen har den ideella föreningen Destination Vårgårda startats upp.

Ledningssystemet QPR har utvecklats enligt plan vilket innebär att systemet använts idag vid ekonomisk uppföljning och prognos. Långtgående förberedelser är gjorda beträffande kommunens mål och måluppfyllelse.

Som stöd för kommunens arbete med jämställdhetsintegrering startade det SKL finansierade projektet ”Jämt i Värgårda” under 2012. Under året har kommunen redovisat sitt jämställdhetsarbete i makeQuality – ett verktyg för att följa upp, jämföra och förbättra jämställdhetsarbetet utarbetat av SKL. En resultatrapport finns redovisad på makeQuality.

Under året har 831 av kommunens medarbetare och chefer, samt några av kommunstyrelsens ledamöter, deltagit i en endagsutbildning där det handlat om fyra olika väsentliga områden. Kommunens värdegrund och förhållningssätt till en värdegrund har behandlats.

Uppföljning och styrning

Dokumentet ”Verksamhets- och ekonomistyrning” reglerar bland annat vilka uppföljningar som ska göras under verksamhetsåret.

Två delårsbokslut inklusive helårsprognoser upprättas under året, per den 30/4 och 31/8, för vidare behandling i Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige. Delårsboksluten består av en förvaltningsberättelse, ekonomisk redovisning, verksamhetsuppföljning, måluppfyllelse beträffande verksamhetsmål och samt uppföljning av den interna kontrollen m.m.

Utöver dessa delårsbokslut följer Kommunförvaltningen upp ekonomin månadsvis och upprättar årsprognoser.

Så snart en budgetavvikelse befaras eller har konstaterats är kommunstyrelsen skyldig att vidta

åtgärder inom ramen för sina befogenheter, så att budgetramen kan hållas. Åtgärder kan innebära kostnads-/intäktsjustering men även om-disponeringar inom verksamheter. Om sådana åtgärder inte bedöms tillräckliga är kommunstyrelsen skyldig att hos kommunfullmäktige väcka förslag till finansiering av budgetavvikelsen samt förbereda detta förslags genomförande. En sådan begäran skall även innehålla en detaljerad beskrivning av vilka åtgärder kommunstyrelsen ämnar vidta om tilläggsanslag inte beviljas.

När det gäller investeringarna skall kommunförvaltningen, om de finner att ett projektanslag kom-

mer att bli otillräckligt eller att betydande tidsmässiga förskjutningar i projektets genomförande befaras, anmäla förhållandet till kommunstyrelsen. Anmälan skall åtföljas av redovisning av de omständigheter som finns samt innehålla förslag till åtgärder.

Tjänstegarantier

Ett antal av kommunens tjänstegarantier är idag inte relevanta och därmed omöjliga att följa upp. Av den orsaken utgår uppföljningen av tjänstegarantier. Inför 2013 har kommunchefen fått i uppdrag att revidera tjänstegarantierna.

Ekonomisk översikt och analys

Inom parentes redovisas föregående års värden.

Mål

De ekonomiska målen anger att:

- resultatet skall, över tiden, uppgå till 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag – målet ej uppnått
- Soliditeten skall öka – målet uppnått.
- Över tiden skall investeringarna självfinansieras – målet ej uppnått.

Årets resultat

Resultatet i 2012 års bokslut blev +9,5 miljoner kronor istället för budgeterade 9,9 miljoner. De prognoser som under hösten upprättades har pekat på ett resultat som pendlat mellan 8–12 miljoner. Jämfört med föregående års resultat är årets resultat en förbättring med 4 miljoner kronor.

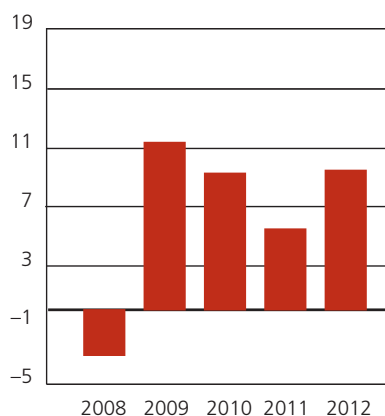
En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det råder balans mellan löpande intäkter och kostnader. Den långsiktiga ekonomiska målsättningen är att kommunens resultat över tiden skall uppgå till minst 2 procent av summan skatteintäkter och generella statsbidrag. Infrias detta mål ger det goda förutsättningar för egenfinansiering av investeringar samt finansiering av framtida pensionskostnader.

Årets resultat relaterat mot skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 1,9 procent. Under några år under 2000-talet har kommunens resultat uppgått till 2 procent eller mera. Under den senaste 5-årsperioden uppgår den genomsnittliga nivån till 1,4 procent vilket understiger kommunens långsiktiga målsättning.

Balanskravet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk ba-

Årets resultat
2008–2012, mkr

Balanskravsavstämning, mkr

Ingående resultat att återställa	0,0
Årets resultat enligt resultaträkningen	9,5
– avgår realisationsvinster	
Justerat resultat	9,5

Förvaltningens budgetföljsamhet, mkr

	Budgetavvikelse
Politisk verksamhet	0,4
Kommunövergripande och Strategisk planering och utveckling	-0,3
Lärande och Omsorg	-18,6
Samhällsbyggnad	0,4
Destination Vårgårda	0,4
Gemensam service	0,1
Summa	-17,6

lans för kommuner och landsting. Balanskravet är definierat så att intäkterna ska överstiga kostnaderna, det vill säga resultatet skall vara positivt. Underskott som uppkommit under enskilt räkenskapsår skall återställas inom de närmaste tre följande åren. Vidare skall hänsyn tas till redovisade realisationsvinster/förluster.

Sedan balanskravet infördes år 2000 har Vårgårda kommun redovisat positiva resultat och därmed uppfyllt balanskravet. Detta gäller även för år 2012.

Budgetföljsamhet

En förutsättning för en ekonomi i balans är god budgetföljsamhet i verksamheterna.

Under 2012 har förvaltningen inte kunnat driva verksamheterna inom tilldelat budgetutrymme. Budgetavvikelsen uppgick totalt till minus 17,6 mkr.

Sektorn Lärande och Omsorg har under några år haft problem med för höga kostnader i förhållande till budgetmedel. Så blev det även för 2012 och budgetavvikelsen uppgår till 18,6 mkr. I första hand ligger avvikelsen inom omsorgen där hemtjänsten redovisar minus 10,4 mkr, särskilt boende minus 1,7 mkr, LSS minus 2,2 mkr och IFO minus 4,0 mkr.

Övriga sektorer redovisar en god följsamhet mot budgeten och redovisar mindre överskott.

Under året har ett antal intäkts- och kostnadsposter utvecklats mer positivt än vad som budgeterats. Dessa avvikelser har mer än väl balanserat upp den negativa avvikelsen som förvaltningen redovisat.

Från försäkringsbolaget AFA har återbetalning gjorts av tidigare inbetalda premier vilket resulterat i en engångsintäkt på 10,1 mkt.

Överskott från renhållningsverksamheten till följd av mottagen deponi har resulterat i ett överskott på 2,5 mkr.

Återföring av tidigare reserverade medel för skadestånd har ökat intäkterna med 1,9 mkr.

Budgeterade utvecklingsmedel underställde kommunstyrelsen har inte tagits i anspråk vilket stärkt resultatet med 3,2 mkr.

Intäkter

Intäkterna består av skatteintäkter och generella statsbidrag men även av intäkter från verksamheterna och uppgår till totalt 648,5 (620,9) mkr, en ökning med 4,5 procent. Av intäkterna kommer 75,9 procent från skatteintäkter och generella statsbidrag.

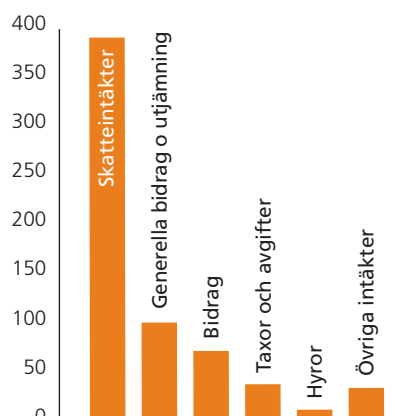
Resterande intäkter kommer från verksamheterna och uppgår till 156,3 (135,2) mkr vilket motsvarar 24,1 procent av de totala intäkterna. Av verksamhetens intäkter uppgår bidrag till 72 (64) mkr. Många av dessa bidrag genererar i sin tur lika stora kostnader.

Avgifter i form av bl.a. VA- och renhållningstaxor, avgifter för barnomsorg och äldre- och handikappomsorg uppgår till 38 (38) mkr och står för 24 procent av verksamhetens intäkter. Externa hyresintäkter samt övrigt står för 46 mkr.

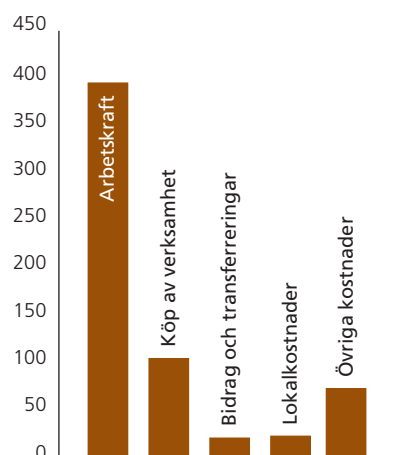
Kostnader

För 2012 uppgick verksamhetens kostnader till 618,2 (595,1) mkr, en ökning med 3,9 procent. Av kostnaderna utgör ca 64 procent arbetskraftskostnader, en minskning med en procentenhet jämfört med 2011. Näst efter personalkostnader kommer entreprenad och köp av verksamhet som står för 17 procent av verksamhetens kostnader. Övriga kostnader såsom material och underhåll står för ca 12 procent av kostnaderna.

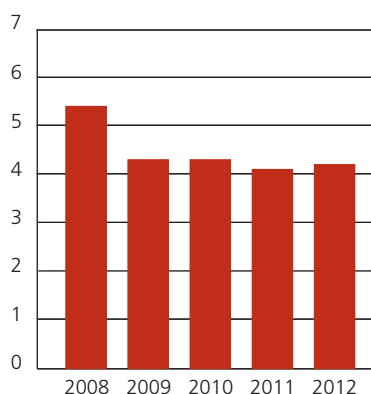
Intäkter, mkr

Kostnader, mkr

Avskrivningarnas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %

En personalkostnad som under året medfört positiv effekt på kommunens ekonomi har varit den "rabatt" på lagstadgade arbetsgivaravgifter som ges för arbetstagare under 26 år respektive över 65 år. Reduktionen har uppgått till ca 4 mkr och har varit känd och beaktad i budgeten.

Värdet av personalens inestående semesterdagar uppgick vid årsskiftet till 13,7 mkr vilket motsvarar 11 556 dagar.

Avskrivningar

Årets avskrivningskostnad uppgår till 20,8 (20,1) mkr vilket ligger i nivå med budgeten. Jämfört med föregående år har avskrivningskostnaden ökat med 0,7 mkr.

Sedan år 2008 har avskrivningskostnadens andel av skatteintäkter och generella statsbidrag successivt minskat och uppgick för år 2012 till 4,2 procent. Denna utveckling är positiv då mer resurser finns tillgängliga för verksamhetens ändamål. Den sjunkande andelsprocenten beror på måttfulla investeringsutgifter under perioden samtidigt som skatteintäktsutvecklingen varit relativt positiv. 2008 års relativt höga andel beror på stora utrangeringar kostnader vilka var av engångskaraktär.

Verksamhetens nettokostnader

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta är att analysera den årliga förändringen av skatteintäkter och generella statsbidrag i förhållande till verksamhetens nettokostnader. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och generella statsbidrag.

Skatteintäkternas utveckling

År	2008	2009	2010	2011	2012
mkr	453,6	464,7	482,5	485,7	492,2
%	5,7	2,4	3,8	0,7	1,3

Av diagrammet framgår en hygglig följsamhet mellan årlig förändring av skatteintäkter kontra verksamhetens nettokostnader. Under 2008 ökade nettokostnaderna marginellt mer än skatteintäkter och generella statsbidrag. Under 2009 förbättrades balansen mellan skatter och kostnader påtagligt.

Nettokostnadernas ökningstakt har under 2010 varit kraftigare än ökning av skatteintäkterna. Detsamma gällde för 2011. Under 2012 har ekonomin förbättrats vilket framkommer genom att nettokostnadernas ökningstakt är lägre än ökning av skatteintäkter och generella statsbidrag.

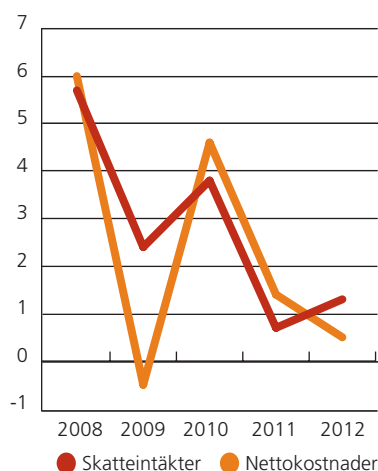
För att stärka ekonomin under kommande år är det angeläget att ökningstakten av verksamhetens nettokostnader begränsas i förhållande till ökningstakten för skatteintäkter och generella statsbidrag.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter och generella statsbidrag är kommunens dominerande inkomstkälla och svarade 2012 för 75,9 procent av kommunens intäkter. Intäkternas storlek är beroende av skattesatsens nivå och skatteunderlaget efter taxering av invånarnas inkomster.

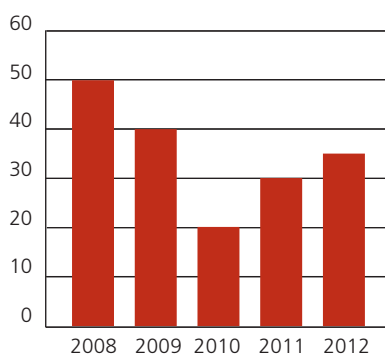
Den primärkommunala skattesatsen för Vårgårda kommun uppgår till 21,21 och höjdes senast 2009 med 0,15 kronor. Skattekraften i Vårgårda kommun uppgår i dagsläget till 89 procent av riksgenomsnittet. Skatteutjämningen kompenserar stora delar av denna avvikelse.

Årlig förändring av skatteintäkter resp nettokostnader, %

Förändring av räntenetto (mkr) och snitträntan (%)

År	-08	-09	-10	-11	-12
Räntenetto	-2,6	-0,8	0,0	-0,2	-0,1
Snittränta	4,2	3,7	3,9	3,8	3,1

Förändring av låneskuld, mkr

Jämfört med föregående år ökade summan av skatteintäkter och statsbidrag med 6,5 mkr eller med 1,3 % och uppgår till 492,2 mkr. Av totala skatteintäkter och statsbidrag uppgår skatteintäkter från Vårgårda kommuns eget skatteunderlag till 391,1 mkr (79,5 procent) Resterande 101,1 mkr eller 20,5 procent är summan av inkomst- och kostnadsutjämning samt LSS-kostnader.

Under den senaste högkonjunkturen förbättrades skatteunderlaget påtagligt och ökningstakten under 2008 uppgick till höga 5,7 procent.

När konjunkturen började mattas av dämpades även skatteintäkternas ökningstakt. Under 2012 har ökningstakten varit måttliga 1,3 procent. För att framöver kunna försvara ett resultat runt 2 procent av skatteintäkter (god ekonomisk hushållning) är det viktigt att kostnadsutvecklingen begränsas.

Finansnetto

Finansnettot blev minus 100 tkr vilket är 400 tkr bättre än budgeten.

Årets ränteintäkter uppgår till 1,1 (0,9) mkr och utgörs av ränta för reverslån utställt på Räddningstjänstförbundet Alingsås och Vårgårda, samt uttagen borgensavgift för borgen lämnat till kommunens fastighetsbolag. Vidare har placeringar av överskottslikviditet medfört extra ränteintäkter.

Kommunens externa låneskuld uppgick vid årets slut till 35 miljoner kronor, en ökning med 15 miljoner kronor jämfört med föregående år. Årets räntekostnad på lånen uppgick till 1,2 (1,1) mkr.

Likviditet och lån

Likviditeten vid årsskiftet var 2,8 mkr, en marginell förändring jämfört med föregående år. Som framgår av finansieringsanalysen har den löpande verksamheten genererat 17,1 mkr och investeringsverk-

samheten belastat rörelsen med 32,9 mkr. Finansieringsverksamheten har tillfört likviditeten 15,9 mkr. Årets kassaflöde uppgick sammanlagt till +0,1 mkr. Kommunkoncernens checkkredit i Alingsås Sparbank är på 40 mkr och har tidvis nyttjats under året. Låneskulden uppgick vid årets slut till 35 mkr. Hela skulden är långfristig.

Investerings- och exploateringsverksamhet

Årets nettoinvesteringar uppgick till 32,9 (30,9) mkr vilket understeg budgeten med 14,3 mkr. Investeringsutgifter har egenfinansierats till 92 (78,8) procent.

De större investeringsutgifterna under 2012 har bestått av färdigställande av LSS-boende, byggnation av förskola i Lena, ombyggnad av Gullhögskolans matsal och löpande VA-investeringar. För ytterligare information hänvisas till sidan 46 samt till årets verksamhetsberättelse.

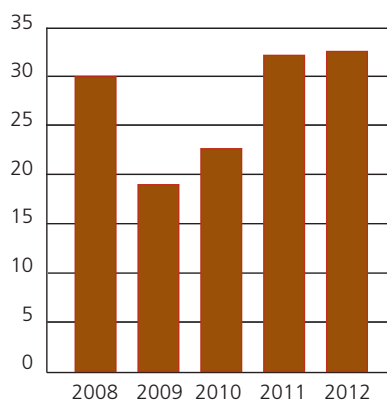
Under åren 2010–2012 har investeringsutgiften uppgått till 88,3 mkr. Under dessa år har kommunens resultat genererat egna medel som uppgått till 85,8 mkr. Självfinansieringsgraden har uppgått till 97 procent vilket innebär att det långsiktiga målet om full självfinansiering inte har infriats. Framförallt beror detta på att de årliga resultaten inte har nått upp till önskvärd nivå, d.v.s. 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Pensionsåtagande

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas som en post inom linjen i balansräkningen som ansvarsförbindelse. Denna skuld är en beräkning av anställdas intjänade pensionsförmåner enligt de pensionsbestämmelser som gällde t o m 1997-12-31. För år 2012 uppgick denna förpliktelse till 227,5 (220,9) mkr inklusive särskild löne-

Nettoinvesteringar, mkr

skatt, en ökning från 2011 med 6,6 mkr. Uppgifterna blir alltmer exakta för varje år då omfattningen av färdigberäknade pensionsförmåner (aktualiseringsgraden) ökar, för närvarande är 95 procent färdigberäknade.

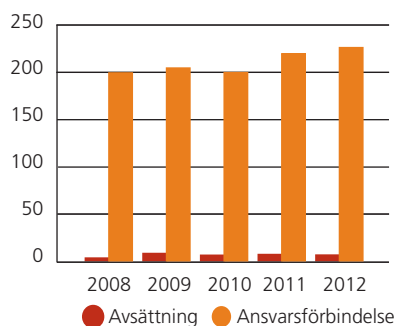
Annan pensionsförpliktelse utgörs av särskilda pensioner, ÖKSAP och är i bokföringen redovisad som avsättning. För 2012 uppgår det avsatta beloppet till 6,2 (6,8) mkr.

Pensionskostnader

Sedan 1998 finns kostnaderna för medarbetarnas tjänstepensioner i redovisningen och den under året upparbetade kostnaden betalas som en årlig pensionsavgift, för 2012 är detta belopp 15,5 (15,4) mkr inklusive löneskatt.

Medarbetare med lön över en viss nivå är även berättigade till en förmånsbestämd ålderspension. Enligt beslut i kommunstyrelsen är denna pension finansierad genom försäkring. Detta sker antingen genom att

Pensionsåtagande inkl särskild löneskatt, mkr

medarbetare erbjuds att välja en alternativ pensionslösning eller genom kollektiv försäkring av denna utfästelse. Försäkringskostnaden för 2012 är 3,6 (2,0) mkr inklusive löneskatt.

Under året är det totala beloppet för nu löpande utbetalade pensioner, t.ex. ålderspension, efterlevandepension m.m. 8,9 (8,8) mkr inklusive löneskatt.

Som ett sätt att hantera en övertalighet har kommunstyrelsen beslutat att erbjuda äldre anställda två olika alternativ till pensionslösningar. Erbjudandena innebär dels att medarbetare som är mellan 63 och 65 år kan erhålla pensionsförstärkning om de slutar sin anställning med förtida uttag av tjänstepensionen och dels att medarbetare, som uppnått 61 år och som minskar sin arbetstid med minst 20 procent kan behålla pensionsgrundande lön som före arbetstidsminskningen. Pensionsförstärkningen utgör 15 procent av aktuell lön, minst 3 000 och max 5 000 kr vid heltid. Dessa överenskommelser tillsammans med övriga pensioner enligt särskilda avtal innebär framtida utfästelser med sammanlagt 1,4 (3,8) mkr inklusive löneskatt.

Soliditet

Soliditeten påverkas av hur stor andel av tillgångarnas värde som finansieras av eget kapital. Under 2012 ökade tillgångarnas värde med 7,6 mkr, det egna kapitalet ökade med 9,5 mkr. Detta resulterade i en ökning av soliditeten. 2012 års soliditet uppgår till 61,1 (59,9) procent en ökning med 1,2 procentenheter. Kommunfullmäktiges mål om att soliditeten skall förbättras har för 2012 infriats.

Om den delen av pensionsskuden som idag är noterad som en ansvarsförbindelse (227,6 mkr) med-

Pensionsförpliktelser och pensionsmedelsförvaltning (mkr) inkl. löneskatt

Avsättning, särskilda pensioner ÖK-SAP	6,2
Ansvarsförbindelse	227,5
Summa pensionsförpliktelser	233,7
Finansiella placeringar av pensionsmedel	0,0
Återlånade medel	233,7

Pensionskostnader, mkr

Pensionsavgift individuell del	12,5
Pensionsförsäkring FÅP	2,9
Löpande pensionsutbetalningar	7,2
Förändring pensionsavsättningar	0,3
Särskild löneskatt	5,6
Summa pensionskostnader	28,5

togs i balansräkningen, skulle soliditeten för 2012 sjunka från 61,1 procent till 4,0 (3,3) procent.

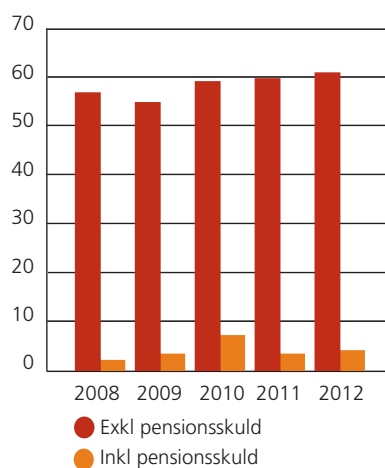
Sammanställd redovisning

Delar av den kommunala verksamheten bedrivs i bolagsform. Koncernen Vårgårda kommun består förutom kommunen av två bolag, Vårgårda Bostäder AB vilket är helägt av kommunen. Vårgårda Bostäder AB bildade 1 juli 2010 dotterbolaget Vårgårda Utveckling AB och äger detta till 100 procent. Vårgårda Utveckling AB ingår inte i nedanstående resultat och nyckeltal.

För en utförligare beskrivning av Vårgårda Bostäder AB:s verksamhet och resultat hänvisas till sidan 62.

Årets resultat för koncernen Vårgårda kommun redovisas till 10,0 (6,2) mkr. Av koncernens totala tillgångar redovisas 39,6 procent i bolaget.

Soliditet, %

Vårgårda Bostäder AB

Årsresultat efter skatt, mkr	0,5
Räntabilitet på eget kapital före skatt, %	8,2
Soliditet, %	10,4

Ekonomisk redovisning

- 36 Resultaträkning
- 36 Finansieringsanalys
- 37 Balansräkning
- 38 Ekonomiska nyckeltal
- 39 Noter
- 45 Driftsredovisning
- 46 Investeringsredovisning
- 48 Redovisningsprinciper
- 50 Revisionsberättelse

Resultaträkning

mkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Verksamhetens intäkter, Not 1, 2	135,2	156,4	126,0	180,3	201,1	173,4
Verksamhetens kostnader, Not 3	-595,1	-618,2	-586,4	-624,3	-647,3	-617,3
Avskrivningar, Not 6	-20,1	-20,8	-20,8	-26,9	-27,7	-27,7
Verksamhetens nettokostnader	-480,0	-482,6	-481,2	-470,9	-473,9	-471,7
Skatteintäkter, Not 4	383,8	391,1	390,1	383,8	391,1	390,1
Generella statsbidrag och utjämning, Not 4	101,9	101,1	101,5	101,9	101,1	101,5
Finansiella intäkter, Not 5	0,9	1,1	0,9	0,8	1,0	1,2
Finansiella kostnader, Not 5	-1,1	-1,2	-1,4	-8,1	-7,8	-9,5
Resultat efter finansiella poster	5,5	9,5	9,9	7,5	11,5	11,6
Bokslutsdispositioner				-0,9	-0,1	0,0
Skattekostnad				-0,5	-1,4	0,0
Årets resultat	5,5	9,5	9,9	6,1	10,0	11,6

Finansieringsanalys

mkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	5,5	9,5	9,9	6,1	10,0	
Justering för av- och nedskrivningar, Not 6	20,1	20,8	20,8	26,9	27,7	
Justering för gjorda avsättningar	-0,4	-3,1	-2,0	1,7	-1,6	
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	25,2	27,2	28,7	34,7	36,1	
Förändring av kortfristiga fordringar, Not 10	-7,2	3,5	0,9	-6,8	2,9	
Förändring av förråd/Exploateringar, Not 9	-1,6	0,3	0,0	-1,6	0,3	
Förändring av kortfristiga skulder, Not 15	-19,7	-13,9	-1,1	-20,1	-14,2	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-3,3	17,1	28,5	6,2	24,9	
Investeringsverksamheten						
Investering i materiella anläggningstillgångar, Not 7	-32,5	-32,9	-28,5	-37,1	-37,9	
Försäljning av materiella anläggningstillgångar, Not 7	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3	
Omklassificering exploatering	1,7	0,0	0,0	1,7	0,0	
Investering i finansiella anläggningstillgångar, Not 8	0,0	-0,3	0,0	-1,0	-0,3	
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar, Not 8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,8	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-30,9	-32,4	-28,5	-36,3	-37,2	
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån, Not 14	30,0	15,0	0,0	31,0	15,0	
Förändring av långfristiga skulder, Not 14	-10,0	0,0	0,0	-10,0	-4,0	
Förändring av långfristiga fordringar, Not 8	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	20,3	15,3	0,0	21,3	11,3	
Förändring av rörelsekapital	-13,9	0,1	0,0	-8,7	-0,9	
Likvida medel vid årets början, Not 11	16,6	2,7	2,0	23,6	14,9	
Likvida medel vid årets slut, Not 11	2,7	2,8	2,0	14,9	14,0	
Förändring av likvida medel	-13,9	0,1	0,0	-8,7	-0,9	

Balansräkning

mkr	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar, Not 7	325,1	337,1	331,5	561,4	571,2	
Finansiella anläggningstillgångar, Not 8	26,2	25,3	25,9	27,2	26,4	
Summa anläggningstillgångar	351,2	362,4	357,4	588,6	597,6	
Omsättningstillgångar						
Förråd/exploatering, Not 9	3,5	3,2	1,9	3,5	3,2	
Kortfristiga fordringar, Not 10	32,9	29,4	26,1	34,1	31,2	
Kassa och bank, Not 11	2,7	2,8	2,0	14,9	14,0	
Summa omsättningstillgångar	39,1	35,4	30,0	52,5	48,4	
Summa Tillgångar	390,3	397,9	387,4	641,1	646,0	
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Summa eget kapital, Not 12	233,8	243,2	242,8	252,4	262,4	
(varav årets resultat)	5,5	9,5	9,9	6,1	10,0	
Avsättningar, Not 13						
Avsättningar för pension och liknande förpliktelser	6,8	6,2	6,0	6,8	6,2	
Uppskjutna skatter				4,0	3,9	
Avsättning Tumbergsdeponi	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	
Övriga avsättningar	3,8	1,4	0,0	5,8	4,8	
Summa avsättningar	40,6	37,6	36,0	46,6	44,8	
Skulder						
Långfristiga skulder, Not 14	20,0	35,0	20,0	235,0	246,0	
Kortfristiga skulder, Not 15	96,0	82,1	88,6	107,1	92,8	
Summa skulder	116,0	117,1	108,6	342,1	338,8	
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	390,3	397,9	387,4	641,1	646,0	
Poster inom linjen, Not 16						
Borgensåtagande	218,4	218,2		7,4	7,2	
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	178,7	183,1		178,7	183,1	
Särskild löneskatt på pensionsförpliktelser	43,1	44,4		43,1	44,4	
Åtagande ishall	3,2	3,1		3,2	3,1	
Förvaldade fonder	0,2	0,2		0,2	0,2	

Ekonomiska nyckeltal

	Kommunen			Sammanställd redovisning		
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Budget 2012
% där ej annat anges						
Resultat – Kapacitet						
Verksamhetens nettokostnader/skatteintäkter och statsbidrag	-94,7	-93,8	-93,7	-91,4	-90,7	-90,3
Planenliga avskrivningar/skatteintäkter och statsbidrag	-4,1	-4,2	-4,2	-5,5	-5,6	-5,6
Finansnetto/skatteintäkter och statsbidrag	0,0	0,0	-0,1	-1,5	-1,4	-1,7
Kostnadernas andel av skatteintäkt och statsbidrag	-98,9	-98,1	-98,0	-98,4	-97,7	-97,6
Årets resultat/Skatteintäkter och generella statsbidrag	1,1	1,9	2,0	1,5	2,0	2,4
Årets resultat/eget kapital	2,4	3,9	4,1	2,5	3,8	4,7
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	78,8	92,0	107,7	89,0	99,5	
Investeringsvolym/nettokostnader	7,1	7,1	6,2	8,4	8,5	
Avskrivningar/nettoinvesteringar	65,0	64,2	73,0	74,1	74,5	
Soliditet	59,9	61,1	62,7	39,4	40,6	
Soliditet inklusive pensionsskuld och löneskatt	3,1	4,0		4,8	5,4	
Total skuld- och avsättningsgrad	40,1	38,9	37,3	60,6	59,4	
varav avsättningsgrad	10,4	9,4	9,3	7,2	6,9	
varav kortfristig skuldsättningsgrad	24,6	20,6	22,9	16,7	14,4	
varav långfristig skuldsättningsgrad	5,1	8,8	5,2	36,7	38,1	
Risk och kontroll						
Kassalikviditet	37,1	39,2	31,7	45,7	48,7	
Rörelsekapital, mkr	2,7	2,8	2,0	14,9	14,0	

Noter

mkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsmedel	26,0	24,3	26,0	24,3
Taxor och avgifter	43,6	43,6	43,6	43,6
Hysesintäkter	60,6	61,7	107,0	108,4
Bidrag	64,2	72,6	64,2	72,6
Övriga intäkter	43,6	64,3	44,6	64,6
Avgår interna intäkter	102,8	110,1	102,8	110,1
Summa kommunens intäkter	135,2	156,4	182,6	203,5
Avgår koncerninterna intäkter			-2,2	-2,5
Summa intäkter			180,3	201,1
Not 2 Jämförelsestörande poster				
Återbetalning AFA		10,1		10,1
Summa jämförelsestörande poster	0,0	10,1	0,0	10,1
Resultat inklusive jämförelsestörande poster	5,5	9,5	6,1	10,0
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	5,5	-0,6	6,1	-0,1
Not 3 Verksamhetens kostnader				
Kostnader för arbetskraft	-385,9	-401,7	-385,9	-401,7
Bidrag och transfereringar	-26,2	-21,9	-26,2	-21,9
Entreprenad och köp av verksamhet	-124,6	-133,4	-124,6	-133,4
Lokalkostnader	-76,4	-79,6	-76,4	-79,6
Övriga verksamhetskostnader	-84,7	-91,7	-84,7	-91,7
Avgår interna kostnader	-102,8	-110,1	-102,8	-110,1
Summa verksamhetens kostnader	-595,1	-618,2	-595,1	-618,2
Avgår koncerninterna kostnader			2,2	2,5
Bolagets kostnader			-31,4	-31,6
Summa kostnader			-624,3	-647,3
Not 4 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning				
Kommunalskatteintäkter				
Allmän kommunalskatt	374,3	386,1	374,3	386,1
Skatteavräkning	9,5	5,0	9,5	5,0
Summa kommunalskatteintäkter	383,8	391,1	383,8	391,1
Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	97,7	99,2	97,7	99,2
Regleringsbidrag/avgift	11,1	5,4	11,1	5,4
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	-15,7	-16,3	-15,7	-16,3
Bidrag/Avgift för LSS-utjämning	-8,5	-5,6	-8,5	-5,6
Fastighetsavgift	17,3	18,3	17,3	18,3
Summa generella statsbidrag och utjämning	101,9	101,1	101,9	101,1
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	485,7	492,2	485,7	492,2

Noter forts

mkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Not 5 Finansiella intäkter och kostnader				
Ränteintäkter	0,4	0,3	0,8	0,7
Borgensavgift VBAB	0,5	0,5	0,0	0,0
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,3	0,0	0,3
Summa finansiella intäkter	0,9	1,1	0,8	1,0
Räntekostnad långfristiga lån	-1,0	-1,1	-7,9	-7,7
Övriga finansiella kostnader	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Summa finansiella kostnader	-1,1	-1,2	-8,1	-7,8
Summa finansnetto	-0,2	-0,1	-7,3	-6,8
Not 6 Ej rörelsekapitalpåverkande poster				
Pensionsavsättningar	-1,0	0,6	-1,0	0,6
Övriga avsättningar	1,4	2,4	2,3	2,3
Avskrivningar	20,1	20,8	26,9	27,7
Summa ej rörelsekapitalpåverkande poster	20,5	23,8	28,0	30,6
Not 7 Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och anläggningar				
Ackumulerade anskaffningsvärden	553,1	579,0	840,0	866,5
Nyanskaffningar	34,3	27,3	37,3	29,3
Försäljningar	-7,4	0,0	-7,4	0,0
Utrangeringar/korrigeringar	-1,0	0,0	-1,0	-0,1
UB ackumulerade anskaffningsvärden	579,0	606,3	866,5	895,7
Ackumulerade avskrivningar	-259,4	-275,0	-310,3	-332,2
Årets avskrivningar	-16,6	-17,1	-22,9	-23,2
Utrangeringar/korrigeringar	1,0	0,1	1,0	0,2
UB ackumulerade avskrivningar	-275,0	-292,0	-332,2	355,3
Summa utgående bokfört värde	304,0	314,3	534,6	540,5
– varav markreserv	8,1	8,1		
– varav verksamhetsfastigheter	191,1	202,7		
– varav affärsfastigheter	47,7	46,7		
– varav publik fastighet	30,5	30,9		
– varav övriga fastigheter	26,7	25,8		
Pågående arbeten				
Ackumulerade anskaffningsvärden	5,8	4,9	6,6	7,0
Nyanskaffningar	1,8	1,3	4,1	3,3
Försäljningar	-1,0	-0,9	-2,8	-0,9
Omklassificering exploatering	-1,7	-0,1	-1,7	-3,8
UB ackumulerade anskaffningsvärden	4,9	5,2	7,0	5,7
Ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar/korrigeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
UB ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa utgående bokfört värde	4,9	5,2	7,0	5,7

mkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012
forts Not 7 Materiella anläggningstillgångar				
Maskiner, fordon och inventarier				
Ackumulerad anskaffningsvärden	36,6	39,3	42,5	46,4
Nyanskaffningar	4,8	5,3	6,1	9,9
Försäljningar	0,0	-0,1	0,0	-0,3
Utrangeringar/korrigeringar	-2,2	0,0	-2,2	-1,2
UB ackumulerade anskaffningsvärden	39,3	44,4	46,4	54,7
Ackumulerade avskrivningar	-21,8	-23,0	-24,8	-26,5
Årets avskrivningar	-3,4	-3,6	-3,9	-4,4
Utrangeringar/korrigeringar	2,2	0,0	2,2	1,3
UB ackumulerade avskrivningar	-23,0	-26,7	-26,5	-29,6
Summa utgående bokfört värde	16,3	17,8	19,9	25,1
– varav maskiner	1,6	1,7		
– varav inventarier	14,0	15,6		
– varav fordon	0,6	0,5		
UB ackumulerade anskaffningsvärden	623,1	655,8	919,9	956,1
UB ackumulerade avskrivningar	-298,0	-318,7	-358,5	-384,9
Summa utgående bokfört värde	325,1	337,1	561,4	571,2
Årets nyanskaffningar	40,9	33,9	47,5	42,6
Årets försäljningar	-8,4	-0,9	-8,6	-1,2
Årets avskrivningar	-20,1	-20,8	-26,8	-27,7
Not 8 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar				
Värgårda Bostäder AB	4,1	4,1	0,0	0,0
Västrafik	0,7	0,0	0,7	0,0
Kommunförbundet Sjuhärad	0,5	0,5	0,5	0,5
Kommuninvest	0,4	0,7	0,4	0,7
Värgårda Utveckling AB	0,0	0,0	0,8	0,8
Övriga	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa aktier och andelar	5,8	5,3	2,5	2,1
Långfristiga fordringar				
Herrljunga Kommun, sluttäckning Tumberg	15,0	15,0	15,0	15,0
Värgårda-Alingsås Räddningstjänstförbund	3,2	2,8	3,2	2,8
Värgårda Bostäder AB	0,7	0,7	0,0	0,0
Värgårda Utveckling AB	0,0	0,0	4,9	4,9
Övriga	1,5	1,6	1,5	1,7
Summa långfristiga fordringar	20,4	20,1	24,6	24,4
Summa finansiella anläggningstillgångar	26,2	25,3	27,2	26,4

Noter forts

mkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Not 9 Förråd/exploatering				
Exploatering Algutstorp	2,2	1,9	2,2	1,9
Exploatering mark Västra Degrabo	1,3	1,3	1,3	1,3
Exploatering övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa exploatering	3,5	3,2	3,5	3,2
Lager övrigt			0,0	0,0
Summa förråd/exploatering			3,5	3,2
Not 10 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	3,8	6,3	4,0	6,7
Diverse kortfristiga fordringar	29,8	24,4	30,0	24,9
– varav preliminär avräkning kommunalskatt	14,5	12,9	14,6	12,9
– varav moms	2,8	2,4	3,0	2,4
Förutbetalda kostnader	–3,1	–3,6	–3,1	–3,6
Upplupna intäkter	2,3	2,3	3,3	3,2
Summa kortfristiga fordringar	32,9	29,4	34,1	31,2
Not 11 Kassa och bank				
Kassa	0,0	0,1	0,0	0,1
Plusgiro	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank	2,7	2,7	14,9	13,8
Summa kassa och bank	2,7	2,8	14,9	14,0
Not 12 Eget kapital				
IB eget kapital	228,2	233,8	246,2	252,4
Årets resultat	5,5	9,5	6,1	10,0
UB eget kapital	233,8	243,2	252,4	262,4
Not 13 Avsättningar				
Avsättning till pensioner, varav 2 förtroendevalda	5,5	5,0	5,5	5,0
Särskild löneskatt	1,3	1,2	1,3	1,2
Summa pensioner och löneskatt	6,8	6,2	6,8	6,2
Övriga avsättningar				
Uppskjutna skatter			5,9	7,3
Avsättning Tumberg, sluttäckning	30,0	30,0	30,0	30,0
Avsatt omstrukturering	3,8	1,4	3,8	1,4
Summa övriga avsättningar	33,8	31,4	39,7	38,7
Summa avsättningar	40,6	37,6	46,6	44,8

mkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Not 14 Långfristiga skulder				
Låneskuld				
Ingående låneskuld	0,0	20,0	215,0	235,0
Nyupplåning under året	30,0	15,0	30,0	15,0
Årets amorteringar	-10,0	0,0	-10,0	-4,0
Summa långfristiga skulder	20,0	35,0	235,0	246,0
Kreditgivare				
Kommuninvest	20,0	35,0	219,0	230,0
Sparbanken Alingsås	0,0	0,0	16,0	16,0
Handelsbanken	0,0	0,0	0,0	0,0
Leasingföretag	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa lånegivare	20,0	35,0	235,0	246,0
Låneskuldens struktur 1 (kapitalbindning)*				
Lån som förfaller inom två år	34%	57%		
Lån som förfaller inom 5 år	100%	100%		
Lån som förfaller inom 6 år eller längre	100%	100%		
Låneskuldens struktur 2 (räntebindning)*				
Andel rörliga lån	0%	0%		
Andel lån på 1–5 år	100%	100%		
Andel lån på 6–10 år	0%	0%		
Andel lån på 11 år eller längre	0%	0%		
Summa	100%	100%	0%	0%
Övriga uppgifter kring låneskulden*				
Genomsnittsränta, %	3,8	3,1		
Snitträntebindningstid, år	2,0	1,9		
Ränteförändring +–1%, mkr	0,2	0,4		
Utlandslån mkr	0,0	0,0		
*gäller samtliga externa lån under året				
Not 15 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut/koncern	10,0	0,8	10,6	1,2
– varav nästa års amorteringar	10,0	0,0	10,0	0,0
– varav kortfristig leasingskuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Leverantörsskulder	15,7	12,0	18,9	14,4
Personalens skatter och avgifter	11,6	14,1	11,8	14,4
– varav källskatt	5,5	6,6	5,6	6,7
– varav arbetsgivaravgifter	6,1	7,5	6,2	7,6
Övriga kortfristiga skulder	10,1	4,6	10,8	5,3
Förutbetalda intäkter	0,6	0,5	0,6	0,5
Upplupna kostnader	47,9	50,1	54,4	57,1
– varav räntekostnader	0,3	0,4	1,2	1,9
– varav särskild löneskatt	2,9	3,0	3,0	3,1
– varav pensionskostnader	12,1	12,5	12,1	12,5
– varav okompenserad övertidsskuld	0,8	0,8	0,8	0,8
– varav semesterlöneskuld	17,5	18,3	17,8	18,6
– varav tim- övertidslöne- och ob-skuld	3,4	4,1	3,4	4,1
– varav upplupna sociala kostnader	8,5	8,7	8,5	8,7
Summa kortfristiga skulder	96,0	82,1	107,1	92,8

Noter forts

mkr	Kommunen		Sammanställd redovisning	
	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Not 16 Ansvarsförbindelser				
Kommunägda företag				
Vårgårda bostäder AB	215,0	215,0		
Summa	215,0	215,0	0,0	0,0
Egna hem och småhus				
SBAB	0,7	0,6	0,7	0,6
AB Balken Finans Sweden	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	0,7	0,6	0,7	0,6
Föreningar	0,7	0,6	0,7	0,6
Övriga borgensåtagande	2,0	2,0	6,0	6,0
Summa	2,7	2,6	6,7	6,6
Summa totala borgensåtaganden	218,4	218,2	7,4	7,2
Pensionsförpliktelser				
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	177,8	182,2	177,8	182,2
Pensionsförpliktelse 2 förtroendevalda	0,9	0,9	0,9	0,9
Särskild löneskatt på pensionsförpliktelser	43,1	44,4	43,1	44,4
Summa pensionsförpliktelser	221,8	227,5	221,8	227,5
Åtagande ishall				
Ömsesidig hävningsrätt ger kommunen rättighet/skyldighet att t o m juni 2012 köpa ishallen för 3,2 mkr	3,2	3,1	3,2	3,1
Därefter minskas köpeskillingen med 100 tkr/år				
Förvaltade fonder, tkr				
Makarna Hulténs Musikfond	131,1	131,7	131,1	131,7
Vga kommuns Samförvaltning	35,6	36,2	35,6	36,2
Siene kommunalnämnd	40,8	41,5	40,8	41,5
AP Johanssons fond	30,8	31,3	30,8	31,3
Summa förvaltade fonder	238,3	240,7	238,3	240,7
Not 17 Operationell leasing				
Ej uppsägningsbara leasingavtal med avtalstid längre än 3 år				
Leasingavgifter förfaller nästa år	3,2	4,9	3,2	4,9
om 2–5 år	7,1	14,7	7,1	14,7
senare än 5 år	0,8	20,9	0,8	20,9
Summa	11,1	40,5	11,1	40,5
Leasing per tillgångsslag				
Lokaler	6,9	37,3	6,9	37,3
Skrivare/kopiator	1,2	1,0	1,2	1,0
Fordon	0,0	0,3	0,0	0,3
Licens	2,9	1,9	2,9	1,9
Summa	11,1	40,5	11,1	40,5

Driftsredovisning

tkr		Ursprungs- budget 2012	Tilläggs- anslag 2012	Omfördel- ningar 2012	Budget 2012	Utfall 2012	Budget- avvikelse
Politisk verksamhet	Intäkter	0,0			0,0	1,7	1,7
	Kostnader	-5 126,0			-5 126,0	-4 697,7	428,3
	Nettokostnader	-5 126,0	0,0	0,0	-5 126,0	-4 696,0	430,0
Lärande och Omsorg	Intäkter	105 787,0			105 787,0	-119 770,6	13 983,6
	Kostnader	-496 285,0			-496 285,0	528 954,9	-32 669,9
	Nettokostnader	-390 498,0	0,0	0,0	-390 498,0	409 184,3	-18 686,3
Samhällsbyggnad	Intäkter	112 861,0			112 861,0	121 358,2	8 497,2
	Kostnader	-147 745,0			-147 745,0	-155 859,9	-8 114,9
	Nettokostnader	-34 884,0	0,0	0,0	-34 884,0	-34 501,7	382,3
Gemensam Service	Intäkter	2 094,0			2 094,0	4 803,0	2 709,0
	Kostnader	-24 898,0			-24 898,0	-27 480,4	-2 582,4
	Nettokostnader	-22 804,0	0,0	0,0	-22 804,0	-22 677,4	126,6
Destination Vårgårda	Intäkter	3 365,0			3 365,0	3 892,3	527,3
	Kostnader	-19 690,0			-19 690,0	-19 804,4	-114,4
	Nettokostnader	-16 325,0	0,0	0,0	-16 325,0	-15 912,1	412,9
Kommunövergripande Strategisk planering & utveckling	Intäkter	4 580,0			4 580,0	3 634,0	-946,0
	Kostnader	-18 236,0			-18 236,0	-17 589,1	646,9
	Nettokostnader	-13 656,0	0,0	0,0	-13 656,0	-13 955,1	-299,1
Summa	Intäkter	228 687,0	0,0		228 687,0	253 459,8	24 772,8
	Kostnader	-711 980,0	0,0		-711 980,0	-754 386,4	-42 406,4
	Nettokostnader	-483 293,0	0,0	0,0	-483 293,0	-500 926,6	-17 633,6
Övriga poster i verksamheten		-11 012			-11 012	4 806	-6 206
Återföring kapitalkostnad		33 903			33 903	34 302	399
Resultat före avskrivningar		-460 402			-460 402	-461 819	-1 417
Avskrivningar		-20 757			-20 757	-20 784	-27
Verksamhetens nettokostnader		-481 159			-481 159	-482 603	-1 444

Investeringsredovisning

Investeringar per sektor

tkr	Budget 2011	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012	Budget- avvikelse
Politisk verksamhet	0	0	0	0	0
Kommunövergripande och SPU	0	0	0	0	0
Gemensam service	2 450	2 331	2 760	2 440	-320
Destination Vårgårda	767	657	1 200	455	-745
Samhällsbyggnad inklusive VA	29 340	27 818	38 375	27 152	-11 223
Lärande	1900	1592	1 650	1558	-92
Omsorg	1 191	119	1 400	914	-486
Exploatering	1 700	2 108	1 800	415	-1 385
Summa	35 648	32 516	47 185	32 934	-14 251

Gemensam service

Anslaget för kontorsinventarier är till för kompletteringar av kontorsmöbler i Centrumhuset. Hela investeringsutgiften avser nyanskaffning av kontorsmöbler till personal inom omsorgen.

Utbyggnaden av det trådlösa nätverket till skolorna har blivit något billigare än budgeterat.

Någon projektering av resecentrum har ej skett varför avsatta medel ej utnyttjats.

Destination Vårgårda

Under året har projekteringsarbeten startat upp för Tånga utomhusbad. Vidare har arbeten utförts för att förbättra aktivitetsytan på Björkvallen.

Samhällsbyggnad

Två hissar har byggts om på vardera Kullingshemmet och Centrumhuset enligt de nya säkerhetskraven H10.

På Johannedalskolan har omfattande ombyggnads- och renoveringsarbeten utförts.

Den nya förskolebyggnaden på Lena skola slutbesiktigades. Samtidigt färdigställdes ombyggnaden till fritids verksamhet i den gamla vaktmästarbostaden i Lena.

Om- och tillbyggnaden av Gullhögskolans matsal färdigställdes.

Det nya LSS-boendet på Ringgatan togs i bruk.

Passersystemet i Centrumhuset har utökats.

För Tånga Heds gamla matsalbyggnad har ny ventilationsanläggning utförts. Tånga Heds 4H-gård har fått renoverat kök samt utbytt yttertak.

Projektering för Hols skola och Västerbo förskola har pågått samt förberedande markarbeten har utförts i Hols skola för den nya tillbyggnaden och den nya förskolan.

VA

Investeringar har inte kunnat genomföras i den takt som var tänkt. Orsaken har varit personalbrist på drift och underhållsavdelning för verksamheten.

Lärande och Omsorg

Investeringar har gjorts i Lena genom att inhägna skolgården för att öka säkerheten.

Ny avdelning Lena förskola inklusive inventarier. Vårberg, Fridhem och Hols skolor har investerat i nya matsalsmöbler.

Inventarier till daglig verksamhet, taklyftar i daglig verksamhet samt inventarier till Viaduct har köpts in.

Under 2012 har två enheter på Kullingshemmet investerat i möbler.

Investeringar i hemtjänsten i form av nya mobiltelefoner samt utökning av antal telefoner samt ytterligare programvara har gjorts. Arbetsplaneringen för all personal finns nu i mobiltelefonerna istället för på papper.

Fleråriga projekt

tkr	Budget t o m 2012	Årets investerings- utgift	Total investerings- utgift	Avvikelse	Prognos (håller kalkylen)	Ursprungligt beräknad kalkyl
Exploatering Algutstorp fr 08	11 490	415	8 775	-2 715	12 502	12 502
Sanering VA Sveagatan m fl fr 09	8 350	0	3 963	-4 387	14 100	14 100
LSS boende	13 000	9 256	12 135	-865	13 000	13 000

Exploatering Algutstorp

Exploateringen av Algutstorp kom under 2008 igång igen efter att haft en lägre aktivitet under de år efter-

frågan på kommunala tomter varit låg. Under 2008 byggdes en rondell och gatan som ska mata in trafiken i området. Under 2009 startade arbetet med projektering av den första kvar-

tersgatan samt ett exploateringsavtal skrevs med Rydgers Bygg för ett område. 2010 startade byggnationen av första kvarteret. Våren 2011 var sju tomter avstyckade och klara till försäljning. Fyra tomter såldes direkt därefter. Under hösten startade arbetet med att bygga kvarter två. Exploateringen av Algutstorp fortgår med den framförhållning som krävs för att säkra tillgången på byggklara tomter. Under 2012 byggdes ytterligare fyra villor inom området och projekteringen för nästa kvartersgata påbörjades.

Sanering VA Boråsvägen och Sveagatan

VA-sanering är viktigt att arbeta med då varje brott eller läckage påverkar kommunens kunder svårt. VA-ledningarna har bytts ut 2011 och gatuplanet har återställas under första halvåret 2012.

Under sommaren färdigställdes arbetena på Boråsvägen. Projektering och utredning för fortsatta sanerings- och upprustningsarbeten pågår och genomförandet av dessa kommer att starta under 2013.

LSS-boende – avslutat under 2012

I kvarteret Violen färdigställdes under sommaren ett LSS boende med 5 lägenheter.

Redovisningsprinciper

Vårgårda kommun följer den kommunala redovisningslagen men även de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Dessa rekommendationer tillämpas även i möjligaste mån på VA-redovisningen.

Redovisning av pensionsskuld

Kommunen tillämpar den s.k. blandmodellen för redovisning av pensionsskuld. Detta innebär att den skuld som är intjänad innan 1998 är medtagen under ansvarsförbindelsen utanför balansräkningen. Den pensionsskuld som är uppkommen efter 1998 är till stora delar försäkrad. Under rubriken avsättningar för pensionsskuld är den särskilda löneskattebokförd som är beräknad på den pensionsskuld som uppkommit efter 1998.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKLs decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR4:2.

Redovisning av lånekostnader

Alla räntekostnader kostnadsförs enligt huvudmetoden, d.v.s. räntekostnader belastar resultatet den period de uppstår.

Solidarisk borgen

Vårgårda kommun har i februari 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 248 kommuner som per 2009-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret skall fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principer-

na för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Vårgårda kommun hade vid årsskiftet 2009/2010 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,15 procent.

Finansiella tillgångar

Samtliga kommunens placeringsmedel är klassificerade som omsättningstillgångar. Som anläggningstillgång redovisas aktier och andelar samt långfristiga fordringar.

Materiella tillgångar

Vårgårda kommun följer de regler som finns i RKR 11.3 angående materiella anläggningstillgångar. Tillgångarna skrivs av linjärt över nyttjandeperioden och komponentavskrivning tillämpas på större projekt. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Tillgången skall vara avsedd för stadigvarande bruk eller innehav, ha

ett anskaffningsvärde som överstiger 20 000 kr samt ha en livslängd som överstiger 3 år.

Avskrivningarna är följande:

Datorer och servrar	3–5 år
Övriga maskiner och inventarier	5–20 år
Fordon	5–10 år
Verksamhetsfastigheter	10–33 år
Fastigheter för affärsverksamhet	20–33 år
Markanläggningar	20–50 år
Mark	ingen avskrivning

Övriga upplysningar om materiella anläggningstillgångar finns i bokslutsbilagorna.

Exploateringsområden hantearas som en pågående investering i anläggningsreskontran. Försäljningsintäkter bokförs som investeringsinkomster. När området är färdigexploaterat läggs kvarvarande kostnad som anläggningstillgång och skrivs av linjärt över nyttjandeperioden. Eventuell vinst resultatförs.

Leasing

Vårgårda kommun följer de regler som finns i RKR 13.1 när det gäller leasing.

Kommunens samtliga avtal är operationella och består av leasing- och hyresavtal. I not lämnas upplysning om ej uppsägningsbara avtal, med en avtalstid överstigande 3 år. Ingen hänsyn har tagits till beloppsgränser. De redovisade hyresavtalen omfattar lokaler, fordon, kopiatorer/skrivare och systemlicenser.

Avsättningar

Under rubriken avsättningar finns upptaget en skuld för sluttäckning av Tumbergsdeponin. Avsättningen gjordes 2008 och beräkning har skett utifrån avslutningskostnader på Gässlösadeponin i Borås per kvadratmeter. Tumbergsdeponin består

av en yta på cirka 9 hektar. Sluttäckningen beräknas vara klar år 2025 och i dagsläget är det omöjligt att bedöma när utflöde av resurser kommer att ske, på grund av att sluttäckningsplanen ej är klar. Ingen uppräkningsplan och inga uttag har skett under 2012.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07. Från 2009 är pensionsförpliktelser till förtroendevalda redovisade dels som avsättning och dels som ansvarsförbindelse och är beräknade enligt SKLs normalreglemente.

Redovisning av intäkter

Skatteintäkter periodiseras i 12-delar. Avgifter för äldreomsorg och barnomsorg faktureras månatligen. VA-avgifterna faktureras per kvartal. Anslutningsavgifter redovisas den period de uppstår och aktiveras ej. Intäkter från olika projekt redovisas i takt med att kostnader uppstår.

Principer vid särredovisning av VA-verksamhet

Årets positiva resultat inom VA-verksamheten har bokförts som en förutbetalad intäkt i RR och en skuld till abonnenten i BR. I resultatet ingår också en ränteintäkt med 5 procent på kollektivets fordran på VA-verksamheten. I kostnaderna ingår en administrativ avgift (overheadkostnad) till kommunstyrelseförvaltningen. Avgiften är 1,34 procent på VA-verksamhetens kostnader. VA-anslutningsavgifter redovisas över resultaträkningen som en intäkt.

I de långfristiga skulderna finns endast en skuld till kommunen då det är omöjligt att särredovisa upptagna lån för VA-verksamheten. De kortfristiga skulderna innefattar leverantörsskulder och skuld till VA-kollektivet.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kap 8 och utformas enligt god redovisningssed.

I bokslutet ingår moderbolaget Vårgårda kommun och de bolag eller kommunalförbund i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar en röstandel av minst 20 procent, nämligen Vårgårda Bostäder AB (100 procent). Sedan juli 2010 ingår även Vårgårda Utveckling AB som ett dotterbolag till Vårgårda Bostäder AB.

2009-01-01 övergick Räddningstjänsten till ett Räddningstjänstförbund, som ägs tillsammans av Alingsås och Vårgårda. Då Vårgårdas ägarandel uppgår till 19 procent, samt att räddningstjänstförbundets omsättning är liten i förhållande till kommunens, ingår Räddningstjänstförbundet inte i den sammanställda redovisningen.

Kommunen har också små ägarandelar i Kommunaktiebolaget Kommentus. Detta ingår inte heller i den sammanställda redovisningen.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Bokslutet baseras på Vårgårda kommuns värderings- och avskrivningsprinciper. Alla transaktioner av väsentlig karaktär mellan bolagen har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. Obeskattade reserver har efter avdrag för latent skatteskuld hänförs till eget kapital. Eventuell latent skatt redovisas under avsättningar.

Verksamhetsberättelse

52	Politisk verksamhet
53	Kommunförvaltningen
60	Avgiftsfinansierad verksamhet
62	Vårgårda Bostäder AB
64	Begreppsförklaringar
65	Revisionsberättelse

Politisk verksamhet

Viktiga händelser under året

Ett fortsatt fokus på omställningar inom äldreomsorgen för att få kontroll över kostnaderna inom detta verksamhetsområde har präglat årets arbete i kommunstyrelsen där styrgruppens arbete avslutats.

Samtalen om fördjupad samverkan med andra kommuner för att uppnå bättre resursutnyttjande och kvalitet har under året resulterat i en systematisk genomlysning av tänkbara samarbetsområden, främst med Herrljunga kommun under arbetsnamnet "Freden i Eggvena". För att klara kvalitén i verksamheten till rimliga kostnader är en ökad samverkan/rationalisering viktig.

Arbetet med att utforma en marknadsföringsplan, med syfte att stödja Vision 2018 om tillväxt i invånarantal och för ökade företagsetableringar har påbörjats under året.

I kommunfullmäktige har beredningen om måltidsverksamheten levererats och en beredning under rubriken "Den gröna småstaden" påbörjats.

Prestationer och kvalitet

Kommunfullmäktiges möten inklusive gruppmöten och beredningar samt myndighetsnämndernas möten har minskat (myndighetsnämnderna med 25%). Kanske för att organisationen satt sig efter första året med den nya organisationen.

Kommunstyrelsen har initierat en förändring av verksamhetsplanen för att höja kvalitén. Detta innebär ytterligare fokus på resultatstyrning med förfinande av indikatorer, mätetal och jämförelsefaktorer.

Framtidsperspektiv

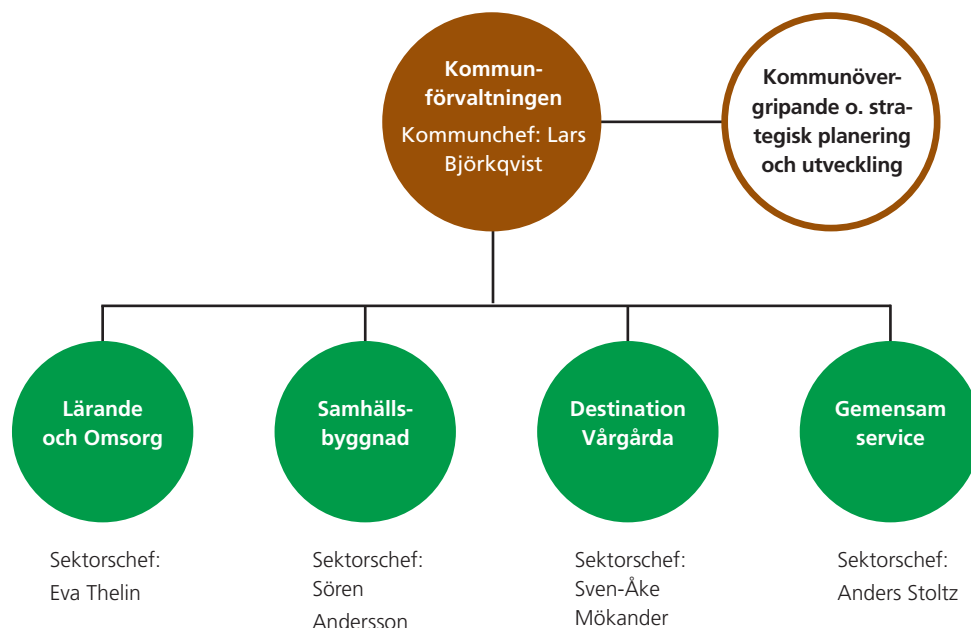
Kommunfullmäktige beslutade i december att låta utvärdera den politiska organisationen. Utvärderingen ska vara klar under 2013.

Marknadsföring av kommunens tomtmark och den ökade bostadsproduktion kommer att ske enligt en antagen plan för att kommunens invånarantal skall öka. Marknadsföring skall också ske av de goda etableringsmöjligheter som finns för företag.

Omställningen inom omsorgen skall fullföljas för att uppnå en större effektivitet och inte minst en högre kvalitet. Inom skola/utbildning kommer ett fortsatt arbete att initieras för att påskynda resultatförbättringarna inom skolan.

Kommunförvaltningen

Viktiga händelser under året

Lärande och Omsorg

En ny ledningsorganisation inom sektorn trädde i kraft under augusti vilket inneburit att samtliga strategiska tjänster har annonserats ut. De nya verksamhetscheferna/enhetscheferna till sektorns ledningsgrupp finns på plats i mitten av januari 2013.

Lärande

En projekteringsgrupp har påbörjat arbetet kring byggnation av ny förskola på Algutstorp, en ny förskoleavdelning har öppnats i Lena och en tillbyggnad av skola/förskola i Hol planeras.

Betyg har införts i åk 6 från och med höstterminen 2012.

Efter ett omfattande saneringsarbete på Vårbergsskolan, i samband med fukt- och mögelskada 2011, kunde eleverna flytta tillbaka till skolan i samband med påsklovet.

Gymnasieskolans arbete har även 2012 präglats av genomförandet av gymnasiereformen från 2011, vilket bland annat innebar att nya program inrättades, att samtliga kurser byttes ut och att en ny betygsskala infördes.

Inom vuxenutbildningen har ett samarbete med Herrljunga inletts från och med hösten som innebär att

kommunerna delat på en tjänst som rektor och studie- och yrkesvägledare.

Omsorg

De framtidsperspektiv som fanns i slutet av 2011, d.v.s. att samla alla sysselsättningsfrågor under ett tak, har präglat 2012 års arbete för Arbetsmarknadsavdelningen (AMA).

Volymtal Lärande

	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal placerade barn i förskola	434	454	450
Antal placerade barn i pedagogisk omsorg	56	48	49
Antal placerade barn i skolbarnomsorg	452	426	480
Antal placerade barn hos annan huvudman	97	95	90
Antal elever år F - 9	1 255	1 266	1 256
Antal elever i annan kommun år F - 9	55	43	54
Antal gymnasieelever	390	371	382
Varav elever från annan kommun	61	55	80
Antal elever i annan kommun	182	162	175
Musikskola, andel av alla elever i år 1 – 9, %	19	21	20

Volymtal Omsorg			
	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal boendeplatser/lägenheter i SÄBO	103	94	98
Hemtjänst beviljade biståndstimmar enl Sol	56 480	54 000	62 055
Antal personer med hemtjänst	198	200	211
Antal personer med LSS-beslut	87	85	92
Antal utförda timmar (FK-beslut)	126 438	106 200	97 959
Antal platser i daglig verksamhet, extern regi	4	3	2
Antal platser i daglig verksamhet, egen regi	---	17	23
Antal besökare till Fritidsgården	6 944	7 000	6 013
Utbetalt försörjningsstöd, tkr	6 745	5 500	6 520
Antal bidragshushåll	211	210	201
Antal deltagare i arbetsmarknadsåtgärd	---	21	24

I mars fattades beslut om en om- och tillbyggnad av de gamla lokalerna för att anpassa lokalerna till den nya organisationens behov. Verksamheten bytte namn till Viaduct som härstammar från latinets *leda fram, leda över*. Efter inflyttningen i de nya lokalerna ökade också antalet deltagare kraftigt i daglig verksamhet och en uppsägning av de externa

platserna som köpts av kommunen har skett. Från januari 2013 kan kommunen erbjuda kommuninvånarna en service på hemmaplan som tidigare inte var möjlig, när det gäller sysselsättningsfrågorna.

I juni tillsattes en tillförordnad verksamhetschef inom hemtjänsten för att komma tillrätta med kvalitativa och ekonomiska brister.

Anpassningar inom hemtjänsten har gjorts under året vilket lett till personalneddragning och skapat oro. Arbetsmiljöverket har gjort en tillsyn och kom med ett beslut. Detta har lett till att flera åtgärder för att förbättra arbetsmiljön har vidtagits. Hemtjänsten har fått sina två första privata utförare.

Hemsjukvården har under året gjort en förändring som innebär att patienterna som har hemsjukvård och har insatser enligt lagen om stöd och service (LSS) fått en egen omvårdnadsansvarig sjuksköterska.

Den förebyggande verksamheten inom Individ- och Famileomsorgen – Solrosen – har flyttat in i Johannedalskolans nyrenoverade lokaler. Ett nytt gruppboende på Ringgatan med fem lägenheter, och ett serviceboende på Skolgatan startades under sommaren.

Under året har två Lex Sarah anmälningar gjorts av förvaltningen. Åtgärder på olika nivå har vidtagits och planeras för att skydda den enskilde från missförhållanden och för att undvika att liknande risker/skador händer i framtiden.

Samhällsbyggnad

Under året har Västtrafik, utöver det tidigare uppdraget med färdtjänstresor, fått uppdraget att numera även sköta omsorgsresor för Värgråda kommun.

År 2012 har projekt med inventering av gödselvårdsanläggningar och enskilda avloppsanläggningar i Ornungasjön tillrinningsområde satts igång. Samtidigt har man fortsatt med inventering av enskilda avlopp i kommunen.

Under året har det gjorts en del ombyggnationer där bl.a. Folkvandervårdens entré/reception har fått nya ytskikt. Hols förskola avdelningen Ekorren har erhållit ny isolerad träfasad och ett bullerplank monterats upp mot E20. Klassrumsmiljöer

i Lena skola och på Fridhemskolan har byggts om.

Sanerings- och återställningsarbetena efter vattenskadan på Värbergsskolan avslutades under våren och verksamheten kunde flytta tillbaka under april månad.

På höstterminens start invigdes den nya restaurangen på Gullhögsskolan.

Under hösten drabbades Centrumhuset av ett tackläckage som krävde saneringsarbeten för ett antal kontorsrum och renovering av halva yttertaket med ny papptäckning.

Volymtal Samhällsbyggnad			
	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Totalt antal dagsportioner, Kostenheten	457 473	424 000	438 563
Ytor gata/gc-väg, m ²	324 000	328 000	327 000
Belysningspunkter, antal	1 199	1 208	1 202

Gemensam service

Under året har ett större oplanerat IT-avbrott inträffat. Detta berodde på att en viktig central hårdvara gick sönder. Felet åtgärdades under dagen så att de viktigaste funktionerna var igång på kvällen.

Samtliga skolor har under året fått trådlöst nätverk.

Ett pilotprojekt har startats upp där allmänna utskottet har testat att få ut digitala handlingar via läsplatta.

En utredning har gjorts om samverkan med Herrljunga kommun angående gemensam telefonväxel.

Stora organisatoriska förändringar inom kommunen har skapat ökade krav på stöd från personalavdelningen. En tillsvidare tjänst som personalsekreterare har under året inrättats.

Sedan en tid tillbaka pågår ett långsiktigt arbete med att öka andelen elektroniska leverantörsfakturer.

Idag är cirka 40 procent av kommunens leverantörsfakturer elektroniska.

Volymtal Gemensam service

	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal utbetalda löner	16 320	16 440	16 600
Antal leverantörsfakturer	23 176	22 800	23 000
Varav e-fakturer	6 847	7 000	8 636
Antal användare administration	600	640	846
Antal användare skolan	1 800	1 800	1 800
Antal datorer per IT-tekniker	418	418	496

Destination Vårgårda

Sektorn har planerat och deltagit i ett stort antal publika arrangemang: kulturarrangemang på biblioteket, vårmaknad, cykelseminarium och cykelfest, friskvårdseven, näringslivsmässa, bildernas stad, simskolor samt som lokalansvarig vid matcher i hallar och arrangemang i Kulturen.

Bildandet av Destination Vårgårda ideell förening är ett viktigt bidrag till samverkan mellan kommun, näringsliv och föreningar.

Folkhälsoenheten samarbetar med Mellerud och Bollebygds kommuner och de har tillsammans beviljats 500 tkr från Ungdomsstyrelsen för arbetet med barn- och ungdoms-demokrati.

Kommunövergripande och SPU

Ett förslag till att övergå till kontinuerlig översiktsplanering har godkänts och arbetet har startats upp.

Under 2012 startade det SKL-finansierade projektet "Jämt i Vårgårda" som stöd för kommunens arbete med jämställdhetsintegrering.

Ett förslag till att övergå till konti-

nuerlig översiktsplanering har godkänts och arbetet har startats upp.

En Lean-process har påbörjats avseende målstyrningsprocessen.

Utbildningsinsatser har samarangerats i de båda projekten Lean och Jämt i Vårgårda. Alla anställda har erbjudits en hel utbildningsdag i arbetssättet Lean där 2 timmar jämställdhetsutbildning ingått.

Volymtal Destination Vårgårda

	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal sidvisningar på hemsidan	1 306 210	1 750 000	2 757 726
Antal besök i simhallen	18 592	19 000	18 218
Antal besök på biblioteket	65 088	74 000	68 745
Utlånade media från biblioteket	60 872	70 000	57 353
Antal offentliga arrangemang i Kulturen	143	150	139

Prestationer och kvalitet

Lärande och Omsorg

Lärande

Samtliga som efterfrågat barnomsorg har erbjudits detta inom lagstadgad tid.

Möjligheten att på ett bättre sätt stödja elever i behov av särskilt stöd har skapats under året. Detta genom att bygga upp en verksamhet som i större grad kan möta barn i behov av särskilt stöd på hemmaplan. I samband med höstterminsstarten har denna verksamhet startat i lokaler på Gullhögskolan.

Kompetensutvecklingsinsatserna under året har berört dokumentation i förskolan och betyg och bedömning i grundskolan. Dessutom har all personal deltagit i Lean-utbildning.

Tänknikhusets huvudverksamhet bygger på en strukturerad plan och verkliga arbetsuppgifter från näringslivet i kommunen.

Antalet elever som valt gymnasieskola i annan kommun ökade under året. Dock har antalet elever från andra kommuner ökat kraftigt, vilket beror på att Vårgårda inför gymnasievalet 2012 upprättade ett samverkansavtal med Essunga kommun.

Omsorg

Under året har cirka 200 personer passerat AMA:s olika verksamheter. Av de personer som under året avslutat sin insats har 22 % gått vidare till arbete med eller utan subvention, eller till studier.

Försörjningsstödet har hållit en konstant nivå med år 2010 och år 2011.

Äldreomsorgen visade på goda resultat inom ramen för överenskommelsen mellan staten och Sveriges kommuner och landsting kring "Sammanhållen vård och omsorg för de mest sjuka äldre 2012". Bland äldreomsorgens resultat kan nämnas att Vårgårda kommun var en av endast sju kommuner i riket som nådde

upp till 100 % registrering av Senior Alert på SÄBO.

Äldreomsorgen har under året arbetat för att minska antalet särskilda boendeplatser. Totalt har verksamheten minskats med nio boendeplatser under året.

Enheten för korttidsrehabilitering har under året haft en beläggning på 347 dygn fler än budgeterat.

På demensboendena har personalledragningar gjorts för att få en budget i balans.

Antal brukare i hemtjänsten har varit drygt 200 personer. Under hösten har fokus legat på att brukarna ska få sin beviljade insats. Under 2012 har hemtjänsten fått LOV-ersättning för utförd tid, vilket ibland har inneburit att utförd tid har blivit längre än den beviljade tiden.

Kvalitetsregister som Senior Alert och Palliativa registret har använts för att öka kvaliteten för brukarna när det gäller vård i livets slut samt förhindrande av undernäring, trycksår, fall, med mera.

Samhällsbyggnad

Under året har kartläggning och framtagande av rutinbeskrivningar och flödesscheman för den löpande verksamhetens processer skett på Bygg och Miljöavdelningen.

Från och med 2012 är alla skolans luncher näringsberäknade.

Gemensam service

Sektorn ger enhetschefer stort stöd inom ekonomiområdet. Detta sker genom kontinuerlig ekonomiutbildning, handledning i ekonomiskt uppföljnings- och prognosarbeten.

Friskvårdsarbete för kommunens medarbetare har skett i samarbete med folkhälsosamordnare.

Destination Vårgårda

Simhallen har fått pris för bästa märkestagare. För andra året i rad står Vårgårdas unga som vinnare i Lassemajas simtävling, tävlingen handlar om att barnen registrerar de märken de klarar.

Ett större antal Leader-projekt och ett LONA-projekt har genomförts.

Medborgarkontoret säljer tjänst inom konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning till Herrljunga kommun. Ärenden inom dessa områden var omfattande i början av året.

Kommunövergripande och SPU

SPU har under året påbörjat samordning av kort- och långsiktigt arbete för den gemensamma förvaltningen avseende planering för bättre struktur och gemensamma rutiner.

Under året har kommunen redovisat sitt jämställdhetsarbete i makeQuality – ett verktyg för att följa upp, jämföra och förbättra jämställdhetsarbetet utarbetat av SKL.

Vårgårda kommun är representerat i olika jämställdhetsintegreringsnätverk, både i SKL och i Västra Götalands regionen.

Framtidsperspektiv

Lärande och Omsorg

Lärande

Inför 2013 är några av utmaningarna att anpassa verksamheterna till det rådande ekonomiska läget för både skola och förskola. Till de stora fritidshemsgrupperna krävs att resurser avsätts, likaså hur lokalytorna används både i förskolan och grundskolan.

Svårigheter finns att rekrytera behöriga lärare, framförallt lärare inom specialpedagogik, matematik, naturvetenskapliga ämnen, samt förskollärare.

En nödvändig utveckling inom skolan är att öka tillgången och användningen av digitala resurser för lärande och undervisning. Detta för att ge eleverna kunskaper som behövs nu och i ett framtida samhälle.

Utmaningen för gymnasieskolan de närmaste åren är minskade elevkullar, samtidigt som konkurrensen mellan olika gymnasieskolor ökar.

Att rekrytera elever är därför den viktigaste framtidsfrågan för gymnasiet. Här är ett utvecklat samarbete med Essunga och Herrljunga kommuner av stor strategisk vikt.

Musikskolan står även den inför förändringar, där fokus kommer att flyttas från att vara en skolverksamhet till att bli en mer utåtvänd verksamhet.

Omsorg

En av Viaducts stora utmaningar under nästa år är att tillsammans med BREC (Boråsregionens etableringscenter) skapa rutiner och former för ett fortsatt bra flyktingmottagande i Vårgårda kommun.

Projektet Vinnande Arena kommer att avslutas under året och utmaningen blir att implementera de metoder som tagits fram i projektet.

Det goda arbetet som gjorts inom ramen för överenskommelsen om

”Sammanhållen vård och omsorg för de mest sjuka äldre 2012” kommer att fortgå under 2013 för äldreomsorgen.

En del av det negativa ekonomiska resultatet för 2012 består av att äldreomsorgen inte utnyttjar sina lokaler på ett verksamhetsekonomiskt sätt. Därav kommer äldreomsorgen under 2013 att göra en översyn av verksamhetens lokaler för att hitta en lösning på hur verksamheten så kostnadseffektivt som möjligt kan utnyttja lokalerna.

Äldreomsorgen kommer behöva arbeta för att öka samverkan med närliggande kommuner och regionen för att hitta samverkansvinster ur både ett kvalitativt och ekonomiskt perspektiv.

Utlökning av privata utförare inom hemtjänsten kommer förmodligen att ske, vilket kommer att ställa höga krav på kommunens hemtjänst

när det gäller kundnöjdhet för att få nya brukare, respektive behålla brukarna.

Användandet av genomförandeplaner behöver förbättras inom hemtjänsten, både när det gäller antal och kvalitén samt att de upprättas inom kort tid efter att man fått en ny brukare eller en större förändring sker.

Heltidsanställning kommer att erbjudas till all nyanställd personal, och på sikt, till alla anställda som önskar. Detta kommer att ställa stora krav på medarbetare i äldreomsorgen när det gäller flexibilitet, och på arbetsgivaren när det gäller att ha ett fungerande och kostnadseffektivt system för hantering av arbetstid som inte behövs på den egna enheten.

Som ett led i att öka baspersonalens inflytande kommer Äldreomsorgen att starta en utvecklings-

grupp för undersköterskor under 2013. Syftet med gruppen är att diskutera framtidens äldreomsorg i Vårgårda kommun och förbättringsområden inom dagens verksamhet.

Samhällsbyggnad

Under 2013 kommer en intern revision genomföras för att se till att rutinerna är uppdaterade, ändamålsenliga och följs.

Det arbetas aktivt inom sektor Samhällsbyggnad med förbättringar som gäller både utrustning och ombyggnation avseende kostenhetens avdelning. Ytterligare arbetar en lokalgrupp inom sektorn med behov/utveckling av kommunens lokaler.

Gemensam service

För att öka kvaliteten men även på sikt uppnå effektiviseringsvinster skall ekonomi-, personal-, IT- och

kanslifunktionerna söka samverkan med Herrljunga men även med andra kommuner.

Förberedelser för upphandling av personal- och ekonomisystem skall påbörjas.

Tillgängligheten för medborgare att utföra tjänster digitalt måste utvecklas ytterligare.

Destination Vårgårda

Sektor Destination Vårgårda upphör i och med detta bokslut. Verksamheterna fortsätter därför under övriga sektorer. Den nybildade ideella föreningen Destination Vårgårda kommer att fortsätta arbetet för samverkan mellan service, handel, turism och kommunen.

Kommunövergripande och SPU

Under 2013 kommer arbetet med jämställdhetsintegrering att fortsätta.

Att ge ökad kunskap och förståelse om vad jämställdhet innebär på olika nivåer, vikten av könsuppdelad statistik samt att arbeta in checklista med jämställdhetsperspektiv i ärendeprocessen är några arbetsområden i projektet som pågår.

Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet är ett prioriterat område under 2013.

Under 2013 slutförs Lean-projektet men inte det systematiska förbättringsarbetet.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Vatten- och avloppsverksamhet

Resultaträkning, tkr		
	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Verksamhetens intäkter, not 1	13 671	15 040
Verksamhetens kostnader, not 2	-9 684	-10 503
Avskrivningar, not 4	-2 297	-2 389
Verksamhetens nettokostnader	1 690	2 149
Finansiella intäkter, not 3	113	1
Finansiella kostnader, not 3	-1 552	-1 740
Årets resultat före avsättning	251	409
Till / från resultatfond	-251	-409
Justerat årets resultat	0	0

Balansräkning, tkr		
	Bokslut 2011	Bokslut 2012
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar, not 4	47 331	46 395
Summa Anläggningstillgångar	47 331	46 395
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar, Not 5	633	230
Summa Omsättningstillgångar	633	230
Summa Tillgångar	47 964	46 625
Eget kapital och skulder		
Summa Eget kapital	0	0
varav årets resultat		
Skulder		
Långfristiga skulder, not 6	45 579	44 471
Kortfristiga skulder	2 385	2 883
Summa Skulder	47 964	47 354
Summa Eget kapital och skulder	47 964	47 354

Noter, tkr		
	2011	2012
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Taxor och avgifter	13 266	14 330
Anslutningsavgifter	358	590
Övriga intäkter	47	120
Summa intäkter	13 671	15 040

Not 2 Verksamhetens kostnader		
Kostn för arbetskraft	-2 609	-2 301
Entreprenad och köp av verksamhet	-1 948	-2 164
Lokalkostnader	-1 618	-1 424
Administrationskostnader	-368	-379
Övriga verksamhetskostn	-3 141	-4 235
Summa kostnader	-9 684	-10 503

Not 3 Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter på kundfordringar	63	1
Övriga finansiella intäkter	50	0
S:a finansiella intäkter	113	1
Internränta	-1 535	-1 739
Övr. finansiella kostnader	-17	-1
S:a fin. kostnader	-1 552	-1 740
Summa finansnetto	-1 439	-1 740

Not 4 Materiella anläggnings- tillgångar		
Fastigheter för affärsverksamhet		
IB ack. anskaffn.värden	81 606	92 255
Nyanskaffningar	10 693	1 581
Försäljningar		
Utrangeringar/korriger.	-44	0

forts Noter		
	2011	2012
forts Not 4		
UB ack.anskaffn.värde	92 255	93 836
IB ack. avskrivningar	-43 388	-45 634
Årets avskrivningar	-2 290	-2 390
Utrangeringar/korrigeringar	44	0
UB ack. anskaffn.värde	-45 634	-48 024
Bokfört värde	46 621	45 812
Inventarier / Fordon		
IB ack anskaffningsvärden	77	750
Nyanskaffningar	673	0
UB ack. anskaffn.värde	750	750
IB ack. avskrivningar	-8	-40
Årets avskrivningar	-32	-127
UB ack. avskrivningar	-40	-167
Bokfört värde	710	583
S:a utg. bokfört värde	47 331	46 395
Not 5 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	633	230
S:a kortfristiga fordr.	633	230

Not 6 Långfristiga skulder		
Skuld till kommunen	45 295	44 471
S:a långfristiga skulder	45 295	44 471

Not 7 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	1 657	1 745
Skuld till VA-kollektivet	729	409
S:a kortfristiga skulder	2 385	2 883

Mål och måluppfyllelse

VA-verket ska tillgodose allmänhetens och övriga kommunala sektors behov genom att följa Livsmedelsverket föreskrifter om dricksvatten (SLVF2001:30) och Lagen om allmänna vattentjänster (SFS2006:412).

VA-verksamheten är självfinansierad och målen är uppfyllda.

Nyckeltal		
	Utfall 2011	Utfall 2012
VA-nät, km	158	160
Abonnenter	1 375	1 386
Debiterad mängd vatten, m ³	461 344	433 991
Producerad mängd vatten, m ³	525 021	553 891
Mottagen mängd avloppsvatten, m ³	937 066	924 889

Viktiga händelser under året

Arbetet med att sanera Boråsvägen är klart och slutbesiktning är gjord.

Arbetet med Vattendom på den nya brunnen i Algutstorp beräknas vara klar i slutet på 2013.

En ny ansökan för miljötillstånd efter utbyggnaden av Hjultorps reningsverk är inlämnad till länsstyrelsen och beräknas vara klar 2013.

Prestationer och kvalitet

VA-verket uppfyller kraven för dricksvatten och med marginal på reningsverken.

- Hjultorp BOD7 6,37 mg/l (gränsvärde 15)
- Hjultorp Fosfor 0,054 mg/l (gränsvärde 0,5)
- Östadkulle BOD7 10,55 mg/l (gränsvärde 15)
- Östadkulle Fosfor 0,13 mg/l (gränsvärde 0,5).

Framtidsperspektiv

Hjultorps reningsverk är i behov av ett nytt processteg för slamhanteringen då det gamla är föråldrat och energikrävande. Underhåll på ledningsnätet bör prioriteras då det varit eftersatt under lång tid.

Ekonomi

Årets resultat för VA redovisas till minus 320 tkr. Kostnader för bland annat olika entreprenader och slamhantering har inte kunnat mötas av intäkter från kollektivet. Denna obalans i ekonomi har föranlett ett beslut i Kommunfullmäktige (december 2012) att höja den fasta avgiften.

	IB	Årets res.	UB
2010	-1 026	-548	-478
2011	-478	251	-729
2012	-729	-320	-409

Renhållningsverksamhet

Renhållningsavdelningen ansvarar för insamling och behandling av husålls-avfall samt driften av avfallsanläggningen på Tumberg, som drivs tillsammans med Herrljunga.

Vid utgången av 2008 upphörde möjligheten till fortsatt deponering p.g.a. att tillståndet ej förlängdes. Kvar på avfallsanläggningen finns återvinningscentral, omlastningsstation samt behandling av lätt oljeskadad jord. I bokslutet 2008 avsattes därför 30 mkr för att täcka de kostnader som förväntas uppstå vid sluttäckningen. 15 mkr bokades samtidigt upp som en fordran på Herrljunga kommun. Tidigare avsatta medel innebar att renhållningens skuld till kommunen uppgick till 8 747 tkr.

Förändringen av renhållningens skuld till kommunen redovisas nedan:

	IB	Årets res.	UB
2009	-8 747	290	-8 456
2010	-8 456	1 951	-6 505
2011	-6 505	3 073	-3 433
2012	-3 433	2 444	-989

Det ackumulerade resultatet består 2012 av en planerad avsättning på 1 580 tkr samt verksamhetens resultat på 864 tkr. Tumbergs avfallsanläggning har under året tagit emot mer massor än någonsin tidigare och därigenom ökat sina intäkter. Därav det positiva resultatet.

Vårgårda Bostäder AB

Vårgårda Bostäder AB är ett kommunalt bostadsföretag som äger och förvaltar fastigheter i Vårgårda kommun. I Vårgårda Bostäder AB ingår dotterföretaget Vårgårda Utveckling AB.

Mål och måloppfyllelse

Ändamålet med Vårgårda Bostäder AB:s verksamhet är att i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i kommunen. Verksamheten skall bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolaget skall vara ett instrument för ägaren att verkställa bostadspolitiska beslut vad gäller att trygga den framtida bostadsförsörjningen, verka för integration samt ökad valfrihet och inflytande i boendet.

Ekonomi

För år 2012 uppgår resultat före bokslutsdispositioner och skatt till 2 084 (2 660) tkr. Nettoomsättningen ökade under året till 47,2 (46,9) mkr

och soliditeten var vid årets slut 10,4 (9,7) procent.

Räntekostnaderna har minskat från 6,7 mkr till 6,6 mkr. Kostnaden för planerat underhåll uppgår till 5,7 (5,6) mkr.

Driftsredovisning Vårgårda Bostäder AB, mkr

	2011	2012
Intäkter	47,4	47,9
Kostnader	-31,4	-32,1
Driftnetto	0,6	0,2
Budgetavvikelse, %	-2,0	3,1

Viktiga händelser under året

Under året driftsattes en helt ny hemsida. Sidan som är integrerad med VBAB:s hyressystem ger bland annat möjlighet för intressenter att själva ställa sig i bostadskö. Kunder ges möjlighet att se eget kundreskontra, felanmäla eller söka kontakt. Hemsidan ger också bra möjlighet att geografiskt hitta bland våra olika bostadsområden. Här finns även praktiska råd vid in/avflyttning.

I enlighet med det avtal som företaget träffade med Hyresgästförening höjdes månadshyrorna 2012 med 1,62 procent.

Under året förvärvades fastigheten Staren 1, Stockholmsvägen 13 i Vårgårda.

Prestationer och kvalitet

Värgårda Bostäder AB förvaltade vid verksamhetsårets utgång 738 lägenheter. Härtill kommer cirka 670 biluppställningsplatser. Värgårda Bostäder AB:s totala yta uppgår till 53 844 m².

Framtidsperspektiv

Årets resultat följer uppsatta prognoser med bra kassaflöde och måttliga kundförluster.

Framtidsutsikterna ser fortsatt goda ut trots den svaga konjunkturen i omvärlden. Vi har en låg vakansgrad, förhållandevis låg genomsnittsränta samt långa räntebindningstider.

Kommunens mål att invånarantalet skall öka fram till 2018 gör att bostadsbyggandet måste komma igång. Värgårda Bostäder AB ska vara en av de byggherrar som aktivt medverkar för att målet ska nås. Bolagets arbete med att hitta goda och ekonomiska lösningar gällande renoveringar, förtätningar och nyproduktion för olika boendeformer fortsätter med oförminskad intensitet.

För fastigheten Staren 1, som förvärvades under året, finns goda framtidsutsikter. Ingen verksamhet bedrivs i fastigheten i dag vilket öppnar upp för alternativa lösningar. I nytt detaljplanförslag för fastigheten ges möjlighet till kontor och bostäder och väntas vinna laga kraft under andra kvartalet 2013.

Prestation/Nyckeltal		
År	2011	2012
Avkastning eget kapital före skatt %	11,0	8,2
Värgårda Bostäder AB		
Antal lägenheter	737	738
Antal lokaler	19	17
Uthyrningsgrad bostäder % (Värgårda Bostäder)	99,7	99,6
Uthyrningsgrad lokaler % (Värgårda Bostäder)	95	95
Flyttningsfrekvens %	20,6	17,6
Nettoinvesteringar (mkr)	1,8	4,8
Värgårda Utveckling AB		
Antal lokaler	5	5
Uthyrningsgrad lokaler %	53,4	54,2
Nettoinvesteringar (mkr)	1,6	0

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgång

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelse

Förpliktelser i form av pensions- och borgensåtaganden samt ställda panter.

Avskrivning

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångarnas värde som ska spegla värdeminskningen.

Balanskrav

Lagstadgat krav om att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna.

Balanslikviditet

Omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder. Ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen där lager och förråd inkluderas.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen. Här framgår vilka tillgångar och skulder kommunen hade vid bokslutstillfället.

Driftsredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten.

Finansieringsanalys

Visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringen.

Kapitalkostnad

Periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning och dels av ränta på bundet kapital. Är en intern post.

Kassalikviditet

Är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Vid 100% täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.

Kommunbidrag

Tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Nettokostnadsandel

Hur stor andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader och finansiella poster.

Omsättningstillgång

Tillgångar som på kort tid kan omväntas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

Beskriver hur stor del av kommunens nettoinvesteringar som kan finansieras med skatteintäkter när den löpande driften är finansierad.

Självfinansieringsgrad

Visar hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansierats med egna medel.

Skuldsättningsgrad

Visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade av främmande kapital. Motsatsen till soliditet.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto starkare finansiellt handlingsutrymme.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänad hundralapp som betalas i kommunalskatt.

Revisionsberättelse

Anders Stoltz

Diariennr 2013-000032

Hantering av över- och underskott från 2012

Ärendebeskrivning

Enligt gällande ekonomistyrprinciper skall 100 procent av redovisade över- och underskott från kommunstyrelsens verksamheter överföras mellan åren. Ett överskott som inte kommer att nyttjas kommande år ackumuleras upp och ställs till kommunstyrelsens förfogande. Ett underskott som överförs skall återställas inom tre år.

Vidare säger ekonomistyrprinciperna att disponering av tidigare års överskott har en direkt påverkan på kommunens resultat. Kommunfullmäktige måste därför göra en bedömning av möjligheten till disposition med tanke på gällande finansiella mål. Kommunens totala ekonomi sätter därmed en gräns för hur stort ianspråktagande av ackumulerat överskott som kommunstyrelsens olika verksamheter kan göra.

För 2012 redovisar kommunstyrelsen ett underskott som uppgår till 17 634 tkr uppdelat enligt nedan:

tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
Politisk verksamhet	-5 126	-4 696	430
Lärande och omsorg	-390 498	-409 184	-18 686
Samhällsbyggnad	-34 884	-34 502	382
Gemensam service	-22 804	-22 678	126
Destination Vårgårda	-16 325	-15 912	413
<u>Kommunövergripande+SPU</u>	<u>-13 656</u>	<u>-13 955</u>	<u>-299</u>
Totalt	-483 293	-500 927	-17 634

Lärande och omsorg har under några år haft problem med att inrymma framförallt omsorgsverksamheten inom tilldelade budgetramar. Åtgärdsprogram är framtagna och målsättning är att under 2013 minska underskottet. Den första prognosen för 2013 pekar på underskott men avvikelsen har reducerats och beräknas till 6 900 tkr.

Att utöver de besparingskrav som sektorn Lärande och omsorg arbetar med också belasta verksamheterna med 2012 års underskott med förväntan att underskottet skall återställas inom en treårsperiod, bedömer förvaltningen inte som möjligt.

Förvaltningsledningen föreslår därför att ekonomistyrprinciperna rörande hantering av över/underskott inte skall tillämpas utifrån 2012 års räkenskaper oavsett om kommunstyrelsens olika verksamheter redovisar över- eller underskott.

Beredningsförslag

Kommunstyrelsen godkänner samt föreslår kommunfullmäktige besluta om att gällande ekonomistyrprinciper rörande hantering av över- respektive underskott inte skall tillämpas utifrån 2012 års räkenskaper. Detta innebär att de över- och underskott som kommunstyrelsens olika verksamheter redovisar i 2012 bokslut inte skall överföras till 2013.

Vårgårda kommun

Verksamhetsberättelse 2012

(Uppdaterad 2012-03-22)

Innehållsförteckning

Vision och övergripande mål.....	1
Målområde Boende.....	2
Målområde Miljö.....	3
Målområde Skola.....	5
Målområde Näringsliv.....	8
Målområde Omsorg.....	10
Målområde Organisation.....	13
Målområde Ekonomi/Finansiering.....	15
Driftsredovisning.....	17
Kostnader orsakade av skadegörelse.....	18
Investeringsredovisning.....	19
Politisk verksamhet.....	23
Sektor Lärande och Omsorg.....	24
Sektor Samhällsbyggnad.....	38
Sektor Gemensam service.....	47
Sektor Destination Vårgårda.....	52
Kommunövergripande verksamhet samt Strategisk planering och utveckling.....	57
Intern kontroll.....	60
Tjänstegarantier.....	64
Synpunktshantering.....	64

Vision och övergripande mål

Verksamhetsmål och vision

Kommunens vision och dess övergripande mål skall vara vägledande för kommunens verksamheter men även ligga till grund för kommunens ägardirektiv för de kommunala bolagen.

Kommunfullmäktige beslutade under 2010 om ny vision för kommunen. Den nya visionen har satt fokus på befolkningstillväxt och den sträcker sig fram till år 2018 och lyder:

Den goda kommunen med 12 500 invånare 2018

Tillväxt av antalet invånare är väsentligt för att Vårgårda ska kunna utvecklas och fortsätta vara en god kommun för sina invånare och företagare.

Visionsdokumentet lyfter fram fyra målområden som bedöms som särskilt viktiga för måluppfyllelsen och dessa är:

- Boende
- Miljö
- Skola
- Näringsliv

Visionsdokumentet ”*Attraktivt boende, Attraktiv miljö, Utvecklande skola och Konkurrenskraftigt näringsliv*” ska vara vägledande för arbetet i den kommunala organisationen. För varje prioriterat område ska minst en målindikator definieras för att följa utvecklingen fram till 2018.

Utöver de fyra målområden som lyfts fram i visionsdokumentet finns det tre ytterligare målområden:

- Omsorg
- Organisation
- Ekonomi/Finansiering

Till samtliga målområden har det formulerats politiska mål. Förvaltningen har brutit ner de politiska målen i ett antal förvaltningsmål. För varje förvaltningsmål finns det mätmetoder som beskriver vad som skall mätas för att avgöra om målet är uppfyllt eller inte.

Kommentarer till målmатriserna

Resultaten relateras till mätetalen för 2012.

Målet är uppfyllt.

Målet är delvis uppfyllt eller mäts på annat sätt.

Målet har ej uppfyllts.

Målområde – Boende

Politiska mål	Skapa förutsättningar för en mångfald av boenden i attraktiva och goda livsmiljöer		Ökad inflyttning	
Förvaltningsmål	Förkorta handläggningstider för enklare planärenden	Förkorta handläggningstider för bygglovsärenden	Ökad nybyggnation	
Mätmetod	Antal månader handläggningstid	Antal veckor handläggningstid	Antal bygglov – bostäder	Antal byggklara småhustomter
Mål 2012	< 6	< 4	50	> 25
Resultat 2011	8	6	21	27
Resultat 2012	8	2,4	19	27
	☹	☺	☹	☺

Politiskt mål

Skapa förutsättningar för en mångfald av boenden i attraktiva och goda livsmiljöer

Förvaltningsmål

- Förkorta handläggningstider för enklare planärenden

Resultat

Målet har delvis inte uppfyllts då handläggning av detaljplan för kvarteret Anden hittills tagit tio månader på grund av ärendets art. Målet har delvis uppfyllts gällande kvarteret Staren som tros klaras på sex månader. Detaljplansarbete påbörjades i november och beräknas fortsätta till maj 2013.

Analys

Anledningen till att målet delvis inte uppfylls är att det är för stort glapp mellan beslut om uppdrag för detaljplan och igångsättande av planarbete. Planen förväntas antas under våren 2013.

Förbättringsområden

Utveckla arbetet med att initialt bedöma och värdera huruvida ett planärende är att betrakta som ”enkla”. Detta så att rimliga förväntningar och förhoppningar ges inblandade parter.

Förvaltningsmål

- Förkorta handläggningstider för bygglovsärenden

Resultat

Målet har uppfyllts då målet var 4 veckor och utfallet landade på 2,4 veckor.

Analys

För att i framtiden kunna bibehålla och där så är möjligt ytterligare förbättra utfallet krävs en fortsatt uppföljning och analys av behandlade ärenden.

Politiskt mål

Ökad inflyttning

Förvaltningsmål

- Ökad nybyggnation

Resultat

Målet var 50 bygglov för bostäder och utfallet landade på 19. (Det som mäts är bygglov som innebär en ökning av bostadsyta med minst 110 kvm.) Målet är inte uppfyllt.

Målet var 25 småhustomter och utfallet landade på 27. Målet är uppfyllt. Då fortsatt exploatering i Algustorp sker, ökar antalet byggklara småhustomter. Projektet går bra och ligger i fas.

Analys

Det finns inte möjligheter för avdelningen att påverka antalet bygglov.

Förbättringsområden

Ökad marknadsföring av kommunen som ”den goda kommunen” att bygga och bo i.

Målområde – Miljö

Politiska mål	Kommunen har en stark miljöprofil och kommunens verksamheter är ledande och ett föredöme i arbetet att skapa det uthålliga samhället				
Förvaltningsmål	God energi-hushållning	Inventera enskilda avloppsanläggningar i syfte att förbättra miljön	Öka andelen biogasbilar i förvaltningen	Minska pappersförbrukningen i kommunens verksamheter	Öka andelen ekologiska livsmedel
Mätmetod	Energiförbrukning i kommunens fastigheter, kwh/m2	Andel inventerade enskilda avloppsanläggningar	Andel biogasbilar i förvaltningen	Årsförbrukning, antal pallar	Andel ekologiska livsmedel
Mål 2012	< 160	40%	30%	14,2	13%
Resultat 2011	163	10,0%	9,0%	18,0	8,0%
Resultat 2012	151,3	15,0%	27,0%	17,3	12,7%
	😊	😞	😊	😊	😊

Politiskt mål

Kommunen har en stark miljöprofil och kommunens verksamheter är ledande och ett föredöme i arbetet att skapa det uthålliga samhället

Förvaltningsmål

- God energihushållning

Resultat

Målet har uppfyllts med god marginal.

Analys

Det goda resultatet beror på att sektorn jobbat med att byta stamventiler och gjort injustering /översyn av primär- och sekundärkretsar i värmesystem. Ytterligare har byte till lågenergibelysning utförts samt översyn/minskning av gångtider för ventilationssystem på några fastigheter.

Förbättringsområden

Hittills utförda åtgärder har gett gott resultat och arbetet kommer att fortsätta på samma sätt inom kommunens fastighetsbestånd.

Förvaltningsmål

- Inventera enskilda avloppsanläggningar i syfte att förbättra miljön

Resultat

Under 2012 inventerades 187 enskilda avlopp (173 under 2011). Kommunen har inte en exakt siffra om sammanlagt antal enskilda

avloppsanläggningar i hela kommunen. Uppskattat antal är cirka 2 400 anläggningar.

Analys

Om cirka 130 avlopp per år inventeras beräknas inventeringen vara klar år 2028-2029.

Förbättringsområden

Se över prioriteringar inom miljöarbetet samt undersöka alternativ finansiering av inventeringsarbetet för att närma sig målvärdena.

Förvaltningsmål

- Öka andel biogasbilar i förvaltningen

Resultat

Av kommunens 41 bilar är 11 fordon idag biogasbilar, vilket motsvarar 27 %. Antal miljöbilar är 17 vilket motsvarar 41 % av alla förvaltningens bilar. Måluppfyllelsen är acceptabel.

Analys

En bra kontroll över vilka fordon som finns i kommunen har gjort det möjligt att närma sig målet, genom att fordon som byts ut i viss mån ersätts med biogasbilar.

Förbättringsområden

I takt med att fordonsparkens standard höjs och fler bilar byts ut behöver målet ses över. Synen på biogasbilar/miljöbilar behöver bli tydligare i organisationen och klarare regler och riktlinjer behöver skapas för framtiden, dels synen på

biogasbilar/miljöbilar samt bilanvändningen i stort.

Förvaltningsmål

- Minska pappersförbrukningen i kommunens verksamheter

Resultat

Pappersförbrukningen har minskat med knappt en pall.

Analys

Då inköpsrutinerna för pappersinköp förändrats, är det inte möjligt att följa upp målet på det sätt som gjorts tidigare. Mätetalet är taget utifrån det tidigare sättet att beräkna förbrukning, och blir här missvisande. För att möjliggöra en jämförelse har resultatet för 2011 räknats om. Denna jämförelse visar att förbrukningen av kopieringspapper har minskat med knappt en pall.

Förbättringsområden

Kommunen räknar med att fortsätta sänka pappersförbrukningen, bland annat genom digitala handlingar till kommunstyrelse och kommunförvaltning.

Förvaltningsmål

- Öka andelen ekologiska livsmedel

Resultat

Målet är att 13 % av den totala livsmedelskostnaden ska bestå av ekologiska livsmedel. Resultatet för 2012 är 12,7 %, målet är inte uppfyllt men ändå acceptabelt.

Analys

En anledning till att målet till fullo inte är uppfyllt kan bestå av att en stor del av de ekologiska livsmedlen är dyrare än andra livsmedel och då budgeten varit mycket ansträngd år 2012 har inte pengar lagts på att nå utöver målet.

Förbättringsområden

Fortsatt värdering och utnyttjande av gällande inköpsavtal så att bästa utfall erhålls.

Målområde – Skola

Politiska mål	Fokus skall ligga på kunskapsmålen så den enskilde eleven når den nivå som är möjlig att uppnå utifrån sina egna förutsättningar			
Förvaltningsmål	Eleverna i grundskolan ska vara behöriga till samtliga program på gymnasieskolan	Meritvärdet i grundskolans åk 9 skall öka	Elever som går på ett nationellt program ska lämna gymnasiet inom 4 år och nå slutbetyg/-gymnasieexamen med minst godkänt i alla ämnen	
Mätmetod	Betyg, Andel elever med minst godkänt i berörda ämnen	Betygspoäng	Andel elever som uppnått slutbetyg /gymnasieexamen inom fyra år	Andel elever, av de som har slutbetyg /gymnasieexamen, vilka har minst godkänt i samtliga kurser
Mål 2012	90%	208	90%	60%
Resultat 2011	85,0%	207,7	85,9%	51,0%
Resultat 2012	92,0%	204	84,0%	64,0%
	😊	😞	😞	😊

Politiskt mål

Fokus skall ligga på kunskapsmålen så den enskilde eleven når den nivå som är möjlig att uppnå utifrån sina egna förutsättningar

Förvaltningsmål

- Eleverna i grundskolan ska vara behöriga till samtliga program på gymnasieskolan
- Meritvärdet i grundskolans åk 9 ska öka

Resultat

92 % av eleverna i åk 9 är behöriga till samtliga gymnasieprogram. 79 % av eleverna har godkända betyg i samtliga ämnen. Resultatet är bra och målet för 2012 är uppnått.

Meritvärdet för åk 9, vårterminen 2012 är 204, resultatet är godtagbart.

Meritvärde för betygen i åk 9 höstterminen 2012 är 200 poäng. Det är första gången som betygen sätts enligt den nya betygsskalan. Av de elever som klarat betyg i samtliga ämnen är det en högre andel flickor än pojkar.

I nationella proven 2012 för åk 6, klarade 86 % av eleverna kravnivån i matematik, 83 % i svenska och 86 % i engelska. I samtliga redovisade ämnen har pojkarna i högre utsträckning klarat kravnivån för proven. Proven har genomförts för första gången i åk 6.

Resultatet är acceptabelt. Målet för nationella proven 2013 i åk 3 är 80 %.

Meritvärdet för betygen i åk 6 höstterminen 2012 är 181 poäng. Detta är första gången eleverna i åk 6 får betyg. Resultatet är inte acceptabelt. Målet för betygspoäng 2013 är 200. Förvaltningen kan däremot anta att höstens betyg är något försiktigt satta med tanke på att det är första gången lärarna sätter betyg i åk 6. Erfarenheten visar att man kan förvänta sig att vårens meritpoäng kommer vara högre.

Analys

I årets resultat bör noteras att pojkarna har klarat betyg i fler ämnen än flickorna, men det är bland flickorna vi hittar eleverna med högst meritpoäng. Sedan 2009 då Vårgårda hamnade sist av Sveriges kommuner har resultatet visat på en uppåtgående trend från ett meritvärde på 176 till 2011 års resultat på 208. Årets resultat är något lägre. 100 av 109 elever i åk 9 var behöriga till samtliga gymnasieprogram. Under året har lärarna arbetat mer systematiskt med att skapa ett positivt inlärningsklimat i varje elevgrupp. Lärarna arbetar med täta uppföljningar tillsammans med elever och vårdnadshavare för de elever som riskerar att inte nå målen. Skolan gör i större utsträckning individanpassade åtgärder för de elever som har behov av särskilt stöd. Dessutom strävar man

efter att ha två pedagoger i klassrummet i svenska, engelska och matematik.

Förbättringsområden

Ett fortsatt arbete med bedömning för lärande och att bygga förtroendefulla relationer mellan lärare och elever är viktigt för att ytterligare höja resultaten.

Att ha höga förväntningar från alla vuxna kring elever/barn och ett förhållningssätt där det är självklart att alla elever/barn kan nå målen.

Verksamheten ska organisera för att främja skolutveckling, där lärare ges möjlighet att utveckla sin egen praktik och reflektera tillsammans med kollegor.

Förvaltningsmål

- Elever som går på ett nationellt program ska lämna gymnasiet inom 4 år och nå slutbetyg-/gymnasieexamen, vilka har minst godkänt i alla ämnen

Resultat

Av de elever som påbörjade gymnasieutbildning för fyra år sedan har 84 % fullföljt utbildningen med slutbetyg, vilket innebär att målet, 90 %, inte har uppnåtts. Sammantaget får resultatet ändå betecknas som acceptabelt.

Målet för andel elever, av de som har slutbetyg/gymnasieexamen, vilka som har minst godkänt i samtliga kurser för 2012 var 60 %. Måluppfyllelsen blev 64 %. En klar förbättring jämfört med 2011 då utfallet blev 51 %. Detta innebär att det uppsatta målet för året har uppnåtts.

I gymnasieskolan förbättrades avgångselevernars genomsnittliga meritvärde under året i jämförelse med 2011 från 12,6 till 12,8. År 2012 hade pojkarna 12,6 och flickorna 13,1 i genomsnittligt meritvärde.

Detta innebär att resultaten fortsätter att förbättras. Resultaten är ännu under riksgenomsnittet.

97 procent av eleverna uppgav i den årliga enkäten att de trivs på skolan, vilket får anses vara ett gott utfall.

Inom vuxenutbildningen ökade antalet studerande i jämförelse med tidigare år. Även

här förbättrades elevernas resultat då andelen elever som nådde godkänt i sina kurser inom gymnasial utbildning ökade från 72 % till 79 %.

Analys

Under året har lärarna inom gymnasieskolan arbetat mer systematiskt med att skapa ett positivt inlärningsklimat i varje elevgrupp då detta har stor betydelse för elevernas resultat. Trots betydande stödinsatser i ämnet engelska har alla elever inte nått kursens mål. Dessutom har nio av tio hög frånvaro vilket innebär att skolan misslyckats med att motivera eleverna i deras skolarbete.

Matematiklärarna har aktivt arbetat med att positivt bekräfta eleverna för att öka deras självförtroende inför ämnet samtidigt som övriga lärare har hjälpt till. Fokus de två senaste åren har handlat om attityden till ämnet Matematik A samt Matematik B vilket verkar ha gett visst resultat. Detta är den första årskull som läst kursen över ett helt läsår, istället för en termin, vilket skolans matematiklärare lyfter fram som en viktig förklaring till de förbättrade resultaten.

Det kan konstateras att skolan medvetet har försökt arbeta med frågor kring motivation och närvaro sedan tre år tillbaka bland annat genom arbetet med ökade resurser för elevhandledning i år ett. Detta har inneburit att eleverna i år ett har en timme i veckan med sin handledare där handledaren arbetar med frågor kring såväl motivation som studiestrategier.

Antalet elever som har IG i någon kurs är alltså högt, även om det skett en klar minskning sedan föregående år. Minskningen beror på en ökad medvetenhet kring problemet.

Sammanfattningsvis visar det sig att det inte i första hand är elever med inlärningsproblem som avbryter eller får svaga studieresultat. De elever som avbryter, alternativt får många IG är elever med hög frånvaro och liten motivation. Framgångsrika strategier från året som gick:

- Ökat fokus på att skapa ett positivt inlärningsklimat i varje klass.
- Tid för eleverna med handledaren har lett till bättre resultat då mer tid har ägnats åt såväl motivation som studiestrategier.

- Arbete med elevers och personals attityd till vissa ämnen (ex matematik).
- Kurser där elever tidigare har haft svaga resultat har lagts ut över en längre tidsrymd.
- Större systematik i skolans arbete med elever som riskerar IG respektive fått betyget IG genom att det finns en noggrann uppföljning kring dessa elever.

Förbättringsområden

Fortsätta diskussionen bland lärarna kring hur lärarna kan arbeta med en klass för att åstadkomma ett klimat där elever sporrar

varandra.

Diskutera hur lärarna kan få fler pojkar att intressera sig mer för litteratur och eget skrivande.

Avsätta mer tid för arbetet som elevhandledare i år två och tre.

Intervjua elever som avbrutit sina studier för att kartlägga orsaker till studieavhopp.

Förbättra processen kring att upptäcka och utreda elever som har svårigheter genom att tydligare och enklare rutiner tas fram (Lean-process).

Målområde – Näringsliv

Politiska mål	Fördjupa det goda näringslivsklimatet	Arbeta för ett ökande antal företag och branscher	
Förvaltningsmål	En framstående placering i Svenskt Näringslivs företagsklimat	Arbeta fram en marknadsföringsplan som sträcker sig till 2018	Öka antal företag och branscher
Mätmetod	Placering i Svenskt näringslivs företagsklimat	Planen beslutad i Kommunfullmäktige	Antal nystartade företag
Mål 2012	< 20	Genomfört	> 50
Resultat 2011	18	---	57
Resultat 2012	11	Genomfört	51
	😊	😊	😊

Politiskt mål

Fördjupa det goda näringslivsklimatet

Förvaltningsmål

- En framstående placering i Svenskt Näringslivs företagsklimat

Resultat

Vårgårda kommun hamnade på 11 plats i riket.

Analys

Det är ett resultat av ett långsiktigt arbete främst tillsammans med Center of Innovation (CoI) men även tillsammans med andra aktörer i kommunen. Upplägget med en tjänsteman som finansieras av kommunen och näringslivet är en framgångsfaktor. Detta skapar en närhet till näringslivet och köpmännen som är helt unik. Under 2012 hölls en näringslivsmässa som var mycket lyckad med rekordmånga besökare. Dessa mässor som hålls vart annat år är också en framgångsfaktor.

Förbättringsområden

En framstående placering är en färskvara. Den stora utmaningen för politik och tjänstemän är att ständigt driva på samarbetet med CoI och andra aktörer i kommunen.

Politiskt mål

Arbeta för ökat antal företag och branscher

Förvaltningsmål

- Arbeta fram en marknadsföringsplan som sträcker sig till 2018

Resultat

Planen är framtagen och politiskt antagen.

Analys

En strategisk plan är framtagen och nu är det viktigt att handlingsplaner tas fram för vart och ett av åren fram till 2018. Den stora utmaningen är nu att lyfta fram Vårgårda på ett så bra sätt som möjligt och att innehållet i handlingsplanerna blir bra. Planering pågår för att ta fram en handlingsplan för 2013.

Förbättringsområden

Vårgårda kommun måste växa för att resurserna ska räcka till välfärden. En marknadsföring av kommunen måste därför ske. Ett systematiskt arbete med att för varje år ta fram en ny handlingsplan kommer att vara mycket betydelsefullt.

Förvaltningsmål

- Öka antalet företag och branscher

Resultat

När det gäller numerären så är det 51 nya företag som etablerat sig i kommunen under året.

Analys

Ett problem med denna siffra är att den inte bara redovisar nybildade företag, utan också omfattar omdanade företag. För år 2013 ska siffran endast omfatta nystartade företag. När det gäller målet så är det till stora delar det arbete som CoI gör tillsammans med andra som är förklaringen till resultatet.

Förbättringsområden

Det går att lita på det arbete som idag görs och då vara nöjda med en liten men stabil ökning. Det bättre alternativet är att arbeta enligt de marknadsföringsplaner som kommer att tas

fram. Utöver det bör kommunen och CoI samt övriga aktörer fortsätta att utveckla det goda arbete som görs. Utveckling av samarbetet är en förutsättning för att antalet nystartade företag ska kunna öka.

Målområde – Omsorg

Politiska mål	Alla skall känna sig trygga och ha möjlighet att leva ett självständigt liv oavsett ålder			Alla som har ett behov skall ha tillgång till god vård och omsorg	
Förvaltningsmål	Upprättande av genomförandeplan skall ske snarast från verkställighetsdatum	Brukaren skall uppleva att han/hon har inflytande över den beslutade insatsen	Brukaren skall uppleva ett gott bemötande från all personal	Alla beslut som rör personlig omvårdnad skall följas upp och omprövas	Arbeta för bredare utbud av boendeformer för brukare
Mätmetod	Andel genomförandeplaner som upprättats inom 14 dagar	Öppna jämförelser 2012, Andel brukare som upplever att personalen alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter eller önskemål.	Öppna jämförelser 2012, Andelen brukare som uppger att personalen alltid bemöter dem på ett bra sätt.	Andel beslut som följts upp inom ett kvartal	Antal olika boendeformer
Mål 2012	100%	80%	80%	100%	3
Resultat 2011	---	---	---	---	2
Resultat 2012	SÄBO 100% Hemtjänst 74% AMA 75%	SÄBO 90% Hemtjänst 93% AMA 85%	SÄBO 65% Hemtjänst 81% AMA 85%	80,0%	2
	SÄBO 😊 Hemtjänst 😞 AMA 😞	SÄBO 😊 Hemtjänst 😊 AMA 😊	SÄBO 😞 Hemtjänst 😊 AMA 😊	😞	😞

Politiskt mål

Alla skall känna sig trygga och ha möjlighet att leva ett självständigt liv oavsett ålder

Förvaltningsmål

- Upprättande av genomförandeplan ska ske snarast från verkställighetsdatum

Resultat

Målet har uppfyllts inom särskilt boende (SÄBO) men inte inom hemtjänsten och daglig verksamhet. Målet är att 100 % av omsorgstagarna ska ha en genomförandeplan som är upprättad inom 14 dagar från verkställighetsdatum. I hemtjänsten har 74 % en genomförandeplan, men det är oklart om samtliga upprättats inom 14 dagar. Inom daglig verksamhet är resultatet 75 %. Resultaten inom daglig verksamhet och hemtjänst är inte acceptabelt.

Analys

Orsakerna till det uppkomna resultatet är att arbetssättet inte har implementerats hos omsorgspersonalen inom hemtjänsten fullt ut trots att det funnits rutiner för att upprätta genomförandeplan. Detta beror troligen på tidsbrist och att kompetens hos omsorgspersonalen i vissa fall har brustit. Ledningsorganisationen har inte varit intakt under hela året, vilket har påverkat möjligheten till ledning och styrning negativt. På grund av svårigheter att få ekonomin att gå ihop så har arbetet med genomförandeplaner i vissa fall prioriterats bort. Detta har påverkat brukarna i hemtjänsten negativt då de inte fått möjlighet till delaktighet i utförandet på ett tillfredsställande sätt. På särskilt boende har målet uppnåtts då man har satsat mycket på detta arbete. Att målet inte har uppnåtts för daglig verksamhet beror till stora delar på flytten av verksamheten till nya lokaler samt att fokus har legat på att snabbt verkställa besluten.

Förbättringsområden

Hemtjänsten bör kunna nå målet på sikt om man följer ”Handlingsplan för upprättande av genomförandeplaner” som utarbetats. Detta bedöms öka måluppfyllelsen redan under början av 2013. Syftet är att öka antal genomförandeplaner som upprättats inom 14 dagar och där brukaren/anhörig är delaktighet vid upprättandet av genomförandeplan samt vid revidering av genomförandeplanen som bör ske var sjätte månad eller oftare vid behov.

Förvaltningsmål

- Brukaren skall uppleva att han/hon har inflytande över den beslutade insatsen

Resultat

Värdet hämtas från Öppna jämförelser 2012 och går inte att redovisa som ett samlat värde för förvaltningen.

93 % av brukarna inom hemtjänsten och 90 % av brukarna inom SÄBO upplever att personalen alltid eller oftast tar hänsyn till åsikter eller önskemål. Målet är uppnått och resultatet är mycket bra. Av brukarna/deltagarna på arbetsmarknadsavdelningen (AMA) upplever 85 % att man har inflytande över sin insats i de genomförandeplaner/målformuleringar som upprättas tillsammans med individ. Resultatet är mycket bra.

Analys

Trots att hemtjänsten under de senaste åren kämpat med att få en budget i balans, vilket har lett till att verksamheten har varit restriktiv med möten och dokumentation, uppnås trots detta ett mycket bra resultat. Detta beror till stor del på enskilda medarbetares goda bemötande i enskilda situationer. Även inom SÄBO har delvis fokus legat kring besparingar, vilket glädjande nog inte gått ut över brukarfokuset hos medarbetarna.

Förbättringsområde

För att förbättra resultatet ytterligare har omsorgen gjort en ”Handlingsplan för upprättande av genomförandeplaner” som ska öka måluppfyllelsen i hemtjänsten ytterligare. SÄBO avser förbättra sitt resultat ytterligare genom att införa informations träffar där brukare och närstående får träffa enhetscheferna på respektive boende.

Förvaltningsmål

- Brukaren skall uppleva ett gott bemötande från all personal

Resultat

Värdet hämtas från Öppna jämförelser 2012 och går inte att redovisa som ett samlat värde för förvaltningen.

81 % av brukarna i hemtjänsten uppger att personalen alltid bemöter dem på ett bra sätt. Målet är uppfyllt och mycket bra. Motsvarande siffra för SÄBO är 65 % vilket inte är acceptabelt då man inte lever upp till målet på 80 %. Tilläggas bör dock att den kommun i Sverige som uppnår högst värde på SÄBO på denna fråga i öppna jämförelser har ett resultat på 78 %. Resultatet för AMA hamnar på cirka 85 %, målet har uppnåtts och är mycket bra.

Analys

Personalen vet att de är till för brukarna och har rätt kompetens för sitt arbete. Många inom äldreomsorgen har läst omvårdnadslyftet för att komplettera sin utbildning som troligen bidrar till det goda resultatet. Uppföljning av brukarnas beslut görs regelbundet. På SÄBO har alla brukare en genomförandeplan där brukarens önskemål framkommer, trots detta lever man ändå inte upp till målet. Detta är inte acceptabelt. Det kan finnas en risk att man inne på boenden ibland ser arbetsgrupperna som viktigare än de som man faktiskt är till för. Fokuseringen på uppdraget måste bli tydligare.

Förbättringsområde

Andelen brukare med genomförandeplan kan öka och delaktigheten vid upprättandet av genomförandeplanen kan öka. Då kan personalen få till sig ytterligare önskemål från brukarna och därigenom ytterligare öka sin servicegrad och individuella omsorg. Det kan leda till att brukarna upplever bemötandet som ännu bättre. Andel personal med undersköterskeutbildning behöver öka inom hemtjänsten. Införande av bemötandeombud bland undersköterskor är en fråga som verksamheten kommer att arbeta med under 2013 vilket kan leda till att även SÄBO lever upp till verksamhetsmålen.

Politiskt mål

Alla som har ett behov ska ha tillgång till god vård och omvårdnad

Förvaltningsmål

- Alla beslut som rör personlig omvårdnad skall kontinuerligt följas upp och omprövas.

Resultat

Uppföljningar är gjorda för cirka 80 % av ärendena. Handläggarna har prioriterat de beslut som har omvårdnadsinsatser före serviceinsatser.

Analys

Verksamheten har haft en hög arbetsbelastning och en hög personalomsättning vilket har inneburit att verksamheten till vissa delar har blivit lidande, t ex har rutiner och lagstiftning inte alltid följts till fullo.

Ledningsorganisationen har inte varit intakt under hela året, vilket också har påverkat möjligheten till ledning och styrning.

Förbättringsområden

I takt med att ledningsorganisationen stabiliseras och personal kommer på plats kommer arbetssituationen att förändras till det bättre. Personalen kommer att erhålla kompetensutveckling utifrån behov.

Rutiner och lagar kommer att implementeras och

därmed säkerställa att brukarna får sina behov tillgodosedda.

Förvaltningsmål

- Arbeta för bredare utbud av boendeformer för brukare

Resultat

Förvaltningen arbetar intensivt med att finna fler alternativa boendeformer men har inte lyckats med detta.

Analys

En inventering av nuvarande boendeformer har gjorts under året samt förslag på hur antal trygghetsboenden och servicelägenheter kan öka. Förvaltningen har gjort en rutin- och köordning för förmedling av servicelägenheter. Sektorn Lärande och Omsorg har kontakt med sektorn Samhällsbyggnad och Vårgårda Bostäder AB för att samarbeta kring frågan om ny- och ombyggnationen av lägenheter.

Förbättringsområden

För att använda befintliga lokaler inom äldreomsorgen på ett effektivare sätt och därigenom skapa alternativa boendeformer har förvaltningen tillsatt en arbetsgrupp som ska se över detta under början av 2013. Sektor Lärande och Omsorg håller på att tillskapa parboende på SÄBO. Dessa väntas bli färdiga under 2013.

Målområde – Organisation

Politiska mål	<u>Internt perspektiv</u> Kommunen skall vara en attraktiv arbetsplats			Jämställdhet ska genomsyra all verksamhet	<u>Externt perspektiv</u> Organisationen ska ständigt sträva mot ökad effektivitet, kvalitet och ökat värdeskapande för medborgarna
Förvaltningsmål	Utveckla ledarna	Förbättrad helhetsbedömning	Förbättra organisationens effektivitet	Öka andelen heltidsanställda kvinnor i förhållande till tillsvidareanställda kvinnor	Öka tillgängligheten av e-tjänster för medborgarna
Mätmetod	Andel chefer som genomgått grundkurs utvecklande ledarskap (UL)	Resultat av medarbetarenkät helhetsbedömning av arbets-situationen (2009 resultat 3,2 fyrgradig skala)	Resultat av medarbetarenkät, frågor 6-11 (2009 resultat 3,2 fyrgradig skala)	Andel heltidsanställda kvinnor i förhållande till tillsvidareanställda kvinnor	Antal e-tjänster som kräver säker inloggning
Mål 2012	75%	> 3,5	> 3,5	> 47%	4
Resultat 2011	10,0%	3,0 på en sjugradig skala	3,9 på en sjugradig skala	45,0%	1
Resultat 2012	30,0%	Mäts vartannat år	Mäts vartannat år	47,0%	1
	☹	☺	☺	☺	☹

Politiskt mål

Internt perspektiv

Kommunen skall vara en attraktiv arbetsplats

Förvaltningsmål

- Utveckla ledarna

Resultat

Under året har 30 % av kommunens chefer genomgått grundkurs för utvecklande ledarskap (UL). Målet var att 75 % av cheferna skulle gått UL kursen. Målet har därför inte infriats.

Analys

Under året har beslut tagits att utbildning skall ske i egen regi, vilket innebär en lägre utbildningstakt till en betydligt lägre kostnad.

Förbättringsområden

Ytterligare handledare kommer att utbildas vilket innebär att möjligheten till fler kurstillfällen kommer att ges.

Förvaltningsmål

- Förbättrad helhetsbedömning

Resultat

Medarbetarenkäten som gjordes i slutet av 2011 samt analyseras under första kvartalet 2012 visar på försämrade resultat vad gäller helhetsbedömningen. Utfall 3,0 på en sjugradig skala, målet satt på en fyrgradig skala. Enkäten är delvis ny så det går inte helt att jämföra resultaten, men den visar en försämring.

Analys

En ny organisation samt flera chefsbyten är de största förklaringarna till varför resultaten blivit sämre.

Förbättringsområden

Ett omfattande chefsutbildningsprogram kommer att genomföras under 2013 vars effekt kommer att ha en positiv påverkan på övriga personal.

Förvaltningsmål

- Förbättra organisationens effektivitet

Resultat

Här finns samma klara trend i svaren på enkäten. Utfall 3,9 på en sjugradig skala, målet satt på en fyragradig skala.

Analys

Effektiviteten upplevs som försämrad och analysen är att i en ny organisation med flera chefsbyten upplevs organisationen som otydlig. Här återstår mycket arbete.

Förbättringsområden

Ett omfattande chefsutbildningsprogram kommer att genomföras under 2013 vars effekt kommer att ha en positiv påverkan på övrig personal.

Politiskt mål

Jämställdhet ska genomsyra all verksamhet

Förvaltningsmål

- Öka andelen heltidsanställda kvinnor i förhållande till tillsvidareanställda kvinnor

Resultat

För 2012 uppgår andelen heltidsanställda kvinnor till 47 % vilket är en ökning med 2 procentenheter. Målet är uppnått.

Analys

Arbetet mot målet har påbörjats under 2012, vilket gett en ökning av antal heltidsanställda.

Förbättringsområden

Målet har år 2013 ändrats till att deltidsanställda

ska erbjudas önskad sysselsättningsgrad. Under 2013 planeras anskaffande av datastöd till bemanningsenheten för att kunna möta medarbetarnas önskemål.

Politiskt målExternt perspektiv

Organisationen ska ständigt sträva mot ökad effektivitet, kvalitet och ökat värdeskapande för medborgarna.

Förvaltningsmål

- Öka tillgängligheten av e-tjänster för medborgarna.

Resultat

Målet var 4 e-tjänster som kräver inloggning och utfallet hamnade på 1. Utifrån den Lean-process som är gjord kommer 3 nya e-tjänster inom barnomsorgen att erbjudas medborgaren under våren 2013. Utöver dessa kommer även rapportering av vattenavläsning att kunna ske under våren.

Analys

På grund av att nyanställning inte skett som planerat har inte e-tjänster utvecklats i den takt som var planerat.

Förbättringsområden

Utifrån den Lean-process som är gjord kommer 3 nya e-tjänster inom barnomsorgen att erbjudas medborgaren under våren 2013. Utöver dessa kommer även rapportering av vattenavläsning att kunna ske under våren.

Målområde – Ekonomi/Finansiering

Politiska mål	Resultatet skall under åren i snitt vara >2% av skatteintäkterna	Full kostnadstäckning för avgiftsfinansierad verksamhet	God soliditet	Utfall skall vara lika eller mindre än standardkostnaden för alla verksamheter
Förvaltningsmål	Förvaltningen skall hålla budgeten	Positivt resultat för VA och renhållning	Soliditeten skall uppgå till minst 60%	Utfall skall vara lika eller mindre än standardkostnaden för alla verksamheter
Mätmetod	Utfall i procent av budgeten	Resultaträkningen för VA och renhållning	Soliditet utifrån balansräkningen	Utfall i procent av beräknad standardkostnad (resultat 2010 var 8,6 %)
Mål 2012	100%	> 0 tkr	>60%	0,0%
Resultat 2011	98,9%	0 tkr	59,9%	7,1%
Resultat 2012	103,8%	0 tkr	61,1%	Redovisas 13-05-31
	☹	☺	☺	☹

Politiskt mål

Resultatet skall under åren i snitt vara >2% av skatteintäkterna

Förvaltningsmål

- Förvaltningen skall hålla budgeten

Resultat

Målet är inte uppfyllt. Totalt gör förvaltningen ett resultat på 103,8 % av budgeten vilket innebär att totala förvaltningen går back drygt 17,2 mkr.

Analys

Orsaken till obalansen beror på att förvaltningen inte lyckats med att driva de olika verksamheterna inom tilldelade kommunbidrag. Detta gäller främst omsorgen.

Förbättringsområden

Omfattande åtgärdsprogram är under 2012 framtagna som kommer att leda till att förvaltningens ekonomi kommer att stärkas under 2013.

Politiskt mål

Full kostnadstäckning för avgiftsfinansierad verksamhet

Förvaltningsmål

- Positivt resultat för VA och renhållning

Resultat

Målet har uppfyllts.

Analys

Framför redovisar renhållningen ett större överskott vilket beror på att avfallsanläggning tagit emot stora mängder förorenade schaktmassor och därigenom erhållit stora intäkter.

Förbättringsområden

För att rehallningsavdelningens ekonomi även framgent skall utvecklas positivt är det viktigt med nya avtal som garanterar mer schaktmassor. En fortsatt översyn av taxor för både renhållning och VA är viktig för att upprätthålla ekonomisk balans i verksamheterna.

Politiskt mål

God soliditet

Förvaltningsmål

- Soliditeten skall uppgå till minst 60 %

Resultat

Soliditeten uppgick till 61,1 % vilket innebär att förvaltningsmålet är uppnått.

Analys

Det budgeterade soliditetsmålet för 2012 uppgår till 62,7 % vilket är 1,6 procentenheter högre än

utfallet. Avvikelsen beror främst på att balansomslutningen ökat mer än vad som är budgeterat vilket bl.a. beror på att investeringarna varit större än budgeterat.

Förbättringsområden

Då årsresultatet har den största påverkan på soliditetsmålet är det inför framtiden viktigt att förvaltningen får bukt med de underskott som främst existerar inom omsorgen. Kan förvaltningen leva upp till en budget i balans finns alla förutsättningar för en positiv utveckling av kommunens soliditet.

Politiskt mål

Utfall skall vara lika eller mindre än standardkostnaden för alla verksamheter.

Förvaltningsmål

- Utfall skall vara lika eller mindre än standardkostnaden för alla verksamheter.

Resultat

Tillgängliga uppgifter hänför sig till år 2011. Inom två verksamhetsområden uppvisar Vårgårda kommun en större negativ avvikelse. Barnomsorgen redovisar en kostnad som överstiger beräknad standardkostnad med 14,6 % eller cirka 8 mkr. Även äldreomsorgens kostnader uppvisar en stor avvikelse mot standardkostnaden vilken redovisas till 17,4 procent eller cirka 15 mkr.

Redovisningen för 2012 års utfall publiceras under maj 2013.

Analys

Äldreomsorgen har under ett antal år brottats

med allt för höga kostnader. Förutom avvikelsen gentemot beräknad standardkostnad har detta förhållande styrkts av externa konsulter.

Inom särskilt boende har konstaterats för många vårdplatser i förhållande till befolkningen. Lokalkostnaden är hög till följd av stora ytor.

Även hemtjänstens kostnader är höga, vilket dels kan hänga samman med bemanningens storlek, dels att den arbetade tiden hos brukarna är för låg.

Beträffande barnomsorgen finns det troligen en koppling till nuvarande utjämningsystem som för barnomsorgen missgynnar små kommuner såsom Vårgårda kommun. Regeringen har lagt ett förslag till justering av fördelningsprinciper vilket kan komma att öka den beräknade standardkostnaden och därmed minska avvikelsen.

På kostnadssidan kan konstateras högre lokalkostnader i jämförelse med andra kommuner.

Förbättringsområden

Kommunfullmäktige har beslutat att antal vårdplatser skall minska med 22 platser. I takt med genomförandet av detta beslut sker en successiv minskning av kostnaden. En översyn pågår i syfte att minska ytorna för särskilt boende och därmed hyreskostnaden.

Inom hemtjänsten sker översyn av bemanningen men även arbetad tid hos brukarna.

Driftsredovisning

tkr	Utfall 2011	Budget 2012	Omför- delning	Tilläggs anslag	Utfall 2012	Avvikelse 2012
Politisk verksamhet	-4 865	-5 126	0	0	-4 696	430
Kommunfullmäktige	-1 186	-1 695			-1 358	337
Revisionen	-581	-601			-593	8
Kommunstyrelse	-2 679	-2 432			-2 412	20
Myndighetsnämnd	-419	-398			-332	66
Lärande & Omsorg	-392 156	-390 498	0	0	-409 184	-18 686
Lärande och omsorg stab	-5 638	-4 619			-4 728	-109
Barnomsorg	-63 356	-69 186			-67 901	1 285
Grundskola	-94 427	-91 586			-92 330	-744
Sundlergymnasiet (inkl vux)	-54 807	-55 301			-55 285	16
Elevhälsan	-9 674	-9 754			-9 900	-146
Musikskolan	-2 156	-2 141			-2 186	-45
Fritidsgården	-1 327	-1 293			-1 295	-2
Vård och omsorg, gem, inkl bemanning	-5 670	-25 258			-23 991	1 267
Särskilt boende	-44 698	-42 571			-44 225	-1 654
Hemtjänst	-26 064	-2 841			-13 219	-10 378
LSS	-30 361	-28 352			-30 539	-2 187
Hälso- och sjukvårdsenhet	-9 916	-10 119			-10 729	-610
Kommunrehabilitering	-8 484	-10 898			-11 079	-181
Individ- och familjeomsorg	-32 901	-30 141			-34 166	-4 025
Arbetsmarknadsavdelningen	-2 678	-6 438			-7 611	-1 173
Samhällsbyggnad						
Skattefinansierad verksamhet	-39 154	-34 884	0	0	-34 502	382
Samhällsbyggnad stab	-17 578	-15 163			-13 655	1 508
Bygg & Miljö	-2 371	-2 144			-2 428	-284
Gata-Park-Mark	-11 852	-12 115			-11 478	637
Kostavdelningen	-4 246	-3 762			-4 626	-864
Fastigheter	-1 249	-142			-445	-303
Fastighetsservice	-1 859	-1 558			-1 869	-311
Avgiftsfinansierad verksamhet	0	0			0	0
VA-avdelningen	0	0			0	0
Renhållning- och återvinningsavdelning	0	0			0	0
Gemensam service	-23 892	-22 804	0	0	-22 677	127
Gemensam service stab	-4 145	-3 176			-3 473	-297
Kansli	-2 189	-1 768			-1 236	532
Personal	-5 710	-5 847			-6 257	-410
Ekonomi	-5 315	-4 783			-4 626	157
IT	-6 533	-7 230			-7 085	145

tkr	Utfall 2011	Budget 2012	Omför- delning	Tilläggs anslag	Utfall 2012	Avvikelse 2012
Destination Vårgårda	-16 001	-16 325	0	0	-15 912	413
Destination Vårgårda stab	-7 762	-7 672			-7 461	211
Kommunikation	-1 209	-1 269			-1 187	82
Folkhälsa	-63	-175			-84	91
Bibliotek & Kultur	-4 344	-4 335			-4 469	-134
Simhall	-1 616	-1 738			-1 672	66
Kulturen	-1 007	-1 136			-1 039	97
Kommunövergripande, strategisk planering och utveckling	-14 294	-13 656	0	0	-13 955	-299
Kommunövergripande	-11 763	-12 085			-12 390	-305
Strategisk planering och utveckling	-2 531	-1 571			-1 565	6
Summa sektorer	-490 363	-483 293	0	0	-500 926	-17 633
Summa sektorer exkl. avg. finans. vht	-490 363	-483 293	0	0	-500 926	-17 633

Kommentarer till driftsredovisningen

För kommentarer se respektive sektor.

Kostnader orsakade av skadegörelse

Kommentarer

Under 2012 har kostnaderna för skadegörelse och inbrott på samtliga av kommunen ägda fastigheter uppgått till 24 000 kronor. 2011 var beloppet 64 000 kronor. Kostnaderna belastar sektor Samhällsbyggnad.

Arbetet med att förebygga och förhindra skadegörelse pågår kontinuerligt. Vaktbolagets insatser förändras och styrs efter var ungdomar brukar hålla till och efter vad som är på gång i tätorten, t ex Luciafirande. Förbättring av belysningen har visat sig vara en mycket effektiv åtgärd. Att se till att det inte finns skymmande buskar har också en bra effekt.

Sammanställning

Antal gånger inom parantes.

Graffiti/klotter

Kesbergskolan (1), Vårdcentralen (1), Fridhemsskolan (1)

Sönderslagna rutor

Sporthallen (1), Gullhögskolan (1), Hols skola (1), Västerbo (1), Kesbergskolan (4), Vårbergsskolan (2), Fridhemsskolan (1)

Annan skadegörelse

Fridhemsskolan (1), Hols skola (1)

Investeringsredovisning

Investeringar per objekt

(tkr)	Budget 2012	Bokslut 2012	Avvikelse 2012
Skattefinansierade investeringar			
Lärande och Omsorg			
Fritidsgård	-100	-124	-24
Inventarier, skolor	-1 000	-883	117
Miljöförbättr övr matsalar	-400	-401	-1
Inventarier Vård och Omsorg	-1 400	-913	487
Inventarier Lena förskola	-150	-150	0
Lärande och Omsorg s:a investeringar	-3 050	-2 471	579
Samhällsbyggnad			
Fsg av fastigheter fr -09	0	0	0
Städ/Vaktmästeri	-100	-48	52
Inventarier kost	-100	-200	-100
Fastighetsinstallationer	-1 200	-1 908	-708
Centralt låssystem	-200	-208	-8
Tånga Hed	-100	-103	-3
Maskiner gator/park	-300	-423	-123
Förny. Asfalt, lekplatser, belysning	-700	-744	-44
GC-väg	-500	-423	77
Förbättrad trafikmiljö	-300	-33	267
Tånga matsal	-275	-288	-13
Gullhögsskolans matsal	-1 900	-3 065	-1 165
Tillbyggnad Gullhögsskolans kök	0	-12	-12
Om- & Tillbyggnad Fridhem	-300	-58	242
Ny förskoleavdelning Hol	0	-981	-981
Lena Vaktmästarbostad	-1 200	-1 062	138
Västerbo	-2 000	-195	1 805
Persutr. Hjultorp, bygg	0	22	22
3:e blocket Hjultorp	0	-44	-44
VA-verk	-2 000	0	2 000
Tånga utomhusbad	0	-323	-323
Samhällsbyggnad s:a investeringar	-11 175	-10 096	1 079

(tkr)	Budget 2012	Bokslut 2012	Avvikelse 2012
Gemensam service			
Kontorsinventarier	-100	-163	-63
IT-investeringar	-800	-795	5
IT-investeringar, trådlöst skolor	-1 560	-1 482	78
Resecentrum	-300	0	300
Gemensam service s:a investeringar	-2 760	-2 440	320
Destination Vårgårda			
Tånga	-1 100	-347	753
Aktivitetsyta Björkvallen	-100	-108	-8
Destination Vårgårda s:a investeringar	-1 200	-455	745
S:a Skattefinansierade investeringar	-18 185	-15 462	2 723
Avgiftsfinansierade investeringar			
Samhällsbyggnad			
Ledning Östadkulle	-200	-581	-381
S:a avgiftsfinansierade investeringar	-200	-581	-381
Investeringsprojekt >3 mkr			
Ny förskoleavdelning Lena	-6 000	-5 353	647
LSS-boende	-13 000	-9 255	3 745
VA-sanering inkl gatuarbeten	-8 000	-2 189	5 811
S:a Investeringar >3 mkr	-27 000	-16 797	10 203
S:a Investeringar	-45 385	-32 840	12 545

Kommentarer till investeringsredovisningen

Kommunförvaltningen

Om- och tillbyggnaden av Gullhögskolans matsal färdigställdes för att tas i anspråk till höstterminen. Vårberg, Fridhem och Hols skolor har investerat i nya matsalsmöbler.

Investeringar har gjorts i Lena genom att

inhägna skolgården för att öka säkerheten mot starkt trafikerad landsväg. Den nya förskolebyggnaden på Lena skola slutbesiktigades och togs i bruk. Samtidigt färdigställdes ombyggnaden till fritidsverksamhet i den gamla vaktmästarbostaden i Lena.

Projektering för Hols skola och Västerbo

förskola har pågått samt förberedande markarbeten har utförts vid Hols skola för den nya tillbyggnaden och den nya förskolan.

På Johannedalskolan har omfattande ombyggnads- och renoveringsarbeten utförts för olika verksamheter inom Individ- och familjeomsorgen. Inflyttning påbörjades under augusti 2012.

Utbyggnaden av det trådlösa nätverket till skolorna har blivit något billigare än budgeterat.

Det nya LSS-boendet på Ringgatan togs i bruk.

Inventarier till daglig verksamhet, taklyftar i daglig verksamhet samt andra inventarier till Viaduct har köpts in.

Investeringar i hemtjänsten i form av nya mobiltelefoner samt utökning av antal telefoner samt ytterligare programvara har gjorts. Arbetsplaneringen för all personal finns nu i mobiltelefonerna istället för på papper.

Under 2012 har investeringar i möbler gjorts bland annat på två enheter på Kullingshemmet och i Centrumhuset. Hela investeringsutgiften i Centrumhuset avser nyanskaffning av kontorsmöbler till personal inom omsorgen.

Två hissar har byggts om på vardera Kullingshemmet och Centrumhuset enligt de nya säkerhetskraven H10. Dessa säkerhetsarbeten fortsätter med nya hissar under 2013.

Passersystemet i Centrumhuset har utökats.

För Tånga Heds gamla matsalsbyggnad har ny ventilationsanläggning utförts. Tånga Heds 4H-gård har fått renoverat kök samt utbytt yttertak.

Någon projektering av resecentrum har ej skett varför avsatta medel ej utnyttjats. De medel som avsatts för byggnation av Tångabadet har ej förbrukats under 2012. Investeringar på VA har inte kunnat genomföras i den takt som var tänkt. Orsaken har varit personalbrist på drift- och underhållsavdelning för verksamheten.

Fleråriga projekt

(tkr)	Budget tom 2012	Årets investerings utgift	Total investerings utgift	Avvikelse	Prognos (håller kalkylen)	Ursprungligt beräknad kalkyl
Exploatering Algutstorp fr08	11 490	415	8 775	-2 715	12 502	12 502
Sanering VA Sveagatan mfl fr 09	8 350	0	3 963	-4 387	14 100	14 100
LSS boende	13 0000	9 256	12 135	-865	13 000	13 000

Exploatering Algutstorp

Exploateringen av Algutstorp kom under 2008 igång igen efter att haft en lägre aktivitet under de år efterfrågan på kommunala tomter varit låg. Under 2008 byggdes en rondell och gatan som ska mata in trafiken i området. Under 2009 startade arbetet med projektering av den första kvartersgatan samt ett exploateringsavtal skrevs med Rydlers Bygg för ett område. 2010 startade byggnationen av första kvarteret. Våren 2011 var sju tomter avstyckade och klara till försäljning. Fyra tomter såldes direkt därefter. Under hösten startade arbetet med att bygga kvarter två. Exploateringen av Algutstorp fortgår med den framförhållning som krävs för att säkra tillgången på byggklara tomter. Under 2012 byggdes ytterligare 4 villor inom området och projekteringen för nästa kvartersgata påbörjades.

Sanering VA Boråsvägen och Sveagatan

VA-sanering är viktigt att arbeta med då varje brott eller läckage påverkar kommunens kunder svårt. VA-ledningarna har bytts ut 2011 och gatuplanet har återställas under första halvåret 2012.

Under sommaren färdigställdes arbetena på Boråsvägen. Projektering och utredning för fortsatta sanerings- och upprustningsarbeten pågår och genomförandet av dessa kommer att starta under 2013

LSS Boende – avslutat under 2012

I kvarteret Violen färdigställdes under sommaren ett LSS boende med 5 lägenheter.

Politisk verksamhet 2012

Viktiga händelser under året

Ett fortsatt fokus på omställningar inom äldreomsorgen för att få kontroll över kostnaderna inom detta verksamhetsområde har präglat årets arbete i kommunstyrelsen där styrgruppens arbete avslutats.

Samtalen om fördjupat samverkan med andra kommuner för att uppnå bättre resursutnyttjande och kvalitet har under året resulterat i en systematiskt genomlysning av tänkbara samarbetsområden, främst med Herrljunga kommun under arbetsnamnet "Freden i Eggvena". För att klara kvalitén i verksamheten till rimliga kostnader är en ökad samverkan/rationalisering viktig.

Arbetet med att utforma en marknadsföringsplan, med syfte att stödja Vision 2018 om tillväxt i invånarantal och för ökade företagsetableringar har påbörjats under året.

I kommunfullmäktige har beredningen om måltidsverksamheten levererats och en beredning under rubriken "Den gröna småstaden" påbörjats.

Prestationer och kvalitet

Kommunfullmäktiges möten inklusive gruppmöten och beredningar samt myndighetsnämndernas möten har minskat (myndighetsnämnderna med 25 %). Kanske för att organisationen satt sig efter första året med den nya organisationen.

Kommunstyrelsen har initierat en förändring av verksamhetsplanen för att höja kvalitén. Detta innebär ytterligare fokus resultatstyrning med förfinande av indikatorer, mätetal och jämförelsefaktorer.

Framtidsperspektiv

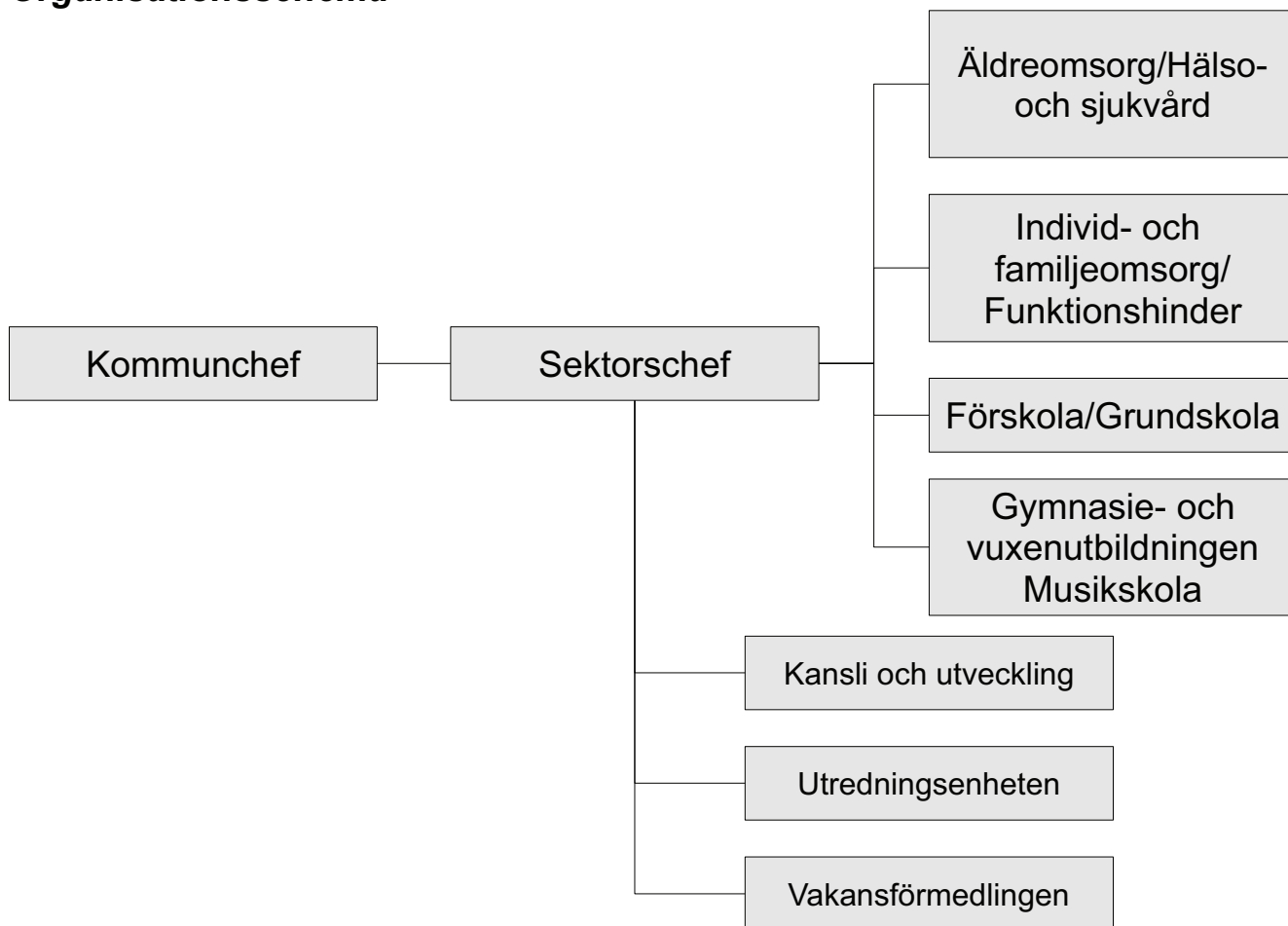
Kommunfullmäktige beslutade i december att låta utvärdera den politiska organisationen. Utvärderingen ska vara klar under 2013.

Marknadsföring av kommunens tomtmark och den ökade bostadsproduktion kommer att ske enligt en antagen plan för att kommunens invånarantal skall öka. Marknadsföring skall också ske av de goda etableringsmöjligheter som finns för företag.

Omställningen inom omsorgen skall fullföljas för att uppnå en större effektivitet och inte minst en högre kvalitet. Inom skola/utbildning kommer ett fortsatt arbete att initieras för att påskynda resultatförbättringarna inom skolan.

Lärande och Omsorgs verksamhet 2012

Organisationsschema

Viktiga händelser under året

En ny ledningsorganisation inom sektorn trädde i kraft under augusti vilket inneburit att samtliga strategiska tjänster har annonserats ut. De nya verksamhetscheferna/enhetschefer till sektorns ledningsgrupp finns på plats i mitten av januari 2013.

Lärande

En projekteringsgrupp har påbörjat arbetet kring byggnation av ny förskola på Algutstorp, en ny förskoleavdelning har öppnats i Lena och en tillbyggnad av skola/förskola i Hol har påbörjats. Barnomsorgen har från och med 2012 fyra kompetensutvecklingsdagar per år.

Betyg har införts i åk 6 från och med höstterminen 2012. Efter ett omfattande saneringsarbete på Vårbergskolan i samband med fukt- och mögelskada 2011, kunde eleverna flytta tillbaka till skolan i samband med påsklovet. Fyra skolor har deltagit i projektet Skapande skola. De har haft författar- och konstnärsbesök, några elever har besökt teatrar och operan. Gullhögskolan har haft internationellt utbyte med Tyskland.

Gymnasieskolans arbete har även 2012 präglats av genomförandet av gymnasiereformen från 2011, vilken bland annat innebar att nya program inrättades, att samtliga kurser byttes ut och att en ny betygsskala infördes. Som exempel på mer utåtriktad verksamhet kan nämnas att elever som läser fotokurser deltog i projektet Bildernas

stad, att samhällsvetenskapsprogrammet inlett ett samarbete med Alingsås Tidning samt att det inom teknikprogrammet startats en designkurs i samarbete med bland andra VårgårdaHus AB.

Inom vuxenutbildningen har ett samarbete med Herrljunga inletts som från och med augusti 2012 har inneburit att kommunerna delat på en tjänst som rektor samt studie- och yrkesvägledare.

Omsorg

De framtidsperspektiv som fanns i slutet av året 2011 d.v.s. att samla alla sysselsättningsfrågor under ett tak har präglat 2012 års arbete för Arbetsmarknadsavdelningen (AMA). I början av året genomfördes en omorganisation som innebar att daglig verksamhet och invandrarbyrå flyttades över till AMA samt att avdelningen utökades med en socialsekreterare. I samband med den nya organisationen ändrades också en befintlig tjänst på daglig verksamhet från aktivitetshandledare till verksamhetssamordnare. I mars fattades beslut om en om- och tillbyggnad av de gamla lokalerna för att anpassa lokalerna till den nya organisationens behov.

Verksamheten bytte namn till Viaduct som härstammar från latinets *leda fram*, *leda över*. Efter inflyttningen i de nya lokalerna ökade också antalet deltagare kraftigt i daglig verksamhet från 17 till 23, och en uppsägning av de externa platserna som köpts av kommunen sker. Från januari 2013 kan nu kommunen erbjuda kommuninvånarna den service på hemmaplan som tidigare inte var möjlig. Den officiella invigningen av de nya lokalerna skedde i december och besöktes av cirka 200 personer.

Sjuhärads samordningsförbund beviljades pengar av ESF (Europeiska socialfonden) i slutet av 2011 för att starta projektet KRUT (Kartläggning rehabilitering och Utveckling) vilket innebar att AMA i april kunde förstärka sin personalstyrka med en arbetsstödare. Projektet riktar sig mot målgruppen unga vuxna och personer med psykisk ohälsa och/eller som hamnat i ett långvarigt utanförskap.

I juli deltog ESF projektet Vinnande Arena i en internationell workshop i Prag som ett led i det transnationella utbytet mellan länderna i EU

Kommunstyrelsen har fattat beslut om att Vårgårda skall gå med i den gemensamma flyktingmottagningen i Sjuhärad med start 1 januari 2013.

Under 2012 har 67 medarbetare inom äldreomsorgen utbildats via det statsfinansierade bidraget Omvårdnadslyftet. Medarbetarna har genomgått utbildningar inom områdena ”Lindrande vård 100 gymnasiepoäng”, ”Psykiatri 100 gymnasiepoäng” och ”Vård och omsorg vid demensvård 100 gymnasiepoäng”.

I juni tillsattes en tillförordnad verksamhetschef inom hemtjänsten för att komma tillrätta med kvalitativa och ekonomiska brister. Införande av hemtjänstplanering i mobiltelefonen har införts. Detta har minskat användandet av papper och är ett säkrare sätt att hantera sekretessbelagd information samt minskar den administrativa tiden. Det är också större sannolikhet att tidsmätningen blir rätt eftersom all tidsmätning sker direkt vid utfört besök, inte som tidigare den har skrivits in i efterhand.

Anpassningar inom hemtjänsten har gjorts under året vilket lett till personalneddragning och skapat oro. Arbetsmiljöverket har gjort en tillsyn och kom med ett beslut. Detta har lett till att flera åtgärder för att förbättra arbetsmiljön har vidtagits. Hemtjänsten har fått sina två första privata utförare.

Antalet personer som är inskrivna i hemsjukvården har under 2012 varierat men i snitt legat på 150 personer. Verksamheten har under året gjort en förändring som innebär att patienterna som har hemsjukvård och har insatser enligt lagen om stöd och service (LSS) fått en egen omvårdnadsansvarig sjuksköterska. En liknande förändring är gjord för personer med demensdiagnos.

Den förebyggande verksamheten inom Individ och familjeomsorgen, Solrosen, har under 2012 flyttat in i Johannedalskolans nyrenoverade lokaler. Med ganska små medel har

verksamheten kunnat utvecklas genom att arbeta mer i grupper och mindre med enskilda samtal. Det har varit många och långa diskussioner på olika nivåer gällande fritidsgårdens, "Bygget", öppethållande, fältsamordnare och fältsekreterare.

Fältsamordnaren har under året flyttats organisatoriskt till fritidsgården Bygget för att ge synergieffekter. En minskning med en fritidsledare har skett under året. Utredning pågår om hur verksamheten framlades ska bedrivas.

Ett nytt gruppboende, Ringgatan, startades under sommaren. Fyra av fem lägenheter är uthyrda. Korttidsboendet på Kyrkogatan har stängts. Serviceboende på Skolgatan öppnades under sommaren med två boenden. Det har varit svårt att rekrytera vikarier till dessa verksamheter.

Anhörigstödet har under året haft caféverksamhet med olika teman. I maj månad anordnades en utflykt med övernattnings, där även närstående kunde följa med. Det var mycket uppskattat. En grupp har regelbundet träffats där deltagarna själva varit samtalsledare. Målet med anhörigstödet är att underlätta för anhörigvårdaren i den dagliga vården av den närstående.

Under året har två Lex Sarah anmälningar gjorts av förvaltningen. Åtgärder på olika nivå har vidtagits och planeras för att skydda den enskilde från missförhållanden och för att undvika att liknande risker/skador händer i framtiden.

Prestationer och kvalitet

Lärande

Samtliga som efterfrågat barnomsorg har erbjudits detta inom lagstadgad tid.

Trycket på förskolorna i tätorten, Lena och Närunga har varit stort under året. Under året har en ökning av antalet barn per pedagog skett. Ökat antal omsorgstimmar till följd av bland annat längre vistelsetider och fler barn i fritidshemmen 480 barn jämfört med de

budgeterade 426, har inneburit en ökad belastning under året.

Landsbygdsskolorna har förlagt undervisning i hemkunskap till Gullhögskolan i samband med läsåret 2012/2013, vilket inneburit en högre kvalitet i form av ändamålsenliga lokaler och behöriga lärare.

Möjligheten att på ett bättre sätt stödja elever i behov av särskilt stöd har skapats genom att bygga upp en verksamhet som i större grad kan möta barn i behov av särskilt stöd på hemmaplan. I samband med höstterminsstarten har verksamheten startat i lokaler på Gullhögskolan.

Kompetensutvecklingsinsatserna under året har berört dokumentation i förskolan och betyg och bedömning i grundskolan. Dessutom har all personal deltagit i Lean-utbildning och personal i förskola och grundskola F-6 har gått en värdegrundsbaserad utbildning med utgångspunkt i läroplanerna under 2011/2012. Kompetensutveckling har också genomförts i samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) om barn med beteendeproblematik För att höja behörigheten har några lärare gått Lärarlyftet II.

Tänknikhusets huvudverksamhet är regelbundna tekniklektioner och teknikprojekt för cirka 50 klasser per 1000 elever i Vårgårda kommun.

Verksamheten bygger på en strukturerad plan med läroböcker, experimentmaterial, experimentlådor, egenproducerade uppgifter, nätbaserat extramaterial och verkliga arbetsuppgifter från näringslivet i Vårgårda. Under höstlovet och ett antal helger har det varit lärarutbildning och lärarfortbildning i Tänkknikhuset tillsammans med högskolan i Borås. Alla klasser i kommunen F-6 har fått minst fyra besök under året. Teknik & Design åk 7 och 9 har haft sina lektioner i Tänkknikhuset. Åk 6 har gjort tre företagsbesök under hösten. Soppluncherna är ett annat exempel på det goda samarbetet mellan Tänkknik och företagen.

I gymnasieskolans årliga enkät ansåg 90 % av eleverna att de alltid får ett bra bemötande av

skolans personal. 10 % svarade att de ibland fick det med ingen svarade att de inte fick det. 81 % av eleverna ansåg att de oftast fick det stöd de behöver för att lyckas, medan 7 % ansåg att de sällan fick tillräckligt stöd för att lyckas.

Antalet elever som valt annan kommun ökade under året. Dock har antalet elever från andra kommuner ökat kraftigt vilket beror på att Vårgårda upprättade inför gymnasievalet 2012 ett samverkansavtal med Essunga kommun. Detta fick till följd att betydligt fler elever från Essunga sökte till Sundlergymnasiet. I årets redovisning finns det elever som går introduktionsprogrammet på Arken Hvb. Det är en verksamhet som togs över av kommunen hösten 2011 och fanns inte med i utfallet 2011. Det rör sig årligen om cirka tio elever.

Omsorg

Under året har cirka 200 personer passerat AMA:s olika verksamheter. Av de personer som under året avslutat sin insatts har 22 % gått vidare till arbete med eller utan subvention, eller till studier.

Omorganisationen och ombyggnationen inom AMA med dess tillbyggnad har inneburit att mer kompetens och kunskap har tillförts verksamheten samt att daglig verksamhet har fått möjlighet att erbjuda ett större utbud av aktiviteter än tidigare.

Den arbetsstödare som under året anställdes tack vare ESF projektet Krut, samt projekten Vinnande Arenas och Kruts arbete med att hitta bra metoder har också bidraget till en kvalitetshöjning av verksamheten.

En minskning av antal besökare har skett under året på fritidsgården, Bygget. Detta beror på att Bygget har haft semesterstängt under juli månad samt att fritidsgården från april stängde på lördagar. I november och december har snittet legat på 34 besökare per kväll, vilket är en ökning med jämförande siffra 29 besökare per kväll. Av de 34 besökarna är cirka 5 flickor och resten pojkar.

Försörjningsstödet ökar jämfört med budget men

har hållit en konstant nivå med år 2011 och år 2010. Totalt har det år 2012 köpts 685 vårddygn utöver budget där institutionsvård vuxna är den enda vårdformen där antalet dygn är lägre än budgeterat. Vårddygnen har i snitt varit dyrare än budgeterat.

Äldreomsorgen visade på goda resultat inom ramen för överenskommelsen mellan staten och Sveriges kommuner och landsting kring ”Sammanhållen vård och omsorg för de mest sjuka äldre 2012”. Överenskommelsen handlar om att genom ekonomiska belöningar och med de mest sjuka äldres behov i centrum, uppmuntra, stärka och intensifiera samverkan mellan kommuner och landsting. Bland äldreomsorgens resultat kan nämnas att Vårgårda kommun var en av endast sju kommuner i riket som nådde upp till 100 % registrering av Senior Alert på SÄBO. Resultaten visar också att bristen på brytpunktsamtal till kommunens invånare är stor. Vårgårda kommun fick 332 tkr för sitt goda resultat.

Äldreomsorgen har under året arbetat för att minska antalet särskilda boendeplatser. Totalt har verksamheten minskats med nio boendeplatser under året (fem helårsplatser).

Enheten för korttidsrehabilitering har under året haft en beläggning på 347 dygn fler än budgeterat. Detta har skett utifrån att fyra rum har utnyttjats som dubbelrum vid tillfällig hög beläggning vilket några brukare inte var nöjda med. Som högst var beläggningen då enheten hade ett snitt på 12 brukare/dygn (enheten har nio platser). Under 2012 finns ett antal brukare som beviljats växelvård med olika intervall hemma och på korttidsrehabilitering.

Rehabiliteringsenheten har under 2012 medverkat på 88 vårdplaneringar. Vid 33 tillfällen har medverkan skett via en fysik närvaro, Vid 50 tillfällen har medverkan skett via telefon och i fem fall har ingen medverkan skett på grund av tekniska problem. Att medverkan inte fungerat fullt ut vid fem tillfällen får konsekvenser för brukaren då det försvårar att få en samlad bild av brukarens hjälpbehov i samband med vårdplaneringen.

Dagverksamheten Träffen har minskat bemanningen med 0,5 årsarbetare. Detta har inneburit att öppettiderna för Träffen har minskat.

Även på demensboendena har personalneddragningar gjorts för att få en budget i balans. Uppföljningar sker varje månad i samband med APT för att se vilka eventuella konsekvenser det medfört.

Antal brukare i hemtjänsten har varit drygt 200 personer. Under hösten har fokus legat på att brukarna ska få sin beviljade insats. Under 2012 har hemtjänsten fått LOV-ersättning för utförd tid, vilket inneburit en ”morot” att stanna så länge som biståndshandläggaren tänkt att det tar att utföra insatsen. Detta har i vissa fall lett till att man stannat längre än nödvändigt, vilket har lett till en hög kostnad för förvaltningen.

Kvalitetsregister som Senior Alert och Palliativa registret har använts för att öka kvalitén för brukarna när det gäller vård i livets slut samt förhindrande av undernäring, trycksår, fall, med mera.

Framtidsperspektiv

Lärande

Inför 2013 är några av utmaningarna att anpassa verksamheterna till det rådande ekonomiska läget för både skola och förskola. Till de stora fritidshemsgrupperna krävs att resurser avsätts, likaså hur lokalytorna används både i förskolan och grundskolan. Arbetet med byggnation av förskola på Algutstorp och därmed en anpassning/tillbyggnad av Fridhemskolans

lokaler är viktig för att möta efterfrågan på skollokaler.

Konkurrensen från privata alternativ framförallt avseende förskolebarnen ökar och det är viktigt att kommunens förskolor kan behålla en god kvalitet.

Elevantalet i Asklanda skola sjunker några år framöver. Detta kan komma att medföra svårigheter att organisera en undervisning med behöriga lärare i samtliga ämnen.

Det är svårigheter att rekrytera behöriga lärare framförallt lärare inom specialpedagogik, matematik, naturvetenskapliga ämnen samt förskollärare.

En nödvändig utveckling inom skolan är att öka tillgången och användningen av digitala resurser för lärande och undervisning för att ge eleverna kunskaper som behövs nu och i ett framtida samhälle.

Det är också av stor vikt att lärare har verktyg för att skapa förtroendefulla relationer till sina elever. Rektor och skolans ledning måste initiera och stödja de processer som ger framgångsrika lärare och harmoniska elever.

Science Center Tänknihuset kommer att arbeta för en utökad rymdutställning och början till ett uppfinnarmuseum. Ett samarbete mellan Gullhögs skolan, Sundlergymnasiet och Tänkni har påbörjats för att utveckla undervisningen i teknik.

Utmaningen för gymnasieskolan de närmaste åren är minskade elevkullar samtidigt som konkurrensen mellan olika gymnasieskolor ökar. Att rekrytera elever är därför den viktigaste framtidsfrågan för skolan. Här är ett utvecklat samarbete med Essunga och Herrljunga kommun av stor strategisk vikt.

Inom vuxenutbildningen har förutsättningarna för en gemensam vuxenutbildning mellan Herrljunga och Vårgårda utretts under året, med ambitionen att förverkliga en gemensam organisation från och med höstterminen 2013. Detta möjliggör såväl lägre kostnader som ett ökat utbildningsutbud.

Musikskolan står även den inför förändringar, där fokus kommer att flyttas från att vara en skolverksamhet till att bli en mer utåtvänd verksamhet. I samband med detta behöver verksamhetens lokalbehov ses över det närmaste året då de nuvarande lokalerna på Kesbergskolan kommer att behövas som skollokaler.

Omsorg

En av Viaducts stora utmaningar under nästa år är att tillsammans med BREC (Boråsregionens etableringscenter) skapa rutiner och former för ett fortsatt bra flyktningmottagande i Vårgårda kommun.

Daglig verksamhets stora utmaning kommer att vara det ökande antalet deltagare, en bredare målgrupp samt att höja kvalitén för de som har en extern placering.

Projektet Vinnande Arena kommer att avslutas under året och utmaningen kommer att bestå i att implementera de metoder som tagits fram i projektet till arbetsmarknadsavdelningens verksamheten.

Under året kommer Viaduct starta upp aktivitet i det nya växthuset, att skapa strukturer och arbetsformer för den nya organisationen, att hitta metoder och redskap för att säkerställa våra mål i den nya organisationen.

Det finns enligt Arbetsförmedlingen en stor grupp som är särskilt utsatt och det är de unga arbetslösa med funktionshinder. Denna grupp kommer att vara i stort behov av våra insatser för att inte hamna i ett utanförskap.

Det goda arbetet som gjorts inom ramen för överenskommelsen om "Sammanhållen vård och omsorg för de mest sjuka äldre 2012" kommer att fortgå under 2013 för äldreomsorgen. Här kommer arbetet med registrering av riskfaktorer att fortgå och förvaltningen kommer att lägga ytterligare fokus på arbetet med att dokumentera åtgärder samt få regionen att dokumentera brytpunktsamtal. Äldreomsorgen kommer också ha mer fokus på registrering i demensregistret. Verksamheten har under 2012 sett ett behov av

att kunna dokumentera enklare ute i brukarens hem då detta ger en kvalitativt bättre dokumentation, minskar risken för dubbelarbete samt ökar inflytande för den enskilde. Med anledning av detta kommer IT-råd omsorg att se över vilka möjligheter det finns för främst den legitimerade personalen att dokumentera ute i hemmen.

En del av det negativa ekonomiska resultatet för år 2012 består i att äldreomsorgen inte utnyttjar sina lokaler på ett verksamhetsekonomiskt sätt. Därav kommer äldreomsorgen under 2013 att göra en översyn av verksamhetens lokaler för att hitta en lösning på hur verksamheten kan hitta ett så kostnadseffektivt utnyttjande av verksamhetens lokaler som möjligt. I detta arbete kommer även ses över hur äldreomsorgen skall kunna erbjuda Vårgårdas invånare flera olika boende alternativ.

Ytterligare ett led i att komma till rätta med äldreomsorgens ekonomi under 2013 kommer ett förslag till nytt avgiftssystem inom äldreomsorgen att tas fram.

Äldreomsorgen kommer behöva arbeta för att öka samverkan med närliggande kommuner och regionen för att hitta samverkansvinster ur både ett kvalitativt och ekonomiskt perspektiv. Idag ingår Vårgårda i Samverkansförbund Sjuhärad. Utöver detta kommer Vårgårda verka för att hitta samverkan inom bland annat områdena, nätverk för enhetschefer och utveckling av dokumentation enligt ICF. ICF är ett nationellt system för att dokumentera och syftet är att sätta äldres individuella behov i centrum. Ett nätverk tillsammans med närbelägna kommuner kring ICF har startats.

Hemtjänsten flyttar till en ny lokal kommer under början av 2013. Lokalen ligger i kommunens fastighet (Kullingshemmet) och är billigare samt mer anpassad till hemtjänstens behov. Alla hemtjänstgrupper kommer att sitta i samma lokaler tillsammans med sina enhetschefer.

LOV-ersättning kommer, med början under 2013, att betalas ut för beviljad tid (medskickad tid från biståndsenheten) istället för som tidigare, utförd tid.

Utökning av privata utförare inom hemtjänsten kommer förmodligen att ske, vilket kommer att ställa höga krav på kommunens hemtjänst när det gäller kundnöjdhet för att få nya brukare respektive behålla brukarna. Det kan också innebära att personalbemanningen i hemtjänsten snabbt måste kunna justeras nedåt, om fler brukare väljer en privat utförare.

Användandet av genomförandeplaner behöver förbättras inom hemtjänsten, både när det gäller antal och kvalitén samt att de upprättas inom kort tid efter att man fått en ny brukare eller en större förändring sker. Brukaren ska delta vid upprättandet av genomförandeplanen. Vidare behöver genomförandeplanen användas i det dagliga arbetet, som ett levande dokument.

Användandet av kvalitetsregister behöver utökas i hemtjänsten, exempelvis Senior Alert, Palliativ registret och BPSD-registret. Därigenom kan man förbättra kvalitén i omsorgen för brukarna.

Införande av nationell värdegrund och nationella riktlinjer för demensomsorg planeras i äldreomsorgen. Därigenom kan man förbättra kvalitén i omsorgen för brukarna. Utbildning kommer att behövas för både baspersonal, legitimerad personal och chefer.

Införande av fler tekniska hjälpmedel kommer att införas i hemtjänsten för att minska kringtid för personalen. Under 2013 kommer nyckelhanteringstiden att minska dramatiskt med anledning av införande av Care Lock. Det innebär att personalen öppnar brukarens dörr via mobiltelefonen och slipper använda vanlig

nyckel. I övrigt kommer man att fortsätta se över effektivisering av personalens kringtid.

Planering av hemtjänstinsatser kommer att ske i respektive arbetslag från årsskiftet 2012/2013 istället för på samordnarnivå som tidigare gjorts under 2012. Detta förväntas leda till att personalen känner sig mer delaktiga i arbetet. Fortsatt arbete med att få budget i balans kommer att ske.

Heltidsanställning kommer att erbjudas till all nyanställd personal, och på sikt, till alla anställda som önskar. Detta kommer att ställa stora krav på medarbetare i äldreomsorgen när det gäller flexibilitet och på arbetsgivaren när det gäller att ha ett fungerande och kostnadseffektivt system för hantering av arbetstid som inte behövs på den egna enheten.

Som ett led i att öka baspersonalens inflytande kommer Äldreomsorgen att starta en utvecklingsgrupp för undersköterskor under år 2013. Syftet med gruppen är att diskutera framtidens äldreomsorg i Vårgårda kommun och förbättringsområden inom dagens verksamhet.

Som ytterligare ett led i att öka baspersonalens inflytande kommer en "Statistiktavla" att införas i varje arbetsgrupp under år 2013.

Arbetsgruppen skall på tavlan kunna avläsa hur gruppen uppnår mål inom områdena trivsel/hälsa för medarbetarna, ekonomi, kvalitet för brukaren och arbetsbelastning för medarbetaren. Gruppen arbetar tillsammans med enhetschefen fram mål för varje område.

Äldreomsorgen planerar för att ansöka om statliga medel till Omvårdnadslyftet även under 2013 då det fortfarande finns ett stort tryck på att utbilda sig bland medarbetarna.

Ekonomisk sammanställning

Driftsredovisning

Nedan följer en sammanställning över intäkter och kostnader för Lärande och Omsorg.

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
S:a Intäkter	119 771	105 787	13 984
Personalkostnader	-321 696	-295 551	-26 145
Lokalkostnader	-48 455	-46 175	-2 280
Kapitalkostnader	-1 742	-1 882	140
Övriga kostnader	-157 062	-152 677	-4 385
S:a kostnader	-528 955	-496 285	-32 670
S:a nettokostnader	-409 184	-390 498	-18 686

Nedan följer en sammanställning över nettokostnaderna för de olika verksamheterna inom Lärande och Omsorg.

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
Stab	-4 728	-4 619	-109
Barnomsorg	-67 901	-69 186	1 285
Grundskola	-92 330	-91 586	-744
Sundlergymnasiet	-55 285	-55 301	16
Elevhälsan	-9 900	-9 754	-146
Musikskola	-2 186	-2 141	-45
Fritidsgård	-1 295	-1 293	-2
Vård och omsorg gem, inkl bem	-23 991	-25 258	1 267
SÄBO	-44 225	-42 571	-1 654
Hemtjänst	-13 219	-2 841	-10 378
LSS	-30 539	-28 352	-2 187
Hälso- och sjukvård	-10 729	-10 119	-610
Rehab	-11 079	-10 898	-181
Individ och familjeomsorg	-34 166	-30 141	-4 025
Arbetsmarknadsavdelning	-7 611	-6 438	-1 173
S:a nettokostnader	-409 184	-390 498	-18 686

Kommentarer till driftsredovisningen

Lärande

Utmaningen för verksamheten under 2012 har varit att tillgodose efterfrågan på förskole- och fritidshemsplatser som varit större än den budgeterade kapaciteten. Dessutom har lärarna fått ett nytt löneavtal där merkostnaden utöver budget uppgår till totalt 840 tkr.

Uteblivna bidrag från Migrationsverket på 1 200 tkr och omstruktureringskostnader på cirka 460 tkr har ställt stora utmaningar på verksamheten att få en budget i balans.

De ökade kostnaderna har balanserats genom minskad bemanning inom förskolan, fler barn i fritidshemsgrupperna samt inga tillsatta vakanser inom grundskolan.

Sundlergymnasiet visar för 2012 på ett resultat som följer tilldelad budgetram. Underskott finns inom gymnasiesärskolan, p g a uteblivna bidrag från Migrationsverket samt inom vuxenutbildningen¹. Detta kompenseras av motsvarande överskott inom gymnasieskolan. Detta trots att betydande anpassningar skett inom gymnasieskolan som en följd av minskade elevkullar samt minskade generella statsbidrag.

Musikskolan har i stort sett en budget i balans.

Omsorg

Arbetsmarknadsavdelningen kommer att redovisa ett negativt resultat för 2012. Detta beror till stor del på minskade försäljningssintäkter, hyreshöjning till följd av ombyggnationen samt minskade intäkter på bilpoolen.

Arbetet med att minska nio årsplatser på Kullingshemmet gick inte att genomföra enligt beräknad takt vilket får till följd att Kullingshemmet gör ett negativt resultat. Vid årets slut har Kullingshemmet minskat med nio boendeplatser vilket gör att SÄBO går in i 2013 enligt beräknad plan. Överbeläggningen på kortidsrehabiliteringen resulterar i högre personalkostnader än budgeterat.

Överbeläggningen har även inneburit att kommunen haft låga kostnader för köpt vård till sjukhusen för utskrivningsklara personer. Vårgårdens demensboende genomförde sina planerade personalbesparingar under sommaren och hösten 2012 vilket gör att effekterna inte uppnås på helårsnivå. En demensplats 2012 är något billigare än 2011.

Hemtjänstens ekonomi visar ett negativt resultat på cirka 10 miljoner. Det beror på en felbudgetering med cirka 4 miljoner kronor samt att hemtjänsten haft för hög personaltäthet under hela året. Under slutet av sommaren gjordes en minskning av personaltäthet för att få en budget i balans inför 2013. Detta har inte lyckats fullt ut utan extra personal har behövt tas in. Sjukfrånvaro har också varit hög (7,6 %) vilket lett till ökade kostnader för vikarieanskaffning och övertidsersättning är en annan orsak till en obalans i budgeten.

Individ och familjeomsorgen har under första halvåret haft fler institutionsplaceringar än budgeterat vilket inneburit att verksamheten inte haft en budget i balans.

¹ En ändring i Ersättningsförordningen (ErsF) gjordes 2011 där kommuner inte längre får extra stöd till nyanlända barn och elever.

Uppföljning av Jämställdhetsplanen

- 1. Har jämställdhetsplanen under året lyfts för diskussion på APT?**
- 2. Har kompetensutvecklingsinsatser inom jämställdhetsområdet genomförts?**
- 3. Har någon utsatts för kränkande behandling?**

Jämställdhetsplanen har under året diskuterats på de flesta arbetsplatsträffar och i samband med LEAN utbildningarna har utbildningsinsatser skett. Att arbeta med att skapa ett gott klimat är av största vikt för goda resultat.

Uppföljning arbetsmiljö

- 1. Har medarbetarsamtal med alla medarbetare genomförts under året? Om nej, varför?**
- 2. Genomförs regelbundna arbetsplatsträffar minst en gång/månad? Om nej, varför?**
- 3. Finns i övrigt fungerande samverkansgrupper (resam och försam) med regelbundna möten? Om nej, varför?**
- 4. Genomförs årligen riskbedömning, som är ett sätt att systematiskt gå igenom alla risker, fysiska och psykosociala, som kan förekomma i arbetet? Om nej, varför?**
- 5. Hur många arbetsskador och tillbud har inträffat under året? Har någon arbetsskada/tillbud varit av den arten att anmälan skett/skulle ha skett till Arbetsmiljöinspektionen?**
- 6. Har konsekvensbedömning inför planerad ändring av verksamhet genomförts under året? Om ja i samband med vilken förändring?**
- 7. Är delegation av arbetsmiljöuppgifter genomförda i enlighet med kommunens rutiner? Om nej, varför?**

Under året har personalavdelningen tagit fram en plan för arbete med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Viktiga faktorer för ett bra arbetsmiljöklimat är att personalen upplever delaktighet och har möjlighet att påverka. Arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal är viktiga forum för detta. Arbetsplatsträffar genomförs på enheterna dock har inte alla fått möjlighet till ett medarbetarsamtal inom omsorgen vilket bland annat beror på hög omsättning bland chefer, hög arbetsbelastning och sjukskrivningar. Detta är inte acceptabelt. Statistik över arbetsskador och tillbud finns på respektive enhet liksom konsekvensbeskrivningar inför planerad ändring av verksamhet

Volymtal/Nyckeltal

Lärande

Barnomsorg	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal placerade barn i förskola	434	454	450
Antal placerade barn i pedagogisk omsorg	56	48	49
Antal placerade barn i skolbarnomsorg	452	426	480
Antal barn i förskola i annan kommun	10	12	10
Antal barn i enskild förskola	87	83	80
Nettokostnad förskola/barn, kr	91 500	92 900	94 100
Nettokostnad skolbarnomsorg/barn, kr	26 400	32 300	28 600
Nettokostnad pedagogisk omsorg/barn, kr	67 800	66 200	65 900

Ändrad beräkning av kostnad per barn innebär att budgetbelopp justerats jmf med v-planen för att få rätt jämförelse med budget och utfall. (Gäller även grundskola och gymnasieskolan samt vissa andra verksamheter nedan). Det högre kostnadsutfallet för skolbarnomsorg beror på överförda lokalkostnader från grundskolan fr o m 2012.

Grundskolan	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal elever år F - 6	881	906	895
Antal elever år 7 - 9	374	360	361
Antal elever i särskola	15	13	13
Antal elever i annan kommun år F - 9	55	43	54
Nettokostnad per elev år F – 6, kr	73 100	66 400	69 100
Nettokostnad per elev år 7-9, kr	81 800	82 600	83 200
Nettokostnad per elev i särskola, kr	235 900	274 500	327 000

Den lägre kostnaden för elever år F -6 beror på överföring av lokalkostnader till skolbarnomsorg 2012 samt lägre personalkostnader för elevassistenter. Jämförbar siffra för 2011 motsvarar 69 700.

Gymnasieskola	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal elever	390	371	382
Varav elever från annan kommun	61	55	80
Antal elever i annan kommun exkl. särskola	182	162	175
Antal i gymnasiesärskola	22	21	21
Antal elev i vuxenutbildning inkl SFI	164	153	118
Nettokostnad per gymnasieelev , kr	71 700	76 100	69 900
Nettokostnad per elev i annan kommun, kr	91 200	90 100	101 800
Nettokostnad per elev gymnasiesärskola, kr	200 300	178 500	193 000

Elevhälsan	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal elever/skolsköterska	---	454	450
Antal elever/skolkurator	---	468	465

Musikskola	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal elever (exkl ensemble)	236	240	246
Andel elever av alla elever i år 1 – 9, %	19	21	20
Nettokostnad per elev, kr	9 135	9 100	

Omsorg

SÄBO/korttidsboende/rehab	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal boendeplatser/lägenheter i särskilt boende	103	94	98
Antal boendeplatser i korttidsvård	8	9	10
<i>Kostnad per vård dygn, kr</i>			
Kullingshemmet, netto	965	1 045	1 050
Vårgården, netto	1 678	1 610	1 620

Vård och Omsorg	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal utskrivningsklara patienter	---	185	165
Därav med betalnings-ansvar	---	7	5
Antal vård dygn	---	57	9
Kostnad per vård dygn, kr	---	3 600	3 576

Hemtjänst	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Beviljade biståndstimmar enl SoL	56 480	54 000	62 055
Beviljade hälso- och sjukvårdsinsatser (delegerade timmar)	19 463	8 400	14 684
Utförd tid hos vårdtagare inkl hälso- och sjukvårdsinsatser	---	62 400	56 625
Antal personer med hemtjänst	198	200	211
Nettokostnad/omsorgstagare/år	131 631	108 000	149 300

Hälso och sjukvård	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal inskrivna hemsjukvård < 65 år	---	42	32
Antal inskrivna hemsjukvård > 65 år	---	115	130

LSS/Funktionshinder	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal personer med personlig assistent (FK-beslut)	28	26	25
Beviljad tid från FK, timmar	---	106 200	98 614
Antal utförda timmar (FK-beslut)	126 438	106 200	97 959
Antal personer med LSS-beslut	87	85	92
<i>Bostad med särskild service</i>			
Antal boendeplatser barn/unga	3	4	5
Nettokostnad/plats, kr	1 252 000	1 435 000	1 031 000*
Antal lägenheter vuxna	---	10	10
<i>Daglig verksamhet</i>			
Antal platser i extern regi	4	3	2
Nettokostnad per plats, kr	279 000	175 000	198 000
Antal platser i egen regi	---	17	23
Nettokostnad per plats, kr	---	105 000	130 000
<i>Elevhem</i>			
Antal platser	3	4	4
Nettokostnad per plats, kr	337 333	300 000	504 000

* Två av fem boendeplatser för barn och Unga erhålls medel från Migrationsverket vilket gör att kostnad per boendeplats minskat kraftigt

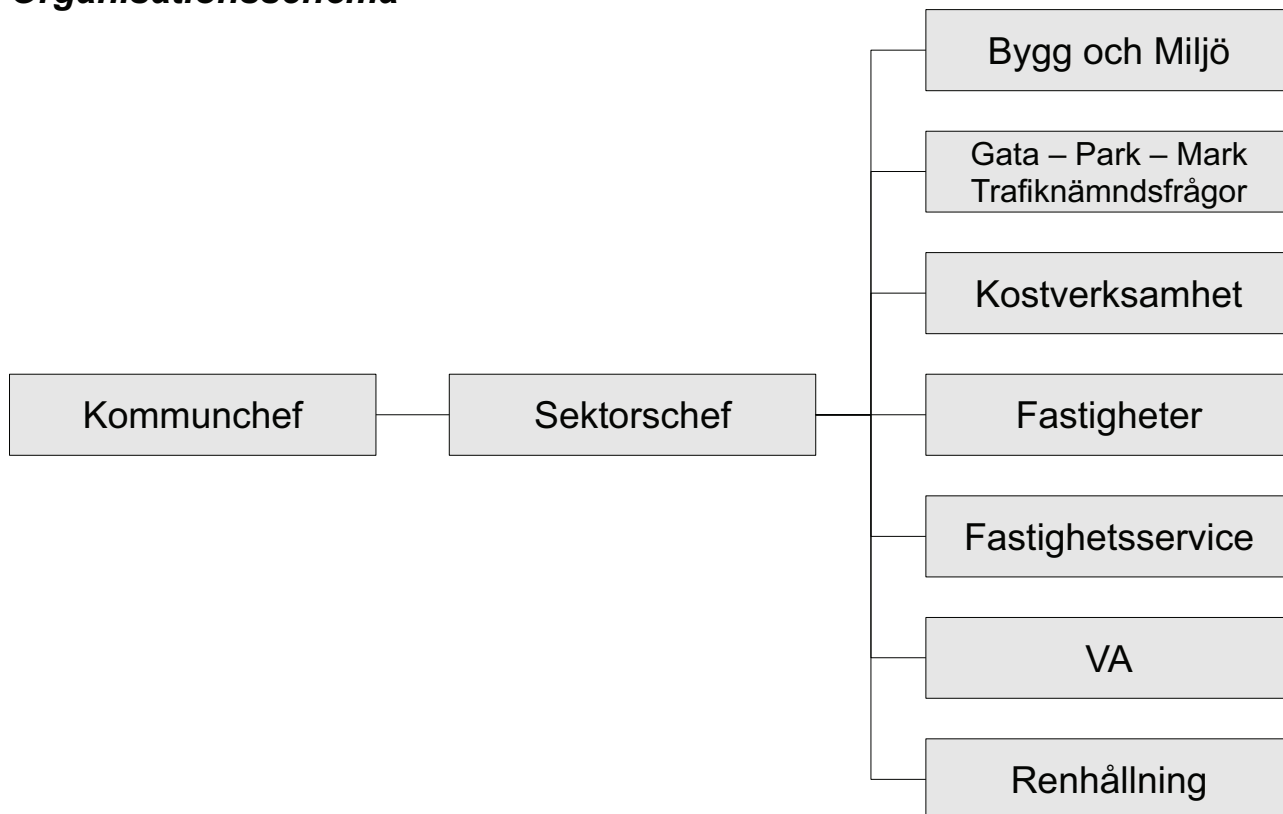
Fritidsgård	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal besökare K/M	6 944	7 000	6 013

IFO	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
<i>Ekonomiskt bistånd</i>			
Utbetalt försörjningsstöd, tkr	6 745	5 500	6 520
Antal bidragshushåll	211	210	201
Antal bidragsmånader	1 120	1 150	1 131
Antal bidragsmånader i snitt/hushåll	5	6	6
Kronor/hushåll/år	31 970	26 300	32 170
<i>Vård vuxna</i>			
Antal vårddygner på institution	1 957	1 650	839
Nettokostnad/vårddygner	1 928	2 000	1 590
Antal vårddygner familjehem, vuxna	649	600	1 189
Nettokostnad/vårddygner, kr	503	500	1 030
<i>Vård barn & unga</i>			
Antal vårddygner på institution	1 045	950	1 413
Nettokostnad/vårddygner, kr	3 733	3 500	4 170
Antal vårddygner familjehem, barn & unga	2 420	2 100	2 238
Nettokostnad/vårddygner, kr	593	720	740
<i>Psykiskt boende vuxna</i>			
Antal vårddygner	797	730	1 006
Nettokostnad/vårddygner, kr	1 163	1 250	1 470

Arbetsmarknadsavdelningen	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal deltagare i arbetsmarknadsåtgärd	---	21	24

Samhällsbyggnads verksamhet 2012

Organisationsschema

Viktiga händelser under året

Stab

Under året har en utbildning kring säkerhet i buss startats upp i samverkan med Räddningstjänsten. Alla elever i grundskolan kommer att få en sådan utbildning vart tredje år. Västtrafik har fått uppdraget att sköta även omsorgsresor för Vårgårda utöver det tidigare uppdraget med färdtjänstresor.

Bygg och Miljö

En avloppsmässa anordnades i samband med vårmarknaden i Vårgårda. Bygg och Miljö medverkade i ett byalagsmöte för Södra Härene med tema ”enskilda avlopp”.

Arbetet med att ta fram kommunens vindbruksplan blev försenat. Pågående planering för LIS (landsbygdsutveckling i strandnära läge)

har kommit en bra bit på vägen. Arbetet har inneburit en omfattande inventering av lämpliga platser för framtida utbyggnader samt många kontakter med markägare.

Projekt med inventering av gödselvårdsanläggningar och enskilda avloppsanläggningar i Ornungasjön tillrinningsområde satts igång. Inventeringen av gödselvårdsanläggningar är slutförd. Däremot fortsätter inventering av enskilda avloppsanläggningar runt sjön under 2013.

Inventering av enskilda avlopp i kommunen har fortsatt under 2012. Antalet avloppsärenden har fördubblats jämfört med 2011 och det finns en koppling till antalet inventerade avlopp som har fått krav på förbättring

Gata-Park-Mark

En chef för avdelningen har tillsatts i november.

Kost

I samband med höstterminens start invigdes den nya restaurangen på Gullhögskolan. Eleverna möttes av en helrenoverad lokal med ny fräsch inredning. Ett lyft för eleverna men även för kökspersonalens arbetsmiljö.

Tillagningsköket på Västerbo förskola gjordes om till mottagningskök och från och med 19 november lagas och skickas maten från Kullingshemmets kök.

Fastighet

Centrumhuset drabbades av takläckage under hösten, varvid saneringsarbeten för ett antal kontorsrum på plan 2 var nödvändiga. I samband med dessa arbeten renoverades halva yttertakets med ny papptäckning.

Folktandvårdens entré/reception i Vårdcentralbyggnaden har byggts om och fått nya ytskikt.

Hols förskola avdelningen Ekorren har erhållit ny isolerad träfasad. Dessutom har vid Hols skola i anslutning mot väg E20 monterats nytt bullerplank med god ljudreduktion av trafikbullret.

Ombyggnad av klassrumsmiljöer har utförts i Lena skola och på Fridhemsskolan.

Ny utrustning för lek i utomhusmiljö har monterats för Asklanda skola, Kesberg förskola och Eken förskola.

Sundlergymnasiet har haft problem med sin värmeanläggning, frusna fasadkonvektorer. Åtgärdat med omfattande komplettering av styranläggningen för värmen.

Ordinarie drifttekniker har slutat sin anställning och ny drifttekniker har rekryterats till årsskiftet 2012-13. Område driftteknik bemannas nu av två personer.

Sanerings- och återställningsarbetena efter vattenskadan på Vårbergsskolan avslutades under våren och verksamheten kunde flytta tillbaka under april månad. Allt detta efter ett gott samarbete mellan samtliga berörda.

Fastighetsservice

En genomlysning av städ/vaktmästeriavtal har påbörjats under året där kostnaderna för antal köpta timmar jämförs med antal utförda timmar.

Prestationer och kvalitet

Stab

Västtrafiks upphandling och avtal angående taxiresor har inneburit mycket problem i Vårgårda. En av entreprenörerna har haft stora problem och Västtrafik har inte levt upp till avtalet med Vårgårda.

Bygg och Miljö

Under året har hela avdelningen deltagit i Lean. Det har bland annat inneburit kartläggning och framtagande av rutinbeskrivningar och flödesscheman för den löpande verksamhetens processer. Detta kommer att stärka avdelningen kvalitetsarbete vad det gäller ärendehantering och samordning av ärendets handläggning

Kost

Alla skolans luncher är näringsberäknade från och med 2012. Kostenheten uppfyller därmed skollagens krav för skolluncher.

Kostenheten strävar efter att även förskolans och äldreomsorgens måltider ska vara näringsberäknade.

Fastighet

Fastighetsavdelningen har jobbat för att tillhandahålla fräscha och ändamålsenliga lokaler som har en god inomhusmiljö. Dessa lokaler bekostas till självkostnadspris.

Avdelningen har dessutom på ett planerat sätt genomfört arbetet med fastighetsronder, obligatoriska besiktningar och underhållsplan. Tillkommer så det ständigt pågående arbetet med det akuta underhållet.

Fastighetsservice

Lokalvårdarna har tillsammans med kommunens

leverantör av golvvårdsprodukter startat upp ett projekt. I projektet går avdelningen igenom varje städoobjekt för att få ett regelbundet och effektivt underhåll av golvvården.

Framtidsperspektiv

Bygg och Miljö

Ett fortsatt kvalitetsarbete innebär bland annat att arbetet med utveckling och uppdatering av rutiner för verksamheten. Under 2013 kommer en intern revision genomföras för att se att rutinerna är uppdaterade, ändamålsenliga och följs.

Informationsmaterial i pappersform och på hemsidan ska ses över och förbättras.

Kost

Arbetsbelastningen påverkar arbetsmiljön i flera av våra kök. Det arbetas aktivt inom Samhällsbyggnad med förbättringar som gäller både utrustning och ombyggnation. Kostenheten räknar med att vissa åtgärder kommer att genomföras under 2013.

Fastighet

En lokalgrupp arbetar med behov/utveckling av våra lokaler. Det finns anledning att studera hur effektivt lokaler nyttjas.

Behovet av service-/trygghetsboende måste planeras.

Ekonomiskt resultat

Driftsredovisning

Nedan följer en sammanställning över intäkter och kostnader för Samhällsbyggnad:

Skattefinansierad verksamhet

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
S:a Intäkter	97 792	91 711	6 081
Personalkostnader	-38 479	-38 280	-199
Lokalkostnader	-20 699	-20 575	-124
Kapitalkostnader	-26 093	-25 761	-332
Övriga kostnader	-47 023	-41 979	-5 044
S:a kostnader	-132 294	-126 595	-5 699
S:a nettokostnader	-34 502	-34 884	382

Avgiftsfinansierad verksamhet

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
S:a Intäkter	23 554	21 150	2 404
Personalkostnader	-3 490	-3 985	495
Lokalkostnader	-1 559	-1 900	341
Kapitalkostnader	-4 330	-4 120	-210
Övriga kostnader	-14 175	-11 145	-3 030
S:a kostnader	-23 554	-21 150	-2 404
S:a nettokostnader	0	0	0

Nedan följer en sammanställning över nettokostnaderna för de olika verksamheterna inom Samhällsbyggnad:

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
Samhällsbyggnad Stab	-13 655	-15 163	1 508
Bygg och Miljö	-2 428	-2 144	-284
Gata-Park-Mark	-11 478	-12 115	637
Kostverksamheten	-4 626	-3 762	-864
Fastigheter	-445	-142	-303
Fastighetsservice	-1 869	-1 558	-311
VA	0	0	0
Renhållning	0	0	0
S:a nettokostnader	-34 502	-34 884	382

Kommentarer till driftsredovisningen

Stab

Resultatet 2012 hamnade på 1 508 tkr. Överskottet består till största del i en förändring av entreprenör för omsorgsresor. Detta har gjort att kostnaderna kunnat begränsas.

Bygg och Miljö

Resultatet 2012 hamnade på -284 tkr. Bygg och Miljö har jobbat flitigt med detaljplaner och uppdatering av kartor vilket gjort att budgeten till slut överskreds. Verksamheter utöver detaljplaner och kartservice har hållit sig inom respektive budgetram.

Gata-Park-Mark

Resultatet 2012 hamnade på 637 tkr. Saknaden av en enhetschef större delen av året tillsammans med en relativt mild vinter gör att Gata-Park-Mark genererar ett överskott.

Kost

Resultatet 2012 hamnade på -864 tkr. 520 tkr av detta är det budgeterade sparkravet i Kullingshemmets kök som köket inte lyckades hämta hem. Resterande del beror bland annat på inköp av ekologiska livsmedel, merkostnad 98 tkr.

Samt att intäkterna i form av försäljning på Kullingshemmet har varit cirka 90 tkr lägre än budgeterat i och med minskat antal boende på avdelningen Björken. Antal portioner i budget för skola och förskola har varit högre än beräknat. Även inköp av köksutrustning har varit högre än beräknat på grund av arbetsmiljöåtgärder.

Fastighet

Resultatet 2012 hamnade på -303 tkr. Kostnaderna för saneringsarbetet på Vårbergskolan har varit väsentliga och täcktes till mindre del av försäkringsbolaget. En del av kostnaden har kunnat hämtas hem genom att Fastighetsavdelningen har varit återhållsamma samt senarelagt planerade underhållsåtgärder.

Fastighetsservice

Resultatet 2012 hamnade på -311 tkr. Maskiner har köpts in och byts ut i verksamheten för att underlätta arbetet för personalen och skapa en god arbetsmiljö. En genomlysning av debiterade timmar och utförda timmar har genomförts där avdelningen har upptäckt att alla timmar inte debiteras varav ett underskott uppstått. Arbetet att upprätta nya avtal fortsätter under 2013.

Vatten och avloppsverksamhet

Viktiga händelser under året

Arbetet med att sanera Boråsvägen är klart och slutbesiktning är gjord.

Arbetet med Vattendom på den nya brunnen i Algutstorp beräknas vara klar i slutet på 2013.

En ny ansökan för miljötillstånd efter utbyggnaden av Hjultorps reningsverk är inlämnad till länsstyrelsen och beräknas vara klar 2013.

Prestationer och kvalitet

VA-verket uppfyller kraven för dricksvatten och med marginal på reningsverken.

Hjultorp BOD7 6,37 mg/l (gränsvärde 15)

Hjultorp Fosfor 0,054 mg/l (gränsvärde 0,5)

Östadkulle BOD7 10.55 mg/l (gränsvärde 15)

Östadkulle Fosfor 0.13 mg/l (gränsvärde 0,5)

Framtidsperspektiv

Hjultorps reningsverk är i behov av ett nytt processteg för slamhanteringen då det gamla är föråldrat och energikrävande. Underhåll på ledningsnätet bör prioriteras då det varit eftersatt under lång tid.

Ekonomiskt resultat

Drift

(tkr)	
Årets driftsutfall	0
Kommunbidrag	0
Avvikelse	0

Driften har gått som planerat på samtliga avdelningar och inga stora driftstörningar har skett.

Investeringar

(tkr)	
Årets investeringsutfall	1 660
Investeringsbudget	-10 200
Avvikelse	-8 540

Investeringar har inte kunnat genomföras i den takt som var tänkt. Orsaken har varit personalbrist på drift och underhållsavdelning för verksamheten.

Renhållningen 2012

Viktiga händelser under året

Tumbergs avfallsanläggning har fortsatt att ta emot stora mängder förorenade schaktmassor och därigenom bibehållit sina ökade intäkter.

Beslut har tagits under året att förlänga entreprenadavtalet gällande insamling av slam från enskilda brunnar. Med beslutad förlängning gäller entreprenaden fram till 2014-12-31.

Prestationer och kvalitet

Tumbergs återvinningscentral utökade under året öppettiderna till att nu gälla samtliga helgfria lördagar.

Framtidsperspektiv

Renhållningsavdelningen har tecknat ett avtal med en entreprenör som garanterar en levererad mängd förorenade schaktmassor mot betalning under 2013.

Den ökade mottagningen ger en snabbare återbetalning till kommunkollektivet gällande avsättningen för sluttäckningen av Tumberg.

Ekonomiskt resultat

Drift

(tkr)	
Årets driftsutfall	0
Kommunbidrag	0
Avvikelse	0

Investeringar

(tkr)	
Årets investeringsutfall	0
Investeringsbudget	0
Avvikelse	0

Uppföljning av Jämställdhetsplanen

1. Har jämställdhetsplanen under året lyfts för diskussion på APT?

Inte för bygg och Miljö, Ja för kostavdelningen

2. Har kompetensutvecklingsinsatser inom jämställdhetsområdet genomförts?

Samtlig personal har fått en endags LEAN utbildning där jämställdhet var en av dagordningens agenda

3. Har någon utsatts för kränkande behandling?

Inte hos Bygg och Miljö, Två ur personalen i restaurangen har blivit utsatta av en kund.

Uppföljning arbetsmiljö

1. Har medarbetarsamtal med alla medarbetare genomförts under året? Om nej, varför?

Ja hos Bygg och Miljö och kostavdelningen

2. Genomförs regelbundna arbetsplatsträffar minst en gång/månad? Om nej, varför?

Ja hos kostavdelningen

3. Finns i övrigt fungerande samverkansgrupper (resam och försam) med regelbundna möten? Om nej, varför?

Ja för Bygg och Miljö och kostavdelningen

4. Genomförs årligen riskbedömning, som är ett sätt att systematiskt gå igenom alla risker, fysiska och psykosociala, som kan förekomma i arbetet? Om nej, varför?

Under 2012 gjordes kontroller vid två tillfällen. Verksamheten var granskad av Arbetsmiljöverket.(bygg och miljö)

5. Hur många arbetsskador och tillbud har inträffat under året? Har någon arbetsskada/tillbud varit av den arten att anmälan skett/skulle ha skett till Arbetsmiljöinspektionen?

Inga hos Bygg och Miljö, 4 hos Kostavdelningen (ingen anmälan till arbetsmiljöinspektionen)

6. Har konsekvensbedömning inför planerad ändring av verksamhet genomförts under året? Om ja i samband med vilken förändring?

Ja, hos bygg och miljö.

Ja hos kostavdelningen

1. I Kullingshemmets kök med anledning av besparingsförslag

2. Trevnadens dagcentral med anledning av att kökspersonalen får en ny chef från Lärande och omsorg 1/1-13

3. Gullhögskolan med anledning av skolrestaurangens ombyggnad.

7. Är delegation av arbetsmiljöuppgifter genomförda i enlighet med kommunens rutiner? Om nej, varför?

Nyckeltal

Kostenheten	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
<i>Skola & Förskola</i>			
Totalt antal dagsportioner	404 906	372 000	386 770
<i>Kullingshemmets kök</i>			
Totalt antal dagsportioner	52 567	52 000	51 793
<i>Tvätt</i>			
Tvättad tvätt, kg	58 069	59 000	59 600

Bygg och Miljö	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal bygglov bostäder	125	50	19
Antal detaljplaner	3	5	2

Gata-Park-Mark	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Ytor gata/gc-väg, m ²	324 000	328 000	327 000
Belysningspunkter, antal	1 199	1 208	1 202
Markinnehav, ha	721	721	721
Fastighetsavdelningen	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Förvaltd yta, m ²	72 850	73 050	73 900

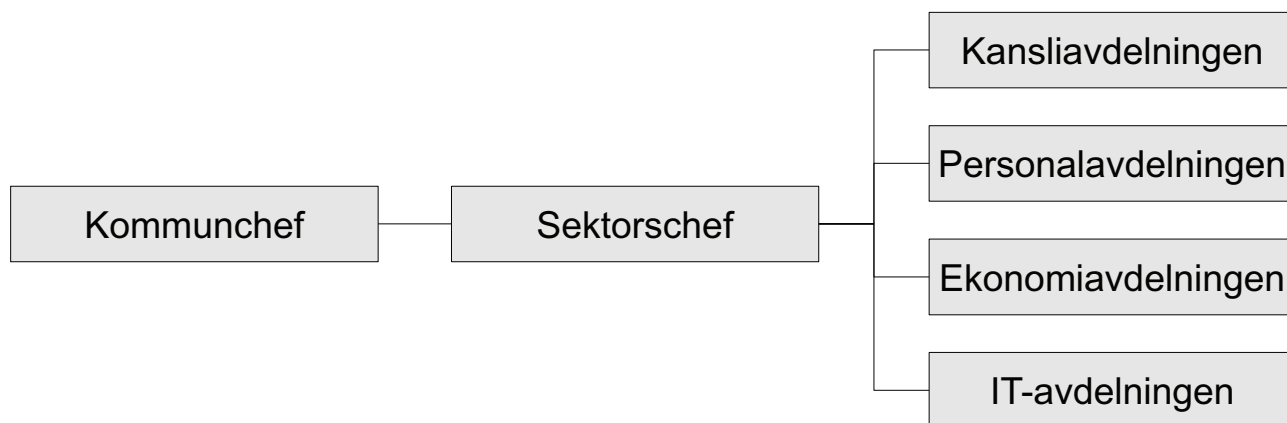
Fastighetsservice	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Städade ytor, m ²	0	40 050	40 250

Avfall	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Insamlad mängd kärl- och säckavfall, ton	2 456	2 280	2 417

VA-avdelningen	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
VA-nät, km	158	158	160
Antal abonnenter		2 080	1 386
Debiterad mängd vatten, m ³		489 000	433 991
Producerad mängd vatten, m ³	525 021	530 000	553 891
Mottagen mängd avloppsvatten, m ³	937 066	800 000	800 000

Gemensam service verksamhet 2012

Organisationsschema

Viktiga händelser under året

Under året har ett större oplanerat avbrott inträffat. Detta berodde på att en viktig central hårdvara gick sönder. Felet åtgärdades under dagen så att de viktigaste funktionerna var igång på kvällen. I övrigt har inga oplanerade avbrott inträffat. Målsättningen att kunna avhjälpa minst 85 % av alla inkommande ärenden i helpdesken inom samma dag har uppfyllts under hösten.

Under året har ytterligare resurser tillskapats avdelningen genom att en systemtekniker har anställts.

Samtliga skolor har under året fått trådlöst nätverk. Vårt kontorssystem Open Office har uppgraderats till Libre Office. Ett pilotprojekt har startats upp där allmänna utskottet har testat att få ut digitala handlingar via läsplatta.

En ny IT-organisation har tagits fram som innebär att det finns en IT-styrgrupp samt tre IT-råd. Kommunfullmäktige har beslutat om en ny IT-strategi och ett nytt IT-infrastrukturprogram.

En utredning har gjorts om samverkan med Herrljunga kommun angående gemensam telefonväxel.

Under året har ett flertal handlingsplaner, policies och anvisningar reviderats såsom pensionspolicy, samverkansavtal, IT-policy.

Friskvårdsarbete för kommunens medarbetare har skett i samarbete med folkhälsosamordnare.

Första interna utbildningen i utvecklande ledarskap (UL) genomfördes.

Årets löneöversyn genomfördes under hösten med utfall från 1 april.

Stora organisatoriska förändringar inom kommunen har skapat ökade krav på stöd från personalavdelningen. En tillsvidare tjänst som personalsekreterare har under året inrättats.

Det arbete som kommunens psykoterapeut/handledare utför såväl i grupp som enskilt innebär betydligt färre köp av externa tjänster inom området. Under året har därför arbetstiden för psykoterapeuten utökats.

Ledningssystemet QPR har utvecklats enligt plan vilket innebär att systemet använts idag vid ekonomisk uppföljning och prognos. Långtgående förberedelser är gjorda beträffande kommunens mål och måluppfyllelse. Även de nyckeltal som är medtagna i budget och verksamhetsplanen 2013 är inlagda.

Sedan en tid tillbaka pågår ett långsiktigt arbete med att öka andelen elektroniska leverantörsfakturer. Idag är cirka 40 procent av kommunens leverantörsfakturer elektroniska.

Sektorn ger enhetschefer stort stöd inom ekonomirådet. Detta sker genom kontinuerlig eko-

nomiutbildning, handledning i ekonomiskt uppföljnings- och prognosarbeten.

Gällande ramavtal hålls aktuell på Intranätet/avtalskatalog. Utbildningar i elektroniska beställningsrutiner hålls kontinuerligt.

Prestationer och kvalitet

Utbyggnaden av trådlöst nätverk gör att det blir högre tillgänglighet till våra IT-system.

Då efterfrågan på kvalificerat stöd inom personalstrategiska områden har varit stort under året, har personalsekreterare anställts med särskild kompetens inom förhandlingsområdet.

Ökad arbetstid för psykoterapeut/handledare har bidragit till minskade kostnader för verksamheterna vad gäller inköp av extern konsult.

Framtidsperspektiv

För att öka kvaliteten men även på sikt uppnå effektiviseringsvinster skall ekonomi-, personal-, IT- och kanslifunktionerna söka samverka med

Herrljunga men även med andra kommuner.

Förberedelser för upphandling av personal- och ekonomisystem skall påbörjas.

Tillgängligheten för medborgare att utföra tjänster digitalt måste utvecklas ytterligare.

Allt fler medarbetare går i pension samtidigt som konkurrensen om arbetskraften ökar. Det är viktigt att åtgärder vidtas så att kommunens framtida kompetensbehov tryggas. De åtgärder som fordras för att kommunen ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare, som både kan rekrytera och behålla sina medarbetare, är bland annat en bra introduktion, bra utvecklingsmöjligheter, bra arbetsmiljö med god anda i arbetsgruppen. En annan viktig del är möjligheten att kunna välja sysselsättningsgrad.

De under året ökade sjuktalen visar på vikten av ett fortsatt förebyggande hälsoarbete dels som en del i det systematiskt arbetsmiljöarbetet och dels i form av friskvårdsbidrag. Det är än viktigare att detta mer långsiktiga perspektiv bibehålls även under år med svag ekonomi.

Ekonomiskt resultat

Driftsredovisning

Nedan följer en sammanställning över intäkter och kostnader för Gemensam service

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
S:a Intäkter	4 803	2 094	2 709
Personalkostnader	-13 515	-14 157	643
Lokalkostnader	-3 133	-3 101	-32
Kapitalkostnader	-1 641	-1 573	-68
Övriga kostnader	-9 192	-6 067	-3 125
S:a kostnader	-27 480	-24 898	-2 582
S:a nettokostnader	-22 677	-22 804	127

Nedan följer en sammanställning över nettokostnaderna för de olika verksamheterna inom Gemensam service

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
Stab	-3 473	-3 176	-297
Kansliavdelningen	-1 236	-1 768	532
Personalavdelningen	-6 257	-5 847	-410
Ekonomiavdelningen	-4 626	-4 783	157
IT-avdelningen	-7 085	-7 230	145
S:a nettokostnader	-22 677	-22 804	127

Kommentarer till driftredovisningen

Gemensam service uppvisar ett överskott som uppgår till 127 tkr där ingående avdelningar uppvisar en stor variation.

Stabens underskott beror på framför allt på hyreskostnaderna för Centrumhuset gått över budgeten, så även för konsultkostnader mm.

Kansliavdelningen redovisar ett större överskott som uteslutande beror på vakans.

Personalavdelningens underskott består av ett antal olika poster. Lönekostnaderna överstiger

budgeten mycket beroende på genomförd utökning av personal (personalsekreterare och samtalsterapeut) till följd av ökad efterfråga från övriga verksamheter. Till följd av ökad facklig tid har kostnaden fackliga företrädare överstigit budgeten.

Ekonomiavdelningens överskott kan hänföras till vakanssituation första halvåret samt lägre kostnader för försäkringspremier.

IT avdelningens överskott kan i sin helhet kopplas till vakanssituation.

Uppföljning av Jämställdhetsplanen

1. Har jämställdhetsplanen under året lyfts för diskussion på APT?
Ja
2. Har kompetensutvecklingsinsatser inom jämställdhetsområdet genomförts?
Nej
3. Har någon utsatts för kränkande behandling?
Nej

Uppföljning arbetsmiljö

1. Har medarbetarsamtal med alla medarbetare genomförts under året? Om nej, varför?
Ja
2. Genomförs regelbundna arbetsplatsträffar minst en gång/månad? Om nej, varför?
Ja
3. Finns i övrigt fungerande samverkansgrupper (resam och försam) med regelbundna möten? Om nej, varför?
Vid behov har samverkan skett i försam.
4. Genomförs årligen riskbedömning, som är ett sätt att systematiskt gå igenom alla risker, fysiska och psykosociala, som kan förekomma i arbetet? Om nej, varför?
Ja
5. Hur många arbetsskador och tillbud har inträffat under året? Har någon arbetsskada/tillbud varit av den arten att anmälan skett/skulle ha skett till Arbetsmiljöinspektionen?
Ingen
6. Har konsekvensbedömning inför planerad ändring av verksamhet genomförts under året? Om ja i samband med vilken förändring?
I anslutning till Lean har förslag till effektivisering av ärendehanteringsprocessen arbetats fram där även konsekvenserna är beslysta.
7. Är delegation av arbetsmiljöuppgifter genomförda i enlighet med kommunens rutiner?
Ja
Om nej, varför?

Nyckeltal

Personalavdelningen	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal utbetalda löner	16 320	16 440	16 600
Antal nya pensionstagare	33	30	48
Antal utbetalda friskvårdsbidrag	400	400	350

Ekonomiavdelningen	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal leverantörsfakturor	23 176	22 800	23 000
Varav e-fakturor	6 847	7 000	8 636

IT-avdelningen	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal datorer administrationen	340	345	495
Antal datorer skolan	650	700	745
Antal användare administration	600	640	846
Antal användare skolan	1 800	1 800	1 800
Antal datorer per IT-tekniker	418	418	496

Destination Vårgårdas verksamhet 2012

Organisationsschema

Viktiga händelser under året

Sektorn har planerat och deltagit i ett stort antal publika arrangemang: kulturarrangemang på biblioteket, vårmemarknad, cykelseminarium och cykelfest, friskvårdsevent, näringslivsmässa, bildernas stad, simskolor samt som lokalansvarig vid matcher i hallar och arrangemang i Kulturen.

Folkhälsoenheten har tecknat nytt avtal med Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Folkhälsoenheten samarbetar med Mellerud och Bollebygds kommuner och de har tillsammans beviljats 500 tkr från Ungdomsstyrelsen för arbetet med barn- och ungdomsdemokrati.

15 april SM i fältskytte på Tånga och Remmene

9 maj Tumbergstugan invigs

26-28 juli SM i fallskärm på flygfältet

25 september bildas Destination Vårgårda ideell förening

November Jubileum (150 år) på Tånga

29 november Simhallen får pris som bästa märkestagare

Prestationer och kvalitet

Ett större antal Leader-projekt och ett LONA-projekt har genomförts:

- Nossansmycket. Detta är ett samarbetsprojekt inom turismområdet med Essunga och Herrljunga. Slutrapport 2012.
- Säreån med biflöden. Inventering och informationsmöten. Slutrapport 2013.
- Museer och hembygdsgårdar pressinfo.
- Destination Vårgårda. Start av föreningen och ökande antalet gästnätter i Vårgårda. Pågår 2012-2013.
- Olstorpsprojektet. Slutrapport 2012.
- Projektet "Entré" i Sjuhärad. Bibliotekets framtid.

Biblioteken i hela Sverige har minskande besöksiffror. För att möta detta har biblioteket i Vårgårda bland annat köpt in efterfrågade media i högre grad än tidigare. Även öppettiderna har ökats under året.

150 nya färdtjänständer, 20 nya parkeringstillstånd.

261 publicerade nyheter på hemsida och intranätet.

Cirka 670 publicerade evenemang på hemsidan.

Kommunikationsenheten har arbetat fram text- och bildmaterial till kommunguide och turistmagasin (Utgivning av Knallebladet samt Guide-makarna) till alla hushåll.

Medborgarkontoret säljer tjänst inom konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning till Herrljunga kommun. Ärenden inom dessa områden var omfattande i början av året.

Nya avtal med en rad föreningar och lokaler.

Drivit Vårgårda Föreningsråd och Destination Vårgårda ideell förening.

Ansökt om digital bio – men ej fått ansökan beviljad.

Framtidsperspektiv

Sektor Destination Vårgårda upphör i och med detta bokslut. Verksamheterna fortsätter därför under övriga sektorer.

Den nybildade ideella föreningen Destination Vårgårda är en viktig del i det fortsatta arbetet med samverkan mellan service, handel, turism och kommun.

Biblioteket fortsätter sitt arbete med att anpassa verksamheten efter de önskemål som kunderna har. Det handlar bland annat om att öka tillgången på digitala medier.

Troligtvis kommer ökad samverkan med andra kommuner, främst Herrljunga, att innebära förändrade rutiner för till exempel Medborgarkontoret. Ett område som utreds är en gemensam växelfunktion.

Ekonomiskt resultat

Driftsredovisning

Nedan följer en sammanställning över intäkter och kostnader för Destination Vårgårda

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
S:a Intäkter	3 892	3 365	527
Personalkostnader	-7 821	-7 622	-199
Lokalkostnader	-5 592	-4 661	-931
Kapitalkostnader	-466	-562	96
Övriga kostnader	-5 925	-6 845	920
S:a kostnader	-19 804	-19 690	-114
S:a nettokostnader	-15 912	-16 325	413

Nedan följer en sammanställning över nettokostnaderna för de olika verksamheterna inom Destination Vårgårda:

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
Stab	-7 461	-7 672	211
Kommunikation	-1 187	-1 269	82
Folkhälsa	-84	-175	91
Bibliotek & Kultur	-4 469	-4 335	-134
Simhall	-1 672	-1 738	66
Byggnaden Kulturen	-1 039	-1 136	97
S:a nettokostnader	-15 912	-16 325	413

Kommentarer till driftsredovisningen

Överskottet består av flera mindre delar. Några händelser som påverkat resultatet till större del finns. Utomhusbadet på Tånga blev inte verklighet under 2012 vilket fick till följd att kapitalkostnaderna blev lägre än budgeterat. Kulturens överskott beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Detsamma gäller även för verksamheterna Folkhälsa och Kommunikation. För

kommunikationsverksamheten har även annonskostnaderna varit lägre än budgeterat. Simhallen har haft lägre kostnader för förbrukningsvaror än budgeterat.

Biblioteket har haft högre kostnader än budgeterat, vilket till stor del beror på en ökad service då efterfrågade media köpts in i högre grad.

Uppföljning av Jämställdhetsplanen

- 1. Har jämställdhetsplanen under året lyfts för diskussion på APT?**

Nej, men på Försam-möte.

En utredning kring jämställdhet av texter, bilder och dokument i kommunen har genomförts av kommunikationsenheten.

- 2. Har kompetensutvecklingsinsatser inom jämställdhetsområdet genomförts?**

Nej.

- 3. Har någon utsatts för kränkande behandling?**

Nej inte vad vi vet.

Uppföljning arbetsmiljö

- 1. Har medarbetarsamtal med alla medarbetare genomförts under året? Om nej, varför?**

Ja.

- 2. Genomförs regelbundna arbetsplatsträffar minst en gång/månad? Om nej, varför?**

Enheterna har genomfört vanligtvis 10 APT under året.

- 3. Finns i övrigt fungerande samverkansgrupper (resam och försam) med regelbundna möten? Om nej, varför?**

Ja

- 4. Genomförs årligen riskbedömning, som är ett sätt att systematiskt gå igenom alla risker, fysiska och psykosociala, som kan förekomma i arbetet? Om nej, varför?**

Ja, i samband med arbetsmiljöarbetet.

- 5. Hur många arbetsskador och tillbud har inträffat under året? Har någon arbetsskada/tillbud varit av den arten att anmälan skett/skulle ha skett till Arbetsmiljöinspektionen?**

Inget tillbud eller skada har inrapporterats under året inom sektorn.

- 6. Har konsekvensbedömning inför planerad ändring av verksamhet genomförts under året? Om ja i samband med vilken förändring?**

Nej, inte ens när sektorn skulle läggas ned.

- 7. Är delegation av arbetsmiljöuppgifter genomförda i enlighet med kommunens rutiner? Om nej, varför?**

Ja

Nyckeltal

Konto och föreningsutveckling	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal föreningar	90	90	90

Kommunikation	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal sidvisningar på hemsidan	1 306 210	1 750 000	2 757 726

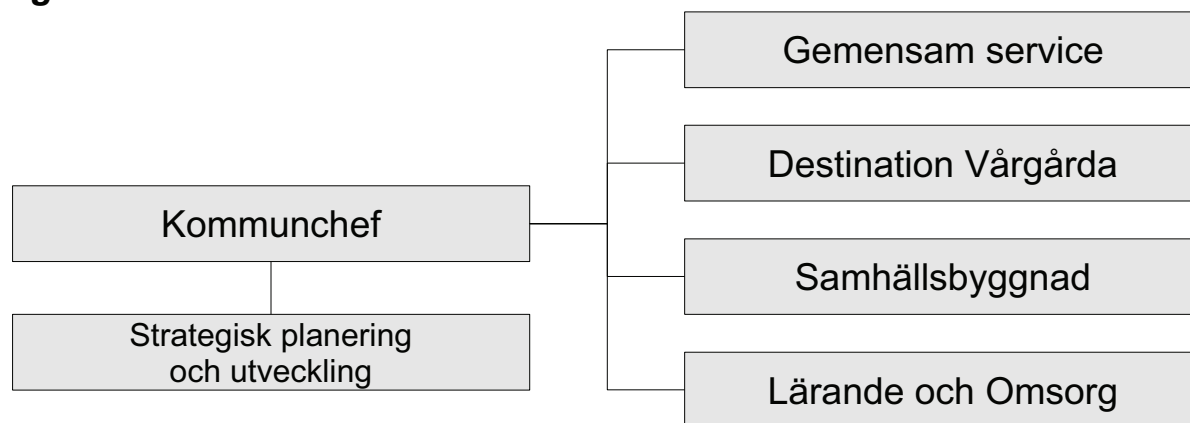
Simhall	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal besök	18 592	19 000	18 218

Bibliotek & Kultur	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal besök	65 088	74 000	68 745
Utlånade media	60 872	70 000	57 353

Kulturen	Utfall 2011	Budget 2012	Utfall 2012
Antal offentliga arrangemang	143	150	139

Kommunövergripande verksamhet samt Strategisk planering och utveckling, verksamhet 2012

Organisationsschema

Viktiga händelser under året

Kvalitetsarbete

En Lean-process har påbörjats avseende målstyrningsprocessen.

En tvärssektoriell kvalitetsgrupp har bildats under hösten för att tillsammans bidra med att skapa samordning som efterstämvas för förvaltningens kvalitetsarbete.

Översyn av Vårgårda kommuns styrdokument har påbörjats.

Förberedelser har skett för implementering av processkartläggningsmodul inom ledningssystemet QPR 2013.

Ett förslag till att övergå till kontinuerlig översiktsplanering har godkänts och arbetet har startats upp.

Jämt i Vårgårda

Utbildningsinsatser har samarrangerats i de båda projekten Lean och Jämt i Vårgårda. Alla anställda har erbjudits en hel utbildningsdag i arbetssättet Lean där 2 timmar jämställdhetsutbildning ingått.

Förbättringsarbetet – Lean

Under början av året utbildades tio av kommunens medarbetare under fem arbetsdagar till att bli något så fint som Lean-coach. Förändringsledare eller förbättringsledare är andra ord för deras uppdrag. Kommunen har i dessa medarbetare fått spetskompetens för ett bestående systematiskt förbättringsarbete. Förvaltningsledningen beslöt vid årets början att fem av verksamhetens processer som skulle bli föremål för en så kallad värdeflödesanalys. För var och en av processerna bildades en arbetsgrupp där chefer och medarbetare under två Lean-coachers ledning under tre hela dagar arbetade fram en handlingsplan för förbättringar. Kort beskrivet går förbättringsgruppernas arbete ut på att först beskriva hur processen utförs idag. Sedan görs en beskrivning av hur processen skulle kunna utföras. Skillnaden mellan nuläge och önskat läge blir en handlingsplan som följs upp månadsvis.

Prestationer och kvalitet

Kvalitetsarbetet

Personal från SPU har framförallt under våren men även under hösten haft arbetsuppgifter inom projekt och/eller inom ramen för andra arbetsområden.

SPU har under året påbörjat samordning av kort- och långsiktigt arbete för den gemensamma förvaltningen avseende planering för bättre struktur och gemensamma rutiner.

Jämt i Vårgårda

Under 2012 startade det SKL-finansierade projektet "Jämt i Vårgårda" som stöd för kommunens arbete med jämställdhetsintegrering. Projektet pågår t.o.m. 2013-10-31.

Under året har kommunen redovisat sitt jämställdhetsarbete i makeEquality – ett verktyg för att följa upp, jämföra och förbättra jämställdhetsarbetet utarbetat av SKL. En resultatrapport finns redovisad på makeEquality. Kommunen fick 4,1 i betyg.

Vårgårda kommun är representerat i olika jämställdhetsintegreringsnätverk, både i SKL och i Västra Götalands regionen. I olika sammanhang har delredovisningar av kommunens jämställdhetsarbete med "Jämt i Vårgårda" med jämställdhetsintegrering i fokus och det samtida projektet med implementeringen av arbetssättet Lean uppmärksammats.

Fokus på "Jämt i Vårgårda" har under 2012 varit att lägga grunden till en hållbar jämställdhet genom att lyfta in mer av jämställdhetsperspektivet i styrning, verksamhetsplaner. Samt att påbörja implementeringen av CEMR:s handlingsplan/styrkort i den nya förvaltningsorganisationen.

Förbättringsarbetet – Lean

Under året har också 831 av kommunens medarbetare och chefer, samt några av kommunstyrelsens ledamöter, deltagit i en endagsutbildning där det handlat om fyra olika väsentliga områden. Kommunens värdegrund och förhållningssätt till en värdegrund har behandlats. Jämställdhet och tillgänglighet utgjorde områden där det handlade om att öka medvetenhet och fokus på hur vi tänker i framtiden. En arbetsplats eller verksamhetsprocess skall vara lika för män och kvinnor och människor med begränsad arbetsförmåga skall kunna arbeta på sina villkor.

Året inleddes med att Kommunstyrelsen fastställde den under 2011 framtagna värdegrunden

för Vårgårda Kommun. Ett mycket viktigt steg eftersom värdegrunden är normen i den organisationskultur som eftersträvas.

Framtidsperspektiv

Kvalitetsarbete

Det är viktigt att fortsätta påbörjat arbete med gemensamma styrdokument, riktlinjer och rutiner för förvaltningen.

Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet är ett prioriterat område under 2013.

Jämt i Vårgårda

Under 2013 kommer arbetet med jämställdhetsintegrering att fortsätta.

Att ge ökad kunskap och förståelse om vad jämställdhet innebär på olika nivåer, vikten av konsuppdelad statistik samt att arbeta in checklista med jämställdhetsperspektiv i ärendeprocessen är några arbetsområden i projektet som pågår.

En ny redovisning över kommunens jämställdhetsarbete ska redovisas under hösten 2013 i makeEquality där olika kommuners jämställdhetsarbete betygsätts. Här ges en jämförelse med 2012 års mätning hur vi lyckas med vårt jämställdhetsarbete men även hur det ser ut i jämförelse med andra kommuner.

Förbättringsarbetet – Lean

Under året har det bildats ett lokalt Lean-nätverk för informations- och kunskapsutbyte i utvecklingsfrågor. Under paraply CoI finns nätverket som har fem medlemmar: Autoliv Sverige, Doggy Lantmännen, Gustavsberg Villeroy Boch, Sundolitt samt Vårgårda kommun. Inom nätverket finns ovärderliga kunskaper och erfarenheter av att arbeta med processer, människor och förbättring och förändring. Det finns mycket mer gemensamt mellan företagen och kommunen än vad som förefaller uppenbart.

Under 2013 slutförs Lean-projektet men inte det systematiska förbättringsarbetet.

Ekonomiskt resultat

Driftsredovisning

Nedan följer en sammanställning över intäkter och kostnader för Kommunövergripande verksamhet samt Strategisk planering och utveckling

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
S:a Intäkter	3 634	4 580	-946
Personalkostnader	-3 437	-2 811	-626
Lokalkostnader	-37	-193	156
Kapitalkostnader	-19	-5	-14
Övriga kostnader	-14 096	-15 227	1 131
S:a kostnader	-17 589	-18 236	647
S:a nettokostnader	-13 955	-13 656	-299

Nedan följer en sammanställning över nettokostnaderna för de olika verksamheterna inom Kommunövergripande verksamhet samt Strategisk planering och utveckling

(tkr)	Bokslut 2012	Budget 2012	Avvikelse 2012
Kommunövergripande	-12 390	-12 085	-305
Strategisk planering	-1 565	-1 571	6
S:a nettokostnader	-13 955	-13 656	-299

Kommentarer till driftsredovisningen

Avvikelsen inom kommunövergripande verksamhet samt Strategisk planering och utveckling beror på kostnader i samband med vårt ESF-finansierade projekt "Lärande kultur och hälsosamt arbetssätt". SPU har i detta

projekt finansierat de delar som ESF medlen inte täcker. Det har bestått av vikarieersättning till enheterna under endagsseminarierna samt ersättning till förvaltningens Lean-coacher.

Intern kontroll

Sektor Lärande och Omsorg

Avdelning/enhet	Process	Kontrollmoment	Uppnått resultat 2012-12-31
Barnomsorg, skola	Barn och elevers omsorg och skolgång i annan kommun	Kontroll av närvaro och folkbokföringsadresser	Kontroll av barn och elevers skolgång i annan kommun fungerar. Dokumenterad rutinbeskrivning saknas. En rutin kommer att utarbetas under början av 2013.
Barnomsorg, skola	Kompetens och behörighet överensstämmer med anställningens uppdrag	Kontroll av anställdas behörighet genom examensbevis	Något resultat finns inte att redovisa då endast en mindre andel av lärarna hittills fått sina legitimationer från Skolverket.
SÄBO (Särskilt boende)	Egna medel	Att hantering av egna medel följer uppgjorda riktlinjer och kassan samt saldot stämmer.	Rutinen fungerar men behöver utvecklas. En avstämning av respektive persons egna medel sker månadsvis av två personer inom avdelningen. Rekommenderas blankett för månadsavstämning.
Hälso- och sjukvårdsenhet	Läkemedelshantering	Att delegerad personal inom SÄBO har det senaste dosreceptet.	Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivningen. Granskning har skett av sjuksköterskans senaste version av dosreceptet att det stämmer överens med den delegerades version av dosreceptet. Läkemedel och dosrecept förvaras i låsta skåp hos den enskilde.
SÄBO	Nyckelhantering	Att kontrollera att rutiner för nyckelhantering följs.	Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivningen.
IFO	Kontaktfamiljer	Att familjerna är utredda och det finns aktuell genomförandeplan vilken ska följas upp minst var sjätte månad.	Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivning. 10 akter har granskats vid två tillfällen.
IFO	Uppföljning av arbetsplanen för SoL och LVU placerade barn och ungdomar	Att uppföljning görs av genomförandeplan för SoL och LVU placerade barn och ungdomar.	Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivning. Det finns aktuella arbetsplaner i de fem ärenden som slumpmässigt valts ut vid två tillfällen.
LSS	Omkostnadsersättning	Att kontrollera att utbetalning sker enligt riktlinjer.	Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivning. LSS-chefer kan uppleva svårt att neka till omkostnader vilket gör att rutinen får en subjektiv tolkning. Detta kan leda till att personliga assistenter får olika omkostnader godkända/avslagna, vilket i sin tur kan upplevas orättvist. Ingen avvikelse mot budget har konstaterats och avvikelserna är små.

Avdelning/enhet	Process	Kontrollmoment	Uppnått resultat 2012-12-31
Barnomsorg, skola	Barn och elevers omsorg och skolgång i annan kommun	Kontroll av närvaro och folkbokföringsadresser	Kontroll av barn och elevers skolgång i annan kommun fungerar. Dokumenterad rutinbeskrivning saknas. En rutin kommer att utarbetas under början av 2013.
Biståndsenhet	Pågående beslut	Att uppföljning av beslut inom Hemtjänst och LSS genomförs.	Rutinen fungerar enligt rutinbeskrivning Uppföljningar är gjorda för ca 80 % av de ärenden som hade uppföljningsdatum under perioden 120501-120831. Handläggarna har prioriterat de beslut som har omvårdnadsinsatser före serviceinsatser.
Hemtjänsten	Biståndsbeslut rörande hemtjänsten	Att kontrollera att biståndsbeslut rörande hemtjänsten medför upprättande av genomförandeplan.	Följande avvikelser mot rutinbeskrivning har konstaterats: Av totalt 204 granskade verkställda biståndsbeslut där personerna är beviljade hemtjänst saknar 26 % en genomförandeplan.
AMA	Arbetsmarknadsåtgärder	Att beslutade bidrag rekvireras.	Dokumenterad rutinbeskrivning saknas. Det finns ett gemensamt dokument i handläggarstödet som fylls i varje månad, där avvikelser syns.
SÄBO	Social dokumentation	Att uppföljning görs var sjätte månad, för att kontrollera att personalen dokumenterar enligt riktlinjer.	Rutiner för hur intern kontroll kring social dokumentation skall ske håller på att utarbetas.

Sektor Samhällsbyggnad

Avdelning/enhet	Process	Kontrollmoment	Uppnått resultat 2012-12-31
VA-Gata/park	Dieseltank	Mängd förbrukning per fordon.	Dieseltanken finns inte längre.
VA-verksamheten	Egenkontroll i VA-verksamheten	Egenkontroll – inriktning på hälsorisker.	VA uppfyller målen enligt miljötillstånd och livsmedelsförordningen
VA-Gata/park	Inventarier	Kontrollista vid gemensamt förråd	Detta är genomfört och stämmer.
Plan, bygg och miljöenheten	Ärendets gång från diarietill arkivering.	Stickprovsmässigt kontrollera handläggnings- och dokumenteringsrutiner	Ja kontroller görs löpande
Miljöverksamheten	Tillsynsverksamheten inom miljö och hälsoskyddsområdet	Kvantitativ och kvalitativ genomgång av miljöverksamhetens verksamhet 2 ggr per år	Ja. Kontroller görs löpande
Kostavdelningen	Kassaavstämning	Stickprov på kassaavstämning	Inga avvikelser
Kommun-rehabilitering	Bostads-anpassningsbidrag	Att delegations-ordningen följs	Delegationsordningen följs.

Sektor Destination Vårgårda

Avdelning/enhet	Process	Kontrollmoment	Uppnått resultat 2012-12-31
Biblioteket och simhallen	Hantering av kontant-kassor i enlighet med ekonomiavdelningens anvisningar	Kontrollera om det finns någon avvikelse från gällande anvisningar från ekonomiavdelningen.	Det finns inga avvikelser och hanteringen av kassorna fungerar väl.
Kontor och föreningsutveckling	Bidragsskontroll där några föreningar tas ut för kontroll	Genomgång av medlemsmatriklar, antal sammankomster, byggnads-kostnader	I samband med genomgång av ansökningshandlingar har vi kontrollerat och även utökat utfrågning och analys av föreningarna

Sektor Gemensam service

Avdelning/enhet	Process	Kontrollmoment	Uppnått resultat 2012-12-31
Ekonomi-avdelningen	Att kommunens leverantörsfakturer betalas i rätt tid.	Redovisad dröjsmålsränta.	Årets dröjsmålsränta uppgår till 9 576 kronor beroende på att 43 fakturer har blivit försent betalda.
Ekonomi-avdelningen	Att inköp gjorts så långt som möjligt på gällande ramavtal	Bokförda kostnader från ramavtals- och ej ramavtalsleverantörer.	Granskning av inköp Livsmedel, konton i granskning: 64400-64409. Inköp från leverantörer med ramavtal motsvarar 92 % av totala inköp av livsmedel. Inköp till Caféverksamhet (1,20 %) omfattas inte av nuvarande ramavtal och skall därför inte ses som avsteg från inköpsreglerna. Inköp av konditorivaror som uppgår till 0,15 % förklaras av inköp till möten och sammanträden i kommunen, vilket inte varit föremål för upphandling. Inköp av livsmedel i lokala matvarubutiker uppgår till 511 414 kr (6,82 %). Det är sannolikt inköp till hemkunskapsundervisning m.m. där förpackningsstorlekar eller interna rutiner inte medger inköp från upphandlat ramavtal för livsmedel. Kan vara föremål för att förändra, men kräver att interna rutiner och resurser kan anpassas
Personal-avdelningen	Uppsägning av anställning på egen begäran	Att personal som slutat sin anställning blivit avslutade i personalsystemet.	Alla uppsägningar har avslutats.
Personal-avdelningen	Att personal som är frånvarande också registrerat detta i Själv-service.	Stickprov görs att personal har registrerat sin frånvaro.	1 ledighet hade ej rapporterats in.
IT-avdelningen	Att alla felanmälningar görs via avdelningens helpdesk.	Kontrollera i vilken omfattning felanmälningar ej registreras.	Ca 85 % av alla felanmälningar registreras i vårt helpdesksystem.

Tjänstegarantier

Ett antal av kommunens tjänstegarantier är idag inte relevanta och därmed omöjliga att följa upp. Av den orsaken utgår uppföljningen av tjänstegarantier. Inför 2013 har kommunchefen fått i uppdrag att revidera tjänstegarantierna.

Synpunktshantering

Nedan redovisas de synpunkter som inkommit till kommunen till och med 31 december samt de åtgärder som vidtagits.

Påverkan, demokrati och synpunkter

Inkommen synpunkt	Åtgärd	Resultat/effekt
Låt ungdomar vara med i gruppen "Hur man gör Vårgårda till en mysig småstad". Låt ungdomar vara i majoritet i gruppen. Ta tillvara det goda som ungdomarna gjorde i arbetet med LEAN "Den goda kommunen".	Förvaltningen tackar för förslaget.	

Myndighetsnämnd Bygg och Miljö

Inkommen synpunkt	Åtgärd	Resultat/effekt
Skjutbana i Ljur.	Bygglov beviljades för Skjutbana i Ljur den 15 maj 2012. Detta beslut har överklagats hos Länsstyrelsen och Myndighetsnämnd Bygg och Miljö tog upp ärendet den 30 augusti och beslöt då hur Vårgårda kommun skulle gå vidare. Beslutet blev att kommuninvånarna får ytterligare möjlighet att yttra sig i ärendet fram till den 4 oktober 2012.	Ärendet är överklagat till förvaltningsrätten.

Sektor Lärande och Omsorg

Inkommen synpunkt	Åtgärd	Resultat/effekt
Korttidsboendet i Vårgårda kommun bör ha egna rum. Fler möjligheter att välja kost. Synpunkterna är överlämnade till ansvarig tjänsteman.	Synpunkterna är överlämnade till ansvarig tjänsteman.	
10 inkomna synpunkter angående den dåliga kontinuiteten på personal, kommer olika hela tiden inom hemtjänsten.	Synpunkterna är överlämnade till ansvarig tjänsteman.	På sikt skall kontinuiteten förbättras.
Ensamstående mamma som har behov av natt- och helgdagis inom Vårgårda kommun.	Kommunstyrelsen har gett sektorn Lärande och Omsorg i uppdrag att utreda barnomsorg på obekvämt arbetstid.	Beslut har tagits i Kommunstyrelsen 2013-01-16, § 17.
Bevara <i>Träffen</i> en bra daglig verksamhet för äldre som är på Vårgården. Bör uppmärksammas mer och en broschyr med information vore bra. Fler mötesplatser för äldre skapar mervärde.	Synpunkt överlämnad till ansvarig tjänsteman.	
Antal dagmammor i tätorten, finns endast 1 dagmamma i dagsläget. Hur gör man om dagmamman blir sjuk? Finns vikarie?	Vårgårda tätort har endast en dagbarnvårdare, efter pensionsavgångar nyrekryterades inte dagbarnvårdare då efterfrågan av platser i familjedaghem är mycket låg i kommunen. För att lösa vikariefrågan vid sjukdom så samarbetar dagbarnvårdaren med närmaste förskola, främst en avdelning. För att utöka samarbetet kommer dagbarnvårdaren att någon gång i månaden vara med på förskolans planering och gruppen skall vara med på uteaktiviteter, t ex i skogen en dag i veckan och andra aktiviteter som vid Lucia.	En tryggare placering för familjen.

Sektor Samhällsbyggnad

Inkommen synpunkt	Åtgärd	Resultat/effekt
Kollektivtrafiken E 20 från Lagmansholm glest med turer under vardagar och helger är det ännu sämre med antal turer. Dåligt med tanke på utbyggnaden av hästnära boende i Lagmansholm.	Ansvarig tjänsteman har kommunicerat och kom då fram till att det fanns 17 turer på vardagar. Däremot var det få turer och olika tider för sista turen på lördag kl 15:00 och söndag kl 18:00. Önskemål om senare tur på lördag skall beaktas och framföras till Västtrafik.	Nöjdare kommuninvånare boende i Lagmansholm.
Inkommen synpunkt från oroliga föräldrar Hol skola, det behöver sättas upp ett riktigt plank mot E 20.	Förslaget arbetas med på fastighetsavdelningen inom sektor samhällsbyggnad.	Ågärdat under 2012 med god ljudreduktion av trafikbullret.
Upprörd medborgare beskriver att det vid upprepade tillfällen förekommer buskörning på vägen förbi Vårbergskolan och Parkgatan. Mycket sker kvällstid och sena nätter. Borde man inte göra något åt denna vägsträcka?	Förvaltningen kommer att föreslå Polisen att ta turer förbi Vårbergskolan när de kör runt på samhället. Kommunen kommer också att vid framtida trafikplanering beakta dessa synpunkter.	
Önskemål av cykelväg hela vägen ut till Tånga.	Kommer att beaktas i utredningen kring nya cykelleder i Vårgårda kommun.	Cykelväg finns idag hela vägen ut till Tånga.

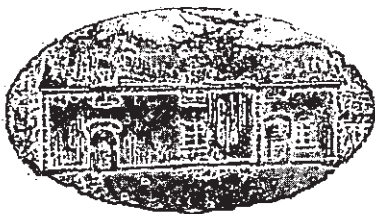
Sektor Gemensam service

Inkommen synpunkt	Åtgärd	Resultat/effekt
Flera synpunkter har inkommit angående problem att logga in på Schoolsoft i början av ht 2012.	Problemen har lokaliserats och lösts av IT-avdelningen.	Nöjda föräldrar till elever inom skolverksamheten.

Sektor Destination Vårgårda

Inkommen synpunkt	Åtgärd	Resultat/effekt
Vårgårda borde sikta lite högre med marknadsföringen på hemsidan. Lättare att hitta information om <i>turism, evenemang, på gång</i> redan på första sidan eventuellt endast ett klick för att komma till vad som händer i Vårgårda. Tydligt och enkelt skall det vara.	Synpunkten skickad till informatören, som meddelar att det arbetas med att utveckla flödet av information samt även hur det skall presenteras på hemsidan. Detta kan ta tid eftersom det ibland krävs ändringar i system och struktur.	Vårt mål är ett bättre skyltfönster, www.vargarda.se , där flödet skall vara mer medborgarcentrerat.
Att behöva sitta och vänta i telefonkö i 25 min. för att anmäla sig till simskolan i Vårgårda kommun. Kanske anmälan kunde ske via webben? Det finns bara simskoletider på dagtid, svårt för heltidsarbetande föräldrar att delta med sitt barn. Önskemål om simskola på helger och även senare på vardagar t ex efter 17:00.	Badet har tagit till sig synpunkten och kommer att överväga eventuell anmälan på webben och tittar över schematider och personal för att kunna erbjuda utökade tider för simskolan på helger och kvällar.	Tillgängligheten för att alla barn skall kunna lära sig simma i tidig ålder ökar.
Bibliotekets öppettider är dåliga, speciellt onsdagar 16:00 och fredagar 15:00, man hinner inte till biblioteket för att man inte har slutat arbeta. Förslag omfördela personalens arbetstider, så att öppettiderna kan förlängas.	Biblioteket har tagit del av denna synpunkt.	Biblioteketets öppettider har utökats.
Gör Kungsgatan till en <i>gågata</i> trevligare och lugnare när man sitter ute och fikar på caféerna utefter Kungsgatan. Nyinflyttad invånare.	Svaret blev Kungsgatan är vår handelsgata den skall vara öppen för leveranser och många bostäder finns och ambulans måste komma fram. Större ytor för gående har beretts. Tankar har funnits att göra Kungsgatan till en <i>gårdsgata</i> (körning på fotgängarnas villkor) vilket skulle ytterligare markera att visa hänsyn och vara inbjudande.	Synpunkten kommer att lämnas till den politiska beredningen "Den gröna småstaden".
Med anledning av visionen ta tillvara på den biograf som finns i kommunen. Dyrt och ur miljösynpunkt dumt att åka till annan kommun för att gå på bio. Bör finnas en anslagstavla i kommunen. En städdag bör införas i kommunen, rent och fint vore trevligt.	Kommunen arbetar på att få digital bio i Vårgårda och bedriva denna i Kulturen, med hjälp av medel från regionen och staten. Vår tidigare biograf var privatägd och ägaren har lagt ner verksamheten. De anslagstavlor som finns kommer att försvinna. Istället arbetar Föreningsrådet på att starta en rullande aktivitetslista "vad händer i kommunen" som går på en stor platt-skärm, placerade i kommunhuset, biblioteket och några butiker. Avsikten är att starta detta projekt under 2012. Angående städdag har förslaget lämnats till folkhälsosamordnaren som arbetar vidare med detta.	Målet är nöjdare kommuninvånare och tillgängligare information om vad som är på gång i kommunen. En städdag ger renare miljö och information om att värna om vår miljö.

Inkommen synpunkt	Åtgärd	Resultat/effekt
Vårgårda borde sikta lite högre med marknadsföringen på hemsidan. Lättare att hitta information om <i>turism, evenemang, på gång</i> redan på första sidan eventuellt endast ett klick för att komma till vad som händer i Vårgårda. Tydligt och enkelt skall det vara.	Synpunkten skickad till informatören, som meddelar att det arbetas med att utveckla flödet av information samt även hur det skall presenteras på hemsidan. Detta kan ta tid eftersom det ibland krävs ändringar i system och struktur.	Vårt mål är ett bättre skyltfönster, www.vargarda.se , där flödet skall vara mer medborgarcentrerat.
Uppmana fler affärsidkare och företag att införskaffa hjärtstarter. Anmäl sedan var de finns till www.hjartstartarregistret.se	Arbete pågår.	
Vårgårda borde synas mer i Göteborgs-Posten och skriva om vad som händer i Vårgårda, speciellt när Vårgårda har sin cykelhelg. Önskemål om fler tillgängliga toaletter under cykelfesten.	Synpunkterna har skickats vidare till arrangören av cykelfesten. Synpunkterna beaktas också i utvärderingen av cykelhelgen.	
En del av Fåglumstatyn har ännu en gång blivit stulen och vandaliserad. Placera den inomhus, t ex i kommunhuset, eller kamerabevaka Murartorget.	Den del som stulits är återfunnen och reparerad. Någon tanke på kamerabevakning finns inte.	Kommuninnevånarna kan njuta av den hela statyn igen, tack vare en uppmärksam medborgare.
Stort Tack till alla beslutande och anställda, som gör vårt bibliotek till en underbar, spännande och inspirerande plats att vara på. Vill vi locka hit nya boende är ett livaktigt bibliotek ett plus i kanten.	Förvaltningen tackar för den positiva synpunkten.	
Svårt att hitta information på kommunens webbsidor.	Har fått information om hur man kan söka och hitta på hemsidan.	Var nöjd med svaret.

VÄRGÅRDA KOMMUN Kommunkontoret Postöppningen	
2013 -03- 19	
Dnr: 13-74	Dokumentbeteckn: 734/5

STIFTELSEN LJUNGÅS 1800-TALSHEMMAN

Org nr 864000-9828

ARSREDOVISNING FÖR 2012

Förvaltningsberättelse

Uppdrag

Stiftelsen har till ändamål att äga och förvalta det naturreservat som bildats för fastigheten Ljungås i Vårgårda kommun och därvid främja bevarandet av fastighetens 1800-talskaraktär, samt att bevara områdets naturvärde.

Stiftelsen bildades genom en överenskommelse mellan Vårgårda kommun, Svenska naturskyddsföreningen och Stiftelsen Skogssällskapet i juni 1992.

Verksamheten

I december 2011 drabbades reservatet av vindfällan, främst på inägorna. Det var äldre sälgräs och hägg som gav vika. Virket upparbetades efter nyår och blev i huvudsak brännved.

Under betessäsongen har det varit fyra kor som främst betade i skogen, och arton tackor med lamm som betat på inägorna. Det uppstod en del gnag av bark på gran, då rönnen var frånhängnad, av korna.

Styrelsen lade ner en del tid på att svara på två remisser om vindkraftspark på Brevikshults Häradsallmänning. En från entreprenören och den andra från kommunen, som gör ett tillägg till sin översiktsplan. Styrelsens ståndpunkt är att det är olämpligt att etablera en park som är synlig från gårdstunet i Ljungås. Den plan som entreprenören redovisade, syns 6 verk från gårdstunet. Detta strider mot syftet för reservatet, då denna vy inte är förenlig med ett 1800-tals bondehemman och knappast framhäver det kulturhistoriska arvet av fastigheten. Styrelsen anser att kommunen ska visa hänsyn till sitt egna naturreservat, som den har varit med att verka för att bli till, genom att vara mycket restriktiv med placering av verken.

GF
M

Stiftelsen arrangerade Ljungåsdagen, som drog en hel del publik första söndagen i september. Föredragshållare var författaren och folklivsforskaren Dan Korn. Det serverades fika. Den sedvanliga slåttern hade en god uppslutning och ett trevligt gille efteråt i början av augusti.

Då det var en blöt sommar och höst har det inte blivit så mycket röjning i skogen av vildväxande granplantor som var önskvärt.

Ett skjul har uppförts för slätterbalkens och traktorns förvaring under vintern.

Ekonomiskt har Stiftelsen gjort ett mycket gott år.

Vi som ofta är i reservatet upplever att besöksfrekvensen har ökat och många är återkommande gäster.

Årets resultat

Årets resultat uppgår till 29 994 kronor vilket jämfört med år 2011 är en resultatförbättring med 44 576 kronor. Ökade bidrag men även återhållsamhet med kostnader förklarar resultatförbättringen.

Stiftelsen har inte haft några investeringsutgifter under året.

Stiftelsen uppvisar en betryggande ekonomisk stabilitet där tillgångarna uteslutande är finansierade av det egna kapitalet vilket innebär en mycket hög soliditet. Likviditeten har ökat med 44 248 kronor jämfört med föregående år.

Styrelsen

Under året har styrelsen haft följande sammansättning:

Ordförande	Göran Frantz
Vice ordförande	Conny Almqvist
Övriga ordinarie ledamöter	Inger Ernstsson, Kjell Korpås, Diana Johansson
Suppleant	Morgan Johansson, Monica Arnäs

Sekreterare Vårgårda kommun ansvarar för att sekreterare finns till sammanträdena.

GF
H

RESULTATRÄKNING

	2012	2011
Intäkter	150 031	87 581
Kostnader	-110 560	-89 133
Resultat före avskrivningar	39 471	-1 552
Avskrivningar		
Inventarier och fordon	-2 500	-5 915
Byggnader	-5 231	-5 231
Markanläggningar	-1 822	-2 111
Resultat före finansiella poster	29 918	-14 809
Finansiella poster		
Ränteintäkter	26	177
Räntekostnader	0	0
Resultat efter finansiella poster	29 944	-14 632
Skattekostnad	0	0
Årets resultat	29 944	-14 632

GP
H

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Noter	2012-12-31	2011-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	1,2,3,4	2 199 353	2 206 406
Inventarier och fordon	5,6	20 000	22 500
Summa anläggningstillgångar		2 219 353	2 228 906
Omsättningstillgångar			
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader		2 525	2 525
Kundfordringar		2 732	3 613
Fordringar moms		10 721	7 986
Skattekonto		1 240	1 214
Kortsiktiga placeringar		405 000	275 000
Bank		58 480	144 232
Kassa		45	45
Summa omsättningstillgångar		480 743	434 615
SUMMA TILLGÅNGAR		2 700 096	2 663 521
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	7	2 685 466	2 655 521
Kortfristiga skulder			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		8 000	8 000
Skatteskuld		2 077	0
Övriga kortfristiga skulder		4 553	0
Summa kortfristiga skulder		14 630	8 000
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 700 096	2 663 521
Ställda panter och ansvarsförbindelser		Inga	Inga

GF
W

NOTER

Not 1 Byggnader	2012-12-31	2011-12-31

Akkumulerade anskaffningsvärden	247 325	247 325
Akkumulerade avskrivningar	-88 150	-82 919
Årets avskrivningar	-5 231	-5 231

Bokfört värde	153 944	159 175

Bostadsbyggnader skrivs av med 2 procent, ekonomibygnader med 4 procent.

Not 2 Markanläggningar

Akkumulerade anskaffningsvärden	42 227	42 227
Akkumulerade avskrivningar	-40 405	-38 294
Årets avskrivningar	-1 822	-2 111

Bokfört värde	0	1 822

Markanläggningar skrivs av med 5 procent.

Not 3 Mark

Bokfört värde	2 045 409	2 045 409

Taxeringsvärdet är 1376 000 kr, varav 218 000 tomtmark, 104 000 byggnadsvärde, 734 000 skogsmark, 34 000 åkermark, 90 000 betesmark.

Not 4 Fastighetsinventarier

Akkumulerade anskaffningsvärden	42 500	42 500
Akkumulerade avskrivningar	-42 500	-42 500

Bokfört värde	0	0

GF

NOTER

Not 5 Övriga inventarier	2012-12-31	2011-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden	41 800	41 800
Årets anskaffning	0	0
Ackumulerade avskrivningar	-41 800	-38 385
Årets avskrivningar	0	-3 415
Bokfört värde	0	0

Övriga inventarier skrivs av med 20 procent.

Not 6 Fordon

Ackumulerade anskaffningsvärden	25 000	0
Årets anskaffning	0	25 000
Ackumulerade avskrivningar	-2 500	0
Årets avskrivningar	-2 500	-2 500
Bokfört värde	20 000	22 500

Fordon skrivs av med 10 procent.

Not 7 Eget kapital

Ingående kapitalöverskott	2 655 522	2 670 153
Årets resultat	29 944	-14 632
Belopp vid årets utgång	2 685 466	2 655 522

GrF
11

Vårgårda den 2013-01-15

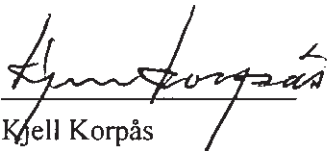
Göran Frantz

Conny Almqvist

Inger Ernstsson

Kjell Korpås

Diana Johansson

Vår revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning har avgivits 2013-03-11.

Pontus Tonning

Godkänd revisor

Per-Åke Davidsson

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Ljungås 1800-talshemman, org.nr 864000-9828

Rapport om årsredovisningen

Vi har reviderat årsredovisningen för 2012.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och utfört revisionen för att med rimlig säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftelsen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftelsens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat styrelsens förvaltning för 2012.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida vi vid vår granskning funnit att någon ledamot i styrelsen handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande.

Vi har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Värgårda den 11 mars 2013

Per-Ake Davidsson
"lekmannarevisor"

Pontus Tonning
Godkänd revisor

SPECIFIKATION TILL RESULTATRÄKNING

INTÄKTER	2012	2011
Skogsbrukets intäkter		
Leveransvirke	0	0
	0	0
Övriga verksamhetsgrenar, intäkter		
Försäljning		0
Bidrag	145 916	87 081
Utdelning samfällighet	500	500
Annonsintäkter	0	0
Ersättningar och gåvor	3 615	0
	150 031	87 581
Nyttjanderätter, intäkter		
Arrende jord	0	0
	0	0
SUMMA INTÄKTER	150 031	87 581
KOSTNADER		
Skogsbrukets kostnader		
Avverkningskostnader	0	0
	0	0
Övriga verksamhetsgrenar, kostnader		
Egna anställda	0	0
Naturvård, strövmråden mm	-59 757	-56 817
Arbetskläder, arbetsredskap, drivmedel mm	-2 500	-3 610
	-62 257	-60 427
Nyttjanderätter, kostnader		
Elström	-6 537	-7 974
	-6 537	-7 974
Gemensamma kostnader		
Uppdragsgivarens egen förvaltning	-393	-553
Försäkringar	-5 344	-5 386
Styrelse- och revisionskostnader	-525	-3 750
Övrig förvaltning	-10 510	-1 675

GIF

Byggnadsunderhåll	-19 840	-6 953
Vägunderhåll	-1 000	0
Fastighetsskatt	-4 154	-2 415
	-41 766	-20 732

SUMMA KOSTNADER	-110 560	-89 133

RESULTAT DRIFTEN	39 471	-1 552

Avskrivningar	-9 553	-13 257

Finansiella poster	26	177

Skattekostnad	0	0

VERKSAMHETENS RESULTAT	29 944	-14 632

GF

SPECIFIKATION ÖVER FORDRINGAR OCH SKULDER

Kortfristiga fordringar	2012	2011
Mervärdesskatt	10 721	7 986
Skattekontot	1 240	1 214
	<u>11 961</u>	<u>9 200</u>

Upplupna intäkter/förutbetalda kostnader

Ingela Sjöberg - elförbrukning	2 732	3 613
Försäkring	2 525	2 525
	<u>5 257</u>	<u>6 138</u>

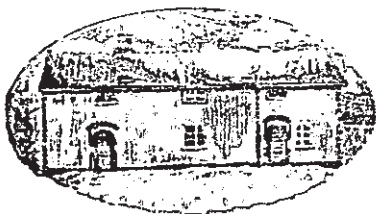
Kortfristiga skulder

Skatteskuld	-2 077	0
	<u>-2 077</u>	<u>0</u>

Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter

Upplupen arbetsgivaravgift	0	0
Leverantörsskuld (Vattenfall)	-4 553	0
Revisionsarvode	-8 000	-8 000
Upplupen bankkostnad	0	0
	<u>-12 553</u>	<u>-8 000</u>

GF

STIFTELSEN LJUNGÅS
1800-talshemman

Kommunfullmäktige

447 80 Vårgårda

Ansvarsfrihet 2012

I enlighet med Stiftelsen Ljungås stadgar, skall varje stiftare ge sina valda ledamöter i styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.

De ledamöter som avses få ansvarsfrihet för sitt arbete i styrelsen för 2012 är:

Diana Johansson
Kjell Korpås
Göran Frantz

Bifogas: Bokslut Stiftelsen Ljungås 2012 med revisionsrapport

Vårgårda 2013-03-19

Göran Frantz

ordförande

* Målområden oförändrade

* Politiska mål boende

- En mångfald av boenden i attraktiva och goda livsmiljöer
- Fler invånare
- Fler hyresbostäder
- Verka för att Vårgårda Bostäder ska initiera byggandet av fler hyresbostäder för att kunna möta befolkningsmålet samt behovet för befintliga medborgare att flytta inom kommunen

* Politiska mål miljö

- En stark miljöprofil där kommunens verksamheter är ledande och ett föredöme i arbetet att skapa det hållbara samhället.
- Öka andelen ekologiska livsmedel
- Öka andelen biogasbilar i förvaltningen
- Göra en miljöstrategi för kommunens miljöarbete.

* Politiska mål skola

- Fokus ska ligga på den enskilde eleven så att den når den kunskapsnivå som är möjlig utifrån de egna förutsättningarna.
- Alla elever ska vara behöriga till gymnasieskolan när de lämnar grundskolan i åk 9
- Föräldrar till "15 timmarsbarn" på förskolan ska kunna välja hur de vill förlägga timmarna.
- Erbjud barnomsorgsplatser inom två månader.
- Utveckla Komvux i Vårgårda/Herrljunga för att säkra möjligheten till omskolning och vidareutbildning i hela livet, det livslånga lärandet.
- Öka samordningen med Herrljunga för att säkra för att säkra gymnasieskolan i Vårgårda
- Ge rektorerna förutsättningar att vara de pedagogiska ledarna inom skolan som de är anställda att vara.
- Revidera/aktualisera kommunens skolplan.
- Säkra att storleken/sammansättningen på barngrupper inom kommunens verksamheter är rätt efter barnens behov.

* Politiska mål näringsliv

- Ett gott näringslivsklimat
- Fler företag och branscher
- Kommunen ska tillsammans med näringslivet arbeta för att minska arbetslösheten i Vårgårda, speciellt bland ungdomarna, genom att erbjuda praktik, jobb eller utbildning.
- Säkra företagens behov av kompetens bland annat genom Komvux.
- Erbjud alla gymnasieelever ett sommarferiejobb.

* Politiska mål omsorg

- Alla som har ett vårdbehov skall få det behovet tillfredsställt, känna sig trygga och ha möjlighet att leva ett självständigt liv.
- En god folkhälsa.
- Utveckla samverkan inom kommunen och med regionen för att minska ungdomars psykiska ohälsa och motverka missbruk.
- Öka antalet aktiviteter och mötesplatser för barn, ungdomar och äldre

* Politiska mål organisation

- Kommunen skall vara en attraktiv arbetsgivare
- Ökad effektivitet, god kvalitet och ökat värdeskapande för medborgarna.
- Ett aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete skall genomsyra hela kommunens verksamhet.
- Alla som anställs inom kommunen ska erbjudas en heltidstjänst med möjlighet att gå ner i tid.
- Vid alla beslut som berör barn ska det alltid göras en barnkonsekvensanalys.

* Politiska mål ekonomi

- Resultatet skall under åren skall i snitt vara minst 2 % av skatteintäkterna.
- God självfinansiering av investeringsutgifterna.
- God soliditet

ÅRSREDOVISNING 2012

Sjuhärads kommunalförbund

Direktionen 2013-02-08

DIREKTIONEN 2012

Direktionen är förbundets beslutande organ och tillika förbundsstyrelse. Direktionen kan enligt förbundsordningen tillsätta beredningar. Direktionen har haft 8 möten under 2012.

Ordinarie ledamöter

Ordförande	Ulf Olsson (S)	Borås Stad
1-e Vice ordförande	Margareta Lövgren (M)	Marks kommun
2-e Vice ordförande	Eva Johansson (C)	Svenljunga kommun
	Annette Carlson (M)	Borås Stad
	Christer Johansson (M)	Bollebygds kommun
	Crister Persson (C)	Tranemo kommun
	Lars Holmin(M)	Ulricehamns kommun
	Kurt Hårsmar (C)	Herrljunga kommun
	Mattias Olsson (M)	Vårgårda
	Jörgen Warborn (M)	Varberg Kommun (adjungerad)
	Marie-Louise Wernersson (C)	Falkenbergs kommun (adjungerad)
	Cristina Bernevång (KD)	(adjungerad)
	Kristina Hasselblad (MP)	(adjungerad)
	Jerker Nilsson (Kommunens väl)	(adjungerad)
	Ida Legnemark (V)	(adjungerad)
	Krister Maconi (SD)	(adjungerad)

Ersättare

Peter Rosholm (S)	Bollebygds kommun
Morgan Hjalmarsson (FP)	Borås Stad
Lena Palmén (S)	Borås Stad
Mats Palm (S)	Herrljunga kommun
Pelle Pellby (S)	Marks kommun
Stefan Carlsson (S)	Svenljunga kommun
Claes Redberg (S)	Tranemo kommun
Mattias Josefsson (S)	Ulricehamns kommun
Christer Forsmark (S)	Vårgårda kommun
Jana Nilsson (S)	Varbergs kommun (adjungerad)
Gerry Norberg (S)	Falkenbergs kommun (adjungerad)

Revisorer

Boris Preijdes	Borås Stad
Per-Gunnar Bergman	Tranemo kommun
Mai Andersson	Marks kommun
Ingrid Isaksson	Ulricehamns kommun
Jan-Åke Andersson	Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

DIREKTIONEN 2012	2
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	4
1.1 Verksamhetsidé	4
1.2	4
2 Resultat och verksamhet 2012.....	4
2.1 Övergripande	4
3. Samverkan	5
3.1 Samverkan, kontakt- och nätverksarbete	5
4 Regional utveckling/hållbarhet	5
4.1 Tillväxtprogram och projekt	5
4.2 Innovation Sjuhärad.....	7
4.3 Kultur	7
4.4 Infrastruktur och transportsystem	8
5 Social utveckling/hållbarhet	8
5.1 Social välfärd och hälsa	8
5.2 Utbildning och kompetensutveckling	12
RESULTATRÄKNING 2012	15
BALANSRÄKNING 2012	16
Noter till resultat och balansräkning	17
BILAGA 1 - NAVET 2012	20
BILAGA 2 -26MEDARBETARCENTRUM 2012	26

1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

1.1 Verksamhetsidé

Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är ett samverkansorgan för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs och Falkenbergs kommuner är adjungerade till förbundet. Avtal som reglerar samverkan med Varberg och Falkenberg finns. Förbundet är ett offentligrättsligt organ utifrån kommunallagen. Verksamheten grundar sig på förbundsordningen som beslutats av kommunerna. Sammanfattningsvis ska förbundet;

- Stärka Sjuhärad som attraktiv och konkurrenskraftig tillväxtregion
- Stödja kommunerna i deras samverkan och i omvärldsbevakning
- Samverka med nationella organ liksom Västra Götalandsregionen och andra myndigheter och organisationer på regional nivå.

1.2

Förbundets arbetsformer bygger på en generell strategi med

- Politiskt engagemang i direction
- Politiska beredningsgrupper och utsedda styr- och ledningsgrupper för särskilda frågor

Förbundet utser också Sjuhärads representanter i regionala beredningar samt nominerar deltagare till styrelsen för VästKom som är ett samarbetsorgan för länets samtliga 49 kommuner.

Förbundskansliet bistår de politiska organen, och har kontakt gentemot kommunala förvaltningar och andra myndigheter och organisationer. Utöver basorganisationen finns temporära resurs- och kompetensförstärkningar. Förbundet bedriver också Navet Science Center samt Medarbetarcentrum. De senare verksamheterna finansieras och nyttjas i olika grad av medlemskommunerna.

2 Resultat och verksamhet 2012

2.1 Övergripande

Kommunalförbundet

Förbundet totalt redovisar ett positivt resultat på 912 tkr. Förbundskansliets resultat är ett överskott om 1 783 tkr, Navet gör ett negativt resultat om 601 tkr och Medarbetarcentrum ett negativt resultat om 270 tkr. Verksamhetens underliggande omslutning och karaktär har bedömts motivera ett Eget kapital på cirka 4 miljoner kronor. Utgående Eget Kapital är vid årets utgång 7 626 tkr varav Navet 623 tkr.

Finansieringen i form av avgift från medlemskommunerna har varit 70 kronor per invånare. Av detta betalas 2 kronor/inv. som medlemsavgift till VästKom. För Varbergs och Falkenbergs kommuner är bidraget 11 kronor/inv. Summa medlemsbidrag till förbundet är 15 861 tkr.

I Bilaga 1 Årsberättelse för NAVET samt i Bilaga 2 Årsberättelse för Medarbetarcentrum, rapporteras verksamhetens kommentar till målpuppfyllelse under året.

3. Samverkan

3.1 Samverkan, kontakt- och nätverksarbete

Förbundets verksamhet bygger i hela sin omfattning på samverkan. I syfte att tillvarata och fånga upp utveckling inom de kommunala verksamhetsområdena med sikte på samverkan, deltar kansliet i stort sett regelbundet i förekommande tjänstemannagruppningar mellan medlemskommunerna. Nämnas kan t ex kommun-, utbildnings-, och socialchefsgroup, nätverk för vård- och omsorgschefer och mellan de kommunala näringslivsorganisationerna. På regional nivå samverkar kansliet med övriga delregioner samt VästKom:s kansli, hälso- och sjukvårdsnätverk, andra regionala och delregionala grupperingar såsom Länsstyrelse, Högskola och Arbetsförmedling. Kommunchefsggruppen har särskilt uppdraget att generellt pröva och stödja förutsättningarna för samverkan. Samverkan är en av de viktigaste förutsättningarna för att utveckla NAVET liksom Medarbetarcentrum. Under 2011 har dessa samarbetat med åtskilliga olika institutioner och organisationer både i och utanför Sjuhärads.

Medarbetarcentrum (MC) är en resurs och ett neutralt forum för alla tillsvidareanställda medarbetare och chefer i de samverkande kommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Verksamheten skall på ett effektivt sätt styrka kommunernas attraktivitet som arbetsgivare. Medarbetarcentrum drivs av kommunalförbundet som en egen resultatenhet sedan januari 2009.

4 Regional utveckling/hållbarhet

4.1 Tillväxtprogram och projekt

En viktig del i arbetet med regional utveckling är det delregionala tillväxtprogrammet och sjuhäradsdelen av regionens tillväxtmedel. Tillväxtprogrammet anger process och inriktning i samverkan med region och omvärld för en positiv tillväxt. Programmet ger riktlinjer och stöd för kommunens och det delregionala partnerskapets (politik, högskola, arbetsmarknadens parter m.fl.) arbete för att skapa tillväxt.

Sjuhärads övergripande prioritering för regional utveckling är kopplat till Sjuhärads Tillväxtprogram och har lyft fram följande områden som prioriterade;

- Tillväxt och näringsliv
- Utbildning och kompetensutveckling
- Infrastruktur och transporter
- Miljö och Energi
- Social välfärd och hälsa
- Kultur
- Internationellt arbete är perspektiv som genomsyrar alla områden.

Förbundets insatsområden gällande fördelning av tillväxtmedel har av tradition haft tyngdpunkt kopplat till forskning, utbildning, innovation och näringslivsutveckling. Sjuhärads tillväxtprogram 2008-2013 utgör grunden. Under året har även ett arbete pågått för att skapa en tätare samverkan mellan aktörer/organisationer som jobbar med frågor som rör tillväxt, Innovation Sjuhärad.

Förutom förstudiemedel finns medel i tre andra potter, regional utveckling/tillväxt, miljö samt kultur. Direktionen har lyft fram kriterier som stöd, både för sökande och vid beslut, för att göra hanteringen lättare. Projekten ska övergripande:

- vara nyskapande
- lösa konkreta behov
- skapa gränsöverskridande möten och samverkan
- ge ett långsiktigt och tydligt Sjuhäradsperspektiv.

Dessutom ska följande belysas inom respektive område:

Inom regional utveckling/tillväxt ska medlen bidra till en hållbar tillväxt genom att:

- främja innovationer samt stärka Sjuhärads långsiktiga utvecklingskraft
- utveckla humankapital, socialt kapital och bidra till kulturell förnyelse
- utveckla och marknadsföra Sjuhärads starka sidor.

Inom miljö ska medlen främja kopplingen miljö och tillväxt genom att:

- bygga och stärka etablerade och nya nätverk för hållbar tillväxt
- utveckla näringslivet genom miljöprofilering och miljödriven företagsutveckling

Medlen inom kultur ska motfinansieras av kommuner i Sjuhärad med 50% och användas till att:

- forma nya nätverk som utvecklar det lokala kulturlivet
- stärka den sociala dimensionen

Förstudie kan söka upp till 60 000 SEK och då utgå från ovan kriterier.

Under 2012 har det delregionala tillväxtprogrammet omfattat 17,5 Mkr. Via kommunalförbundet har Sjuhärad utnyttjat alla delregionala tillväxtmedel för stöttning av projektsatsningar. Det offentliga stödet har bidragit till att tid, resurser och pengar satsats även av andra personer, företag och organisationer som vill utveckla Sjuhärad.

4.2 Innovation Sjuhärad

Innovation Sjuhärad har bedrivits under ett år med utgångspunkt från arbetet med Sjuhärads tillväxtprogram och i detta lyfta fram, de för regionen, uttalade styrkeområdena 1/handel & logistik, 2/textil, design & mode samt 3/energi & miljö. Dessa har valts ut efter flera dialoger med organisationer och näringsliv. Utgångspunkten har varit att under en tvåårsperiod stödja existerande eller nya projekt som kan utveckla Sjuhärads styrkor. Under det första året, som bedrivits inom kommunalförbundets värv, har mer än dubbelt så många projekt medverkat än vad som var tanken från början.

Erfarenheter som lyfts fram i det löpande arbetet är att gemensamma projekt (mellan näringsliv, offentliga aktörer och akademi) anses vara ett bra sätt att inleda samverkan som genom detta snabbare når kritisk massa. Vidare anses det viktigt att näringslivet integreras så tidigt och djupgående som möjligt för att kunna växla över kunskaper som omvandlas till produkter, tjänster och processer.

Punkter som specifikt setts som viktiga för att skapa framgång belyser vikten av aktörssamordning och till detta gränsöverskridande möten. Prioritet på att lyfta fram strategiska områden (det textila lyfts särskilt) har ansetts som extra viktigt samtidigt som man säger att det är i de vita områdena nya tekniker och marknader kan växa (det finns en dualitet här). Vidare lyfts vikten av att mötas för att skapa kompetenshöjning rent generellt för olika målgrupper samt att tjänstesektorn som bransch kommer att bli allt viktigare framgenom. Slutligen, för att minimera murar, så föreslås av de deltagande att möten, kalas samt frukostar är viktigt för att skapa gränsöverskridande arbeten.

4.3 Kultur

Under 2012 har kulturchefsnätverket träffats löpande och stött arbetet med ”Kulturstrategi för Västra Götaland” och kopplat till den förslag till ”Kulturplan för Boråsregionen/Sjuhärads Kommunalförbund 2013 – 2015”. I arbetet har institutionerna inom delregionen lyfts fram mer detaljerat tillsammans med att en andra uppföljande inventering genomförts av ”kulturen i Sjuhärad”. Där framgår, bland annat, att det finns total 1365 föreningar varav 144 är rena kulturföreningar. Vidare att det finns 38 folkbibliotek, 65 bygdegårdar och 24 fritidsgårdar.

I arbetet med att ta fram en regional kulturplan så har en vision tagits fram om att Sjuhärads kommuner ska fungera och upplevas som ett kreativt kluster för kultur.

Vidare har ett tydligt syfte tagits fram kring det gemensamma arbetet vilket är att fördjupa samarbetet mellan Sjuhärads kommuner för att skapa en långsiktig och hållbar utveckling av kulturen i området med tydligt fokus på prosumenten (prosument är en sammansättning av producent och konsument, och syftar till de nya kulturkonsumtionsmönstren i vilka skapande och upplevelse av konstnärliga uttryck flyter samman).

Tre mål har lyfts speciellt:

- Kultur är ett horisontellt perspektiv som genomsyrar all kommunal verksamhet
- Invånarna i området är medskapare i kulturutbudet – prosumenter
- Sjuhärad profileras som ett kreativt kulturområde med ett brett och nyskapande utbud.

4.4 Infrastruktur och transportsystem

Ny regionutvecklare anställdes 15 oktober 2012. Regionutvecklaren skall i första hand arbeta med infrastruktur och E-samhället.

Regeringen angav i Infrastrukturpropositionen att byggandet av den första sträckan av Götalandsbanan skall påbörjas. Regeringen anger vidare i sitt direktiv daterat 2012-12-20 att: "Även byggandet av ny järnväg längs sträckan Göteborg-Borås är av hög prioritet. Göteborg och Borås är de två stora städerna i Västra Götalands län och i dag görs omfattande arbetspendlingsresor mellan städerna. Sträckan Mölnlycke-Rävlanda/Bollebygd är den första etappen av tre för en ny dubbelspårig järnväg mellan Göteborg och Borås. Banan ansluter dessutom till Landvetter flygplats vilket skapar en järnvägsförbindelse mellan flygplatsen och Göteborg samt möjliggör stadsmiljöutveckling och nya bebyggelseområden"

TTP-projektet (Tillgänglighet, Tillväxt, Planering) som drivs av Internationella handelshögskolan i Jönköping har under 2012 redovisat en analys av Götalandsbanans betydelse för regional utveckling (Framtidens Götaland – en bandregion för tillväxt och utveckling, resultatet från en analys av Götalandsbanans betydelse för regional utveckling). Rapporten slår fast att Götalandsbanan på ett positivt sätt bidrar till regionens tillväxt. Inom ramen för TTP har också stations och bebyggelseanalyser genomförts. Analyserna skall svara på hur stationsnära samhällen bör utvecklas för att på bästa möjliga sätt tillgodose medborgarens behov av tillgänglighet och närhet till kommunikationer. Under 2013 kommer en tätort i Marks kommun att vara föremål för en sådan analys.

Europakorridoren – Sjuhärads kommunalförbund har fortsatt ambition att vara medlem i Europakorridoren

Innovation för hållbart vardagsresande – Victorias institutets projekt som skulle resultera i en applikation med Sjuhäradsanpassning har delvis utarbetats. Resultatet blev i första hand ett web-verktyg för medborgare i Sjuhärad att söka bostad baserat på närhet till kollektivtrafik. Det vidare arbetet med att utveckla en applikation med liknande funktion ansåg Kommunalförbundet inte uppfylla medborgarnas behov varför projektet inte fortskred.

Delregionalt kollektivtrafikeråd har under året arbetat med bland annat en ny Pris- och sortimentsstrategi. Vidare är Kommunalförbundet involverat i arbetet med Anropsstyrd trafik och Landsbygdsutredning. Dessa arbeten kommer förmodligen att intensifieras under 2013.

5 Social utveckling/hållbarhet

Tillsammans omfattar socialtjänst/vård och omsorg samt skola/utbildning runt 80 % av kommunernas kostnader. Direktionen har utsett beredningsgrupper för de tre områdena Social välfärd och hälsa, Kultur samt Utbildning och kompetens. I beredningsgruppernas uppgifter ligger att initiera och samordna samverkan för utveckling inom välfärdsområdet kommunalt och med andra organ.

5.1 Social välfärd och hälsa

Social välfärd och hälsa omfattar äldreomsorg, funktionshinder, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, hälso- och sjukvård, folkhälsa och integration med syfte att utveckla kommungemensamma strategier och har som vision att skapa ett mänskligare samhälle. Sjuhärad ska vara ett område med bra förutsättningar att bo, arbeta och leva ett gott liv. Förbundets verksamhet inom Social välfärd och hälsa handlar till stor del om att biträda

medlemskommunerna i regionalt och delregionalt förhandlingsarbete, utredningar och utvecklingsarbete. För länsgemensamma frågor samarbetar länets fyra kommunalförbund genom VästKom. Kommunalförbundet är en part i Närvårdssamverkan Södra Älvsborg. Ett omfattande kontakt- och nätverksarbete bedrivs till stöd för kommunerna.

Mål och resultatuppfyllelse

Stärkta strukturer för kunskapsutveckling inom socialtjänsten

Utifrån en överenskommelse mellan regeringen och SKL driver kommunalförbundet ett projekt för stärkta strukturer för kunskapsutveckling inom socialtjänsten. Arbetet handlar om att bygga upp en plattform för en evidensbaserad praktik, där brukaren, praktikern och forskningen står för kunskapen. Satsningen omfattar äldre, barn- och unga, viss funktionshinderverksamhet och eHälsa. Stor vikt har lagts vid införande av olika kvalitetsregister som underlag för analys och förbättringsarbete.

Resultat

Ett omfattande arbete har bedrivits för att utbilda och stödja kommunerna vid införande av de fyra nationella kvalitetsregistren, Senior Alert, Svenska palliativregistret, Svedem och BPSD. Sjuhäradskommunerna har genom denna registrering fått ta del av stimulansmedel motsvarande ca 4 700 000 kr. Arbetet med att få kommunerna att se nyttan och få samsyn kring indikatorerna inför analysen av Öppna jämförelser för socialtjänst barn och unga har påbörjats under hösten. Brukarenkäter har tagits fram för användning inom Funktionshinderverksamheten. Inom den sociala barn – och ungdomsvården har arbetet främst inriktats på arbetet med uppföljning i handlednings- och dokumentationsverktyget BBiC, införande av evidensbaserade metoder och brukaruppföljningar. Det har även för samtliga kommuner i länet pågått arbete med revidering av och nya gemensamma riktlinjer mellan länets huvudmän rörande barn och unga med sammansatt social och psykiatrisk problematik vilka kommer att implementeras under 2013. Arbetet med e-hälsa har skett på regional, delregional och lokal nivå, bl. a. har säker inloggning med hjälp av SITHS-kort införts i samtliga kommuner. Regiongemensamt utvecklingsarbete för vidare utgivning och användning av SITHS-kort har pågått och stöd har givits till kommunerna vid införande av det nationella elektroniska läkemedelsprogrammet Pascal. Utvärdering av evidensbaserad praktik med stöd av IT har gjorts i Bollebygd.

Verksamhetsutveckling med stöd av IT

Inom ramen för det länsgemensamma arbetet ”verksamhetsutveckling med stöd av IT” genomföra ett projekt på uppdrag av SKL via Västkom om mobilitet och informationsåtkomst inom hemtjänst och hemsjukvård.

Resultat

Projektledare anställdes för projektet ”Mobilitet och informationsåtkomst inom hemtjänst och hemsjukvård” och information gick ut till samtliga kommuner. Då projektledaren avslutade sin anställning i förtid togs beslut om att lägga ned projektet.

Gemensam flyktingmottagning

Sjuhäradskommuner, med undantag av två, har efter vårens remissperiod tillstyrkt ett etablerande av en gemensam flyktingmottagning. Förbundet ska under 2012 stödja implementering och verkställighet.

Resultat

Det ursprungliga organisationsförslaget reviderades i enlighet med remissvaren, kompletteringar gjordes med verksamhetsbeskrivning samt budget. För den gemensamma flyktingmottagningen, Boråsregionens Etableringscenter (BREC) är Borås Stad huvudman. Arbetet har inkluderat för-

meringen av ett politiskt etableringsråd, med representanter från berörda kommuner samt från direktionen. En följeforskare är sedan hösten knuten till projektet och kommer fram till juli 2013 även utvärdera verksamheten vid BREC. Projektet avslutas under våren 2013. Den gemensamma flyktingmottagningen, BREC ingår nu i ordinarie kommunal verksamhet. Projektmålet är uppfyllt.

Modellområdesprojekt föräldrastöd

Sjuhärad/Södra Älvsborg har av Folkhälsoinstitutet utsetts till modellområde för utvecklat föräldrastöd. Projektet sker i samverkan med de tio kommunerna, sjukvården och ideella aktörer i området. Projektet avslutas under våren 2012.

Resultat

Projektmål var bl.a. ett sammanhållet och lättillgängligt föräldrastöd, fler mötesplatser för föräldrar och tydlig information till föräldrar. Projektet var tvåårigt och avslutades i mars 2012 men arbetet för ett generellt föräldrastöd fortsätter i de deltagande kommunerna genom de föräldrastödssamordnare som tillsattes under projektiden.

Föräldrastöd för familjer i våldsutsatta miljöer

Förbundet driver ett nytt projekt genom Utväg Södra Älvsborg, i vilket en modell för föräldrastöd utarbetas särskilt riktat till våldsutsatta familjer.

Resultat

Arbetet pågår, under 2012 har två omgångar med föräldrastödsprogram genomförts. Projektet pågår t.o.m. 2013.

Inrättande av Barnhus i Södra Älvsborg

Förslag till inrättande av Barnhus i Södra Älvsborg kommer att föreläggas de tio kommunerna, regionen, polisen och åklagaren under 2012. Kommunalförbundet samordnar och biträder kommunerna i förhandlingar och genomförande.

Resultat

Underlag för arbetet finns men funktionen har inte kommit igång under 2012 delvis p.g.a. problem med finansiering och svårigheter att hitta lokal för verksamheten. Arbeta pågår för att start skall kunna ske under 2013.

Implementering av Socialstyrelsens nationella missbruksriktlinjer.

Implementering sker genom metodstöd och kompetensutveckling inom missbruks- och beroendevården i Södra Älvsborg.

Resultat

Ett omfattande utbildningsarbete och stöd i de evidensbaserade metoderna har bedrivits och pågår kontinuerligt inom verksamheterna.

Projekt utvecklat och förbättrat samarbete mellan socialtjänsten, psykiatrin och primärvården

Kommunalförbundet är även under 2012 projektägare till flera projekt som syftar till utvecklat och förbättrat samarbete mellan socialtjänsten, psykiatrin och primärvården när det gäller vården av psykiskt sjuka eller funktionsnedsatta personer i Sjuhärad/Södra Älvsborg.

Resultat

Genom de olika projekten inom ramen för KOMBAS har kompetensutvecklingsinsatserna lett till att deltagarna uppnått en medvetenhet, kunskap och förståelse för varandras omvärld där andra verksamheter och arbetsplatser verkar på samma arena och ofta med samma mål som de själva.

Hälso- och sjukvårdsavtal och ansvarsfördelning avseende psykiskt sjuka/funktionsnedsatta personer.

Förslag till nytt Hälso- och sjukvårdsavtal respektive överenskommelse om ansvarsfördelning avseende psykiskt sjuka/funktionsnedsatta personer har 2012 att förelagts kommunerna och VGR för beslut. Kommunalförbundet kommer att biträda i implementeringsarbetet.

Resultat

Information har lämnats och implementering av ovanstående avtal har genomförts.

VästBus

Företrädare för kommunalförbundet ingår i Västbus styrgrupp på länsnivå och i ledningsgruppen på delregional nivå (är numera en del av Närvårdssamverkan). Västbus omfattar riktlinjer för samarbetet mellan kommun och region avseende barn med sammansatt social och psykisk/psykiatrisk problematik. Ett förslag till revidering av riktlinjerna samt nya riktlinjer för skolutredningar och för hantering av familjehemsplacerade barn föreläggs kommunerna och regionen under 2012.

Resultat

Reviderade och nya, kompletterande riktlinjer har tagits fram. VästKom beslöt vid möte i december 2012 att via kommunalförbunden rekommendera kommunerna att anta dessa.

Övriga ärenden

- Samarbetsavtal för gemensamt mottagande av ensamkommande asylsökande barn - avtal har funnits under 2012, men gemensam uppsägning av avtalet skedde 31/10 då Migrationsverket inte velat teckna nytt gemensamt avtal eftersom kommunerna inte tagit emot överenskommet antal barn.
- Utredning av eventuellt jourboende för våldsutsatta kvinnor - eget jourboende anses inte befogat då det rör sig om ett fåtal kvinnor vars boende kunnat lösas genom annat akutboende.
- Kvinnojourerna – direktionen har föreslagit berörda kommuner att ersättningen höjs för båda kvinnojourerna från 10-12 kr/invånare och år för 2013 alternativt 2014.
- Vård- och omsorgscollege - beslut om förstudie har fattats av beredningarna Utbildning och kompetens och Social välfärd och hälsa under 2012. Ansökan om tillväxtmedel för projektledare som kan leda förstudie görs 2013.
- Folkhälsoavtal - kommunalförbundet hade i uppdrag att samordna synpunkter och ta fram avtalsförslag tillsammans med HSNK. Avtalsförhandlingar har förts och nytt avtal har tagits fram. Det finns ett visst missnöje kring hantering från HSNK's sida och olikheter i avtalen för HSN 6 och HSN 8.
- Arbetsplatsförlagd praktik- avtal klart som ger kommunerna ersättning för praktikplatser om kriterierna är uppfyllda.
- Närvårdssamverkan och utvecklingsråd - kommunalförbundet har medverkat vid rekrytering av representanter och haft posten som sammankallande i Utvecklingsrådet Barn och unga. Samverkan och diskussion kring Regionens handlingsplan med fokus på mest sjuka äldre har skett.
- FoU Sjuhärad Välfärd - kommunalförbundet har samverkat med FoU-enheten vid flera utbildningar, t ex Evidensbaserad praktik och brukarmedverkan.
- Nätverk för förvaltningschefer, verksamhetschefer, IT-ansvariga m.fl. Kommunalförbundet har under året ordnat ca 15 möten för förvaltnings- och verksamhetschefer och deltagit i två MAS-nätverksmöten. Flera möten har avbokats pga. sjukdom hos kommunalförbundets företrädare eller för litet antal anmälda deltagare. Nätverk samverkan eHälsa har genomfört 11 möten.

Beredning social välfärd och hälsa har haft fyra möten med beredningens förtroendevalda under året.

Efter kritik från förtroendevalda och kommunrepresentanter har en översyn av berednings- och nätverksarbetet skett. Rutiner för kallelser, minnesanteckningar och utskick har tagits fram.

5.2 Utbildning och kompetensutveckling

Beredningsområdet omfattar förskolan, grund- och gymnasieskolan samt vuxenutbildning. Kommunalförbundet ska med samordnande insatser stödja det utvecklingsarbete som pågår inom medlemskommunerna och även initiera kommungemensamma/-överskridande insatser för god tillväxt och kvalitetssäkring av utbildningsinsatser i Boråsregionen

Övergripande för hela ungdomsskolan (förskoleverksamhet, grundskole-/och gymnasieverksamhet) var det fortsatta arbetet med att implementera de skolreformer som införts genom ny skollag samt omarbetade läro-/och kursplaner. Genom dessa reformer ställdes bland annat skärpta behörighetskrav på personal och kvalitetsutvecklingskrav inom flera områden.

STEPS-projektet, som under år 2011 och 2012 ökat medvetenheten om att skapa en entreprenöriell inlärningsmiljö inom förskole-/grundskoleverksamhet, gav den önskade effekten genom högt personaldeltagande av de medverkande kommunerna. Arbetet skapade stort intresse hos de verksamheter som inte ingick i projektet, varför en fortsättning i Navets regi blir naturlig då STEPS nu avslutas som ESF-projekt.

Samverkansavtalet gällande gymnasieutbildning för Boråsregionens ungdomar, ställer krav på framtagande av indikatorer för kvalitetsutvecklingsarbetet. Vid framtagandet av dessa indikatorer skulle de både korrelera med de politiska mål som fastställts i respektive kommun samt med de prioriterade mål som beslutats av direktionen. Under året diskuterades målen inom tjänstemannagrupper inför planeringen av det konkreta arbetet.

Teknikcollege Sjuhärad utvecklades fullt ut enligt de ansökningar som beviljats. Antalet elever som valde ett program inom ramen för TC ökade planenligt.

Samtliga medlemskommuner beslutade i ärendet gällande genomförande av förprocess inför VO-college. Tre kommuner valde att stå utanför och ev invänta skedet då processen går in i arbetet med ansökningsformuleringar.

Avtalet gällande samordnad regional vuxenutbildning – Boråsregionens samordnade vuxenutbildning – omfattade insatser inom skolformen Yrkesvux. Verksamheten bedrevs med statliga medel, varför de av flera kommuner politiska beslut gällande avsättande av kommunala medel, inte iscensattes och brukades. Det regionala programutbudet kunde även detta år erbjuda ca 30 Yrkesvuxprogram varav något program var en helt ny satsning.

Avsaknaden av ett brett utbud av YH-utbildningar i Boråsregionen, inom ramen för kommunala huvudmän, åtgärdades inte. Därmed var det endast Borås Stad som erbjöd skolformen, tillsammans med tre privata anordnare.

Det fortsatta samverkansavtalet med GR:s kommunalförbund gällande utbildningsinsatser riktat till Sjuhärads offentliganställda, innebar inte att något arrangemang samordnades och förlades i

Boråsregionen. Samtliga kommuner fick dock både erbjudande om utbildningsutbud samt erbjöds dialog för samordnade insatser.

Etableringen av Kompetensplattform Boråsregionen utvecklades svagt i Boråsregionen, jämfört med övriga delregioner i Västra Götaland. Projektledartjänsten delades mellan en halvtidskonsult och kansliets beredningsansvarig.

Förskola/grundskola

De statliga reformerna, krävde i Boråsregionen liksom i övriga Sverige, fokus på verksamheternas inre arbete. Förbundskansliet har hållit sig informerat om utvecklingsarbetet och bistått i de regionövergripande ärenden som initierats av tjänstemännen i medlemskommunerna, exempelvis skolverksamheten för de ensamkommande asylsökande barnen.

Gymnasieutbildning

Samverkansavtalet för ungdomsskolans gymnasieprogram medförde även detta läsår att fler elever än innan avtalet, valde en gymnasieskola i Borås. Då detta medförde stora ekonomiska konsekvenser för de mindre kommunernas gymnasieskolor, debatterades detta och resulterade i ett beslut gällande annan prissättning av programmen.

De av direktionen fastställda prioriterade målen för utbildningssektorn, fokuserades på utveckling av samordnat regionalt arbete inom främst gymnasieskolan. Då dessa regionala mål skulle korrelera med de politiska mål som fastställts i respektive kommun, blev diskussionen kring indikatorerna för kvalitetsutveckling långvarig. I slutet av året fastställdes indikatorerna medan planerna på det konkreta arbetet, uppföljning och kvalitetssäkring kvarstod inför kommande år.

Regionutvecklingssektariatet skulle under året ha återupptagit ärendet gällande nytt avtal för utbildning inom regionens Naturbruksgymnasier. Förbundskansliet har dock inte kallats till någon dialog varför den gamla avtalstexten gäller även fortsättningsvis.

Teknikcollege (TC) Sjuhärad utvecklades enligt planerna till att omfatta 11 certifierade gymnasieutbildningar på sammanlagt sex skolor i fem kommuner. Elevantalet inom dessa program uppgick i oktober 2012 till ca 700. Under nästa läsår beräknas TC Sjuhärad omfatta ca 1000 elever. Fokus under året har legat på kvalitetssäkring av utvecklingsarbetet i enlighet med målen i ansökningarna och med syftet att nå en återcertifiering under senare delen av 2014 och 2015. Från och med andra halvan av år 2012, enligt en politiskt beslutad modell, delas finansieringen av en halvtids processledarresurs av de berörda kommunerna.

Samtliga medlemskommuner beslutade i ärendet gällande genomförande av förprocess inför VO-college Boråsregionen. Detta efter flera misslyckade försök av kansliet att inleda ett utvecklingsarbete med stöd av regional politisk vilja. Fem kommuner visade intresse av att delta i en förprocess för att utröna behovet av och organisationsformer för en dokumenterad samverkan inom ramen för VO-college.

Vuxenutbildning

Regeringen beslutade att fortsätta sin satsning på gymnasiala yrkesutbildningar för vuxna (Yrkesvux) varför Boråsregionens samordnade vuxenutbildning arbetade vidare utan kommunal tilldelning. Det samordnade programutbudet minskade något i relation till föregående år då tilldelningen inte var lika stor som föregående år, men helt nya program planerades i samråd med exempelvis bemanningsbranschen. Utbildningsanordnarna lyckades marknadsföra Yrkesvux på ett sätt som resulterade i att endast ett fåtal platser inte nyttjades.

Skolverket uppmärksammade att Boråsregionen lyckats väl i den statliga satsningen på lärlingsutbildning för vuxna. Alla medlemskommuner deltog dock inte i dessa regionala insatser och diskussionerna kring framtida regionövergripande samarbete fortsatte då regeringens ”Ungdomspaket” presenterades – en satsning med fokus på stark koppling mellan skola och arbetsliv.

Ännu finns ingen plan för hur Boråsregionen kan organisera sitt utvecklingsarbete för att förmå fler utbildningsanordnare att ansöka om YH-utbildningar (eftergymnasial yrkesutbildning) och för att stå enade i behovet av denna skolform i diskussioner med YH-myndigheten. Under året skickade Borås vuxenutbildning in sju YH-utbildningar varav merparten förmodas inte beviljas medel av myndigheten.

Kompetensplattformsarbetet inom VGR utvecklades enligt den politiskt fastställda handlingsplanens intentioner. Därmed formulerades bland annat ett regionalt förslag gällande en stödstruktur för validering, det digitala verktyget för utbildningsplanering utvecklades till att stå inför en implementering, ett regionalt kompetensforum genomfördes, en kartläggning av branschråd och analyser av statistik presenterades. I Boråsregionen leddes arbetet av en halvtidsanställd konsult och beredningsansvarig på kansliet vilka genomförde två kompetensforum i syfte att få bredare förankring och fler ansvarsbärare att driva processarbeten. Branschråden e-handel/logistik samt bemanning sammanträdde och fick större förståelse för uppdraget men levererade inga analyser över kompetensbrist. I syfte att accelerera matchningen av utbildningsutbudet med arbetsgivarnas kompetensbrist, utvecklades under året ett virtuellt kompetensråd, en databas med kontaktmöjligheter som ska lanseras under början av år 2013.

Boråsregionens ledningsgrupp för kompetensplattformsarbetet hade svårt att prioritera mötestillfällena varför utvecklingsarbetet inte fick det fäste som planerats. I relation till övriga delregioner utvecklades Boråsregionens processarbeten svagare.

RESULTATRÄKNING 2012

Resultaträkning 2012, belopp i tkr
Exkl interna poster

	2012	2011	Not
Verksamhetens intäkter	39 072	40 546	1
Verksamhetens kostnader	-63 300	-62 651	2
Avskrivningar	-69	-109	
Verksamhetens nettokostnader	-24 297	-22 214	
Förbundsbidrag, Kansli	15 861	15 709	3
Medlemsavgifter, Navet	5 835	5 835	4
Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum	2 045	2 317	5
Finansiella intäkter	1 484	722	6
Finansiella kostnader	-16	-487	7
Resultat före extraordinära poster	912	1 882	
Extraordinära intäkter	0	0	
Extraordinära kostnader	0	0	
Årets resultat	912	1 882	

Interna poster på 1973 tkr för 2012 och 1384 tkr för 2011 har exkluderats från verksamhetens intäkter och kostnader.

BALANSRÄKNING 2012

Sjuhärads kommunalförbund
Balansräkning 2012, belopp i tkr

	2012	2011	Not
Anläggningstillgångar	1 440	606	
Maskiner och inventarier	928	94	8
Värdepapper	512	512	9
Omsättningstillgångar	54 121	43 912	
Fordringar	13 318	12 068	10
Kassa och bank	40 803	31 844	11
Summa tillgångar	55 561	44 518	
Eget kapital	7 626	6 714	12
Därav årets resultat	912	1 882	
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	4 733	4 186	13
Skulder	43 202	33 618	
Långfristiga skulder	246	0	14
Kortfristiga skulder	42 956	33 618	15
Summa eget kapital, avsättningar och skulder.	55 561	44 518	

Noter till resultat och balansräkning

	2012	2011
1 Verksamhetens intäkter		
Statsbidrag	15 380	9 020
Bidrag från Regionen	14 054	15 137
EU-bidrag	1 036	8 637
Försäljning mm	8 602	7 752
Summa	39 072	40 546
2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag till projekt/verksamheter	21 501	14 216
Personalkostnader	23 403	23 641
(varav avgångsvederlag)	0	(1 414)
Material och tjänster	18 396	24 794
Summa	63 300	62 651
3 Förbundsbidrag, kansli		
Bollebygd	584	583
Borås	7 249	7 198
Falkenberg	454	0
Herrljunga	653	655
Mark	2 374	2 368
Svenljunga	721	720
Tranemo	813	813
Ulricehamn	1 604	1 598
Varberg	641	1 010
Vårgårda	768	764
Summa	15 861	15 709
4 Medlemsavgifter, Navet		
Bollebygd	120	120
Borås	4 500	4 500
Mark	525	525
Svenljunga	160	160
Tranemo	200	200
Ulricehamn	330	330
Summa	5 835	5 835
5 Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum		
Bollebygd	71	71
Borås	1 240	1 240
Mark	450	450
Svenljunga	133	133
Tranemo	151	151
Ulricehamn	0	272
Summa	2 045	2 317
6 Finansiella intäkter		
Ränta på bankkonton	678	722
Aktieutdelning Gryning Vård AB	806	0
Summa	1 484	722

7 Finansiella kostnader

Förändrad diskonteringsränta vid pensions- skuldsberäkning	0	476
Övrigt	16	11
Summa	16	487

8 Maskiner och inventarier

Ingående balans	94	204
Investeringar	902	0
Avskrivningar	-69	-110
Utgående balans	928	94

9 Värdepapper

Aktier i Mediapoolen AB och Gryning Vård AB	512	512

10 Fordringar

Kundfordringar	2 857	2 260
Momsfordran	772	802
Interimsfordringar, huvudsakligen inkomstres- ter	9 689	9 006
Summa	13 318	12 068

11 Kassa och bank

Bankkonton	40 783	31 795
Kontantkassa	20	49
Summa	40 803	31 844

12 Eget kapital

Ingående eget kapital	6 714	4 832
Årets resultat	912	1 882
Utgående eget kapital	7 626	6 714

13 Avsättningar för pensioner

Pension inkl löneskatt	4 733	4 186

14 Långfristiga skulder

Investeringsbidrag Navet	246	0

15 Kortfristiga skulder

Semesterlöneskuld	1 335	1 211
Interimsskulder, huvudsakligen inkomstförskott	14 205	16 771
Beslutade projekt	18 060	10 841
Pensioner individuell del, inkl löneskatt	1 220	1 137
Leverantörsskulder	6 683	2 811
Preliminär skatt	401	400
Arbetsgivaravgift	435	414
Övrigt	617	33
Summa	42 956	33 618

Sjuhärads Kommunalförbund, Borås 2013-02-08

Ulf Olsson

Margareta Lövgren

Eva Johansson

Kurt Hårsmar

Annette Carlson

Christer Johansson

Crister Persson

Lars Holmin

Mattias Olsson

Jörgen Warborn

Marie-Louise Wernersson

BILAGA 1 - NAVET 2012

Navets stora till- och utbyggnad påbörjades i juni 2012. Från augusti hölls hela undervåningen stängd, men trots detta har antalet besökare ökat. Navet har arbetat med 57 576 barn, ungdomar och vuxna under 2012, att jämföra med 53 013 år 2011.

Flera stora utbildningsprogram har genomförts under året. 2012 var därför ännu ett år med rekordmånga på kompetensutveckling, 11 900 deltagare (jfr 11 700 år 2011), vilket motsvarar 5 439 lärarutbildningsdagar², (jfr 5 207 år 2011).

På grund av minskade utställningsytor under året har Navet förlagt verksamhet på skolor i våra kommuner.

Kompetensutveckling i förskolan och skola

Den nya reviderade läroplanen för förskolan ställer krav på ökad kompetens inom naturvetenskap och teknik. Satsningen på kompetensutveckling av förskolelärare som startade 2011 har fortsatt under 2012. 1222 förskolelärare från femton olika kommuner har fått kompetensutveckling i naturvetenskap och teknik på Navet. Förra året startade ett utbildningsprogram för 350 förskolelärare från Tranemo, Svenljunga och Ulricehamns kommun med tio halvdagars utbildningar fördelade på tre terminer. Insatsen avslutades med event för barn, personal och föräldrar. Under året har ett liknande utbildningsprogram startat för 300 förskolelärare i Marks kommun.

Den nya läroplanen för grundskolan har inneburit ett stort behov av kompetensutveckling av lärare i teknik och naturvetenskap. Navet har tagit fram många nya utbildningar och har även utvecklat en idé om ett material för årskurs 1 till 6. Skolverket har beviljat medel, 1 250 000 kr, till att ta fram detta undervisningsmaterial inom områdena energi, materia och vatten.

Navet och entreprenörskap

Navet har betydelse för Boråsområdets innovationssystem. Ska vi klara de högt ställda målen för en expansiv tillväxtregion krävs det stor medvetenhet och kunskap om hur man utvecklar ett entreprenöriellt förhållningssätt hos alla, inte minst hos lärare och föräldrar. Navet har sedan 2007 arbetat med entreprenörskap och hållbar utveckling i flera olika stora projekt, det senaste, NOS-projektet, avslutades 2011. Erfarenheter från dessa projekt har omsatts i ett regionalt övergripande projekt, STEPS, *Strategiskt entreprenörskap för skolan*. Projektet, som finansierades av EU, startade 2011 och avslutades 2012. I Sjuhärad har 350 lärare från 20 förskolor, grundskolor och gymnasieskolor deltagit. Projektet har utvecklat och ökat förutsättningarna för lärare, studie- och yrkesvägledare samt skolledare att skapa en entreprenöriell, företagsam och jämställd skola – en skola som bättre speglar arbetslivets behov och förutsättningar, nu och i framtiden. Projektet har gett Navet stor erfarenhet och många nya samarbetspartners och arbetet fortsätter med att utveckla Boråsområdets skolor till entreprenöriella enheter. Totalt har 2 273 lärarutbildningsdagar i entreprenörskap för 365 pedagoger och rektorer genomförts under 2012.

Nya teknikteman

- Tillsammans med företagen Ericsson, Parker, SPEED och Volvo bussar har Navet genomfört ett tekniktema för årskurs 5 och 6. Temat har innehållit studiebesök på företa-

² Lärarutbildningsdagar är antal deltagare multiplicerat med antal utbildningstimmar dividerat med 8.

gen för lärare, kompetensutveckling för lärare på Navet, tema på Navet för elever, arbete på skolan ca tre veckor och ett avslutande event där eleverna visade sina arbeten för företagen och föräldrar.

- Ett styr- och reglertema har tagits fram och testats på lärargrupper och elever. Temat har redovisats på en nationell och en lokal teknikkonferens.

Kreativa föräldramöten

En av Navets styrkor är att arbeta med grupper och få grupper kreativa och engagerade. Navet har under 2012 fortsatt att utbilda pedagoger i konsten att hålla engagerande föräldramöten. 1128 pedagoger utbildades i detta under 2012.

Högskolekurser

Navet har hållit två kurser för bildlärare för Högskolan i Borås inom ramarna för lärarlyftet, *Kreativ bild*, där deltagarna arbetat med det entreprenöriella perspektivet med utformning, design och produktion av hållbar konst. Navet har också hållit en kurs i biologi och kemi för barnskötare för Högskolan i Borås.

Produktion av utställning och material

- En ny utställning i matematik har producerats och invigdes i mars. *I dodekaederns rum* är en geometriutställning som har skapats i nära samarbete med fotograf och konstnär.
- Navet har producerat ett undervisningsmaterial i matematik kopplat till fem olika områden enligt läroplanen Lgr 2011 – taluppfattning och tals användning, geometri, algebra, sannolikhet och statistik samt samband och förändringar. Materialet innehåller 10 praktiska uppgifter per område och stadium.
- Navet har gjort fem filmer inom ämnesområdet matematik. Filmerna visar hur man praktiskt konkret kan arbeta med elevgrupper med praktisk matematik. Områden inom matematiken som berörs är kopplade till läroplanens mål. Filmerna skall bland annat användas i Borås Högskolas distansutbildningar i matematik.
- En av Navets pedagoger har skrivit en ny bok, Berta 2, kemi för de yngsta. Publicering sker under våren 2013.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling genomsyrar all kompetensutveckling och alla teman som vi genomför, men vi har också utvecklat teman där fokus ligger på den hållbara utvecklingen. För elever innebär det tre nya teman och för arbetsplatser och organisationer har vi utvecklat Navets koncept *Kunskap och känsla*. Alla som har varit på ett tema eller på en inspirationsträff skall känna att de kan göra något, att de kan påverka, att det som de gör spelar roll, att det ger hopp inför framtiden.

Navet som mötesplats

Under 2012 valde 1652 personer i 45 grupper att komma till den kreativa miljön på Navet, på konferenser och studiebesök, där de även fick möjlighet att få en fördjupning i något kunskapsområde.

Navet – en spännande plats på lov och helger

Helg- och lovverksamheten har utvecklats under hösten. Varje helg har Navet erbjudit program för såväl barn som vuxna och vi har också utvecklat möjligheterna att äta medhavd mat.

Så trots minskad utställningsyta där vattenutställningen, krimlabb och miljöutställningen har varit stängda har besökstalen kunnat hållas på samma nivå som föregående år.

Navet i media

Under 2012 har 30 artiklar i Borås Tidning handlat om Navets verksamhet. Navet har också lyfts fram i 8 radioprogram Radio Sju samt i fem lokal-TVprogram.

Internationella kontakter

Navet genomförde tre sessions på den internationella ECSITE-konferensen i Toulouse i Frankrike:

- Hands on approaches to Math (tillsammans med Storbritannien, Tyskland, USA och Italien)
- Seeking common ground – science for religious audiences (tillsammans med Skottland och Israel)
- The science of everyday life (tillsammans med 12 olika institutioner, t ex Italien, Spanien, Storbritannien, Tyskland, Slovenien, Finland, Österrike, Belgien, USA)

Under året har sju olika internationella grupper från Nigeria, Finland, Norge, Lettland, Portugal, Litauen, England och Frankrike gjort studiebesök på Navet.

Utvärderingar

Utvärderingen av föräldramötessatsningen genom en stor extern utvärdering pågår. Utvärderingen genomförs av FoU-enheten på Högskolan Borås. Utvärdering av NOS-projektet har skett. En egen utvärdering/uppföljning av teknik- och naturvetenskapssatsningen i förskolan har gjorts. Utvärdering av STEPS är påbörjad och avslutas under 2013.

Intern kompetensutveckling

För all personal har vi haft utvecklingsdagar vid två tillfällen, sammanlagt tre dagar. Den pedagogiska personalen har deltagit i utbildningar och på konferenser, med fokus på Hållbar utveckling och entreprenöriellt lärande, ca fem dagar per person.

Resultatmål

Planerad verksamhet 2012	Genomförd 2012
Minst 20 000 elever på temabesök	Genomfört 25 671
15 000 besökare på helger och lov	Genomfört 14 066
Minst 4000 elever på teman i Matematikpalatset	3000 elever, fortsätter 2013
I den nya Geometriutställningen, invigning mars 2012, skall minst 1000 elever komma temabesök	Genomfört
Minst 2 000 lärare på utbildning i naturvetenskap och teknik för att implementera de nya kursplanerna genomförs	1200 lärare på utbildning, insatser fortsätter under 2013
Minst 2 000 lärarutbildningsdagar genomförs i matematik	1200 dagar, insatser fortsätter under 2013

Projektet STEPS vidareutvecklas och ca 350 pedagoger erhåller minst fem halvdagars utbildningar i teknik och naturvetenskap	Genomfört mellan sex och nio utbildningsdagar per pedagog
Minst motsvarande 1000 förskolepedagoger kompetensutvecklas för att implementera den reviderade Läroplanen genomförs	Genomfört för 3523 förskolepedagoger
Planläggning och start av byggnation av ny utställning vatten, energi och mat	Genomfört, klart maj 2013
En ny vandringsutställning i matematik skall produceras	Genomfört
Vandringsutställningen i matematik, Bagdad på turné i Finland	Genomfört tre månader i Finland samt tre månader i Staffanstorps kommun
Minst 10 arrangemang, event för grupper utanför skolsystemet genomförs	Genomfört ca 30
Vetenskapsteater Materia och mening visas för ca 500 personer	Genomfört
Kunskap och känsla, utbildningsprogram för företag och arbetsplatser, genomförs för minst 800 personer.	225 personer, fortsätter under 2013
Bok och utbildningspaket om fladdermusungen Tunda, kemidraken Bertas motsvarighet inom fysik, produceras och erbjuds förskolor samt åk f-2.	Tunda påbörjad men en Berta 2 bok är författad ges ut 2013
Minst fyra nya teman produceras, kopplade till de nya utställningarna	Påbörjat men utställningen ej klar förrän maj 2013
Mediapoolen och Navet utvecklar och testat ett conceptual classroom där lärare och elever kan höja sin IT-kompetens och prova på att använda digitala undervisningsresurser.	Ej genomfört, men andra digitala verktyg har utvecklats under året
EU-projektet BLOOM inleds, under förutsättning att medel erhålls. Det är 16 länder som ingår i projektet som handlar om att genomföra kompetensutveckling för lärarutbildare, lärare och lärarstudenter i teknik och naturvetenskap. Navet är Sveriges deltagare i genomförandet.	Projektet beviljades ej medel

Navet kommer att delta i minst sju nationella och internationella forum.	Ecsite i Toulouse, Ecsite directors forum, Skolforum, NSCF konferens i Tartu, Spridningskonferens, Håll Sverige rent, Fair Trade Borås,

Antal per kommun 2011							
Från: 2011-01-01							
Till: 2011-12-31							
Kommun	Handledda besök TEMA Elever Lärare		Kompetens- utveckling Lärare	Övriga aktiviteter ALLMÄNHET Barn Vuxna		Konferenser	Summa
Bollebygd	448	38	385				871
Borås	14157	1050	3725	1200	869		21001
Mark	2316	110	474	400	100		3400
Svenljunga	552	49	635				1236
Tranemo	890	79	821				1790
Ulricehamn	1596	124	1212				2932
Övriga	2311	202	3743	8177	5918	657	21008
Högskolan Borås			775				775
Samtliga	22 270	1 652	11770*	9 777	6 887	657	53013

*motsvarar 5207 lärarutbildningsdagar

Antal per kommun 2012							
Från: 2012-01-01							
Till: 2012-12-31							
Kommun	Handledda besök TEMA Elever Lärare		Kompetens- utveckling Lärare	Övriga aktiviteter ALLMÄNHET Barn Vuxna		Konferenser	Summa
Bollebygd	1205	70	91				1366
Borås	12259	1300	3183	600	1200		18542
Mark	3618	502	3343				7463
Svenljunga	1268	100	543				1911
Tranemo	1901	535	497	150	100		3183
Ulricehamn	2212	145	1299				3656
övrigt	3208	600	2944	7684	6382	637	21455
	25671	3252	11900*	8434	7682	637	57576

*motsvarar 5439 lärarutbildningsdgr

Personal	Antal personer	Tjänster
Pedagoger	11	10,7
Bibliotekarie	1	0,4
Tekniker	4	3
Administration och ledare	2	2
Designer	1	1
Material/konferens	2	1,3
Interaktionsdesigner	1	1
Konstnär	1	0,1
Summa	23	19,5

BILAGA 2 - MEDARBETARCENTRUM 2012

Vision

MEDARBETARCENTRUM skall inspirera medarbetare som vill och behöver positiv "Kraft till förändring".

Medarbetarcentrum är en resurs och ett neutralt forum för alla tillsvidareanställda i de samverkande kommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Medarbetarcentrum drivs inom kommunalförbundet som en egen resultatenhet.

Verksamhetsidé

Medarbetarcentrums (MC) verksamhetsidé är att på ett effektivt sätt medverka till att stärka de samverkande kommunernas attraktivitet som arbetsgivare. Genom att stimulera till en ökad frivillig och sund personlörörlighet kan trivsel och friskare arbetsplatser skapas.

Ambitionen är att via kompetenshöjande insatser, som exempelvis, coachande samtal, ledarskaps- och arbetsgrupputveckling ge förutsättningar för medarbetare att aktivt ta ansvar för sin egen och gruppens utveckling. MC ska vara ett etablerat hjälpverktyg och en neutral plats med stor tillgänglighet. Ett nav bestående av samlad erfarenhet, kunskap och kompetens, som därigenom kan erbjuda olika arbetsmetoder.

Basen för verksamheten är i Borås men coacherna är på plats i kommunerna på fasta tider och när det så krävs. Generellt behövs en öppen dialog med personalspecialister, chefer/ledare, medarbetare och lyhördhet på efterfrågan av tjänster – flexibilitet.

2012

Ett omfattande värdegrundsarbete påbörjades redan 2011 som har intensifierats och slutförts under 2012. Hur uppfattas Medarbetarcentrum, vad står det för och hur kan det bli mer känt? Detta har utmynnat i en ny logotyp och en ny devis som skall förknippas med verksamheten på MC, "Kraft till förändring" och en ny pr-broschyr är under produktion.

MC skall erbjuda hög och kvalitetssäkrad kompetens och för att leva upp till detta krävs en kontinuerlig kompetensutveckling och omvärldsbevakning. Bland annat har en coach gått utbildningen "Att skapa effektiva team" med gurun på området Susan A Wheelan, kurs i retorik och presentationsteknik på en ny nivå, vi deltar aktivt i CAV- nätverk via Högskolan Borås, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) – nätverk "Medarbetarskap", Riksringen nätverk för arbetsgivarvaringar och ESF-projektnätverk i Västsverige.

Det har varit ett intensivt arbete i ESF-projekt "Funktionell Kompetens" som också stödjer hela verksamhetens utveckling. En styrgruppsutbildning för projektet har genomförts med medverkan av processtöd från ESF-rådet.

Målet är att de goda projektidéerna kan spridas och implementeras, för strategisk utveckling och lärande.

Strategisk inriktning för 2012

- Utveckling i arbetssätt, modeller och strategier sker hela tiden. Vi ska vara moderna och uppdaterade i vårt arbetssätt.
- Kommunicera projekt "Funktionell Kompetens" som i allra högsta grad stödjer MC:s strategiska inriktning. Projektet pågår till och med september 2013.
- Nya möjligheter till frivillig och lönsam personlörörlighet genom att marknadsföra och visa på förtjänster med en kompetensförsörjningsdatabas
- Att skapa kontinuitet för den nyligen startade jobbväxlingsdatabasen.
- Ta vara på erfarenheter som kommit fram i projekt Arbetsplatsutveckling Sjuhärads som avslutades vid årsskiftet 2011/2012. Speciellt erfarenhet från Tranemo Arbetsgivarvaring angående personlörörlighet och samverkan i nätverk.

Mål och aktiviteter 2012

Medarbetarcentrum - kärnverksamhet resultatmål

1. Träffar med kommunernas personalspecialister två gånger/år för information och dialog kring utbud och behov av Medarbetarcentrums tjänster.
2. Minst 30 personer har registrerat sig i databasen med önskemål om jobbväxling.
3. Minst 20 genomförda verksamhetspresentationer i medlemskommunerna.
4. Medarbetarcentrum producerar ett internt utbildningsmaterial att använda vid kompetensutvecklingsinsatser som livs- & karriärplanering och coaching.

Medarbetarcentrum – ”Funktionell Kompetens resultatmål”

1. Marknadsföra - kommunicera projektet – Workshops i alla medlemskommuner
2. Medarbetarcentrum producerar ett ledarskapsutvecklingsprogram tillsammans med Johan Larsson, Mittuniversitetet Östersund.
3. Utbilda minst 20 chefer i ledarskapsmodellen, LMUp
4. Intrimning och användning av AdCore, administrativt IT-verktyg
5. Introduktion av kvalitetssäkrat och användarvänligt PEUP (personalekonomiskt beräkningsprogram).
6. Genomföra Transnationellt utbyte med annat EU-land
7. Medverka till att utvidga och sprida Tranemomodellen och skapa ytterligare legitimitet för systematisk personalrörlighet mellan olika arbetsgivare.
Utveckla samverkan i nätverk och gemensamma kompetensutvecklingsinsatser.

Måluppfyllelse – kommentarer - kärnverksamhet resultatmål

Mål 1

Träffar med personalspecialister har genomförts lokalt i medlemskommunerna.

Mål 2

29 personer har registrerats för jobbväxling.

Mål 3

Det har genomförts 31 verksamhetspresentationer i medlemskommunerna därigenom mött 670 personer.

Mål 4

Det har pågått och det pågår löpande arbete med att framställa ett arbets- och utbildningsmaterial. Det återstår viss kvalitetssäkring och kompletteringar innan det kan betraktas som fullgott. Det kommer hela tiden att behöva uppdateras och kompletteras.

Måluppfyllelse – kommentarer - ”Funktionell Kompetens resultatmål”

MÅL 1

Projektet är kommunicerat hos alla deltagande kommuner i olika fora och i många andra sammanhang som i olika nätverk, Sjuhärads kommunalförbund, direktion, kommunchefer, APT-möten, och fackliga medlemsmöten. En pr-broschyr har framställts och distribuerats.

MÅL 2

Ledarskapsprogrammet startade i maj månad och pågår över en längre tid tom april 2013.

MÅL 3

Det ingår 22 chefer i ledarskapsprogrammet.

MÅL 4

I juni månad togs databasen AdCore i bruk. Nödvändiga kompletteringar och justeringar har gjorts löpande sedan driftsstart. AdCore innehåller applikationer för jobbmatchning, jobbväxling, PEUP, ärenderegistrering och statistik

MÅL 5

PEUP verktyget i den nya versionen är i drift och utöver beräkningar vid personalrörlighet går det att göra prognoser och miniprognoser i flera personalekonomiska sammanhang. PEUP kommer att anpassas så att andra än personalen på MC kan nyttja funktionen på egen hand. T ex chefer, personalspecialister och andra som kan ha behovet.

MÅL 6

Ett transnationellt erfarenhetsutbyte genomfördes 12-16 november i Regionen Murcia, Spanien. Personalrörlighet, arbetsgivarnätverk, arbetsmarknadsfrågor, coachning och uppbyggnaden av vårt ledarskapsprogram och möjliga utvecklingsvägar rörande både forskning och utveckling stod på programmet. Erfarenhetsutbytet uppmärksammades av spansk radio och television.

MÅL 7

Antalet anslutna företag i Tranemo Arbetsgivarvring har ökat och är nu uppe i 22. Aktiviteten har stegrats och det har genomförts två frukostmöten, nätverksträffar för kvinnor, löneadministratörer och ett antal utbildningar. I Svenljunga kommun har det visats ett intresse att ta del av konceptet med Tranemoringen. STT (Svenljunga Tranemo Tidningen) har skrivit flera positiva artiklar om verksamheten.

Tjänsteutbud

Grunden för arbetet i de olika programmen och arbetsmetoderna är att utveckla en effektiv och vägvinnande process.

Medarbetarcentrum arbetar med följande tjänsteutbud:

Kärnverksamhet:

- Jobbmatchning – webbaserad
- Jobbväxling
- Reflekterande samtal – reflektera över aktuell arbetssituation
- Personalekonomiska beräkningar (PEUP)
- Statistik över verksamheten

Köpta tjänster:

- Livs- & karriärplanering individuellt och i grupp
- Coachande samtal
- Chefscoachning
- Chefs- och arbetsgruppsutveckling
- SLG Thomas – Person Profil Analys
- Omställningsprogram, mot nya mål i arbetslivet
- Föreläsningskoncept
- Medverka vid uppbyggnad av nätverk mellan kommuner och externa arbetsgivare

Kärnverksamheten är alltid prioriterad och övrigt utförs i mån av tid. Fördelningen nedlagd tid på kärnverksamhet är 74 % och på köpt tjänst 26 %. Utöver detta tillkommer jobbmatchning och jobbväxling som ingår i kärnverksamheten.

Verksamhet

Under året har drygt 500 medarbetare hanterats i verksamheten via samtal och webbmötningsdatabasen. Andelen enskilda individärenden är kvinnor 82% och män 18%.

Utöver ovanstående har vi haft telefonsupport, ca 2000 samtal, med chefer/ledare och medarbetare. 87 individer har kommit till någon form av positiv förändring, jobbbyte inom den egna kommunen, hos annan kommun, till extern arbetsgivare eller börjat studera. Detta visar att det finns ett behov att jobba för en frivillig och sund personalförhållning.

Efterfrågan på grupputvecklingsprocesser generellt har ökat under året. Insatser har gjorts i 10 arbetsgrupper med sammanlagt 123 individer och i olika kommuner. Chef och gruppcoachning kopplat till våra beräkningsverktyg har visat på framgång och lönsamhet.

Landstinget Sörmland har konsulterat Medarbetarcentrum inför införandet av en intern arbetsförmedling. Vårt jobbmatchningssystem har stått som förebild.

Falköpings kommun, personalenheten, har varit på studiebesök på grund av planer att införa någon form av intern jobbmatchningsfunktion.

Den 8 november medverkade MC som utställare och föreläsare på Borås stads friskvårdskväll. Föreläsning med temat "Kraft till förändring".

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet är ett underskott om 270 tkr. Underskottet beror på att förväntade intäkter från verksamhetens ESF-projekt "Funktionell kompetens" inte har kunnat hämtas.

Personalresurs
Administration + verksamhetsledning
Coach

Administration + verksamhetsledning	1,0
Coach	3,0

Statistisk redovisning

Syftet med denna statistikredovisning är att samverkanskommunerna ska kunna följa verksamhetens resultatutveckling.

Förutom den mer traditionella statistiken görs en löpande ekonomisk uppföljning/utvärdering/redovisning av Medarbetarcentrums verksamhet via vårt eget utvecklade program PEUP.

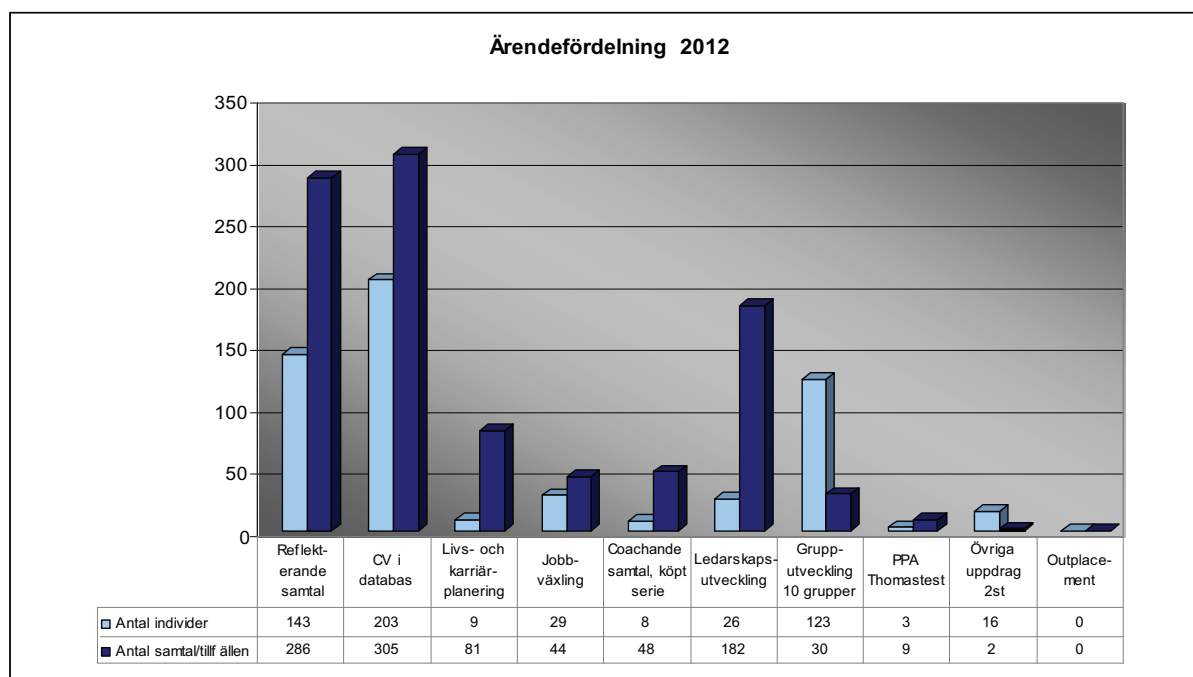
Det kan vara värt att notera att viss lönsamhet hamnar utanför Medarbetarcentrums domän. Flera av Medarbetarcentrums "kunder" bryter upplevd inlåsning i sina kommunala jobb och hamnar externt med god produktivitet. Det skapas samhällsekonomiska intäkter och viss belastning kommer att undvikas hos sjukvård och i sjukförsäkringssystemet etc.

PEUP – Personalekonomiskt resultat

Bland den begränsade mängd ärenden som beräkningar har gått göra på har samtliga medlemskommuner ett positivt utfall. Genomsnittet för alla kommuner är 3 kr tillbaka per satsad krona. Av tekniska skäl, byte av databas, kommer en del ärenden för 2012 att redovisas 2013.

Ärende statistik

74% av våra ärenden/uppdrag ingår i medlemsavgiften och vid 26% tillkommer en kostnad/avgift. Matchning och jobbväxling som också ingår i medlemsavgiften ingår inte i denna beräkning utan tillkommer utöver detta.

Nedan redovisas de personer som efter kontakt med MC kommit till positiv förändring

	Bollebygd	Borås	Mark	Svenljunga	Tranemo	Tidigare medlems-kommun	Totalt
Kvar i nuvarande tjänst pga förändring	0	7	1	0	0	0	8
Ny tjänst samma kommun	1	41	2	1	2	1	48
Ny tjänst annan kommun	1	2	0	3	0	0	6
Ny tjänst externt	1	14	0	1	1	1	18
Studier	0	4	0	0	0	0	4
Arbete + studier	0	1	0	0	0	0	1
Starta eget	0	1	0	0	0	0	1
Arbete + starta eget	0	1	0	0	0	0	1
Totalt, kommun	3	71	3	5	3	2	87
Byter jobb, från kommun inom ringen till egen kommun	0	3	0	0	3	1	7
(Enbart förklaringspost, räknas ej med i resultatet)	0	7	1	0	0	0	8

ÅRSREDOVISNING 2012

Sjuhärads kommunalförbund

Direktionen 2013-02-08

DIREKTIONEN 2012

Direktionen är förbundets beslutande organ och tillika förbundsstyrelse. Direktionen kan enligt förbundsordningen tillsätta beredningar. Direktionen har haft 8 möten under 2012.

Ordinarie ledamöter

Ordförande	Ulf Olsson (S)	Borås Stad
1-e Vice ordförande	Margareta Lövgren (M)	Marks kommun
2-e Vice ordförande	Eva Johansson (C)	Svenljunga kommun
	Annette Carlson (M)	Borås Stad
	Christer Johansson (M)	Bollebygds kommun
	Crister Persson (C)	Tranemo kommun
	Lars Holmin(M)	Ulricehamns kommun
	Kurt Hårsmar (C)	Herrljunga kommun
	Mattias Olsson (M)	Vårgårda
	Jörgen Warborn (M)	Varberg Kommun (adjungerad)
	Marie-Louise Wernersson (C)	Falkenbergs kommun (adjungerad)
	Cristina Bernevång (KD)	(adjungerad)
	Kristina Hasselblad (MP)	(adjungerad)
	Jerker Nilsson (Kommunens väl)	(adjungerad)
	Ida Legnemark (V)	(adjungerad)
	Krister Maconi (SD)	(adjungerad)

Ersättare

Peter Rosholm (S)	Bollebygds kommun
Morgan Hjalmarsson (FP)	Borås Stad
Lena Palmén (S)	Borås Stad
Mats Palm (S)	Herrljunga kommun
Pelle Pellby (S)	Marks kommun
Stefan Carlsson (S)	Svenljunga kommun
Claes Redberg (S)	Tranemo kommun
Mattias Josefsson (S)	Ulricehamns kommun
Christer Forsmark (S)	Vårgårda kommun
Jana Nilsson (S)	Varbergs kommun (adjungerad)
Gerry Norberg (S)	Falkenbergs kommun (adjungerad)

Revisorer

Boris Preijdes	Borås Stad
Per-Gunnar Bergman	Tranemo kommun
Mai Andersson	Marks kommun
Ingrid Isaksson	Ulricehamns kommun
Jan-Åke Andersson	Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

DIREKTIONEN 2012	2
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	4
1.1 Verksamhetsidé	4
1.2	4
2 Resultat och verksamhet 2012.....	4
2.1 Övergripande	4
3. Samverkan	5
3.1 Samverkan, kontakt- och nätverksarbete	5
4 Regional utveckling/hållbarhet	5
4.1 Tillväxtprogram och projekt	5
4.2 Innovation Sjuhärad.....	7
4.3 Kultur	7
4.4 Infrastruktur och transportsystem	8
5 Social utveckling/hållbarhet	8
5.1 Social välfärd och hälsa	8
5.2 Utbildning och kompetensutveckling	12
RESULTATRÄKNING 2012	15
BALANSRÄKNING 2012	16
Noter till resultat och balansräkning	17
BILAGA 1 - NAVET 2012	20
BILAGA 2 -26MEDARBETARCENTRUM 2012	26

1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

1.1 Verksamhetsidé

Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är ett samverkansorgan för kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs och Falkenbergs kommuner är adjungerade till förbundet. Avtal som reglerar samverkan med Varberg och Falkenberg finns. Förbundet är ett offentligrättsligt organ utifrån kommunallagen. Verksamheten grundar sig på förbundsordningen som beslutats av kommunerna. Sammanfattningsvis ska förbundet;

- Stärka Sjuhärad som attraktiv och konkurrenskraftig tillväxtregion
- Stödja kommunerna i deras samverkan och i omvärldsbevakning
- Samverka med nationella organ liksom Västra Götalandsregionen och andra myndigheter och organisationer på regional nivå.

1.2

Förbundets arbetsformer bygger på en generell strategi med

- Politiskt engagemang i direction
- Politiska beredningsgrupper och utsedda styr- och ledningsgrupper för särskilda frågor

Förbundet utser också Sjuhärads representanter i regionala beredningar samt nominerar deltagare till styrelsen för VästKom som är ett samarbetsorgan för länets samtliga 49 kommuner.

Förbundskansliet bistår de politiska organen, och har kontakt gentemot kommunala förvaltningar och andra myndigheter och organisationer. Utöver basorganisationen finns temporära resurs- och kompetensförstärkningar. Förbundet bedriver också Navet Science Center samt Medarbetarcentrum. De senare verksamheterna finansieras och nyttjas i olika grad av medlemskommunerna.

2 Resultat och verksamhet 2012

2.1 Övergripande

Kommunalförbundet

Förbundet totalt redovisar ett positivt resultat på 912 tkr. Förbundskansliets resultat är ett överskott om 1 783 tkr, Navet gör ett negativt resultat om 601 tkr och Medarbetarcentrum ett negativt resultat om 270 tkr. Verksamhetens underliggande omslutning och karaktär har bedömts motivera ett Eget kapital på cirka 4 miljoner kronor. Utgående Eget Kapital är vid årets utgång 7 626 tkr varav Navet 623 tkr.

Finansieringen i form av avgift från medlemskommunerna har varit 70 kronor per invånare. Av detta betalas 2 kronor/inv. som medlemsavgift till VästKom. För Varbergs och Falkenbergs kommuner är bidraget 11 kronor/inv. Summa medlemsbidrag till förbundet är 15 861 tkr.

I Bilaga 1 Årsberättelse för NAVET samt i Bilaga 2 Årsberättelse för Medarbetarcentrum, rapporteras verksamhetens kommentar till målpuppfyllelse under året.

3. Samverkan

3.1 Samverkan, kontakt- och nätverksarbete

Förbundets verksamhet bygger i hela sin omfattning på samverkan. I syfte att tillvarata och fånga upp utveckling inom de kommunala verksamhetsområdena med sikte på samverkan, deltar kansliet i stort sett regelbundet i förekommande tjänstemannagrupeeringar mellan medlemskommunerna. Nämnas kan t ex kommun-, utbildnings-, och socialchefsgroup, nätverk för vård- och omsorgschefer och mellan de kommunala näringslivsorganisationerna. På regional nivå samverkar kansliet med övriga delregioner samt VästKom:s kansli, hälso- och sjukvårdsnätverk, andra regionala och delregionala grupperingar såsom Länsstyrelse, Högskola och Arbetsförmedling. Kommunchefsggruppen har särskilt uppdraget att generellt pröva och stödja förutsättningarna för samverkan. Samverkan är en av de viktigaste förutsättningarna för att utveckla NAVET liksom Medarbetarcentrum. Under 2011 har dessa samarbetat med åtskilliga olika institutioner och organisationer både i och utanför Sjuhärads.

Medarbetarcentrum (MC) är en resurs och ett neutralt forum för alla tillsvidareanställda medarbetare och chefer i de samverkande kommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Verksamheten skall på ett effektivt sätt styrka kommunernas attraktivitet som arbetsgivare. Medarbetarcentrum drivs av kommunalförbundet som en egen resultatenhet sedan januari 2009.

4 Regional utveckling/hållbarhet

4.1 Tillväxtprogram och projekt

En viktig del i arbetet med regional utveckling är det delregionala tillväxtprogrammet och sjuhäradsdelen av regionens tillväxtmedel. Tillväxtprogrammet anger process och inriktning i samverkan med region och omvärld för en positiv tillväxt. Programmet ger riktlinjer och stöd för kommunens och det delregionala partnerskapets (politik, högskola, arbetsmarknadens parter m.fl.) arbete för att skapa tillväxt.

Sjuhärads övergripande prioritering för regional utveckling är kopplat till Sjuhärads Tillväxtprogram och har lyft fram följande områden som prioriterade;

- Tillväxt och näringsliv
- Utbildning och kompetensutveckling
- Infrastruktur och transporter
- Miljö och Energi
- Social välfärd och hälsa
- Kultur
- Internationellt arbete är perspektiv som genomsyrar alla områden.

Förbundets insatsområden gällande fördelning av tillväxtmedel har av tradition haft tyngdpunkt kopplat till forskning, utbildning, innovation och näringslivsutveckling. Sjuhärads tillväxtprogram 2008-2013 utgör grunden. Under året har även ett arbete pågått för att skapa en tätare samverkan mellan aktörer/organisationer som jobbar med frågor som rör tillväxt, Innovation Sjuhärad.

Förutom förstudiemedel finns medel i tre andra potter, regional utveckling/tillväxt, miljö samt kultur. Direktionen har lyft fram kriterier som stöd, både för sökande och vid beslut, för att göra hanteringen lättare. Projekten ska övergripande:

- vara nyskapande
- lösa konkreta behov
- skapa gränsöverskridande möten och samverkan
- ge ett långsiktigt och tydligt Sjuhäradsperspektiv.

Dessutom ska följande belysas inom respektive område:

Inom regional utveckling/tillväxt ska medlen bidra till en hållbar tillväxt genom att:

- främja innovationer samt stärka Sjuhärads långsiktiga utvecklingskraft
- utveckla humankapital, socialt kapital och bidra till kulturell förnyelse
- utveckla och marknadsföra Sjuhärads starka sidor.

Inom miljö ska medlen främja kopplingen miljö och tillväxt genom att:

- bygga och stärka etablerade och nya nätverk för hållbar tillväxt
- utveckla näringslivet genom miljöprofilering och miljödriven företagsutveckling

Medlen inom kultur ska motfinansieras av kommuner i Sjuhärad med 50% och användas till att:

- forma nya nätverk som utvecklar det lokala kulturlivet
- stärka den sociala dimensionen

Förstudie kan söka upp till 60 000 SEK och då utgå från ovan kriterier.

Under 2012 har det delregionala tillväxtprogrammet omfattat 17,5 Mkr. Via kommunalförbundet har Sjuhärad utnyttjat alla delregionala tillväxtmedel för stöttning av projektsatsningar. Det offentliga stödet har bidragit till att tid, resurser och pengar satsats även av andra personer, företag och organisationer som vill utveckla Sjuhärad.

4.2 Innovation Sjuhärad

Innovation Sjuhärad har bedrivits under ett år med utgångspunkt från arbetet med Sjuhärads tillväxtprogram och i detta lyfta fram, de för regionen, uttalade styrkeområdena 1/handel & logistik, 2/textil, design & mode samt 3/energi & miljö. Dessa har valts ut efter flera dialoger med organisationer och näringsliv. Utgångspunkten har varit att under en tvåårsperiod stödja existerande eller nya projekt som kan utveckla Sjuhärads styrkor. Under det första året, som bedrivits inom kommunalförbundets värv, har mer än dubbelt så många projekt medverkat än vad som var tanken från början.

Erfarenheter som lyfts fram i det löpande arbetet är att gemensamma projekt (mellan näringsliv, offentliga aktörer och akademi) anses vara ett bra sätt att inleda samverkan som genom detta snabbare når kritisk massa. Vidare anses det viktigt att näringslivet integreras så tidigt och djupgående som möjligt för att kunna växla över kunskaper som omvandlas till produkter, tjänster och processer.

Punkter som specifikt setts som viktiga för att skapa framgång belyser vikten av aktörssamordning och till detta gränsöverskridande möten. Prioritet på att lyfta fram strategiska områden (det textila lyfts särskilt) har ansetts som extra viktigt samtidigt som man säger att det är i de vita områdena nya tekniker och marknader kan växa (det finns en dualitet här). Vidare lyfts vikten av att mötas för att skapa kompetenshöjning rent generellt för olika målgrupper samt att tjänstesektorn som bransch kommer att bli allt viktigare framgenom. Slutligen, för att minimera murar, så föreslås av de deltagande att möten, kalas samt frukostar är viktigt för att skapa gränsöverskridande arbeten.

4.3 Kultur

Under 2012 har kulturchefsnätverket träffats löpande och stött arbetet med ”Kulturstrategi för Västra Götaland” och kopplat till den förslag till ”Kulturplan för Boråsregionen/Sjuhärads Kommunalförbund 2013 – 2015”. I arbetet har institutionerna inom delregionen lyfts fram mer detaljerat tillsammans med att en andra uppföljande inventering genomförts av ”kulturen i Sjuhärad”. Där framgår, bland annat, att det finns total 1365 föreningar varav 144 är rena kulturföreningar. Vidare att det finns 38 folkbibliotek, 65 bygdegårdar och 24 fritidsgårdar.

I arbetet med att ta fram en regional kulturplan så har en vision tagits fram om att Sjuhärads kommuner ska fungera och upplevas som ett kreativt kluster för kultur.

Vidare har ett tydligt syfte tagits fram kring det gemensamma arbetet vilket är att fördjupa samarbetet mellan Sjuhärads kommuner för att skapa en långsiktig och hållbar utveckling av kulturen i området med tydligt fokus på prosumenten (prosument är en sammansättning av producent och konsument, och syftar till de nya kulturkonsumtionsmönstren i vilka skapande och upplevelse av konstnärliga uttryck flyter samman).

Tre mål har lyfts speciellt:

- Kultur är ett horisontellt perspektiv som genomsyrar all kommunal verksamhet
- Invånarna i området är medskapare i kulturutbudet – prosumenter
- Sjuhärad profileras som ett kreativt kulturområde med ett brett och nyskapande utbud.

4.4 Infrastruktur och transportsystem

Ny regionutvecklare anställdes 15 oktober 2012. Regionutvecklaren skall i första hand arbeta med infrastruktur och E-samhället.

Regeringen angav i Infrastrukturpropositionen att byggandet av den första sträckan av Götalandsbanan skall påbörjas. Regeringen anger vidare i sitt direktiv daterat 2012-12-20 att: "Även byggandet av ny järnväg längs sträckan Göteborg-Borås är av hög prioritet. Göteborg och Borås är de två stora städerna i Västra Götalands län och i dag görs omfattande arbetspendlingsresor mellan städerna. Sträckan Mölnlycke-Rävlanda/Bollebygd är den första etappen av tre för en ny dubbelspårig järnväg mellan Göteborg och Borås. Banan ansluter dessutom till Landvetter flygplats vilket skapar en järnvägsförbindelse mellan flygplatsen och Göteborg samt möjliggör stadsmiljöutveckling och nya bebyggelseområden"

TTP-projektet (Tillgänglighet, Tillväxt, Planering) som drivs av Internationella handelshögskolan i Jönköping har under 2012 redovisat en analys av Götalandsbanans betydelse för regional utveckling (Framtidens Götaland – en bandregion för tillväxt och utveckling, resultatet från en analys av Götalandsbanans betydelse för regional utveckling). Rapporten slår fast att Götalandsbanan på ett positivt sätt bidrar till regionens tillväxt. Inom ramen för TTP har också stations och bebyggelseanalyser genomförts. Analyserna skall svara på hur stationsnära samhällen bör utvecklas för att på bästa möjliga sätt tillgodose medborgarens behov av tillgänglighet och närhet till kommunikationer. Under 2013 kommer en tätort i Marks kommun att vara föremål för en sådan analys.

Europakorridoren – Sjuhärads kommunalförbund har fortsatt ambition att vara medlem i Europakorridoren

Innovation för hållbart vardagsresande – Victorias institutets projekt som skulle resultera i en applikation med Sjuhäradsanpassning har delvis utarbetats. Resultatet blev i första hand ett web-verktyg för medborgare i Sjuhärad att söka bostad baserat på närhet till kollektivtrafik. Det vidare arbetet med att utveckla en applikation med liknande funktion ansåg Kommunalförbundet inte uppfylla medborgarnas behov varför projektet inte fortskred.

Delregionalt kollektivtrafikeråd har under året arbetat med bland annat en ny Pris- och sortimentsstrategi. Vidare är Kommunalförbundet involverat i arbetet med Anropsstyrd trafik och Landsbygdsutredning. Dessa arbeten kommer förmodligen att intensifieras under 2013.

5 Social utveckling/hållbarhet

Tillsammans omfattar socialtjänst/vård och omsorg samt skola/utbildning runt 80 % av kommunernas kostnader. Direktionen har utsett beredningsgrupper för de tre områdena Social välfärd och hälsa, Kultur samt Utbildning och kompetens. I beredningsgruppernas uppgifter ligger att initiera och samordna samverkan för utveckling inom välfärdsområdet kommunalt och med andra organ.

5.1 Social välfärd och hälsa

Social välfärd och hälsa omfattar äldreomsorg, funktionshinder, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, hälso- och sjukvård, folkhälsa och integration med syfte att utveckla kommungemensamma strategier och har som vision att skapa ett mänskligare samhälle. Sjuhärad ska vara ett område med bra förutsättningar att bo, arbeta och leva ett gott liv. Förbundets verksamhet inom Social välfärd och hälsa handlar till stor del om att biträda

medlemskommunerna i regionalt och delregionalt förhandlingsarbete, utredningar och utvecklingsarbete. För länsgemensamma frågor samarbetar länets fyra kommunalförbund genom VästKom. Kommunalförbundet är en part i Närvårdssamverkan Södra Älvsborg. Ett omfattande kontakt- och nätverksarbete bedrivs till stöd för kommunerna.

Mål och resultatuppfyllelse

Stärkta strukturer för kunskapsutveckling inom socialtjänsten

Utifrån en överenskommelse mellan regeringen och SKL driver kommunalförbundet ett projekt för stärkta strukturer för kunskapsutveckling inom socialtjänsten. Arbetet handlar om att bygga upp en plattform för en evidensbaserad praktik, där brukaren, praktikern och forskningen står för kunskapen. Satsningen omfattar äldre, barn- och unga, viss funktionshinderverksamhet och eHälsa. Stor vikt har lagts vid införande av olika kvalitetsregister som underlag för analys och förbättringsarbete.

Resultat

Ett omfattande arbete har bedrivits för att utbilda och stödja kommunerna vid införande av de fyra nationella kvalitetsregistren, Senior Alert, Svenska palliativregistret, Svedem och BPSD. Sjuhäradskommunerna har genom denna registrering fått ta del av stimulansmedel motsvarande ca 4 700 000 kr. Arbetet med att få kommunerna att se nyttan och få samsyn kring indikatorerna inför analysen av Öppna jämförelser för socialtjänst barn och unga har påbörjats under hösten. Brukarenkäter har tagits fram för användning inom Funktionshinderverksamheten. Inom den sociala barn – och ungdomsvården har arbetet främst inriktats på arbetet med uppföljning i handlednings- och dokumentationsverktyget BBiC, införande av evidensbaserade metoder och brukaruppföljningar. Det har även för samtliga kommuner i länet pågått arbete med revidering av och nya gemensamma riktlinjer mellan länets huvudmän rörande barn och unga med sammansatt social och psykiatrisk problematik vilka kommer att implementeras under 2013. Arbetet med e-hälsa har skett på regional, delregional och lokal nivå, bl. a. har säker inloggning med hjälp av SITHS-kort införts i samtliga kommuner. Regiongemensamt utvecklingsarbete för vidare utgivning och användning av SITHS-kort har pågått och stöd har givits till kommunerna vid införande av det nationella elektroniska läkemedelsprogrammet Pascal. Utvärdering av evidensbaserad praktik med stöd av IT har gjorts i Bollebygd.

Verksamhetsutveckling med stöd av IT

Inom ramen för det länsgemensamma arbetet ”verksamhetsutveckling med stöd av IT” genomföra ett projekt på uppdrag av SKL via Västkom om mobilitet och informationsåtkomst inom hemtjänst och hemsjukvård.

Resultat

Projektledare anställdes för projektet ”Mobilitet och informationsåtkomst inom hemtjänst och hemsjukvård” och information gick ut till samtliga kommuner. Då projektledaren avslutade sin anställning i förtid togs beslut om att lägga ned projektet.

Gemensam flyktingmottagning

Sjuhäradskommuner, med undantag av två, har efter vårens remissperiod tillstyrkt ett etablerande av en gemensam flyktingmottagning. Förbundet ska under 2012 stödja implementering och verkställighet.

Resultat

Det ursprungliga organisationsförslaget reviderades i enlighet med remissvaren, kompletteringar gjordes med verksamhetsbeskrivning samt budget. För den gemensamma flyktingmottagningen, Boråsregionens Etableringscenter (BREC) är Borås Stad huvudman. Arbetet har inkluderat för-

meringen av ett politiskt etableringsråd, med representanter från berörda kommuner samt från direktionen. En följeforskare är sedan hösten knuten till projektet och kommer fram till juli 2013 även utvärdera verksamheten vid BREC. Projektet avslutas under våren 2013. Den gemensamma flyktingmottagningen, BREC ingår nu i ordinarie kommunal verksamhet. Projektmålet är uppfyllt.

Modellområdesprojekt föräldrastöd

Sjuhärad/Södra Älvsborg har av Folkhälsoinstitutet utsetts till modellområde för utvecklat föräldrastöd. Projektet sker i samverkan med de tio kommunerna, sjukvården och ideella aktörer i området. Projektet avslutas under våren 2012.

Resultat

Projektmål var bl.a. ett sammanhållet och lättillgängligt föräldrastöd, fler mötesplatser för föräldrar och tydlig information till föräldrar. Projektet var tvåårigt och avslutades i mars 2012 men arbetet för ett generellt föräldrastöd fortsätter i de deltagande kommunerna genom de föräldrastödssamordnare som tillsattes under projektiden.

Föräldrastöd för familjer i våldsutsatta miljöer

Förbundet driver ett nytt projekt genom Utväg Södra Älvsborg, i vilket en modell för föräldrastöd utarbetas särskilt riktat till våldsutsatta familjer.

Resultat

Arbetet pågår, under 2012 har två omgångar med föräldrastödsprogram genomförts. Projektet pågår t.o.m. 2013.

Inrättande av Barnhus i Södra Älvsborg

Förslag till inrättande av Barnhus i Södra Älvsborg kommer att föreläggas de tio kommunerna, regionen, polisen och åklagaren under 2012. Kommunalförbundet samordnar och biträder kommunerna i förhandlingar och genomförande.

Resultat

Underlag för arbetet finns men funktionen har inte kommit igång under 2012 delvis p.g.a. problem med finansiering och svårigheter att hitta lokal för verksamheten. Arbeta pågår för att start skall kunna ske under 2013.

Implementering av Socialstyrelsens nationella missbruksriktlinjer.

Implementering sker genom metodstöd och kompetensutveckling inom missbruks- och beroendevården i Södra Älvsborg.

Resultat

Ett omfattande utbildningsarbete och stöd i de evidensbaserade metoderna har bedrivits och pågår kontinuerligt inom verksamheterna.

Projekt utvecklat och förbättrat samarbete mellan socialtjänsten, psykiatrin och primärvården

Kommunalförbundet är även under 2012 projektägare till flera projekt som syftar till utvecklat och förbättrat samarbete mellan socialtjänsten, psykiatrin och primärvården när det gäller vården av psykiskt sjuka eller funktionsnedsatta personer i Sjuhärad/Södra Älvsborg.

Resultat

Genom de olika projekten inom ramen för KOMBAS har kompetensutvecklingsinsatserna lett till att deltagarna uppnått en medvetenhet, kunskap och förståelse för varandras omvärld där andra verksamheter och arbetsplatser verkar på samma arena och ofta med samma mål som de själva.

Hälso- och sjukvårdsavtal och ansvarsfördelning avseende psykiskt sjuka/funktionsnedsatta personer.

Förslag till nytt Hälso- och sjukvårdsavtal respektive överenskommelse om ansvarsfördelning avseende psykiskt sjuka/funktionsnedsatta personer har 2012 att förelagts kommunerna och VGR för beslut. Kommunalförbundet kommer att biträda i implementeringsarbetet.

Resultat

Information har lämnats och implementering av ovanstående avtal har genomförts.

VästBus

Företrädare för kommunalförbundet ingår i Västbus styrgrupp på länsnivå och i ledningsgruppen på delregional nivå (är numera en del av Närvårdssamverkan). Västbus omfattar riktlinjer för samarbetet mellan kommun och region avseende barn med sammansatt social och psykisk/psykiatrisk problematik. Ett förslag till revidering av riktlinjerna samt nya riktlinjer för skolutredningar och för hantering av familjehemsplacerade barn föreläggs kommunerna och regionen under 2012.

Resultat

Reviderade och nya, kompletterande riktlinjer har tagits fram. VästKom beslöt vid möte i december 2012 att via kommunalförbunden rekommendera kommunerna att anta dessa.

Övriga ärenden

- Samarbetsavtal för gemensamt mottagande av ensamkommande asylsökande barn - avtal har funnits under 2012, men gemensam uppsägning av avtalet skedde 31/10 då Migrationsverket inte velat teckna nytt gemensamt avtal eftersom kommunerna inte tagit emot överenskommet antal barn.
- Utredning av eventuellt jourboende för våldsutsatta kvinnor - eget jourboende anses inte befogat då det rör sig om ett fåtal kvinnor vars boende kunnat lösas genom annat akutboende.
- Kvinnojourerna – direktionen har föreslagit berörda kommuner att ersättningen höjs för båda kvinnojourerna från 10-12 kr/invånare och år för 2013 alternativt 2014.
- Vård- och omsorgscollege - beslut om förstudie har fattats av beredningarna Utbildning och kompetens och Social välfärd och hälsa under 2012. Ansökan om tillväxtmedel för projektledare som kan leda förstudie görs 2013.
- Folkhälsoavtal - kommunalförbundet hade i uppdrag att samordna synpunkter och ta fram avtalsförslag tillsammans med HSNK. Avtalsförhandlingar har förts och nytt avtal har tagits fram. Det finns ett visst missnöje kring hantering från HSNK's sida och olikheter i avtalen för HSN 6 och HSN 8.
- Arbetsplatsförlagd praktik- avtal klart som ger kommunerna ersättning för praktikplatser om kriterierna är uppfyllda.
- Närvårdssamverkan och utvecklingsråd - kommunalförbundet har medverkat vid rekrytering av representanter och haft posten som sammankallande i Utvecklingsrådet Barn och unga. Samverkan och diskussion kring Regionens handlingsplan med fokus på mest sjuka äldre har skett.
- FoU Sjuhärad Välfärd - kommunalförbundet har samverkat med FoU-enheten vid flera utbildningar, t ex Evidensbaserad praktik och brukarmedverkan.
- Nätverk för förvaltningschefer, verksamhetschefer, IT-ansvariga m.fl.
Kommunalförbundet har under året ordnat ca 15 möten för förvaltnings- och verksamhetschefer och deltagit i två MAS-nätverksmöten. Flera möten har avbokats pga. sjukdom hos kommunalförbundets företrädare eller för litet antal anmälda deltagare
Nätverk samverkan eHälsa har genomfört 11 möten.

Beredning social välfärd och hälsa har haft fyra möten med beredningens förtroendevalda under året.

Efter kritik från förtroendevalda och kommunrepresentanter har en översyn av berednings- och nätverksarbetet skett. Rutiner för kallelser, minnesanteckningar och utskick har tagits fram.

5.2 Utbildning och kompetensutveckling

Beredningsområdet omfattar förskolan, grund- och gymnasieskolan samt vuxenutbildning. Kommunalförbundet ska med samordnande insatser stödja det utvecklingsarbete som pågår inom medlemskommunerna och även initiera kommungemensamma/-överskridande insatser för god tillväxt och kvalitetssäkring av utbildningsinsatser i Boråsregionen

Övergripande för hela ungdomsskolan (förskoleverksamhet, grundskole-/och gymnasieverksamhet) var det fortsatta arbetet med att implementera de skolreformer som införts genom ny skollag samt omarbetade läro-/och kursplaner. Genom dessa reformer ställdes bland annat skärpta behörighetskrav på personal och kvalitetsutvecklingskrav inom flera områden.

STEPS-projektet, som under år 2011 och 2012 ökat medvetenheten om att skapa en entreprenöriell inlärningsmiljö inom förskole-/grundskoleverksamhet, gav den önskade effekten genom högt personaldeltagande av de medverkande kommunerna. Arbetet skapade stort intresse hos de verksamheter som inte ingick i projektet, varför en fortsättning i Navets regi blir naturlig då STEPS nu avslutas som ESF-projekt.

Samverkansavtalet gällande gymnasieutbildning för Boråsregionens ungdomar, ställer krav på framtagande av indikatorer för kvalitetsutvecklingsarbetet. Vid framtagandet av dessa indikatorer skulle de både korrelera med de politiska mål som fastställts i respektive kommun samt med de prioriterade mål som beslutats av direktionen. Under året diskuterades målen inom tjänstemannagrupper inför planeringen av det konkreta arbetet.

Teknikcollege Sjuhärad utvecklades fullt ut enligt de ansökningar som beviljats. Antalet elever som valde ett program inom ramen för TC ökade planenligt.

Samtliga medlemskommuner beslutade i ärendet gällande genomförande av förprocess inför VO-college. Tre kommuner valde att stå utanför och ev invänta skedet då processen går in i arbetet med ansökningsformuleringar.

Avtalet gällande samordnad regional vuxenutbildning – Boråsregionens samordnade vuxenutbildning – omfattade insatser inom skolformen Yrkesvux. Verksamheten bedrevs med statliga medel, varför de av flera kommuner politiska beslut gällande avsättande av kommunala medel, inte iscensattes och brukades. Det regionala programutbudet kunde även detta år erbjuda ca 30 Yrkesvuxprogram varav något program var en helt ny satsning.

Avsaknaden av ett brett utbud av YH-utbildningar i Boråsregionen, inom ramen för kommunala huvudmän, åtgärdades inte. Därmed var det endast Borås Stad som erbjöd skolformen, tillsammans med tre privata anordnare.

Det fortsatta samverkansavtalet med GR:s kommunalförbund gällande utbildningsinsatser riktat till Sjuhärads offentliganställda, innebar inte att något arrangemang samordnades och förlades i

Boråsregionen. Samtliga kommuner fick dock både erbjudande om utbildningsutbud samt erbjöds dialog för samordnade insatser.

Etableringen av Kompetensplattform Boråsregionen utvecklades svagt i Boråsregionen, jämfört med övriga delregioner i Västra Götaland. Projektledartjänsten delades mellan en halvtidskonsult och kansliets beredningsansvarig.

Förskola/grundskola

De statliga reformerna, krävde i Boråsregionen liksom i övriga Sverige, fokus på verksamheternas inre arbete. Förbundskansliet har hållit sig informerat om utvecklingsarbetet och bistått i de regionövergripande ärenden som initierats av tjänstemännen i medlemskommunerna, exempelvis skolverksamheten för de ensamkommande asylsökande barnen.

Gymnasieutbildning

Samverkansavtalet för ungdomsskolans gymnasieprogram medförde även detta läsår att fler elever än innan avtalet, valde en gymnasieskola i Borås. Då detta medförde stora ekonomiska konsekvenser för de mindre kommunernas gymnasieskolor, debatterades detta och resulterade i ett beslut gällande annan prissättning av programmen.

De av direktionen fastställda prioriterade målen för utbildningssektorn, fokuserades på utveckling av samordnat regionalt arbete inom främst gymnasieskolan. Då dessa regionala mål skulle korrelera med de politiska mål som fastställts i respektive kommun, blev diskussionen kring indikatorerna för kvalitetsutveckling långvarig. I slutet av året fastställdes indikatorerna medan planerna på det konkreta arbetet, uppföljning och kvalitetssäkring kvarstod inför kommande år.

Regionutvecklingssektariatet skulle under året ha återupptagit ärendet gällande nytt avtal för utbildning inom regionens Naturbruksgymnasier. Förbundskansliet har dock inte kallats till någon dialog varför den gamla avtalstexten gäller även fortsättningsvis.

Teknikcollege (TC) Sjuhärad utvecklades enligt planerna till att omfatta 11 certifierade gymnasieutbildningar på sammanlagt sex skolor i fem kommuner. Elevantalet inom dessa program uppgick i oktober 2012 till ca 700. Under nästa läsår beräknas TC Sjuhärad omfatta ca 1000 elever. Fokus under året har legat på kvalitetssäkring av utvecklingsarbetet i enlighet med målen i ansökningarna och med syftet att nå en återcertifiering under senare delen av 2014 och 2015. Från och med andra halvan av år 2012, enligt en politiskt beslutad modell, delas finansieringen av en halvtids processledarresurs av de berörda kommunerna.

Samtliga medlemskommuner beslutade i ärendet gällande genomförande av förprocess inför VO-college Boråsregionen. Detta efter flera misslyckade försök av kansliet att inleda ett utvecklingsarbete med stöd av regional politisk vilja. Fem kommuner visade intresse av att delta i en förprocess för att utröna behovet av och organisationsformer för en dokumenterad samverkan inom ramen för VO-college.

Vuxenutbildning

Regeringen beslutade att fortsätta sin satsning på gymnasiala yrkesutbildningar för vuxna (Yrkesvux) varför Boråsregionens samordnade vuxenutbildning arbetade vidare utan kommunal tilldelning. Det samordnade programutbudet minskade något i relation till föregående år då tilldelningen inte var lika stor som föregående år, men helt nya program planerades i samråd med exempelvis bemanningsbranschen. Utbildningsanordnarna lyckades marknadsföra Yrkesvux på ett sätt som resulterade i att endast ett fåtal platser inte nyttjades.

Skolverket uppmärksammade att Boråsregionen lyckats väl i den statliga satsningen på lärlingsutbildning för vuxna. Alla medlemskommuner deltog dock inte i dessa regionala insatser och diskussionerna kring framtida regionövergripande samarbete fortsatte då regeringens ”Ungdomspaket” presenterades – en satsning med fokus på stark koppling mellan skola och arbetsliv.

Ännu finns ingen plan för hur Boråsregionen kan organisera sitt utvecklingsarbete för att förmå fler utbildningsanordnare att ansöka om YH-utbildningar (eftergymnasial yrkesutbildning) och för att stå enade i behovet av denna skolform i diskussioner med YH-myndigheten. Under året skickade Borås vuxenutbildning in sju YH-utbildningar varav merparten förmodas inte beviljas medel av myndigheten.

Kompetensplattformsarbetet inom VGR utvecklades enligt den politiskt fastställda handlingsplanens intentioner. Därmed formulerades bland annat ett regionalt förslag gällande en stödstruktur för validering, det digitala verktyget för utbildningsplanering utvecklades till att stå inför en implementering, ett regionalt kompetensforum genomfördes, en kartläggning av branschråd och analyser av statistik presenterades. I Boråsregionen leddes arbetet av en halvtidsanställd konsult och beredningsansvarig på kansliet vilka genomförde två kompetensforum i syfte att få bredare förankring och fler ansvarsbärare att driva processarbeten. Branschråden e-handel/logistik samt bemanning sammanträdde och fick större förståelse för uppdraget men levererade inga analyser över kompetensbrist. I syfte att accelerera matchningen av utbildningsutbudet med arbetsgivarnas kompetensbrist, utvecklades under året ett virtuellt kompetensråd, en databas med kontaktmöjligheter som ska lanseras under början av år 2013.

Boråsregionens ledningsgrupp för kompetensplattformsarbetet hade svårt att prioritera mötestillfällen varför utvecklingsarbetet inte fick det fäste som planerats. I relation till övriga delregioner utvecklades Boråsregionens processarbeten svagare.

RESULTATRÄKNING 2012

Resultaträkning 2012, belopp i tkr
Exkl interna poster

	2012	2011	Not
Verksamhetens intäkter	39 072	40 546	1
Verksamhetens kostnader	-63 300	-62 651	2
Avskrivningar	-69	-109	
Verksamhetens nettokostnader	-24 297	-22 214	
Förbundsbidrag, Kansli	15 861	15 709	3
Medlemsavgifter, Navet	5 835	5 835	4
Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum	2 045	2 317	5
Finansiella intäkter	1 484	722	6
Finansiella kostnader	-16	-487	7
Resultat före extraordinära poster	912	1 882	
Extraordinära intäkter	0	0	
Extraordinära kostnader	0	0	
Årets resultat	912	1 882	

Interna poster på 1973 tkr för 2012 och 1384 tkr för 2011 har exkluderats från verksamhetens intäkter och kostnader.

BALANSRÄKNING 2012

Sjuhärads kommunalförbund
Balansräkning 2012, belopp i tkr

	2012	2011	Not
Anläggningstillgångar	1 440	606	
Maskiner och inventarier	928	94	8
Värdepapper	512	512	9
Omsättningstillgångar	54 121	43 912	
Fordringar	13 318	12 068	10
Kassa och bank	40 803	31 844	11
Summa tillgångar	55 561	44 518	
Eget kapital	7 626	6 714	12
Därav årets resultat	912	1 882	
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	4 733	4 186	13
Skulder	43 202	33 618	
Långfristiga skulder	246	0	14
Kortfristiga skulder	42 956	33 618	15
Summa eget kapital, avsättningar och skulder.	55 561	44 518	

Noter till resultat och balansräkning

	2012	2011
1 Verksamhetens intäkter		
Statsbidrag	15 380	9 020
Bidrag från Regionen	14 054	15 137
EU-bidrag	1 036	8 637
Försäljning mm	8 602	7 752
Summa	39 072	40 546
2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag till projekt/verksamheter	21 501	14 216
Personalkostnader	23 403	23 641
(varav avgångsvederlag)	0	(1 414)
Material och tjänster	18 396	24 794
Summa	63 300	62 651
3 Förbundsbidrag, kansli		
Bollebygd	584	583
Borås	7 249	7 198
Falkenberg	454	0
Herrljunga	653	655
Mark	2 374	2 368
Svenljunga	721	720
Tranemo	813	813
Ulricehamn	1 604	1 598
Varberg	641	1 010
Vårgårda	768	764
Summa	15 861	15 709
4 Medlemsavgifter, Navet		
Bollebygd	120	120
Borås	4 500	4 500
Mark	525	525
Svenljunga	160	160
Tranemo	200	200
Ulricehamn	330	330
Summa	5 835	5 835
5 Medlemsavgifter, Medarbetarcentrum		
Bollebygd	71	71
Borås	1 240	1 240
Mark	450	450
Svenljunga	133	133
Tranemo	151	151
Ulricehamn	0	272
Summa	2 045	2 317
6 Finansiella intäkter		
Ränta på bankkonton	678	722
Aktieutdelning Gryning Vård AB	806	0
Summa	1 484	722

7 Finansiella kostnader

Förändrad diskonteringsränta vid pensions- skuldsberäkning	0	476
Övrigt	16	11
Summa	16	487

8 Maskiner och inventarier

Ingående balans	94	204
Investeringar	902	0
Avskrivningar	-69	-110
Utgående balans	928	94

9 Värdepapper

Aktier i Mediapoolen AB och Gryning Vård AB	512	512

10 Fordringar

Kundfordringar	2 857	2 260
Momsfordran	772	802
Interimsfordringar, huvudsakligen inkomstres- ter	9 689	9 006
Summa	13 318	12 068

11 Kassa och bank

Bankkonton	40 783	31 795
Kontantkassa	20	49
Summa	40 803	31 844

12 Eget kapital

Ingående eget kapital	6 714	4 832
Årets resultat	912	1 882
Utgående eget kapital	7 626	6 714

13 Avsättningar för pensioner

Pension inkl löneskatt	4 733	4 186

14 Långfristiga skulder

Investeringsbidrag Navet	246	0

15 Kortfristiga skulder

Semesterlöneskuld	1 335	1 211
Interimsskulder, huvudsakligen inkomstförskott	14 205	16 771
Beslutade projekt	18 060	10 841
Pensioner individuell del, inkl löneskatt	1 220	1 137
Leverantörsskulder	6 683	2 811
Preliminär skatt	401	400
Arbetsgivaravgift	435	414
Övrigt	617	33
Summa	42 956	33 618

Sjuhärads Kommunalförbund, Borås 2013-02-08

Ulf Olsson

Margareta Lövgren

Eva Johansson

Kurt Hårsmar

Annette Carlson

Christer Johansson

Crister Persson

Lars Holmin

Mattias Olsson

Jörgen Warborn

Marie-Louise Wernersson

BILAGA 1 - NAVET 2012

Navets stora till- och utbyggnad påbörjades i juni 2012. Från augusti hölls hela undervåningen stängd, men trots detta har antalet besökare ökat. Navet har arbetat med 57 576 barn, ungdomar och vuxna under 2012, att jämföra med 53 013 år 2011.

Flera stora utbildningsprogram har genomförts under året. 2012 var därför ännu ett år med rekordmånga på kompetensutveckling, 11 900 deltagare (jfr 11 700 år 2011), vilket motsvarar 5 439 lärarutbildningsdagar², (jfr 5 207 år 2011).

På grund av minskade utställningsytor under året har Navet förlagt verksamhet på skolor i våra kommuner.

Kompetensutveckling i förskolan och skola

Den nya reviderade läroplanen för förskolan ställer krav på ökad kompetens inom naturvetenskap och teknik. Satsningen på kompetensutveckling av förskolelärare som startade 2011 har fortsatt under 2012. 1222 förskolelärare från femton olika kommuner har fått kompetensutveckling i naturvetenskap och teknik på Navet. Förra året startade ett utbildningsprogram för 350 förskolelärare från Tranemo, Svenljunga och Ulricehamns kommun med tio halvdagars utbildningar fördelade på tre terminer. Insatsen avslutades med event för barn, personal och föräldrar. Under året har ett liknande utbildningsprogram startat för 300 förskolelärare i Marks kommun.

Den nya läroplanen för grundskolan har inneburit ett stort behov av kompetensutveckling av lärare i teknik och naturvetenskap. Navet har tagit fram många nya utbildningar och har även utvecklat en idé om ett material för årskurs 1 till 6. Skolverket har beviljat medel, 1 250 000 kr, till att ta fram detta undervisningsmaterial inom områdena energi, materia och vatten.

Navet och entreprenörskap

Navet har betydelse för Boråsområdets innovationssystem. Ska vi klara de högt ställda målen för en expansiv tillväxtregion krävs det stor medvetenhet och kunskap om hur man utvecklar ett entreprenöriellt förhållningssätt hos alla, inte minst hos lärare och föräldrar. Navet har sedan 2007 arbetat med entreprenörskap och hållbar utveckling i flera olika stora projekt, det senaste, NOS-projektet, avslutades 2011. Erfarenheter från dessa projekt har omsatts i ett regionalt övergripande projekt, STEPS, *Strategiskt entreprenörskap för skolan*. Projektet, som finansierades av EU, startade 2011 och avslutades 2012. I Sjuhärad har 350 lärare från 20 förskolor, grundskolor och gymnasieskolor deltagit. Projektet har utvecklat och ökat förutsättningarna för lärare, studie- och yrkesvägledare samt skolledare att skapa en entreprenöriell, företagsam och jämställd skola – en skola som bättre speglar arbetslivets behov och förutsättningar, nu och i framtiden. Projektet har gett Navet stor erfarenhet och många nya samarbetspartners och arbetet fortsätter med att utveckla Boråsområdets skolor till entreprenöriella enheter. Totalt har 2 273 lärarutbildningsdagar i entreprenörskap för 365 pedagoger och rektorer genomförts under 2012.

Nya teknikteman

- Tillsammans med företagen Ericsson, Parker, SPEED och Volvo bussar har Navet genomfört ett tekniktema för årskurs 5 och 6. Temat har innehållit studiebesök på företa-

² Lärarutbildningsdagar är antal deltagare multiplicerat med antal utbildningstimmar dividerat med 8.

gen för lärare, kompetensutveckling för lärare på Navet, tema på Navet för elever, arbete på skolan ca tre veckor och ett avslutande event där eleverna visade sina arbeten för företagen och föräldrar.

- Ett styr- och reglertema har tagits fram och testats på lärargrupper och elever. Temat har redovisats på en nationell och en lokal teknikkonferens.

Kreativa föräldramöten

En av Navets styrkor är att arbeta med grupper och få grupper kreativa och engagerade. Navet har under 2012 fortsatt att utbilda pedagoger i konsten att hålla engagerande föräldramöten. 1128 pedagoger utbildades i detta under 2012.

Högskolekurser

Navet har hållit två kurser för bildlärare för Högskolan i Borås inom ramarna för lärarlyftet, *Kreativ bild*, där deltagarna arbetat med det entreprenöriella perspektivet med utformning, design och produktion av hållbar konst. Navet har också hållit en kurs i biologi och kemi för barnskötare för Högskolan i Borås.

Produktion av utställning och material

- En ny utställning i matematik har producerats och invigdes i mars. *I dodekaederns rum* är en geometriutställning som har skapats i nära samarbete med fotograf och konstnär.
- Navet har producerat ett undervisningsmaterial i matematik kopplat till fem olika områden enligt läroplanen Lgr 2011 – taluppfattning och tals användning, geometri, algebra, sannolikhet och statistik samt samband och förändringar. Materialet innehåller 10 praktiska uppgifter per område och stadium.
- Navet har gjort fem filmer inom ämnesområdet matematik. Filmerna visar hur man praktiskt konkret kan arbeta med elevgrupper med praktisk matematik. Områden inom matematiken som berörs är kopplade till läroplanens mål. Filmerna skall bland annat användas i Borås Högskolas distansutbildningar i matematik.
- En av Navets pedagoger har skrivit en ny bok, Berta 2, kemi för de yngsta. Publicering sker under våren 2013.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling genomsyrar all kompetensutveckling och alla teman som vi genomför, men vi har också utvecklat teman där fokus ligger på den hållbara utvecklingen. För elever innebär det tre nya teman och för arbetsplatser och organisationer har vi utvecklat Navets koncept *Kunskap och känsla*. Alla som har varit på ett tema eller på en inspirationsträff skall känna att de kan göra något, att de kan påverka, att det som de gör spelar roll, att det ger hopp inför framtiden.

Navet som mötesplats

Under 2012 valde 1652 personer i 45 grupper att komma till den kreativa miljön på Navet, på konferenser och studiebesök, där de även fick möjlighet att få en fördjupning i något kunskapsområde.

Navet – en spännande plats på lov och helger

Helg- och lovverksamheten har utvecklats under hösten. Varje helg har Navet erbjudit program för såväl barn som vuxna och vi har också utvecklat möjligheterna att äta medhavd mat.

Så trots minskad utställningsyta där vattenutställningen, krimlabb och miljöutställningen har varit stängda har besökstalen kunnat hållas på samma nivå som föregående år.

Navet i media

Under 2012 har 30 artiklar i Borås Tidning handlat om Navets verksamhet. Navet har också lyfts fram i 8 radioprogram Radio Sju samt i fem lokal-TVprogram.

Internationella kontakter

Navet genomförde tre sessions på den internationella ECSITE-konferensen i Toulouse i Frankrike:

- Hands on approaches to Math (tillsammans med Storbritannien, Tyskland, USA och Italien)
- Seeking common ground – science for religious audiences (tillsammans med Skottland och Israel)
- The science of everyday life (tillsammans med 12 olika institutioner, t ex Italien, Spanien, Storbritannien, Tyskland, Slovenien, Finland, Österrike, Belgien, USA)

Under året har sju olika internationella grupper från Nigeria, Finland, Norge, Lettland, Portugal, Litauen, England och Frankrike gjort studiebesök på Navet.

Utvärderingar

Utvärderingen av föräldramötessatsningen genom en stor extern utvärdering pågår. Utvärderingen genomförs av FoU-enheten på Högskolan Borås. Utvärdering av NOS-projektet har skett. En egen utvärdering/uppföljning av teknik- och naturvetenskapssatsningen i förskolan har gjorts. Utvärdering av STEPS är påbörjad och avslutas under 2013.

Intern kompetensutveckling

För all personal har vi haft utvecklingsdagar vid två tillfällen, sammanlagt tre dagar. Den pedagogiska personalen har deltagit i utbildningar och på konferenser, med fokus på Hållbar utveckling och entreprenöriellt lärande, ca fem dagar per person.

Resultatmål

Planerad verksamhet 2012	Genomförd 2012
Minst 20 000 elever på temabesök	Genomfört 25 671
15 000 besökare på helger och lov	Genomfört 14 066
Minst 4000 elever på teman i Matematikpalatset	3000 elever, fortsätter 2013
I den nya Geometriutställningen, invigning mars 2012, skall minst 1000 elever komma temabesök	Genomfört
Minst 2 000 lärare på utbildning i naturvetenskap och teknik för att implementera de nya kursplanerna genomförs	1200 lärare på utbildning, insatser fortsätter under 2013
Minst 2 000 lärarutbildningsdagar genomförs i matematik	1200 dagar, insatser fortsätter under 2013

Projektet STEPS vidareutvecklas och ca 350 pedagoger erhåller minst fem halvdagars utbildningar i teknik och naturvetenskap	Genomfört mellan sex och nio utbildningsdagar per pedagog
Minst motsvarande 1000 förskolepedagoger kompetensutvecklas för att implementera den reviderade Läroplanen genomförs	Genomfört för 3523 förskolepedagoger
Planläggning och start av byggnation av ny utställning vatten, energi och mat	Genomfört, klart maj 2013
En ny vandringsutställning i matematik skall produceras	Genomfört
Vandringsutställningen i matematik, Bagdad på turné i Finland	Genomfört tre månader i Finland samt tre månader i Staffanstorp
Minst 10 arrangemang, event för grupper utanför skolsystemet genomförs	Genomfört ca 30
Vetenskapsteater Materia och mening visas för ca 500 personer	Genomfört
Kunskap och känsla, utbildningsprogram för företag och arbetsplatser, genomförs för minst 800 personer.	225 personer, fortsätter under 2013
Bok och utbildningspaket om fladdermusungen Tunda, kemidraken Bertas motsvarighet inom fysik, produceras och erbjuds förskolor samt åk f-2.	Tunda påbörjad men en Berta 2 bok är författad ges ut 2013
Minst fyra nya teman produceras, kopplade till de nya utställningarna	Påbörjat men utställningen ej klar förrän maj 2013
Mediapoolen och Navet utvecklar och testar ett conceptual classroom där lärare och elever kan höja sin IT-kompetens och prova på att använda digitala undervisningsresurser.	Ej genomfört, men andra digitala verktyg har utvecklats under året
EU-projektet BLOOM inleds, under förutsättning att medel erhålls. Det är 16 länder som ingår i projektet som handlar om att genomföra kompetensutveckling för lärarutbildare, lärare och lärarstudenter i teknik och naturvetenskap. Navet är Sveriges deltagare i genomförandet.	Projektet beviljades ej medel

Navet kommer att delta i minst sju nationella och internationella forum.	Ecsite i Toulouse, Ecsite directors forum, Skolforum, NSCF konferens i Tartu, Spridningskonferens, Håll Sverige rent, Fair Trade Borås,

Antal per kommun 2011							
Från: 2011-01-01							
Till: 2011-12-31							
Kommun	Handledda besök TEMA Elever Lärare		Kompetens- utveckling Lärare	Övriga aktiviteter ALLMÄNHET Barn Vuxna		Konferenser	Summa
Bollebygd	448	38	385				871
Borås	14157	1050	3725	1200	869		21001
Mark	2316	110	474	400	100		3400
Svenljunga	552	49	635				1236
Tranemo	890	79	821				1790
Ulricehamn	1596	124	1212				2932
Övriga	2311	202	3743	8177	5918	657	21008
Högskolan Borås			775				775
Samtliga	22 270	1 652	11770*	9 777	6 887	657	53013

*motsvarar 5207 lärarutbildningsdagar

Antal per kommun 2012							
Från: 2012-01-01							
Till: 2012-12-31							
Kommun	Handledda besök TEMA Elever Lärare		Kompetens- utveckling Lärare	Övriga aktiviteter ALLMÄNHET Barn Vuxna		Konferenser	Summa
Bollebygd	1205	70	91				1366
Borås	12259	1300	3183	600	1200		18542
Mark	3618	502	3343				7463
Svenljunga	1268	100	543				1911
Tranemo	1901	535	497	150	100		3183
Ulricehamn	2212	145	1299				3656
övrigt	3208	600	2944	7684	6382	637	21455
	25671	3252	11900*	8434	7682	637	57576

*motsvarar 5439 lärarutbildningsdgr

Personal	Antal personer	Tjänster
Pedagoger	11	10,7
Bibliotekarie	1	0,4
Tekniker	4	3
Administration och ledare	2	2
Designer	1	1
Material/konferens	2	1,3
Interaktionsdesigner	1	1
Konstnär	1	0,1
Summa	23	19,5

BILAGA 2 - MEDARBETARCENTRUM 2012

Vision

MEDARBETARCENTRUM skall inspirera medarbetare som vill och behöver positiv "Kraft till förändring".

Medarbetarcentrum är en resurs och ett neutralt forum för alla tillsvidareanställda i de samverkande kommunerna Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga och Tranemo. Medarbetarcentrum drivs inom kommunalförbundet som en egen resultatenhet.

Verksamhetsidé

Medarbetarcentrums (MC) verksamhetsidé är att på ett effektivt sätt medverka till att stärka de samverkande kommunernas attraktivitet som arbetsgivare. Genom att stimulera till en ökad frivillig och sund personlörörlighet kan trivsel och friskare arbetsplatser skapas.

Ambitionen är att via kompetenshöjande insatser, som exempelvis, coachande samtal, ledarskaps- och arbetsgrupputveckling ge förutsättningar för medarbetare att aktivt ta ansvar för sin egen och gruppens utveckling. MC ska vara ett etablerat hjälpverktyg och en neutral plats med stor tillgänglighet. Ett nav bestående av samlad erfarenhet, kunskap och kompetens, som därigenom kan erbjuda olika arbetsmetoder.

Basen för verksamheten är i Borås men coacherna är på plats i kommunerna på fasta tider och när det så krävs. Generellt behövs en öppen dialog med personalspecialister, chefer/ledare, medarbetare och lyhördhet på efterfrågan av tjänster – flexibilitet.

2012

Ett omfattande värdegrundsarbete påbörjades redan 2011 som har intensifierats och slutförts under 2012. Hur uppfattas Medarbetarcentrum, vad står det för och hur kan det bli mer känt? Detta har utmynnat i en ny logotyp och en ny devis som skall förknippas med verksamheten på MC, "Kraft till förändring" och en ny pr-broschyr är under produktion.

MC skall erbjuda hög och kvalitetssäkrad kompetens och för att leva upp till detta krävs en kontinuerlig kompetensutveckling och omvärldsbevakning. Bland annat har en coach gått utbildningen "Att skapa effektiva team" med gurun på området Susan A Wheelan, kurs i retorik och presentationsteknik på en ny nivå, vi deltar aktivt i CAV- nätverk via Högskolan Borås, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) – nätverk "Medarbetarskap", Riksringen nätverk för arbetsgivarvarringar och ESF-projektnätverk i Västsverige.

Det har varit ett intensivt arbete i ESF-projekt "Funktionell Kompetens" som också stödjer hela verksamhetens utveckling. En styrgruppsutbildning för projektet har genomförts med medverkan av processtöd från ESF-rådet.

Målet är att de goda projektidéerna kan spridas och implementeras, för strategisk utveckling och lärande.

Strategisk inriktning för 2012

- Utveckling i arbetssätt, modeller och strategier sker hela tiden. Vi ska vara moderna och uppdaterade i vårt arbetssätt.
- Kommunicera projekt "Funktionell Kompetens" som i allra högsta grad stödjer MC:s strategiska inriktning. Projektet pågår till och med september 2013.
- Nya möjligheter till frivillig och lönsam personlörörlighet genom att marknadsföra och visa på förtjänster med en kompetensförsörjningsdatabas
- Att skapa kontinuitet för den nyligen startade jobbväxlingsdatabasen.
- Ta vara på erfarenheter som kommit fram i projekt Arbetsplatsutveckling Sjuhärads som avslutades vid årsskiftet 2011/2012. Speciellt erfarenhet från Tranemo Arbetsgivarvarring angående personlörörlighet och samverkan i nätverk.

Mål och aktiviteter 2012

Medarbetarcentrum - kärnverksamhet resultatmål

1. Träffar med kommunernas personalspecialister två gånger/år för information och dialog kring utbud och behov av Medarbetarcentrums tjänster.
2. Minst 30 personer har registrerat sig i databasen med önskemål om jobbväxling.
3. Minst 20 genomförda verksamhetspresentationer i medlemskommunerna.
4. Medarbetarcentrum producerar ett internt utbildningsmaterial att använda vid kompetensutvecklingsinsatser som livs- & karriärplanering och coaching.

Medarbetarcentrum – ”Funktionell Kompetens resultatmål”

1. Marknadsföra - kommunicera projektet – Workshops i alla medlemskommuner
2. Medarbetarcentrum producerar ett ledarskapsutvecklingsprogram tillsammans med Johan Larsson, Mittuniversitetet Östersund.
3. Utbilda minst 20 chefer i ledarskapsmodellen, LMUp
4. Intrimning och användning av AdCore, administrativt IT-verktyg
5. Introduktion av kvalitetssäkrat och användarvänligt PEUP (personalekonomiskt beräkningsprogram).
6. Genomföra Transnationellt utbyte med annat EU-land
7. Medverka till att utvidga och sprida Tranemomodellen och skapa ytterligare legitimitet för systematisk personalrörlighet mellan olika arbetsgivare.
Utveckla samverkan i nätverk och gemensamma kompetensutvecklingsinsatser.

Måluppfyllelse – kommentarer - kärnverksamhet resultatmål

Mål 1

Träffar med personalspecialister har genomförts lokalt i medlemskommunerna.

Mål 2

29 personer har registrerats för jobbväxling.

Mål 3

Det har genomförts 31 verksamhetspresentationer i medlemskommunerna därigenom mött 670 personer.

Mål 4

Det har pågått och det pågår löpande arbete med att framställa ett arbets- och utbildningsmaterial. Det återstår viss kvalitetssäkring och kompletteringar innan det kan betraktas som fullgott. Det kommer hela tiden att behöva uppdateras och kompletteras.

Måluppfyllelse – kommentarer - ”Funktionell Kompetens resultatmål”

MÅL 1

Projektet är kommunicerat hos alla deltagande kommuner i olika fora och i många andra sammanhang som i olika nätverk, Sjuhärads kommunalförbund, direktion, kommunchefer, APT-möten, och fackliga medlemsmöten. En pr-broschyr har framställts och distribuerats.

MÅL 2

Ledarskapsprogrammet startade i maj månad och pågår över en längre tid tom april 2013.

MÅL 3

Det ingår 22 chefer i ledarskapsprogrammet.

MÅL 4

I juni månad togs databasen AdCore i bruk. Nödvändiga kompletteringar och justeringar har gjorts löpande sedan driftsstart. AdCore innehåller applikationer för jobbmatchning, jobbväxling, PEUP, ärenderegistrering och statistik

MÅL 5

PEUP verktyget i den nya versionen är i drift och utöver beräkningar vid personalrörlighet går det att göra prognoser och miniprognoser i flera personalekonomiska sammanhang. PEUP kommer att anpassas så att andra än personalen på MC kan nyttja funktionen på egen hand. T ex chefer, personalspecialister och andra som kan ha behovet.

MÅL 6

Ett transnationellt erfarenhetsutbyte genomfördes 12-16 november i Regionen Murcia, Spanien. Personalrörlighet, arbetsgivarnätverk, arbetsmarknadsfrågor, coachning och uppbyggnaden av vårt ledarskapsprogram och möjliga utvecklingsvägar rörande både forskning och utveckling stod på programmet. Erfarenhetsutbytet uppmärksammades av spansk radio och television.

MÅL 7

Antalet anslutna företag i Tranemo Arbetsgivarvring har ökat och är nu uppe i 22. Aktiviteten har stegrats och det har genomförts två frukostmöten, nätverksträffar för kvinnor, löneadministratörer och ett antal utbildningar. I Svenljunga kommun har det visats ett intresse att ta del av konceptet med Tranemoringen. STT (Svenljunga Tranemo Tidningen) har skrivit flera positiva artiklar om verksamheten.

Tjänsteutbud

Grunden för arbetet i de olika programmen och arbetsmetoderna är att utveckla en effektiv och vägvinnande process.

Medarbetarcentrum arbetar med följande tjänsteutbud:

Kärnverksamhet:

- Jobbmatchning – webbaserad
- Jobbväxling
- Reflekterande samtal – reflektera över aktuell arbetssituation
- Personalekonomiska beräkningar (PEUP)
- Statistik över verksamheten

Köpta tjänster:

- Livs- & karriärplanering individuellt och i grupp
- Coachande samtal
- Chefscoachning
- Chefs- och arbetsgruppsutveckling
- SLG Thomas – Person Profil Analys
- Omställningsprogram, mot nya mål i arbetslivet
- Föreläsningskoncept
- Medverka vid uppbyggnad av nätverk mellan kommuner och externa arbetsgivare

Kärnverksamheten är alltid prioriterad och övrigt utförs i mån av tid. Fördelningen nedlagd tid på kärnverksamhet är 74 % och på köpt tjänst 26 %. Utöver detta tillkommer jobbmatchning och jobbväxling som ingår i kärnverksamheten.

Verksamhet

Under året har drygt 500 medarbetare hanterats i verksamheten via samtal och webbmötningsdatabasen. Andelen enskilda individärenden är kvinnor 82% och män 18%.

Utöver ovanstående har vi haft telefonsupport, ca 2000 samtal, med chefer/ledare och medarbetare. 87 individer har kommit till någon form av positiv förändring, jobbbyte inom den egna kommunen, hos annan kommun, till extern arbetsgivare eller börjat studera. Detta visar att det finns ett behov att jobba för en frivillig och sund personalförhållning.

Efterfrågan på grupputvecklingsprocesser generellt har ökat under året. Insatser har gjorts i 10 arbetsgrupper med sammanlagt 123 individer och i olika kommuner. Chef och gruppcoachning kopplat till våra beräkningsverktyg har visat på framgång och lönsamhet.

Landstinget Sörmland har konsulterat Medarbetarcentrum inför införandet av en intern arbetsförmedling. Vårt jobbmötningsystem har stått som förebild.

Falköpings kommun, personalenheten, har varit på studiebesök på grund av planer att införa någon form av intern jobbmötningsfunktion.

Den 8 november medverkade MC som utställare och föreläsare på Borås stads friskvårdskväll. Föreläsning med temat "Kraft till förändring".

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet är ett underskott om 270 tkr. Underskottet beror på att förväntade intäkter från verksamhetens ESF-projekt "Funktionell kompetens" inte har kunnat hämtas.

Personalresurs	
Administration + verksamhetsledning	1,0
Coacher	3,0

Statistisk redovisning

Syftet med denna statistikredovisning är att samverkanskommunerna ska kunna följa verksamhetens resultatutveckling.

Förutom den mer traditionella statistiken görs en löpande ekonomisk uppföljning/utvärdering/redovisning av Medarbetarcentrums verksamhet via vårt eget utvecklade program PEUP.

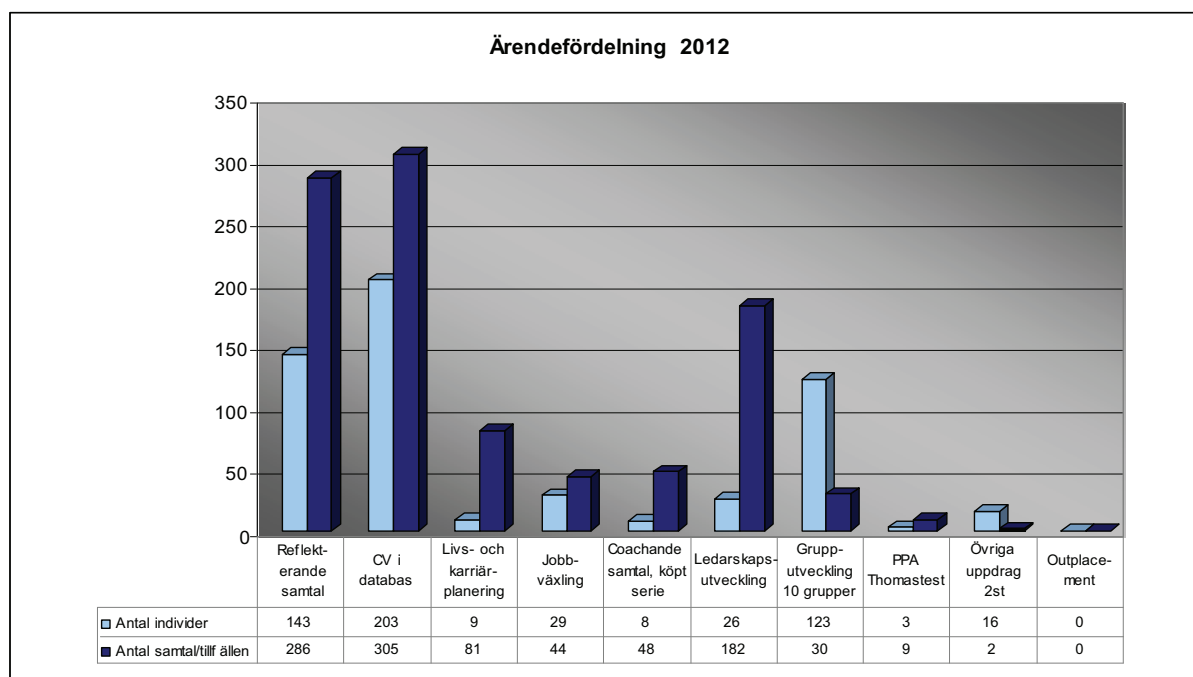
Det kan vara värt att notera att viss lönsamhet hamnar utanför Medarbetarcentrums domän. Flera av Medarbetarcentrums "kunder" bryter upplevd inlåsning i sina kommunala jobb och hamnar externt med god produktivitet. Det skapas samhällsekonomiska intäkter och viss belastning kommer att undvikas hos sjukvård och i sjukförsäkringssystemet etc.

PEUP – Personalekonomiskt resultat

Bland den begränsade mängd ärenden som beräkningar har gått göra på har samtliga medlemskommuner ett positivt utfall. Genomsnittet för alla kommuner är 3 kr tillbaka per satsad krona. Av tekniska skäl, byte av databas, kommer en del ärenden för 2012 att redovisas 2013.

Ärende statistik

74% av våra ärenden/uppdrag ingår i medlemsavgiften och vid 26% tillkommer en kostnad/avgift. Matchning och jobbväxling som också ingår i medlemsavgiften ingår inte i denna beräkning utan tillkommer utöver detta.

Nedan redovisas de personer som efter kontakt med MC kommit till positiv förändring

	Bollebygd	Borås	Mark	Svenljunga	Tranemo	Tidigare medlems-kommun	Totalt
Kvar i nuvarande tjänst pga förändring	0	7	1	0	0	0	8
Ny tjänst samma kommun	1	41	2	1	2	1	48
Ny tjänst annan kommun	1	2	0	3	0	0	6
Ny tjänst externt	1	14	0	1	1	1	18
Studier	0	4	0	0	0	0	4
Arbete + studier	0	1	0	0	0	0	1
Starta eget	0	1	0	0	0	0	1
Arbete + starta eget	0	1	0	0	0	0	1
Totalt, kommun	3	71	3	5	3	2	87
Byter jobb, från kommun inom ringen till egen kommun	0	3	0	0	3	1	7
(Enbart förklaringspost, räknas ej med i resultatet)	0	7	1	0	0	0	8

§ 4 Årsredovisning 2012

Förbundet totalt redovisar ett positivt resultat på 912 tkr. Förbundskansliets resultat är ett överskott om 1 783 tkr varav 806 motsvarar aktieutdelning från Gryning vård AB och 678 tkr i ränteintäkter. Resterande överskott beror på att samtliga tjänster inte varit tillsatta under året. Navet gör ett negativt resultat om 601 tkr beroende på investeringar i ombyggnation. Medarbetarcentrum ett negativt resultat om 270 tkr beroende på att förväntade intäkter från verksamhetens ESF-projekt ”funktionell kompetens” inte kunnat hämtas.

Verksamhetens underliggande omslutning och karaktär har bedömts motivera ett Eget kapital på cirka 4 miljoner kronor. Utgående Eget Kapital är vid årets utgång 7626 tkr varav Navet 623 tkr och Medarbetarcentrum ett underskott om 576 tkr.

Navets egna kapital kommer under 2013 att användas till den påbörjade ombyggnationen samt att verksamheten kommer att låna 1 400 tkr av förbundskansliets egna kapital för att kunna slutföra densamma. Förbundskansliets egna kapital kommer även till viss del att användas för förbundskansliets och Medarbetarcentrums flytt till Simonsland under våren 2013.

Finansieringen i form av avgift från medlemskommunerna har varit 70 kronor per invånare. Av detta betalas 2 kronor/inv. som medlemsavgift till VästKom. För Varbergs och Falkenbergs kommuner är bidraget 11 kronor/inv. Summa medlemsbidrag till förbundet är 15 861 tkr år 2012 varav 8 000 tkr till tillväxtmedel.

Direktionen beslutar

att för egen del godkänna 20130208 upprättat förslag till årsredovisning 2012 för Sjuhärads kommunalförbund samt

att översända årsredovisningen till revisorerna och därefter tillsammans med revisionsberättelse överlämna årsredovisningen till medlemskommunerna

Vid protokollet

Nina Bark
Förbundssekreterare

Justerat av

Ulf Olsson
Ordförande

Christer Johansson

Justeringen tillkännagiven den 1 mars 2013

Rätt utdraget betygar:

Nina Bark

Medlemskommunerna Sjuhärads
kommunalförbund

Årsredovisning 2012 samt revisorsberättelse

Direktionen för Sjuhärads kommunalförbund beslutade vid sitt sammanträde den 8 februari 2013 att fastställa årsredovisning för 2012 samt att översända densamma tillsammans med revisorsberättelsen till medlemskommunerna för antagande.

Medlemskommunernas beslut meddelas Sjuhärads kommunalförbund

till förbundssekreterare Nina Bark på följande adress:

nina.bark@sjuharad.se

alternativt

Nina Bark
Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund
Olovsholmsgatan 32
506 34 Borås

SJUHÄRADS KOMMUNALFÖRBUND

Lena Brännmar
Förbundsdirektör

Bilaga

1. Protokollsutdrag 2013-02-08 §4
2. Årsredovisning 2012
3. Granskningsrapport från revisorerna

Diarienumr 13-44

Avsägelse från samtliga kommunala uppdrag

Ärendebeskrivning

Per-Eric Stjerna (FP) har 2013-01-28 lämnat in avsägelse från samtliga sina kommunala uppdrag från 2013-04-01 och Kommunstyrelsen har att utse nya ledamöter på uppdragen:

- * Ersättare i Krisledningsnämnden
- * Ledamot i Rådet för pensionärer och personer med funktionshinder (för kommunala handikapprådet)
- * Representant i Etableringsrådet för Borås Etableringscenter
- * Ledamot i Samrådsorganet för Närvårdssamverkan i Södra Älvsborg
- * Ledamot i ledningsgruppen för gymnasiesamverkan, Sjuhärads kommunalförbund.

Beredningsförslag

Valberedningen föreslår följande ledamöter på Uppdragen:

- * Ersättare i Krisledningsnämnden: Leif Gunnarsson (FP)
- * Ledamot i Rådet för pensionärer och personer med funktionshinder (för kommunala handikapprådet): Marianne Andersson (C)
- * Representant i Etableringsrådet för Borås Etableringscenter: Marianne Andersson (C)
- * Ledamot i Samrådsorganet för Närvårdssamverkan i Södra Älvsborg: Marianne Andersson (C)
- * Ledamot i ledningsgruppen för gymnasiesamverkan, Sjuhärads kommunalförbund: Marianne Andersson (C)

BORÅS STAD

Stadsrevisionen

Sjuhärads kommunalförbund

Granskning av årsredovisning 2012.

Vid granskning av *Balans- och Resultaträkningarna* har följande moment utförts:

- Avstämning av ingående balanser.
- Avstämning mot redovisningen.
- Avstämning mot specifikationer och noter.

Balans- och Resultaträkning är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och ger en rättvisande bild av ekonomisk ställning per den 31 december 2011. Det egna kapitalet uppgår till 7 626 tkr (6 714 tkr) inklusive årets resultat på 912 tkr (1 882 tkr) Föregående års siffror inom parantes.

Det finansiella målet är att det egna kapitalet skall uppgå till cirka 4 mnkr. Detta mål överskrids med bred marginal i årets bokslut.

Vid genomgången av bokslutet har bland annat följande iakttagelser gjorts och diskuterats med berörda:

- Sammanlagt 716 537 kr har aktiverats på konto 1210 "Maskiner och inventarier" och avser olika installationer i Navets verksamhet. Dessa bör bokföras på ett särskilt konto, exempelvis 1232 "Installationer på annans fastighet".
- 1 500 000 kr har bokförts på konto 5099 "Övriga lokalkostnader Navet". Beloppet (+ moms) har fakturerats av Simonsland Nybron AB och avser ombyggnad (el, vatten, väggar mm) av befintliga lokaler på Navet. Motiv finns för att hela kostnaden kan belasta årets resultat.
- En återbetalning på, under året erhållet statsbidrag, till Migrationsverket på totalt 583 333 kr har skuldbokförts och belastat 2012 års resultat.
- Navet har, enligt ett samarbetsavtal, fått 250 000 kr (+ moms) som ett investeringsbidrag från Borås Energi och Miljö AB.

Under år 2010 gjordes en granskning av den interna kontrollen. Konstaterades då att förbundet inte tagit fram någon intern kontrollplan. Enligt uppgift har arbetet med att ta fram en intern kontrollplan avstannat, men man avser att återuppta arbetet under våren 2013.

GRANSKNINGSRAPPORT

Rutinen för utbetalning av beslutade projektstöd har gått igenom med ekonomi-ansvarig. Det kan noteras att flera projekt som beviljats stöd under 2012 och tidigare år, ännu inte rekvirerat några pengar.

Under våren 2010 genomförde revisionen en granskning av förbundets styrning och uppföljning av tillväxtprojekt. I granskningsrapporten rekommenderas Direktionen att ta en aktivare del i att följa pågående projekt och förbättra uppföljning och utvärdering ur ett resultatperspektiv.

I årsredovisningen för 2010 angavs att man tagit fram ett nytt instrument för att löpande följa upp och utvärdera projekt som får stöd från kommunalförbundet.

I årsredovisning 2011 anges att under slutet av året har arbetet med att följa upp och utvärdera projekt som stöds av förbundet intensifierats. Arbetet fortsätter.

I årsredovisning 2012 finns ett avsnitt om mål och resultatuppfyllelse för del av förbundets egen verksamhet. Någon redovisning av resultat/effekter av de externa projekt som förbundet ger bidrag till (ca 75 st) görs ej i årsredovisningen.

I bilagorna 1 och 2 görs en bra redovisning av verksamhet och måluppfyllelse vid Navet och Medarbetarcentrum. Varför redovisas dessa enheter i bilagor till årsredovisningen?

Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Jag har inte funnit något som ger anledning till anmärkning.

Borås 2013-02-20

Lars Magnusson
Certifierad kommunal revisor

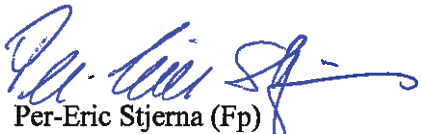
Till

Vårgårda kommun

Avsägelse kommunala uppdrag

På grund av ändrade privata förhållanden kommer jag att flytta till Borås kommun. Därför avsäger jag mig mina samtliga kommunala uppdrag fr o m 1 april 2013.

Asklunda 2013 01 28

Per-Eric Stjerna (Fp)

Personalavdelningen Margareta Rehn

Policy för doftfrihet i kommunens verksamheter

Policyns syfte

Syftet med policyn är att förebygga hälsoeffekter och symtom som har samband med starka dofter samt att underlätta tillvaron för människor som har allergier och astma eller annan överkänslighet. Det innebär att den fysiska miljön i kommunens lokaler ska anpassas så att tillgängligheten för doftkänsliga personer säkras.

Bakgrund

Många av de verksamheter som kommunen bedriver omfattas av miljöbalkens krav på inomhusmiljöer, t ex inom områdena utbildning, vård och annat omhändertagande, olika boendeformer och offentliga lokaler. Den som äger en fastighet eller driver en verksamhet ska ha kunskap om hur miljöerna påverkar människors hälsa och fortlöpande bevaka vilka risker som kan finnas. Redan när man konstaterar en risk för olägenhet ska denna förebyggas genom lämpliga åtgärder. I begreppet olägenhet för människors hälsa innefattas påverkan på människor t ex allergiker.

Arbetsmiljölagen ålägger arbetsgivare att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete, där bl a inomhusmiljö och allergifrågor ingår.

Parfymerade produkter och andra irriterande dofter kan orsaka besvär på olika sätt såsom luftvägsbesvär, astma, huvudvärk m m. Produkter att särskilt beakta är t ex

- parfymer, rakvatten och andra kroppsvårdsprodukter, tvätt- och sköljmedel.
- rengöringsmedel
- blommor och växter
- doftljus, doftblock m m

Beträffande röklukt har kommunen sedan tidigare beslutat om rökfri arbetstid i och i nära anslutning till kommunens lokaler.

Enligt kommunens rutiner ställs vid upphandling av kemiska produkter krav på doftfrihet.

Mål

Ingen som vistas i, arbetar i eller besöker lokaler där kommunal verksamhet bedrivs ska drabbas av symtom på grund av starka dofter.

Handlingsplan

Personal, brukare, förtroendevalda och allmänhet ska informeras om vikten av att visa hänsyn och inte använda parfym eller andra starkt doftande hygienprodukter vid arbete i eller besök i kommunala lokaler.

Förtroendevalda ansvarar för att följa policyn genom att inte använda starkt doftande hygienprodukter under tid de utför uppdrag mot ersättning.

Medarbetare ansvarar för att följa policyn genom att inte använda starkt doftande hygienprodukter under arbetstid.

Varje chef ansvarar för att regelbundet informera om policyn på arbetsplatsträffar samt vid nyanställning.

Tydlig skyltning skall ske i kommunala lokaler om att starka dofter kan ge besvär och att dessa dofter skall undvikas.

Kommunens verksamheter ska i första hand använda sig av de doftfria kemiska produkterna som ingår i kommunens upphandling.

Uppföljning

Denna policy ska följas upp i samband med verksamheternas årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Diarienumr 13-69

Motion angående skötsel/vård av Vårgårda kommuns tätortsnära natur

Ärendebeskrivning

Miljöpartiet de Gröna, genom Ingvar Svantesson, har 2013-02-26 lämnat in en motion angående skötsel/vård av Vårgårda kommuns tätortsnära natur.

I motionen yrkas att kommunen ska ta vara på förutsättningarna för ökad boendeattraktion genom att ge uppdrag till en naturvårdare/landskaparkitekt att på kommunalägd mark göra naturvårds- /skötselplaner som bidrar till ökad biologisk mångfald och trivsel.

Motionen hänvisar till Vision 2018 och åtgärder för ökad boendeattraktion och tar bl a upp: Den tätortsnära skogen är värdefull ur naturvårdssynpunkt. Områdena Ekhagen och Tånga Hed har skötselplaner men för den numera unika Kesbergsskogen saknas skötselplan som säkrar att skogen även framöver är en variationsrik och intressant skog. Att bevara och utveckla den tätortsnära naturens olika miljövärden är viktigt för Vårgårdas attraktionskraft.

Motionen tar också upp att en del av kommunens gräsmattor och vägslänter borde vara lämpliga att förvandlas till blomsterängar.

Kommunfullmäktige beslutade 2013-02-27 § 27 att överlämna motionen till Kommunstyrelsen för beredning.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Motionen överlämnas till kommunchefen för beredning.

Från: Ingvor Andersson <ingvor@doftrfri.se>
Till: <kommunen@vargarda.se>
Datum: 2011-09-22 11:17
Ärende: Medborgarförslag

Förslag till doftfrihet i kommunens verksamheter.

***Bakgrund*.**

I Sverige är 6.3 % av befolkningen doftöverkänsliga och cirka 1/3 upplever obehag när de utsätts för påträngande dofter. Antalet ökar år från år. Diagnosen är Sensorisk Hyperreaktivitet (SHR) och ställs utifrån symtom och provokationstester. Det kemiska sinnet har överreagerat. SHR är ett handikapp. Att leva med SHR innebär en kamp varje dag för att undvika dofter och kemikalier – på bussen, i affären, på biografen och inte minst vid kontakt med vårdgivare och myndigheter. SHR ska ej förväxlas med allergi, även om benämningar som parfym- och doftallergier förekommer. Det finns ingen verksam medicin eller annan behandling som hjälper. Reaktionen på dofter varierar, men vanliga besvär är svåra astmaliknande tillstånd: svår nästäppa, huvudvärk och migrän, nedsatt tankeförmåga och svår trötthet som kan sitta i flera dagar efter exponering. De flesta med diagnosen SHR har väldigt svårt att fungera i samhället och på sitt arbetet men även socialt.

Den kemiska överkänsligheten gör att de dessutom har besvär med en lång rad produkter som vi omger oss med i vardagen.

Vad utlöser besvärerna?

Kroppsvårdande produkter så som parfymer, rakvatten, schampo, lotion, deodoranter och hårvårdsprodukter som inte är helt parfymfria/doftrfria.

Tvätt, rengöring och lokalvård.

Parfymerade tvålar i Tvåautomater, tvätt av lakan o handdukar med parfymerat tvättmedel inkl sköljmedel. Städning kan i dag lätt skötas med metoder utan kemikalier och dofter.

Andra orsaker: Röklukt - även från kläder, blommor, färg, matos, nya möbler etc..

***Verksamheter som bör omfattas av beslutet:**

*

Hemtjänst	personal
Äldreboende	personal lokal
Skolor	personal lokal
Barnomsorg	personal lokal
Bibliotek	personal lokal
Badhus och gym	personal lokal
Sporthallar	lokal

Kommunens övriga verksamhet där det förekommer möten med brukare och besökare.

Av kommunens miljöpolicy framgår att relevanta miljökrav skall ställas vid upphandling, beställningar och inköp. Således skall kravmärkta, doftfria produkter användas. När det gäller rökning bör det vara förbud att röka i arbetskläder som kommunen tillhandahåller och i omedelbar närhet av kommunens lokaler.

Handikappolitiken syftar till att skapa ett likvärdigt medborgarskap. En del i det arbetet är att åtgärda bristande tillgänglighet i samhället.

Nationell handlingsplan för handikappolitiken

I Nationell handlingsplan för handikappolitiken – Från patient till medborgare som antogs av riksdagen år 2000 finns tre prioriterade områden; tillgänglighet, bemötande och att handikapperspektivet ska genomsyra alla samhällssektorer. De nationella målen för handikappolitiken innehåller en samhällsgemenskap med mångfald som grund, att samhället utformas så att människor med funktionshinder blir fullt delaktiga i samhället och att jämlikhet uppnås mellan könen för personer med funktionshinder.

Det betonas särskilt att planen omfattar alla personer med funktionshinder (även dolda) och att tillgänglighet inte endast omfattar fysisk tillgänglighet till lokaler och verksamheter utan också att t ex personer med allergi och annan överkänslighet får ökade möjligheter att röra sig fritt i olika miljöer.

Med stöd av ovanstående nationella handlingsplan föreslår jag att kommunfullmäktige,

- 1) beslutar om doftfrihet i verksamheten i enlighet med bifogat förslag samt att
- 2) beslut tas om lämpliga åtgärder för uppföljning och genomförande av ovanstående beslut.

--

Vänliga doftfria hälsningar,
Ingvor Andersson

mail: ingvor@doftfri.se

web: <http://www.doftfri.se/>

Vårgårda den 25 februari 2013

Motion ang skötsel /vård av Vårgårda kommuns tätortsnära natur

Vision 2018 – åtgärder för ökad boendeattraktion

Vårgårda kommun vill öka antalet innevånare för att få ett bättre skatteunderlag och därigenom också få möjlighet att ge bättre medborgarservice – en bra och nödvändig målsättning för en liten kommun. För att lyckas få fler att stanna kvar eller flytta in till Vårgårda har kommunen satsat på fyra fokusområden varav Miljö är ett område. Bra naturvård på kommunens egna marker gynnar både miljö och boendeattraktion och konsekvent utförd kan det skapa en unik karaktär åt Vårgårda.

Tätortsnära skog

Kesbergsskogen, Tånga Hed, Ekhagen m fl områden är värdefulla ur naturvårdssynpunkt och dessutom andningshål för många Vårgårdabor. Kanske är promenad, löpning eller skidåkning i våra friluftsområden invånarnas mesta fritidssysselsättning. Att bevara och utveckla den tätortsnära naturens olika miljövärden är därför viktigt för Vårgårdas attraktionskraft. Och att få ha blåbär, smultron, lummer och kantareller in på knuten ger livskvalitet. Ekhagen och Tånga Hed har skötselplaner men för den numera unika Kesbergsskogen saknas skötselplan som säkrar att skogen även framöver är en variationsrik och intressant skog.

Gräsmattor och vägslänter

När det gäller kommunala gräsmattor och vägslänter borde en del av dessa vara lämpliga att förvandlas till blomsterängar genom sådd av ängsfrö. Genom upptagning av klippt gräs utmagras jorden vilket också innebär att ängsväxter och ljung spontant etablerar sig. På ängsytor räcker det med slåtter ett par gånger per år vilket på sikt kan innebära en ekonomisk besparing och uppsamlat gräs kan användas till biogas eller kompost.

Skötsel/naturvårdsplan

Miljöpartiet yrkar på att kommunen skall ta vara på förutsättningarna för ökad boendeattraktion genom att ge uppdrag till en naturvårdare/landskapsarkitekt att på kommunalägd mark göra naturvårds/skötselplaner som bidrar till ökad biologisk mångfald och trivsel.

Miljöpartiet ge Gröna i Vårgårda

gm Ingvar Svantesson

Pontus Lilja
pontus.lilja@vargarda.se

Diariennr 13-35

Medborgarundersökning – 2012

Ärendebeskrivning

Under hösten 2012 genomfördes Medborgarundersökning i Vårgårda kommun. Mellan den 13 september och den 9 november 2012 tillfrågades 500 personer i åldrarna 18-84 år. Av dessa besvarade 258 stycken, 52%, enkäten, vilket tangerar svarsfrekvensen sett till medelvärde för samtliga deltagande kommuner, vilket var 68 stycken.

I ärendet följer en sammanfattning av de resultat som Statistiska Centralbyrån har levererat i en rapport samt rapportbilaga. Kommunförvaltningen har analyserat resultaten och redovisar dem som information till sammanfattningen.

I resultaten föreslås områden inom Nöjd-Kund-Index vad Vårgårda kommun bör prioritera för områden för att ändra attityder och uppfattningar inom:

En plats att leva och bo på (Nöjd-Region-Index)
Prioritera: Bostäder och Fritidsmöjligheter

Medborgarna om kommunens verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index)
Prioritera: Förskola, Stöd för utsatta personer, Gator och vägar, Äldreomsorgen, Grundskolan och Miljöarbete

Medborgarna om inflytandet i kommunen (Nöjd-Inflytande-Index)
Prioritera: Påverkan och Förtroende

I analysen redogörs för de siffror som redovisats som grund för dessa prioriteringar. Dessutom granskas materialet och hur undersökningen genomförts.

Beredningsförslag

Kommunförvaltningen föreslår Kommunstyrelsen att godkänna rapport samt resultatanalys av Medborgarundersökning 2012.

Pontus Lilja
pontus.lilja@vargarda.se

Medborgarundersökning Hösten 2012

Rapportsammanfattning & analys

Datum
2013-03-19

Innehåll

1 . Sammanställning Statistiska Centralbyråns rapport, Medborgarundersökning hösten 2012	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.1.1 Medborgarundersökning.....	3
1.1.2 Analysmodell Nöjd-Kund-Index (NKI).....	3
1.1.3 Effektmått.....	4
1.1.4 Felmarginal.....	5
1.2.1 Avgränsningar.....	5
1.2.2 Kompletteringar.....	5
2. Resultat SCB:s Medborgarundersökning.....	6
2.1 Nöjd-Region-Index (NRI).....	6
2.2 Nöjd-Medborgar-Index (NMI).....	8
2.3 Nöjd-Inflytande-Index (NII).....	10
2.4 Inkomna synpunkter i öppna svar.....	12
2.4.1 Inkomna svar	12
2.4.2 Redovisning av synpunkter i öppna svar	12
3 Analys.....	14
3.1 Population och urval.....	14
3.2 Analys av Nöjd-Region-Index (NRI).....	15
3.2.1 Helhetsbetyg NRI.....	15
3.2.2 NRI efter kön.....	16
3.2.3 NRI efter ålder.....	16
3.2.4 NRI efter boende i centralort och utanför centralort.....	16
3.2.5 NRI efter boendetid i kommunen.....	17
3.2.6 NRI efter erfarenhet av kollektivtrafik.....	17
3.3 Analys av Nöjd-Medborgar-Index (NMI).....	17
3.3.1 NMI efter kön och ålder	20
3.3.2 NMI efter verksamhetserfarenhet	20
3.3.3 NMI efter boende i centralort och utanför centralort.....	21
3.4 Analys Nöjd-Inflytande-Index (NII).....	22
3.4.1 NII efter kön och ålder	23
4 Summering	24

Pontus Lilja
pontus.lilja@vargarda.se

1 . Sammanställning Statistiska Centralbyråns rapport, Medborgarundersökning hösten 2012

1.1 Bakgrund

På uppdrag av kommunledningen i Vårgårda kommun, är en sammanfattning av Statistiska Centralbyråns Medborgarundersökningsrapport genomförd. Statistiska centralbyrån, SCB, erbjuder Sveriges kommuner att delta i en medborgarundersökning varje vår och höst. Sedan undersökningen genomfördes första gången hösten 2005 har 254 kommuner deltagit och 203 av dessa har deltagit mer än en gång. Vårgårda kommun har deltagit i SCB medborgarundersökning vid tre tillfällen; 2005, 2007 samt 2012. 2012 deltog 68 kommuner.

1.1.1 Medborgarundersökning

Statistiska Centralbyrån använder en särskild standard för att indexera och mäta svaren i den enkät som delas ut till ett urval av ett förutbestämt antal medborgare. Resultatet i undersökningen analyseras med SCB:s analysmodell Nöjd-Kund-Index (NKI). Analysmodellen syftar till att visa vad som bör prioriteras för att öka nöjdheten bland kommunens medborgare. Undersökningen analyserar tre delar med varsitt helhetsbetyg. Dessa är; Nöjd-Region-Index (NRI) med frågor om kommunen som plats att bo och leva på, Nöjd-Medborgar-Index (NMI) med frågor om kommunens olika verksamheter och den tredje heter Nöjd-Inflytande-Index (NII) med frågor om medborgarens inflytande på kommunala beslut och verksamheter. Metoden omarbetades 2010 av SCB i samarbete med flera kommuner vilket medfört att jämförelser mellan tidigare deltagande är begränsat. Mellan den 13 september och den 9 november 2012 tillfrågades 500 personer i åldrarna 18-84 år. Av dessa besvarade 258 stycken, 52%, enkäten, vilket tangerar svarsfrekvensen sett till medelvärde för samtliga deltagande kommuner.

1.1.2 Analysmodell Nöjd-Kund-Index (NKI)

SCB:s Nöjd-Kund-Index byggs av ett mått för totalnöjdheten, NKI, samt av ett antal faktorer som speglar olika delar av den undersökta verksamheten. Helhetsbetyget mäts sedan i modellerna NRI, NMI och NII. Varje modell består av flera faktorer som mäts med olika frågor. Medborgaren sätter betyget på de enskilda frågorna på en 10-gradig skala, där 1 är lägsta betyg och 10 är högsta betyg. Dessa betyg räknas som betygsindex, vilket innebär att resultaten omvandlas till en ny skala som går från 0-100. Ju högre värde desto nöjdare är medborgaren med faktorn. Betygsindex ger följande indexvärden:

Datum
2013-03-19

Betygsindex	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Indexvärde	0	11,1	22,2	33,3	44,4	55,6	66,7	77,8	88,9	100

SCB har genomfört undersökningar där de svarande får ange var på skalan olika omdömen passar in. Resultaten visar:

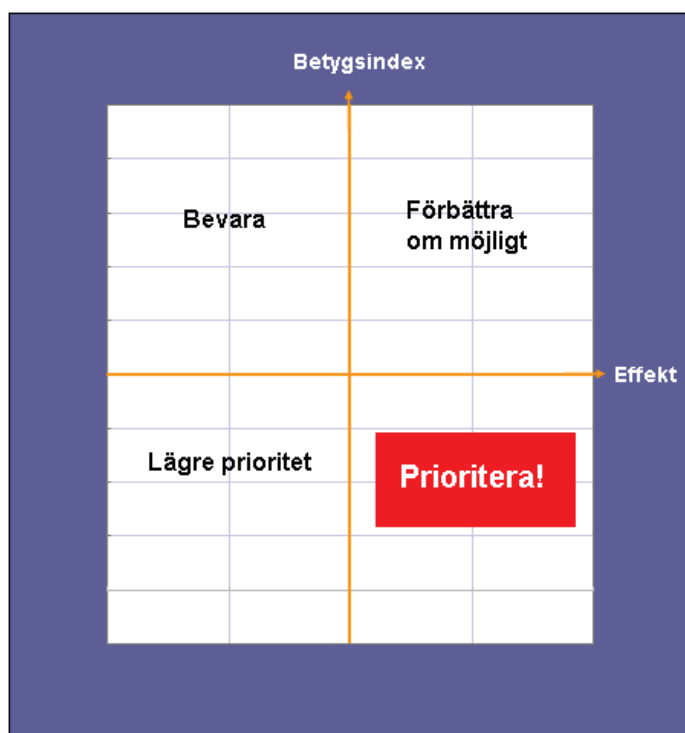
- < 5 - Inte godkänt, motsvarande 40 indexvärde
- 6 - Nöjd, motsvarande 55 indexvärde
- > 8 - Mycket nöjd, motsvarande 75 indexvärde

1.1.3 Effektmått

Effektmåttet utgör samband mellan NKI och respektive faktor. Måttet anger i vilken utsträckning NKI (MRI, NMI och NII) förväntas förändras vid en förändring av faktorns betygsindex med fem enheter. Ett effektmått på 1,0 innebär att NKI (helhetsbetyget) förväntas öka med en enhet om faktorns indexvärde ökar med fem enheter. På samma sätt förväntas det att sjunka.

Vad innebär detta för vår tolkning av resultaten? Effektmåttet anger enbart förväntad påverkan på helhetsbetyget som en förändring av faktorns betygsindex skulle innebära. **Om en faktor får ett lågt betygsindex och ett lågt effektmått beror det på att faktorn har ett lågt samband med hur de som grupp satt sina helhetsbetyg.** Sambandet mellan deras helhetsbetyg och betyg på faktorn kan vara betydligt starkare för andra faktorer i modellen.

För att på ett överskådligt sätt visa resultaten placeras faktorerna in i ett fyrfältsdiagram, en så kallad prioriteringsmatris. I matrisen placeras varje faktor in efter sitt betygsindex och sitt effektmått. Ju högre upp i diagrammet en faktor ligger desto nöjdare är medborgarna med faktorn. Ju längre åt höger en faktor ligger desto större påverkan förväntas en förändring av dess betygsindex ha på NKI.

Datum
2013-03-19

Det innebär att det går att identifiera faktorer som bör prioriteras genom att läsa av diagrammet.

Prioritera: Det är de med lågt betygsindex och högt effektmått som hamnar i rutan nere till höger.

Förbättra om möjligt: Prioritering nummer två är de som ligger högt uppe till höger, de som ger ganska högt betygsindex fast ändå har högt effektmått.

Lägre prioritet: Förbättring påverkar inte NRI

Bevara: En minskning i betygsindex kan leda till effektmått ökar och då hamnar i den prioriterade delen av matrisen.

1.1.4 Felmarginal

Till varje faktors indexvärde följer en felmarginal som beaktar den osäkerhet som härrör från att endast ett urval av medborgarna har tillfrågats och att alla i urvalet inte har besvarat enkäten. Felmarginalen skapar ett så kallat 95-procentigt konfidensintervall. Ett betygsindex på 50 med en felmarginal +/- 5 innebär att det sanna värdet med 95 procents säkerhet ligger i intervallet 45-55.

1.2.1 Avgränsningar

Redogörelsen i denna sammanfattning avgränsar sig till att endast redogöra resultaten för de tre huvudkategorierna och vad de består av följt av en analys av de värden som framgår för dessa samt innehållande faktorer. För en fördjupad läsning och fler resultat och fler variabelfördelningar rekommenderas den ursprungliga rapporten samt utförliga rapportbilagan. För redovisningen av resultaten så är detta en sammanfattning av rapport och rapportbilaga. För, för denna handling, tillhörande analys behövs dock all data tas hänsyn till, inte endast de sammanfattade.

Vårgårda kommun har deltagit i Medborgarundersökningen våren 2005 och våren 2007. Inför 2010 så genomgick enkäten en helhetsöversyn vilket har inneburit en del förändringar. Dessa förändringar ger att vissa faktorer inte längre går att jämföra med tidigare resultat.

1.2.2 Kompletteringar

Fokus i rapporten behandlar först och främst mätvärden, de kvantitativa resultaten av medborgarundersökningen. Det finns dock tillägg till resultaten, och det är de inkomna synpunkter i fritext som bifogas resultaten. De kommer att behandlas separat och tas fram som belysande exempel för de resultat rapporten i övrigt visar. Dessutom ingår inte de öppna svaren i vare sig huvudrapporten eller i rapportbilaga, varför det är viktigt att få med dem i en mer ordnad form.

Rapportbilagan redogör inte för varje fråga i enkäten mer än totalbetyg och uppdelningen mellan män och kvinnor. De kan alltså belysas tydligare för varje fråga i enkäten, medan resten variablerna blir mer övergripande.

Datum
2013-03-19

2. Resultat SCB:s Medborgarundersökning

2.1 Nöjd-Region-Index (NRI)

NRI avser att mäta hur medborgarna bedömer en kommun som en plats att bo och leva på. NRI ger sammanfattande index av faktorerna (varje faktor mäts genom flera frågor) :

Tabell 1 Nöjd-Region-Index med faktorer

	Betygsindex	Felmarginaler
NRI	54	+/- 3,0
Rekommendation	53	+/- 3,8
Kommersiellt utbud	61	+/- 2,9
Kommunikationer	60	+/- 2,6
Utbildningsmöjligheter	58	+/- 3,0
Trygghet	58	+/- 3,2
Fritidsmöjligheter	57	+/- 2,6
Bostäder	53	+/- 2,9
Arbetsmöjligheter	51	+/- 3,3

Det sammanfattade betygsindex för Vårgårda kommun är 54. Det är lägre jämfört med genomsnittresultatet för de 120 deltagande kommunerna som är 60. Kommuner i samma storleksklass har betygsindex 58 vilket innebär att det är även här lägre.

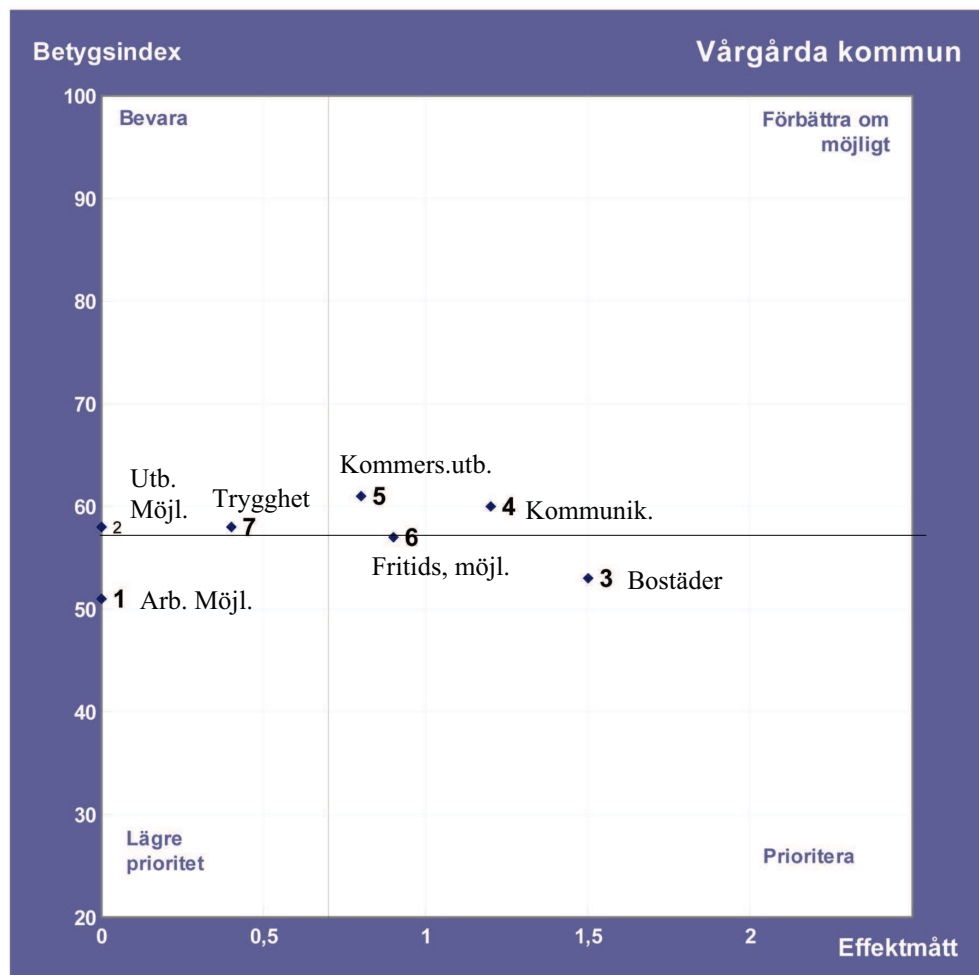
Rapportbilaga redovisar fördelningen av betygsindex och NRI för:

- Kvinnor respektive män
- Centralortsboende respektive utanför tätorten boende
- Ålder
- Boendetid i kommunen i år
- Erfarenhet av kollektivtrafik

Datum
2013-03-19

Denna uppdelning ger en bild av huvudfaktorerna i prioriteringsmatrisen. De faktorer som bör prioriteras är alltså de med lågt betyg och ett högt effektmått.

Tabell 2 Prioriteringsmatris NRI (Nöjd-Region-Index)

Tabell 3 Betygsindex och effektmått

Faktor	Betygs-index	Effekt-mått
Arbetsmöjligheter	51	0,0
Utbildningsmöjligheter	58	0,0
Bostäder	53	1,5
Kommunikationer	60	1,2
Kommersiellt utbud	61	0,8
Fritidsmöjligheter	57	0,9
Trygghet	58	0,4

Det som framgår av prioriteringsmatrisen är således att de faktorer som bör prioriteras är: Bostäder och Fritidsmöjligheter. Genom att höja betygsindexet på de, skulle NRI kunna höjas på deras låga betyg och höga effektmått. Mindre insatser innebär större resultat. De faktorer som bör förbättras om möjligt är: Kommersiellt utbud och Kommunikationer. För att få en bild av vad som ingår i de faktorerna, se rapportbilaga.

NRI för Vårgårda blev 54 år 2012. 2007 var värdet 62. Index för faktor Rekommendation blev 53 år 2012. 2007 var värdet 64.

Datum
2013-03-19

2.2 Nöjd-Medborgar-Index (NMI)

NMI är det sammanfattande betyget för hur medborgarna bedömer kommunernas verksamheter. NMI ger sammanfattande index av faktorerna (varje faktor mäts genom flera frågor) :

Tabell 4 Nöjd-Medborgar-Index med faktorer

	Betygsindex	Felmarginaler
NMI	44	+/- 5,3
Bemötande och tillgänglighet	52	+/- 4,1
Vatten och avlopp	76	+/- 4,4
Räddningstjänsten	72	+/- 3,3
Gymnasieskolan	61	+/- 7,2
Renhållning och sophämtning	60	+/- 4,6
Idrotts- och motionsanläggningar	57	+/- 3,8
Kultur	56	+/- 6,4
Förskolan	54	+/- 6,7
Gång- och cykelvägar	50	+/- 7,0
Gator och vägar	48	+/- 6,8
Miljöarbete	48	+/- 7,2
Grundskolan	45	+/- 7,1
Stöd för utsatta personer	42	+/- 2,7
Äldreomsorgen	37	+/- 3,5

Det sammanfattade betygsindex för Vårgårda kommun är 44. Det är lägre jämfört med genomsnittresultatet för de 120 deltagande kommunerna som är 54. Kommuner i samma storleksklass har betygsindex 52 vilket innebär att det är även här lägre.

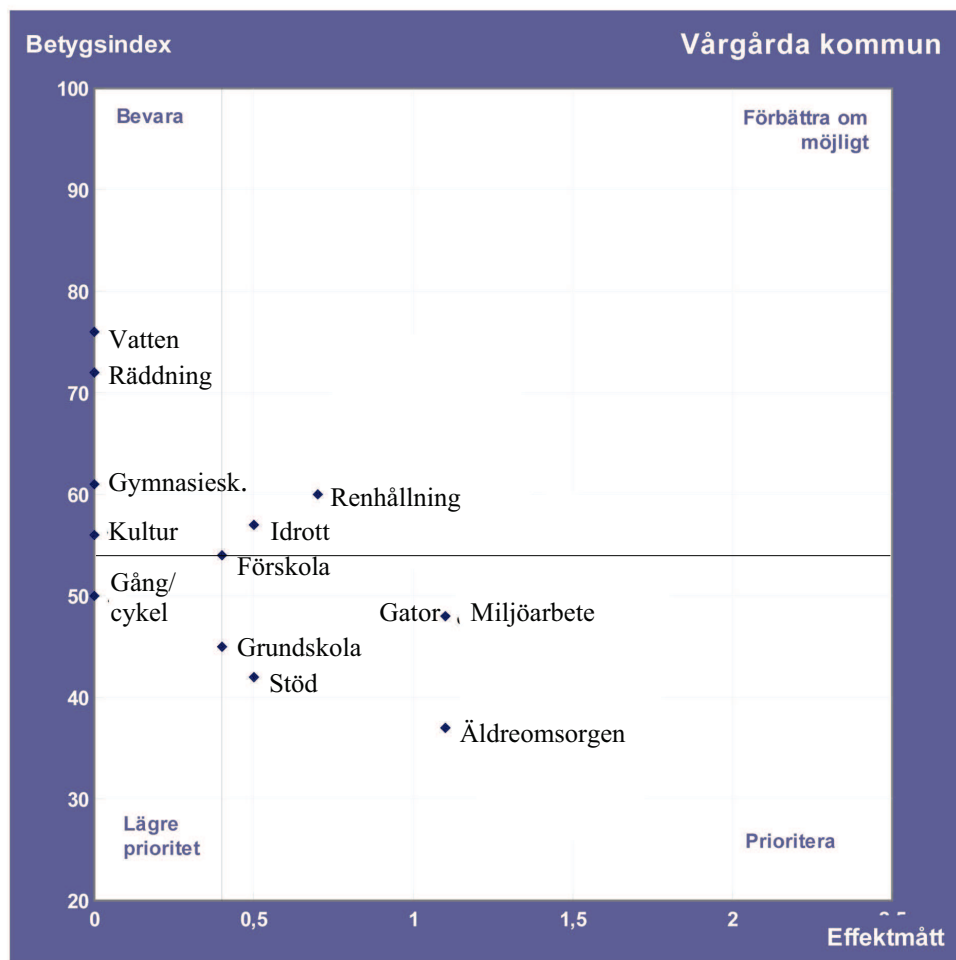
Rapportbilaga redovisar fördelningen av betygsindex och NMI för:

- Kvinnor respektive män
- Centralortsboende respektive utanför tätorten boende
- Ålder
- Boendetid i kommunen i år
- Erfarenhet av kollektivtrafik
- Erfarenhet av förskola
- Erfarenhet av grundskola
- Erfarenhet av gymnasieskola
- Erfarenhet av äldreomsorg
- Erfarenhet av socialtjänsten
- Har kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen

Datum
2013-03-19

Denna uppdelning ger en bild av huvudfaktorerna i prioriteringsmatrisen. De faktorer som bör prioriteras är alltså de med lågt betyg och ett högt effektmått.

Tabell 5 Prioriteringsmatris NMI (Nöjd-Medborgar-Index)

Tabell 6 Betygsindex och effektmått

Verksamhet	Betygsindex	Effektmått
Förskolan	54	0,4
Grundskolan	45	0,4
Gymnasieskolan	61	0,0
Äldreomsorgen	37	1,1
Stöd för utsatta personer	42	0,5
Räddningstjänsten	72	0,0
Gång- och cykelvägar	50	0,0
Gator och vägar	48	1,1
Idrott- och motionsanläggningar	57	0,5
Kultur	56	0,0
Miljöarbete	48	1,1
Renhållning och sophämtning	60	0,7
Vatten och avlopp	76	0,0

Datum
2013-03-19

Det som framgår av prioriteringsmatrisen är således att de faktorer som bör prioriteras är: Förskola, Stöd för utsatta personer, Gator och vägar, Äldreomsorgen, Grundskolan och Miljöarbete. Genom att höja betygsindexet på de, skulle NMI kunna höjas på deras låga betyg och höga effektmått. Mindre insatser innebär större resultat. De faktorer som bör förbättras om möjligt är: Idrott- och motionsanläggningar samt Renhållning och sophämtning. För att få en bild av vad som ingår i de faktorerna, se rapportbilaga.

NMI för Vårgårda blev 44 år 2012. 2007 var värdet 52.

2.3 Nöjd-Inflytande-Index (NII)

NII avser att mäta hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande i kommunen. NII ger sammanfattande index av faktorerna (varje Faktor mäts genom flera frågor) :

Tabell 7 Nöjd-Inflytande-Index med faktorer

	Betygsindex	Felmarginaler
NII	37	+/- 4,6
Kontakt	48	+/- 3,7
Information	46	+/- 3,5
Förtroende	43	+/- 5,1
Påverkan	37	+/- 4,0

Det sammanfattade betygsindex för Vårgårda kommun är 37. Det är lägre jämfört med genomsnittresultatet för de 120 deltagande kommunerna som är 39. Kommuner i samma storleksklass har betygsindex 39 vilket innebär att det är även här lägre. Ingen av dessa jämförande värden är statistiskt säkerställda.

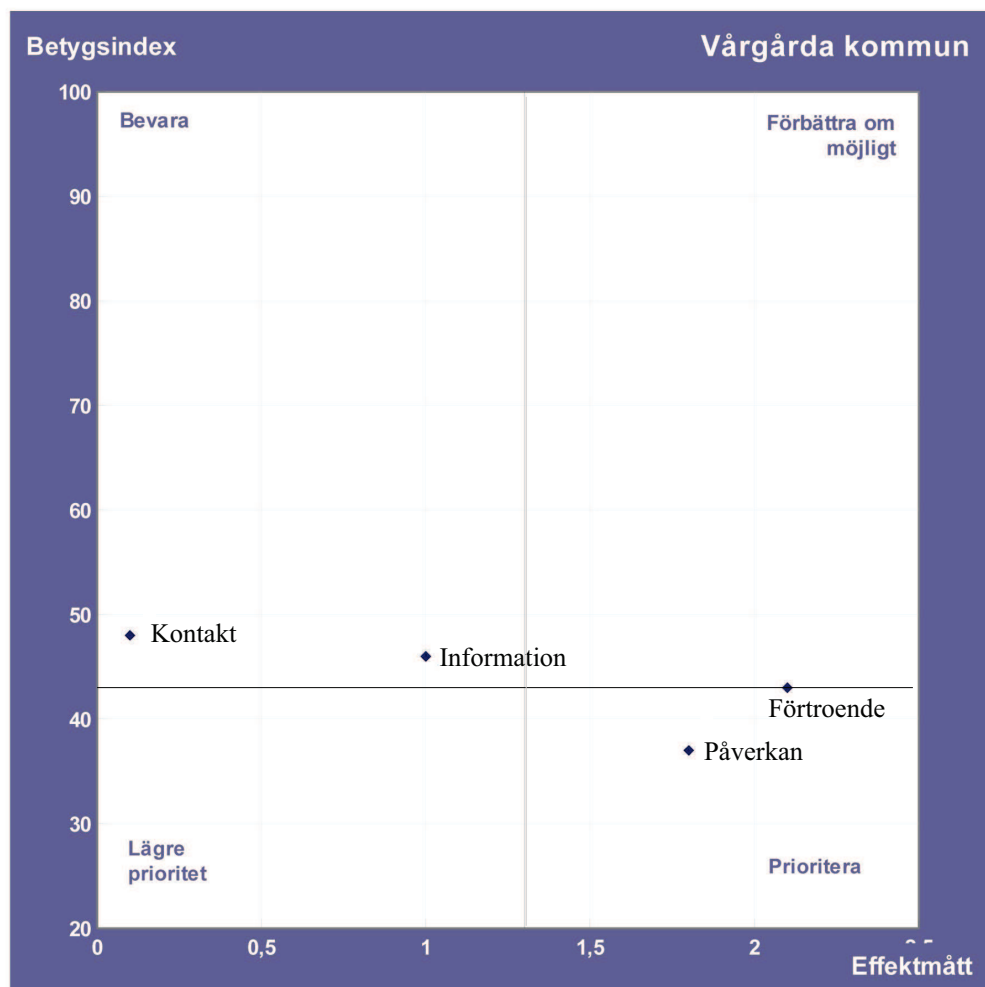
Rapportbilaga redovisar fördelningen av betygsindex och NRI för:

- Kvinnor respektive män
- Centralortsboende respektive utanför tätorten boende
- Ålder
- Boendetid i kommunen i år
- Efter kontakt med någon politiker i kommunen

Datum
2013-03-19

Denna uppdelning ger en bild av huvudfaktorerna i prioriteringsmatrisen. De faktorer som bör prioriteras är alltså de med lågt betyg och ett högt effektmått.

Tabell 8 Prioriteringsmatris NII (Nöjd-Inflytande-Index)

Tabell 9 Betygsindex och effektmått

Faktor	Betygs-index	Effekt-mått
Kontakt	48	0,1
Informaton	46	1,0
Påverkan	37	1,8
Förtroende	43	2,1

Det som framgår av prioriteringsmatrisen är således att de faktorer som bör prioriteras är: Förtroende och Påverkan. Genom att höja betygsindexet på de, skulle NII kunna höjas p g a deras låga betyg och höga effektmått. Mindre insatser innebär större resultat. För att få en bild av vad som ingår i de faktorerna, se enkät.

NII för Vårgårda blev 37 år 2012. 2007 var värdet 41.

Datum
2013-03-19

2.4 Inkomna synpunkter i öppna svar

I bilaga till undersökningen har deltagarna haft möjlighet att i öppna svar komplettera med synpunkter. Av 258 respondenter har 55 deltagare valt att lämna synpunkter. Det är relevant att ta med en övergripande redovisning av synpunkter i fritext då de kan komplettera och åskådliggöra en del av de kvantitativa resultat som härleds ur undersökningen. De kan även tjäna som verktyg vid analysen av resultaten genom att beskriva hur värderingar uttrycks i förhållande till det numeriska värdet en faktor har fått.

Samtliga svar har grovt kategoriserats och några redovisas i upplysande syfte som citat för att illustrera hur synpunkter uttrycks. Bedömningen är att det utgör en relevant del av enkäten och ska därför synliggöras, även om det ligger utanför Nöjd-Kund-Indexeringen.

2.4.1 Inkomna svar

Totalt har det kommit in 55 synpunkter i öppna svar i anslutning till enkäten. Av 258 svarande utgör det ca 21 procent. Flera av de öppna svaren innehåller flera synpunkter varför även de kommer kategoriseras. Därför redovisas även fler än 55 synpunkter. De följer ingen standardkategorisering utan beskriver det som tas upp i synpunkten.

2.4.2 Redovisning av synpunkter i öppna svar

Synpunkt	Antal
Brister med Gång- och cykelvägar	8
Brister med trafiksäkerheten för barn till och från skola	4
Dåliga kommunikationer utanför centralorten	2
Brister i skolan	4
Resursbrist skolan	7
Brister i äldreomsorgen	6
Resursbrist äldreomsorg	5
Resursbrist omsorgen	1
Kosten dålig inom äldreomsorgen	1
Färdtjänst fungerar dåligt	1
Nedläggning av äldreomsorgen ett hot	1
Dåligt bemötande och dålig service av kommunens anställda	1
Förskola, för många barn	1
Svågerpolitik	1
Kommunens ekonomi	1
Bättre sopsortering (behållare, komposteringsmöjligheter)	4
Dålig miljömedvetenhet	2
Politisk kortsiktighet	2
Förbättra skolskjutsen	1
Landsbygden glöms bort	2
Finns inga anledningar att besöka Vårgårda	1
Stoppa invandringen, för mycket invandring	3
Ta hand om uteliggarna	1
Få fler butiker till Vårgårda	2

Datum
2013-03-19

Politiken lyssnar inte på medborgaren	5
För mycket sparande	1
Verksamhet motverkas av politikerna	1
Inget förtroende för politikerna	1
Fokusera på kärnverksamhet	1
Dåligt arbete för företagande	1
Dåligt vägunderhåll (städning, röjning, sopning, plogning)	1
Biograf i Vårgårda	4
Fler restauranger och fik	1
Bättre simhall	3
Inget att göra för ungdomar	2
Bowlinghall i Vårgårda	1
Bra bibliotek	1
Fler aktiviteter än de kyrkliga	1
Bättre information från politiken	1
Fler hyreslägenheter	3
Fler genomtänkta boprojekt (Ekoboende, kollektivboende)	1
Vårgårda är för konservativt och religiöst	1
För många chefer i kommunen	3
För många konsulter i kommunen	1
Lätt tillgång till droger	1
Det behövs fler hundtoaletter	1
Dålig stadsplanering	1
Dålig vägbelysning	1
Dålig högstadieskola	1
Dålig skolmiljö för barnen (Miljö, matsal, elevhälsa, mobbing)	2
Kritik mot Vision 2018	1
Kritik mot Lean	1

"Tyvärr anställer Vårgårda kommun i hög grad folk ur bekantskapskretsen istället för att rekrytera den som är mest kompetent för jobbet. Sluta med svågerpolitiken!"

"Om vi måste spara på kommunens basverksamhet som förskola, skola och omsorg har vi inte råd med några "extra" saker som t ex Bildernas stad"

"För övrigt är Vårgårda en ren, fin och lugn plats att bo på som dessutom expanderar lite undan för undan."

"Jag tycker skola och omsorg måste prioriteras bättre. Det måste bli slut på alla nedskärningar inom skola och omsorg"

"Känns som frågorna mest rör de som bor i tätorten: Känns ibland som vi på landsbygden inte är så högt prioriterade"

"Jag har inga särskilda åsikter om hur förvaltningarna sköts inom kommunen. Det finns i dagsläget inga skandaler eller oegentligheter att redovisa"

"Äldre som vill bo på äldreboende – ont om platser. Dåligt med hyresrätter i Vårgårda. Dålig vägbeläggning på gator. Upplever att det är onödigt många chefer inom äldreboenden"

Datum
2013-03-19

3 Analys

Presentation av fördjupad statistik i analysen görs för att illustrera att resultat särskiljs från vad resultat kan bero på och den tolkning som görs. Orsaker till resultaten kan naturligtvis vara flera och den analys som görs är subjektiv och ämnad att fungera som eventuell förklaring samt källkritisk granskning. Det ligger i analysens kärna att ifrågasätta och granska resultaten, men det påverkar inte det faktiska resultatet i undersökningen.

Varje faktor som utgör NKI (Nöjd-Kund-Index) består av flera frågor som ger ett indexvärde som omvandlas till betygsindex. Några av dessa frågor tilldelas större effekt på helhetsbetyget enligt viktning. Vissa frågor antas ha större betydelse. Metoden har alltså latent variabler och logaritmer för uträkningar som inte redogörs för. Det innebär indirekt att analysen inte kan förutsätta en variabels effekt på helhetsmättet. Vidare är felmarginalerna standardiserade enligt antagandet om normalfördelning. När varje faktor analyseras i ljuset av bakgrundsvariabler ökar felmarginalen och blottar vissa osäkerheter i resultaten.

3.1 Population och urval

Som standard för en kommun är urvalet 500 personer för kommuner under 10 000 invånare och 1000 personer för kommuner över 10 000 invånare, enligt SCB:s metod för urval. Vårgårda använder ett urval på 500 personer från en målpopulation av kommunens invånare i åldrarna 18-84 år. Av detta urval av 500 var det 258 som lämnade in svar. Det motsvarar 52% i svarsfrekvens.

Ett grundantagande vid beräkning av urvalsstorlek i stickprovsunderlag är att populationen fördelar sig symmetriskt kring sitt medelvärde, s.k. normalfördelning. Om man kan anta att detta inte är fallet bör man utesluta slumpmässiga urval och istället göra någon form av systematiskt urval. Men som sagt: oftast kan man utgå från normalfördelning av populationen.

Detta för med sig att om man använder ett 95%-konfidensintervall så standardiseras felmarginaler snarare än förklaras. Det finns alltså färdiga tabeller för hur stor felmarginalen blir utifrån en viss svarsfrekvens ur ett bestämt urval. Det är viktigt att beakta detta och det tydliggörs också av SCB, att övergripande faktorer i undersökningen är attitydundersökningar och ska vara ett av flera verktyg för att få en bild av hur medborgaren ser på sin kommun. Det betonas särskilt att det är viktigt att komplettera med ytterligare undersökningar.

Är svarsfrekvensen låg i en undersökning så ska man ifrågasätta representativitet. 52 % svarsfrekvens är relativt låg och ska egentligen följas av en bortfallsanalys och på så sätt få fram hur representativt resultatet egentligen är. I denna undersökning har endast det partiella bortfallet följts upp genom en medelvärdesimputering, d v s att medelvärdet för en fråga sätts in som svar i de fall delar av svaren saknas. I övrigt har svaren viktats för att olika bakgrundsvariabler ska tillmätas lika stor effekt i resultaten.

I samtliga tre områden, NRI, NMI och NII visar Vårgårda lägre resultat än andra kommuner, trots ungefär samma svarsfrekvens och jämförelse i kommunstorlek.

Datum
2013-03-19

Tabell 10 NRI, NMI och NII jämfört med andra kommuner

	Vårgårda	Alla kommuner	Kommuner samma storlek
NRI	54	60	58
NMI	44	54	52
NII	37	39	39

Har vi för avsikt att jämföra oss med andra enligt denna modell så har vi samma förutsättningar gällande svarsfrekvens och urval. Det enda som kan invändas är att Vårgårda kanske borde skickat ut 1000 enkäter istället för 500 enligt rekommendationer av SCB som nämns ovan. Dock kvarstår faktum att vi med samma förutsättningar har lägre betygsindex än andra kommuner i undersökningen.

3.2 Analys av Nöjd-Region-Index (NRI)

NRI avser att mäta hur medborgarna bedömer en kommun som en plats att bo och leva på. Vårgårda får ett betygsindex på 54 när det gäller NRI. Det är det samlade betygsindex för faktorerna:

- Arbetsmöjligheter
- Utbildningsmöjligheter
- Bostäder
- Kommunikationer
- Kommersiellt utbud
- Fritidsmöjligheter
- Trygghet

Vårgårda kommun har godkända betyg för hur det är att bo och leva i Vårgårda (6,4). Även hur väl kommunen uppfyller förväntningarna på en plats att leva och bo på är godkända (6,0). Lägre betyg får vi när medborgaren ska jämföra Vårgårda kommun med den perfekta kommunen att leva och bo på (5,3). Varför medborgare är nöjda men anser att det kan vara mycket bättre, kan ses som en positiv indikation. Att medborgare har krav på en kommun och att de förväntar sig bättre kan ses som en bra drivkraft eller incitament att bygga på. Det är inte lika bra om det lägre betyget endast beror på att gräset är grönare på andra sidan. Alla andra är bra, vi är dåliga.

För de andra faktorerna så speglar betygen att vi är en landsbygdskommun, som är geografiskt utspridd. Högst betyg får "möjligheterna till att enkelt transportera sig med bil" (8,2) under faktorn kommunikationer. Sämre betyg får "möjligheter till kollektivtrafik" (5,3), "möjligheter till arbete på rimligt avstånd" (5,6), "tillgång till gång- och cykelvägar" (5,4). Vårgårda får mycket höga betyg på utbud av livsmedelsaffärer (7,6), tillgång till parker (7,3), grönområden och natur samt möjligheter till att kunna utöva fritidsintressen (7,2). Låga betyg får Vårgårda för nöjesutbud (4,0).

3.2.1 Helhetsbetyg NRI

Betygen visar i stort det som uppfattas generellt vara Vårgårdas styrkor och svagheter. Vi slår oss ofta för bröstet när det gäller rikt föreningsliv och nära till naturen. Det överensstämmer med betygen. Vidare så anser vi att vi har problem med gång- och cykelvägar, framför allt utanför centralorten. Bland de öppna svaren berörde 12 svar av 55 just det. Samtidigt som det finns ett

Datum
2013-03-19

rikt föreningsliv och nära till naturen så visar betygen att det saknas utbud av aktiviteter. Tillgång till idrottsevenemang är bra (6,4), men tillgång till kulturevenemang ligger lägre (5,5) och tillgången till nöjesutbud får underkänt (4,0). Många av de öppna svaren önskar bättre simhall, bowlinghall, biograf, fler restauranger osv.

När det gäller trygghet så får Vårgårda godkända siffror. Hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter (6,5) och hur tryggt och säkert du kan känna dig mot hot, rån och misshandel (6,3) är bra betyg, men ska naturligtvis helst vara högre. Vårgårda är en liten kommun som inte räknas in i storstadsregion, och torde ligga högt i faktorn trygghet. Här påverkar troligtvis aktuella händelser och nyhetsflödet mer än vad vi tror. Vid tiden för denna analys så har det rapporterats i medier om inbrott, misshandel och stölder osv. Det kan lätt påverka resultaten för denna faktor. Betyget för hur tryggt och säkert du kan känna dig mot inbrott i hemmet (5,7) indikerar just detta.

3.2.2 NRI efter kön

En jämförelse mellan män och kvinnor för faktorerna ger en (1) tydlig avvikelse i betygsindex. För utbildningsmöjligheter visar indexvärdet för kvinnor 63 och indexvärdet för män 52. Faktorn består av frågorna: "Hur ser du på tillgången till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd?" samt "Hur ser du på tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd?" Här kan man diskutera hur informerade grupperna är och huruvida det påverkar betyget positivt eller negativt. Ett förbehåll i hela undersökningen, som SCB poängterar, är att det är en attitydundersökning och betygsindex därför kan bero på kunskapsbrist eller informationsbrist gällande ett område. Ser män och kvinnor olika på vad som är tillgängligt gällande avstånd och vad finns tillgängligt gällande möjligheter när det gäller utbildning? För att besvara dessa frågor krävs ytterligare undersökningar med annan ansats. Felmarginalen för detta betyg är 5,8 för män och 5,0 för kvinnor. Det innebär att det riktiga värdet med 95% sannolikhet kan vara 58,0-68,0 för kvinnor och 46,2-57,8 för män.

3.2.3 NRI efter ålder

För betygen efter ålder finns det tydliga trender. Betygen blir högre totalt ju äldre man blir. Det finns generellt en åldersgrupp som ligger lägre i nästan alla faktorer vilket understryker att det handlar mycket om attityder, kunskap och information i betygssättningen. Det är åldersgruppen 25-34 år. Det finns undantag, men generellt visar betygsindex på det. Den yngsta gruppen, ger låga betyg i rekommendation, arbetsmöjligheter och fritidsmöjligheter. Det är ett vanligt resultat, får antas. Yngre söker aktivitet, utbud och stimulans. Däremot ger de trygghet högt betyg. Sedan vänder det med åldern. I andra änden 75-84 får rekommendation (73), kommersiellt utbud (73) och fritidsmöjligheter (66) väldigt höga betyg.

3.2.4 NRI efter boende i centralort och utanför centralort

I jämförelse mellan svaren för de som bor utanför tätort respektive i tätort är det en faktor som utmärker sig. Det är Kommunikationer. Kommunikationer i tätorten är en av Vårgårdas stora styrkor. Det finns E20 och tågförbindelser. Dessutom är det nära till skolor, vård, livsmedel osv. För de utanför tätorten upplevs troligtvis inte de styrkorna på samma sätt. Det är få avgångar med

Datum
2013-03-19

kollektivtrafik och bilen är nödvändig. Fokus hamnar troligare på vägunderhåll och pendlingsproblematik. För de i tätort får kommunikationer betyget 66 vilket är ett bra betyg, för de utanför tätorten får kommunikationer 53, vilket är godtagbart men stor skillnad och nära gränsen till underkänt.

3.2.5 NRI efter boendetid i kommunen

Betygen här sammanfaller mycket med de faser som är tydliga i förändring. Smekmånadsfas, konfliktfas, platåfas och utvecklingsfas. Trenden är tydlig i alla nästan alla faktorer. För analysen räcker det att se till helheten. För boende 0-2 år är betyget 59. Mellan 3-5 år är betyget 44 och underkänt. 6-10 år är betyget 50 och börjar alltså byggas upp igen för att efter 11 år och längre hamna på 55.

3.2.6 NRI efter erfarenhet av kollektivtrafik

Hur nöjd är du att bo och leva i Vårgårda kommun beroende på vilken vana du har av kollektivtrafik? De betyg som intresserar är de som åker mest frekvent och de som aldrig åker. De som åker fler än fyra gånger i veckan ger låga betyg till arbetsmöjligheter (46), rekommendation (47) och fritidsmöjligheter (49). Det får tolkas som att de anser att de hellre vill ha arbete och fritid nära och mer tillgängligt så de slipper kollektivtrafik. För gruppen ger nämligen kommunikationer (65) högt betyg. På samma sätt kan man tolka andra änden. De som aldrig åker kollektivtrafik ger också låga betyg till arbetsmöjligheter (49). De torde tolkas som att de inte nöjda med att bilpendla. Även de som åker kollektivtrafik 1-3 ggr i veckan ger låga betyg till framför allt rekommendation (43). Det skulle vara intressant att komplettera och vidare undersöka aspekten in- och utpendling i Vårgårda.

I prioriteringsmatrisen är det faktorn Bostäder som hamnar i rutan för att det bör prioriteras (även fritidsmöjligheter). Små förändringar i attityd ger störst effekt för denna faktor. Bostäder har inte stuckit ut nämnvärt i betygen men hamnar generellt lågt vilket kan innebära att den allmänna uppfattningen kan tänkas vara att det är ett svagt område för Vårgårda.

3.3 Analys av Nöjd-Medborgar-Index (NMI)

NMI är det sammanfattande betyget för hur medborgarna bedömer kommunernas verksamheter. Vårgårda får ett betygsindex på 44 när det gäller NMI. Det är det samlade betygsindex för faktorerna:

- Bemötande och tillgänglighet
- Förskolan
- Grundskolan
- Gymnasieskolan
- Äldreomsorgen
- Stöd för utsatta personer
- Räddningstjänsten
- Gång och cykelvägar
- Gator och vägar
- Idrott- och motionsanläggningar
- Kultur
- Miljöarbete
- Renhållning och sophämtning
- Vatten och avlopp

Datum
2013-03-19

5 i betygsindex ger 44, 4 i indexvärde enligt tabellen. 5 är precis godkänt vilket ger att NMI för Vårgårda kommun är precis under godkänt när det gäller medborgarens bedömning av kommunens verksamhet. För analysen är egentligen de värden som avviker från medelvärdet intressant. Det är de sakerna vi vill hitta. Betygen är låga för helheten. De följer dock samma trend som NRI. Hur nöjd är du med hur din kommun sköter olika verksamheter får 5,2 i betyg. Hur väl uppfyller din kommuns verksamheter dina förväntningar får 5,0 i betyg och sista frågan avseende hur när idealet kommunen kommer får ett lägre betyg; 4,8.

En kommuns dilemma är att den generellt har svårt att uppfattas som något entydigt positivt. En kommun är granskad av press, är underställd omfattande lagstiftning och kravställd av i princip samtliga medborgare i olika verksamheter. Samtidigt är det även en myndighet med implikationer i människors liv genom diverse myndighetsutövningar. Det är en förhållning en kommun bör ha med vid värderingen av de betyg denna undersökning ger. Återigen, detta är en attitydundersökning och det är viktigt att rationalisera vilka värden vi tar med oss och åtgärdar, arbetar med och tar till oss som områden vi ska förbättra och arbeta mer med. Betyg kan bero på likväl korrekta uppfattningar som felaktiga uppfattningar, sett till information och kunskap. Detta är ett ad hoc angivet av SCB vid värderingen av undersökningen.

Vårgårda får godkända betyg, i Bemötande och Tillgänglighet, i hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän (5,9), höga betyg för bemötande av tjänstemän eller annan personal (6,4) och service du får i kontakt med tjänstemän och annan personal (6,1). Lägre betyg får möjligheten att komma i kontakt mer kommunens högre chefer (5,2). Det är möjligtvis en mindre kommuns dilemma. Ska det vara möjligt att direkt kunna komma i kontakt med högre chefer? Vilken nivå skall man lägga det på och vilken nivå vill vi ha? Kan alla medborgare i Göteborg räkna med att få prata direkt med kommunchef, eller direkt personligt möte med chefen för utbildning? Vi skapar ett öppen verksamhet där det personliga mötet är viktigt, men kan vi ta hand om efterfrågan och kraven som uppkommer i de spåren? Betyget indikerar att vi inte kan det.

Förskolan får bra betyg (6,0) på enda frågan om vad du tror eller tycker om förskolan. Det har tillkommit förändringar i tillämpningsföreskrifter som skapat viss debatt. Det kan påverka negativt, men även nya möjligheter som lanseras inom kort med e-tjänster för barnomsorg osv kan påverka positivt.

Grundskolan får betyget 5,2 på samma fråga; vad tror eller tycker du om grundskolan i din kommun. Det är knappt godkänt och möjligen är det fortfarande siffror i ranking sedan flera år tillbaka som skapat ihållande negativa attityder till Vårgårdas grundskola. Det krävs mer nära undersökning och fler adekvata frågor för att utreda uppfattningen om grundskolan i stort. Den skiljer sig åt i omfattning och förutsättningar (Landsbygd, tätort, åldrar).

Både förskola och grundskola hamnar i prioriteringsmatrisen som verksamheter vi bör prioritera även om effekten är låg.

Datum
2013-03-19

Samma fråga ställs angående gymnasieskolan som till grundskola och förskola. En fråga som samlar uppfattningen. Skillnaden är att gymnasieskolan får högre betyg (6,4). Sundlergymnasiet är en verksamhet som är hårt konkurrensansatt med prognostiserat lägre elevantal att vänta. Gymnasieskolan måste ges förutsättningar att fortsätta ha gott anseende. Det är ett starkt varumärke för Vårgårda.

Den verksamhet som bör prioriteras mest av alla i NMI är äldreomsorgen. Den får på frågan vad du tycker eller tror om äldreomsorgen betyget 4,4. Det är underkänt. Det har skapats en oro kring äldreomsorgen såväl internt (organisatoriskt) som externt (medialt). Stora omorganisationer vid flera tillfällen skapar turbulens, dålig ekonomi skapar osäkerhet enkelt uttryckt. Eftersom omsorgen hamnat i fokus i budgetdiskussion och i media så är uppfattningar och attityder mer laddade för medborgare. Förutom låga betyg har äldreomsorgen ett högt effektmått. Finner man kärnan till de låga betygen kan mycket göras. En analys av variablerna kanske kan ge svar lite längre ner.

Stöd för utsatta personer får också låga betyg (4,7). Området är samma och hamnar under samma diskussion som för äldreomsorgen.

Vatten och avlopp, för dricksvatten i din kommun (7,7), din kommuns vattenförsörjning (7,8) och din kommuns avloppssystem (7,6) samt Räddningstjänsten (7,6) är två faktorer som får mycket höga betyg. Det är två verksamheter med hög driftsäkerhet. Det är viktigt att bibehålla det och ytterligare insatser på området skulle ge minimala resultat i och med 0,0 i effektmått.

Gång- och cykelvägar (50) är ett område som tas upp i de öppna svaren som undermåliga. Underhåll och skötsel (5,7) indikerar att det snarare är avsaknaden av gång- och cykelvägar för särskilda områden, troligtvis utanför centralorten, som är den stora bristen. Snöröjning av gång och cykelvägar är det som får lägst betyg (5,2). Ett område som alltid är svårt att täcka upp kontinuerligt. Hela faktorn Gång- och cykelvägar hamnar under lägre prioritet i matrisen. Insatser för att höja värden som snöröjning skulle ge liten effekt i uppfattning. Gator och vägar visar samma betygstendens. Belysning (5,9) är godkänt, men snöröjning (5,1) och underhåll av gator och vägar (5,1) är lågt. Skillnaden är att gator och vägar har högt effektmått. Insatser på gator och vägar skulle alltså förändra uppfattningen i högre grad.

Våra idrott och motionsanläggningar får ganska bra betyg. Öppettider (6,4), utrustning och skötsel (6,3) och belysning i motionsspår (5,9). trots det så kan det förbättras om möjligt med högt effektmått. Vad som framkommer delvis med detta är att kommunen inte ansvarar helt för en del av de faktorer som betygsätts.

Det blir också tydligt för faktorn kultur. Biblioteket får mycket högt betyg (7,3). Det är en uppskattad verksamhet som omnämns ofta. Däremot dras betyget ner av utställnings- och konstverksamhet (5,4) och teaterföreställning och konserter (5,1). Kommunen är i viss del beroende av externa initiativ i denna faktor.

Datum
2013-03-19

Vårgårda kommun får låga betyg för miljöarbete (48). Frågan; Vad tror eller tycker du om kommunens insatser för att kommuninvånare (5,2). Miljöarbetet är även ett område som bör prioriteras. Vårgårda arbetar mycket med delen tillsyn och kontroll, mindre med strategier, profileringar och planerat miljöarbete. Det har påbörjats en tydligare strategi för miljöarbete och utvärderingen av det arbetet kan innebära en förbättring i uppfattningen om Vårgårdas miljöarbete.

Renhållning och sophämtning delas upp i en rad frågor som bör förtydligas. Indexvärdet 60 är godkänt, men det dras ändå ner av framförallt en fråga; Vad tror eller tycker du om kommunens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse? Den får 5,6 i betyg medan de andra tre frågorna som mer konkret behandlar kommunens verksamhet får högre betyg. Sophämtning (7,4), tillgänglighet till återvinningscentraler (6,5), och renhållning av parker och allmänna platser (6,3). Att arbeta med att städa upp eller åtgärda klotter och skadegörelse och hur man följer upp med eventuell anmälan osv. Måste skiljas åt från arbetet med att förebygga klotter och skadegörelse. Förekomsten av klotter och skadegörelse kan påverka betyget negativt, även om det inte är det som ska värderas.

3.3.1 NMI efter kön och ålder

Studerar vi resultaten utifrån olika variabler uppträder andra saker. När det gäller kön och hur män och kvinnor ser på de olika faktorerna så är de i princip samstämmiga i sina attityder, se rapportbilaga (Tabell 2B1). Det som syns tydligt är att felmarginalerna ökar väsentligt när urvalet blir mindre. Som exempel kan nämnas mäns betygsindex för gång- och cykelvägar som är 49 med en felmarginal på 14,1. Återigen, med ett konfidensintervall är det korrekta värdet någonstans mellan 34,9-63,1, ett stort intervall som går från underkänt till hög nöjdhet.

Det är det som gör analysen svår när variablerna delas upp för mycket med ett såpass litet underlag. Vi måste vara försiktiga för slutsatser av dessa värden. Fortsätter vi till NMI efter ålder blir det än mer osäkert. Bedömningen är att siffrorna blir för osäkra. De som har högst felmarginaler är ålder 25-34 samt 75 år eller äldre. Det torde bero på den låga samhörigheten de båda grupperna har med faktorerna.

Ex. 25-34 sätter betygsindex 48 på gymnasieskolan med en felmarginal på 49,8. Det korrekta värdet kan alltså, med 95% sannolikhet ligga mellan -1,8-97,8. Det går inte att tolka de siffrorna på ett bra sätt. Felmarginalerna är generellt höga och försvårar möjligheten till korrekt bedömning. Ändå måste äldreomsorgen nämnas. Den får betygsindex 13 av 25-34 år med en felmarginal på endast 6,7. 34 av 35-44 år med felmarginal på 9,3. Äldreomsorgen har problem med hur medborgaren uppfattar verksamheten.

3.3.2 NMI efter verksamhetserfarenhet

Det följer sedan en rad redovisningar kring resultaten som baserar sig på vilken erfarenhet respondenten har av följande verksamhet: Förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, socialtjänst, eller erfarenhet av kontakt med tjänsteman eller personal från kommunen. I denna analys redovisas endast betygen för de faktorer som de har erfarenhet av. För djupare analys av samtliga svar rekommenderas rapportbilaga.

Datum
2013-03-19

Förskolan: De som avviker tydligast är de som arbetar inom förskolan. Gruppen är väldigt liten (9 stycken), men nästan uteslutande ger gruppen högre betyg än snittet. Framförallt på Bemötande (64). De ger även högre betyg än medelbetyget till sin egen verksamhet. Inte mycket så att det är anmärkningsvärt.

Grundskolan: Tio svar från en grupp som arbetar i grundskolan. De ger extremt höga betyg till förskola (74, där NMI är 54). De ger samtidigt något högre till sin egen verksamhet men inte heller här betydande avvikelse. Varför förskola får höga betyg är intressant. Sedan får även gymnasieskola väldigt högt betyg (77, där NMI är 61).

Gymnasieskolan: Det är endast två av respondenterna som arbetar inom gymnasieskolan så det finns inget resultat för den kolumnen. Däremot kan istället nämnas att gruppen som själva gått på gymnasieskolan ger verksamheten väldigt bra betyg (74, där NMI är 61).

Äldreomsorgen: 22 respondenter arbetar inom äldreomsorgen och detta är egentligen den enda faktorn där de som arbetar inom verksamheten ger just sin egen verksamhet lägre betyg än medborgaren i övrigt (32, där NMI är 37). Det vittnar om att det finns flera orsaker om varför äldreomsorgen har väldigt låga betyg. Det finns en extern bild och det finns en intern bild. Detta är något som måste ses över. Varför är attityder så negativa och stämmer de med brukare och anhörigas attityder? De ger även avvikande låga betyg till Bemötande-Tillgänglighet (40, där NMI är 52).

Socialtjänsten: En grupp på nio respondenter ger högre betyg än NMI för nästan alla verksamheter. Det är dock den enda gruppen som ger lägre betyg till Räddningstjänsten (68, där NMI är 72). De ger väldigt höga betyg till Förskola (68, där NMI är 54), Gymnasieskola (72, där NMI är 61), Äldreomsorgen (54, där NMI är 37).

Gällande betygsindex efter kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen finns ett par saker av intresse. 30 st respondenter arbetar i kommunen och de ger låga betyg till helheten (33, där NMI är 44). I övrigt är det grupperna: Ja, jag har haft kontakt med tjänsteman eller annan personal de senaste 12 månaderna och Nej på samma fråga samt Minns ej. Det som är uppseendeväckande är att de tre första: Arbetar själv, Ja och Nej ger ungefär samma verktyg, de delar uppfattning i faktorerna i kommunens verksamhet. Dock ger den gruppen som inte minns (Minns ej), riktigt låga betyg (se rapportbilaga). Mycket intressant att fånga upp den gruppen för djupare förståelse.

3.3.3 NMI efter boende i centralort och utanför centralort

Betygsindex är i stort samstämmiga förutom på en del punkter som diskuterats tidigare, t ex utifrån de öppna svaren. De är gång- och cykelvägar som får lägre betyg utanför tätorten (52 mot 47), gator och vägar (50 mot 45), miljöarbete (51 mot 43), vatten och avlopp (78 mot 72) samt gymnasieskolan (65 mot 58). Det är möjligen inga överraskande siffror. Infrastrukturen för landsbygden är en fråga som är svårare att lösa av olika anledningar. Gymnasiet ligger i centrum så skolskjuts och annat som medföljer spelar

Datum
2013-03-19

säkerligen in. Kanske är kraven på gymnasiet högre då andra skolor ligger inom avstånd som är rimliga.

3.3.4 NMI efter boendetid i kommunen

För denna variabel gällde smekmånadsfasen för NRI. Det går inte alls att applicera när det gäller NMI. Hur bemöter verksamheter nya i kommunen? Hur fungerar det att introducera nya i i Vårgårda kommun? Det är något som bör ses över om man ser till betygen under denna variabel. Givet att fördelningen i antalet respondenter är ojämnt fördelat så finns det inget tydligt mönster här. 0-2 år i kommunen ger kraftiga underbetyg så gott som alla faktorer (alla utom äldreomsorgen, men den ligger lågt ändå). Boende 3-5 år ger sedan höga betyg, högre än NMI för att sedan för boende 6-10 år falla ner igen under NMI. Efter att ha bott 11 år eller längre jämnar det ut sig och faller ganska nära det totala medelvärdet för NMI. Det hade varit intressant att se till variansen under denna variabel. Bedömningen är att de tre första grupperna är för små och svaren därför inte tillförlitliga.

3.4 Analys Nöjd-Inflytande-Index (NII)

NII är det sammanfattande betyget för hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande i kommunen. Vårgårda får ett betygsindex på 37 när det gäller NII. Det är det samlade betygsindex för faktorerna:

- Kontakt
- Information
- Påverkan
- Förtroende

Värdet 37 är inte godkänt enligt betygsindex för undersökningen. Enligt prioriteringsmatrisen i rapporten så hamnar faktorerna Påverkan och Förtroende i rutan för saker vi bör prioritera. Påverkan får lägre betyg än förtroende, men förtroende har ett högre effektmått. Sett till föregående undersökningar så är värdet för NII 41 2007. När det gäller helheten så får alla tre delarna låga betyg. Hur nöjd är du med den insyn och inflytande invånarna har över kommunens beslut och verksamheter (4,5), Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på invånarnas möjligheter till insyn och inflytande (4,4) samt försök föreställa dig en ideal situation för invånarnas insyn och inflytande. Hur nära ett sådant ideal tycker du att din kommun kommer (4,2). Det är möjligt att det blir hårklyverier, men det kan vara av vikt att skilja mellan insyn och inflytande i formulering av frågan.

Kontaktmöjligheter till kommunens politiker får 5,4 i betyg eller 48 i indexvärde. Är det till alla politiker eller till de som innehar befattningar i kommunen? Tillgänglighetsaspekten kan bero på den skillnaden. Är det i kommunens politikutövning eller i partigrupper det är svårt att komma i kontakt med politiker. Många av dessa frågor är i behov av nyansering och fördjupning för att komma åt. Det är annars lätt att attityder förstärks genom folkmun eller rykten om ni så vill.

Information (46) får även den låga betyg. Tillgång till information (5,6), Tydlighet (5,3) I hur god tid kommunen informerar om viktiga frågor (4,9) och kommunens webbplats (5,2). Tidigare har webbplats och struktur i informationen varit anpassad efter egen organisation och blir på så sätt mindre

Datum
2013-03-19

tillgänglig för målgruppen. Det är anpassningar som sker löpande och som kommer att förändras. Det arbetet är redan igång. Liksom mycket annat.

Dessa två faktorer får låga betyg men hamnar inte i rutan för bevarande i prioriteringsmatrisen. Fokus bör istället hamna på de två övriga: Förtroende och påverkan.

Påverkan (37) får samma låga betyg som äldreomsorgen. Ett betyg som är underkänt och ges lite krisstämpel. Detta ska naturligtvis ställas i relation till ett hur allmänheten i gemen ser på politiker. Det talas om politikerförakt och lågt förtroende rent generellt. Hur ser engagemanget ut? Möter politiker medborgaren? Hur möter förvaltningen medborgaren i de beslut som fattas? Är påverkan dålig i ett bygglovsärende eller förskoleplacering? Mycket måste man ta med i beräkningen, men vi måste ändå ta låga betyg på allvar och försöka hitta lösningar till att bli bättre. Hur lyssnar politiker till invånarnas synpunkter (4,3), Invånarnas möjligheter att påverka politiska beslut (3,9), invånarnas möjligheter att påverka inom de kommunala verksamheterna (3,9), i vilken utsträckning dina åsikter finns representerade bland kommunens partier (5,1).

Förtroende får lite högre (43), men likväl underkänt. Tror eller tycker du att kommunens politiker arbetar för kommunens bästa (5,2). Hur resonerar medborgaren när de svarar att deras folkvalda inte får godkänt på denna fråga? Mycket intressant att utreda vidare. Vad tror eller tycker du om hur ansvarstagande kommunens politiker är (5,0), vad tror eller tycker du om hur kommunens högre tjänstemän arbetar för kommunens bästa (5,0), och vad tror eller tycker du om hur väl politiska beslut genomförs (4,5).

Förtroende och påverkan är känsliga för samhälleliga strömningar och konjunkturer. De följer utvecklingen i stort. Vårgårda kommun har ett besvärligt ekonomiskt läge med efterföljden att många svåra och tuffa beslut har tagits. Det berör ekonomin samt en del andra viktiga ”mediala” frågor. Effektmåttet är högt för dessa två faktorer som även det indikerar på att relativt små attitydändringar kan ge hög effekt. Hur som helst bör det prioriteras.

3.4.1 NII efter kön och ålder

Det finns inga stora skillnader mellan män och kvinnor i uppfattningarna. Kvinnor är generellt mer nöjda med information och kontakt än män och mindre nöjda med påverkan och förtroende än män. Det kan vara intressant att se det ur ett jämställdhetsperspektiv. Återigen är felmarginalen ganska stor och även betydande när vi ser på NII efter ålder. Det är svårt att dra slutsatser men vi kan konstatera utifrån de resultat som redogörs för att gruppen 25-34 är klart mindre nöjda med alla fyra faktorerna. Det är en kritisk grupp, det har konstaterats tidigare, men det är även så att felmarginalen är så hög att det är svårt att dra slutsatser. För bedömning se tabell 2C.1 och 2C.2 i rapportbilaga.

3.4.2 NII efter kontakt med politiker i kommunen

Antagandet att kontakt med politiker skulle påverka betyget är inte alltför långsökt. Det finns dock inget som tyder på att det påverkat betyget. Det är i regel samma betyg för de som varit i kontakt med politiker med som de som inte varit det. Precis som förra området (NMI) så ges istället väsentligt lägre

Datum
2013-03-19

betyg av de som inte minns om de varit i kontakt med politiker. Trovärdigheten av dessa svar måste ifrågasättas och det kan de endast göras genom ytterligare undersökningar, uppföljningar på andra sätt. Sådant som de styr över själva såsom kontakt och information ligger i paritet med de andra grupperna, låga men likväl på samma nivå. De andra som rör påverkan och förtroende som har att göra med eget engagemang får väldigt låga betyg.

3.4.3 NII efter boende i centralort och utanför centralort
Här finns inga skillnader mellan grupperna. De är i grunden samstämmiga i sin uppfattning.

4 Summering

Enligt metoden om Nöjd-Kund-Index (NKI) så ligger Vårgårda under i betyg på samtliga tre kategorier Nöjd-Region-Index (NRI), Nöjd-Medborgar-Index (NMI) och Nöjd-Inflytande-Index(NII) jämfört med andra kommuner totalt och även i jämförbara kommuner storleksmässigt.

Det finns anledning att undersöka vidare de resultat som framkommit genom kompletterande undersökningar. Fördjupar man sig i variablerna så är underlaget för uppdelningen för torftigt vilket innebär att felmarginalen är för stor och osäkerheten i resultaten väldigt hög.

Prioriteringsmatrisen visar vilka områden vi genom SCB:S metod ska välja för att få bättre värden i Nöjd-Kund-Index. Det är en attitydundersökning, inte en brukarundersökning. Attityder går att påverka genom att göra aktiva val. Dessutom så finns det risk att det kan finnas osäkerhet då resultat även kan bero på informations- och kunskapsbrister.

För Nöjd-Region-Index bör Bostäder och Fritidsmöjligheter prioriteras.

För Nöjd-Medborgar-Index bör Förskola, Stöd för utsatta personer, Gator och vägar, Äldreomsorgen, Grundskolan och Miljöarbete prioriteras.

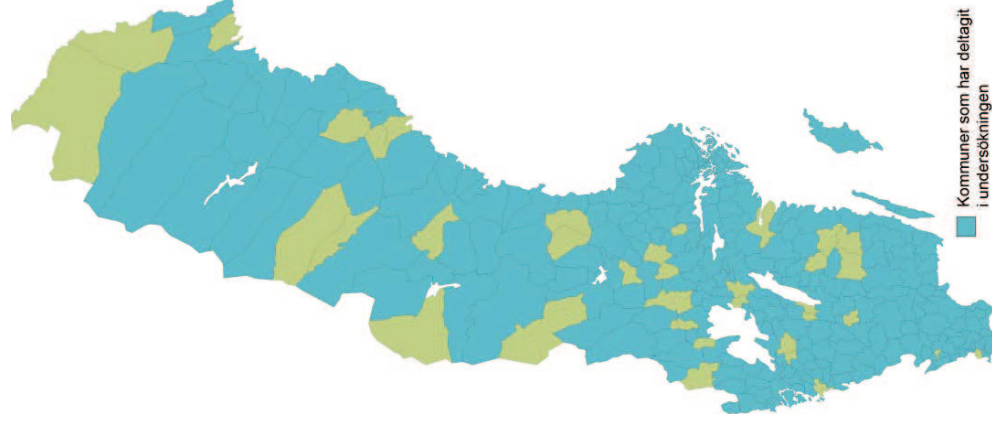
För Nöjd-Inflytande-Index bör Påverkan och Förtroende prioriteras.

SCB:s Medborgarundersökning – hösten 2012

Vårgårda kommun

Rapportbilaga

Rapportbilaga - Innehållsförteckning

Allmänt om undersökningen

Arbeta vidare med resultaten	1
Förändringar i enkäten	3
SCB:s analysmodell med NKI	10
Om undersökningen	15

A. Hur bedömer medborgarna sin kommun som en plats att bo och leva på?

Diagram 1A. Modellbild A.....	20
Diagram 2A. Prioriteringsmatris A.....	21
Tabell 1A. Medelvärde och svarsfördelning för de olika frågorna - Samtliga	22
Diagram 3A. Andel som gett högt respektive lågt betyg - Samtliga.....	25
Tabell 1A_K. Medelvärde och svarsfördelning för de olika frågorna utifrån kvinnors svar.....	26
Diagram 3A_K. Andel som gett högt respektive lågt betyg utifrån kvinnors svar.....	29
Tabell 1A_M. Medelvärde och svarsfördelning för de olika frågorna utifrån mäns svar.....	30
Diagram 3A_M. Andel som gett högt respektive lågt betyg utifrån mäns svar.....	33
Tabell 2A.1–5 Faktorernas betygsindex redovisat efter bakgrundsfrågor	34

B. Vad tycker medborgarna om kommunens verksamheter?

Diagram 1B. Modellbild B.....	39
Diagram 2B. Prioriteringsmatris B	40
Tabell 1B. Medelvärde och svarsfördelning för de olika frågorna - Samtliga	41
Diagram 3B. Andel som gett högt respektive lågt betyg - Samtliga	45
Tabell 1B_K. Medelvärde och svarsfördelning för de olika frågorna utifrån kvinnors svar.....	46
Diagram 3B_K. Andel som gett högt respektive lågt betyg utifrån kvinnors svar.....	50
Tabell 1B_M. Medelvärde och svarsfördelning för de olika frågorna utifrån mäns svar.....	51
Diagram 3B_M. Andel som gett högt respektive lågt betyg utifrån mäns svar	55
Tabell 2B.1–10 Verksamheternas betygsindex redovisat efter bakgrundsfrågor och erfarenhet	56

C. Vad tycker medborgarna om inflytandet i sin kommun?

Diagram 1C. Modellbild C.....	66
Diagram 2C. Prioriteringsmatris C	67
Tabell 1C. Medelvärde och svarsfördelning för de olika frågorna - Samtliga	68

Diagram 3C. Andel som gett högt respektive lågt betyg - Samtliga.....	71
Tabell 1C_K. Medelvärde och svarsfördelning för de olika frågorna utifrån kvinnors svar.....	72
Diagram 3C_K. Andel som gett högt respektive lågt betyg utifrån kvinnors svar.....	75
Tabell 1C_M. Medelvärde och svarsfördelning för de olika frågorna utifrån mäns svar.....	76
Diagram 3C_M. Andel som gett högt respektive lågt betyg utifrån mäns svar	79
Tabell 2C.1-6. Faktoreernas betygsindex redovisat efter bakgrundsfrågor och erfarenhet	80

Arbeta vidare med resultaten

Resultatredovisningen för var och en av undersökningens tre delar A, B och C, bygger på:

- En modellbild (Diagram 1 A–C)
- En prioriteringsmatris (Diagram 2 A–C)
- En tabell (Tabell 1 A–C)
- Bakgrundstabeller (Tabell 2 A–C)

Modellbild och prioriteringsmatris

Starta med att studera modellbild och prioriteringsmatris (korsdiagrammet) som ger överblick åt materialet.

Man bör i sitt förbättringsarbete uppmärksamma faktorer med stor effekt och relativt låga betygsindex, dvs. i första hand de som hamnat i kvadrant *Prioritera* (nedre högra delen av prioriteringsmatrisen). Även faktorer med relativt höga betygsindex och stor effekt, dvs. de som hamnat i kvadrant *Förbättra om möjligt* (övre högre delen), bör man uppmärksamma om man tror att det finns en påtaglig potential för ytterligare förbättringar. Dessa faktorer tillhör en andra prioriteringsgrupp.

Om det finns faktorer som hamnat i kvadrant *Lägre prioritet* (nedre vänstra delen) kan de ges lägre prioritet eftersom en förbättring av deras låga betygsindex förväntas ha en lägre effekt på helhetsbetyget.

I kvadrant *Bevara*, högst upp till vänster, hamnar de faktorer som kan ges lägst prioritet i ett förbättringsarbete. Se till att betygsnivån inte försämras för de faktorer som har låga effektmått.

Tabell 1 A–C

I tabell 1 A–C redovisas medelvärde och svarsfördelning för var och en av de frågor som ligger till grund för de olika faktorerna. Det är viktigt att närmare studera vilka frågor och vilka svarsfördelningar som ligger bakom de olika faktorernas betygsindex och de enskilda frågornas medelvärden, speciellt hur stor andel av medborgarna som gett låga betyg.

Frågorna har besvarats på en 10-gradig skala på vilken 1–4 klassas som låga betyg, 5–7 som mellanbetyg och 8–10 som höga betyg. Observera att i en frågas procentfördelning på dessa tre betygsklasser ingår inte svaren från de medborgare som uppgett "Ingen åsikt" eller valt att inte besvara den aktuella frågan.

Studera framförallt betygen på frågorna för de olika faktorer som enligt prioriteringsmatrisen hör till dem som bör uppmärksammas.

Bakgrundstabeller

I bakgrundstabellerna redovisas hur betygsindexen för faktorerna eventuellt varierar mellan kön, ålder, boendeort, boendetid i kommunen och svaren på erfarenhetsfrågorna i enkäten. För kön och ålder har felmarginaler tagits fram i samband med modellanalysen. Information om kön och ålder på de svarande har hämtats från SCB:s register över totalbefolkningen (RTB).

För resterande bakgrundstabeller är resultaten uppdelad efter svaren på boendeort, boendetid i kommunen och svaren på erfarenhetsfrågorna, vilket medför att felmarginalerna för delgruppernas betygsindex blir större än de felmarginaler som angetts i modellbilderna. För dessa är därför skillnader på 4 – 5 indexenheter mellan dessa gruppers indextal av mindre betydelse.

Övrigt

Arbetet med att höja en faktors betygsindex behöver inte nödvändigtvis betyda att en faktor eller ett verksamhetsområde måste förbättras. Det kan också vara så att medborgarna har en bristfällig kunskap om hur en viss verksamhet fungerar och kanske därför behöver mer information om den verksamheten.

Studera även kommunens resultat i jämförelse med andra deltagande kommuner för att på så sätt hitta bra exempel. I rapporten redovisas jämförelser för höstens undersökning, dels med samtliga 120 kommuner som var med våren och hösten 2012 och dels med kommuner i samma storleksklass.

På SCB:s webbplats www.scb.se/medborgarundersokningen kan jämförelser göras med andra kommuner som har deltagit i undersökningen och godkänt publicering på webbplatsen.

Förändringar i enkäten

SCB:s Medborgarundersökning har genomförts två gånger om året sedan starten hösten 2005. Till undersökningen hösten 2010 genomgick enkäten en helhetsöversyn. Efter önskemål från flertalet av de kommuner som deltar i undersökningen har SCB tillsammans med en referensgrupp reviderat enkäten för att passa kommunerna och dess verksamheter bättre. Referensgruppen har bestått av representanter från Eskilstuna kommun, Piteå kommun, Järfälla kommun, Kungsbacka kommun och Gotlands kommun samt med representanter från Sveriges Kommuner och Landsting.

Förändringarna i enkäten handlar främst om att frågor som inte bedömts som relevanta för kommunerna har tagits bort samt att en stor andel frågor formulerats om och blivit mer tydliga. En del nya frågor har även tillkommit.

Förändringarna i enkäten kommer att påverka jämförbarheten med tidigare år, men vår förhoppning med översynen är att detta ska kompenseras av att enkäten får en högre kvalitet och bli mer användbar för kommunerna. Helhetsbetygen, NRI, NMI och NII är däremot helt jämförbara mellan samtliga undersökningsomgångar.

Större delen av de delfrågor som ingår i faktorerna kan däremot jämföras med tidigare år. I Tabell 1 A – C redovisas kommunens resultat från det år då undersökningen gjordes senast i kommunen, för de frågor som bedöms kunna jämföras med tidigare år.

Nedan beskrivs vilka ändringar som har gjorts mellan åren.

Del A. Hur bedömer medborgarna sin kommun som en plats att bo och leva på? (Nöjd-Region-Index)

Från och med hösten 2010 har följande ändringar gjorts jämfört med den enkät som användes från och med hösten 2007. Dessa ändringar måste beaktas vid jämförelser mellan åren.

Den inledande frågan för samtliga frågor har ändrats från "Hur nöjd är du vad gäller" till "Hur ser du på".

Faktorn Arbetsmöjligheter

Frågorna "hur väl möjligheterna till arbete uppfyller dina förväntningar" och "Föreställ dig en ideal arbetsmarknad. Hur nära sådana ideala förhållanden är arbetsmöjligheterna för invånarna i din kommun" har tagits bort.

Faktorn Utbildningsmöjligheter

Frågorna "utbildningsmöjligheterna inom rimligt avstånd", "hur väl möjligheterna till utbildning uppfyller dina förväntningar" samt "föreställ dig ideala utbildningsmöjligheter. Hur nära sådana ideala förhållanden är utbildningsmöjligheterna för invånarna i din kommun" har tagits bort. Frågan "tillgången till högre utbildningar (universitets- eller

högskoleutbildning) inom rimligt avstånd” har omformulerats till “tillgången till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd”.

Frågan *“tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd? (Folkhögskola, Kvalificerad Yrkesutbildning, Komvux etc.)”* har lagts till.

Faktorn Bostäder

Frågorna *“möjligheterna att hitta prisvärt boende”, “hur det planeras för bostäder”* samt *“Föreställ dig ideala bostadsförhållanden. Hur nära ett sådant ideal tycker du att boendet i din kommun kommer”* har tagits bort.

Frågorna *“möjligheterna att hitta bra boende”* och *“utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt, bostadsrätt, småhus etc.)”* har lagts till.

Faktorn Miljö

Faktorn har tagits bort. Frågan om *“tillgången till parker, grönområden och natur”* har flyttats till faktorn *Fritidsmöjligheter*.

Faktorn Kommunikationer

Frågan *“tillgången till gång- och cykelvägar”* har flyttats från faktorn *Gång- och cykelvägar*.

Frågorna *kollektivtrafikens “linjesträckning”, “turtäthet”* och *“biljettpriser”* har tagits bort och ersatts av frågan *“möjligheterna till att använda kollektivtrafiken för resor (Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tunnelbana, tåg och/eller båt/färja.)”*.

Frågorna *“tillgången till förbindelser med fjärrtåg inom rimligt avstånd”, “tillgången till förbindelser med expressbuss (långfärdsbuss i linjetrafik)”* samt *“tillgången till flygförbindelser inom rimligt avstånd”* har tagits bort och ersatts av frågan *“tillgången till förbindelser för längre resor? (Resor med tåg, buss, båt och/eller flyg.)”*.

Frågan *“vägnätet”* har tagits bort och ersatts med *“möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil”*.

Frågan *“Föreställ dig en kommun med ideala kommunikationer. Hur nära ett sådant ideal kommer kommunikationerna i din kommun”* har tagits bort.

Faktorn Kommersiellt utbud

Frågorna *“tillgången till bank och post inom rimligt avstånd”* och *“Föreställ dig en kommun med idealt kommersiellt utbud. Hur nära ett sådant ideal kommer det kommersiella utbudet i din kommun”* har tagits bort.

Frågan *“nöjesutbudet inom rimligt avstånd”* har formulerats om till *“nöjesutbudet”* samt flyttats till faktorn *Fritidsmöjligheter*.

Faktorn Fritidsmöjligheter

Faktorn har ändrat namn, från *Fritid* till *Fritidsmöjligheter*.

Frågorna *“nöjesutbudet”* och *“tillgången till parker, grönområden och natur”* har lagts till från faktorn *Fritidsmöjligheter* respektive *Miljö*.

Frågan *"möjligheterna att utöva dina fritidsaktiviteter"* har omformulerats till *"möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv"*.

Frågan *"tillgången till kulturaktiviteter"* har omformulerats till *"tillgången till kulturevenemang"*.

Frågan *"tillgången till sport- och idrottsevenemang"* har omformulerats till *"tillgången till idrottsevenemang"*.

Frågorna *"tillgången till utflyktsmål"* och *"Föreställ dig en kommun med ideala fritidsmöjligheter. Hur nära ett sådant ideal kommer fritidsmöjligheterna i din kommun"* har tagits bort.

Faktorn Trygghet

Frågorna *"hur trygg och säker du och dina närmaste kan känna er"* och *"Föreställ dig en kommun med ideal trygghet. Hur nära ett sådant ideal kommer tryggheten i din kommun"* har tagits bort.

Frågan *"hur tryggt du kan vistas utomhus på kvällar och nätter"* har omformulerats till *"hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter"*.

Frågan *"hur trygg och säker du kan känna dig mot stöld och inbrott"* har omformulerats till *"hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet"*.

Frågan *"hur trygg och säker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel"* har lagts till.

Indexet Rekommendation

Ingen ändring har gjorts i frågan för detta index, *"Kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till din kommun"*.

Förändringar mellan tidigare undersökningsomgångar 2005 – våren 2010

Frågeblankettens del A har ändrats sedan första gången undersökningen genomfördes 2005. Detta gäller till exempel faktorn *Miljö* som 2005 även innehöll frågor om *bebyggelsens trivsamhet* och *prisvärt boende*.

Betygsindexet för faktorn *Miljö* har emellertid räknats om så det är jämförbart med åren 2006, 2007, 2008, 2009 och våren 2010.

Från och med 2006 har faktorn *Bostäder* tillkommit där ovan nämnda frågor ingår tillsammans med en fråga om *planering för bostäder*.

Vidare har faktorn *Kommersiellt utbud* utökats med två frågor om *utbud av livsmedelsaffärer* och *tillgång till post och bank*. Ovanstående förändring innebär att faktorn *Kommersiellt utbud* inte är helt jämförbar mellan åren 2005 och 2006, 2007, 2008, 2009 och våren 2010.

För faktorn *Kommunikationer* har det tillkommit en fråga om *tillgången till förbindelser med expressbuss*.

Från och med hösten 2007 har texten *"din kommun"* tagits bort i frågorna rörande *Arbetsmöjligheter* och *Utbildningsmöjligheter*. Detta måste beaktas vid jämförelser mellan åren.

Helhetsbetyget NRI har beräknats på samma sätt genom åren och är därmed jämförbart mellan alla undersökningsomgångar.

Del B. Vad tycker medborgarna om kommunens verksamheter? (Nöjd-Medborgar-Index)

Från och med hösten 2010 har följande ändringar gjorts jämfört med den enkät som användes från och med hösten 2007. Dessa ändringar måste beaktas vid jämförelser mellan åren.

Verksamheten Förskolan

Ingen ändring i enkäten för denna verksamhet.

Verksamheten Grundskolan

Ingen ändring i enkäten för denna verksamhet.

Verksamheten Gymnasieskolan

Ingen ändring i enkäten för denna verksamhet.

Verksamheten Äldreomsorgen

Ingen ändring i enkäten för denna verksamhet.

Verksamheten Stöd för utsatta personer

Frågan *"Vad tror eller tycker du om det stöd och den hjälp som utsatta individer får i din kommun"* till *"Vad tror eller tycker du om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i din kommun"*.

Verksamheten Räddningstjänsten

Frågan *"Vad tror eller tycker du om räddningstjänsten din kommun"* till *"Vad tror eller tycker du om räddningstjänsten (brandkåren) i din kommun"*.

Verksamheten Gång- och cykelvägar

Frågan *"tillgången till gång- och cykelvägar samt cykelvänliga vägar i din kommun"* har flyttats till faktorn *Kommunikationer*.

Frågan *"belysningen av gång- och cykelvägar i din kommun"* har lagts till

Frågan *"gång- och cykelvägar samt cykelvänliga vägar i allmänhet i din kommun"* har tagits bort.

Verksamheten Gator och vägar

Frågan *"belysningen av gator och vägar i din kommun"* har lagts till.

Frågan *"gator och vägar i allmänhet i din kommun"* har tagits bort.

Verksamheten Idrott- och motionsanläggningar

Faktorn har ändrat namn, från Fritid – Idrott till Idrott- och motionsanläggningar.

Frågorna *"tillgången till idrotts- och motionsanläggningar"*, *"tillgången till friluftsområden och promenadvägar"* samt *"möjligheterna till idrotts- och friluftsliv"* har tagits bort.

Frågorna *"öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar"* och *"belysningen i kommunens motionsspår"*.

Verksamheten Kultur

Faktorn har ändrat namn, från *Fritid – Kultur* till *Kultur*.

Frågan *"kulturaktiviteter i allmänhet"* har tagits bort.

Verksamheten Miljöarbete

Faktorernas samtliga frågor har tagits bort och ersatts med frågan *"kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt"*.

Verksamheten Renhållning och sophämtning

Faktorn har bytt namn, från *Renhållning* till *Renhållning och sophämtning*.

Frågan *"renhållning av gator och vägar i din kommun"* har tagits bort.

Frågan om *"tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun (Där du t.ex. kan lämna farligt avfall, grovavfall och elektronikavfall)"*.

Verksamheten Vatten och avlopp

Frågan *"kvaliteten på dricksvattnet i din kommun"* har formulerats om till *"dricksvattnet i din kommun"*.

Indexet Bemötande och tillgänglighet

Den inledande frågan för frågorna har ändrats till *"Hur nöjd är du med"*.

Frågan *"hur blir du bemött när du har kontakt med personal i din kommun"* har omformulerats till *"hur du blir bemött när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun"*.

Frågan *"hur tycker du att servicen är när du har kontakt med personal i din kommun"* har omformulerats till *"den servicen du får när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun"*.

Frågan *"hur lätt är det att komma i kontakt med personal i din kommun"* har omformulerats till *"hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun"*.

Frågan *"möjligheter att komma i kontakt med kommunens högre chefer"* har lagts till.

Förändringar mellan tidigare undersökningsomgångar 2005 – våren 2010

Frågeblanketten har för del B ändrats genom åren. För varje verksamhet ställdes 2005 tre övergripande frågor. För undersökningar från och med våren 2006 är det endast den första av dessa tre frågor som ingår för verksamheterna *Förskolan*, *Grundskolan*, *Gymnasieskolan*, *Äldreomsorgen*, *Stöd för utsatta personer* och *Räddningstjänsten*.

För 2005 har dessa verksamheters betygsindex räknats om så att dess betygsindex är helt jämförbara med övriga undersökningsomgångar.

Från och med hösten 2007 till och med våren 2010 tillkom det ett antal frågor under verksamheterna *Gator och vägar, Gång- och cykelvägar, Fritid – Idrott, Fritid – Kultur, Miljöarbete, Vatten och avlopp* samt *Renhållning*. Ovanstående förändringar innebär att nämnda verksamheter för åren 2005, 2006 och våren 2007 inte är helt jämförbara med resultaten för hösten 2007 till och med våren 2010. Helhetsbetyget NMI har emellertid beräknats på samma sätt genom åren och är därmed jämförbart mellan alla undersökningsomgångar.

Del C. Vad tycker medborgarna om inflytandet i kommunen? (Nöjd-Inflytande-Index)

Från och med hösten 2010 har följande ändringar gjorts jämfört med den enkät som användes från och med hösten 2007. Dessa ändringar måste beaktas vid jämförelser mellan åren.

Faktorn *Kontakt*

Faktorn har bytt namn och hette tidigare *Tillgänglighet*.

Frågan "*Hur nöjd är du med invånarnas möjligheter att komma till tals med kommunens ansvariga tjänstemän*" har tagits bort.

Frågan "*Hur nöjd är du med invånarnas möjligheter att komma till tals med kommunens politiker*" har omformulerats till "*Hur nöjd är du med möjligheter att komma i kontakt med kommunens politiker*".

Faktorn *Information*

Faktorn har bytt namn och hette tidigare *Information, Öppenhet*.

Frågorna "*kommunens information om sina verksamheter*", "*omfattningen av kommunens information*" och "*möjligheterna att få tag på information från kommunen*" har tagits bort.

Frågorna "*tillgången till information om kommunen och dess verksamheter*" och "*kommunens webbplats*" har lagts till.

Faktorn *Påverkan*

Frågan "*invånarnas möjligheter att påverka kommunala beslut*" har omformulerats till "*invånarnas möjligheter att påverka politiska beslut*".

Faktorn *Förtroende*

Den inledande frågan för frågorna har ändrats från "*Vilken uppfattning har du om din kommun vad gäller*" till "*Vad tror eller tycker du om*".

Frågan "*hur kunniga kommunens politiker är*" har tagits bort.

Frågan "*hur väl kommunala beslut genomförs*" har omformulerats till "*hur väl politiska beslut genomförs*".

Frågan "*kommunens högre tjänstemän arbetar för kommunens bästa*" har lagts till.

Förändringar mellan tidigare undersökningsomgångar 2005 – våren 2010

Från och med våren 2006 till och med våren 2010 har ändringar gjorts i frågeblankettens del C jämfört med 2005. För faktorn *Tillgänglighet* har en fråga tagits bort och dessutom har frågornas formuleringar ändrats något. Antalet frågor inom faktorn *Information – Öppenhet* har utökats från tre till fem frågor.

Faktorn *Inflytande* ändrade namn till *Påverkan* och innehöll en fråga om påverkan inom de kommunala verksamheterna. Förändringar innebär att nämnda faktorer inte är helt jämförbara mellan år 2005 och övriga undersökningsomgångar. Frågorna för faktorn *Förtroende* är helt jämförbara mellan 2005 och våren 2010. Helhetsbetyget NII går att jämföra mellan samtliga år.

SCB:s analysmodell med NKI

SCB:s analysmodell med Nöjd-Kund-Index (NKI) är uppbyggd dels av ett mått för totalnöjdheten, NKI, dels av ett antal faktorer som speglar olika delar av den undersökta verksamheten. Helhetsbetyget NKI mäts med tre specifika frågor. I denna undersökning finns tre helhetsbetyg, ett för varje modell. I modell A, med frågor om kommunen som en plats att bo och leva på, ingår helhetsbetyget Nöjd-Region-Index (NRI). I modell B, med frågor om kommunens verksamheter, ingår helhetsbetyget Nöjd-Medborgar-Index (NMI) och i modell C, med frågor om medborgarnas inflytande på kommunala beslut och verksamheter, ingår helhetsbetyget Nöjd-Inflytande-Index (NII).

Varje modell ovan består av ett antal faktorer. Varje faktor mäts i regel med flera frågor som alla behandlar delar av det område som avses. De svarande medborgarna sätter sina betyg på de enskilda frågorna på 10-gradiga skalor, där 1 är lägsta betyg och 10 är högsta betyg.

Vilka frågor som ingår i respektive faktor framgår av tabell 1 samt hänvisningarna till frågeblanketten i modellbilden för respektive modell. Frågeblanketten finns sist i rapporten.

Indexberäkningar

Medborgarna besvarar frågorna på 10-gradiga skalor, där 1 är lägsta betyg och 10 är högsta betyg. Betygen räknas om till betygsindex, vilket innebär att resultaten omvandlas till en ny skala som går från 0 till 100. Ju högre indexvärdet är desto nöjdare är medborgarna med faktorn. Den 10-gradiga skalan får vid översättning till betygsindex följande indexvärden (inom parentes): 1 (0), 2 (11,1), 3 (22,2), 4 (33,3), 5 (44,4), 6 (55,6), 7 (66,7), 8 (77,8), 9 (88,9) samt 10 (100). Anledningen till att betyget 5 inte översätts till betygsindex 50 etc. är att den 10-gradiga skalan börjar på 1 och indexskalan startar på 0.

Tolkning av skalan

För att få en större förståelse för hur den 10-gradiga skalan tolkas har SCB genomfört undersökningar där de svarande får ange var på skalan de anser att olika omdömen passar in. Resultaten indikerar att betyg under 5 kan klassas som "inte godkänt". Gränsen för "nöjd" går enligt undersökningarna vid betyget 6 och betyg på 8 eller högre kan tolkas som "mycket nöjd". Motsvarande tolkning av betygsindexen ger att betygsindex under 40 kan klassas som "inte godkänt". Gränsen för "nöjd" går vid 55 och betygsindex på 75 eller högre kan tolkas som "mycket nöjd".

Effektmått – grad av påverkan

För varje faktor beräknar analysmodellen ett effektmått. Effekten utgör ett mått på sambandet mellan NKI och respektive faktor. Bakom effektmåttet ligger inga specifika frågor om hur medborgarna prioriterar olika faktorer. En faktors effektmått anger i vilken utsträckning NKI (i denna undersökning NRI, NMI och NII), förväntas förändras vid en förändring av faktorns betygsindex med fem enheter. Om en faktor till exempel fått effektmåttet 1,0 innebär det att NKI (helhetsbetyget) förväntas öka med en enhet om faktorns betygsindex ökar med fem enheter. Sjunker däremot faktorns betygsindex med fem enheter förväntas NKI på motsvarande sätt minska med en enhet.

Tolkningen av faktorernas effektmått

Hur ska man då tolka att vissa faktorer har låga effektmått? Det ska inte tolkas som att de faktorerna inte är viktiga. Effektmåttet anger enbart vilken förväntad påverkan på helhetsbetyget som en förändring av faktorns betygsindex skulle innebära.

Vad kan ligga bakom att en faktor med lågt betygsindex får ett lågt effektmått? Svaret är att det beror på att medborgarnas betygsättning av den faktorn har ett lågt samband med hur de som grupp satt sina helhetsbetyg. Medborgarnas sammanlagda svarsmönster, vad gäller sambandet mellan deras helhetsbetyg och deras betyg på faktorn, kan vara betydligt starkare för andra faktorer i modellen.

T.ex. i undersökningens frågeblock A, om kommunen som en plats att bo och leva på, ingår faktorn *Arbetsmöjligheter*. Även om faktorn *Arbetsmöjligheter* fått ett lågt betyg av medborgarna i kommunen kan faktorn samtidigt få ett lågt effektmått, alltså ha ett lågt samband med helhetsbetyget Nöjd-Region-Index (NRI). Detta kan t.ex. förklaras av att majoriteten av de svarande inte är personligen drabbade av arbetslöshet och att de kanske just därför fäster större avseende vid andra faktorer när de avger sitt helhetsbetyg NRI. Sambandet (dvs. effektmåttet) mellan medborgarnas betyg på faktorn *Arbetsmöjligheter* och deras helhetsbetyg på kommunen som en plats att bo och leva på (NRI) kan därför bli svagt trots att de gett ett lågt betyg åt *Arbetsmöjligheter*.

Prioriteringsmatris

För att på ett enkelt sätt åskådliggöra resultaten placeras faktorerna in i ett fyrfältsdiagram, en så kallad prioriteringsmatris. De fyra fälten i prioriteringsmatrisen, kvadranterna, skapas av medelindex och medel-effekt för de faktorer som ingår i modellen. Kvadranterna utgör fyra områden med olika prioriteringsgrad i ett förbättringsarbete.

I prioriteringsmatrisen placeras varje faktor in efter sitt betygsindex och sitt effektmått. Ju högre upp i diagrammet en faktor ligger desto nöjdare är medborgarna med faktorn. Ju längre åt höger i diagrammet en faktor ligger, desto större påverkan förväntas en förändring av dess betygsindex ha på NMI.

För att förbättra NKI bör man främst prioritera faktorer som ligger långt ner till höger i matrisen (*Prioritera*), dvs. de med relativt låga betygsindex i kombination med höga effektmått. I en andra prioriteringsgrupp återfinns de faktorer som hamnar uppe till höger i matrisen (*Förbättra om möjligt*). Även dessa faktorer har förhållandevis höga effektmått och bör därför om möjligt förbättras, trots att de redan har relativt höga betygsindex.

Faktorer som hamnat i den nedre vänstra delen av prioriteringsmatrisen (*Lägre prioritet*) kan ges lägre prioritet eftersom en förbättring av deras låga betygsindex förväntas ha en lägre effekt på NKI. I kvadranten högst upp till vänster (*Bevara*) hamnar de faktorer som kan ges lägst prioritet i ett förbättringsarbete. Dock bör man försöka bevara dessa faktorerers höga betygsindex eftersom en sänkning kan leda till att effektmåttet ökar och faktorn då hamnar i den prioriterade kvadranten.

Felmarginaler

Felmarginalerna beaktar den osäkerhet som härrör från att endast ett urval av medborgarna har tillfrågats och att inte alla som ingår i urvalet har besvarat enkäten. Skattningarna plus/minus felmarginalen bildar ett så kallat 95-procentigt konfidensintervall. Om en faktor exempelvis har fått ett betygsindex som är 55 och felmarginalen är $\pm 2,1$ så innebär det att det sanna värdet med 95 procents säkerhet ligger i intervallet 52,9–57,1.

Statistiskt säkerställda skillnader

För att avgöra om skillnaderna i betygsindex mellan åren eller mellan olika kommuner är statistiskt säkerställda har följande förenklade förfarande använts i rapporten: Om intervallen (indexvärdet $\pm$ felmarginalen) för två indexvärden inte överlappar varandra är skillnaden mellan indexvärdena statistiskt säkerställd. Även om intervallen för två betygsindex tangerar varandra, t.ex. ett intervall som är 53–57 och ett som är 57–61 anger vi att skillnaden är statistiskt säkerställd. Felmarginaler för betygsindex och effektmått finns angivna i diagram 1A-C.

Bortfall

Bortfallet i en undersökning delas in i två olika typer. Totalbortfallet består av de medborgare som inte har besvarat enkäten överhuvudtaget. Partiellt bortfall innebär att medborgarna har svarat på enkäten men inte besvarat samtliga frågor. Även svarsalternativet "Ingen åsikt" betraktas vid modellberäkningarna som partiellt bortfall.

Det partiella bortfallet ersätts med hjälp av en metod som kallas medelvärdesimputering. För att imputera en individs uteblivna svar på en fråga studeras de redovisningsgrupper där individen ingår. Det uteblivna svaret ersätts med medelvärdet för frågan i kommunen. De svarande som inte har besvarat eller angett "Ingen åsikt" på mer än 25 procent av frågorna utesluts vid beräkningen av faktorernas betygsindex och effektmått. Anledningen till detta är att om dessa medborgare ska ingå i analysen måste deras stora partiella bortfall kompenseras genom imputering i så stor omfattning att det riskerar att snedvrider resultaten.

Totalt inkom 31 512 besvarade enkäter. För modellen Nöjd-Region-Index (NRI) var 29 156 av dessa tillräckligt ifyllda för att kunna ingå i beräkningen av betygsindex och effektmått. För Nöjd-Medborgar-Index (NMI) var motsvarande antal enkäter 17 517 och för Nöjd-Inflytande-Index (NII) var motsvarande antal 18 762.

Det partiella bortfallet, dvs. den andel av de svarande som hoppat över en fråga, är inte stort. Däremot är andelen som markerat alternativet "Ingen åsikt" relativt stor på flera av frågorna (se tabell 1 A–C).

Viktning av svaren

För att korrigera för att andelen svarande skiljer sig åt mellan könen och åldersklasserna har svar från kvinnor och män i de olika åldersklasserna inom varje kommun tilldelats olika vikter. Viktningen innebär att inom varje åldersgrupp för kvinnor respektive män räknas antalet svarande om så att det viktade antalet svarande i gruppen summerar till den gruppens faktiska antal medborgare i kommunen.

Modellens förklaringsgrad

Modellens förklaringsgrad (R^2) är ett mått på hur väl modellen lyckas förklara den variation som finns bland medborgarna vad gäller deras helhetsbedömning av sin kommun (i denna undersökning NRI, NMI och NII). Förklaringsgraden (R^2) kan variera mellan 0 och 1.

För Nöjd-Region-Index (NRI) blev förklaringsgraden för de deltagande kommunerna cirka 0,55 vilket innebär att modellens åtta faktorer förklarar 55 procent av variationen bland de svarande i helhetsbedömningen av kommunen som en plats att bo och leva på.

Förklaringsgraden för Nöjd-Medborgar-Index (NMI) blev för de deltagande kommunerna cirka 0,61 vilket innebär att modellens tretton faktorer

(verksamheter) förklarar 61 procent av variationen bland de svarande i helhetsbedömningen av kommunens verksamheter.

Förklaringsgraden för Nöjd-Inflytande-Index (NII) blev för de deltagande kommunerna cirka 0,78 vilket innebär att modellen med bara fyra faktorer förklarar 78 procent av variationen bland de svarande i helhetsbedömningen av det inflytande som medborgarna har över kommunens verksamheter.

Metoder bakom modellen

Beräkningarna av helhetsbetygen NRI, NMI och NII, betygsindex och effektmått skattas av en strukturekvationsmodell med latent variabler. Skattandet görs med en algoritmisk metod som kallas Partial Least Squares (PLS). Kortfattat söker metoden maximera samvariationen mellan faktorerna och helhetsbetyget. Utifrån det stratifierade urvalet minus totalbortfallet skattas helhetsbetyget och faktorernas betygsindex genom att individernas svar viktas upp till hela populationen. Vikterna beräknas i enlighet med teorin om stratifierat urval med obundet slumpmässigt urval inom strata. Vid analysmodellens beräkning av betygsindex tilldelas varje delfråga en särskild vikt. Vikten tas fram utifrån hur stor betydelse delfrågan har för faktorns betygsindex. Metoden som används för att skatta felmarginalerna för betygsindex och effektmått kallas för Jack-knife-metoden.

Om undersökningen

Undersökningens resultat har bearbetats utifrån SCB:s analysmodell med Nöjd-Kund-Index (NKI). Modellanalyser har genomförts för var och en av undersökningens tre delar (A, B och C).

Modellanalyserna är inte i första hand konstruerade med syfte att ta fram sammanfattande mått på hur stor del av medborgarna som är nöjda eller missnöjda med sin kommun. Modellanalyserna syftar till att ge en helhetsbild som pekar ut vilka områden eller delar som har särskilt stor betydelse för en förbättring av de helhetsbetyg som medborgarna ger sin kommun.

Population

Målpopulationen (målgruppen) är kommunens medborgare i åldrarna 18–84 år.

Urval

Undersökningen har genomförts som en urvalsundersökning. SCB:s register över totalbefolkningen (RTB) är urvalsramen. Som standard drogs ett urval på 500 personer i kommuner med färre än 10 000 invånare i åldrarna 18–84 år. I kommuner med 10 000 eller fler invånare i åldrarna 18–84 år drogs ett urval på 1 000 personer.

Metod

Innan insamlingsstart skickades ett förebrev ut med information om undersökningen och syftet. Det andra utskicket innehöll sedan en enkät och svarskuvert. På enkäten trycktes inloggningsuppgifter som gjorde det möjligt att även besvara enkäten via internet, där enkäten även fanns tillgänglig på engelska och finska. Två skriftliga påminnelser skickades ut, varav den sista innehöll en ny enkät samt nytt svarskuvert.

Mätperiod

Insamlingen startade den 13 september och avslutades den 9 november 2012.

Svarsandel

Den sammanlagda svarsandelen för de 68 kommunerna i vårens undersökning uppgår till 52 procent av nettourvalet (dvs. urvalet minus övertäckning som t.ex. avflyttade och avlidna).

Tabell D. Urval och andel svarande per kommun. Hösten 2012

Kommun	Bruttourval	Övertäckning	Nettourval	Svarande Antal	Svarande Andel (%)
Ale kommun	1000	8	992	480	48%
Alingsås kommun	1000	13	987	536	54%
Arvidsjaurs kommun	500	8	492	270	55%
Askersunds kommun	500	2	498	275	55%
Avesta kommun	1000	7	993	526	53%
Bodens kommun	1000	7	993	505	51%
Borlänge kommun	1000	13	987	534	54%
Boxholms kommun	500	9	491	255	52%
Burlövs kommun	1000	13	987	472	48%
Ekerö kommun	1000	13	987	529	54%
Emmaboda kommun	500	7	493	270	55%
Eskilstuna kommun	1500	7	1 493	722	48%
Falkenbergs kommun	1000	9	991	573	58%
Falköpings kommun	1000	13	987	570	58%
Finspångs kommun	1000	12	988	532	54%
Flens kommun	1000	10	990	561	57%
Forshaga kommun	500	9	491	288	59%
Gislaveds kommun	1000	11	989	493	50%
Gävle kommun	1000	12	988	488	49%
Hallsbergs kommun	1000	10	990	519	52%
Halmstads kommun	1000	20	980	451	46%
Helsingborgs stad	1000	11	989	460	47%
Hjo kommun	500	7	493	300	61%
Hällefors kommun	500	7	493	249	51%
Härnösands kommun	1000	17	983	527	54%
Härryda kommun	1000	16	984	541	55%
Hässleholms kommun	1000	5	995	487	49%
Höganäs kommun	1000	12	988	557	56%
Kalmar kommun	1000	7	993	502	51%
Karlskrona kommun	1000	10	990	488	49%
Kramfors kommun	1000	7	993	518	52%
Kristinehamns kommun	1000	13	987	546	55%
Kungsbacka kommun	1000	13	987	529	54%
Lilla Edets kommun	500	6	494	262	53%
Lindesbergs kommun	1000	9	991	486	49%
Luleå kommun	1000	11	989	499	50%
Marks kommun	1000	8	992	538	54%
Mora kommun	1000	7	993	542	55%
Mölnåls stad	1000	9	991	522	53%
Nacka kommun	1500	23	1 477	682	46%
Norsjö kommun	500	6	494	279	56%
Nykvarns kommun	500	2	498	258	52%
Nyköpings kommun	1000	9	991	544	55%
Oskarshamns kommun	1000	8	992	526	53%
Ronneby kommun	1000	14	986	524	53%
Sala kommun	1000	11	989	489	49%
Sandvikens kommun	1000	12	988	527	53%
Sigtuna kommun	1000	11	989	461	47%
Skara kommun	1000	11	989	541	55%
Skellefteå kommun	1000	11	989	530	54%
Sollentuna kommun	1000	11	989	517	52%
Solna stad	1000	26	974	450	46%
Sotenäs kommun	500	7	493	319	65%
Strängnäs kommun	1000	12	988	502	51%
Strömstads kommun	500	6	494	261	53%
Strömsunds kommun	500	4	496	254	51%
Sundsvalls kommun	1000	10	990	493	50%
Tingsryds kommun	500	5	495	299	60%
Tomelilla kommun	1000	17	983	522	53%
Trollhättans stad	1000	8	992	510	51%
Täby kommun	1000	13	987	505	51%
Uppsala kommun	1000	24	976	446	46%
Vellinge kommun	1000	8	992	554	56%
Värgårda kommun	500	4	496	258	52%
Vännäs kommun	500	11	489	269	55%
Värnamo kommun	1000	4	996	495	50%
Västerviks kommun	1 000	11	989	554	56%
Östersunds kommun	1 000	13	987	541	55%
Samtliga	61 000	700	60 300	31 512	52%

Tabell E. Andel svarande (%) efter kön och kommun. Hösten 2012

Kommun	Kön		Total
	Män	Kvinnor	
Ale kommun	45%	52%	48%
Alingsås kommun	49%	60%	54%
Arvidsjaurs kommun	57%	52%	55%
Askersunds kommun	54%	57%	55%
Avesta kommun	45%	61%	53%
Bodens kommun	47%	55%	51%
Borlänge kommun	50%	58%	54%
Boxholms kommun	47%	58%	52%
Burlövs kommun	43%	53%	48%
Ekerö kommun	50%	57%	54%
Emmaboda kommun	54%	56%	55%
Eskilstuna kommun	45%	52%	48%
Falkenbergs kommun	56%	59%	58%
Falköpings kommun	55%	60%	58%
Finspångs kommun	50%	58%	54%
Flens kommun	55%	58%	57%
Forshaga kommun	59%	58%	59%
Gislaveds kommun	47%	53%	50%
Gävle kommun	47%	52%	49%
Hallsbergs kommun	49%	56%	52%
Halmstads kommun	42%	50%	46%
Helsingborgs stad	45%	48%	47%
Hjo kommun	55%	67%	61%
Hällefors kommun	47%	54%	51%
Härnösands kommun	48%	59%	54%
Härryda kommun	52%	58%	55%
Hässelholms kommun	46%	52%	49%
Höganäs kommun	53%	59%	56%
Kalmar kommun	49%	52%	51%
Karlskrona kommun	43%	56%	49%
Kramfors kommun	46%	60%	52%
Kristinehamns kommun	54%	57%	55%
Kungsbacka kommun	52%	55%	54%
Lilla Edets kommun	49%	57%	53%
Lindesbergs kommun	45%	53%	49%
Luleå kommun	45%	56%	50%
Marks kommun	50%	59%	54%
Mora kommun	54%	55%	55%
Mölnåls stad	50%	55%	53%
Nacka kommun	41%	51%	46%
Norsjö kommun	53%	61%	56%
Nykvarns kommun	49%	55%	52%
Nyköpings kommun	54%	56%	55%
Oskarshamns kommun	49%	57%	53%
Ronneby kommun	51%	56%	53%
Sala kommun	46%	53%	49%
Sandvikens kommun	50%	57%	53%
Sigtuna kommun	43%	50%	47%
Skara kommun	50%	59%	55%
Skellefteå kommun	52%	55%	54%
Sollentuna kommun	49%	55%	52%
Solna stad	43%	50%	46%
Sotenäs kommun	65%	64%	65%
Strängnäs kommun	46%	56%	51%
Strömstads kommun	46%	59%	53%
Strömsunds kommun	49%	54%	51%
Sundsvalls kommun	48%	51%	50%
Tingsryds kommun	58%	63%	60%
Tomelilla kommun	49%	57%	53%
Trollhättans stad	49%	54%	51%
Täby kommun	47%	55%	51%
Uppsala kommun	45%	47%	46%
Vellinge kommun	52%	59%	56%
Värgårda kommun	49%	55%	52%
Vännäs kommun	54%	56%	55%
Värnamo kommun	45%	54%	50%
Västerviks kommun	53%	59%	56%
Östersunds kommun	55%	54%	55%
Samtliga	49%	56%	52%

Tabell F. Andel svarande (%) efter ålder och kommun. Hösten 2012

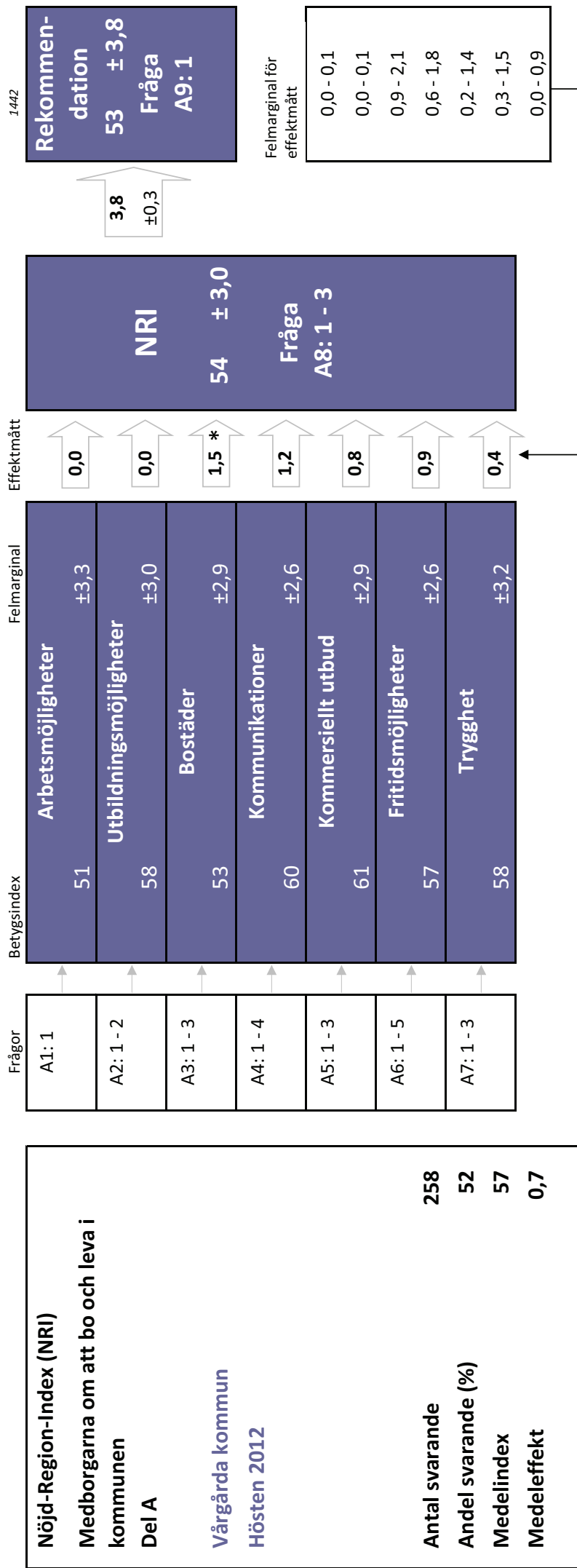
Kommun	Ålder							Total
	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-84	
Ale kommun	25%	35%	47%	43%	60%	70%	57%	48%
Alingsås kommun	34%	40%	49%	55%	64%	70%	69%	54%
Arvidsjaurs kommun	26%	39%	53%	55%	71%	70%	49%	55%
Askersunds kommun	33%	36%	47%	54%	68%	71%	62%	55%
Avesta kommun	25%	35%	38%	57%	62%	75%	71%	53%
Bodens kommun	31%	33%	43%	50%	59%	72%	65%	51%
Borlänge kommun	33%	36%	45%	51%	70%	77%	69%	54%
Boxholms kommun	14%	33%	39%	55%	67%	68%	67%	52%
Burlövs kommun	30%	28%	43%	47%	64%	70%	63%	48%
Ekerö kommun	27%	39%	46%	55%	62%	77%	73%	54%
Emmaboda kommun	24%	44%	48%	46%	65%	66%	76%	55%
Eskestuna kommun	22%	32%	37%	45%	64%	73%	64%	48%
Falkenbergs kommun	34%	45%	47%	59%	68%	75%	73%	58%
Falköpings kommun	38%	39%	56%	56%	70%	71%	67%	58%
Finspångs kommun	27%	33%	43%	54%	64%	73%	60%	54%
Flens kommun	33%	28%	41%	53%	63%	77%	72%	57%
Forshaga kommun	32%	52%	48%	57%	68%	75%	73%	59%
Gislaveds kommun	27%	29%	38%	50%	66%	76%	72%	50%
Gävle kommun	16%	30%	41%	51%	64%	73%	82%	49%
Hallsbergs kommun	26%	32%	43%	49%	70%	78%	71%	52%
Halmstads kommun	31%	35%	35%	41%	63%	67%	59%	46%
Helsingborgs stad	27%	29%	37%	54%	64%	65%	63%	47%
Hjo kommun	29%	43%	53%	68%	68%	85%	68%	61%
Hällefors kommun	26%	29%	45%	47%	64%	66%	56%	51%
Härnösands kommun	37%	36%	41%	55%	64%	73%	54%	54%
Härryda kommun	32%	40%	49%	56%	66%	76%	80%	55%
Hässleholms kommun	22%	30%	38%	48%	59%	70%	66%	49%
Höganäs kommun	38%	39%	44%	55%	65%	77%	69%	56%
Kalmar kommun	29%	40%	38%	56%	61%	70%	73%	51%
Karlskrona kommun	24%	32%	44%	44%	67%	75%	63%	49%
Kramfors kommun	18%	33%	43%	44%	62%	70%	68%	52%
Kristinehamns kommun	30%	41%	45%	48%	70%	71%	73%	55%
Kungsbacka kommun	32%	35%	48%	55%	60%	70%	65%	54%
Lilla Edets kommun	26%	39%	46%	49%	71%	73%	60%	53%
Lindesbergs kommun	29%	36%	40%	46%	61%	66%	54%	49%
Luleå kommun	29%	39%	43%	54%	62%	71%	57%	50%
Marks kommun	34%	35%	48%	50%	65%	76%	64%	54%
Mora kommun	30%	44%	43%	54%	64%	72%	59%	55%
Mölnåls stad	29%	34%	54%	52%	60%	77%	74%	53%
Nacka kommun	24%	33%	41%	46%	59%	66%	67%	46%
Norsjö kommun	31%	44%	47%	53%	66%	71%	64%	56%
Nykvarns kommun	29%	42%	51%	43%	61%	71%	69%	52%
Nyköpings kommun	28%	33%	47%	57%	64%	76%	69%	55%
Oskarshamns kommun	28%	32%	46%	57%	57%	72%	68%	53%
Ronneby kommun	27%	37%	45%	47%	67%	75%	58%	53%
Sala kommun	18%	29%	43%	48%	62%	77%	66%	49%
Sandvikens kommun	31%	37%	39%	52%	66%	74%	63%	53%
Sigtuna kommun	25%	30%	41%	43%	62%	77%	66%	47%
Skara kommun	25%	30%	44%	58%	69%	77%	80%	55%
Skellefteå kommun	29%	43%	51%	56%	65%	67%	60%	54%
Sollentuna kommun	32%	32%	43%	56%	61%	81%	70%	52%
Solna stad	26%	35%	45%	43%	63%	68%	65%	46%
Sotenäs kommun	37%	47%	56%	65%	73%	78%	69%	65%
Strängnäs kommun	14%	33%	46%	45%	61%	76%	64%	51%
Strömstads kommun	31%	36%	40%	58%	64%	70%	54%	53%
Strömsunds kommun	34%	37%	43%	48%	61%	62%	57%	51%
Sundsvalls kommun	27%	35%	38%	50%	66%	69%	58%	50%
Tingsryds kommun	38%	53%	57%	63%	61%	73%	68%	60%
Tomelilla kommun	32%	35%	50%	45%	63%	70%	71%	53%
Trollhättans stad	29%	33%	43%	57%	66%	71%	68%	51%
Täby kommun	24%	35%	47%	50%	62%	73%	73%	51%
Uppsala kommun	31%	37%	40%	44%	57%	69%	58%	46%
Vellinge kommun	35%	41%	43%	55%	67%	73%	72%	56%
Värgårda kommun	32%	36%	49%	60%	62%	63%	68%	52%
Vännäs kommun	33%	42%	42%	51%	68%	73%	68%	55%
Värnamo kommun	30%	38%	40%	52%	62%	70%	57%	50%
Västerviks kommun	21%	33%	43%	56%	64%	76%	76%	56%
Östersunds kommun	32%	36%	50%	50%	72%	79%	65%	55%
Samtliga	28%	35%	44%	51%	64%	73%	66%	52%

**A. Medborgarna om kommunen som en plats att bo
och leva på**

(Nöjd-Region-Index)

TABELLER OCH DIAGRAM

Diagram 1A: Modellbild

Nöjd-Region-Index (NRI)
Medborgarna om att bo och leva i kommunen
Del A
Vårgårda kommun
Hösten 2012

Antal svarande	258
Andel svarande (%)	52
Medelindex	57
Medeleffekt	0,7

Tolkning av effektmått:

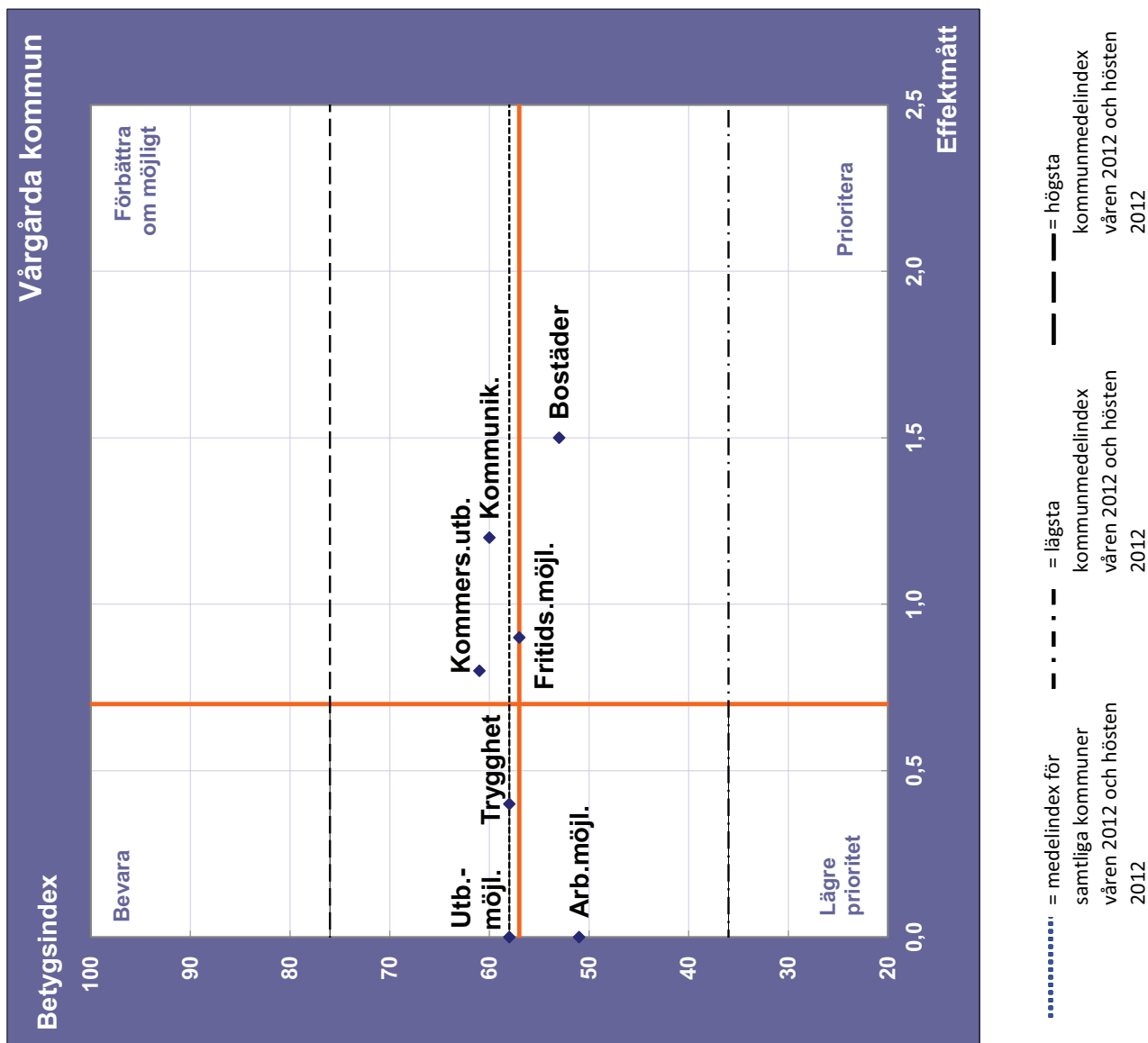
* Effektmåttet 1,5 innebär att om betygsindexet för faktorn Bostäder ökar med 5 enheter från 53 till 58 förväntas helhetsbetyget (NRI) öka med 1,5 enheter från 54 till 55,5.

Diagram 2A: Prioriteringsmatris

1442

Nöjd-Region-Index (NRI)	
Medborgarna om att bo och leva i kommunen	
Del A	
Vårgårda kommun	
Hösten 2012	
NRI	54
Rekommendation	53
Antal svarande	258
Andel svarande (%)	52
Medelindex	57
Medeleffekt	0,7

Faktor	Betygsindex	Effekt-mått
Arbetsmöjligheter	51	0,0
Utbildningsmöjligheter	58	0,0
Bostäder	53	1,5
Kommunikationer	60	1,2
Kommersiellt utbud	61	0,8
Fritidsmöjligheter	57	0,9
Trygghet	58	0,4

Tabell1A: Betygsindex, medelbetyg och svarsfördelning

1442

I denna tabell redovisas betygsindex för NRI och samtliga faktorer samt medelbetyg och svarsfördelning för delfrågorna i enkäten. Även andelen som har angett "Ingen åsikt" samt de som inte har besvarat respektive delfråga framgår i tabellen.

Nöjd-Region-Index (NRI)		
Medborgarna om att bo och leva i kommunen		
Del A		
Vårgårda kommun		
Hösten 2012		
Antal svarande		258
Andel svarande (%)		52
Medelindex		57

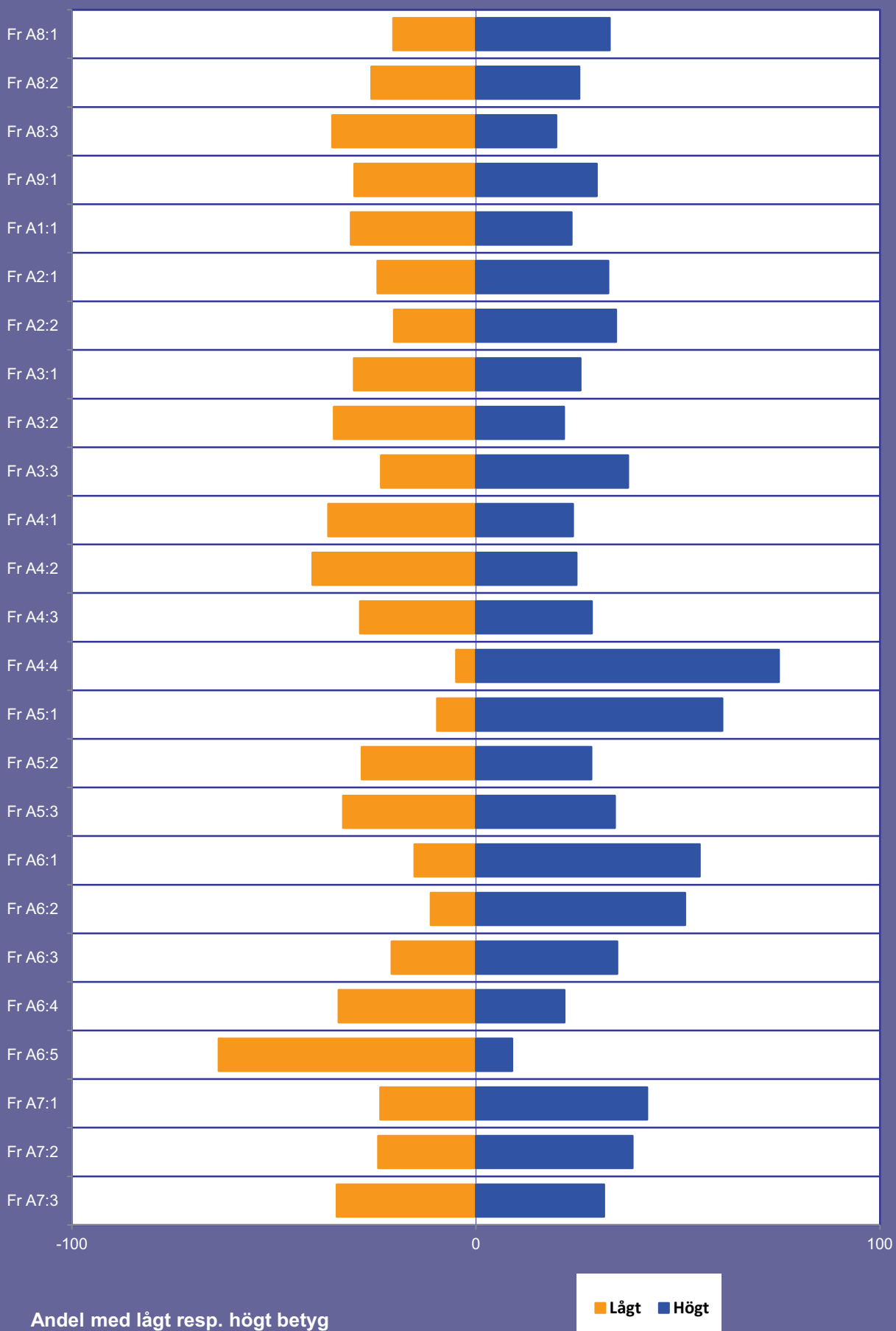
VÅRGÅRDA KOMMUN						
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012		
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägsta betygsindex	Högsta betygsindex
A8: 1 - 3	NRI, HELHETEN	54	62	60	43	73
A9: 1	REKOMMENDATION	53	64	64	36	81
A1: 1	ARBETSMÖJLIGHETER	51		47	25	73
A2: 1 - 2	UTBILDNINGSMÖJLIGHETER	58		60	31	86
A3: 1 - 3	BOSTÄDER	53		58	41	70
A4: 1 - 4	KOMMUNIKATIONER	60		59	37	75
A5: 1 - 3	KOMMERSIELLT UTBUD	61		61	35	76
A6: 1 - 5	FRITIDSMÖJLIGHETER	57		59	43	72
A7: 1 - 3	TRYGGHET	58		60	38	80
	MEDELINDEX	57		58		

VÅRGÅRDA KOMMUN													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012				Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa			
	NRI, HELHETEN	54	62	60	43	73							
Fr A8:1	Hur nöjd är du med din kommun i dess helhet som en plats att bo och leva på?	6,4	7,0	6,9	5,4	8,0	21	46	33	100	0		2
Fr A8:2	Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på en plats att bo och leva på?	6,0	6,6	6,4	4,8	7,5	26	49	26	100	0		2
Fr A8:3	Föreställ dig en kommun som en plats som är perfekt att bo och leva på. Hur nära ett sådant ideal tycker du att din kommun kommer?	5,3	6,1	5,8	4,2	7,1	36	45	20	100	0		2
	REKOMMENDATION	53	64	64	36	81							
Fr A9:1	Kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till din kommun?	5,8	6,8	6,7	4,1	8,3	30	40	30	100	0		3
	ARBETSMÖJLIGHETER	51	.	47	25	73							
Fr A1:1	Hur ser du på... ...möjligheterna att få arbete inom rimligt avstånd?	5,6	5,9	5,2	3,2	7,6	31	45	24	100	14		2
	UTBILDNINGSMÖJLIGHETER	58	.	60	31	86							
Fr A2:1	Hur ser du på tillgången till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd?	6,0	5,7	6,2	3,0	9,1	24	43	33	100	12		3
Fr A2:2	...tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd? (Folkhögskola, Kvalificerad Yrkesutbildning, Komvux etc.)	6,3	.	6,5	4,3	8,3	20	45	35	100	16		4
	BOSTÄDER	53	.	58	41	70							
Fr A3:1	Hur ser du på möjligheterna till att hitta bra boende?	5,6	.	6,0	3,3	7,3	30	44	26	100	10		2
Fr A3:2	...utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt, bostadsrätt, småhus etc.)?	5,4	.	5,7	3,6	7,2	35	43	22	100	15		3
Fr A3:3	...hur trivsamt bebyggelsen är?	6,2	5,9	6,8	5,6	7,9	24	39	38	100	6		2

VÅRGÅRDA KOMMUN													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012				Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägsta betygsindex	Högsta betygsindex	Högsta betygsindex	Låga betyg (1 - 4)	Mellanbetyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa		
	KOMMUNIKATIONER	60	.	59	37	75							
	<i>Hur ser du på ...</i>												
Fr A4:1	...tillgången till gång- och cykelvägar?	5,4	.	6,1	3,1	7,8		37	39	24	100	10	1
Fr A4:2	...möjligheterna till att använda kollektivtrafiken för resor? (Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tunnelbana, tåg och/eller båt/färja.)	5,3	.	5,4	2,7	8,1		41	35	25	100	8	2
Fr A4:3	...tillgången till förbindelser för längre resor? (Resor med tåg, buss, båt och/eller flyg.)	5,8	.	5,7	2,9	7,8		29	43	29	100	8	1
Fr A4:4	...möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil?	8,2	.	8,0	5,7	8,7		5	20	75	100	4	1
	KOMMERSIELLT UTBUD	61	.	61	35	76							
	<i>Hur ser du på ...</i>												
Fr A5:1	...utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd?	7,6	7,5	7,2	4,7	8,4		10	30	61	100	2	0
Fr A5:2	...utbudet av andra affärer och service inom rimligt avstånd?	5,9	5,3	6,1	3,7	7,7		28	43	29	100	2	1
Fr A5:3	...utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd?	5,9	6,1	6,1	3,9	7,7		33	33	34	100	3	1
	FRITIDSMÖJLIGHETER	57	.	59	43	72							
	<i>Hur ser du på ...</i>												
Fr A6:1	...tillgången till parker, grönområden och natur?	7,3	6,7	7,8	5,9	8,8		15	29	55	100	6	0
Fr A6:2	...möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv?	7,2	7,3	7,2	5,7	8,1		11	37	52	100	6	2
Fr A6:3	...tillgången till idrottsvenemang?	6,4	6,9	6,2	4,5	7,8		21	44	35	100	15	1
Fr A6:4	...tillgången till kulturevenemang?	5,5	5,9	5,7	3,7	7,6		34	44	22	100	16	1
Fr A6:5	...nöjesutbudet?	4,0	4,4	4,6	2,8	7,0		64	27	9	100	15	1
	TRYGGHET	58	.	60	38	80							
	<i>Hur ser du på ...</i>												
Fr A7:1	...hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter?	6,5	5,8	6,5	4,1	8,5		24	34	42	100	6	1
Fr A7:2	...hur tryggt och säkert du kan känna dig mot hot, rån och misshandel?	6,3	.	6,4	4,0	8,3		24	37	39	100	6	1
Fr A7:3	...hur tryggt och säkert du kan känna dig mot inbrott i hemmet?	5,7	5,0	6,2	4,8	7,7		35	34	32	100	4	1

Diagram 3

Vårgårda kommun

Tabell1A_Kvinnor: Betygsindex, medelbetyg och svarsfördelning

1442

I denna tabell redovisas betygsindex för NRI och samtliga faktorer samt medelbetyg och svarsfördelning för delfrågorna i enkäten. Även andelen som har angett "Ingen åsikt" samt de som inte har besvarat respektive delfråga framgår i tabellen.

Nöjd-Region-Index (NRI)	
Medborgarna om att bo och leva i kommunen	
Del A	
Värgårda kommun	
Hösten 2012	
Kvinnor	
Antal svarande	136
Andel svarande (%)	55
Medelindex	58

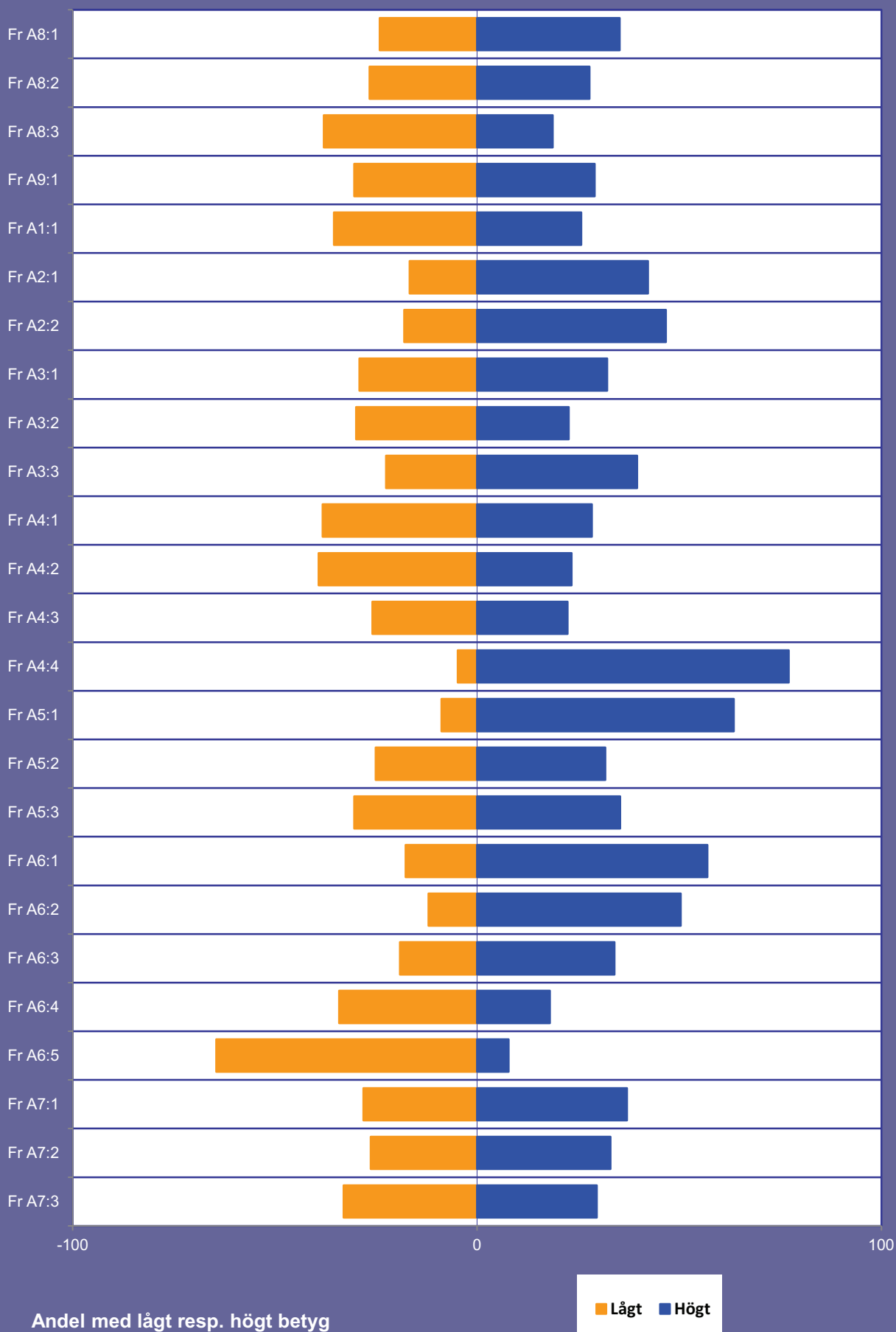
VÄRGÅRDA KOMMUN - Kvinnor				
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för kvinnor		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex Lägsta betygsindex Högsta betygsindex
A8: 1 - 3	NRI, HELHETEN	54	62	61 42 73
A9: 1	REKOMMENDATION	53	65	65 33 82
A1: 1	ARBETSMÖJLIGHETER	50		47 20 73
A2: 1 - 2	UTBILDNINGSMÖJLIGHETER	63		61 35 85
A3: 1 - 3	BOSTÄDER	56		58 38 72
A4: 1 - 4	KOMMUNIKATIONER	60		60 36 79
A5: 1 - 3	KOMMERSIELLT UTBUD	62		62 38 77
A6: 1 - 5	FRITIDSMÖJLIGHETER	56		60 42 74
A7: 1 - 3	TRYGGHET	56		58 37 77
	MEDELINDEX	58		58

VÅRGÅRDA KOMMUN - Kvinnor													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för kvinnor		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägstä betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa			
	NRI, HELHETEN	54	62	61	42	73							
Fr A8:1	Hur nöjd är du med din kommun i dess helhet som en plats att bo och leva på?	6,4	7,0	7,0	5,3	7,9	24	41	35	100	0	1	
Fr A8:2	Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på en plats att bo och leva på?	5,9	6,7	6,5	4,8	7,5	27	46	28	100	0	1	
Fr A8:3	Föreställ dig en kommun som en plats som är perfekt att bo och leva på. Hur nära ett sådant ideal tycker du att din kommun kommer?	5,2	6,2	6,0	4,0	7,2	38	43	19	100	0	1	
	REKOMMENDATION	53	65	65	33	82							
Fr A9:1	Kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till din kommun?	5,8	6,8	6,8	3,8	8,4	30	41	29	100	0	3	
	ARBETSMÖJLIGHETER	50	.	47	20	73							
Fr A1:1	Hur ser du på... ...möjligheterna att få arbete inom rimligt avstånd?	5,5	5,7	5,2	2,8	7,5	35	39	26	100	16	2	
	UTBILDNINGSMÖJLIGHETER	63	.	61	35	85							
Fr A2:1	Hur ser du på tillgången till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd?	6,6	6,0	6,3	3,1	9,0	17	41	42	100	12	2	
Fr A2:2	...tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd? (Folkhögskola, Kvalificerad Yrkesutbildning, Komvux etc.)	6,7	.	6,7	4,4	8,3	18	35	47	100	16	4	
	BOSTÄDER	56	.	58	38	72							
Fr A3:1	Hur ser du på möjligheterna till att hitta bra boende?	5,9	.	6,0	3,4	7,5	29	39	32	100	13	3	
Fr A3:2	...utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt, bostadsrätt, småhus etc.)?	5,6	.	5,7	3,5	7,3	30	47	23	100	18	3	
Fr A3:3	...hur trivsamt bebyggelsen är?	6,4	6,1	6,8	5,6	8,0	23	38	40	100	8	3	

VÅRGÅRDA KOMMUN - Kvinnor													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för kvinnor		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa			
	KOMMUNIKATIONER	60	.	60	36	79							
	Hur ser du på ...												
Fr A4:1	...tillgången till gång- och cykelvägar?	5,4	.	6,1	3,0	7,9	38	33	28	100	9	1	
Fr A4:2	...möjligheterna till att använda kollektivtrafiken för resor? (Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tunnelbana, tåg och/eller båt/färja.)	5,2	.	5,5	2,6	8,2	39	37	23	100	8	3	
Fr A4:3	...tillgången till förbindelser för längre resor? (Resor med tåg, buss, båt och/eller flyg.)	5,7	.	5,7	2,8	7,8	26	52	22	100	9	1	
Fr A4:4	...möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil?	8,4	.	8,1	5,8	8,8	5	18	77	100	4	1	
	KOMMERSIELLT UTBUD	62	.	62	38	77							
	Hur ser du på ...												
Fr A5:1	...utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd?	7,7	7,8	7,3	5,1	8,5	9	28	64	100	0	0	
Fr A5:2	...utbudet av andra affärer och service inom rimligt avstånd?	6,1	5,4	6,2	3,5	7,9	25	43	32	100	1	1	
Fr A5:3	...utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd?	6,0	6,4	6,2	3,8	8,0	30	34	35	100	1	1	
	FRITIDSMÖJLIGHETER	56	.	60	42	74							
	Hur ser du på ...												
Fr A6:1	...tillgången till parker, grönområden och natur?	7,3	6,8	7,9	6,0	9,0	18	25	57	100	5	0	
Fr A6:2	...möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv?	7,0	7,3	7,3	5,7	8,2	12	38	50	100	5	2	
Fr A6:3	...tillgången till idrottsevenemang?	6,4	7,0	6,4	4,5	8,0	19	47	34	100	20	2	
Fr A6:4	...tillgången till kulturevenemang?	5,4	6,2	5,9	3,7	7,8	34	48	18	100	14	2	
Fr A6:5	...nöjesutbudet?	3,8	4,5	4,7	2,5	7,2	65	28	8	100	15	2	
	TRYGGHET	56	.	58	37	77							
	Hur ser du på ...												
Fr A7:1	...hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter?	6,2	5,9	6,2	3,8	8,4	28	35	37	100	8	1	
Fr A7:2	...hur tryggt och säkert du kan känna dig mot hot, rån och misshandel?	6,2	.	6,1	3,8	8,2	26	41	33	100	6	1	
Fr A7:3	...hur tryggt och säkert du kan känna dig mot inbrott i hemmet?	5,7	5,2	6,1	4,8	7,6	33	37	30	100	4	1	

Diagram 3

Vårgårda kommun

Tabell1A_Män: Betygsindex, medelbetyg och

1442

I denna tabell redovisas betygsindex för NRI och samtliga faktorer samt medelbetyg och svarsfördelning för delfrågorna i enkäten. Även andelen som har angett "Ingen åsikt" samt de som inte har besvarat respektive delfråga framgår i tabellen.

Nöjd-Region-Index (NRI)		
Medborgarna om att bo och leva i kommunen		
Del A		
Värgårda kommun		
Hösten 2012		
Män		
Antal svarande		122
Andel svarande (%)		49
Medelindex		56

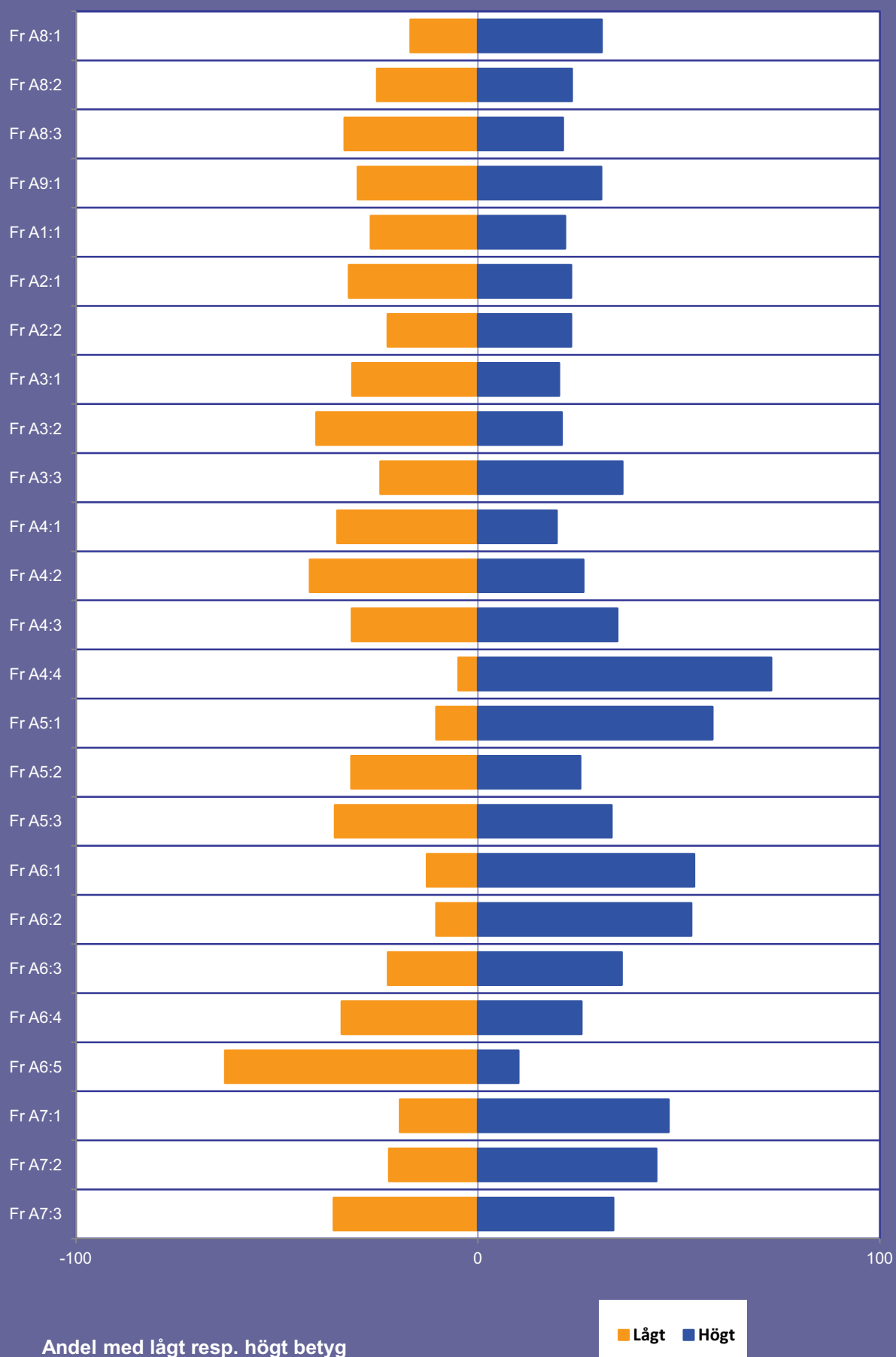
VÄRGÅRDA KOMMUN - män						
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för män		
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägsta betygsindex	Högsta betygsindex
A8: 1 - 3	NRI, HELHETEN	55	62	58	44	74
A9: 1	REKOMMENDATION	53	63	63	39	81
A1: 1	ARBETSMÖJLIGHETER	53		47	28	74
A2: 1 - 2	UTBILDNINGSMÖJLIGHETER	52		58	27	87
A3: 1 - 3	BOSTÄDER	51		57	43	70
A4: 1 - 4	KOMMUNIKATIONER	60		59	35	73
A5: 1 - 3	KOMMERSIELLT UTBUD	60		60	32	76
A6: 1 - 5	FRITIDSMÖJLIGHETER	58		58	42	71
A7: 1 - 3	TRYGGHET	59		63	40	82
	MEDELINDEX	56		57		

VÅRGÅRDA KOMMUN - man													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för Män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa			
	NRI, HELHETEN	55	62	58	44	74							
Fr A8:1	Hur nöjd är du med din kommun i dess helhet som en plats att bo och leva på?	6,4	6,9	6,7	5,4	8,1	17	52	31	100	0	3	
Fr A8:2	Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på en plats att bo och leva på?	6,0	6,6	6,3	4,9	7,6	25	52	23	100	0	2	
Fr A8:3	Föreställ dig en kommun som en plats som är perfekt att bo och leva på. Hur nära ett sådant ideal anser du att din kommun kommer?	5,4	6,1	5,7	4,5	7,1	33	46	21	100	0	2	
	REKOMMENDATION	53	63	63	39	81							
Fr A9:1	Kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till din kommun?	5,8	6,7	6,6	4,4	8,3	30	39	31	100	0	3	
	ARBETSMÖJLIGHETER	53	.	47	28	74							
Fr A1:1	Hur ser du på... ...möjligheterna att få arbete inom rimligt avstånd?	5,8	6,1	5,2	3,6	7,6	27	52	22	100	13	2	
	UTBILDNINGSMÖJLIGHETER	52	.	58	27	87							
Fr A2:1	Hur ser du på tillgången till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd?	5,5	5,5	6,1	2,8	9,2	32	45	23	100	12	3	
Fr A2:2	...tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd? (Folkhögskola, Kvalificerad Yrkesutbildning, Komvux etc.)	5,9	.	6,4	4,0	8,3	23	54	23	100	15	3	
	BOSTÄDER	51	.	57	43	70							
Fr A3:1	Hur ser du på möjligheterna till att hitta bra boende?	5,4	.	6,0	3,2	7,4	31	49	20	100	7	1	
Fr A3:2	...utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt, bostadsrätt, småhus etc.)?	5,3	.	5,6	3,6	7,1	40	39	21	100	13	4	
Fr A3:3	...hur trivsamt bebyggelsen är?	6,1	5,7	6,7	5,6	8,0	24	40	36	100	4	2	

VÅRGÅRDA KOMMUN - man													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för Män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för				Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Män	Lägsta betygsindex	Högsta betygsindex	Låga betyg (1 - 4)	Mellanbetyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa		
	KOMMUNIKATIONER	60	.	59	35	73							
	<i>Hur ser du på ...</i>												
Fr A4:1	...tillgången till gång- och cykelvägar?	5,3	.	6,0	2,9	7,8		35	45	20	100	11	1
Fr A4:2	...möjligheterna till att använda kollektivtrafiken för resor? (Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tunnelbana, tåg och/eller båt/färja.)	5,3	.	5,3	2,6	8,0		42	32	26	100	7	2
Fr A4:3	...tillgången till förbindelser för längre resor? (Resor med tåg, buss, båt och/eller flyg.)	5,9	.	5,6	2,8	7,8		31	34	35	100	6	1
Fr A4:4	...möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil?	8,1	.	7,9	5,5	8,7		5	22	73	100	3	1
	KOMMERSIELLT UTBUD	60	.	60	32	76							
	<i>Hur ser du på ...</i>												
Fr A5:1	...utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd?	7,5	7,2	7,2	4,4	8,3		10	31	58	100	3	1
Fr A5:2	...utbudet av andra affärer och service inom rimligt avstånd?	5,7	5,3	6,0	3,7	7,8		32	43	26	100	4	1
Fr A5:3	...utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd?	5,8	5,7	6,0	3,7	7,5		36	31	33	100	5	1
	FRITIDSMÖJLIGHETER	58	.	58	42	71							
	<i>Hur ser du på ...</i>												
Fr A6:1	...tillgången till parker, grönområden och natur?	7,4	6,6	7,7	5,8	8,6		13	34	54	100	7	1
Fr A6:2	...möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv?	7,3	7,3	7,1	5,8	8,0		10	37	53	100	6	1
Fr A6:3	...tillgången till idrottsvenemang?	6,4	6,7	6,0	4,3	7,8		22	42	36	100	11	1
Fr A6:4	...tillgången till kulturevenemang?	5,6	5,7	5,6	3,8	7,5		34	40	26	100	17	1
Fr A6:5	...nöjesutbudet?	4,1	4,3	4,5	3,0	6,8		63	27	10	100	14	1
	TRYGGHET	59	.	63	40	82							
	<i>Hur ser du på ...</i>												
Fr A7:1	...hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällen och nätter?	6,7	5,7	6,9	4,4	8,8		19	33	48	100	5	1
Fr A7:2	...hur trygg och säker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel?	6,5	.	6,7	4,2	8,6		22	34	44	100	5	1
Fr A7:3	...hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet?	5,7	4,9	6,3	4,7	7,8		36	30	34	100	4	1

Diagram 3

Vårgårda kommun

TABELL 2A.1 Faktoreernas betygsindex och NRI efter kön

	Kön				Samtliga	
	Man		Kvinna		Betygsindex	Fel-marg.
	Betygsindex	Fel-marg.	Betygsindex	Fel-marg.		
NRI	55	±5,8	54	±5,0	54	±3,0
Rekommendation	53	±7,0	53	±6,2	53	±3,8
Arbetsmöjligheter	53	±6,0	50	±5,7	51	±3,3
Utbildningsmöjligheter	52	±5,8	63	±5,0	58	±3,0
Bostäder	51	±5,5	56	±5,0	53	±2,9
Kommunikationer	60	±5,2	60	±4,3	60	±2,6
Kommersiellt utbud	60	±5,4	62	±5,3	61	±2,9
Fritidsmöjligheter	58	±5,2	56	±4,5	57	±2,6
Trygghet	59	±6,2	56	±5,3	58	±3,2
ANTAL SVARANDE	122		136		258	

TABELL 2A.2 Faktoreernas betygsindex och NRI efter ålder

	Ålder														Samtliga	
	18-24 år		25-34 år		35-44 år		45-54 år		55-64 år		65-74 år		75 år eller äldre		Betygsindex	Fel-marg.
	Betygsindex	Fel-marg.	Betygsindex	Fel-marg.	Betygsindex	Fel-marg.	Betygsindex	Fel-marg.	Betygsindex	Fel-marg.	Betygsindex	Fel-marg.	Betygsindex	Fel-marg.		
NRI	50	±9,9	48	±11,1	51	±6,6	53	±6,7	56	±8,9	62	±7,8	65	±11,1	54	±3,0
Rekommendation	39	±13,7	41	±13,2	54	±9,4	53	±8,4	58	±9,9	59	±10,0	73	±12,4	53	±3,8
Arbetsmöjligheter	42	±10,1	51	±12,8	56	±8,1	53	±8,2	57	±9,6	47	±8,0	50	±6,3	51	±3,3
Utbildningsmöjligheter	57	±7,7	60	±14,2	61	±7,3	57	±6,5	57	±8,7	59	±5,3	50	±10,1	58	±3,0
Bostäder	40	±9,6	50	±12,7	56	±7,0	50	±7,2	57	±6,9	58	±6,7	62	±8,5	53	±2,9
Kommunikationer	60	±7,3	61	±10,8	59	±6,4	58	±6,3	58	±6,7	61	±6,8	66	±9,5	60	±2,6
Kommersiellt utbud	58	±11,3	58	±9,7	56	±6,6	58	±7,2	64	±8,7	67	±7,1	73	±10,2	61	±2,9
Fritidsmöjligheter	48	±8,9	54	±11,3	53	±6,1	56	±6,3	62	±6,8	63	±6,4	66	±8,2	57	±2,6
Trygghet	65	±10,0	58	±13,5	63	±7,4	61	±7,8	54	±8,1	50	±8,2	46	±11,4	58	±3,2
ANTAL SVARANDE	24		24		47		47		46		45		25		258	

TABELL 2A.3 Faktorerens betygsindex och NRI efter ortstyp

	Var bor du?				Samtliga
	Kommunens centralort	Annan tätort	Utanför tätort	Uppgift saknas	
NRI	55		54		54
Rekommendation	52		55		53
Arbetsmöjligheter	50		52		51
Utbildningsmöjligheter	59		57		58
Bostäder	52		54		53
Kommunikationer	66		53		60
Kommersiellt utbud	64		59		61
Fritidsmöjligheter	56		59		57
Trygghet	58		57		58
ANTAL SVARANDE	126	7	124	1	258

TABELL 2A.4 Faktorerens betygsindex och NRI efter boendetid i kommunen

	Hur länge har du bott i kommunen?					Uppgift saknas	Samtliga
	0-2 år	3-5 år	6-10 år	11 år eller längre			
NRI	59	44	50	55			54
Rekommendation	59	44	48	54			53
Arbetsmöjligheter	50	55	48	52			51
Utbildningsmöjligheter	54	63	54	58			58
Bostäder	53	49	54	53			53
Kommunikationer	68	49	61	60			60
Kommersiellt utbud	52	55	56	63			61
Fritidsmöjligheter	56	51	54	58			57
Trygghet	56	68	55	57			58
ANTAL SVARANDE	13	11	22	211	1		258

TABELL 2A.5 Faktorerens betygsindex och NRI efter erfarenhet av kollektivtrafik

	Hur ofta åker du med kollektivtrafiken ?					Samtliga
	Minst 4 ggr/vecka	1-3 ggr/vecka	Några gånger/månad	Mer sällan än 1 gång/månad	Aldrig	Uppgift saknas
NRI	54	47	57	52	56	54
Rekommendation	47	43	56	53	55	53
Arbetsmöjligheter	46	55	62	52	49	51
Utbildningsmöjligheter	59	61	62	57	57	58
Bostäder	50	52	61	53	52	53
Kommunikationer	65	62	66	62	56	60
Kommersiellt utbud	60	65	68	61	60	61
Fritidsmöjligheter	49	52	59	57	58	57
Trygghet	66	63	70	57	53	58
ANTAL SVARANDE	17	9	14	106	105	7 258

**B. Medborgarna om kommunens verksamheter
(Nöjd-Medborgar-Index)**

TABELLER OCH DIAGRAM

Frågor	Betygsindex	Felmarginal	Effektmaß
B1: 1	Förskolan 54	±6,7	0,4
B2: 1	Grundskolan 45	±7,1	0,4
B3: 1	Gymnasieskolan 61	±7,2	0,0
B4: 1	Äldreomsorgen 37	±3,5	1,1 *
B5: 1	Stöd för utsatta personer 42	±2,7	0,5
B6: 1	Räddningstjänsten 72	±3,3	0,0
B7: 1 - 4	Gång- och cykelvägar 50	±7,0	0,0
B8: 1 - 4	Gator och vägar 48	±6,8	1,1
B9: 1 - 3	Idrott- och motionsanläggningar 57	±3,8	0,5
B10: 1 - 3	Kultur 56	±6,4	0,0
B11: 1	Miljöarbete 48	±7,2	1,1
B12: 1 - 4	Renhållning och sophämtning 60	±4,6	0,7
B13: 1 - 3	Vatten och avlopp 76	±4,4	0,0

Bemötande och Tillgänglighet

52 ± 4,1

Fråga B15: 1 - 4

Felmarginal för effektmaß

0,0 - 1,0

0,0 - 1,3

0,0 - 0,1

0,5 - 1,7

0,0 - 1,3

0,0 - 0,1

0,0 - 0,1

0,4 - 1,8

0,0 - 1,2

0,0 - 0,1

0,4 - 1,8

0,0 - 1,4

0,0 - 0,1

1442

3,0 ± 0,7

NMI

44 ± 5,3

Fråga B14: 1 - 3

* Effektmåttet 1,1 innebär att om betygsindexet för verksamheten Äldreomsorgen ökar med 5 enheter från 37 till 42 förväntas helhetsbetyget (NMI) öka med 1,1 enheter från 44 till 45,1.

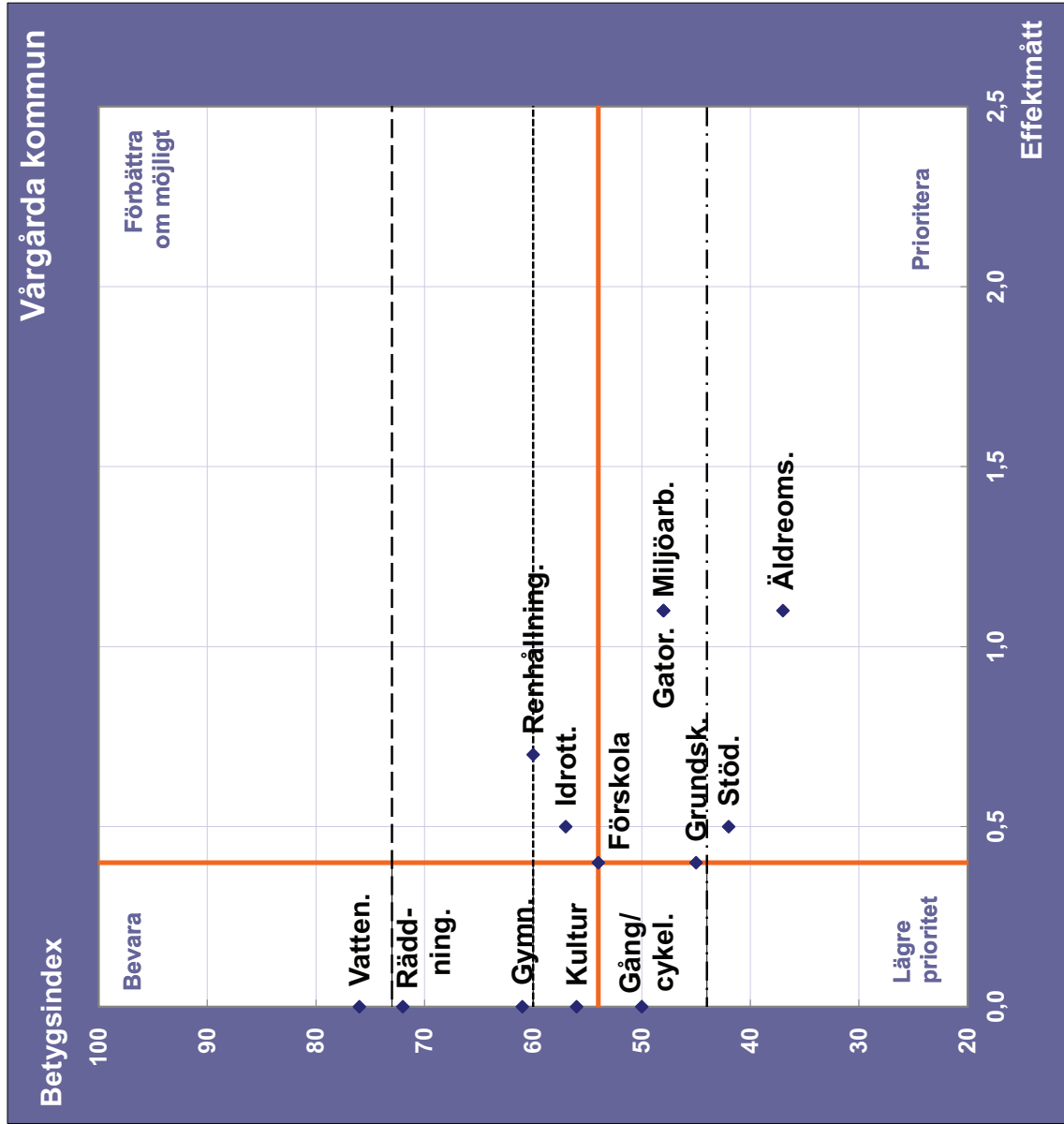
Diagram 2B: Prioriteringsmatris

1442

Nöjd-Medborgar-Index (NMI)	
Medborgarna om kommunens verksamheter	
Del B	
Vårgårda kommun	
Hösten 2012	
NMI	44
Bemötande och tillgänglighet	52
Antal svarande	258
Andel svarande (%)	52
Medelindex	54
Medeleffekt	0,4

Verksamhet	Betygsindex	Effekt-mått
Förskolan	54	0,4
Grundskolan	45	0,4
Gymnasieskolan	61	0,0
Äldreomsorgen	37	1,1
Stöd för utsatta personer	42	0,5
Räddningstjänsten	72	0,0
Gång- och cykelvägar	50	0,0
Gator och vägar	48	1,1
Idrott- och motionsanläggningar	57	0,5
Kultur	56	0,0
Miljöarbete	48	1,1
Renhållning och sophämtning	60	0,7
Vatten och avlopp	76	0,0

— = kommunens medelindex och medeleffekt

..... = medelindex för samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012
- - - = lägsta kommunmedelindex våren 2012 och hösten 2012
— = högsta kommunmedelindex våren 2012 och hösten 2012

Tabell: Betygsindex, medelbetyg och svarsfördelningar

1442

I denna tabell redovisas betygsindex för NMI och samtliga verksamheter samt svarsfördelning och medelbetyg för delfrågorna i enkäten. Även andelen som har angett "Ingen åsikt" samt de som inte har besvarat respektive delfråga framgår i tabellen.

Nöjd-Medborgar-Index (NMI)	
Medborgarna om kommunens verksamheter	
Del B	
Vårgårda kommun	
Hösten 2012	
Antal svarande	258
Andel svarande (%)	52
Medelindex	54

Vårgårda kommun		Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012		
FRÅGA	VERKSAMHET	Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägst betygsindex	Högst betygsindex
B14: 1 - 3	NMI, HELHETEN	44	52	54	38	64
B15: 1 - 4	BEMÖTANDE OCH TILLGÅNGLIGHET	52	.	56	48	68
B1: 1	FÖRSKOLAN	54	64	64	51	76
B2: 1	GRUNDSKOLAN	45	58	58	38	72
B3: 1	GYMNASIESKOLAN	61	62	59	46	75
B4: 1	ÅLDREOMSORGEN	37	55	52	37	68
B5: 1	STÖD FÖR UTSATTA PERSONER	42	51	48	35	63
B6: 1	RÄDDNINGSTJÄNSTEN	72	74	74	60	84
B7: 1 - 4	GÅNG- OCH CYKELVÄGAR	50	.	53	36	68
B8: 1 - 4	GATOR OCH VÄGAR	48	.	53	37	65
B9: 1 - 3	IDROTT- OCH MOTIONSANLÄGGNINGAR	57	.	60	43	70
B10: 1 - 3	KULTUR	56	.	61	35	76
B11: 1	MILJÖARBETE	48	.	54	45	66
B12: 1 - 4	RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING	60	.	65	51	77
B13: 1 - 3	VATTEN OCH AVLOPP	76	.	78	57	88
	MEDELINDEX	54		60		

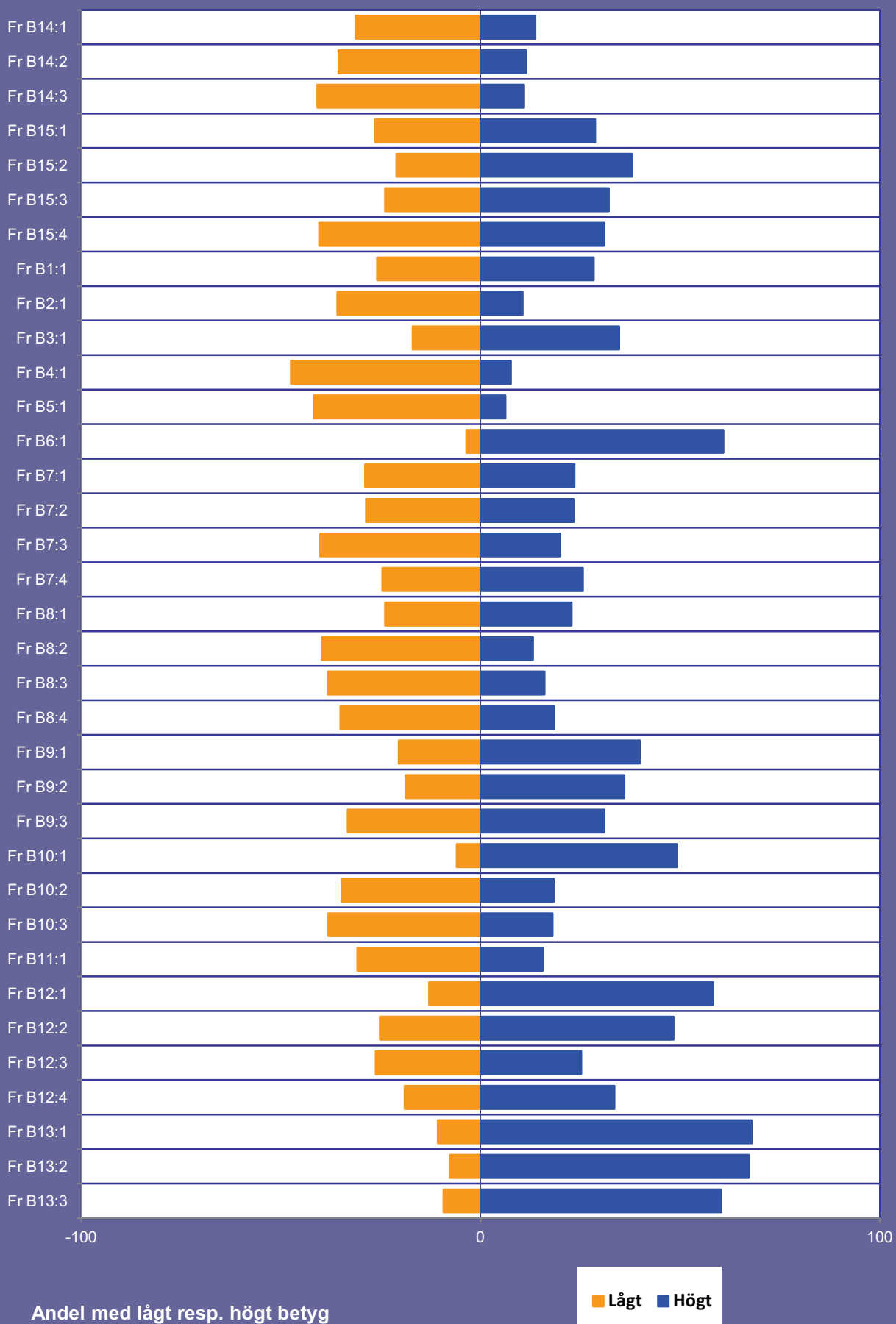
Vårgårda kommun													
FRÅGA	VERKSAMHET	Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa			
	NMI, HELHETEN	44	52	54	38	66							
Fr B14:1	Hur nöjd är du med hur din kommun sköter sina olika verksamheter?	5,2	5,9	6,0	4,5	6,9	31	55	14	100	0	4	
Fr B14:2	Hur väl uppfyller din kommuns verksamheter dina förväntningar?	5,0	5,7	5,9	4,4	6,8	36	53	11	100	0	4	
Fr B14:3	Föreställ dig en kommun som sköter sina olika verksamheter på ett perfekt sätt. Hur nära ett sådant ideal anser du att din kommun kommer?	4,8	5,5	5,6	4,2	6,6	41	48	11	100	0	4	
	BEMÖTANDE OCH TILLGÅNGLIGHET	52	.	56	49	68							
	Hur nöjd är du med ...												
Fr B15:1	...hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	5,9	.	6,0	5,2	7,1	26	45	29	100	30	0	
Fr B15:2	...hur du blir bemött när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	6,4	.	6,6	5,9	7,6	21	41	38	100	29	1	
Fr B15:3	...den service du får när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	6,1	.	6,4	5,7	7,3	24	44	32	100	31	1	
Fr B15:4	...möjligheter att komma i kontakt med kommunens högre chefer?	5,2	.	5,2	4,0	6,9	40	29	31	100	55	1	
	FÖRSKOLAN	54	64	64	53	76							
Fr B1:1	Vad tror eller tycker du om förskolan i din kommun?	6,0	6,7	6,8	5,9	7,8	26	46	28	100	30	1	
	GRUNDSKOLAN	45	58	58	39	72							
Fr B2:1	Vad tror eller tycker du om grundskolan i din kommun?	5,2	6,2	6,2	4,5	7,3	36	54	11	100	22	2	
	GYMNASIESKOLAN	61	62	59	37	75							
Fr B3:1	Vad tror eller tycker du om gymnasieskolan i din kommun?	6,4	6,5	6,3	4,3	7,8	17	48	35	100	28	2	

Vårgårda kommun													
FRÅGA	VERKSAMHET	Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012				Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägstabetygsindex	Högstabetysindex		Lågabetyg (1 - 4)	Mellanbetyg (5 - 7)	Högabetyg (8 - 10)	Summa		
	ÄLDREMSORGEN	37	55	52	37	68							
Fr B4:1	Vad tror eller tycker du om äldreomsorgen i din kommun?	4,4	5,9	5,7	4,2	7,2		48	45	8	100	25	3
	STÖD FÖR UTSATTA PERSONER	42	51	48	35	63							
Fr B5:1	Vad tror eller tycker du om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i din kommun?	4,7	5,5	5,3	4,2	6,4		42	52	6	100	47	3
	RÄDDNINGSTJÄNSTEN	72	74	74	62	81							
Fr B6:1	Vad tror eller tycker du om räddningstjänsten (brandkåren) i din kommun?	7,6	7,6	7,7	6,2	8,3		4	36	61	100	24	2
	GÅNG- OCH CYKELVÄGAR	50	.	53	34	68							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B7:1	...belysningen av gång- och cykelvägar i din kommun?	5,7	.	5,8	4,3	7,3		29	48	24	100	23	1
Fr B7:2	...underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar i din kommun?	5,7	.	5,8	3,9	6,9		29	48	23	100	25	1
Fr B7:3	...snöröjning av gång- och cykelvägar i din kommun?	5,2	.	5,4	3,8	6,9		40	40	20	100	24	1
Fr B7:4	...trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i din kommun?	5,8	.	6,0	4,2	7,4		25	50	26	100	24	1
	GATOR OCH VÄGAR	48	.	53	37	65							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B8:1	...belysningen av gator och vägar i din kommun?	5,9	.	6,3	4,5	7,4		24	53	23	100	11	1
Fr B8:2	...underhåll och skötsel av gator och vägar i din kommun?	5,1	.	5,5	3,6	6,6		40	47	13	100	8	1
Fr B8:3	...snöröjning av gator och vägar i din kommun?	5,1	.	5,5	3,9	6,7		38	46	16	100	8	2
Fr B8:4	...trafiksäkerheten på gator och vägar i din kommun?	5,3	.	6,0	4,7	6,9		35	47	18	100	9	1
	IDROT- OCH MOTIONSANLÄGGNINGAR	57	.	60	40	71							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B9:1	...öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar?	6,4	.	6,6	4,8	7,7		21	40	40	100	50	2
Fr B9:2	...utrustning och skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar?	6,3	.	6,2	4,1	7,5		19	45	36	100	48	2
Fr B9:3	...belysningen i kommunens motionsspår?	5,9	.	6,2	4,1	7,5		33	36	31	100	49	2

Vårgårda kommun													
FRÅGA	VERKSAMHET	Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012				Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägstabetygsindex	Högstabetysindex		Lågabetyg (1 - 4)	Mellanbetyg (5 - 7)	Högabetyg (8 - 10)	Summa		
	KULTUR	56	.	61	39	76							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B10:1	...biblioteksverksamheten?	7,3	.	7,6	6,1	8,3		6	45	49	100	29	1
Fr B10:2	...utställnings- och konstverksamheter?	5,4	.	6,4	4,3	7,7		35	47	18	100	50	1
Fr B10:3	...teaterföreställningar och konserter?	5,1	.	5,6	3,2	7,7		38	44	18	100	41	1
	MILJÖARBETE	48	.	54	42	67							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B11:1	...kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt?	5,2	.	5,9	4,8	7,0		31	54	16	100	23	1
	RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING	60	.	65	51	77							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B12:1	...sophämtningen i din kommun?	7,4	.	7,6	6,3	8,4		13	29	58	100	5	2
Fr B12:2	...tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun? (Där du t.ex. kan lämna in farligt avfall, grovavfall och elektronikavfall)	6,5	.	7,1	5,0	8,5		25	27	48	100	6	3
Fr B12:3	...kommunens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse?	5,6	.	6,3	5,1	7,4		26	49	25	100	49	2
Fr B12:4	...renhållningen av parker och allmänna platser i din kommun?	6,3	.	6,7	5,1	7,8		19	48	34	100	22	2
	VATTEN OCH AVLOPP	76	.	78	58	89							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B13:1	...dricksvattnet i din kommun?	7,7	.	8,3	5,6	9,4		11	21	68	100	26	3
Fr B13:2	...din kommuns vattenförsörjning?	7,8	.	8,3	6,1	9,2		8	25	67	100	39	3
Fr B13:3	...din kommuns avloppssystem?	7,6	.	7,8	6,2	8,7		9	30	60	100	44	3

Diagram 3

Vårgårda kommun

Tabell1B_Kvinnor: Betygsindex, medelbetyg och svarsfördelning

1442

I denna tabell redovisas betygsindex för NMI och samtliga verksamheter samt svarsfördelning och medelbetyg för delfrågorna i enkäten. Även andelen som har angett "Ingen åsikt" samt de som inte har besvarat respektive delfråga framgår i tabellen.

Nöjd-Medborgar-Index (NMI)	
Medborgarna om kommunens verksamheter	
Del B	
Värgårda kommun	
Hösten 2012	
Kvinnor	
Antal svarande	
Andel svarande (%)	
Medelindex	
136	
55	
56	

VÄRGÅRDA KOMMUN - Kvinnor					
FRÅGA		Betygsindex för kvinnor		Samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägsta betygsindex Högsta betygsindex
VERKSAMHET					
B14: 1 - 3	NMI, HELHETEN	45	53	55	36
B15: 1 - 4	BEMÖTANDE OCH TILLGÄNGLIGHET	53	.	57	48
B1: 1	FÖRSKOLAN	53	65	65	52
B2: 1	GRUNDSKOLAN	49	59	59	41
B3: 1	GYMNASIESKOLAN	66	65	61	34
B4: 1	ÄLDREOMSORGEN	39	58	53	34
B5: 1	STÖD FÖR UTSATTA PERSONER	46	52	49	34
B6: 1	RÄDDNINGSTJÄNSTEN	71	74	75	62
B7: 1 - 4	GÅNG- OCH CYKELVÄGAR	51	.	53	32
B8: 1 - 4	GATOR OCH VÄGAR	50	.	53	37
B9: 1 - 3	IDROTT- OCH MOTIONSANLÄGGNINGAR	58	.	61	39
B10: 1 - 3	KULTUR	61	.	64	39
B11: 1	MILJÖARBETE	47	.	55	42
B12: 1 - 4	RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING	64	.	66	53
B13: 1 - 3	VATTEN OCH AVLOPP	79	.	79	58
	MEDELINDEX	56		61	

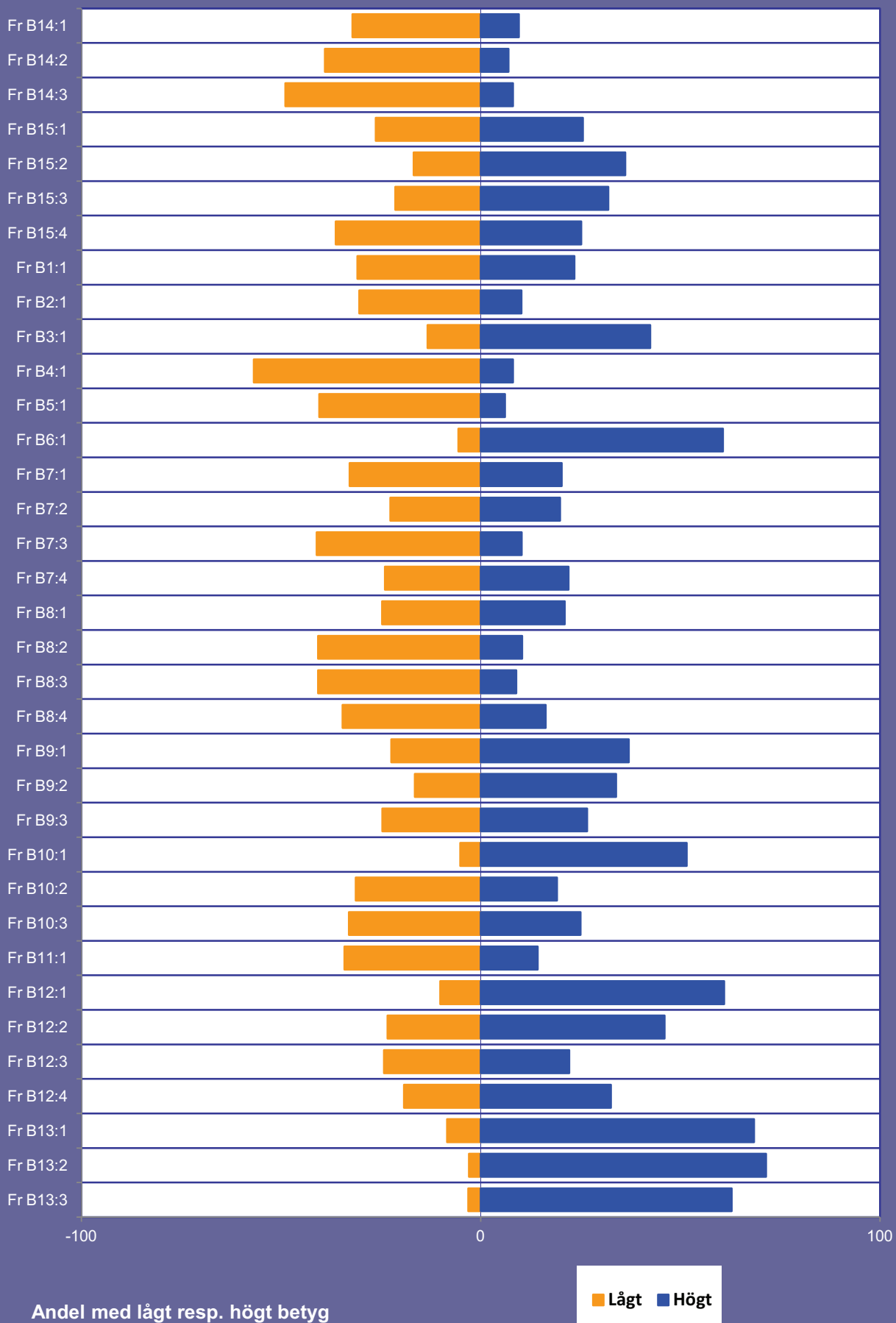
VÅRGÅRDA KOMMUN - Kvinnor												
FRÅGA	VERKSAMHET	Betygsindex för kvinnor		Samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa		
	NMI, HELHETEN	45	53	55	36	67						
Fr B14:1	Hur nöjd är du med hur din kommun sköter sina olika verksamheter?	5,2	6,0	6,1	4,4	7,0	32	58	10	100	0	3
Fr B14:2	Hur väl uppfyller din kommuns verksamheter dina förväntningar?	4,9	5,8	5,9	4,2	6,9	39	54	7	100	0	3
Fr B14:3	Föreställ dig en kommun som sköter sina olika verksamheter på ett perfekt sätt. Hur nära ett sådant ideal anser du att din kommun kommer?	4,6	5,6	5,7	4,2	6,7	49	43	8	100	0	3
	BEMÖTANDE OCH TILLGÄNGLIGHET	53	.	57	48	70						
	Hur nöjd är du med ...											
Fr B15:1	...hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	5,9	.	6,1	5,0	7,1	26	48	26	100	24	1
Fr B15:2	...hur du blir bemött när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	6,5	.	6,7	6,0	7,6	17	47	36	100	22	2
Fr B15:3	...den service du får när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	6,2	.	6,5	5,6	7,5	21	47	32	100	25	2
Fr B15:4	...möjligheter att komma i kontakt med kommunens högre chefer?	5,2	.	5,2	3,9	6,8	36	39	25	100	56	2
	FÖRSKOLAN	53	65	65	52	77						
Fr B1:1	Vad tror eller tycker du om förskolan i din kommun?	5,7	6,9	6,9	5,7	8,0	31	46	24	100	31	1
	GRUNDSKOLAN	49	59	59	41	72						
Fr B2:1	Vad tror eller tycker du om grundskolan i din kommun?	5,4	6,3	6,3	4,6	7,4	30	59	10	100	23	1
	GYMNASIESKOLAN	66	65	61	34	78						
Fr B3:1	Vad tror eller tycker du om gymnasieskolan i din kommun?	6,7	6,9	6,5	4,3	8,1	13	44	43	100	27	1

VÅRGÅRDA KOMMUN - Kvinnor													
FRÅGA	VERKSAMHET	Betygsindex för kvinnor		Samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa			
	ÄLDREMSORGEN	39	58	53	34	73							
Fr B4:1	Vad tror eller tycker du om äldreomsorgen i din kommun?	4,2	6,2	5,8	4,2	7,3	57	35	8	100	27	1	
	STÖD FÖR UTSATTA PERSONER	46	52	49	34	66							
Fr B5:1	Vad tror eller tycker du om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i din kommun?	4,9	5,7	5,4	4,0	6,6	40	54	6	100	49	0	
	RÄDDNINGSTJÄNSTEN	71	74	75	62	84							
Fr B6:1	Vad tror eller tycker du om räddningstjänsten (brandkåren) i din kommun?	7,5	7,7	7,8	6,5	8,4	6	34	61	100	26	2	
	GÅNG- OCH CYKELVÄGAR	51	.	53	32	69							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B7:1	...belysningen av gång- och cykelvägar i din kommun?	5,5	.	5,8	4,0	7,4	33	47	20	100	19	1	
Fr B7:2	...underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar i din kommun?	5,8	.	5,8	3,6	7,0	23	58	20	100	24	1	
Fr B7:3	...snöröjning av gång- och cykelvägar i din kommun?	4,9	.	5,4	3,5	6,9	41	49	10	100	24	2	
Fr B7:4	...trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i din kommun?	5,6	.	6,0	3,7	7,5	24	54	22	100	24	1	
	GATOR OCH VÄGAR	50	.	53	37	66							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B8:1	...belysningen av gator och vägar i din kommun?	5,9	.	6,2	4,3	7,6	25	54	21	100	11	0	
Fr B8:2	...underhåll och skötsel av gator och vägar i din kommun?	5,2	.	5,6	3,6	6,7	41	49	10	100	9	1	
Fr B8:3	...snöröjning av gator och vägar i din kommun?	4,9	.	5,5	3,8	6,7	41	50	9	100	9	1	
Fr B8:4	...trafiksäkerheten på gator och vägar i din kommun?	5,4	.	6,0	4,7	7,0	35	49	16	100	10	2	
	IDROTT- OCH MOTIONSANLÄGGNINGAR	58	.	61	39	73							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B9:1	...öppetiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar?	6,4	.	6,8	4,6	7,9	22	41	37	100	49	1	
Fr B9:2	...utrustning och skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar?	6,4	.	6,3	4,0	7,6	17	50	34	100	52	1	
Fr B9:3	...belysningen i kommunens motionsspår?	6,1	.	6,2	4,1	7,4	25	49	27	100	55	2	

VÅRGÅRDA KOMMUN - Kvinnor												
FRÅGA	VERKSAMHET	Betygsindex för kvinnor		Samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa		
	KULTUR	61	.	64	39	78						
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>											
Fr B10:1	...biblioteksverksamheten?	7,5	.	7,8	6,4	8,7	5	43	52	100	21	1
Fr B10:2	...utställnings- och konstverksamheter?	5,5	.	6,6	4,6	7,8	31	50	19	100	43	1
Fr B10:3	...teaterföreläsningar och konserter?	5,4	.	5,8	3,0	7,7	33	42	25	100	34	1
	MILJÖARBETE	47	.	55	42	70						
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>											
Fr B11:1	...kommunens insatser för att kommuninnevånarna ska kunna leva miljövänligt?	5,1	.	5,9	4,9	7,1	34	52	14	100	25	0
	RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING	64	.	66	53	76						
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>											
Fr B12:1	...sophämtningen i din kommun?	7,7	.	7,8	6,4	8,5	10	29	61	100	4	1
Fr B12:2	...tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun? <i>(Där du t.ex. kan lämna in farligt avfall, grovavfall och elektronikavfall)</i>	6,6	.	7,1	4,8	8,3	23	31	46	100	5	2
Fr B12:3	...kommunens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse?	5,7	.	6,4	5,5	7,5	24	54	22	100	51	2
Fr B12:4	...renhållningen av parker och allkvmnorna platser i din kommun?	6,3	.	6,7	5,1	7,9	19	48	33	100	22	2
	VATTEN OCH AVLOPP	79	.	79	58	89						
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>											
Fr B13:1	...dricksvattnet i din kommun?	7,9	.	8,4	5,6	9,4	8	23	69	100	26	1
Fr B13:2	...din kommuns vattenförsörjning?	8,1	.	8,4	6,1	9,3	3	26	72	100	44	2
Fr B13:3	...din kommuns avloppssystem?	7,8	.	7,9	6,2	8,9	3	34	63	100	50	2

Diagram 3

Vårgårda kommun

Tabell1B_Män: Betygsindex, medelbetyg och svarsfördelningar

I denna tabell redovisas betygsindex för NMI och samtliga verksamheter samt svarsfördelning och medelbetyg för delfrågorna i enkäten. Även andelen som har angett "Ingen åsikt" samt de som inte har besvarat respektive delfråga framgår i tabellen.

Nöjd-Medborgar-Index (NMI)	
Medborgarna om kommunens verksamheter	
Del B	
Vårgårda kommun	
Hösten 2012	
Män	
Antal svarande	122
Andel svarande (%)	49
Medelindex	52

VÅRGÅRDA KOMMUN - Män				
FRÅGA		Betygsindex för män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för män
		Hösten 2012	Våren 2007	
	VERKSAMHET			
B14: 1 - 3	NMI, HELHETEN	42	51	53
B15: 1 - 4	BEMÖTANDE OCH TILLGÅNGLIGHET	50	.	55
B1: 1	FÖRSKOLAN	55	62	63
B2: 1	GRUNDSKOLAN	42	57	57
B3: 1	GYMNASIESKOLAN	56	59	58
B4: 1	ÄLDREOMSORGEN	36	53	51
B5: 1	STÖD FÖR UTSATTA PERSONER	38	50	48
B6: 1	RÄDDNINGSTJÄNSTEN	74	73	73
B7: 1 - 4	GÅNG- OCH CYKELVÄGAR	49	.	53
B8: 1 - 4	GATOR OCH VÄGAR	46	.	53
B9: 1 - 3	IDROTT- OCH MOTIONSANLÄGGNINGAR	55	.	59
B10: 1 - 3	KULTUR	52	.	59
B11: 1	MILJÖARBETE	49	.	54
B12: 1 - 4	RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING	56	.	64
B13: 1 - 3	VATTEN OCH AVLOPP	73	.	78
	MEDELINDEX	52		59

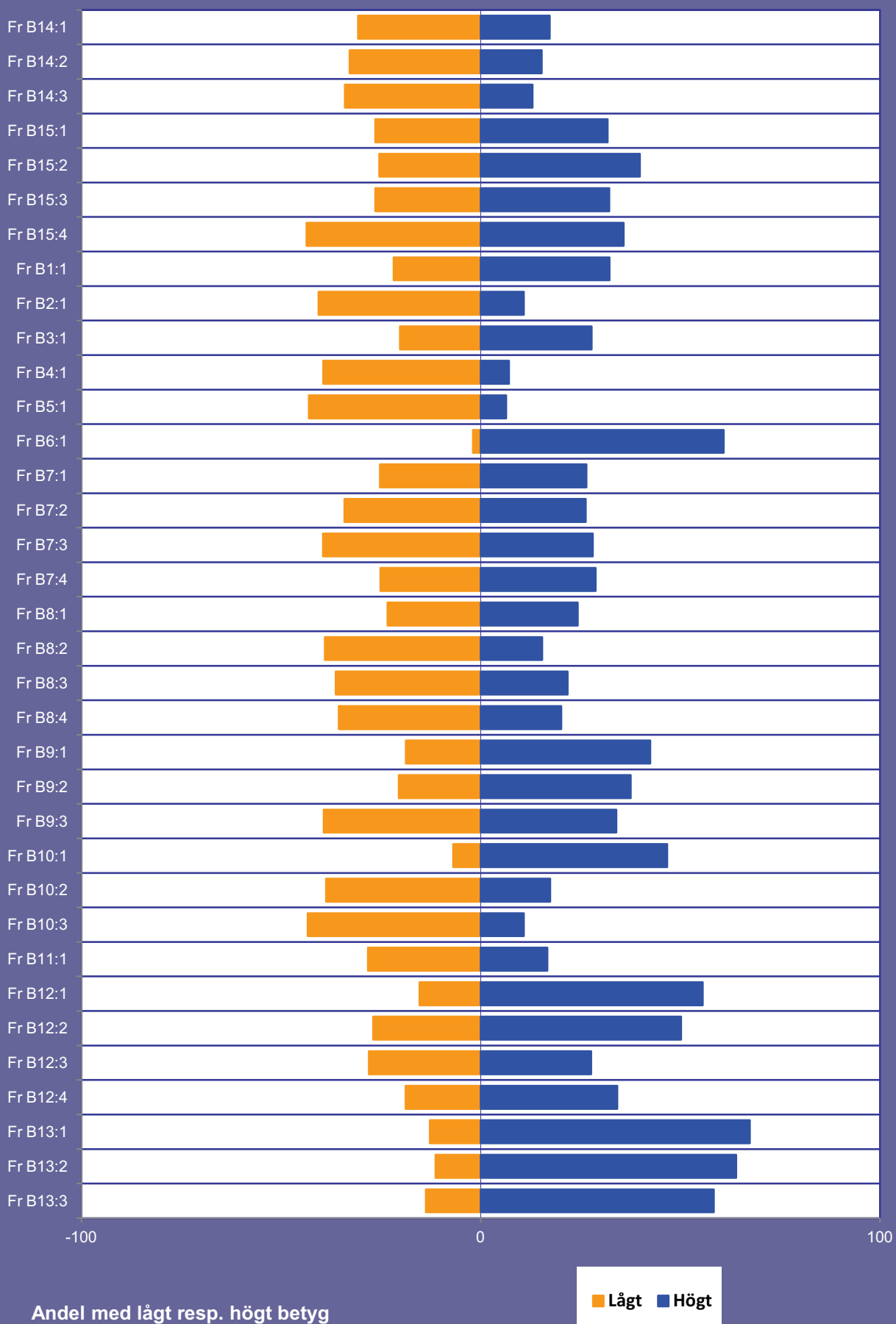
VÅRGÅRDA KOMMUN - Män												
FRÅGA	VERKSAMHET	Betygsindex för män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för män			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa		
	NMI, HELHETEN	42	51	53	34	65						
Fr B14:1	Hur nöjd är du med hur din kommun sköter sina olika verksamheter?	5,3	5,8	5,9	4,4	6,8	31	52	17	100	0	4
Fr B14:2	Hur väl uppfyller din kommuns verksamheter dina förväntningar?	5,1	5,6	5,8	4,5	6,8	33	52	15	100	0	4
Fr B14:3	Föreställ dig en kommun som sköter sina olika verksamheter på ett perfekt sätt. Hur nära ett sådant ideal anser du att din kommun kommer?	5,1	5,4	5,5	4,1	6,6	34	53	13	100	0	4
	BEMÖTANDE OCH TILLGÄNGLIGHET	50	.	55	45	72						
	Hur nöjd är du med ...											
Fr B15:1	...hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	5,9	.	6,0	5,0	7,3	26	42	32	100	35	0
Fr B15:2	...hur du blir bemött när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	6,2	.	6,5	5,7	7,6	25	35	40	100	35	0
Fr B15:3	...den service du får när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	5,9	.	6,3	5,4	7,3	26	41	32	100	36	1
Fr B15:4	...möjligheter att komma i kontakt med kommunens högre chefer?	5,2	.	5,1	3,7	7,1	44	21	36	100	55	1
	FÖRSKOLAN	55	62	63	49	75						
Fr B1:1	Vad tror eller tycker du om förskolan i din kommun?	6,3	6,5	6,6	5,6	7,7	22	46	32	100	30	1
	GRUNDSKOLAN	42	57	57	36	71						
Fr B2:1	Vad tror eller tycker du om grundskolan i din kommun?	5,1	6,1	6,1	4,2	7,1	41	49	11	100	22	2
	GYMNASIESKOLAN	56	59	58	40	72						
Fr B3:1	Vad tror eller tycker du om gymnasieskolan i din kommun?	6,2	6,1	6,2	4,3	7,5	20	52	28	100	29	3

VÅRGÅRDA KOMMUN - Män													
FRÅGA	VERKSAMHET	Betygsindex för män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för män			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa			
	ÄLDREMSORGEN	36	53	51	36	67							
Fr B4:1	Vad tror eller tycker du om äldreomsorgen i din kommun?	4,6	5,6	5,6	4,2	7,2	39	54	7	100	23	5	
	STÖD FÖR UTSATTA PERSONER	38	50	48	34	61							
Fr B5:1	Vad tror eller tycker du om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i din kommun?	4,6	5,3	5,3	4,3	6,5	43	51	6	100	46	6	
	RÄDDNINGSTJÄNSTEN	74	73	73	62	81							
Fr B6:1	Vad tror eller tycker du om räddningstjänsten (brandkåren) i din kommun?	7,7	7,6	7,6	5,8	8,3	2	37	61	100	22	2	
	GÅNG- OCH CYKELVÄGAR	49	.	53	35	68							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B7:1	...belysningen av gång- och cykelvägar i din kommun?	5,9	.	5,9	4,3	7,3	25	48	27	100	27	1	
Fr B7:2	...underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar i din kommun?	5,7	.	5,7	4,1	7,0	34	40	26	100	26	1	
Fr B7:3	...snöröjning av gång- och cykelvägar i din kommun?	5,4	.	5,5	3,8	6,8	40	32	28	100	24	1	
Fr B7:4	...trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i din kommun?	5,9	.	6,0	4,4	7,2	25	46	29	100	25	1	
	GATOR OCH VÄGAR	46	.	53	34	65							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B8:1	...belysningen av gator och vägar i din kommun?	6,0	.	6,3	4,7	7,3	23	53	24	100	11	1	
Fr B8:2	...underhåll och skötsel av gator och vägar i din kommun?	5,1	.	5,4	3,5	6,5	39	46	15	100	7	1	
Fr B8:3	...snöröjning av gator och vägar i din kommun?	5,2	.	5,5	3,9	6,7	36	42	22	100	6	2	
Fr B8:4	...trafiksäkerheten på gator och vägar i din kommun?	5,2	.	6,0	4,6	6,8	36	44	20	100	7	1	
	IDROTT- OCH MOTIONSANLÄGGNINGAR	55	.	59	41	72							
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>												
Fr B9:1	...öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar?	6,5	.	6,5	5,0	7,6	19	39	43	100	51	2	
Fr B9:2	...utrustning och skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar?	6,2	.	6,1	4,2	7,3	21	42	38	100	44	2	
Fr B9:3	...belysningen i kommunens motionsspår?	5,7	.	6,2	3,9	7,5	39	27	34	100	45	2	

VÅRGÅRDA KOMMUN - Män												
FRÅGA	VERKSAMHET	Betygsindex för män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för män			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa		
	KULTUR	52	.	59	39	74						
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>											
Fr B10:1	...biblioteksverksamheten?	7,2	.	7,4	5,7	8,1	7	46	47	100	36	1
Fr B10:2	...utställnings- och konstverksamheter?	5,2	.	6,1	4,0	7,6	39	44	17	100	56	1
Fr B10:3	...teaterföreläsningar och konserter?	4,7	.	5,4	3,2	7,6	43	46	11	100	46	1
	MILJÖARBETE	49	.	54	39	66						
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>											
Fr B11:1	...kommunens insatser för att kommuninnevånarna ska kunna leva miljövänligt?	5,3	.	5,8	4,5	6,9	28	55	17	100	22	1
	RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING	56	.	64	43	78						
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>											
Fr B12:1	...sophämtningen i din kommun?	7,1	.	7,5	6,0	8,3	15	29	56	100	6	3
Fr B12:2	...tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun? (Där du t.ex. kan lämna in farligt avfall, grovavfall och elektronikavfall)	6,4	.	7,1	5,0	8,7	27	23	50	100	6	3
Fr B12:3	...kommunens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse?	5,5	.	6,2	4,4	7,6	28	44	28	100	47	3
Fr B12:4	...renhållningen av parker och allmänna platser i din kommun?	6,3	.	6,6	4,7	7,8	19	47	34	100	23	3
	VATTEN OCH AVLOPP	73	.	78	58	89						
	<i>Vad tror eller tycker du om ...</i>											
Fr B13:1	...dricksvattnet i din kommun?	7,6	.	8,3	5,5	9,4	13	20	67	100	25	4
Fr B13:2	...din kommuns vattenförsörjning?	7,6	.	8,2	6,0	9,1	11	25	64	100	35	4
Fr B13:3	...din kommuns avloppssystem?	7,4	.	7,7	6,1	8,7	14	28	58	100	38	4

Diagram 3

Vårgårda kommun

TABELL 2B.1 Faktoremas betygsindex och NMI efter kön

	Kön				Samtliga	
	Man		Kvinna		Betygs- index	Fel- marg.
	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.
NMI	42	±10,5	45	±6,6	44	±5,3
Bemötande och tillgänglighet	50	±7,6	53	±6,2	52	±4,1
Förskolan	55	±13,0	53	±7,7	54	±6,7
Grundskolan	42	±14,2	49	±7,2	45	±7,1
Gymnasieskolan	56	±14,5	66	±7,2	61	±7,2
Äldreomsorgen	36	±6,2	39	±6,1	37	±3,5
Stöd för utsatta personer	38	±5,0	46	±4,9	42	±2,7
Räddningstjänsten	74	±6,2	71	±5,5	72	±3,3
Gång- och cykelvägar	49	±14,1	51	±6,8	50	±7,0
Gator och vägar	46	±13,8	50	±6,7	48	±6,8
Idrott- och motionsanläggningar	55	±7,5	58	±5,4	57	±3,8
Kultur	52	±12,6	61	±7,1	56	±6,4
Miljöarbete	49	±14,3	47	±7,4	48	±7,2
Renhållning och sophämtning	56	±9,2	64	±6,0	60	±4,6
Vatten och avlopp	73	±9,1	79	±5,2	76	±4,4
ANTAL SVARANDE	122		136		258	

TABELL 2B.2 Faktoremas betygsindex och NMI efter ålder

	Ålder												Samtliga	
	18-24 år				25-34 år				35-44 år				75 år eller äldre	
	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.
NMI	43	±10,4	31	±33,7	35	±10,0	46	±8,7	48	±9,7	54	±9,7	50	±11,2
Bemötande och tillgänglighet	38	±12,5	28	±15,4	57	±10,0	56	±8,8	61	±8,4	61	±10,5	52	±20,9
Förskolan	64	±16,6	45	±43,9	52	±11,7	57	±8,9	53	±10,9	59	±10,0	40	±5,1
Grundskolan	41	±12,8	44	±49,4	43	±9,2	43	±9,9	51	±9,7	49	±10,7	46	±8,1
Gymnasieskolan	70	±12,1	48	±49,8	56	±12,4	62	±9,0	65	±9,0	62	±10,2	64	±13,6
Äldreomsorgen	40	±11,8	13	±6,7	34	±9,3	44	±8,7	53	±10,8	36	±10,7	34	±8,3
Stöd för utsatta personer	45	±7,1	19	±6,3	35	±8,7	49	±7,9	49	±6,6	44	±7,5	53	±10,3
Räddningstjänsten	72	±9,3	70	±14,6	77	±6,2	67	±5,9	73	±7,7	74	±7,3	73	±21,8
Gång- och cykelvägar	61	±9,9	43	±48,3	48	±11,1	43	±9,3	50	±10,6	58	±8,9	47	±13,2
Gator och vägar	57	±9,9	43	±47,9	46	±10,2	45	±8,8	45	±8,9	55	±8,4	49	±13,6
Idrott- och motionsanläggningar	60	±12,2	47	±20,5	60	±8,4	47	±7,5	62	±7,2	63	±7,6	58	±8,6
Kultur	55	±17,7	53	±43,9	56	±8,3	55	±6,4	54	±8,8	63	±7,6	61	±8,4
Miljöarbete	29	±13,7	38	±49,3	52	±9,8	48	±11,0	52	±10,3	60	±9,7	53	±10,2
Renhållning och sophämtning	51	±13,4	43	±26,4	58	±10,4	63	±7,0	63	±8,9	74	±7,1	65	±15,9
Vatten och avlopp	85	±7,4	68	±28,1	79	±8,8	70	±7,1	74	±8,9	85	±5,9	66	±11,8
ANTAL SVARANDE	24		24		47		47		46		45		25	
														258

TABELL 2B.3 Verksamheternas betygsindex och NMI efter erfarenhet av förskolan

	Har du erfarenhet av förskolan under de senaste två åren?					Samtliga
	Ja, eget/egna barn eller barnbarn	Ja, genom vänner/ bekanta	Arbetar inom förskolan	Nej, ingen sådan erfarenhet under de senaste 2 åren	Uppgift saknas	
NMI	40	39	39	49		44
Bemötande - Tillgänglighet	55	47	64	53		52
Förskolan	58	54	59	53		54
Grundskolan	46	40	53	50		45
Gymnasieskolan	60	60	69	63		61
Äldreomsorgen	38	32	32	40		37
Stöd för utsatta personer	42	40	44	44		42
Räddningstjänsten	74	70	76	74		72
Gång- och cykelvägar	49	49	54	52		50
Gator och vägar	48	47	47	51		48
Idrott- och motionsanläggningar	60	58	57	56		57
Kultur	58	54	61	58		56
Miljöarbete	51	40	56	52		48
Renhållning och sophämtning	61	56	67	63		60
Vatten och avlopp	78	76	82	77		76
ANTAL SVARANDE	67	59	9	132	6	258

TABELL 2B.4 Verksamheternas betygsindex och NMI efter erfarenhet av grundskolan

	Har du erfarenhet av grundskolan under de senaste två åren?					Samtliga
	Ja, eget/egna barn eller barnbarn	Ja, genom vänner/bekanta	Arbetar inom grundskolan	Nej, ingen sådan erfarenhet under de senaste 2 åren	Uppgift saknas	
NMI	42	41	34	47		44
Bemötande - Tillgänglighet	55	50	42	53		52
Förskolan	59	50	74	53		54
Grundskolan	49	38	57	49		45
Gymnasieskolan	62	61	77	61		61
Äldreomsorgen	40	37	39	35		37
Stöd för utsatta personer	44	41	47	41		42
Räddningstjänsten	75	72	75	71		72
Gång- och cykelvägar	50	49	54	50		50
Gator och vägar	48	46	45	51		48
Idrott- och motionsanläggningar	62	54	62	54		57
Kultur	59	55	54	57		56
Miljöarbete	51	42	29	53		48
Renhållning och sophämtning	65	57	59	61		60
Vatten och avlopp	77	77	81	74		76
ANTAL SVARANDE	77	76	10	110	4	258

TABELL 2B.5 Verksamheternas betygsindex och NMI efter erfarenhet av gymnasieskolan

	Har du erfarenhet av gymnasieskolan under de senaste två åren?						Samtliga
	Ja, har själv gått där	Ja, eget/egna barn eller barnbarn	Ja, genom vänner/ bekanta	Arbetar inom gymnasieskolan	Nej, ingen sådan erfarenhet under de senaste 2 åren	Uppgift saknas	
NMI	42	47	41		46	29	44
Bemötande - Tillgänglighet	46	58	52		51	39	52
Förskolan	69	50	50		58	30	54
Grundskolan	49	48	40		52	21	45
Gymnasieskolan	74	70	54		61	45	61
Äldreomsorgen	37	43	36		38	16	37
Stöd för utsatta personer	48	50	39		40	29	42
Räddningstjänsten	76	69	72		75	58	72
Gång- och cykelvägar	61	53	45		51	45	50
Gator och vägar	57	50	44		49	46	48
Idrott- och motionsanläggningar	65	59	53		57	56	57
Kultur	65	58	53		58	54	56
Miljöarbete	31	55	45		53	44	48
Renhållning och sophämtning	54	67	57		61	56	60
Vatten och avlopp	84	74	76		75	69	76
ANTAL SVARANDE	16	50	75	2	119	8	258

TABELL 2B.6 Verksamheternas betygsindex och NMI efter erfarenhet av äldreomsorgen

	Har du haft erfarenhet av äldreomsorgen under de senaste två åren?					Samtliga
	Ja, egen erfarenhet	Ja, genom nära anhörig	Ja, genom vänner/ bekanta	Arbetar inom äldreomsorgen	Nej, ingen sådan erfarenhet under de senaste 2 åren	Uppgift saknas
NMI		44	41	30	48	44
Bemötande - Tillgänglighet		49	51	40	55	52
Förskolan		60	49	56	59	54
Grundskolan		46	38	46	52	45
Gymnasieskolan		60	58	54	65	61
Äldreomsorgen		43	34	32	37	37
Stöd för utsatta personer		45	40	37	41	42
Räddningstjänsten		76	69	68	74	72
Gång- och cykelvägar		49	46	42	55	50
Gator och vägar		45	46	40	54	48
Idrott- och motionsanläggningar		57	55	49	60	57
Kultur		57	53	53	60	56
Miljöarbete		50	42	34	55	48
Renhållning och sophämtning		63	57	57	62	60
Vatten och avlopp		77	75	75	77	76
ANTAL SVARANDE	5	55	88	22	113	258

TABELL 2B.7 Verksamheternas betygsindex och NMI efter erfarenhet av socialtjänsten

	Har du haft erfarenhet av socialtjänsten under de senaste två åren?					Samtliga
	Ja, egen erfarenhet	Ja, genom nära anhörig	Ja, genom vänner/ bekanta	Arbetar inom socialtjänsten	Nej, ingen sådan erfarenhet under de senaste 2 åren	Uppgift saknas
NMI		31	39	41	47	44
Bemötande - Tillgänglighet		34	47	59	54	52
Förskolan		54	50	68	55	54
Grundskolan		34	32	48	51	45
Gymnasteskolan		58	51	72	65	61
Äldreomsorgen		29	32	54	39	37
Stöd för utsatta personer		27	35	46	45	42
Räddningstjänsten		81	70	68	72	72
Gång- och cykelvägar		44	43	43	53	50
Gator och vägar		41	40	41	51	48
Idrott- och motionsanläggningar		43	52	39	61	57
Kultur		50	51	56	59	56
Miljöarbete		43	42	57	50	48
Renhållning och sophämtning		56	57	63	61	60
Vatten och avlopp		70	73	82	77	76
ANTAL SVARANDE	7	19	42	9	187	258

TABELL 2B.8 Verksamheternas betygsindex och NMI efter kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen

	Har du haft kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen under de senaste 12 månaderna?				Uppgift saknas	Samtliga
	Ja	Nej	Är själv/har varit anställd av kommunen	Minns ej		
NMI	45	50	33	28		44
Bemötande - Tillgänglighet	56	50	57	25		52
Förskolan	55	59	56	37		54
Grundskolan	44	57	49	25		45
Gymnasieskolan	61	67	64	48		61
Äldreomsorgen	37	40	38	30		37
Stöd för utsatta personer	42	42	42	36		42
Räddningstjänsten	72	74	74	68		72
Gång- och cykelvägar	51	59	46	31		50
Gator och vägar	49	54	45	34		48
Idrott- och motionsanläggningar	58	59	56	49		57
Kultur	58	61	59	35		56
Miljöarbete	51	52	47	16		48
Renhållning och sophämtning	65	55	63	38		60
Vatten och avlopp	77	78	79	69		76
ANTAL SVARANDE	145	81	30	16	4	258

TABELL 2B.9 Verksamheternas betygsindex och NMI efter ortstyp

	Var bor du?				Samtliga
	Kommunens centralort	Annan tätort	Utanför tätort	Uppgift saknas	
NMI	45		42		44
Bemötande - Tillgänglighet	53		50		52
Förskolan	55		53		54
Grundskolan	45		47		45
Gymnasieskolan	64		58		61
Äldreomsorgen	38		37		37
Stöd för utsatta personer	42		43		42
Räddningstjänsten	72		72		72
Gång- och cykelvägar	52		47		50
Gator och vägar	50		45		48
Idrott- och motionsanläggningar	56		57		57
Kultur	56		57		56
Miljöarbete	51		43		48
Renhållning och sophämtning	62		57		60
Vatten och avlopp	78		72		76
ANTAL SVARANDE	126	7	124	1	258

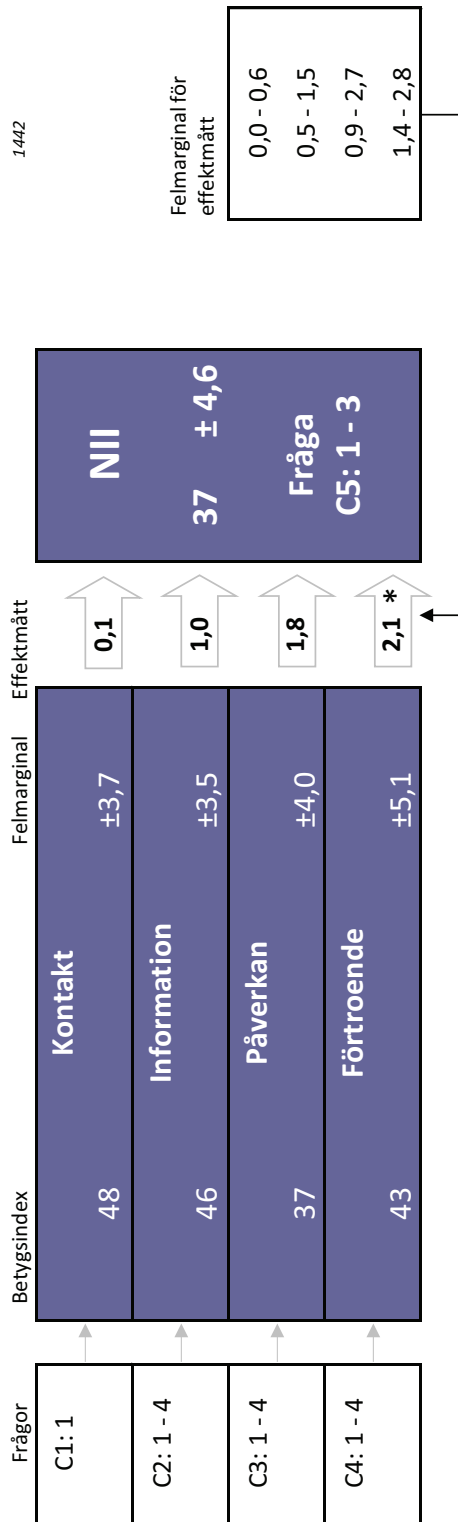
TABELL 2B.10 Verksamheternas betygsindex och NMI efter boendetid i kommunen

	Hur länge har du bott i kommunen?				Uppgift saknas	Samtliga
	0-2 år	3-5 år	6-10 år	11 år eller längre		
NMI	33	59	34	45		44
Bemötande - Tillgänglighet	50	73	41	53		52
Förskolan	42	58	43	56		54
Grundskolan	36	60	34	48		45
Gymnasieskolan	37	95	42	65		61
Äldreomsorgen	42	49	22	39		37
Stöd för utsatta personer	40	52	36	43		42
Räddningstjänsten	49	75	69	74		72
Gång- och cykelvägar	38	67	34	52		50
Gator och vägar	37	60	35	50		48
Idrott- och motionsanläggningar	42	54	47	59		57
Kultur	47	59	39	59		56
Miljöarbete	31	79	36	50		48
Renhållning och sophämtning	43	88	48	62		60
Vatten och avlopp	42	84	66	79		76
ANTAL SVARANDE	13	11	22	211	1	258

C. Medborgarna om inflytandet i kommunen (Nöjd-Inflytande-Index)

TABELLER OCH DIAGRAM

Diagram 1C: Modellbild

Nöjd-Inflytande-Index (NII)	
Medborgarna om inflytandet i kommunen	
Del C	
Vårgårda kommun	
Hösten 2012	
Antal svarande	258
Andel svarande (%)	52
Medelindex	43
Medeleffekt	1,3

Tolkning av effektmått:

* Effektmåttet 2,1 innebär att om

betygsindexet för faktorn Förtroende

ökar med 5 enheter från 43 till 48

förväntas helhetsbetyget (NII) öka

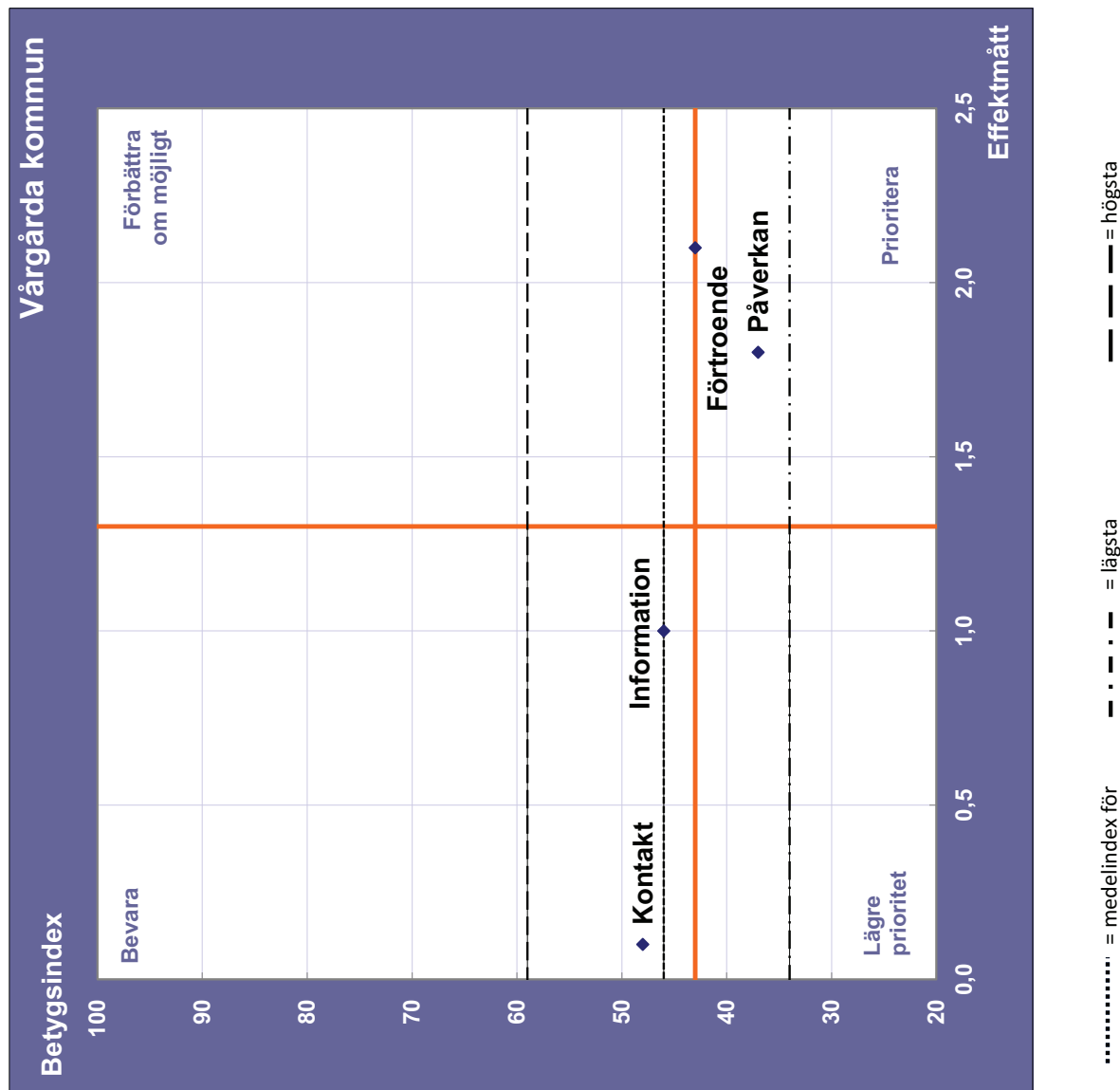
med 2,1 enheter från 37 till 39,1.

Diagram 2C: Prioriteringsmatris

1442

Nöjd-Inflytande-Index (NII)	
Medborgarna om inflytandet i kommunen	
Del C	
Vårgårda kommun	
Hösten 2012	
NII	37
Antal svarande	258
Andel svarande (%)	52
Medelindex	43
Medeleffekt	1,3

Faktor	Betygsindex	Effekt-mått
Kontakt	48	0,1
Information	46	1,0
Påverkan	37	1,8
Förtroende	43	2,1

Tabell 1C: Betygsindex, medelbetyg och svarsfördelningar

I denna tabell redovisas betygsindex för NII och samtliga faktorer samt svarsfördelning och medelbetyg för delfrågorna i enkäten. Även andelen som har angett "Ingen åsikt" samt de som inte har besvarat respektive delfråga framgår i tabellen.

Nöjd-Inflytande-Index (NII)		
Medborgarna om inflytandet i kommunen		
Del C		
Vårgårda kommun		
Hösten 2012		
Antal svarande		258
Andel svarande (%)		52
Medelindex		43

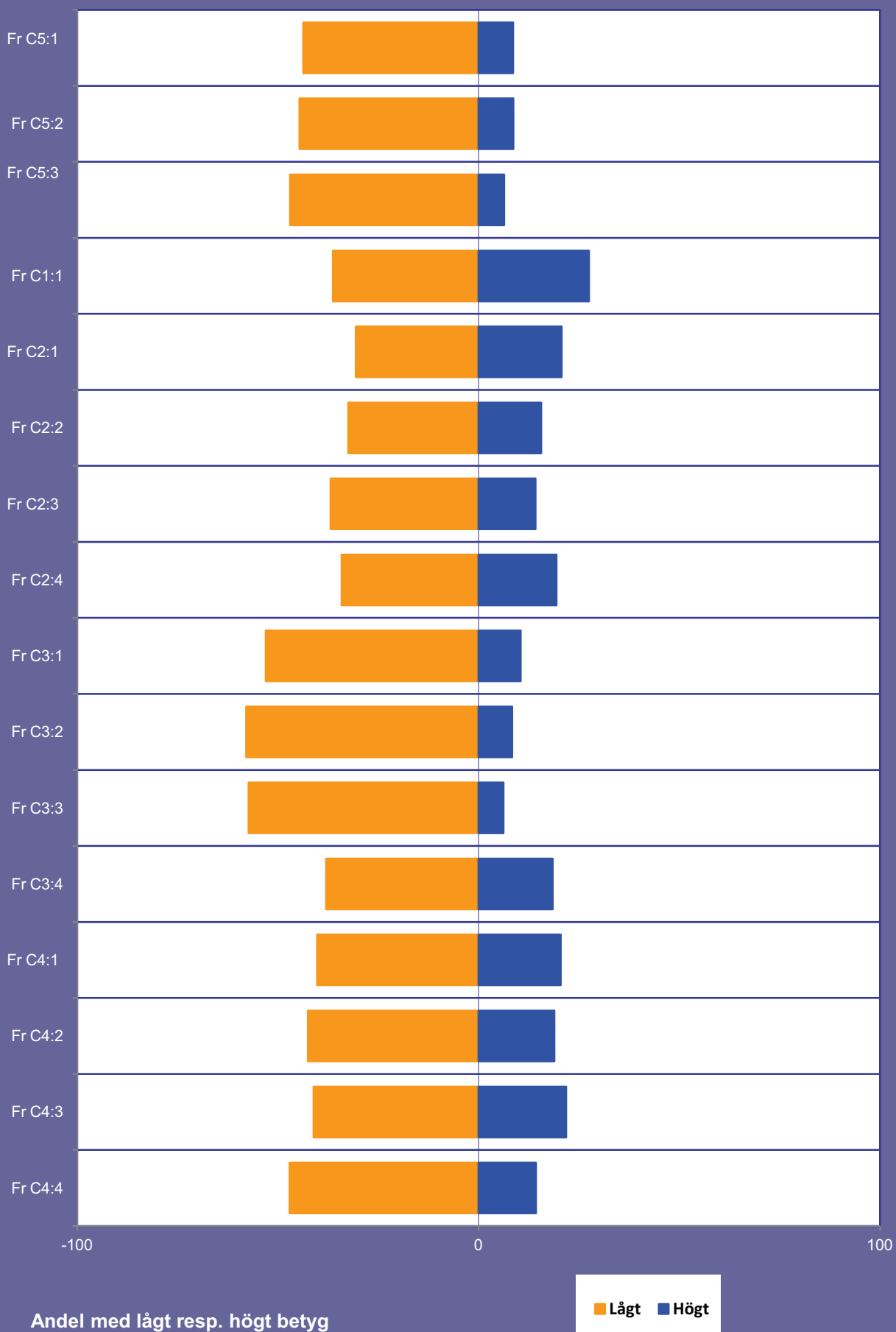
VÅRGÅRDA KOMMUN					
FRÅGA		Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Högsta betygsindex
C5: 1 - 3	FAKTOR	37	41	39	27
C1: 1	NII, HELHETEN	48	.	49	37
C2: 1 - 4	KONTAKT	46	.	53	41
C3: 1 - 4	INFORMATION	37	.	39	26
C4: 1 - 4	PÅVERKAN	43	.	44	30
	FÖRTROENDE				
	MEDELINDEX	43		46	60

VÅRGÅRDA KOMMUN													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa			
	NIJ, HELHETEN	37	41	39	27	50							
Fr C5:1	Hur nöjd är du med den insyn och det inflytande invånarna har över kommunens beslut och verksamheter?	4,5	4,8	4,7	3,6	6	44	48	9	100	0	6	
Fr C5:2	Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på invånarnas möjligheter till insyn och inflytande?	4,4	4,7	4,7	3,5	6	45	47	9	100	0	5	
Fr C5:3	Försök föreställa dig en ideal situation för invånarnas insyn och inflytande över kommunens verksamheter och beslut. Hur nära ett sådant ideal tycker du att invånarnas insyn och inflytande kommer i din kommun?	4,2	4,7	4,6	3,5	5	47	47	6	100	0	5	
	KONTAKT	48	.	49	37	64							
Fr C1:1	Hur nöjd är du med möjligheter att komma i kontakt med kommunens politiker?	5,4	.	5,4	4,3	7	36	36	28	100	45	1	
	INFORMATION	46	.	53	41	64							
Fr C2:1	Hur nöjd är du med tillgången till information om kommunen och dess verksamheter?	5,6	.	6,1	4,8	7	31	49	21	100	22	1	
Fr C2:2	...tydligheten i kommunens information?	5,3	5,4	5,9	4,7	7	33	52	16	100	26	1	
Fr C2:3	...i hur god tid kommunen informerar om viktiga frågor?	4,9	5,3	5,7	4,6	7	37	49	14	100	31	1	
Fr C2:4	...kommunens webbplats?	5,2	.	6,1	5,0	7	34	47	19	100	38	1	

VÅRGÅRDA KOMMUN													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012				Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)					Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägsta betygsindex	Högsta betygsindex		Låga betyg (1 - 4)	Mellanbetyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa	Andel Ingen åsikt (%)	
	PÅVERKAN	37	.	39	26	50							
	<i>Hur nöjd är du med ...</i>												
Fr C3:1	...hur kommunens politiker lyssnar till invånarnas synpunkter?	4,3	5,1	4,5	3,4	6		53	37	11	100	35	1
Fr C3:2	...invånarnas möjligheter att påverka politiska beslut?	3,9	.	4,2	3,2	5		58	34	8	100	36	1
Fr C3:3	...invånarnas möjligheter att påverka inom de kommunala verksamheterna?	3,9	4,4	4,2	3,1	5		57	37	6	100	38	1
Fr C3:4	...i vilken utsträckning dina åsikter i stort finns representerade bland kommunens partier?	5,1	5,0	4,9	3,7	6		38	44	19	100	41	2
	FÖRTROENDE	43	.	44	30	60							
	<i>Vad tror eller tycker du om...</i>												
Fr C4:1	...hur kommunens politiker arbetar för kommunens bästa?	5,2	5,8	5,2	3,7	6		40	39	21	100	27	0
Fr C4:2	...hur ansvarstagande kommunens politiker är?	5,0	5,5	5,0	3,5	6		43	39	19	100	26	1
Fr C4:3	...hur kommunens högre tjänstemän arbetar för kommunens bästa?	5,0	.	5,2	3,9	6		41	37	22	100	31	1
Fr C4:4	...hur väl politiska beslut genomförs?	4,5	.	4,9	3,4	6		47	39	14	100	37	1

Diagram 3

Vårgårda kommun

Tabell 1C_Kvinnor: Betygsindex, medelbetyg och svarsfördelningar

1442 Identitetskod

I denna tabell redovisas betygsindex för NII och samtliga faktorer samt svarsfördelning och medelbetyg för delfrågorna i enkäten. Även andelen som har angett "Ingen åsikt" samt de som inte har besvarat respektive delfråga framgår i tabellen.

Nöjd-Inflytande-Index (NII)		
Medborgarna om inflytandet i kommunen		
Del C		
Vårgårda kommun		
Hösten 2012		
Kvinnor		
Antal svarande		136
Andel svarande (%)		55
Medelindex		44

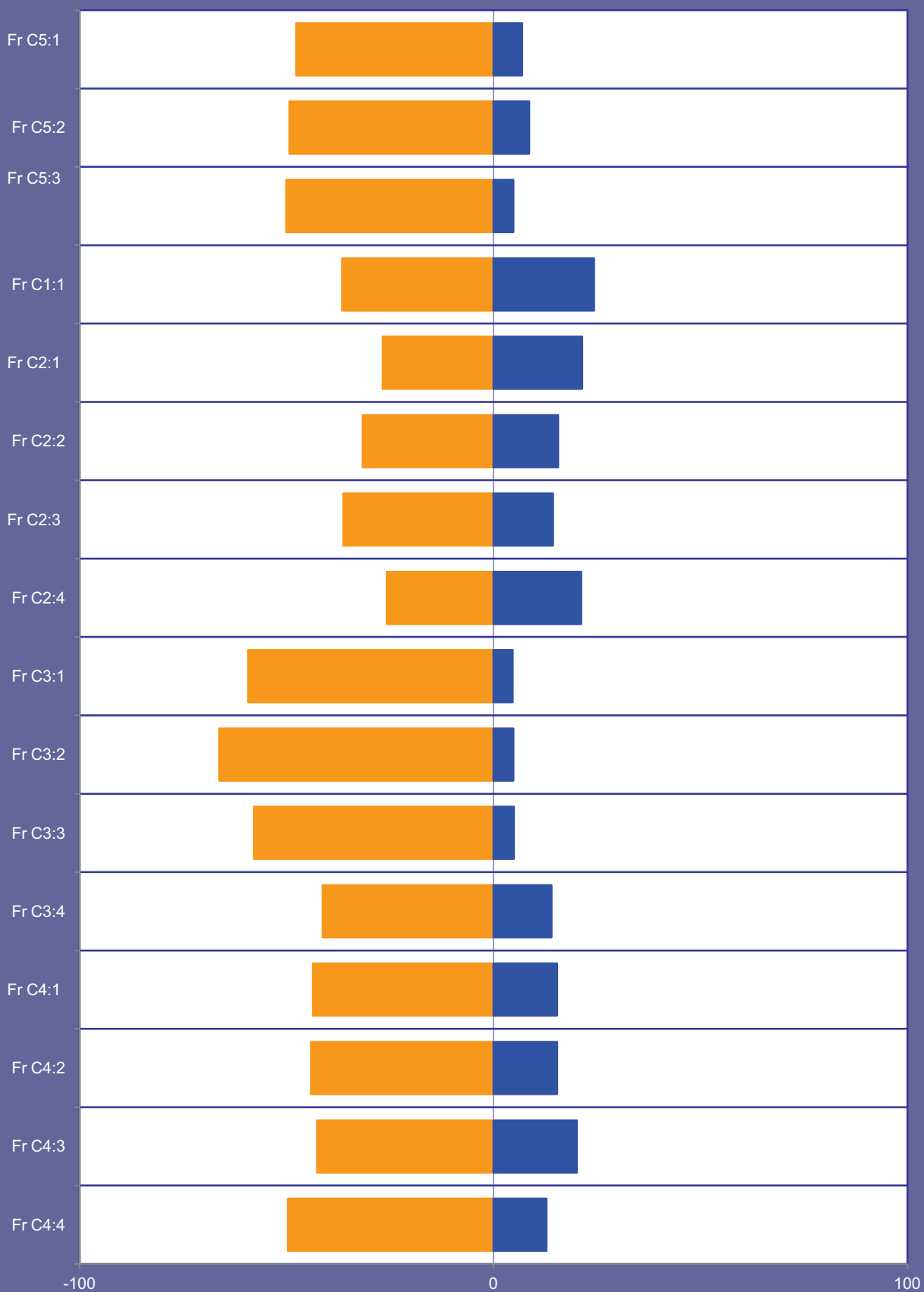
VÅRGÅRDA KOMMUN - kvinnor						
FRÅGA		Betygsindex för kvinnor		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor		
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägsta betygsindex	Högsta betygsindex
C5: 1 - 3	FAKTOR	36	42	39	28	50
C1: 1	NII, HELHETEN	49	.	48	36	67
C2: 1 - 4	KONTAKT	48	.	52	41	62
C3: 1 - 4	INFORMATION	36	.	38	27	53
C4: 1 - 4	PÅVERKAN	41	.	44	30	59
	FÖRTROENDE	44	.	45		
	MEDELINDEX	44				

VÅRGÅRDA KOMMUN - kvinnor													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för kvinnor		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)	
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygs-index	Lägsta betygs-index	Högsta betygs-index	Låga betyg (1 - 4)	Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa			
	NIJ, HELHETEN	36	42	39	28	50							
Fr C5:1	Hur nöjd är du med den insyn och det inflytande invånarna har över kommunens beslut och verksamheter?	4,4	4,8	4,7	3,7	5	48	45	7	100	0	6	
Fr C5:2	Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på invånarnas möjligheter till insyn och inflytande?	4,4	4,7	4,7	3,6	6	49	42	9	100	0	6	
Fr C5:3	Försök föreställa dig en ideal situation för invånarnas insyn och inflytande över kommunens verksamheter och beslut. Hur nära ett sådant ideal tycker du att invånarnas insyn och inflytande kommer i din kommun?	4,1	4,8	4,6	3,6	5	50	45	5	100	0	6	
	KONTAKT	49	.	48	36	67							
Fr C1:1	Hur nöjd är du med möjligheter att komma i kontakt med kommunens politiker?	5,3	.	5,4	4,2	7	37	39	24	100	52	1	
	INFORMATION	48	.	52	41	62							
Fr C2:1	Hur nöjd är du med tillgången till information om kommunen och dessverksamheter?	5,8	.	5,9	4,7	7	27	52	21	100	20	1	
Fr C2:2	...tydligheten i kommunens information?	5,4	5,7	5,8	4,5	7	32	53	16	100	26	2	
Fr C2:3	...i hur god tid kommunen informerar om viktiga frågor?	5,1	5,6	5,6	4,4	6	36	49	14	100	31	2	
Fr C2:4	...kommunens webbplats?	5,5	.	6,0	4,8	7	26	53	21	100	33	1	

VÅRGÅRDA KOMMUN - kvinnor												
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för kvinnor		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för kvinnor			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägsta betygsindex	Högsta betygsindex	Låga betyg (1 - 4)	Mellanbetyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa		
	PÅVERKAN	36	.	38	27	53						
	<i>Hur nöjd är du med ...</i>											
Fr C3:1	...hur kommunens politiker lyssnar till invånarnas synpunkter?	4,1	5,1	4,4	3,4	6	59	36	5	100	35	2
Fr C3:2	...invånarnas möjligheter att påverka politiska beslut?	3,8	.	4,2	3,2	5	66	29	5	100	37	2
Fr C3:3	...invånarnas möjligheter att påverka inom de kommunala verksamheterna?	3,9	4,5	4,2	3,2	5	58	37	5	100	38	2
Fr C3:4	...i vilken utsträckning dina åsikter i stort finns representerade bland kommunens partier?	4,9	5,0	4,9	3,8	6	41	45	14	100	39	4
	FÖRTROENDE	41	.	44	30	59						
	<i>Vad tror eller tycker du om...</i>											
Fr C4:1	...hur kommunens politiker arbetar för kommunens bästa?	5,0	6,0	5,2	3,9	7	44	41	15	100	32	1
Fr C4:2	...hur ansvarstagande kommunens politiker är	4,9	5,6	4,9	3,5	6	44	41	15	100	31	2
Fr C4:3	...hur kommunens högre tjänstemän arbetar för kommunens bästa?	4,9	.	5,1	3,7	6	43	37	20	100	34	2
Fr C4:4	...hur väl politiska beslut genomförs?	4,5	.	4,8	3,3	6	50	38	13	100	41	2

Diagram 3

Vårgårda kommun

Andel med lågt resp. högt betyg

Lågt Högt

Tabell1C_Män: Betygsindex, medelbetyg och svarsfördelning

I denna tabell redovisas betygsindex för NII och samtliga faktorer samt svarsfördelning och medelbetyg för delfrågorna i enkäten. Även andelen som har angett "Ingen åsikt" samt de som inte har besvarat respektive delfråga framgår i tabellen.

Nöjd-Inflytande-Index (NII)		
Medborgarna om inflytandet i kommunen		
Del C		
Vårgårda kommun		
Hösten 2012		
Män		
Antal svarande		
Andel svarande (%)		122
Medelindex		49
		43

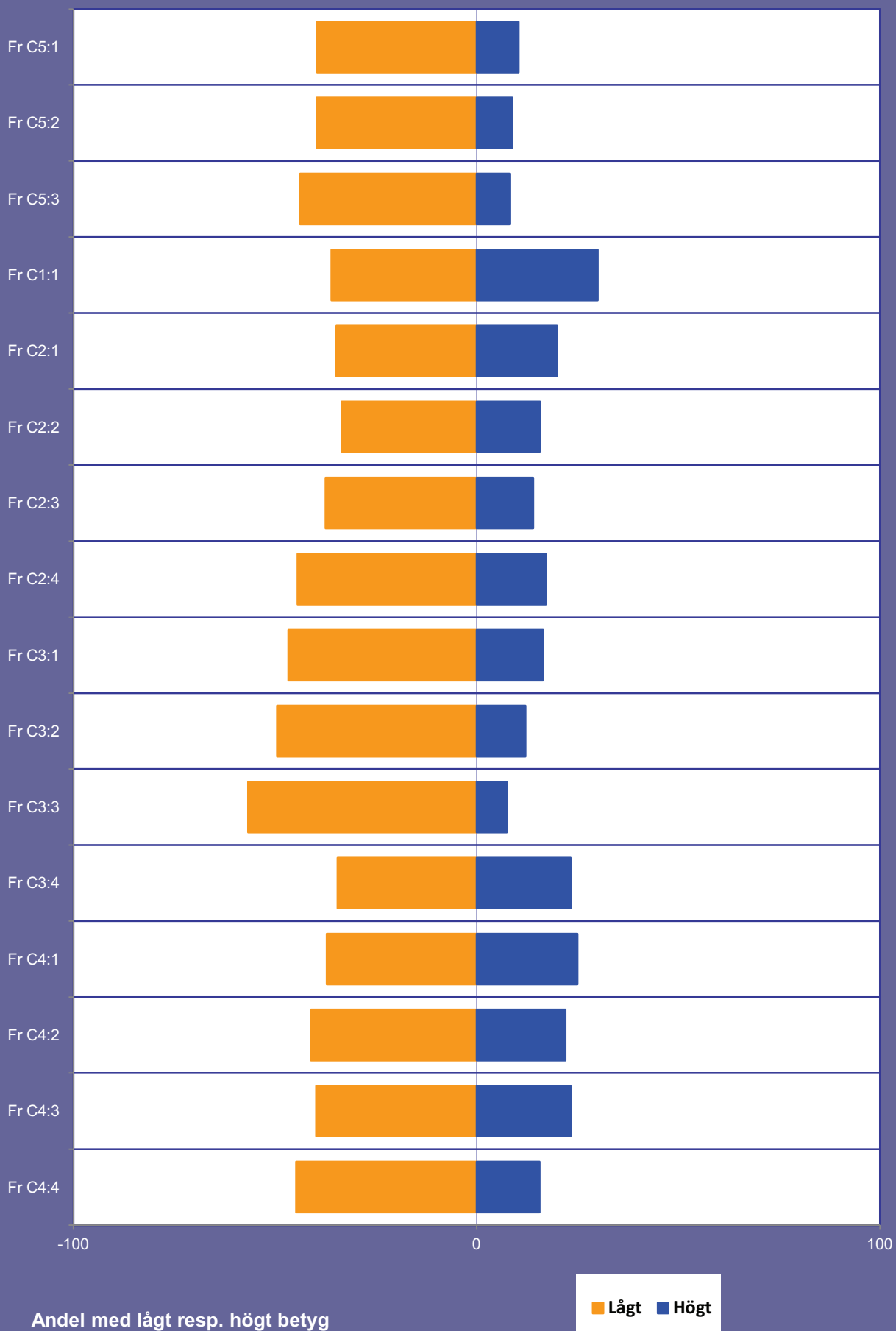
VÅRGÅRDA KOMMUN - Män						
FRÅGA		Betygsindex för män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för män		
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägsta betygsindex	Högsta betygsindex
C5: 1 - 3	FAKTOR	38	41	39	28	50
C1: 1	NII, HELHETEN	47	.	48	36	67
C2: 1 - 4	KONTAKT	44	.	52	41	62
C3: 1 - 4	INFORMATION	39	.	38	27	53
C4: 1 - 4	PÅVERKAN	44	.	44	30	59
	FÖRTROENDE					
	MEDELINDEX	43		45		

VÅRGÅRDA KOMMUN - Män													
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för män	Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)			
		Hösten 2012	Våren 2007		Betygs-index	Lägstabetys-index	Högstabetys-index	Låga betyg (1 - 4)			Mellan-betyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa
	NIJ, HELHETEN	38	41	39	28	50							
Fr C5:1	Hur nöjd är du med den insyn och det inflytande invånarna har över kommunens beslut och verksamheter?	4,5	4,7	4,7	3,7	5	40	50	10	100	0	6	
Fr C5:2	Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på invånarnas möjligheter till insyn och inflytande?	4,5	4,7	4,7	3,6	6	40	52	9	100	0	5	
Fr C5:3	Försök föreställa dig en ideal situation för invånarnas insyn och inflytande över kommunens verksamheter och beslut. Hur nära ett sådant ideal tycker du att invånarnas insyn och inflytande kommer i din kommun?	4,3	4,7	4,6	3,6	5	44	48	8	100	0	5	
	KONTAKT	47	.	48	36	67							
Fr C1:1	Hur nöjd är du med möjligheter att komma i kontakt med kommunens politiker?	5,6	.	5,4	4,2	7	36	34	30	100	39	1	
	INFORMATION	44	.	52	41	62							
Fr C2:1	Hur nöjd är du med tillgången till information om kommunen och dessverksamheter?	5,3	.	5,9	4,7	7	35	45	20	100	24	1	
Fr C2:2	...tydligheten i kommunens information?	5,2	5,2	5,8	4,5	7	34	51	16	100	26	1	
Fr C2:3	...i hur god tid kommunen informerar om viktiga frågor?	4,8	5,0	5,6	4,4	6	38	49	14	100	32	1	
Fr C2:4	...kommunens webbplats?	4,8	.	6,0	4,8	7	44	38	17	100	44	1	

VÅRGÅRDA KOMMUN - Män												
FRÅGA	FAKTOR	Betygsindex för män		Jämförelse med samtliga kommuner våren 2012 och hösten 2012 för män			Andel svar uppdelat på låga, mellan och höga betyg för kommunen (%)				Andel Ingen åsikt (%)	Andel Ej svar (%)
		Hösten 2012	Våren 2007	Betygsindex	Lägsta betygsindex	Högsta betygsindex	Låga betyg (1 - 4)	Mellanbetyg (5 - 7)	Höga betyg (8 - 10)	Summa		
	PÅVERKAN	39	.	38	27	53						
	<i>Hur nöjd är du med ...</i>											
Fr C3:1	...hur kommunens politiker lyssnar till invånarnas synpunkter?	4,5	5,0	4,4	3,4	6	47	37	17	100	36	0
Fr C3:2	...invånarnas möjligheter att påverka politiska beslut?	4,1	.	4,2	3,2	5	50	38	12	100	36	1
Fr C3:3	...invånarnas möjligheter att påverka inom de kommunala verksamheterna?	3,9	4,3	4,2	3,2	5	57	36	8	100	38	1
Fr C3:4	...i vilken utsträckning dina åsikter i stort finns representerade bland kommunens partier?	5,3	5,0	4,9	3,8	6	35	42	23	100	43	1
	FÖRTROENDE	44	.	44	30	59						
	<i>Vad tror eller tycker du om...</i>											
Fr C4:1	...hur kommunens politiker arbetar för kommunens bästa?	5,3	5,7	5,2	3,9	7	37	38	25	100	22	0
Fr C4:2	...hur ansvarstagande kommunens politiker är	5,1	5,3	4,9	3,5	6	41	37	22	100	21	0
Fr C4:3	...hur kommunens högre tjänstemän arbetar för kommunens bästa?	5,1	.	5,1	3,7	6	40	37	23	100	29	0
Fr C4:4	...hur väl politiska beslut genomförs?	4,6	.	4,8	3,3	6	45	40	16	100	34	0

Diagram 3

Vårgårda kommun

TABELL 2C.1 Faktoreernas betygsindex och NII efter kön

	Kön				Samtliga	
	Man		Kvinna		Betygs- index	Fel- marg.
	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.		
NII	38	±7,8	36	±7,6	37	±4,6
Kontakt	47	±7,0	49	±5,9	48	±3,7
Informaton	44	±6,1	48	±6,3	46	±3,5
Påverkan	39	±7,5	36	±6,3	37	±4,0
Förtroende	44	±9,7	41	±6,8	43	±5,1
ANTAL SVARANDE	122		136		258	

TABELL 2C.2 Faktoreernas betygsindex och NII efter ålder

	Ålder																Samtliga	
	18-24 år		25-34 år		35-44 år		45-54 år		55-64 år		65-74 år		75 år eller äldre					
	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.	Betygs- index	Fel- marg.		
NII	32	±19,4	22	±18,7	36	±9,8	38	±8,3	42	±9,6	44	±11,7	48	±14,9	37	±4,6		
Kontakt	28	±7,8	22	±7,5	56	±10,6	52	±7,6	54	±12,6	55	±11,2	65	±16,4	48	±3,7		
Informaton	38	±16,3	22	±9,6	47	±9,4	50	±7,6	51	±8,5	58	±7,6	57	±12,2	46	±3,5		
Påverkan	35	±13,9	24	±17,8	35	±9,2	38	±8,0	44	±10,3	43	±9,8	42	±9,6	37	±4,0		
Förtroende	32	±14,4	28	±28,5	43	±10,3	40	±8,0	48	±9,9	54	±10,1	56	±15,7	43	±5,1		
ANTAL SVARANDE	24		24		47		47		46		45		25		258			

Vårgårda kommun. Hösten 2012

TABELL 2C.1 Faktoreernas betygsindex och NII efter kontakt med någon politiker i kommunen

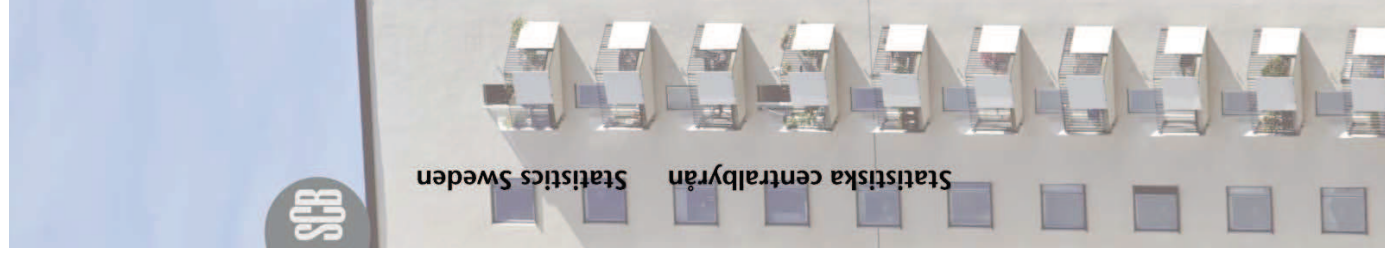
	Har du haft kontakt med någon politiker i kommunen under de senaste två åren?					Samtliga
	Ja	Nej	Är själv/har varit politiker	Minns ej	Uppgift saknas	
NII	36	39		23		37
Kontakt	52	44		48		48
Information	45	47		43		46
Påverkan	37	39		29		37
Förtroende	42	45		25		43
ANTAL SVARANDE	87	159	2	8	5	258

TABELL 2C.4 Faktoreernas betygsindex och NII efter ortstyp

	Var bor du?				Samtliga
	Kommunens centralort	Annan tätort	Utanför tätort	Uppgift saknas	
NII	39		36		37
Kontakt	48		48		48
Information	47		46		46
Påverkan	38		36		37
Förtroende	44		41		43
ANTAL SVARANDE	126	7	124	1	258

TABELL 2C.5 Faktorerernas betygsindex och NII efter boendetid i kommunen

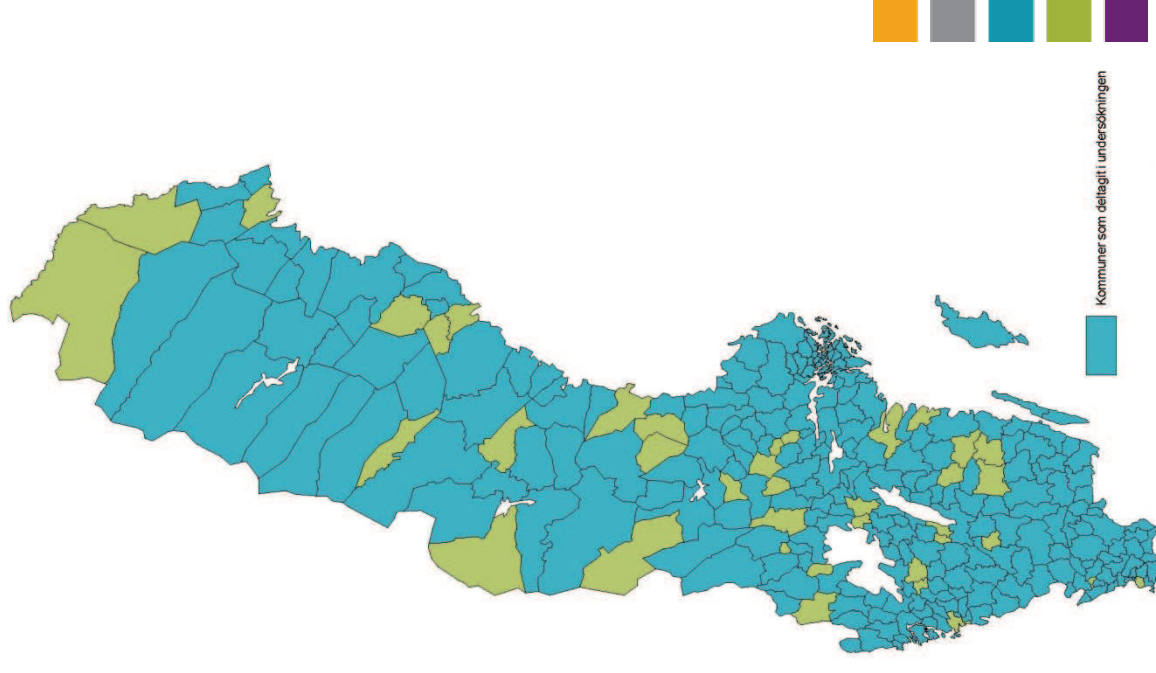
	Hur länge har du bott i kommunen?					Uppgift saknas	Samtliga
	0-2 år	3-5 år	6-10 år	11 år eller längre			
NII	47	28	27	37			37
Kontakt	32	53	43	49			48
Information	37	48	38	48			46
Påverkan	45	31	27	38			37
Förtroende	63	35	36	42			43
ANTAL SVARANDE	13	11	22	211		1	258

SCB:s Medborgarundersökning – hösten 2012

Vårgårda kommun

Rapport

Innehållsförteckning

Analysrapport

SCB:s Medborgarundersökning hösten 2012	1
<u>Resultat Del A</u>	
– Hur bedömer medborgarna sin kommun som en plats att bo och leva på?	2
<u>Resultat Del B</u>	
– Vad tycker medborgarna om kommunens verksamheter?	8
<u>Resultat Del C</u>	
– Vad tycker medborgarna om inflytandet i sin kommun?	15
Om undersökningen.....	21
Inför eget arbete med resultaten	22
Frågeblankett	23

Rapportbilaga

Arbeta vidare med resultaten	
Förändringar i enkäten	
SCB:s analysmodell med NKI	
Om undersökningen	
<u>Diagram och tabeller</u>	
Del A – Hur bedömer medborgarna sin kommun som en plats att bo och leva på?	
Del B – Vad tycker medborgarna om kommunens verksamheter?	
Del C – Vad tycker medborgarna om inflytandet i sin kommun?	

SCB:s Medborgarundersökning hösten 2012

Varje vår och höst erbjuder Statistiska centralbyrån (SCB) Sveriges kommuner att delta i SCB:s Medborgarundersökning.

Sammanlagt deltog 68 kommuner i undersökningen hösten 2012. Sedan undersökningen genomfördes första gången hösten 2005 har 254 av landets kommuner deltagit och 203 av dessa har deltagit mer än en gång. Kommunernas resultat är tillgängliga via www.scb.se/medborgarundersokningen.

I denna rapport redovisas resultatet för medborgarundersökningen i Vårgårda kommun. Undersökningen genomfördes mellan den 13 september och den 9 november 2012. Ett urval på 500 personer i åldrarna 18–84 år tillfrågades och av dessa besvarade 52 procent enkäten.

Jämförelser med resultat för samtliga kommuner och med kommuner i samma storleksklass avser de 120 kommuner som var med i undersökningen våren eller hösten 2012.

SCB:s analysmodell med Nöjd-Kund-Index

Resultaten i medborgarundersökningen analyseras med SCB:s analysmodell med Nöjd-Kund-Index (NKI). Analysmodellen är uppbyggd dels av ett mått på totalnöjdheten och dels av ett antal faktorer som återger delar av den undersökta verksamheten eller området. Analysmodellen syftar till att visa vad som bör prioriteras för att öka nöjdheten bland kommunens medborgare.

Tre olika delar med varsitt helhetsbetyg

- Helhetsbetyget *Nöjd-Region-Index (NRI)*, med frågor om kommunen som en plats att bo och leva på.
- Helhetsbetyget *Nöjd-Medborgar-Index (NMI)*, med frågor om kommunens olika verksamheter.
- Helhetsbetyget *Nöjd-Inflytande-Index (NII)*, med frågor om medborgarnas inflytande på kommunala beslut och verksamheter.
- Helhetsbetygen mäts med tre specifika frågor.
- Varje faktor mäts i regel med flera frågor.
- Frågorna besvaras på 10-gradiga skalor, där 1 är lägsta betyg och 10 är högsta betyg.
- Faktorens resultat redovisas som betygsindex, vilka kan variera mellan 0 och 100. Ju högre värdet är, desto bättre betyg har kommunens invånare gett sin kommun.
- Betygsindex under 40 klassas som "inte godkänt". Gränsen för "nöjd" går vid 55 och 75 eller högre tolkas som "mycket nöjd".

En utförligare beskrivning av analysmodellen finns i rapportbilagan.

För att avgöra om skillnaderna i betygsindex är statistiskt säkerställda används följande förfarande: Om intervallen för två indexvärden (indexvärdet $\pm$ felmarginalen) inte överlappar varandra är skillnaden mellan indexvärdena statistiskt säkerställd. Även om intervallen för två betygsindex tangerar varandra är skillnaden statistiskt säkerställd.

Del A. **Hur bedömer medborgarna Vårgårda kommun som en plats att bo och leva på? (Nöjd-Region-Index)**

Tabell A1. Nöjd-Region-Index (NRI), indexet Rekommendation samt faktorerna efter sina betygsindex för Vårgårda kommun. Hösten 2012

	Betygsindex	Felmarginaler
NRI	54	±3,0
Rekommendation	53	±3,8
Kommersiellt utbud	61	±2,9
Kommunikationer	60	±2,6
Utbildningsmöjligheter	58	±3,0
Trygghet	58	±3,2
Fritidsmöjligheter	57	±2,6
Bostäder	53	±2,9
Arbetsmöjligheter	51	±3,3

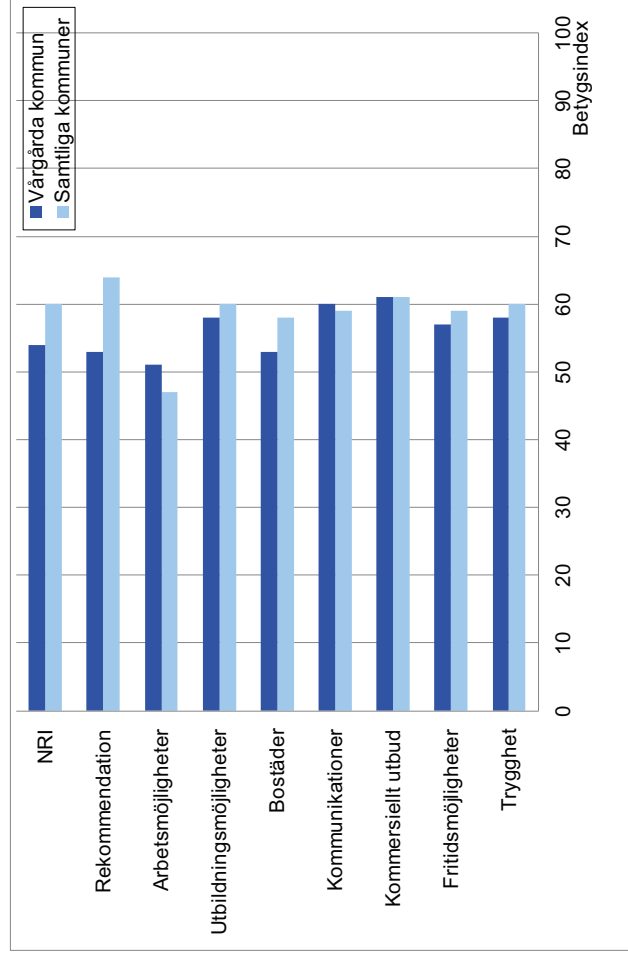
Nöjd-Region-Index

Alla redovisade skillnader mellan kommunens betygsindex och genomsnittresultaten är statistiskt säkerställda om inget annat anges.

- Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Region-Index (NRI) för hur medborgarna bedömer Vårgårda kommun som en plats att bo och leva på blev 54.
- NRI för samtliga 120 kommuner som var med i undersökningen våren eller hösten 2012 blev 60. NRI för Vårgårda kommun är lägre jämfört med genomsnittresultatet för de 120 kommunerna.
- NRI för kommunerna i samma storleksklass (10 000 - 14 999 invånare) blev 58. NRI för Vårgårda kommun är lägre jämfört med genomsnittresultatet för kommunerna i samma storleksklass.
- För Vårgårda kommun är det främst förbättringar av betygsindexen för faktorerna *Bostäder*, *Fritidsmöjligheter*, *Kommersiellt utbud* och *Kommunikationer* som kan höja helhetsbetyget Nöjd-Region-Index.
- 30 procent av medborgarna i Vårgårda kommun kan starkt rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen medan 30 procent vill avråda från det.

Skiljer sig Vårgårda kommun från samtliga deltagande kommuner?

Diagram A1. Nöjd-Region-Index (NRI), indexet Rekommendation och faktoreernas betygsindex för Vårgårda kommun samt för samtliga 120 kommuner i undersökningsomgångarna våren och hösten 2012.

Alla redovisade skillnader mellan kommunens betygsindex och genomsnittresultatet för de 120 deltagande kommunerna i undersökningsomgångarna våren eller hösten 2012 är statistiskt säkerställda om inget annat anges.

Jämfört med genomsnittresultatet är betygsindexet för faktorn ...

... **Arbetsmöjligheter** högre.

... **Utbildningsmöjligheter** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Bostäder** lägre.

... **Kommunikationer** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Kommersiellt utbud** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Fritidsmöjligheter** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Trygghet** inte säkerställt högre eller lägre.

Skiljer sig Vårgårda kommun från deltagande kommuner i samma storleksklass?

Tabell A2. Nöjd-Region-Index (NRI), indexet Rekommendation och faktorenas betygsindex efter kommunstorlek. Samtliga 120 kommuner i undersökningsomgångarna våren och hösten 2012.

	Kommunens storlek. Antal invånare						Samtliga 120 kommuner	Kommun- resultat
	Färre än 10 000	10 000 – 14 999	15 000 – 19 999	20 000 – 29 999	30 000 – 49 999	50 000 eller fler		
NRI	57	58	55	59	61	64	60	54
Rekommendation	59	61	57	62	66	71	64	53
Arbetsmöjligheter	39	43	44	48	49	52	47	51
Utbildnings- möjligheter	49	53	59	59	60	71	60	58
Bostäder	58	57	58	59	58	57	58	53
Kommunikationer	52	54	61	60	62	66	59	60
Kommersiellt utbud	55	57	58	60	62	68	61	61
Fritidsmöjligheter	53	55	56	59	60	66	59	57
Trygghet	68	64	55	59	57	57	60	58
ANTAL SVARANDE	4 712	9 329	4 648	11 981	9 983	13 755	54 408	258
ANTAL KOMMUNER	17	25	9	23	19	27	120	

Alla redovisade skillnader mellan kommunens betygsindex och genomsnittsresultatet för kommunerna i samma storleksklass (10 000 - 14 999 invånare) är statistiskt säkerställda om inget annat anges.

Jämfört med genomsnittsresultatet för kommunerna i samma storleksklass är betygsindexet för faktorn ...

... **Arbetsmöjligheter** högre.

... **Utbildningsmöjligheter** högre.

... **Bostäder** lägre.

... **Kommunikationer** högre.

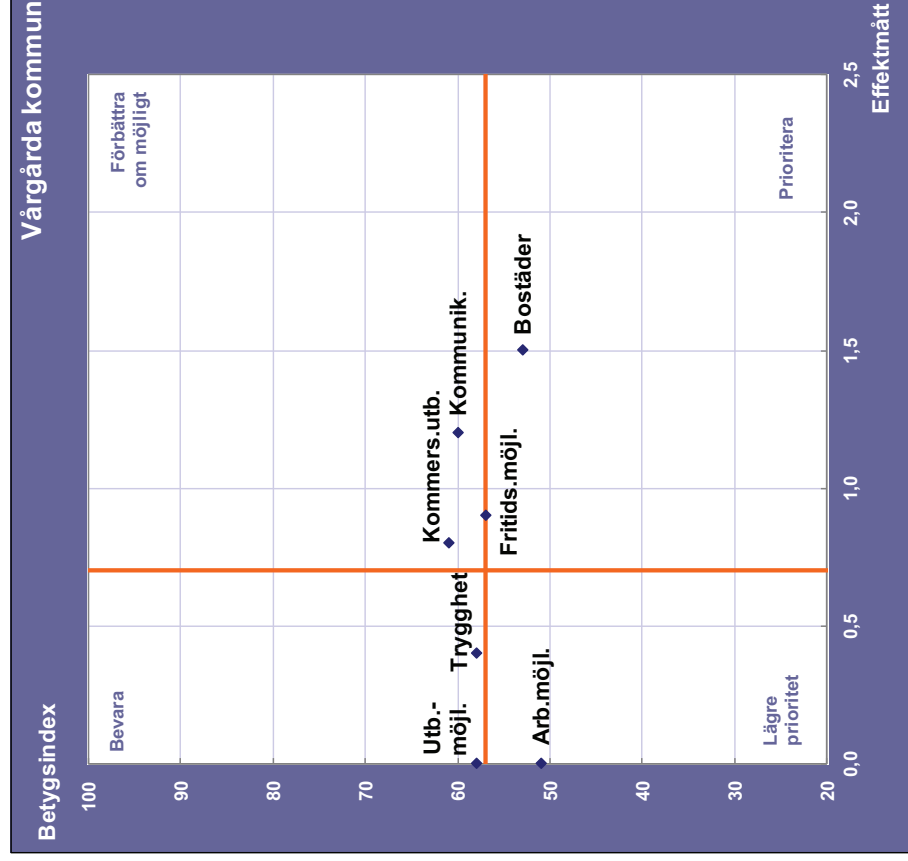
... **Kommersiellt utbud** högre.

... **Fritidsmöjligheter** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Trygghet** lägre.

Vilka faktorer bör uppmärksammas för att få nöjdare medborgare i Vårgårda kommun?

Diagram A2. Nöjd-Region-Index (NRI) – Prioriteringsmatris för Vårgårda kommun. Hösten 2012

Faktorer som bör **Prioriteras** förväntas ha stor påverkan på helhetsbetyget NRI. Dessa har fått relativt låga betygsindex och har förhållandevis hög effekt, dvs. stor påverkan på helhetsbetyget NRI.

I en andra prioriteringsgrupp återfinns de faktorer som hamnar uppe till höger i matrisen, **Förbättra om möjligt**. Även dessa faktorer har förhållandevis höga effektmått och bör därför om möjligt förbättras.

Faktorer som hamnat i den nedre vänstra delen av prioriteringsmatrisen kan ges **Lägre prioritet** eftersom en förbättring av deras låga betygsindex förväntas ha en lägre effekt på NRI.

Högst upp till vänster hamnar de faktorer vars betygsindex kan **Bevaras**. En minskning av betygsindexet kan dock leda till att effektmåttet ökar och faktorn då hamnar i den prioriterade delen av matrisen.

Faktorer som bör prioriteras

Bostäder, Fritidsmöjligheter

Faktorer som bör förbättras om möjligt

Kommersiellt utbud, Kommunikationer

Faktorer som kan ges lägre prioritet

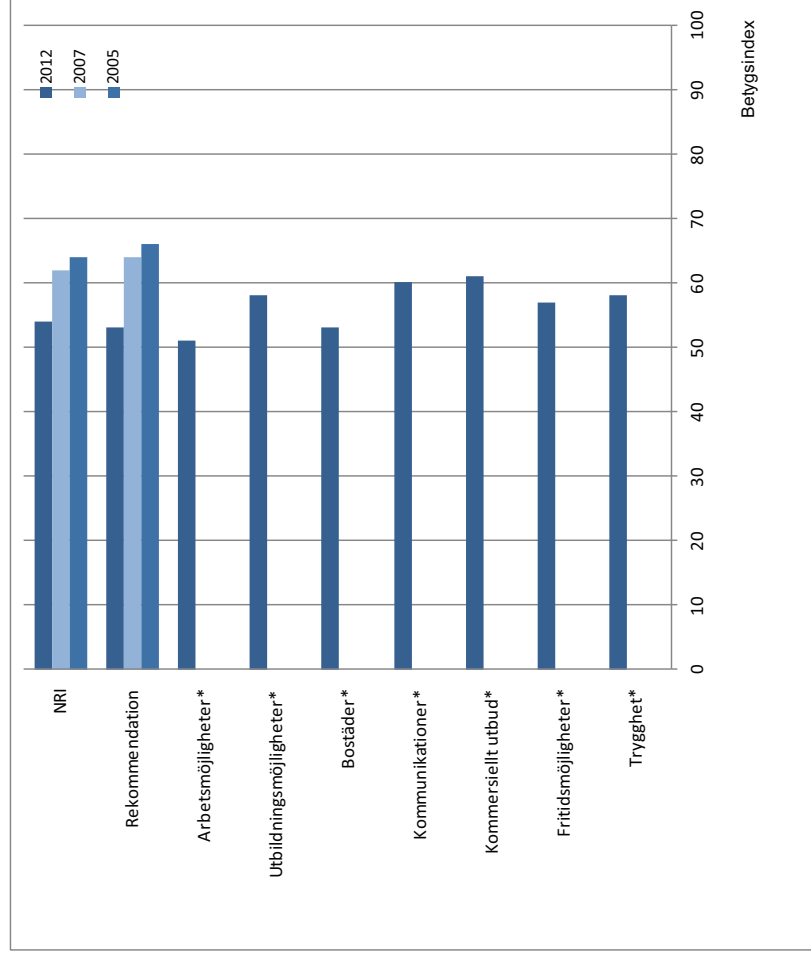
Arbetsmöjligheter

Faktorer som bör bevaras

Trygghet, Utbildningsmöjligheter

Jämförelser med tidigare år

Diagram A3. Nöjd-Region-Index (NRI), indexet Rekommendation och faktorenas betygsindex för Vårgårda kommun. Samtliga år kommunen deltagit.

* Faktorn är inte jämförbar mellan hösten 2012 och övriga undersökningsomgångar innan hösten 2010.

Vårgårda kommun deltog även i medborgarundersökningen våren 2005 och våren 2007.

NRI för Vårgårda kommun blev 54 i årets undersökning. Det är statistiskt säkerställt lägre jämfört med våren 2007 då NRI var 62.

För Vårgårda kommun har inga faktorer fått statistiskt säkerställt förändrade betygsindex jämfört med våren 2007.

Indexet *Rekommendation* blev 53 för Vårgårda kommun i årets undersökning. Det är statistiskt säkerställt lägre jämfört med våren 2007, då indexet *Rekommendation* var 64.

Till undersökningen hösten 2010 genomgick enkäten en helhetsöversyn. Förändringarna i enkäten påverkar jämförbarheten med tidigare år, framförallt för faktorenas betygsindex. Helhetsbetyget NRI är däremot jämförbart mellan samtliga undersökningsomgångar. Detta gäller även betygsindexet för *Rekommendation*.

Faktoreernas betygsindex efter kön och ålder

Tabell A3. Nöjd-Region-Index (NRI), indexet Rekommendation samt faktoreernas betygsindex efter kön för Vårgårda kommun. Hösten 2012

	Kön				Samtliga	
	Man		Kvinna			
	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal
	NRI	55	±5,8	54	±5,0	54
Rekommendation	53	±7,0	53	±6,2	53	±3,8
Arbetsmöjligheter	53	±6,0	50	±5,7	51	±3,3
Utbildningsmöjligheter	52	±5,8	63	±5,0	58	±3,0
Bostäder	51	±5,5	56	±5,0	53	±2,9
Kommunikationer	60	±5,2	60	±4,3	60	±2,6
Kommersiellt utbud	60	±5,4	62	±5,3	61	±2,9
Fritidsmöjligheter	58	±5,2	56	±4,5	57	±2,6
Trygghet	59	±6,2	56	±5,3	58	±3,2
ANTAL SVARANDE	122		136		258	

Tabell A4. Nöjd-Region-Index (NRI), indexet Rekommendation och faktoreernas betygsindex efter ålder för Vårgårda kommun. Hösten 2012

	Ålder																		Samtliga	
	18-24 år		25-34 år		35-44 år		45-54 år		55-64 år		65-74 år		75 år eller äldre							
	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal	Betygs- index	Fel- marginal		
NRI	50	±9,9	48	±11,1	51	±6,6	53	±6,7	56	±8,9	62	±7,8	65	±11,1	54	±3,0				
Rekommendation	39	±13,7	41	±13,2	54	±9,4	53	±8,4	58	±9,9	59	±10,0	73	±12,4	53	±3,8				
Arbetsmöjligheter	42	±10,1	51	±12,8	56	±8,1	53	±8,2	57	±9,6	47	±8,0	50	±6,3	51	±3,3				
Utbildningsmöjligheter	57	±7,7	60	±14,2	61	±7,3	57	±6,5	57	±8,7	59	±5,3	50	±10,1	58	±3,0				
Bostäder	40	±9,6	50	±12,7	56	±7,0	50	±7,2	57	±6,9	58	±6,7	62	±8,5	53	±2,9				
Kommunikationer	60	±7,3	61	±10,8	59	±6,4	58	±6,3	58	±6,7	61	±6,8	66	±9,5	60	±2,6				
Kommerstiellt utbud	58	±11,3	58	±9,7	56	±6,6	58	±7,2	64	±8,7	67	±7,1	73	±10,2	61	±2,9				
Fritidsmöjligheter	48	±8,9	54	±11,3	53	±6,1	56	±6,3	62	±6,8	63	±6,4	66	±8,2	57	±2,6				
Trygghet	65	±10,0	58	±13,5	63	±7,4	61	±7,8	54	±8,1	50	±8,2	46	±11,4	58	±3,2				
ANTAL SVARANDE	24		24		47		47		46		45		25		258					

Del B.

Vad tycker medborgarna i Vårgårda kommun om kommunens verksamheter? (Nöjd-Medborgar-Index)

Tabell B1. Nöjd-Medborgar-Index (NMI), indexet Bemötande och tillgänglighet samt verksamheterna efter sina betygsindex för Vårgårda kommun. Hösten 2012

	Betygsindex	Felmarginaler
NMI	44	±5,3
Bemötande och tillgänglighet	52	±4,1
Vatten och avlopp	76	±4,4
Räddningstjänsten	72	±3,3
Gymnasieskolan	61	±7,2
Renhållning och sophämtning	60	±4,6
Idrott- och motionsanläggningar	57	±3,8
Kultur	56	±6,4
Förskolan	54	±6,7
Gång- och cykelvägar	50	±7,0
Gator och vägar	48	±6,8
Miljöarbete	48	±7,2
Grundskolan	45	±7,1
Stöd för utsatta personer	42	±2,7
Äldreomsorgen	37	±3,5

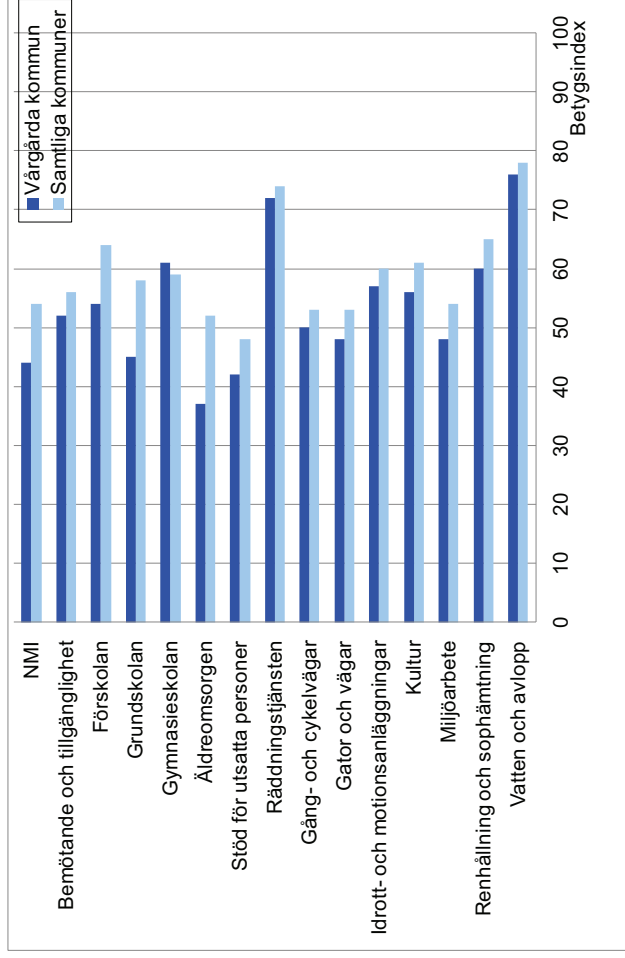
Nöjd-Medborgar-Index

Alla redovisade skillnader mellan kommunens betygsindex och genomsnittresultaten är statistiskt säkerställda om inget annat anges.

- Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Medborgar-Index (NMI) för hur medborgarna bedömer kommunens verksamheter i Vårgårda kommun blev 44.
- NMI för samtliga 120 kommuner som var med i undersökningen våren eller hösten 2012 blev 54. NMI för Vårgårda kommun är lägre jämfört med genomsnittresultatet för de 120 kommunerna.
- NMI för kommunerna i samma storleksklass (10 000 - 14 999 invånare) blev 52. NMI för Vårgårda kommun är lägre jämfört med genomsnittresultatet för kommunerna i samma storleksklass.
- För Vårgårda kommun är det främst förbättringar av betygsindexen för verksamheterna *Förskolan*, *Stöd för utsatta personer*, *Gator och vägar*, *Äldreomsorgen*, *Grundskolan*, *Miljöarbete*, *Idrott- och motionsanläggningar* samt *Renhållning och sophämtning* som kan höja helhetsbetyget Nöjd-Medborgar-Index.

Skiljer sig Vårgårda kommun från samtliga deltagande kommuner?

Diagram B1. Nöjd-Medborgar-Index (NMI), indexet Bemötande och tillgänglighet och verksamheternas betygsindex för Vårgårda kommun samt för samtliga 120 kommuner i undersökningsomgångarna våren och hösten 2012.

Alla redovisade skillnader mellan kommunens betygsindex och genomsnittresultatet för de 120 deltagande kommunerna i undersökningsomgångarna våren eller hösten 2012 är statistiskt säkerställda om inget annat anges.

Jämfört med genomsnittresultatet är betygsindexet för verksamheten ...

... **Förskolan** lägre.

... **Grundskolan** lägre.

... **Gymnasieskolan** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Äldreomsorgen** lägre.

... **Stöd för utsatta personer** lägre.

... **Räddningstjänsten** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Gång- och cykelvägar** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Gator och vägar** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Idrott- och motionsanläggningar** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Kultur** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Miljöarbete** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Renhållning och sophämtning** lägre.

... **Vatten och avlopp** inte säkerställt högre eller lägre.

Skiljer sig Vårgårda kommun från deltagande kommuner i samma storleksklass?

Tabell B2. Nöjd-Medborgar-Index (NMI), indexet Bemötande och tillgänglighet och verksamheternas betygsindex efter kommunstorlek. Samtliga 120 kommuner i undersökningsomgångarna våren och hösten 2012.

	Kommunens storlek. Antal invånare						Samtliga 120 kommuner	Kommun- resultat
	Färre än 10 000	10 000 - 14 999	15 000 - 19 999	20 000 - 29 999	30 000 - 49 999	50 000 eller fler		
NMI	51	52	54	54	54	57	54	44
Bemötande och tillgänglighet	58	57	57	56	55	56	56	52
Förskolan	67	64	62	64	62	64	64	54
Grundskolan	59	57	54	58	57	59	58	45
Gymnasieskolan	56	59	59	59	60	62	59	61
Äldreomsorgen	55	52	54	52	52	50	52	37
Stöd för utsatta personer	49	48	47	48	48	50	48	42
Räddningstjänsten	72	72	74	75	74	76	74	72
Gång- och cykelvägar	50	52	54	54	53	55	53	50
Gator och vägar	51	52	54	53	54	55	53	48
Idrott- och motionsanläggningar	59	57	59	60	60	62	60	57
Kultur	57	58	59	62	61	66	61	56
Miljöarbete	52	51	54	54	55	58	54	48
Renhållning och sophämtning	64	64	66	66	65	65	65	60
Vatten och avlopp	80	77	77	79	77	80	78	76
ANTAL SVARANDE	4 712	9 329	4 648	11 981	9 983	13 755	54 408	258
ANTAL KOMMUNER	17	25	9	23	19	27	120	

Alla redovisade skillnader mellan kommunens betygsindex och genomsnittresultatet för kommunerna i samma storleksklass (10 000 - 14 999 invånare) är statistiskt säkerställda om inget annat anges.

Jämfört med genomsnittresultatet för kommunerna i samma storleksklass är betygsindexet för verksamheten ...

... **Förskolan** lägre.

... **Grundskolan** lägre.

... **Gymnasieskolan** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Äldreomsorgen** lägre.

... **Stöd för utsatta personer** lägre.

... **Räddningstjänsten** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Gång- och cykelvägar** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Gator och vägar** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Idrott- och motionsanläggningar** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Kultur** inte säkerställt högre eller lägre.

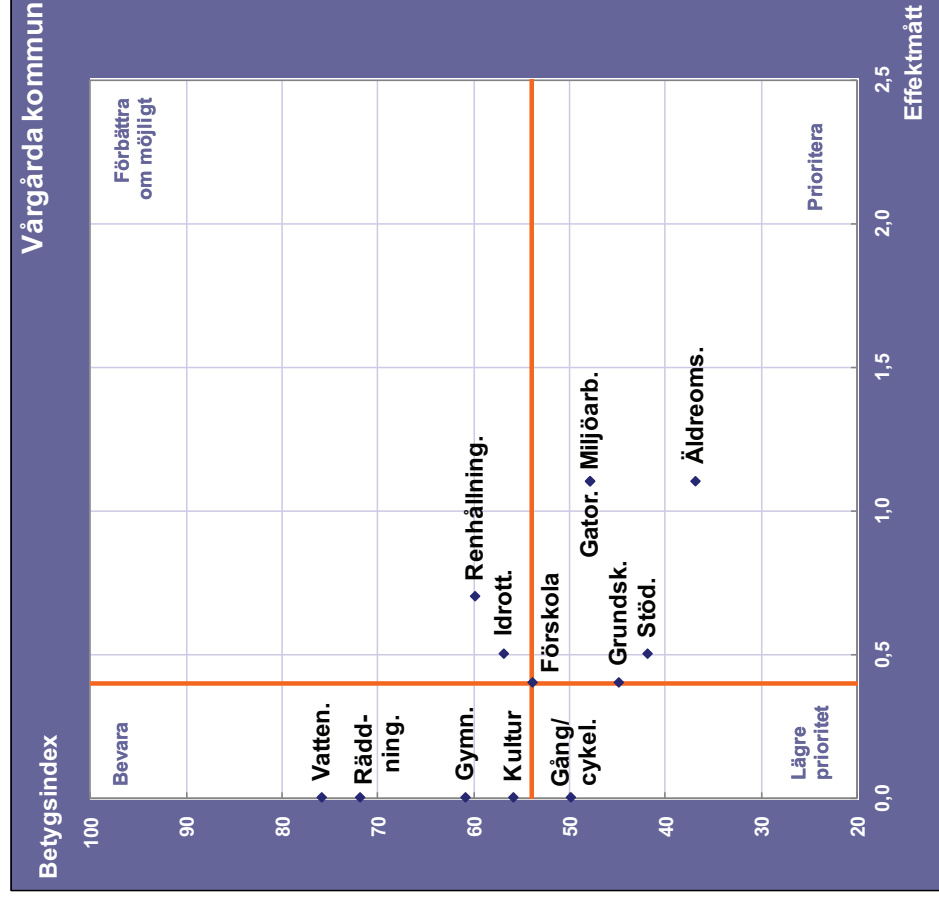
... **Miljöarbete** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Renhållning och sophämtning** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Vatten och avlopp** inte säkerställt högre eller lägre.

Vilka verksamheter bör uppmärksammas för att få nöjdare medborgare i Vårgårda kommun?

Diagram B2. Nöjd-Medborgar-Index (NMI) – Prioriteringsmatris för Vårgårda kommun. Hösten 2012

Verksamheter som bör **Prioriteras** förväntas ha stor påverkan på helhetsbetyget NMI. De verksamheterna har fått relativt låga betygsindex och har förhållandevis hög effekt, dvs. stor påverkan på helhetsbetyget NMI.

I en andra prioriteringsgrupp återfinns de verksamheter som hamnar uppe till höger i matrisen, **Förbättra om möjligt**. Även dessa verksamheter har förhållandevis höga effektmått och bör därför om möjligt förbättras.

Verksamheter som hamnat i den nedre vänstra delen av prioriteringsmatrisen kan ges **lägre prioritet** eftersom en förbättring av deras låga betygsindex förväntas ha en lägre effekt på NMI.

Högt upp till vänster hamnar de verksamheter vars betygsindex kan **Bevaras**. En minskning av betygsindexet kan dock leda till att effektmåttet ökar och verksamheten då hamnar i den prioriterade delen av matrisen.

Verksamheter som bör prioriteras

Förskolan, Stöd för utsatta personer, Gator och vägar, Äldreomsorgen, Grundskolan, Miljöarbete

Verksamheter som bör förbättras om möjligt

Idrott- och motionsanläggningar, Renhållning och sophämtning

Verksamheter som kan ges lägre prioritet

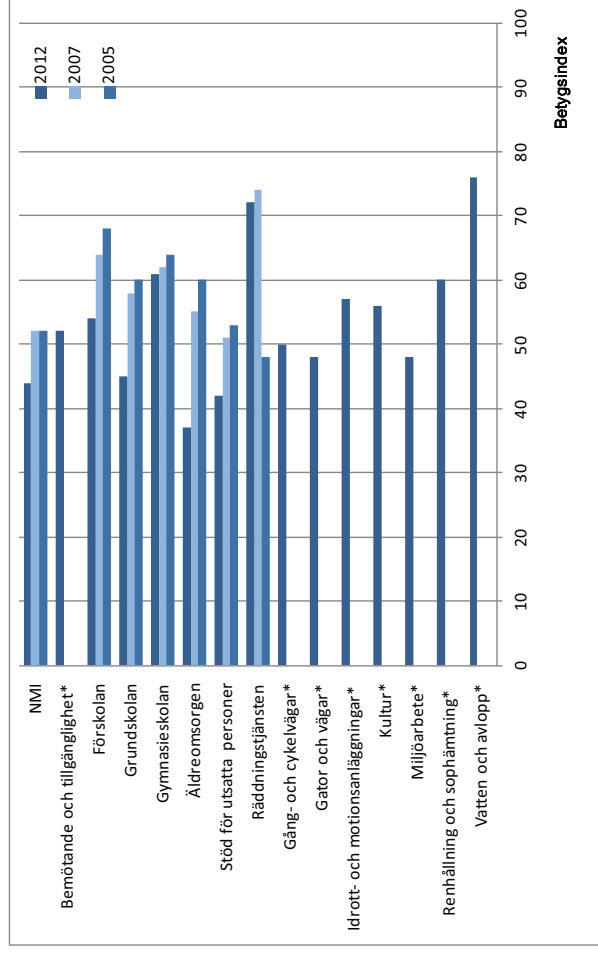
Gång- och cykelvägar

Verksamheter som bör bevaras

Kultur, Räddningstjänsten, Gymnasieskolan, Vatten och avlopp

Jämförelser med tidigare år

Diagram B3. Nöjd-Medborgar-Index (NMI), indexet Bemötande och tillgänglighet och verksamheternas betygsindex för Vårgårda kommun. Samtliga år kommunen deltagit.

* Verksamheten är inte jämförbar mellan hösten 2012 och undersökningsomgångar innan hösten 2010.

Vårgårda kommun deltog även i medborgarundersökningen våren 2005 och våren 2007.

NMI för Vårgårda kommun blev 44 i årets undersökning. Det är inte en statistiskt säkerställd förändring jämfört med våren 2007, då NMI var 52.

Jämfört med medborgarundersökningen som gjordes i Vårgårda kommun våren 2007 har verksamheterna *Förskolan*, *Grundskolan*, *Äldreomsorgen* samt *Stöd för utsatta personer* fått statistiskt säkerställt lägre betygsindex.

Till undersökningen hösten 2010 genomgick enkäten en helhetsöversyn. Förändringarna i enkäten påverkar jämförbarheten med tidigare år, framförallt för verksamheternas betygsindex. Helhetsbetyget NMI är däremot jämförbart mellan samtliga undersökningsomgångar.

Verksamheternas betygsindex efter kön

Tabell B3. Nöjd-Medborgar-Index (NMI), indexet Bemötande samt tillgänglighet och verksamheternas betygsindex efter kön för Vårgårda kommun. Hösten 2012

	Kön				Samtliga	
	Man		Kvinna			
	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal
NMI	42	±10,5	45	±6,6	44	±5,3
Bemötande och tillgänglighet	50	±7,6	53	±6,2	52	±4,1
Förskolan	55	±13,0	53	±7,7	54	±6,7
Grundskolan	42	±14,2	49	±7,2	45	±7,1
Gymnasieskolan	56	±14,5	66	±7,2	61	±7,2
Äldreomsorgen	36	±6,2	39	±6,1	37	±3,5
Stöd för utsatta personer	38	±5,0	46	±4,9	42	±2,7
Räddningstjänsten	74	±6,2	71	±5,5	72	±3,3
Gång- och cykelvägar	49	±14,1	51	±6,8	50	±7,0
Gator och vägar	46	±13,8	50	±6,7	48	±6,8
Idrott- och motionsanläggningar	55	±7,5	58	±5,4	57	±3,8
Kultur	52	±12,6	61	±7,1	56	±6,4
Miljöarbete	49	±14,3	47	±7,4	48	±7,2
Renhållning och sophämtning	56	±9,2	64	±6,0	60	±4,6
Vatten och avlopp	73	±9,1	79	±5,2	76	±4,4
ANTAL SVARANDE	122		136		258	

Verksamheternas betygsindex efter ålder

Tabell B4. Nöjd-Medborgar-Index (NMI), indexet Bemötande och tillgänglighet och verksamheternas betygsindex efter ålder för Vårgårda kommun. Hösten 2012

	Ålder																		Samtliga	
	18-24 år		25-34 år		35-44 år		45-54 år		55-64 år		65-74 år		75 år eller äldre							
	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal		
NMI	43	±10,4	31	±33,7	35	±10,0	46	±8,7	48	±9,7	54	±9,7	50	±11,2	44	±5,3				
Bemötande och tillgänglighet	38	±12,5	28	±15,4	57	±10,0	56	±8,8	61	±8,4	61	±10,5	52	±20,9	52	±4,1				
Förskolan	64	±16,6	45	±43,9	52	±11,7	57	±8,9	53	±10,9	59	±10,0	40	±5,1	54	±6,7				
Grundskolan	41	±12,8	44	±49,4	43	±9,2	43	±9,9	51	±9,7	49	±10,7	46	±8,1	45	±7,1				
Gymnastieskolan	70	±12,1	48	±49,8	56	±12,4	62	±9,0	65	±9,0	62	±10,2	64	±13,6	61	±7,2				
Äldreomsorgen	40	±11,8	13	±6,7	34	±9,3	44	±8,7	53	±10,8	36	±10,7	34	±8,3	37	±3,5				
Stöd för utsatta personer	45	±7,1	19	±6,3	35	±8,7	49	±7,9	49	±6,6	44	±7,5	53	±10,3	42	±2,7				
Räddningstjänsten	72	±9,3	70	±14,6	77	±6,2	67	±5,9	73	±7,7	74	±7,3	73	±21,8	72	±3,3				
Gång- och cykelvägar	61	±9,9	43	±48,3	48	±11,1	43	±9,3	50	±10,6	58	±8,9	47	±13,2	50	±7,0				
Gator och vägar	57	±9,9	43	±47,9	46	±10,2	45	±8,8	45	±8,9	55	±8,4	49	±13,6	48	±6,8				
Idrott- och motionsanläggningar	60	±12,2	47	±20,5	60	±8,4	47	±7,5	62	±7,2	63	±7,6	58	±8,6	57	±3,8				
Kultur	55	±17,7	53	±43,9	56	±8,3	55	±6,4	54	±8,8	63	±7,6	61	±8,4	56	±6,4				
Miljöarbete	29	±13,7	38	±49,3	52	±9,8	48	±11,0	52	±10,3	60	±9,7	53	±10,2	48	±7,2				
Renhållning och sophämtning	51	±13,4	43	±26,4	58	±10,4	63	±7,0	63	±8,9	74	±7,1	65	±15,9	60	±4,6				
Vatten och avlopp	85	±7,4	68	±28,1	79	±8,8	70	±7,1	74	±8,9	85	±5,9	66	±11,8	76	±4,4				
ANTAL SVARANDE	24		24		47		47		46		45		25		258					

Del C.

Vad tycker medborgarna i Vårgårda kommun om inflytandet i kommunen? (Nöjd-Inflytande-Index)

Tabell C1. Nöjd-Inflytande-Index (NII) och faktorerna efter sina betygsindex för Vårgårda kommun. Hösten 2012

	Betygsindex	Felmarginaler
NII	37	±4,6
Kontakt	48	±3,7
Information	46	±3,5
Förtroende	43	±5,1
Påverkan	37	±4,0

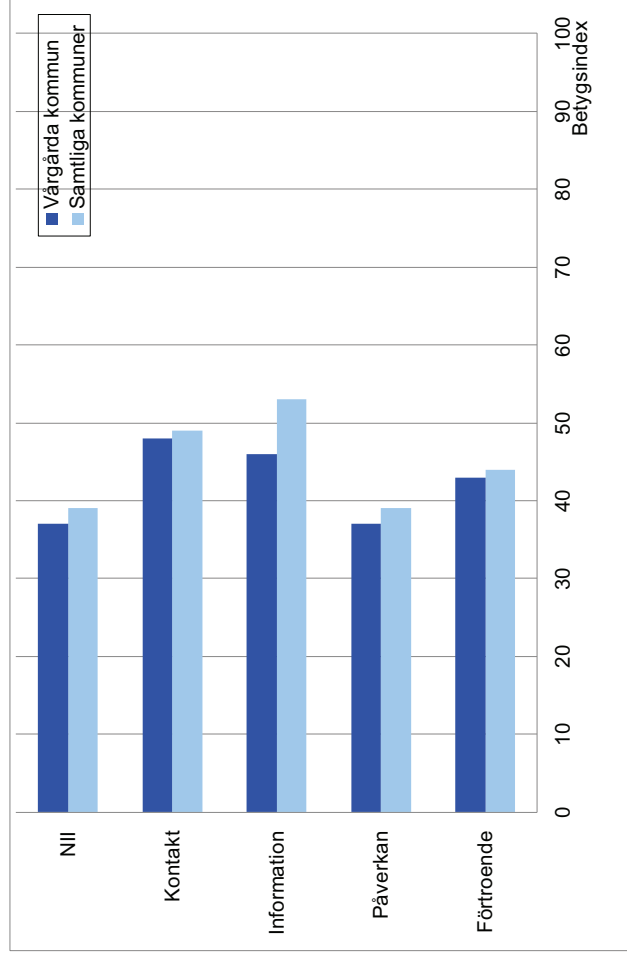
Nöjd-Inflytande-Index

Alla redovisade skillnader mellan kommunens betygsindex och genomsnittresultaten är statistiskt säkerställda om inget annat anges.

- Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Inflytande-Index (NII) för hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande i Vårgårda kommun blev 37.
- NII för samtliga 120 kommuner som var med i undersökningen våren eller hösten 2012 blev 39. NII för Vårgårda kommun är inte säkerställt högre eller lägre jämfört med genomsnittresultatet för de 120 kommunerna.
- NII för kommunerna i samma storleksklass (10 000 – 14 999 invånare) blev 39. NII för Vårgårda kommun är inte säkerställt högre eller lägre jämfört med genomsnittresultatet för kommunerna i samma storleksklass.
- För Vårgårda kommun är det främst förbättringar av betygsindexen för faktorerna *Förtroende* och *Påverkan* som kan höja helhetsbetyget Nöjd-Inflytande-Index.

Skiljer sig Vårgårda kommun från samtliga deltagande kommuner?

Diagram C1. Nöjd-Inflytande-Index (NII) och faktorenas betygsindex för Vårgårda kommun samt för samtliga 120 kommuner i undersökningsomgångarna våren och hösten 2012.

Alla redovisade skillnader mellan kommunens betygsindex och genomsnittet för de 120 deltagande kommunerna i undersökningsomgångarna våren eller hösten 2012 är statistiskt säkerställda om inget annat anges.

Jämfört med genomsnittresultatet är betygsindexet för faktorn ...

... **Kontakt** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Information** lägre.

... **Påverkan** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Förtroende** inte säkerställt högre eller lägre.

Skiljer sig Vårgårda kommun från deltagande kommuner i samma storleksklass?

Tabell C2. Nöjd-inflytande-Index (NII) och faktoreernas betygsindex efter kommunstorlek. Samtliga 120 kommuner i undersökningsomgångarna våren och hösten 2012.

	Kommunens storlek. Antal invånare						Samtliga 120 kommuner	Kommunresultat
	Färre än 10 000	10 000 - 14 999	15 000 - 19 999	20 000 - 29 999	30 000 - 49 999	50 000 eller fler		
NII	39	39	40	39	38	41	39	37
Kontakt	53	50	50	48	46	46	49	48
Information	52	53	53	53	52	56	53	46
Påverkan	39	39	39	38	37	40	39	37
Förtroende	44	45	45	43	42	46	44	43
ANTAL SVARANDE	4 712	9 329	4 648	11 981	9 983	13 755	54 408	258
ANTAL KOMMUNER	17	25	9	23	19	27	120	

Alla redovisade skillnader mellan kommunens betygsindex och genomsnittet för kommunerna i samma storleksklass (10 000 - 14 999 invånare) är statistiskt säkerställda om inget annat anges.

Jämfört med genomsnittresultatet för kommunerna i samma storleksklass är betygsindexet för faktorn ...

... **Kontakt** inte säkerställt högre eller lägre.

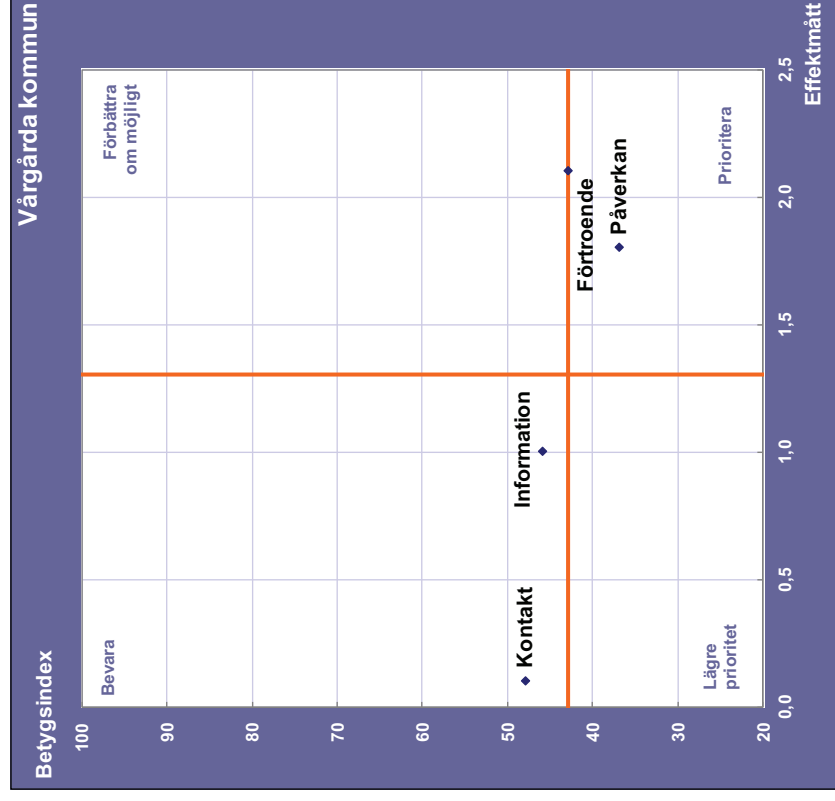
... **Information** lägre.

... **Påverkan** inte säkerställt högre eller lägre.

... **Förtroende** inte säkerställt högre eller lägre.

Vilka faktorer bör uppmärksammas för att få nöjdare medborgare i Vårgårda kommun?

Diagram C2. Nöjd-Inflytande-Index (NII) Prioriteringsmatris för Vårgårda kommun. Hösten 2012

Faktorer som bör **Prioriteras** förväntas ha stor påverkan på helhetsbetyget NII. De faktorerna har fått relativt låga betygsindex och har förhållandevis hög effekt, dvs. stor påverkan på helhetsbetyget NII.

I en andra prioriteringsgrupp återfinns de faktorer som hamnar uppe till höger i matrisen, **Förbättra om möjligt**. Även dessa faktorer har förhållandevis höga effektmått och bör därför om möjligt förbättras.

Faktorer som hamnat i den nedre vänstra delen av prioriteringsmatrisen kan ges **Lägre prioritet** eftersom en förbättring av deras låga betygsindex förväntas ha en lägre effekt på NII.

Högst upp till vänster hamnar de faktorer vars betygsindex kan **Bevaras**. En minskning av betygsindexet kan dock leda till att effektmåttet ökar och faktorn då hamnar i den prioriterade delen av matrisen.

Faktorer som bör prioriteras

Förtroende, Påverkan

Faktorer som bör förbättras om möjligt

Ingen faktor har hamnat i detta område.

Faktorer som kan ges lägre prioritet

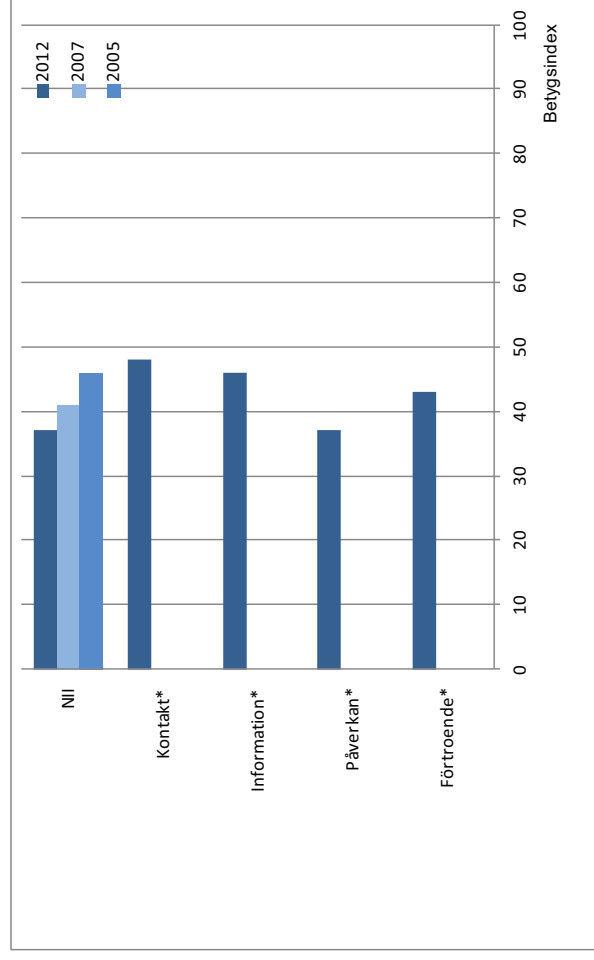
Ingen faktor har hamnat i detta område.

Faktorer som kan bevaras

Information, Kontakt

Jämförelser med tidigare år

Diagram C3. Nöjd-Inflytande-Index (NII) och faktorenas betygsindex för Vårgårda kommun. Samtliga år kommunen deltagit.

* Faktorn är inte jämförbar mellan hösten 2012 och undersökningsomgångar innan hösten 2010.

Vårgårda kommun deltog även i medborgarundersökningen våren 2005 och våren 2007.

NII för Vårgårda kommun blev 37 i årets undersökning. Det är inte en statistiskt säkerställd förändring jämfört med våren 2007, då NII var 41.

Till undersökningen hösten 2010 genomgick enkäten en helhetsöversyn. Förändringarna i enkäten påverkar jämförbarheten med tidigare år, framförallt för faktorenas betygsindex. Helhetsbetyget NII är däremot jämförbart mellan samtliga undersökningsomgångar.

Faktorernas betygsindex efter kön och ålder

Tabell C3. Nöjd-Inflytande-Index (NII) och faktorernas betygsindex efter kön för Vårgårda kommun. Hösten 2012

	Kön				Samtliga	
	Man		Kvinna			
	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal
NII	38	7,8±	36	±7,6	37	±4,6
Kontakt	47	7,0±	49	±5,9	48	±3,7
Information	44	6,1±	48	±6,3	46	±3,5
Påverkan	39	7,5±	36	±6,3	37	±4,0
Förtroende	44	9,7±	41	±6,8	43	±5,1
ANTAL SVARANDE	122		136		258	

Tabell C4. Nöjd-Inflytande-Index (NII) och faktorernas betygsindex efter ålder för Vårgårda kommun. Hösten 2012

	Ålder														Samtliga	
	18-24 år		25-34 år		35-44 år		45-54 år		55-64 år		65-74 år		75 år eller äldre			
	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal	Betygs-index	Fel-marginal
NII	32	±19,4	22	±18,7	36	±9,8	38	±8,3	42	±9,6	44	±11,7	48	±14,9	37	±4,6
Kontakt	28	±7,8	22	±7,5	56	±10,6	52	±7,6	54	±12,6	55	±11,2	65	±16,4	48	±3,7
Information	38	±16,3	22	±9,6	47	±9,4	50	±7,6	51	±8,5	58	±7,6	57	±12,2	46	±3,5
Påverkan	35	±13,9	24	±17,8	35	±9,2	38	±8,0	44	±10,3	43	±9,8	42	±9,6	37	±4,0
Förtroende	32	±14,4	28	±28,5	43	±10,3	40	±8,0	48	±9,9	54	±10,1	56	±15,7	43	±5,1
ANTAL SVARANDE	24		24		47		47		46		45		25		258	

Tabell D. Svarsfrekvens och nettourval per kommun. Hösten 2012

Kommun	Netto urval	Svarande Andel (%)	Kommun	Netto urval	Svarande Andel (%)
Ale kommun	992	48%	Lindesbergs kommun	991	49%
Alingsås kommun	987	54%	Luleå kommun	989	50%
Arvidsjaurs kommun	492	55%	Marks kommun	992	54%
Askersunds kommun	498	55%	Mora kommun	993	55%
Avesta kommun	993	53%	Mölnåls stad	991	53%
Bodens kommun	993	51%	Nacka kommun	1 477	46%
Borlänge kommun	987	54%	Norsjö kommun	494	56%
Boxholms kommun	491	52%	Nykvarns kommun	498	52%
Burholms kommun	987	48%	Nyköpings kommun	991	55%
Ekerö kommun	987	54%	Oskarshamns kommun	992	53%
Emmaboda kommun	493	55%	Ronneby kommun	986	53%
Eskilstuna kommun	1 493	48%	Sala kommun	989	49%
Falkenbergs kommun	991	58%	Sandvikens kommun	988	53%
Falköpings kommun	987	58%	Sigtuna kommun	989	47%
Flinspångs kommun	988	54%	Skara kommun	989	55%
Flens kommun	990	57%	Skellefteå kommun	989	54%
Forshaga kommun	491	59%	Sollentuna kommun	989	52%
Gislaveds kommun	989	50%	Solna stad	974	46%
Gävle kommun	988	49%	Sotenäs kommun	493	65%
Hallsbergs kommun	990	52%	Strängnäs kommun	988	51%
Halmstads kommun	980	46%	Strömstads kommun	494	53%
Helsingborgs stad	989	47%	Strömsunds kommun	496	51%
Hjo kommun	493	61%	Sundsvalls kommun	990	50%
Hällefors kommun	493	51%	Tingsryds kommun	495	60%
Härnösands kommun	983	54%	Tomelilla kommun	983	53%
Härryda kommun	984	55%	Trollhättans stad	992	51%
Hässleholms kommun	995	49%	Täby kommun	987	51%
Höganäs kommun	988	56%	Uppsala kommun	976	46%
Kalmar kommun	993	51%	Vellinge kommun	992	56%
Karlskrona kommun	990	49%	Vårgårda kommun	496	52%
Kramfors kommun	993	52%	Vännäs kommun	489	55%
Kristinehamns kommun	987	55%	Värnamo kommun	996	50%
Kungsbacka kommun	987	54%	Västerviks kommun	989	56%
Lilla Edets kommun	494	53%	Östersunds kommun	987	55%

Om undersökningen

Vid SCB har Bo Thydén varit projektledare och Lena Andersson ansvarat för datainsamlingen. Bo Thydén och Johan Wilén har genomfört modellberäkningarna. Maria Raptidou och Mahtab Friman Ashori har ansvarat för programmering och framtagning av tabeller och diagram.

Population och urval

Målpopulationen är Vårgårda kommuns invånare i åldrarna 18–84 år. Undersökningen genomfördes som en urvalsundersökning och SCB:s register över totalbefolkningen (RTB) var urvalsram. Som standard drogs ett urval på 500 personer i kommuner med färre än 10 000 invånare i åldrarna 18–84 år och 1 000 personer i kommuner med 10 000 eller fler invånare.

Insamling

Innan insamlingsstart skickades ett förbrev ut med information om undersökningen och syftet. Det andra utskicket innehöll sedan en enkät och svarskuvert. På enkäten trycktes inloggningsuppgifter som gjorde det möjligt att även besvara enkäten via Internet, där enkäten även fanns tillgänglig på engelska och finska. Två skriftliga påminnelser skickades ut, varav den sista innehöll en ny enkät samt nytt svarskuvert. Insamlingen startade den 13 september och avslutades den 9 november 2012.

Svarsandel

Svarsandelen för Vårgårda kommun blev 52 procent. Vårgårda kommun deltog även i medborgarundersökningen våren 2007. Svarsandelen blev då 61 procent.

Rapportbilaga

Till denna resultatrapport finns en bilaga. Bilagan innehåller samtliga tabeller och diagram som har tagits fram för Vårdårda kommun och som använts till analysen i denna rapport. Utöver det finns mer ingående information om undersökningen, analysmodellen med NKI samt riktlinjer för att tolka och arbeta vidare med resultataten.

Jämförelser med andra kommuner och undersökningsomgångar

Resultaten för de kommuner som varit med i undersökningen är tillgängliga via www.scb.se/medborgarundersokningen.

Inför eget arbete med resultataten

Det är viktigt att komma ihåg att medborgarundersökningen är en attitydundersökning och ingen brukarundersökning. Undersökningen är tänkt att vara ett av flera verktyg för att få en bild av hur kommunens medborgare ser på sin kommun. Det är därför viktigt att även inhämta kunskap från andra håll om de områden som undersökningen tar upp.

Modellanalyserna syftar till att ge en helhetsbild som pekar ut vilka områden som har särskilt stor betydelse för en förbättring av de helhetsbetyg som medborgarna ger sin kommun.

Vad tycker du om din kommun?

Undersökningens syfte

För din kommuns ledning är det viktigt att veta vad invånarna tycker om kommunen och dess verksamheter. Din kommun har därför gett Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att ställa frågor till dig och andra invånare i kommunen. (For information about the survey in English, please visit www.medborgarundersokning.scb.se)

- Hur ser du på din kommun som en plats att bo och leva på?
- Vad tycker du om skolan, äldreomsorgen och gator och vägar?
- Hur ser du på möjligheterna du har att komma i kontakt med kommunens politiker och vilket förtroende du har för dem?

Det är sådant frågorna i blanketten handlar om. Vissa frågor kan vara svåra att besvara om du inte har någon direkt erfarenhet. Ofta har man ändå en uppfattning utifrån vad man hört eller läst. Det räcker.

Det är din uppfattning om kommunen som vi vill veta.

Alla svar är viktiga

Du är en av flera invånare i din kommun som valts ut av SCB för att medverka i undersökningen. Din medverkan är frivillig men ditt svar är mycket viktigt och bidrar till att undersökningens resultat blir tillförlitligt. Ditt svar kan inte ersättas med någon annans.

Du kan välja att antingen lämna dina svar via den bifogade pappersblanketten eller via Internet, där frågorna även finns på engelska och finska.

Om du väljer att besvara enkäten via Internet använder du användarid och lösenord som finns här intill för att logga in på webbadressen www.insamling.scb.se.

Användarid:

Lösenord:

Om du väljer att besvara pappersblanketten skickar du in den ifylld i det svarskuvertet som bifogas. Inget frimärke behövs.

Vi ber dig svara på frågorna så snart som möjligt.

Har du frågor om undersökningen kan du ringa till SCB, tfn 019-17 69 30, eller skicka ett e-post till medborgarundersokning@scb.se.

Tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Bo Thydén
Undersökningsledare
Statistiska centralbyrån

Dina svar är skyddade

Dina uppgifter skyddas enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt personuppgiftslagen (1998:204). Det innebär att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt och att de insamlade uppgifterna endast redovisas i tabeller där ingen enskild persons svar kan utläsas. Numret (UEnr) högst upp på blanketten är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat och vilka som ska få en påminnelse. Efter avslutad bearbetning hos SCB avlägsnas alla identitetsuppgifter innan materialet överlämnas till din kommun för fortsatt bearbetning. Uppgifterna blir då sekretesskyddade.

För att inte belasta dig med frågor om uppgifter som redan finns hos SCB kommer de svar du lämnar att kompletteras med uppgifter om civilstånd, födelseland (i grupper), medborgarskap (i grupper) och inkomst. Dessa uppgifter hämtas från SCB:s register över totalbefolkningen (RTB).

Resultat

Resultaten från denna undersökning kommer att finnas tillgängliga hos din kommun i januari månad 2013.

Hjälp oss att underlätta bearbetningen av dina svar

I enkäten förekommer ett antal frågor med svarsalternativen graderade från 1 till 10. Markera med ett kryss i den ruta under siffrorna som du tycker passar bäst in på din uppfattning. Det är viktigt att du försöker svara på alla frågorna. Om du i något fall inte har någon uppfattning markerar du med kryss i rutan "Ingen åsikt".

- Använd kulspetspenna med svart eller blå färg.
- Markera om möjligt innanför rutorna
 - så här ☒
 - inte så här ☐
- Om du ångrar dig och behöver ta bort ditt kryss, täck hela rutan
 - så här ☐

Del A.

Hur ser du på din kommun som en plats att bo och leva på?

Här nedan följer ett antal frågor där vi vill att du betygsätter din kommun som en plats att bo och leva på. Frågorna handlar bl. a. om arbetsmöjligheter, bostäder och trygghet. Vissa frågor kan kanske vara svåra att svara på om du inte har så stor erfarenhet. Ofta har man ändå en uppfattning utifrån vad man hört eller läst. Det räcker. **Det är just din uppfattning som vi vill veta.** Försök svara på alla frågor.

Frågorna har svarsalternativ graderade från 1 till 10, där 1 betyder lägsta betyg och 10 betyder högsta betyg. Sätt ett kryss i den ruta på skalan som stämmer bäst med vad du tror eller tycker.

A1 ARBETSMÖJLIGHETER											
Hur ser du på...	Inte alls bra									I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
...möjligheterna att få arbete inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A2 UTBILDNINGSMÖJLIGHETER											
Hur ser du på...	Inte alls bra									I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
...tillgången till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...tillgången till övriga utbildningar inom rimligt avstånd? (Folkhögskola, Kvalificerad Yrkesutbildning, Komvux etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A3 BOSTÄDER											
Hur ser du på...	Inte alls bra									I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
...möjligheterna att hitta bra boende?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt, bostadsrätt, småhus etc.)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...hur trivsamt bebyggelsen är?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

A4 KOMMUNIKATIONER

Hur ser du på...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...tillgången till gång- och cykelvägar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...möjligheterna till att använda kollektivtrafiken för resor? (Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tunnelbana, tåg och/eller båt/färja.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...tillgången till förbindelser för längre resor? (Resor med tåg, buss, båt och/eller flyg.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐

Hur ofta åker du med kollektivtrafiken?

- ☐ Minst 4 gånger i veckan
☐ 1 - 3 gånger i veckan
☐ 2 - 4 gånger i månaden
☐ Mer sällan än 1 gång i månaden
☐ Aldrig

A5 KOMMERSIELLT UTBUD

Hur ser du på...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...utbudet av andra affärer och service inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐

A6 FRITIDSMÖJLIGHETER

Hur ser du på...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...tillgången till parker, grönområden och natur?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...tillgången till idrottsevenemang?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...tillgången till kulturevenemang?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...nöjesutbudet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

A7 TRYGGHET

Hur ser du på...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...hur tryggt och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och nätter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...hur trygg och säker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

A8 HELHETSBEDÖMNING AV DIN KOMMUN SOM EN PLATS ATT BO OCH LEVA PÅ

Hur nöjd är du med din kommun i dess helhet som en plats att bo och leva på?	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Hur väl uppfyller din kommun dina förväntningar på en plats att bo och leva på?	Inte alls										I allra högsta grad	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Föreställ dig en plats som är perfekt att bo och leva på. Hur nära ett sådant ideal tycker du att din kommun kommer?	Långt ifrån										Mycket nära	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		

A9 REKOMMENDATION

	Nej, absolut inte	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Ja, absolut
Kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till din kommun?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Del B.**Vad tror eller tycker du om din kommuns verksamheter?**

I denna del ställs frågor om din kommun och de verksamheter som kommunen ansvarar för. Frågorna handlar bl. a. om skolan, omsorg och gator och vägar. Vissa frågor kan vara svåra att besvara om du inte har så mycket erfarenhet. Ofta har man ändå en uppfattning utifrån vad man hört eller läst. Det räcker. **Det är just din uppfattning som vi vill veta.** Försök svara på alla frågor.

Frågorna har svarsalternativ graderade från 1 till 10, där 1 betyder lägsta betyg och 10 betyder högsta betyg. Sätt ett kryss i den ruta på skalan som stämmer bäst med vad du tror eller tycker.

B1 FÖRSKOLAN

	Inte alls bra	1	2	3	4	5	6	7	8	9	I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
Vad tror eller tycker du om förskolan i din kommun?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du under de senaste två åren fått erfarenhet av förskolan genom...

Flera alternativ kan markeras

- ☐ ...eget/egna barn eller barnbarn?
- ☐ ...vänner/bekanta?
- ☐ ...att du själv arbetar/arbetat inom förskolan?
- ☐ Nej, jag har ingen sådan erfarenhet från förskolan under de senaste två åren.

B2 GRUNDSKOLAN

	Inte alls bra	1	2	3	4	5	6	7	8	9	I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
Vad tror eller tycker du om grundskolan i din kommun?		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du under de senaste två åren fått erfarenhet av grundskolan genom...*Flera alternativ kan markeras*

- ☐ ...eget/egna barn eller barnbarn?
- ☐ ...vänner/bekanta?
- ☐ ...att du själv arbetar/arbetat inom grundskolan?
- ☐ Nej, jag har ingen sådan erfarenhet från grundskolan under de senaste två åren.

B3 GYMNASIESKOLAN

(Om din kommun saknar egen gymnasieskola avser frågan den gymnasieutbildning som kommunens ungdomar erbjuds i annan kommun.)

	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Vad tror eller tycker du om gymnasieskolan i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Har du under de senaste två åren fått erfarenhet av gymnasieskolan genom...*Flera alternativ kan markeras*

- ☐ ...att du själv går/gått i gymnasieskolan?
- ☐ ...eget/egna barn eller barnbarn?
- ☐ ...vänner/bekanta?
- ☐ ...att du själv arbetar/arbetat inom gymnasieskolan?
- ☐ Nej, jag har ingen sådan erfarenhet från gymnasieskolan under de senaste två åren.

B4 ÄLDREOMSORGEN

	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Vad tror eller tycker du om äldreomsorgen i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Har du under de senaste två åren fått erfarenhet av äldreomsorgen genom...*Flera alternativ kan markeras*

- ☐ ...att du själv får/fått hjälp från äldreomsorgen?
- ☐ ...nära anhörig?
- ☐ ...vänner/bekanta?
- ☐ ...att du själv arbetar/arbetat inom äldreomsorgen?
- ☐ Nej, jag har ingen sådan erfarenhet från äldreomsorgen under de senaste två åren.

B5 STÖD FÖR UTSATTA PERSONER (Hjälp från socialtjänsten)

Vad tror eller tycker du om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i din kommun?	Inte alls bra									I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du under de senaste två åren fått erfarenhet av socialtjänsten genom...*Flera alternativ kan markeras*

- ☐ ...att du själv får/fått hjälp från socialtjänsten?
- ☐ ...nära anhörig?
- ☐ ...vänner/bekanta?
- ☐ ...att du själv arbetar/arbetat inom socialtjänsten?
- ☐ Nej, jag har ingen sådan erfarenhet från socialtjänsten under de senaste två åren.

B6 RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Vad tror eller tycker du om räddningstjänsten (brandkåren) i din kommun?	Inte alls bra									I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B7 GÅNG- OCH CYKELVÄGAR

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra									I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
...belysningen av gång- och cykelvägar i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...underhåll och skötsel av gång- och cykelvägar i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...snöröjning av gång- och cykelvägar i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B8 GATOR OCH VÄGAR

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...belysningen av gator och vägar i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...underhåll och skötsel av gator och vägar i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...snöröjning av gator och vägar i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...trafiksäkerheten på gator och vägar i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

B9 IDROTT- OCH MOTIONSANLÄGGNINGAR (Idrottshall, ishall, simhall, motionsspår etc.)

Vad tror eller tycker du om ...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...öppetiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...utrustning och skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...belysningen i kommunens motionsspår?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

B10 KULTUR

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...biblioteksverksamheten?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...utställnings- och konstverksamheter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...teaterföreläsningar och konserter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

B11 MILJÖARBETE

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

B12 RENHÅLLNING OCH SOPHÄMTNING

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...sophämtningen i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun? (Där du t.ex. kan lämna in farligt avfall, grovavfall och elektronikavfall.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...kommunens åtgärder mot klotter och annan skadegörelse?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...renhållningen av parker och allmänna platser i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

B13 VATTEN OCH AVLOPP

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...dricksvattnet i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...din kommuns vattenförsörjning?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...din kommuns avloppssystem?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

B14 HELHETSBEDÖMNING AV DIN KOMMUNS VERKSAMHETER

Hur nöjd är du med hur din kommun sköter sina olika verksamheter?	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur väl uppfyller din kommuns verksamheter dina förväntningar?	Inte alls										I allra högsta grad
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Föreställ dig en kommun som sköter sina olika verksamheter på ett perfekt sätt. Hur nära ett sådant ideal anser du att din kommun kommer?	Långt ifrån										Mycket nära
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

B15 BEMÖTANDE OCH TILLGÄNGLIGHET

Hur nöjd är du med...	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...hur lätt det är att komma i kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...hur du blir bemött när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...den servicen du får när du har kontakt med tjänstemän eller annan personal i din kommun?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
...möjligheter att komma i kontakt med kommunens högre chefer?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Har du haft kontakt med tjänstemän eller annan personal i kommunen under de senaste två åren?*Flera alternativ kan markeras*

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Är själv/har varit anställd av kommunen
- ☐ Minns ej

Del C.**Hur nöjd är du med invånarnas inflytande i din kommun?**

Nu följer ett antal frågor om invånarnas inflytande i kommunen på kommunens verksamheter och beslut. Frågorna handlar bl. a. om vilka möjligheter du har att komma i kontakt med kommunens politiker och vilket förtroende du har för dem. Vissa frågor kan vara svåra att besvara om du inte har någon erfarenhet. Ofta har man ändå en uppfattning utifrån vad man hört eller läst. Det räcker. **Det är din uppfattning som vi vill veta.** Försök svara på alla frågor.

Frågorna har svarsalternativ graderade från 1 till 10, där 1 betyder lägsta betyg och 10 betyder högsta betyg. Sätt ett kryss i den ruta på skalan som stämmer bäst med vad du tycker.

C1 KONTAKT

Hur nöjd är du med...	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...möjligheter att komma i kontakt med kommunens politiker?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Har du haft kontakt med någon politiker i kommunen under de senaste två åren?*Flera alternativ kan markeras*

- ☐ Ja
☐ Nej
☐ Är själv/har varit politiker
☐ Minns ej

C2 INFORMATION

Hur nöjd är du med...	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...tillgången till information om kommunen och dess verksamheter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...tydligheten i kommunens information?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...i hur god tid kommunen informerar om viktiga frågor?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...kommunens webbplats?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐

C3 PÅVERKAN

Hur nöjd är du med...	Inte alls nöjd										I allra högsta grad nöjd	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...hur kommunens politiker lyssnar till invånarnas synpunkter?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...invånarnas möjligheter att påverka politiska beslut?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...invånarnas möjligheter att påverka inom de kommunala verksamheterna?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...i vilken utsträckning dina åsikter i stort finns representerade bland kommunens partier?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐

C4 FÖRTROENDE

Vad tror eller tycker du om...	Inte alls bra										I allra högsta grad bra	Ingen åsikt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
...hur kommunens politiker arbetar för kommunens bästa?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...hur ansvarstagande kommunens politiker är?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...hur kommunens högre tjänstemän arbetar för kommunens bästa?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
...hur väl politiska beslut genomförs?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐

**C5 HELHETSBEDÖMNING AV INVÅNARNAS MÖJLIGHETER TILL INFLYTANDE
PÅ BESLUT INOM KOMMUNEN**

Hur nöjd är du med den insyn och
det inflytande invånarna har över
kommunens beslut och verksamheter?

Inte alls
nöjd

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I allra
högsta
grad
nöjd

Hur väl uppfyller din kommun dina
förväntningar på invånarnas möjlig-
heter till insyn och inflytande?

Inte
alls

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I allra
högsta
grad

Försök föreställa dig en ideal situation
för invånarnas insyn och inflytande
över kommunens verksamheter och
beslut. Hur nära ett sådant ideal tycker
du att invånarnas insyn och inflytande
kommer i din kommun?

Långt
ifrån

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mycket
nära

NÅGRA FRÅGOR OM DIG**1. Är du kvinna eller man?**

- ☐ Man
☐ Kvinna

2. Hur gammal är du?

- ☐ 18-24 år
☐ 25-34 år
☐ 35-44 år
☐ 45-54 år
☐ 55-64 år
☐ 65-74 år
☐ 75 år eller äldre

3. Var bor du?

- ☐ I kommunens centralort
☐ I annan tätort i kommunen
☐ Utanför tätort

4. Hur länge har du bott i din kommun?

- ☐ 2 år eller kortare tid
☐ 3-5 år
☐ 6-10 år
☐ 11 år eller längre tid

SYNPUNKTER TILL DIN KOMMUN

Om det finns något avsnitt i enkäten som du särskilt vill kommentera kan du göra det här. Observera att det du skriver nedan blir en allmän handling hos din kommun. Detta innebär att uppgifterna blir tillgängliga för allmänheten.

Du ska inte skriva ditt namn eller telefonnummer här.

Tack för din medverkan

Diarienumr 13-81

Årsredovisning 2012 Sjuhärads Samordningsförbund

Ärendebeskrivning

Förbundsstyrelsen har fastställt årsredovisning 2012 för Sjuhärads samordningsförbund och revisorerna har lämnat revisionsberättelse. Dessa har sänts till förbundsmedlemmarna för prövning av frågan om styrelsen skall beviljas ansvarsfrihet. I Revisionsberättelse för år 2012 tillstyrker revisorerna att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2012.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta att Förbundsstyrelsen för Sjuhärads Samordningsförbund beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2012.

2013-03-06

Missiv årsredovisning

Förbundsstyrelsen har fastställt årsredovisning 2012 för Sjuhärads samordningsförbund och revisorerna har lämnat revisionsberättelse. Detta sänds nu till förbundsmedlemmarna.

Observera att förbundets medlemmar var för sig ska pröva frågan om styrelsen skall beviljas ansvarsfrihet. Se protokollsutdrag nedan.
Svar önskas senast 1 maj.

Bifogat finns

Årsredovisning

Revisionsberättelse

Med vänlig hälsning,

Anna Fagefors,
förbundschef
mobil 0708-85 41 76

ÅRSREDOVISNING FÖR SJUHÄRADS SAMORDNINGSFÖRBUND 2012-01-01 – 2012-12-31

Innehåll:

Inledning och ändamål

Årets verksamheter:

strukturövergripande,
individinriktade

Uppföljning av mål och budgetriktlinjer

Ledning och administration

Styrelsen

4-partsgrupp, Personal och Externa tjänster

Ekonomi:

Resultat- och balansräkning

Sammanfattning

Bidrag och finansieringsanalys

Uppföljning av budgetriktlinjer och mål

Underskrifter

Inledning och ändamål

Finansiell samordning av resurser inom rehabiliteringsområdet möjliggörs enligt lag (2003:1210) under förutsättning att Försäkringskassa, Arbetsförmedling, landsting/region och kommuner deltar som parter. Genom finansiell samordning kan myndigheterna verka tillsammans och komma närmare varandra i en permanent samarbetsform. Den finansiella samordningen bedrivs genom ett fristående samordningsförbund där parterna är representerade.

Sjuhäradssamordningsförbund är från och med 2011 en sammanslagning av tre tidigare förbund och omfattar ett geografiskt område med ca 210 000 invånare.

Förbundets ändamål är att inom det geografiska området för kommunerna Borås, Bollebygd, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Herrljunga och Vårgårda svara för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, landstinget och berörda kommuner i syfte att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning. De gemensamma resurserna ska användas för samordnade bedömningar och insatser som syftar till att den enskilde ska få eller förbättra sin förmåga att förvärvsarbeta.

Årets verksamheter

Strukturövergripande samverkan

Verksamheterna har sinsemellan erbjudit stor variation och oftast utförts av personal hemmahörande i Sjuhäradss olika kommuner. Utöver olika grad av kontakter med primärvård och/eller psykiatri, Arbetsförmedlingen samt Försäkringskassan har verksamheterna ofta samverkat med individ- och familjeomsorg, socialtjänst och socialpsykiatri. Dessutom har flertalet haft kontakter med företag och andra viktiga aktörer till näringslivet.

I vissa verksamheter köptes tjänster som utförts av personal med grundanställning i vård eller hos Arbetsförmedlingen. Under året har inga tjänster finansierats för personal hos Försäkringskassan, vilka istället i förekommande fall medverkat inom sina ordinarie uppdrag. Verksamheter med blandad personalgrupp värderar att det bidrar till strukturövergripande samverkan.

Konferenser har riktats till personal inom de samverkande parterna och till styrelse samt andra personer i beslutsposition för att öka kunskapen om olika verksamheter och/eller olika gruppers behov. Exempelvis konferensen Kickoff 28/3 som i inledningsskedet av Projekt Krut innehöll information till och dialog med 210 personer. Medarbetare, handläggare och beslutsfattare från samtliga parter bidrog till att stärka kunskap om varandras förutsättningar och utvecklingsbehov.

Flera mindre informations- och dialogträffar har arrangerats i olika kommuner och vid samordningsförbundens dag 8/10 deltog 64 personer.

Totalt beräknas 965 personer ha deltagit i unika grupperingar med strukturövergripande syfte. Den aktivitet som enskilt haft flest deltagare var föreläsningen 4/12 då syftet med förbundet lyftes fram och inspiration till personer med funktionsnedsättning stod i fokus. Inför denna aktivitet genomfördes en annonskampanj.

Flera verksamheter har därutöver bidragit till marknadsföring genom att media uppmärksammat olika insatser eller genom olika former av öppet hus och föredrag vid egna och externa arrangemang samt politiska samlingar etc.

Individinriktade insatser

Verksamhetsplanen anger att rehabiliteringsinsatser med tydligt fokus på arbetslinjen ska erbjudas individer med behov av samordnat stöd och detta har främst skett genom individuellt anpassade rehabiliteringsinsatser.

Målgruppen har under verksamhetsåret generellt varit arbetssökande personer mellan 18-64 år som är arbetsföra men ej omedelbart anställningsbara, och som är aktuella hos minst två myndigheter. Oftast fanns sammansatt problematik och lång frånvaro, eller avsaknad debut, i arbetslivet. Många som skulle ha riskerat passivisering till följd av arbetslöshet eller sjukdom har också deltagit. Vissa verksamheter har haft avgränsade målgrupper. Målgrupper, arbete och metoder har följt de aktivitetsplaner som finns upprättade till respektive avtal. Korta beskrivningar följer nedan:

Projekt Krut i samtliga kommuner

Förbundet skall pröva nya sätt att arbeta och under 2012 har det framförallt skett inom samverkan kring årets nya ESF-projekt: KRUT.

Utvecklingsområdet för projektet är främst för personer med psykisk ohälsa eller funktionsnedsättningar och ungdomar som har svårigheter att finna inträde på arbetsmarknaden. (När verksamhetsplanen för 2012 fastställdes var ansökan inlämnad men ännu inte beviljad av Europeiska Socialfonden, ESF.) Utöver den finansiering som tillkommit från ESF har flera av förbundets övriga verksamheter bidragit med medfinansiering genom att i nya delar stödja deltagare och metodutveckling inom projektet. (från Gröna vägen, Lotsen och Aktiv hälsa i Bollebygd och Borås samt Ung kraft i Mark som inte i någon del medfinansierat, till Arbetsträning i Herrljunga, Svenljunga, och Vårgårda som medfinansierat med hela delar)

Aktiv Hälsa i samtliga kommuner

Aktiviteten startade i fyra kommuner under 2008. I Borås är Primärvården Södra Älvsborg utförare i Friskis & Svettis lokaler och på övriga platser är respektive kommun utförare.

Deltagare har vid fullföljande varit inskrivna i aktiviteten under 12 veckor i följd. Ett flertal fysiska aktiviteter har skett varje vecka på bestämda tider och tanken har varit att deltagaren ska komma upp på morgonen precis som vid ett arbete och få struktur på vardagen samt ta eget ansvar, tex för att ta kontakt vid förhinder.

Byggstenen i Tranemo

Deltagare har varit inskrivna på Byggstenen upp till 3 månader. Tranemo kommun är huvudman för verksamheten som har finansierats med stöd av förbundet sedan 2006, med en något förändrad inriktning sedan januari 2010.

Verksamheten har bedrivits med pre-rehabiliterande inriktning och har erbjudit varierande arbetsuppgifter kopplade till iordningställande och försäljning av skänkta begagnade kläder, husgeråd, möbler mm.

I samverkan med resurser inom projekt Krut har viss överbrygning mot extern praktik eller arbete kunnat ske genom sk arbetsstödjare

Gröna Vägen i Borås

Arbetslivsförvaltningen och Tekniska förvaltningen i Borås Stad har utfört verksamheten som delfinansierats av förbundet sedan början av 2010. Deltagande har tidsbegränsats till 6 månader per individ och avgränsats till deltagare med stressrelaterad problematik.

Verksamheten har haft två arbetsplatser att tillgå: växthuset Eken på Ramnalid och Ramshulan på Rya Åsar samt har förlagt vistelser i naturen. Såväl remitterter som deltagare har påvisat ett stort värde med den gröna inriktning och lugna miljö som erbjudits.

Kartläggning och arbetsträning i Herrljunga, Mark, Svenljunga, Ulricehamn och Vårgårda

Vid respektive arbetsmarknadsenhet har bedrivits olika verksamheter med delfinansiering från samordningsförbundet. I Svenljunga har arbetssättet utvecklats så att arbetsterapeut och socionom arbetar deltid i team, och flera deltagare erbjudits platser i den nyutvecklade vintagebutiken medan övriga aktiviteter byggt vidare på tidigare verksamheter kompletterat med exempelvis nya delar inom kreativt skapande. Målning, textilarbete eller hantverk har exempelvis kombinerats med samtal enskilt och i grupp för att ge bas till både fysiskt och psykiskt stimulerande moment.

Inskrivningstiden har anpassats efter deltagaren som ska bedömas klara ett arbete eller studier inom 6-18 månader från inskrivning. Uppdragsgivaren har angett uppdrag och syfte vid ansökan. Flertalet ärenden har sedan inletts med att aktuella handläggare tillsammans med deltagaren planerat omfattningen och personliga anpassningar. Arbetstiden har som vid flera andra aktiviteter ofta varit låg från början (under tio timmar per vecka) för att sedan gradvis ökas.

Lotsen i Borås

Lotsen startade som en samverkansaktivitet 2007 och har 2012 utförts av Borås Stad, Arbetslivsförvaltningen, med Arbetsförmedlingen som medverkande. Tiden för deltagare i inskrivning har varierat från ca 3 månader upp till 1 år, eller längre. En styrka med verksamheten är att personalen har blandade kompetenser samt erfarenhet och kunskap om olika myndigheter. Lotsen har under året tagit emot flera externa besök av bland annat riksdagsledamöter och minister samt lyfts fram bland nationella goda exempel.

Ung Kraft i Bollebygd och Mark

Respektive kommun är utförare av Ung Kraft sedan 2009. Inskrivningstiden har som i flera andra verksamheter anpassats efter deltagaren, med en beräknad sluttid inom 18 månader. Aktiviteten har utgjort en mötesplats som stimulerat ungdomar med coachande samtal, sociala kontakter och arbetssökaraktiviteter. Arbetsförmedlingen och socialförvaltningen har huvudsakligen varit remittenter.

Uppföljning av budgetriktlinjer och mål

Samtliga insatser registreras i ett nationellt system för uppföljning av samverkan, SUS. Vissa aktiviteter har som planerat registrerat antal deltagare anonymt då dessa inte har haft som inriktning att påverka individens försörjning (hälsostärkande aktivitet som bidragit till ökad anställningsbarhet). Andra aktiviteter har till största del registrerat med utförligare uppgifter som efter utskrivning ger uppföljningsmöjligheter av förändrad försörjning etc. Personer med exempelvis skyddad identitet har undantagits från registrering och istället noterats anonymt.

För konferenser etc har endast volymregistrering skett genom att antal deltagande noterats. Endast de aktiviteter som förbundet själva arrangerat har inräknats i antal under volyminsatser. Styrgruppsaktiviteter, referensgrupp etc endast räknats som en persons deltagande även då upprepade träffar varit aktuella. Strukturövergripande volymregistreringar har således medvetet hållits på en låg nivå och speglar inte hur många personer som totalt nåts av information.

För att uppnå en effektiv resursanvändning krävs att verksamheter bedrivs i samverkan och att god fördelning sker till de deltagare som behöver tillgång till utvalda insatser.

Deltagarantal

<u>Insatsnamn</u>	<u>Budget antal deltagare</u>	<u>Antal deltagare</u>	<u>Antal nya deltagare</u>	<u>Antal avslut deltagare</u>	<u>Antal nya anonyma deltagare</u>
Aktiv hälsa i Herrljunga	24				20
Aktiv Hälsa i Tranemo	15				13
Aktiv hälsa i Ulricehamn	25	2	2	1	34
Aktiv Hälsa i Vårgårda	26				5
Aktiv vardag Bollebygd	25				11
Aktiv vardag Mark	45				30
Aktiv vardag Svenljunga	45				52
Aktivt Borås	75				53
Byggstenen	48	45	37	37	
Gröna Vägen	22	26	23	20	
Kartläggning/Arbetssträning i Mark	30	43	34	5	
KRUT Bollebygd	20	21	21	8	
KRUT Brygghuset Borås	180	166	166	27	1
KRUT Herrljunga	24	26	26	11	
KRUT Mark	20	13	13		
KRUT Svenljunga	25	33	33	22	2
KRUT Tranemo	15	10	10	5	2
KRUT Ulricehamn	25	12	12	2	
KRUT Vårgårda	26	25	25	7	
Lötsen	175	164	82	75	2
Ulricehamnsprojektet	60	71	56	26	
Ung Kraft i Bollebygd	25	34	19	15	
Ung Kraft i Mark	45	30	27	15	
Totalt antal	1020	721	586	276	225

Övergripande, långsiktigt

Antalet anonyma deltagare är 225 och antalet deltagare som registrerats med fullständiga personuppgifter är 721 personer vilket tillsammans ger 946 personer som deltagare i olika insatser. Verksamheter har bedrivits med bred geografisk spridning och platser har fördelats till kvinnor och män med samtliga parter som remitterter.

Över hälften av registrerade deltagare är 16-30år, med en inbördes variation mellan insatserna beroende på om utbudet varit specifikt riktat eller ej.

Andel kvinnor och män har varierat stort mellan olika ålderskategorier men bildar tillsammans en jämn könsfördelning. I åldersintervallet 40 år och uppåt är andelen kvinnor kraftigt överrepresenterad medan männen är fler i de yngre åldrarna.

Kännedomen om förbundet har ökat genom digitala nyhetsbrev, gemensamma trycksaker och andra marknadsföringsinsatser samt inte minst med ökade gemensamma mötesplatser.

För individen

Målet är en ökad grad av egenförsörjning, förbättrad arbetsförmåga, utveckling av hälsa och livskvalitet. Bland avslutade deltagare ökade antalet personer i arbete från fem före insats (med i snitt mindre än 50% av heltid) till 63 personer i arbete med en snittid på 90% av heltid efter insats. Generellt är utbildningsnivån låg hos inskrivna deltagare. 52 % har grundskola som högsta avslutade studienivå. Antalet personer i studier har efter insats dubblats (från 15 till 30) och snittiden har ökat något.

Verksamheterna har, inte minst genom projekt Krut, gett förutsättningar till flexibilitet och personligt anpassade lösningar och aktiviteter för ökad anställningsbarhet. Deltagare har i hög utsträckning varit aktiva i planering och genomförande och har därmed stärkts i aktivitetsförmåga och tilltro till sin förmåga.

Minskad tablettkonsumtion och minskad daglig värk/smärta har tillsammans med ökad aktivitetsförmåga och ökad livskvalitet tillhör det som självskattats av deltagare. Förbättrad sömn och kosthållning är andra effekter som har lyfts fram.

För verksamheterna

Med starten av projekt Krut som skett under året har flertalet verksamheter utökat samverkan med andra verksamheter i förbundet, gjort studiebesök och deltagit i olika former av erfarenhetsutbyten. Projekt Kruts aktivitet för transnationellt utbyte har bestått av deltagare boende i samtliga kommuner. Bland övriga insatser förekommer deltagande över kommungränserna i liten skala.

Förbrukningen av medel för total verksamhet har understigit budgeterade kostnader och respektive deltagarverksamhet/aktivitet har hållit sig inom avtalade kostnadsramar.

946 personer har enligt ovanstående sammanställning deltagit i aktiviteter. Det är således något lägre än de 1020 platser som budgeterats.

För förbundet

För en god ekonomisk hushållning är grundläggande att förbundet driver verksamhet inom fastslagna medel vilket har skett under året.

Budgeten har följts upp och rapporterats till medlemmarna kvartalsvis.

Samtliga beräknade kostnader för utveckling av nya verksamheter har inte upparbetats, vilket tillsammans med momsersättning från tidigare år gör att den förbrukning av eget kapital som hade budgeterats utöver huvudmännens årliga bidrag har kunnat undvaras. Ekonomin är i balans och ger handlingsfrihet i synnerhet som momskostnader från tidigare år återbetalats. I övrigt har finansiella mål inte angivits, och förbundet har inte heller haft några avkastningskrav, vilket är helt i linje med lagstiftningens intention.

För samhället

Ca 40 % av deltagarna hade offentlig försörjning upp till ett år inför insatsen och resterande 60 % hade en snitttid på upp till 5,5 år med offentlig försörjning. Effekten av insatser i relation till upphörande av offentlig finansiering är störst hos den grupp som under kortast tid uppburit stöd. 35% av de som haft stöd upp till ett år skrivs ut utan offentlig försörjning medan det som gruppen som haft stöd tio år eller mer är 11% som slutar att uppbära offentlig försörjning.

50 % av registrerade hade försörjningsstöd vid inskrivning (ev. i kombination med annan försörjning). Av detta antal minskades andelen försörjningsstöd med 40 % till utskrivning. Andelen sjukpenning och rehabersättning minskar med 14% och aktivitetsstöd med 18% medan övriga ersättningsformer endast har marginella skillnader i antal eller procent.

Antalet som inte har någon offentlig försörjning ökar från 16 före start till 80 efter start. Av 276 utskrivna individer var 5 i arbete (till i snitt knappt 50 % av heltid) och 15 i studier inför aktivitet och 93 personer i arbete eller studier (till i snitt 90 % av heltid) efter aktivitet. Omräknat motsvarar det nästan 70 heltidstjänster som efter avslutat insats bidrar till produktion i samhället.

Uppföljning per kostnadsställe:

Nettokostnad och finansnetto i tkr per område * = Ej budgeterat individinriktade aktiviteter 2012 Kostnadsställen knutna till parters förbundsbidrag:		Utfall jan-dec 2012	Budget jan-dec 2012	Avvikelse jan-dec 2012	Prognos helår 2012	Budget helår 2012
1001	Styrelse (arvoden, konferenser, bilers etc)	-238	-280	42	-280	-280
1003	Gemensamma kostnader (revision, SUS, ekon)	-160	-227	67	-227	-227
1010	Kansli (personal, hyra, IT, div mtrl)	-689	-1 500	811	-750	-1 500
2000	Information (del av VG-informatör, trycksaker)	-69	-50	-19	-70	-50
3001	Lotsen i Borås	-2 915	-2 920	5	-2920	-2 920
3002	Aktiv Borås	-266	-300	34	-266	-300
3004	Kartläggning/uppföljning/utvärdering					
3005	Utbildning/Utveckling	-278	-1 167	889	-278	-1 167
3006	Gröna Vägen i Borås	-600	-600	0	-600	-600
3007	Aktiv vardag	-220	-220	0	-220	-220
3008	Arbetslivsinriktade aktiviteter Mark	-2 400	-2 400	0	-2400	-2 400
3009 *	Grön rehab Mark med arbetsstödjare	0	0	0		0
3010	Aktiv vardag Bollebygd	-75	-75	0	-75	-75
3011	Unga Vuxna Bollebygd	-600	-600	0	-600	-600
3012	Aktiv vardag Svenljunga	-280	-280	0	-140	-280
3013	Arbetslivsinriktade aktiviteter Svenljunga	-500	-500	0	-500	-500
3014 *	Individsamverkansteam BMS, ett per kommun	0	0	0		0
3015	Byggstenen i Tranemo	-1 100	-1 100	0	-1100	-1 100
3016	Ulricehamnsprojektet Arbetscenter	-1 500	-1 500	0	-1500	-1 500
3017 *	Samordningsteam Tranemo/Ulricehamn	0	0	0		0
3018	Vårgårda arbetslivsinriktad verksamhet	-663	-663	0	-663	-663
3019	Herrljunga arbetslivsinriktad verksamhet	-568	-568	0	-568	-568
3020	Tranemo Aktiv hälsa	-35	-35	0	-35	-35
3021	Ulricehamn Aktiv hälsa	-75	-75	0	-75	-75
delsumma kostnadsställen knutna till förbundsbidrag		-13 231	-15 060	1 829	-13 267	-15 060
	<i>inkl faktiska kostnader för KRUT enl nedan</i>	-761	-708	-53	-500	-708
	<i>summa verksamheter förbundsmedel</i>	-13 992	-15 768	1 776	-13 767	-15 768

Obs! Fortsättning följer på nästa sida:

Kostnadsställe 3023-3030 samt totala verksamhetskostnader och utfall

Uppföljning per kostnadsställe (Forts. från föregående sida.)

Nettokostnad och finansnetto i tkr per område		Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget
* = Ej budgeterat individinriktade aktiviteter 2012		jan-dec	jan-dec	jan-dec	helår	helår
Kostnadsställen knutna till ESF projekt KRUT:		2012	2012	2012	2012	2012
3024	Krut Gemensamma resurser	-1 764	-2 206	442	-1500	-2 206
3025	Krut Bollebygd	-245	-318	73	-230	-318
3026	Krut Borås	-2 956	-4 511	1 555	-3200	-4 511
3027	Krut Herrljunga	-284	-352	68	-280	-352
3028	Krut Mark	-271	-425	154	-195	-425
3029	Krut Svenljunga	-597	-643	46	-575	-643
3030	Krut Tranemo	-135	-228	93	-150	-228
3031	Krut Ulricehamn	-217	-421	204	-210	-421
3032	Krut Vårgårda	-213	-362	149	-220	-362
delsumma verksamheter projekt Krut		-6 682	-9 466	2 784	-6 560	-9 466
	varav förbundets kostnad utöver ESF-bidrag	-761	-708	-53	-500	-708
Totala verksamhetskostnader, Förbundet och Krut		-19 913	-24 526	4 613	-19 827	-24 526
3035	ESF bidrag projekt KRUT	5 921	8 758	-2 837	6060	8 758
9000	Momsersättning (kostnadsställen 1001-3021)	1 640	0	1 640	*	0
9001	Momsersättning Krut (kst 3024-3032)	0	0	0	0	0
Summa		-12 352	-15 768	3 416	-13 767	-15 768

* momsersättning från tidigare år ej inräknat i nettokostnad prognos men ingår i utfall

Ledning och administration

Styrelsen

Styrelsen som leder Sjühärads samordningsförbund har under året bestått av fyra ledamöter och tio ersättare. Varje part har haft en ledamot och en ersättare. Kommunerna, som tillsammans utgör en part, har vardera haft en representant som fördelas på en ledamot och sju ersättare som vid behov avsetts träda i tjänst i ordning efter störst befolkningsmängd.

Styrelsen har under året haft fem möten: 23 januari, 8 mars, 28 maj, 10 september samt 29 november. Ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande har under året bildat presidium som har träffats inför varje styrelsemöte.

Styrelsen har deltagit i årets nationella konferens i Karlstad samt med några representanter deltagit vid andra konferenser som Kickoff och Lärandekonferens.

Beslutande ledamöter:

Margareta Lövgren (M), Marks kommun, Ordförande

Dan Rodahl, Försäkringskassan, Vice ordförande

Hanne Jensen (S), Västra Götalandsregionen, Andre vice ordförande

Christer Rydén, Arbetsförmedlingen (till 20120306)

Per-Åke Persson, Arbetsförmedlingen (20120306-20120815)

Kerstin Söderlund, Arbetsförmedlingen (from 20120815)

Ersättare

Per-Åke Persson, Arbetsförmedlingen

Jonas Ryhr, Arbetsförmedlingen (from 20120306)

Lars Hermansson, Försäkringskassan

Peder Danesved (Fp), Västra Götalandsregionen

Lars-Åke Johansson (S), Borås Stad

Rune Pettersson (C), Svenljunga kommun

Gulli Håkanson (Fp), Ulricehamns kommun

Margaretha Almqvist-Malmsjö (M), Bollebygds kommun

Per-Eric Stjerna (Fp), Vårgårda kommun

Viktoria Haraldsson (C), Tranemo kommun

Christina Abrahamsson (M) Herrljunga kommun

ESF projekt Krut har varit i fokus för verksamhetsutveckling. Samtidigt som det kräver stort engagemang att äga ett projekt är det en stor utvecklingspotential med de extra resurser och det extra engagemang som tillkommer. Basverksamhet och projektet har arbetat med förenad styrka. Projektutvecklingen berör exempelvis hur synergieffekter skapas genom ett närmare samarbete mellan aktiviteterna och hur nätverk byggs med det lokala näringslivet.

Skatteverkets avslag på förbundets ansökningar om ersättning av mervärdesskatt under 2012 har fått en positiv lösning genom en lagändring som åter gör det möjligt för förbundet att beviljas ersättning enligt samma principer som kommuner (sk Ludvika- eller numera Jönköpingsmoms.) Lagändringen tillämpades även retroaktivt vilket för Sjühärads samordningsförbund innebar att all moms (som bokförts som en kostnad) kunde återbetalas. Lagändringarna började gälla 1 juli 2012.

Därmed har slutligen organisationsnumret för det gamla förbundet Bollebygd-Mark-Svenljunga formellt kunnat avregistreras. SCB aviserade den 24/9 att avregistrering gäller from 2010-12-31.

4-parts Arbetsgrupp

Till stöd inför styrelsens beslut konsulteras återkommande en 4-partsgrupp bestående av en representant per part. (uppdraget ryms inom respektive organisations ordinarie verksamhet)
Då kommunerna tillsammans utgör en part inbjuds inför större frågor ett kommunalt nätverk med en representant från varje kommun till att skapa samsyn kring kommunernas perspektiv inför denna 4-partsberedning. 4-partsgruppen har under året bestått av:

Arbetsförmedlingen - Sektionschef, Nicole Bouyer

Försäkringskassan - Samverkansansvarig, Sofia Sandänger

Västra Götalandsregionen - Hälso- och sjukvårdskansliet, Planeringsledare Gunnel Sjöberg

Kommunerna - Borås Stad, Arbetslivsförvaltningen, Lennart Gustavsson

Personal och lokaler

Förbundet har ingen egen anställd personal. Varje verksamhet har en utförande part med personalansvar enligt avtal. Utöver specificerade verksamheter har förbundet under året köpt tjänster från medverkande parter:

Förbundschef, Anna Fagefors, En heltidstjänst för förbundet enligt styrelsens anvisningar.

Processledare/projektledare, Pernilla Knutsson heltidstjänst för central projektledning knuten till ESF-Projekt Krut.

Projektekonomi och administration, Helena Thelin och Malin Ekunger

Två deltidstjänster (80 resp 50 % av heltid) kopplat till ESF-Projekt Krut.

Samlokalisering har skett med Sjühärads Kommunalförbund.

Externa resurser

Förbundet har utöver ovan nämnda tjänster finansierat en andel av resurspersoner som på deltid gemensamt nyttjas av samordningsförbunden i Västra Götaland:

Berit Björnered har under året arbetat med verksamhetsuppföljning, analyser och rapporter.

Tina Tibbling har haft informationsuppdrag som främst presenterats genom www.samverkanvg.se och nyhetsbrev.

För ytterligare informationsuppdrag har reklambyrå nyttjats i begränsad omfattning (enligt avtal) och för projektets räkning har följeforskning/utvärdering anlitats.

Konsulter/Föredragshållare har även anlitats i samband med vissa konferenser och informationsinsatser.

Förbundet betalar en årlig kostnad för revision.

Kommunerna och regionen har genom Regionfullmäktige utsett Thomas Gustafson till gemensam revisor. (Vald för perioden 20 juli 2011-31december 2014).

För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen utses en gemensam revisor. Stefan Frifelt, PWC var upphandlad fram till 2012-04-30 och därefter meddelades att Pernilla Rehnberg, Deloitte upphandlats som ny revisor med en avtalsperiod om tre år.

Ekonomi

Resultaträkning

	Utfall jan-dec 2012		Utfall jan-dec 2011
<i>Intäkter</i>			
Övriga bidrag	5 921 496,00	Not 1	0,00
Övriga intäkter	1 785 394,00	Not 2	0,00
Summa Verksamhetens intäkter	7 706 890,00		0,00
<i>Kostnader</i>			
Arvoden	-138 980,05		-212 586,91
Reseersättning	-25 110,70		-31 153,88
Sociala avgifter	-41 571,00		-61 996,00
Övriga Personalkostnader	-853 559,09		-1 218 254,08
Verksamhetsanknutna kostnader	-18 703 782,10	Not 3	-15 806 412,11
Lokalkostnader	-44 648,00		-30 861,24
Övriga kostnader	-407 297,08	Not 4	-1 860 538,66
Summa Verksamhetens kostnader	-20 214 948,02		-19 221 802,88
RES1 Verksamhetens nettokostnad	-12 508 058,02		-19 221 802,88
Erhållna bidrag från huvudmännen	15 060 000,00		15 059 999,00
Övriga finansiella intäkter	157 175,59		156 556,59
Övriga finansiella kostnader	-1 227,50		-1 132,00
Summa Finansiella intäkter/kostnader	15 215 948,09		15 215 423,59
RES2 Resultat före extraordinära poster o spec beslut	2 707 890,07		-4 006 379,29
Extraordinära intäkter	0,00		0,00
Extraordinära kostnader	0,00		0,00
RES3 PERIODENS RESULTAT	2 707 890,07		-4 006 379,29

Notförteckning till resultaträkning på följande sida

Notförteckning till resultaträkning

Not 1 Övriga bidrag

Jan-dec 2012

3899 Övriga bidrag

5 921 496,00

medel från ESF, Europeiska
Socialfonden**Summa:****5 921 496,00**

Not 2 Övriga intäkter

Jan-dec 2012

3919 Övriga intäkter

1 785 394,00

Summa:**1 785 394,00**

878474	Avser moms: BMS 2010
247758	BMS 2011(tom mars)
513354	Sjühärad 2011
35845	Sjühärad 2012*
109963	Sjühärad 2012, kst9001

* 2012 avser jan tom juni
lagändring i kraft 1/7

Not 3 Verksamhetsanknutna kostnader

Jan-dec 2012

5538 Verksamhetsanknutna IT-kostnader:

-57 874,99

5539 Övriga verksamhetsanknutna tjänster

-8 475 081,76

5540 Övriga verksamhetsanknutna kostnader

-6 223 922,71

5541 Verksamhetsanknutna personalkostnader

-2 872 262,99

5542 Verksamhetsanknutna resekostnader

-183 149,27

5543 Verksamhetsanknutna lokalkostnader

-150 144,00

5544 Verksamhetsankn utb,kurs och konfkostn

-611 130,17

5545 Verksamhetsanknutna trycksaker

-94 695,25

5548 Verksamhetsanknutna telefonkostnader

-23 572,96

5549 Verksamhetsanknuten hyrbilskostnad

-11 948,00

Summa:**-18 703 782,10**

Not 4 övriga kostnader

Jan-dec 2012

6211 Hyra/Leasing av IT-utrustning

-12 204,00

6230 Datakommunikation

-1 311,75

6412 Möbler

-12 500,00

6419 Övriga förbrukningsinventarier

-11 462,14

6451 Kontorsmaterial

-2 850,50

6471 Trycksaker

-40 000,00

6799 Övriga frakter och transporter

-3 455,50

7212 Tele

-3 192,67

7251 Postbefordran

-50,00

7541 IT-tjänster

-1 692,00

7551 Konsultarvoden spec utredn

-82 237,00

7599 Övriga tjänster

-87 866,50

7619 Övriga kostnader

-148 475,02

Summa:**-407 297,08**

Balansräkning

	Ingående balans 2012-01-01	Förändring	Utg. balans 2012-12-31	
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	
Summa anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00	
Omsättningstillgångar				
Kortfristiga fordringar	65 818,00	3 830 325,00	3 896 143,00	Not 1
Likvida medel	7 808 522,59	-403 417,89	7 405 104,70	Not 2
Summa omsättningstillgångar	7 874 340,59	3 426 907,11	11 301 247,70	
SUMMA TILLGÅNGAR	7 874 340,59	3 426 907,11	11 301 247,70	
EGET KAPITAL, AVS. och SKULDER				
<i>Eget kapital</i>				
Eget kapital	3 947 417,60	0,00	3 947 417,60	
Periodens resultat	0,00	2 707 890,07	2 707 890,07	
Summa Eget kapital	3 947 417,60	2 707 890,07	6 655 307,67	
<i>Skulder</i>				
Kortfristiga skulder	3 926 922,99	719 017,04	4 645 940,03	Not 3
Summa skulder	3 926 922,99	719 017,04	4 645 940,03	
SUMMA EGET KAPITAL, AVS. och SKULDER	7 874 340,59	3 426 907,11	11 301 247,70	

Notföreteckning till balansräkning

Not 1: Kortfristiga fordringar

1630 Avräkning skatter och avgifter	2,00
1687 Redovisningskont, Ludvikamoms	76 141,00
1712 Upplupna intäkter	3 820 000,00
Summa:	3 896 143,00

Not 2: Likvida medel

1930 Bankgiro	3 359 984,65
1940 Fasträntekonto	0,00
1970 Företagskonto	4 045 120,05
Summa:	7 405 104,70

Not 3: Kortfristiga skulder

2411 Leverantörsskulder	2 927 912,80
2711 Innehållen personalskatt	4 358,00
2931 Upplupna sociala avgifter	4 316,00
2991 Upplupna kostnader	1 709 353,23
Summa:	4 645 940,03

Sammanfattning

Årets förbundsmedel:

Belopp i tkr	Utfall jan-dec 2012	Budget jan-dec 2012	Avvikelse jan-dec 2012	Prognos helår 2012	Budget helår 2012
Nettokostnad och finansnetto	-13 231	-15 060	1 829	-13 267	-15 060
Bidrag från parter	15 060	15 060	0	15 060	15 060
Resultat	1 829	*	1 829	1 793	*

* ansökan om projekt Krut enligt nedan var inte beviljad vid budgetens fastställande

Förbundets projekt KRUT med medel från ESF

Belopp i tkr	Utfall jan-dec 2012	Budget jan-dec 2012	Avvikelse jan-dec 2012	Prognos helår 2012	Budget helår 2012
Kostnader	-6 682	-9 466	2 784	-6 560	-9 466
Övriga bidrag,ESF	5 921	8 758	2 837	6 060	8 758
Förbundet nettokostnad	-761	-708	-53	-500	-708

Sammantaget förbundet och Krut

Belopp i tkr	Utfall jan-dec 2012	Budget jan-dec 2012	Avvikelse jan-dec 2012	Prognos helår 2012	Budget helår 2012	Utfall jan-dec 2011
Nettokostnad och finansnetto	-12 352	-15 060	2 708	-13 709	-15 060	-19 066
Bidrag från parter	15 060	15 060	0	15 060	15 060	15 060
Resultat	2 708	*	2 708	**	*	-4 006
Utgående EK	6 655					3 947

* ansökan om projekt Krut enligt nedan var inte beviljad vid budgetens fastställande

** momsersättning från tidigare år ej inräknat i nettokostnad prognos men ingår i utfall

Ägarparternas bidrag

Bidrag i kr	
Försäkringskassa	3 765 000
Arbetsförmedlingen	3 765 000
Kommuner*	3 765 000
Hälso- och sjukvårdsnämnd	3 765 000
Totalt	15 060 000

* kommunerna bidrar med andel i relation till befolkningsmängd vid föregående halvårsskifte

(Övriga bidrag, ESF 5 921 496)

Finansieringsanalys

Löpande verksamhet

Årets resultat 2 707 890,07

Kassaflöde från löpande verksamhet 2 707 890,07

Förändring av rörelsekapital

Kortfristiga fordringar -3 830 325,00

Kortfristiga skulder 719 017,04

Överlåtelse inkomster

Förändring av rörelsekapital -3 111 307,96

Investeringar

Investeringar 0,00

Investeringsnetto 0,00

Finansieringar

Långfristiga fordringar 0,00

Långfristiga skulder 0,00

Finansieringsnetto 0,00

FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL -403 417,89

Kontroll (Se Balansrapporten)

UB Likvida medel 7 405 104,70

IB Likvida medel 7 808 522,59

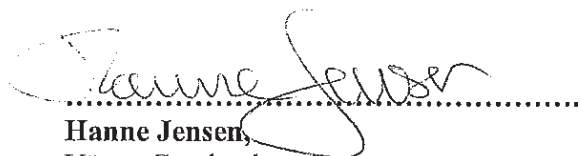
Summa: -403 417,89

UNDERSKRIFTER

Borås 2013-02-12

Margareta Lövgren
Marks Kommun
Ordförande

Hanne Jensen
Västra Götalandsregionen
Andre vice ordförande

Dan Rodahl
Försäkringskassan
Vice ordförande

Kerstin Söderlund
Arbetsförmedlingen

Pierre Andersson

Diariernr 2013-83

Information kring förändringar i programutbudet på gymnasiet

Ärendebeskrivning

Förvaltningen informerar kommunstyrelsen om hur arbetet kring programutbudet på gymnasiet fortskrider.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

att Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Till förbundsmedlemmarnas fullmäktige och styrelse

REVISIONSBERÄTTELSE för år 2012

Sjuhärads Samordningsförbund
Organisationsnummer 222000-2105

Vi har utfört en revision av räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Sjuhärads Samordningsförbund, org nr 222000-2105, för verksamhetsåret 2012

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och förvaltningen

Det är förbundsstyrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Styrelsen ansvarar också för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser och förbundsordningen på grundval av vår revision.

Vi har utfört revisionen enligt föreskrifter i Lag om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, enligt förbundsordningen samt enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Dessa kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur förbundet upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i förbundets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har styrelsen i Samordningsförbundet bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisksynpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, att den interna kontroll har varit tillräcklig, att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda enligt förbundsordning och verksamhetsplanen samt att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och tillämpliga delar av lagen om kommunal redovisning.

Vi tillstyrker att förbundets årsredovisning godkänns.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för 2012

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Revisorns ansvar

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot förbundet.

Vi har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalande

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2012.

Göteborg, 28/2 2013

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor
För staten

Thomas Gustafsson

För Kommunerna och Västra Götalandsregionen

Bilagor:

De sakkunnigas rapporter

Roland Mattsson

Dnr: 2013-79

Information kring kommande förslag om nya avgifter inom äldreomsorgen

Ärendebeskrivning

Förvaltningen informerar kommunstyrelsen om hur arbetet med att ta fram förslag till nya avgifter inom äldreomsorgen fortskrider. Förslag till nya avgifter föreslås behandlas i kommunstyrelsen 2013-05-08.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

att Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Roland Mattsson

Diariernr 2013-89

Regional handlingsplan 2012 – 2014 med särskilt fokus på de mest sjuka äldre

Ärendebeskrivning

Under 2012 tog Västergötlandsregionen fram en handlingsplan avseende hälso- och sjukvård för åldersgruppen 65 år. Handlingsplanen "Det goda livet för sjuka äldre i Västra Götaland" och har fokus på bl.a. gruppen "Mest sjuka äldre". Planen skulle, enligt direktiven, tas fram i bred samverkan med regionens olika aktörer samt med den kommunala vård- och omsorgsverksamheten. Vidare skulle arbetet synkroniseras med övriga utredningar med bäring på äldre samt den kommande överenskommelsen mellan regeringen och Sveriges kommuner och Landsting (SKL).

Arbetet med att ta fram planen har skett i bred samverkan mellan representanter från kommun, primärvård och länssjukvård i de fem delregionala vårdssamverkansgrupperna. Representanter för de äldre har deltagit med synpunkter i fokusgrupper, workshops och pensionärsträffar. Arbetet har efterhand förankrats i närvårdssamverkans- och ledningsgrupper och kontinuerligt stämts av i en partssammansatt styrgrupp.

Handlingsplanen är antagen inom Västergötlandsregionen men saknar formell förankring hos de 49 kommunerna, även om planen varit föremål för remissomgång i de fem vårdssamverkansarenorna, där samtliga kommuner finns representerade, direkt eller indirekt. *Ett gemensamt antagande av planen är en av förutsättningarna för att länets kommuner och Västergötlandsregionen skall få ta del av de statliga stimulansmedel som kan erhållas utifrån regeringens överenskommelse med SKL (Regeringsbeslut: S2012/8765/FST)*

VästKoms kansli har vid genomgång av planen inte funnit, att den på något sätt föreslår förändringar av ansvarsgränser mellan huvudmännen, vilket bör underlätta för kommunerna att ansluta sig till handlingsplanen.

VästKoms styrelse beslutade den 18 december 2012 att rekommendera de 49 kommunerna i länet att ansluta sig till förslagen i handlingsplanen. Detta som en grund för samarbetet mellan huvudmännen för att åstadkomma förbättringar för gruppen ”Mest sjuka äldre” samt att därigenom ge kommunerna i länet möjlighet att söka de statliga stimulansmedel som kan erhållas under 2013 i enlighet med det nationella avtalet mellan regeringen och SKL.

Jämställdhetsanalys

Ur ett könsperspektiv är handlingsplanen för ”Mest sjuka äldre” neutral då planen enbart beskriver patienten som ett könsneutralt begrepp.

Beredningsförslag

Kommunstyrelsen föreslår att godkänna den Regionala handlingsplanen 2012-2014 med särskilt fokus på de mest sjuka äldre

Roland Mattsson

Diariennr 2012-101

Slutredovisning av stimulansmedel för insatser inom vård och omsorg om äldre personer 2007-2011

Ärendebeskrivning

En ekonomisk redovisning avseende statliga stimulansmedel har överlämnats till Socialstyrelsen. Från 2007 – 2011 har det utbetalats 3 769 tkr i statsbidrag till 4 olika projekt rehabilitering, kost/nutrition, demensvård och sociala innehållet. En slutredovisning av projekten "Rehabilitering", "Demensvård" och "Kost/nutrition" som pågick 2007-2011 gjordes 2012 till Kommunstyrelsen och Socialstyrelsen.

Det sista projektet som nu slutredovisas är "Sociala innehållet". Det projektet har inneburit att en anställd aktivitetshandledare på heltid har arbetat med olika aktiviteter för de äldre både på Kullingshemmet, Vårgården och Trevnaden på Floragatan.

Mål för projektet

1. Dagcentralen Trevnaden ska bli en mer öppen verksamhet och utöka sitt utbud av aktiviteter, detta för att bryta isoleringen bland äldre och handikappade. Trevnaden skall vara den självklara mötesplatsen för alla daglediga.
2. En nystart av besöks, kontakt och ledsagarverksamhet skall underlätta den dagliga livsföringen för de som ännu inte erhåller hemtjänst. Väntjänsten skall kunna erbjuda hjälp till Trevnadens aktiviteter eller hjälp till vårdcentral mm.
3. Utveckla och skapa aktiviteter i Kullingshemmets upplevelseträdgård "Sinnenas källa". Trädgården skall användas och vara en välkomnande plats för alla.

Genomförandet av projektet

Projektet startades med att anställa en aktivitetshandledare som efter ett och ett halvt år ersattes av en äldrepedagog. Denna person började ett samarbete med lokala aktörer såsom kyrkorna och pensionärsorganisationerna. Under åren har bland annat Svenska kyrkan regelbundet hållit i sångstunder. Handikapp organisationen DHR har hållit i trivselträffar. Missionskyrkan har hållit i andakter. Utöver detta leder äldrepedagogen gymnastik varje vecka, håller i tematräffar med mera. Ett utökat gott samarbete förs med Trevnadsgruppen, med hjälp av dem har det ordnats många större fester, 20-års jubileum och danskvällar. Äldrepedagogen har även startat upp ett samarbete med flera olika studieförbund, med hjälp av dessa ordnas kulturarrangemang och det erbjuds studiecirklar som är riktade till alla daglediga. Utbudet på Trevnaden är mycket bättre idag jämfört med projektets start.

Under hösten 2008 gjordes att satsning på att starta upp väntjänst/ledsagarverksamheten igen. Flera personer anmälde då sitt intresse för att hjälpa till. Väntjänsten har sedan dess varit igång men ej varit helt problemfri. Många personer har fått hjälp till och från exempelvis fotvård, vårdcentral samt hjälp med att komma till Trevnaden. Efter en tid har dock flera frivilliga avböjt sig från att hjälpa till, många vill ha ersättning och en del har successivt själva blivit sämre. Äldrepedagogen upplever en svårighet att idag hitta personer som helt ställer upp gratis, samt svårigheter att få personer att be om hjälp trots att de behöver det.

Under åren har flertalet saker gjorts för att utveckla sinnenas källa. En pergola i lärkträ har byggts för att skapa en halvskuggig lummig plats mitt i trädgården. Ett samarbete med Flora dekor har påbörjats. En hönsgrård har byggts och hönor har lånats av en lantbrukare över sommaren. Utöver detta har det ordnats olika aktiviteter ute i trädgården så som bland annat grillfester, sångstunder, tårktalas, tipspromenader, 5års jubileum samt boulespel.

Jämställdhets analys

Det saknas statistik över hur könsfördelningen ser ut mellan deltagarna i de olika aktiviteterna. Robert Almqvist, äldrepedagog, och ledare för aktiviteterna uppskattar att könsfördelningen på deltagarna ligger på ungefär 70% kvinnor och 30% män. En trolig anledning till den kvinnodominerande könsfördelningen är att kvinnor lever längre än män.

Beredningsförslag

Kommunstyrelsen föreslås besluta att godkänna slutredovisningen av statliga stimulansmedel 2007-2011 samt att översända denna till Socialstyrelsen

Roland Mattsson

Diariennr 2013-90

Information kring lokalöversyn inom äldreomsorgen

Ärendebeskrivning

Förvaltningen vill informera kommunstyrelsen om hur arbetet med att se över hur äldreomsorgen på effektivaste sätt kan nyttja sina lokaler fortskrider.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

att Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Roland Mattsson/Eva Thelin

Diariennr 2013-95

Ansöka om stimulansmedel från Socialstyrelsen gällande LOV

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsen erbjuder kommunerna i landet att ansöka om stimulansmedel för att vidareutveckla valfrihetssystemet enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV. Användningsområden är konkreta insatser för att vidareutveckla redan infört valfrihetssystem som utbilda personal, ta fram rutiner för kommunens eget kvalitetsledningssystem när det gäller att ställa krav på och följa upp utförarnas verksamhet, ta fram system för kontinuerlig uppföljning och utvärdering av utförarnas verksamhet och utbildning av personal, ta fram rutiner för kontinuerlig uppföljning och utvärdering av utförarnas verksamhet.

Beredningsförslag

Kommunförvaltningen föreslår Kommunstyrelsen att ansöka om stimulansbidrag 2013 gällande vidareutveckling av LOV.

Eva Wendefors

Diariernr 2013-96

Information om uppdrag gällande fritidsgård

Ärendebeskrivning

Förvaltningen vill informera kommunstyrelsen om hur arbetet med uppdraget kring fritidsgård fortskrider

Kommunförvaltningens förslag till beslut

att Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Pierre Andersson

Diariennr 2013-57

Avgifter i musikskolan

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2010-02-23 om nya avgifter för musikskolan från 1 januari 2011.

Förvaltningen har sett över avgifterna och förslag på nya avgifter lades fram till kommunstyrelsen 2013-03-13.

Kommunstyrelsen återremitterade beredningsförslaget 2013-03-13 med motivering att konsekvensbeskrivningar skall presenteras. Marianne Andersson yrkade på nya avgifter.

Förvaltningen har tagit fram en konsekvensbeskrivning kring tidigare avgiftshöjningars konsekvens på efterfrågan. Budgetåret 2005 och 2011 justerades avgifterna och efter dessa höjningar så ökade andelen barn inom musikskolan med 0,6% respektive 0,8%.

Nytt förslag till avgiftshöjning ger en ökad intäkt på 71 000 kr/år.

Beredningsförslag

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige att fastställa följande avgifter för Musikskolan per termin:

	Dagens avgift	Ny avgift
Individuell undervisning (upp till årskurs fem)	500:-	650:-
Individuell undervisning (årskurs sex-åtta)	650:-	800:-
Individuell undervisning (årskurs 9-gymnasie)	800:-	950:-
Gruppundervisning (upp till årskurs fem)	500:-	600:-
Gruppundervisning (årskurs sex-åtta)	650:-	750:-
Gruppundervisning (årskurs 9-gymnasie)	800:-	900:-
Ensemblespel	250:-	250:-
Instrumenthyra	200:-	300:-

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att besluta att fastställa nya avgifter för musikskolan enligt beredningsförslaget samt att dessa tillämpas fr o m läsåret 2013/2014.

Avgifterna indexregleras med KPI med oktober som basmånad fr o m läsåret 2014/15.

Pierre Andersson/Thomas Johansson

Diariennr 12-184

Samverkan vuxenutbildning Herrljunga - Vårgårda

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har av kommunstyrelsen fått uppdraget att tillsammans med förvaltningen i Herrljunga kommun ta fram ett avtal, vilket reglerar förhållandet mellan kommunerna i en gemensam organisation för vuxenutbildning med en tänkt start i augusti 2013.

De båda förvaltningarna har gemensamt utrett de frågeställningar som behöver regleras i ett avtal.

Förvaltningen överlämnar därmed frågan för politisk beredning i samverkan mellan de båda kommunerna.

Beredningsförslag

Nedan följer det samverkansavtal som ligger som förslag.

Avtalsparter

Avtalets parter är Herrljunga kommun och Vårgårda kommun

Avtalets syfte

Det är avtalsparternas intention att samordna sina organisationer kring kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare i en gemensam organisation med Vårgårda kommun som huvudman.

Avtalet syftar till att reglera formerna för hur Vårgårda kommun övertar Herrljunga kommuns ansvar för kommunal vuxenutbildning, särskild

utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare i enlighet med skollagen 23 kap §8.

Avtalet syftar vidare till att reglera Vårgårda kommuns åtaganden inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare i den gemensamma organisationen när det gäller utbildningsutbud, kvalitet samt ekonomi.

Avtalstid

Avtalet gäller från 13 augusti 2013 till 31 december 2014. Parternas avsikt är att träffa ett nytt avtal som gäller tillsvidare med 12 månaders uppsägningstid efter detta avtals utgång. Innan tillsvidareavtalet träder ikraft görs en utvärdering som ligger till grund för eventuella justeringar i avtalet. Till avtalet fogas ett antal bilagor, vilka det är parternas intention att årligen revidera. Bilagorna ska senast vara reviderade den 1 december året innan de ska gälla.

Organisation

Vårgårda kommun ansvarar för den närmare utformningen av organisationen för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare för båda kommunerna med beaktande av vad som överenskommits i detta avtal. Utbildning kommer att anordnas i båda kommunerna. Vilka utbildningar som anordnas var bestäms av rektor för organisationen utifrån de riktlinjer som finns i bilaga 1.

Tidpunkt för verksamhetsövergång

Den gemensamma organisationen för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare börjar sin verksamhet den 13 augusti 2013. De anställda vid vuxenutbildningen i Herrljunga som väljer att acceptera erbjudande om verksamhetsövergång till den nya organisationen övergår till anställning i Vårgårda kommun från ovanstående datum.

Rätt till insyn

Vårgårda kommun ansvarar för att löpande hålla Herrljunga kommun informerad om verksamheten i organisationen för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Herrljunga kommun tillförsäkras insyn i organisationen genom att en samrådsgrupp bildas. Denna grupp består av tre representanter (två politiker och en tjänsteman) från respektive kommun samt rektor för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare. Gruppen sammanträder minst en gång per termin och alla frågor av större betydelse som gäller kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning

för vuxna och utbildning i svenska för invandrare ska behandlas i gruppen. Gruppen är inte beslutsfattande i några frågor.

Utbildningsutbud

Vårgårda kommun ansvarar för att anordna kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare för invånarna i Herrljunga och Vårgårda kommun.

Inom den kommunala vuxenutbildningen anordnas undervisning på såväl grundläggande som gymnasial nivå. Inom den gymnasiala nivån anordnas även gymnasial yrkesutbildning. Omfattningen av utbildningen regleras närmare i bilaga 1.

Kvalitetsfrågor

Parterna är överens om vikten av att säkerställa en god kvalitet i utbildningen inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och svenska för invandrare. I bilaga 2 finns närmare reglering av kvalitetsfrågor.

Finansiering

Organisationen för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare är en resultatenhet under kommunstyrelsen i Vårgårda. Organisationen finansieras gemensamt av de båda avtalsparterna med lika belopp per invånare. Detta belopp fastställs i bilaga 3. Herrljunga kommun betalar därför inte någon interkommunal ersättning per deltagare till Vårgårda kommun och omvänt betalar inte Vårgårda någon interkommunal ersättning för deltagare i utbildning i Herrljunga.

Beräkningsprinciper

Vid fastställande av det belopp respektive kommun ska bidra med till den gemensamma organisationen sker detta efter antalet invånare i kommunen den 1 november året innan aktuellt budgetår.

Hantering av över- och underskott

De ekonomiska över- respektive underskott vilka uppstår i organisationen förs med till kommande budgetår och följer den gemensamma vuxenutbildningsorganisationen. Om det ackumulerade överskottet/underskottet överstiger 500 tkr är parterna överens om att särskilda överläggningar ska genomföras för att nå en överenskommelse om hur det uppkomna överskottet/underskottet ska hanteras.

Erbjudande av utbildning

Vårgårda kommun ansvarar för att skollagens bestämmelser kring hemkommunens ansvar för att de som har rätt att delta i utbildning inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och svenska för invandrare följs och att de som är berättigade att delta i sådan utbildning också får delta i utbildning.

Rekrytering av studerande

Vårgårda kommun ansvarar för att skollagens bestämmelser kring att aktivt verka för att nå de vuxna i kommunen som har rätt att delta i utbildning på grundläggande och gymnasial nivå och för att motivera dem att delta i sådan utbildning sker i såväl Herrljunga som Vårgårda kommun. Herrljunga kommun förbinder sig att vara Vårgårda kommun behjälplig i detta arbete när det gäller invånare i Herrljunga kommun, t ex genom länkning på kommunens hemsida till den gemensamma vuxenutbildningen. Den gemensamma organisationen ansvarar för att tillgång till studie- och yrkesvägledning finns i båda kommunerna så att kommuninvånarna ges möjlighet att träffa studie- och yrkesvägledare i hemkommunen.

Ansökan och antagning

Vårgårda kommun ansvarar för mottagande av ansökningar samt antagning till kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och svenska för invandrare. Vid antagning ska de sökande behandlas likvärdigt oberoende av om de är bosatta i Herrljunga eller Vårgårda kommun.

Om en invånare i Herrljunga eller Vårgårda söker en utbildning inom kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna eller svenska för invandrare hos en annan huvudman har Vårgårda kommun det ansvar som normalt tillkommer hemkommunen för hantering av ansökan, avgivande av yttrande samt åtagande att ansvara för kostnader.

Arkivansvar

Vårgårda kommun ansvarar för all hantering av allmänna handlingar, inklusive betygskataloger och diarietföring, utlämnande av handlingar samt arkivering och gallring i den gemensamma organisationen.

Försäkringar

Vårgårda kommun ansvarar för att olycksfallsförsäkring samt ansvarsförsäkring tecknas för eleverna i den gemensamma organisationen under skoltid/verksamhetstid.

Tvist

Tvist om tolkning och tillämpning av avtalet ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. Skulle parterna inte enas ska tvisten avgöras i allmän domstol.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att besluta att samverkansavtalet gäller fr o m läsåret 2013/2014.

Kommunstyrelsen utser utskottets presidie inom Lärande och Omsorg att delta i samrådsgruppen.

Pierre Andersson/Thomas Johansson

Diariennr 12-184

Bilaga 3 – Ekonomi

Avtalets intention

Parternas intention är att åstadkomma en kostnadseffektiv verksamhet med god kvalitet och brett utbildningsutbud. Målet är att nå en kostnadsnivå för organisationen som är i nivå med genomsnittskostnaderna i riket för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Kostnader för kommungemensam administration

Parterna är överens om att Vårgårda kommun som huvudman har vissa tillkommande kostnader för ekonomi-, IT- och personaladministration, vilka traditionellt inte budgeteras i verksamhetens budget. Den gemensamma organisationen belastas därför med en kostnad på 50 tkr/år för att kompensera Vårgårda kommun för dessa kostnader. Inom kostnaden ryms även försäkringskostnader för eleverna.

Ersättning för vissa elever inom SFI

Herrljunga kommun åtar sig att bidra med en andel av den statliga grundersättningen för flyktingmottagande till den gemensamma organisationen för att ersätta organisationen för kostnader för SFI-undervisning. Ersättningen uppgår till motsvarande belopp som organisationen erhåller från BREC (Boråsregionens Etableringscenter) för elever skrivna i Vårgårda kommun.

Ansökan om statsbidrag

Det är de båda kommunernas avsikt att gemensamt ansöka om eventuella statsbidrag, vilka kan komma att finnas för vuxenutbildning. Herrljunga kommun ansvarar för att den gemensamma organisationen för vuxenutbildning får de fullmakter som kan krävas för sådana ansökningar.

SFI-bonus

Den gemensamma organisationen övertar ansvaret för att åt båda kommunerna ansöka om statsbidrag för SFI-bonus samt att tillse att utbetalning sker till de elever som är berättigade till SFI-bonus.

Finansiering av Regvux

Båda kommunerna deltar i Sjuhärads kommunalförbunds samverkansorganisation för gymnasial yrkesutbildning kallad Regvux. För 2013 och 2014 bidrar respektive kommun med 25 kr/invånare till Regvux under förutsättning att Regvux inte får statsbidragsfinansiering. Vid statsbidragsfinansiering reduceras kommunernas finansiering så att deltagande på nivå som motsvarar 25 kr/invånare säkerställs. Detta bedöms vara rätt grundnivå för deltagande. Parterna är överens om att den gemensamma organisationen för vuxenutbildning övertar det ekonomiska ansvaret för finansieringen av Regvux för båda kommunerna.

Lokaler

Den gemensamma organisationen hyr lokaler av Herrljunga kommun för den del av verksamheten som bedrivs i Herrljunga. Årshyran 2013 är 552 tkr och i detta ingår lokalvård. Herrljunga kommun åtar sig att ansvara för att nuvarande eller likvärdiga lokaler tillhandahålls under avtalsperioden.

Belopp per invånare

För åren 2013 och 2014 bidrar respektive kommun med totalt 531 kronor per invånare och helår till den gemensamma organisationen.

Särskilda bestämmelser för budgetåret 2013

Beloppet vilket fastställs under rubriken "Belopp per invånare" justeras för 2013 med hänsyn tagen till det datum då verksamhetsövergång sker.

Herrljunga kommun kompenserar Vårgårda kommun för de kostnader som uppkommer om anställda, vilka väljer att gå över i Vårgårda kommuns anställning, har sparad semester, inarbetad tid eller motsvarande.

Pierre Andersson/Thomas Johansson

Diarienumr 12-184

Bilaga 2 – Kvalitetsfrågor

Avtals intention

Avtalsparterna är ense om att ambitionen med en gemensam organisation är att skapa en vuxenutbildning med hög kvalitet som skall vara tillgänglig för kommuninvånarna i de båda kommunerna.

Kvalitetsarbete

I den gemensamma organisationen ska det bedrivas ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete under ledning av organisationens rektor. Arbetet ska involvera såväl personal som elever och ska regelbundet rapporteras till Utbildningsnämnd i Herrljunga respektive Kommunstyrelse i Vårgårda. Rektor ansvarar för att allt som enligt skollagen åligger verksamheten fullgörs, t ex att årligen upprätta en plan mot kränkande behandling och diskriminering/trakasserier. Om rektor beslutar om utredning av kränkning delges Myndighetsnämnden för lärande och omsorg i Vårgårda detta såsom ansvarig för den gemensamma organisationen.

Kvalitetsmått

Under höstterminen 2013 ska kvalitetsmått tas fram för vuxenutbildningen vilka ska utgöra grunden för kvalitetsarbetet. Mätetal ska utvecklas inom följande områden:

- Betygsstatistik
- Andel som fullföljer sin utbildning/når sina mål
- Elevernas upplevelse av utbildningen
- Övergång till arbete efter studier

Särskilt kring kvalitet inom gymnasiala yrkesutbildningar

Inom de gymnasiala yrkesutbildningarna ska följande särskilt beaktas i kvalitetsarbetet:

- att planeringen utgår från elevernas och framtida arbetsgivares behov,
- att handledarnas kompetens säkras vid arbetsplatsförlagda utbildningar,

- att kontinuerligt samråd sker mellan skolans lärare och arbetsplatsens handledare,
- samt att tillräckliga avtal upprättas mellan skolan och arbetsplatserna.

Redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet

Varje år ska den gemensamma organisationen lämna en rapport och redovisa hur organisationens kvalitetsarbete bedrivs med utgångspunkt i de ovan fastställda kvalitetsmåten. Rapporten belyser och specificerar kvalitetsmått och nyckeltal för Vårgårda respektive Herrljunga och redovisas för Utbildningsnämnd respektive Kommunstyrelse. Frågor kring kvalitetsarbete ska även behandlas vid samrådsgruppens möten.

Sabina Talavanic /arkitekt/

Diariennr 2012-000227

Detaljplan för kv. Staren 1 - antagande

Ärendebeskrivning

2011-11-09 KS § 239 gav Kommunstyrelsen i uppdrag till Samhällsbyggnad / Bygg- och miljö att upprätta detaljplan för bostäder och kontor. Planområdet omfattas huvudsakligen av f.d. Kyrkans hus som ligger på fastigheten Staren 1. Vårgårda bostäder AB har köpt fastigheten och vill bygga/bygga om till bostäder och/eller kontor. Markanvändningen i gällande detaljplanen är angiven som samlingslokal och måste alltså ändras.

Handläggning av planen påbörjades med ett s.k. enkelt planförfarande. Samrådsförslaget, upprättat 2012-10-24, har varit utställt under tiden 12 november – 10 december 2012. Synpunkter inkomna under samrådet finns redovisade i samrådsredogörelsen.

Med beaktande av inkomna synpunkter ändrades handläggning av planen från enkelt till normalt planförfarande. Planhandlingarna har reviderats 2013-02-13 och översänts som granskningshandlingar för yttrande till myndigheter och kända sakägare samt ställts ut under tiden 21 februari – 18 mars 2013.

Synpunkter inkomna under granskningen finns redovisade i *granskningsutlåtandet*. Synpunkterna har lett till smärre förändringar av planförslaget.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att anta detaljplan för Kv. Staren 1 enligt plan- och bygglagen 5 kap 27 § samt upphäva gällande fastighetsplan, Tomtindelning av Kv. Staren laga kraftvunnen 1944-06-19 akt nummer 15-VÅS-162, för planområdet.

Sabina Talavanic, arkitekt

Diariennr 2011-000299

MM11/0556 d

Detaljplan för kv. Staren 1 – Granskning

Ärendebeskrivning

Bakgrund och syfte

2011-11-09 KS § 239 gav Kommunstyrelsen uppdrag till Samhällsbyggnad / Bygg- och miljö att upprätta detaljplan för bostäder och kontor. Planområdet omfattar s.k. Kyrkans hus som ligger på fastigheten Staren 1.

Planens syfte och huvuddrag är att:

- Skapa centralt boende för både äldre och yngre
- Säkerställa kvartersmark för bostadsändamål och/eller kontorsändamål.
- Säkerställa parkeringsbehov för boende och/eller anställda.
- Utnyttja tillgängliga luckor i befintlig bebyggelsestruktur.
- Göra förtätning av bebyggelse i Vårgårda tätort där färdigbyggd infrastruktur finns.

Samrådsförslaget, upprättat 2012-10-24, har varit utställt under tiden 12 november – 10 december 2012 på kommunens medborgarkontor, på biblioteket i Vårgårda samt på kommunens hemsida. Planhandlingar har översänts för yttrande till myndigheter och sakägare. Annons var införd i Alingsås tidning 2012-11-12 och AlingsåsKuriren 2012-11-13. Ett informationsmöte anordnades för boende och sakägare i närområdet i kommunhuset 2012-11-19. Närvarande var 2 boende från samma fastighet.

Synpunkter inkomna under samrådstiden har lett till ändringar i planförslaget av sådan art att handläggningen av planen bör ändras från enkelt till normalt planförfarande. Synpunkterna gäller bl.a. trafikbuller. Bullerutredningen har kompletterats.

Sammanfattning av de ändringar som gjorts i planen efter samrådet:

- Kvartersmark närmast Stockholmsvägen har ändrats till kontors ändamål.
- Den byggbara ytan på kvartersmark har minskats.
- Grönytan närmast GC-vägen mot Stockholmsvägen har förts över till allmän plats.
- Planbeskrivningen har kompletterats avseende dagvattenhantering, uppgifter om brandposter, väghållning för Stockholmsvägen

Tidsplan

Planförslaget sänds ut för granskning under februari – mars 2013.
Antagande beräknas ske under andra kvartalet 2013.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Plan- och bygglagen 5 kap 18 § att uppdra åt Samhällsbyggnad att genomföra granskning av planförslag för kv. Staren 1 med utgångspunkt från de redovisade ändringarna.

The site plan for the 'Kontor och bostäder' development is located in Skövde. The central area is divided into a green 'uteplats' (outdoor area) with trees and a brown 'Kontor' (office) and 'bostäder' (residential) area. A parking area labeled 'begränsad parkering' is situated to the left. The development is bounded by Skövde 1:171 to the west, Skövde 3:19 to the south, and Skövde 4:1 to the east. Surrounding areas include Alen 5, Alen 6, Staren 3, Korpen 22, Korpen 27, and Skövde 2. The plan also shows various landmarks like 'ALEN 5', 'ALEN 6', 'STAREN 3', and 'KORPEN 22'.

Upprättad 2012-10-24 av Samrådsbyggnad Bygg & miljö	Godkänd av KS
Reviderad 2013-04-10 av Samrådsbyggnad Bygg & miljö	Antagen av KF
Sabina Talavanc Stefan Olsson	Laga Kraft
Arkitekt SAR/USA	Planarkitekt
Skala 1:500 (A1), 1:1000 (A3)	50 m
0 m	25 m

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för

kv. Staren 1

Vårgårda tätort, Västra Götalands län

Innehållsförteckning

PLANBESKRIVNING.....	3
HANDLINGAR.....	3
BAKGRUND	3
SYFTE.....	4
PLANDATA.....	4
BEHOVSBEDÖMNING AV MILJÖBEDÖMNING.....	5
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	5
Översiktliga planer.....	5
Gällande detaljplan.....	5
Gällande fastighetsplan/tomtindelning.....	5
Kommunala beslut.....	5
Riksentressen.....	5
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR.....	6
Nuvarande markanvändning.....	6
Bebyggelseområden	6
Gator och trafik	8
Teknisk försörjning.....	10
Störningar.....	11
ADMINISTRATIVA FRÅGOR.....	12
Detaljplan.....	12
Fastighetsplan.....	12
GENOMFÖRANDEFRÅGOR.....	12
Huvudmannaskap, ansvarsfördelning.....	12
Tidsplan.....	12
Avtal.....	12
Genomförandetid.....	12
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR.....	12
Markägande.....	12
Fastighetsbildning.....	13
Fastighetsplan.....	13
TEKNISKA FRÅGOR.....	13
Vatten och avlopp.....	13
Fjärrvärme.....	14
El- och teleledningar mm.....	14
Buller.....	14
EKONOMISKA FRÅGOR.....	14
Planekonomi.....	14
MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN.....	15

Detaljplan för

kv. Staren 1

Vårgårda kommun, Västra Götalands län

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

Till detaljplanen hör följande handlingar:

- Plankarta med bestämmelser
- Illustrationskarta
- Denna planbeskrivning
- Samrådsredogörelse
- Granskningsutlåtande
- Fastighetsförteckning
- Behovsbedömning av miljöbedömning

Utredningar:

- Bullerutredning (COWI AB 2012-07-13, kompletterad 2013-02-06)

BAKGRUND

Vårgårda kyrkliga samfällighet har kommit med en ansökan om planändring på fastigheten kv. Staren 1 i Vårgårda. Fastigheten är bebyggd med en samlingslokal samt tillhörande komplementbyggnad som är placerade utmed Stockholmsvägen i Vårgårda tätort. Vårgårda bostäder AB har köpt fastigheten och avser använda den till bostäder och/eller kontor.

Gällande detaljplan anger att en samlingslokal med en höjd av 7 m får byggas på Staren 1. För att ändra användning från samlingslokal till bostadsändamål och kontorsändamål krävs en ändring av gällande detaljplan.

Enligt ÖP 06, Fördjupad del av översiktsplan, är kvarteret Staren liksom kringliggande kvarter avsett för bostäder och därmed anses ansökan förenlig med kommunens intentioner i översiktsplanen.

Då planändringen ansågs vara av begränsad betydelse och sakna intresse för allmänheten, avsågs enkelt planförfarande tillämpas. Under samrådet inkom synpunkter, främst gällande trafikbuller, som ledde till flera större ändringar av planen. Det ansågs då motiverat att övergå till normalt planförfarande.

SYFTE

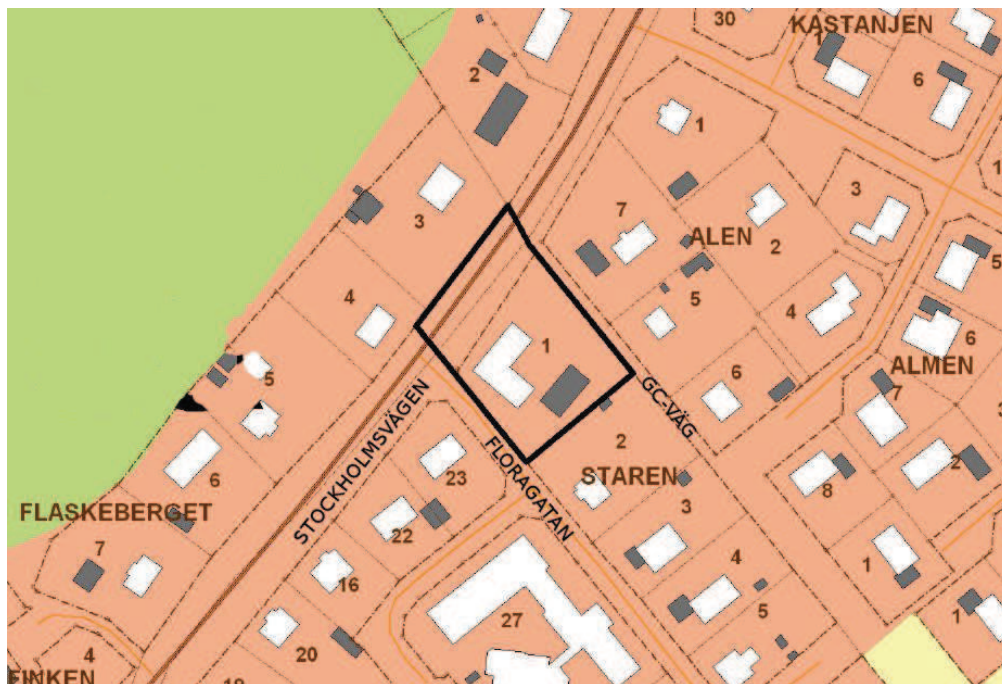
Planens syfte och huvuddrag är att:

- Säkerställa kvartersmark för bostadsändamål och kontorsändamål
- Säkerställa parkeringsbehov för boende och anställda
- Utnyttja tillgängliga luckor i befintlig samhällsstruktur
- Göra förtätning av bebyggelse i Vårgårda tätort där färdigbyggd infrastruktur finns.

PLANDATA

Planområdet är ganska centralt beläget i Vårgårda tätort och omfattar fastigheten Staren 1 samt del av fastigheterna Skövde 3:110 och Skövde 1:171. Området gränsar till Floragatan i sydväst, en GC-väg i nordöst, befintlig bostadsbebyggelse i sydöst och Stockholmsvägen i nordväst. Avståndet till buss- och järnvägsstationen är ca 900 meter. Fastigheten Staren 1 ägs av Vårgårda Bostäder AB. Fastigheterna Skövde 3:110 och Skövde 1:171 ägs av kommunen.

Planområdet är bebyggt med en samlingslokal samt tillhörande komplementbyggnad. Åt nordöst används marken främst till parkering, liksom mellan byggnaderna och Stockholmsvägen. I det södra hörnet finns en liten platsbildning som entré till lokalerna. Åt Stockholmsvägen och GC-vägen finns gräsremsor med en del träd. Stockholmsvägen ingår också i planområdet. Totala arealen som omfattas i detaljplanen är ca 3000 m².

Översiktskarta.

BEHOVSBEDÖMNING AV MILJÖBEDÖMNING

Förslag till detaljplanen bedöms inte ge upphov till en betydande miljöpåverkan vilket medför att en MKB inte kommer att upprättas, se bilaga.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer

Gällande översiktsplan för Vårgårda kommun, antagen 2006-06-07 KF § 43, har som övergripande mål att uppnå ett attraktivt boende i kommunen. De strategiska målen är bland annat:

- Att skapa centralt boende för både yngre och äldre.
- Att tillgängliga luckor i befintlig struktur utnyttjas för bebyggelse och att bebyggelse tillkommer där befintlig infrastruktur kan nyttjas.
- Den fysiska miljön samt boendemiljön ska utformas med god tillgänglighet för alla grupper.
- Närhet till samhällsservice som exempelvis skola är väsentligt.

Möjligheter till utbyggnad av nya bostäder i tätorten är begränsade av flera faktorer, bl.a. riksintressen för natur- och kulturvård, Västra stambanan och utredningsområde för utbyggnad av E20.

Gällande detaljplan

För kvarteret Staren 1 gäller detaljplan nr 45 Östra Flaskbergsområdet, fastställd 1981-12-16, aktnummer 15-VÅS-646. Detaljplanen anger på kvartersmark område för samlingslokal varav en del av fastigheten inte får bebyggas, samt på allmän plats område för park eller plantering och gata (Stockholmsvägen). Planen anger även utfartsförbud mot Stockholmsvägen. För detaljplanen har genomförandetiden gått ut.

Gällande fastighetsplan/tomtindelning

För Staren 1 gäller Tomtindelning över kv Staren, laga kraft 1944-06-19, aktnummer 15-VÅS-162.

Kommunala beslut

Kommunstyrelsen gav 2011-11-09 § 239 i uppdrag till Bygg- och miljöenheten att upprätta detaljplan för bostäder och kontor för kv. Staren 1 i Vårgårda tätort.

Riksintressen

Inom planområdet finns inga riksintressen.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Nuvarande markanvändning

Planområdet är idag bebyggt med en samlingslokal och en vidhängande komplementbyggnad. I övrigt finns parkeringsytor åt nordväst och nordöst samt mindre gräsremsor närmast Stockholmsvägen och GC-vägen.

Geoteknik

Planområdet ligger i ett område där marken huvudsakligen består av sand och grovmo. Erforderliga geotekniska undersökningar bör göras vid bygglovsprövning för eventuell nybyggnad/ändring.

Radon

Planområdet är angivet som normalradonmark i *Markradonundersökning inom Vårgårda tätort* från 1990.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns i området.

Bebyggelseområden

Befintlig bebyggelse

Den befintliga bebyggelsen har tillkommit vid olika tidpunkter. Den äldsta delen uppfördes som ett församlingshem 1935. Det bildar en vinkel i två plan och källare, med spetsen mot tomtens västra hörn. Fasaderna mot nordväst och sydväst samt nordöstgaveln har bara genomgått ett par smärre förändringar - en entré mot nordväst har ersatts av ett burspråk i två plan och sydvästfasaden tycks ha blivit tilläggsisolerad. Fasaderna är av stående lockpanel i en grön nyans medan fönster, husknutar och takfot är vitmålade. Denna färgsättning går igen också på tillbyggnaderna. Det konkavt välvda taket är täckt med röd plåt. Takfoten har utformats som en fris.

Insidan var ursprungligen disponerad med ett par bostäder för diakonissa och vaktmästare samt diverse andra kompletterande rum i den norra flygeln. Här har planlösningen förändrats och bostäderna ersatts av personalutrymmen, etc. Den södra flygeln innehåller själva samlingslokalen som har rumshöjd i två plan och höga fönster på långsidorna.

Övriga fasader har förändrats genom komplementbyggnader och tillbyggnader. 1979 lade man en ungdomsgård i ett plan och källare i sydöst. Den har en för tiden typisk stående lockpanel. Från början var taket valmat, men ersattes av ett flackt sadeltak vid ombyggnad 1993. Takfoten har samma karaktär som den äldre byggnaden, liksom takets plåtbeklädnad. Även här har planlösningen förändrats.

1993 bands huvudbyggnaden och komplementbyggnaden samman med ett slags entréhall i två plan och källare. Härigenom förbättrades tillgängligheten avsevärt genom att en lyftplatta och hiss tillkom. Förutom entréhallen

innehåller tillbyggnaden kontorslokaler och toaletter på plan 1. I samband med ombyggnaden gavs samtliga byggnadsdelar ett enhetligt uttryck.

Byggnaden från korsningen Stockholmsvägen – Floragatan.

Bebyggelsen som angränsar till planområdet består främst av friliggande bostadshus i en till två våningar. På Floragatan (kvarteret Korpen 27) ligger dagcentralen Trevnaden med samlingslokal, restaurang, etc. Här finns även servicelägenheter i tvåvåningshus.

Entréplatsen i söder. Till vänster den ursprungliga byggnaden, till höger ungdomsgården och däremellan entréhallen.

Ny bebyggelse

Planen möjliggör bebyggelse med bostäder och/eller kontor i upp till två våningar. Planförslaget redovisar en tvådelad yta med byggbar mark. Delen närmast Stockholmsvägen tillåter kontorsändamål, den andra delen tillåter kontors- och/eller bostadsändamål. Största byggnadsarea får uppgå till 180 kvm kontorsändamål samt 520 kvm bostads- och/eller kontorsändamål.

Antingen kan bostäderna/kontoren inrymmas endast i befintliga byggnader, eller i befintliga byggnader samt tillbyggnader och/eller påbyggnader, eller i nya byggnader efter att man rivit befintlig bebyggelse helt eller delvis.

Planförslaget redovisar befintlig byggnad med ändrad användning.

Kvartersmarken är delvis annorlunda disponerad jämfört med idag.

Ombyggnad/tillbyggnad

Ombyggnad/tillbyggnad ska ske så att befintlig byggnads uttryck respekteras.

Särskilt ska beaktas de karaktärsdrag som beskrivs i stycket *Befintlig bebyggelse*; material, färgsättning av panel respektive detaljer, detaljers utformning (såsom takfot), takets lutning och material, etc. Ifall befintlig byggnad ändras på ett sätt som avviker från dessa karaktärsdrag, krävs att ändringen ändå ger en tilltalande helhet. Detta prövas vid bygglovsgivning.

Gator och trafik

Vägtrafik

Området ligger i korsningen Stockholmsvägen-Floragatan. Skyltad hastighet är 50 km/h på Stockholmsvägen som är huvudled. Trafikverket är väghållare för Stockholmsvägen (huvudgata), medan kommunen är väghållare för GC-vägen som löper parallellt med Stockholmsvägen (sydöstsidan). Trafikmängden på Stockholmsvägen bedöms år 2020 vara 4230 fordon per dygn varav ca 7% utgörs av tung trafik. Floragatan är en lokalgata som uppskattningsvis 500 fordon per dygn trafikerar, medräknat en eventuell trafikökning som nya bostäder och kontor ger upphov till.

Kollektivtrafik

Området ligger ca 900 meter från buss- och järnvägsstationen. På Stockholmsvägen finns en busshållplats ca 270 meter nordöst om området.

Parkering

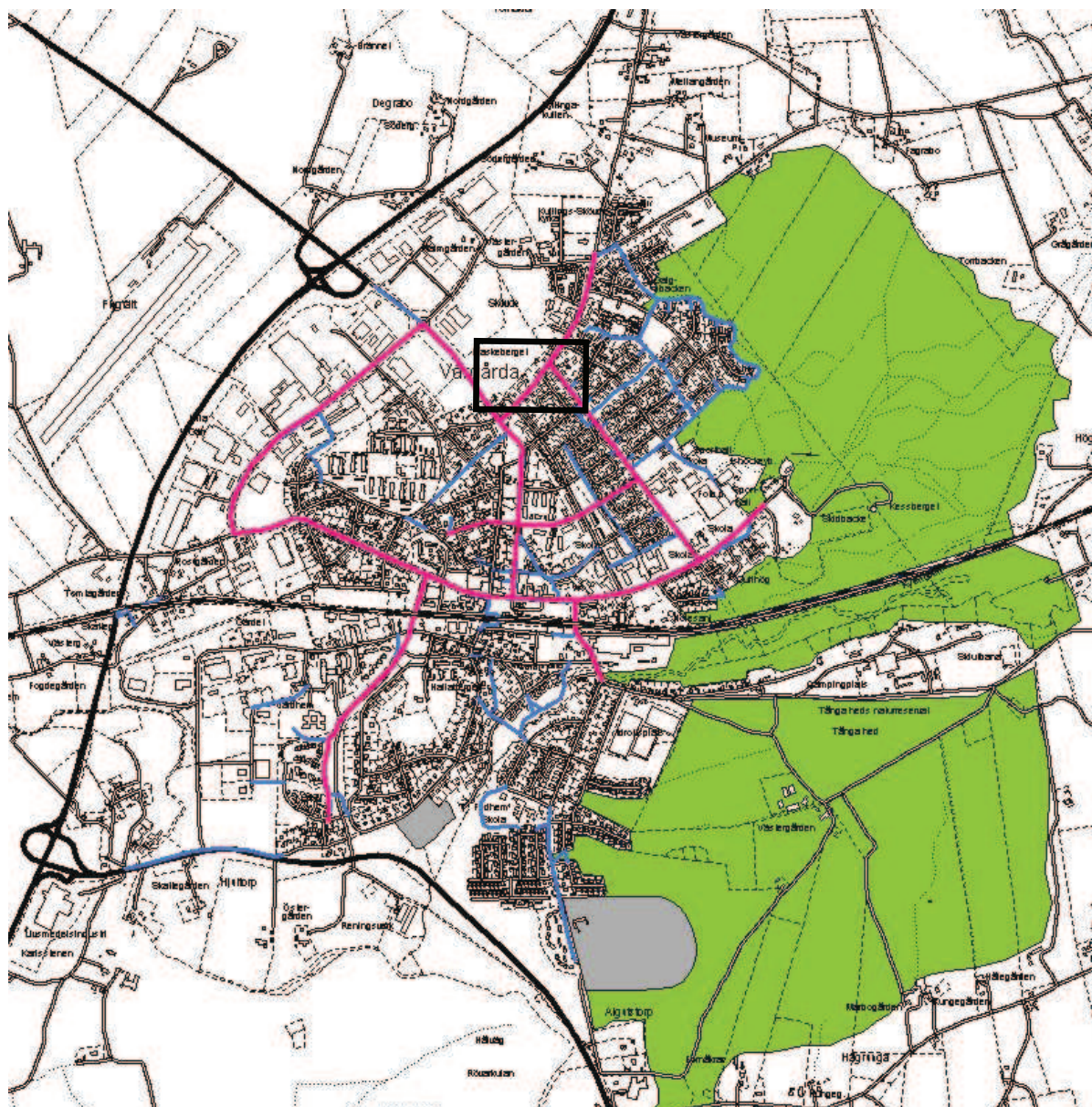
Området ligger i parkeringszon 2 enligt Vårgårdas parkeringsnorm, vilket innebär att det ska finnas en p-plats/lägenhet. För eventuellt kontor ska det finnas 15 p-platser/1000 m² kontorsyta. Samtliga p-platser ska ordnas på den egna fastigheten. På illustrationskartan redovisas 19 p-platser, vilket mer än väl motsvarar föreslagen exploatering av tomten.

Transporter

Transporter till området samt angöring hänvisas via Floragatan.

Tillgänglighet

Marken kommer att utformas så att tillgänglighet erhålles för personer med funktionsnedsättning i den omfattning som krävs enligt gällande BBR-normer.

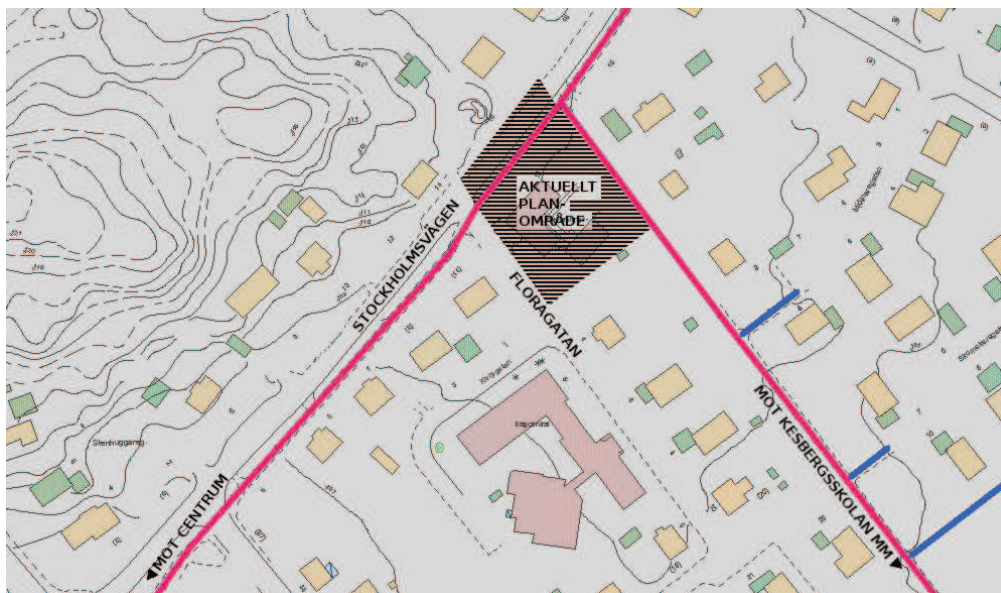

- GC-stråk
- GC-länkar
- Förstorat kartutsnitt

Utdrag från "Gång- och cykelnätsstruktur i Vårgårda tätort"

Gång- och cykeltrafik

Planområdet gränsar till två GC-stråk – ett utmed Stockholmsvägen ner mot centrum och stationen, ett genom villabebyggelsen mot Kesbergsskolan, Sundlergymnasiet och Kesbergets friluftsområde. Via något av GC-stråken förbinds planområdet också med resten av tätorten, i enlighet med Gång- och cykelplan för Vårgårda tätort. Se utdrag från ”Gång- och cykelnätsstruktur i Vårgårda tätort”.

Förstorat utsnitt ur GC-karta

- GC-stråk
- GC-länkar

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

De befintliga byggnaderna är anslutna till kommunalt VA-nät. En dricks-vattenledning passerar diagonalt genom områdets västra delar mellan Floragatan och Stockholmsvägen och snuddar vid befintlig byggnads västra hörn. I Stockholmsvägen finns också en avloppsledning. Krav på lokalt omhändertagande av dagvatten ska om möjligt ställas vid nybyggnad, detta genom att en perkolationsbädd anläggs inom planområdet med bräddavlopp mot befintlig dagvattenledning i GC-vägen nordöst om planområdet. Brandpost med tillräcklig kapacitet finns intill planområdet på andra sidan Floragatan.

Fjärrvärme

Fjärrvärmeledning finns i Floragatan med en gren till fastigheten under parkeringen mot Stockholmsvägen.

El och tele

Vattenfall Eldistribution AB är ansvarig för eldistribution till området. Inom området finns 0,4 kV jordkabel som ej är inmätt. Enligt kundavtalet, Nät 2009 K § 7.3, får inte byggnader uppföras, marknivån ändras eller andra åtgärder vidtas som äventyrar funktionen eller driften av nätägarens anläggningar. Kabelanvisning i fält begärs av Vattenfall innan arbete påbörjas. Eventuella flyttningar av ledningar inom planområdet utförs av Vattenfall men bekostas av exploatören. Beställning bör göras minst 6 månader i förväg. Eventuella ändringar av anläggningar tillhörande TeliaSonera Skanova Access AB föranledda av exploateringen kommer att debiteras fastighetsägare/exploatör. I god tid innan arbeten påbörjas i närheten av Skanovas anläggningar skall beställning på eventuell undanflyttning ha inkommit till Skanova. Beställning på utsättning skall inkomma till Skanova i god tid, minst 4 dagar före önskad utsättning. Pema radiosystem AB har optokabel invid fjärrvärmeledningen, se ovan.

Avfall

Hantering av avfall ska ske enligt kommunens renhållningsordning. Avfallshanteringen ombesörjes idag av Ragnsells AB.

Störningar

Buller

Den planerade bebyggelsen är utsatt för buller och vibrationer från Stockholmsvägen i nordväst. En Bullerutredning för området är framtagen av COWI AB (daterad 2012-07-13, kompletterad 2013-02-06), där man har utgått från befintlig byggnad.

Högst 55 dB(A) ekvivalent bullernivå tillåts vid fasad vid bostäder. Ljudnivån får inte överskrida maximalnivå 70 dBA och 55 dBA ekvivalent nivå vid uteplats.

För befintlig byggnad överskrider riktvärdena för bostäder mot Stockholmsvägen. Därför tillåts endast kontorsändamål i delen närmast Stockholmsvägen, se plankarta. Även uteplatsen kan få för höga ljudnivåer vilket åtgärdas med bullerskärm mot Stockholmsvägen. Placering av bullerskärm, se illustrationskarta: p = plank/skärm.

Vid såväl ändrad användning av befintlig byggnad som nybyggnad gäller att fasaden utformas så att riktvärdena för inomhusmiljön uppnås.

Riskbedömning

Det bedöms ej föreligga några särskilda risker i planområdet.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

Detaljplan

Del av gällande detaljplan nr 45 fastställd 1981-12-16 ersätts och upphävs i det område som detaljplanen berör i samband med denna detaljplan.

Fastighetsplan

Genom en administrativ bestämmelse på plankartan upphör gällande fastighetsplan, tomtindelning av Kv. Staren laga kraftvunnen 1944-06-19 (akt nummer 15-VÅS-162), att gälla i sin helhet. Ny fastighetsplan erfordras ej, fastighetsbildning kan ske med detaljplanen som grund.

GENOMFÖRANDEFRÅGOR

Under Genomförandefrågor redovisas de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Dessa redovisade uppgifter har ingen rättsverkan.

Huvudmannaskap, ansvarsfördelning

Trafikverket är huvudman för allmän platsmark "Huvudgata". Vårgårda kommun är huvudman för övrig allmän platsmark. Vårgårda Bostäder AB är huvudman för kvartersmark. Vårgårda kommun är huvudman för vatten- och avloppssystem fram till tomtgräns. Vattenfall är ansvarig för eldistribution. TeliaSonera är ansvarig för telenätet.

Tidsplan

Planen har övergått från att handläggas med enkelt planförfarande till normalt planförfarande. Planförslaget har varit ute på samråd i november – december 2012 och planeras vara ute på granskning under februari – mars 2013. Detaljplanen beräknas bli antagen av KF under andra kvartalet 2013.

Avtal

Sökande / Vårgårda Bostäder AB / ska stå för plankostnaden. Ett planavtal avses upprättas mellan Vårgårda kommun och sökanden.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år från det datum detaljplanen vunnit laga kraft.

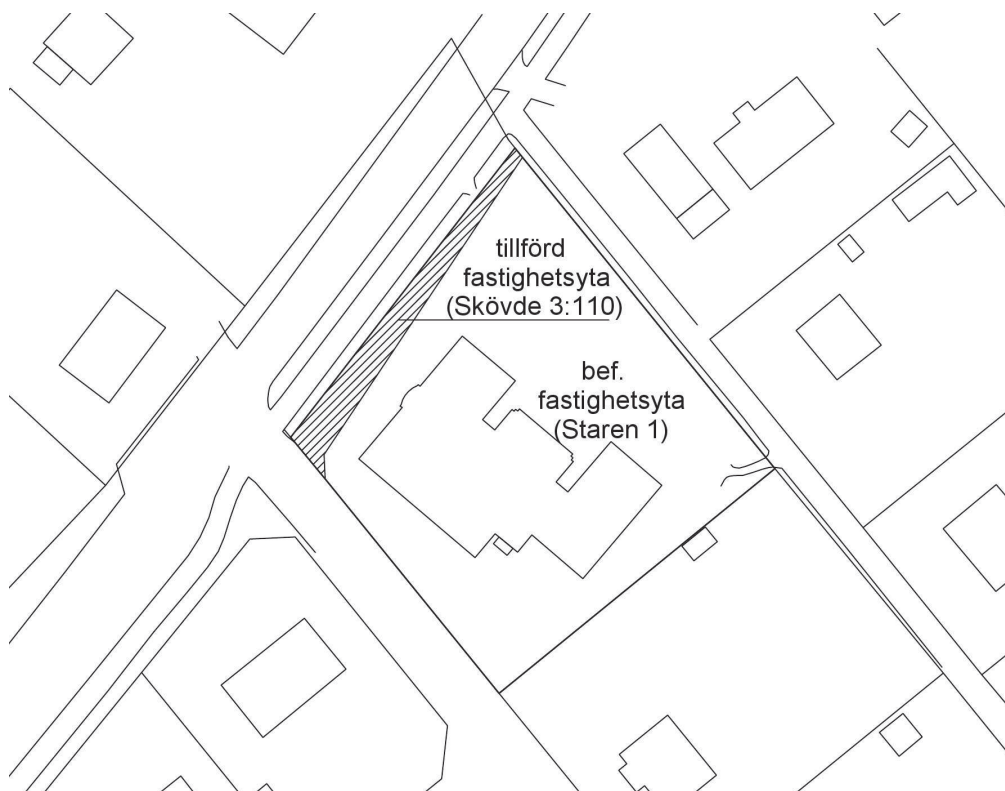
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Markägande

Marken ägs av Vårgårda Bostäder AB och Vårgårda kommun. Fastighetsägare och rättighetsinnehavare framgår av den till detaljplanen tillhörande fastighetsförteckningen.

Fastighetsbildning

Överenskommelse om fastighetsreglering träffas mellan exploatören och Vårgårda kommun. Från fastigheten Skövde 3:110 överförs skrafferat område till Staren 1 enligt figur nedan.

Marköverföring

Fastighetsplan

Genom en administrativ bestämmelse på plankartan upphör gällande fastighetsplan, tomtindelning av Kv. Staren laga kraftvunnen 1944-06-19 (akt nummer 15-VÅS-162), att gälla i sin helhet. Ny fastighetsplan erfordras ej, fastighetsbildning kan ske med detaljplanen som grund.

TEKNISKA FRÅGOR

Vatten och avlopp

Vårgårda kommun ansvarar för det kommunala vatten- och avloppssystemet fram till tomtgräns. Ifall en ny byggnad placeras över befintlig dricksvattenledning inom tomtgräns kan denna behöva flyttas, alternativt flyttas i samband med framtida reparationsarbete på ledningen. Ansvarig för flytt av ledningen är exploatören.

Fjärrvärme

Fjärrvärmeledning finns i Floragatan med en gren till fastigheten under parkeringen mot Stockholmsvägen. Vid nybyggnation kan anslutning till fjärrvärme behöva ändras, vilket i så fall exploatören är ansvarig för.

EI- och teleledningar mm

Vattenfall Eldistribution AB är ansvarig för eldistribution inom området. Inom området finns 0,4 kV jordkabel som ej är inmätt. Enligt kundavtalet, Nät 2009 K § 7.3, får inte byggnader uppföras, marknivån ändras eller andra åtgärder vidtas som äventyrar funktionen eller driften av nätägarens anläggningar. Kabelanvisning i fält begärs av Vattenfall innan arbete påbörjas. Eventuella flyttningar av ledningar inom planområdet utförs av Vattenfall men bekostas av exploatören. Beställning bör göras minst 6 månader i förväg.

Eventuella ändringar av anläggningar tillhörande TeliaSonera Skanova Access AB föranledda av exploateringen kommer att debiteras fastighetsägare/exploatör. I god tid innan arbeten påbörjas i närheten av Skanovas anläggningar skall beställning på eventuell undanflyttning ha inkommit till Skanova. Beställning på utsättning skall inkomma till Skanova i god tid, minst 4 dagar före önskad utsättning.

Pema radiosystem AB har optokabel invid fjärrvärmeledningen. Vid nybyggnation kan den lokala anslutningen behöva ändras och det är i så fall exploatören ansvarig för.

Buller

Det åligger exploatören att genomföra åtgärder för att motverka bullerstörningar såväl vad gäller byggnad som skyddad uteplats.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Sökande / Vårgårda Bostäder AB / ska stå för plankostnaden. Ett planavtal avses upprättas mellan Vårgårda kommun och sökanden.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Detaljplanen har upprättats av Samhällsbyggnad Bygg & miljö i Vårgårda kommun på uppdrag av Kommunstyrelsen. Sören Andersson och Claes-Håkan Elvesten har medverkat från Gata, park och mark liksom Robert Isberg från VA.

Samhällsbyggnad Bygg & miljö

Sabina Talavanic´

Stefan Olsson

Arkitekt SAR/MSA

Arkitekt MSA

Sabina Talavanic, arkitekt

Detaljplan för
kv. Staren 1
Vårgårda kommun, Västra Götalands län

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

HANDLÄGGNING

Handläggning av planen påbörjades med ett s.k. enkelt planförfarande. Samrådsförslaget, upprättat 2012-10-24, har varit utställt under tiden 12 november – 10 december 2012. Synpunkter inkomna under samrådet finns redovisade i samrådsredogörelsen.

Med beaktande av inkomna synpunkter ändrades handläggning av planen från enkelt till normalt planförfarande. Planhandlingarna har reviderats 2013-02-13 och översänts som granskningshandlingar för yttrande till myndigheter och kända sakägare samt ställts ut under tiden 21 februari – 18 mars 2013.

Genomförda utredningar
Bullerutredning

SAMMANFATTNING

Under granskningstiden har tre remissinstanser framfört synpunkter/erinringar.

INKOMNA YTTRANDE

Remisspart	Utan synpunkter	Med synpunkter	Svar datum
2. Lantmäteriet		X	2013-03-11
6. Länsstyrelsen		X	2013-03-22
7. Trafikverket		X	2013-03-18
8. Vattenfall	X		2013-03-15
11. TeliaSonera Skanova Access AB	X		2013-02-26
14. Hyresgästföreningen	X		2013-03-18
15. Miljöförvaltningens miljöenhet	X		2013-02-26

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Synpunkterna har bl.a. berört:

- Utformning av plankarta och illustrationskarta
- Väghållaransvar

Inkomna synpunkter har lett till att ett antal ändringar har gjorts i planhandlingarna bl a:

- Fastighetsbeteckningar har förts in på plankartan och illustrationskartan
- Väghållaransvar har förtydligats i planbeskrivningen under ”Genomförandefrågor” i stycket ”Huvudmannaskap, ansvarsfördelning”.

SYNPUNKTER INKOMNA UNDER GRANSKNINGSTIDEN

Yttranden med synpunkter återges i sammandrag samt kommenteras nedan.

2. Lantmäteriet Alingsås

Delar av planen som måste förbättras

På plankartan och illustrationskartan saknas fastighetsbeteckningar.

Lantmäteriet menar alltså att planredovisningen i denna del måste göras om.

Delar av planen som bör förbättras

På plankartan anges att tomtindelning skall upphävas. Detta bör förtydligas genom att även nämnas i planbeskrivningen.

Koordinatkryss bör finnas på kartan.

Bygg- och miljöenhetens kommentar

Fastighetsbeteckningar har förts in på plankartan och illustrationskartan. I planbeskrivningen under ”Fastighetsrättsliga frågor”, stycket ”Fastighetsplan”, framgår att den aktuella tomtindelningen ska upphävas. Koordinatkryss har satts ut på plankartan och illustrationskartan.

6. Länsstyrelsen Västra Götalands län

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse enligt miljöbalken (MB) påtagligt kommer att skadas, att mellankommunal samordning blir olämplig, att miljökvalitetsnormer enligt miljöbalken inte följs, att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser eller att bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Övriga synpunkter

Huvudgata/gång- och cykelväg

Länsstyrelsen hänvisar till Trafikverkets yttrande, daterat 2013-03-18, när det gäller frågor som rör ansvar, skötsel etc. av allmän plats huvudgata och allmän plats gång- och cykelväg.

Fastighetsbeteckningar och tomtindelning

På plankartan och illustrationskartan saknas fastighetsbeteckningar. På plankartan anges att tomtindelning ska upphävas, detta bör förtydligas genom att även nämnas i planbeskrivningen.

Bygg- och miljöenhetens kommentar

Gällande huvudgata/gång- och cykelväg – se bygg-och miljöenhetens kommentar till Trafikverket.

Gällande fastighetsbeteckningar och tomtindelning – se bygg-och miljöenhetens kommentar till Lantmäteriet.

7. Trafikverket

Trafikverket ser positivt på att förtätning sker i befintlig bebyggelse där färdigbyggd infrastruktur redan finns.

Buller

Trafikverket ser positivt på att endast kontor tillåts närmast Stockholmsvägen samt att bullerskärm placeras för att minska bullernivån vid uteplats. Effekten av en bullerskärm ökar om den placeras nära bullerkällan.

Allmän plats. Gator och trafik

I planen anges Stockholmsvägen som huvudgata. Trafikverket önskar att plankartan kompletteras och förtydligas avseende vägområde och väghållare för allmän väg respektive gång- och cykelväg. Ansvar och gränser för väghållning samt skötsel av grönytor och gångbana är inte formellt reglerat. Den nya planen pekar på behovet av att klara ut ansvarsfördelning mellan Trafikverket och kommunen.

Trafikverket rekommenderar att kommunen ser över utrymmesbehovet för drift och skötsel av väg och gångbana. Det kan krävas upp till 1,5 meter utanför väggkant för exempelvis snöröjningsutrymme.

Bygg- och miljöenhetens kommentar

Väghållaransvar har förtydligats i planbeskrivningen under ”Genomförandefrågor” i stycket ”Huvudmannaskap, ansvarsfördelning”.

Väghållaransvar ska regleras i avtal mellan kommunen och väghållare, detta ligger utanför arbetet med denna detaljplan. I övrigt noteras synpunkterna.

SAMHÄLLSBYGGNAD**Bygg- och miljöenheten**

Sabina Talavanić
Arkitekt SAR/MSA

Stefan Olsson
Arkitekt MSA

Emma Gustafsson

Diarienumr 13-00099

MM 13/0211

Genomförandeplan – inventering enskilda avlopp

Ärendebeskrivning

Bygg- och miljöheteren bedriver tillsyn av enskilda avlopp i kommunen på uppdrag av Myndighetsnämnd Bygg och Miljö.

Enligt de lokala miljömålen ska all inventering vara färdig 2018 och samtliga bristfälliga avlopp vara åtgärdade 2021. Enligt Behovsutredning 2013-2015 saknas resurser för att kunna bedriva tillsyn i denna takt.

Bygg- och miljöheteren har tagit fram ett förslag till genomförandeplan – inventering enskilda avlopp.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa genomförandeplan - inventering enskilda avlopp.

Bygg- och miljöenheten

Diariernr: 2013-00013, antagen av KS xx-xx-xx § x

Tillsynsplan 2013

för miljötillsyn och livsmedelskontroll

1 Inledning

En operativ tillsynsmyndighet ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på upprättad behovsutredning samt register över tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn (miljötillsynsförordningen SFS 2011:13).

Med tillsynsplanen för 2013 visas de aktiviteter och mål som bygg- och miljöenheten planerar att arbeta med under året inom miljö- och livsmedelsområdet. Till grund ligger enhetens prioriteringar utifrån nationella miljömål, lokala miljömål samt enhetens behovsutredning 2013-2015 (fastställd av Kommunstyrelsen 2013-03-13) som visar på behovet av tillsyn och tillgängliga resurser. Tillsynsmyndigheten ska beskriva hur myndigheten har avvägt fördelningen av resurser inom och mellan ansvarsområden enligt miljöbalken och hur resurserna har anpassats efter det tillsynsbehov som finns.

Inom livsmedelslagstiftningen finns inte samma uttryckliga krav på tillsynsplan som inom miljölagstiftningen men om kontrollmyndigheterna och kontrollen ska leva upp till kraven i lagstiftningen och de mål som har satts upp i den nationella kontrollplanen, krävs enligt Livsmedelsverkets bedömning, god planering. Syftet med planering är att erhålla en effektiv, ändamålsenlig och riskbaserad kontroll som åtnjuter förtroende hos såväl konsumenter och företagare, som mellan alla inblandade i kontrollorganisationen.

1.1 Beslut om tillsynsplan

Enligt 11 § miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska tillsynsplanen beslutas av den inom myndigheten som beslutar om användning av myndighetens resurser. I Vårgårda kommun är detta Kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kan styra inriktningen för den riktade verksamheten genom att ändra föreslagna insatser eller ändra fördelning av tillgängliga resurser mellan de olika tillsynsområdena.

När tillsynsplanen är fastställd gör bygg- och miljöenheten en detaljplanering av den riktade verksamheten för hela året. Tillsyn utförs sedan efter denna planering.

2 Sammanfattning

Tillsynsplanen omfattar den ordinarie verksamheten som täcker myndighetsnämndens verksamhetsområde enligt miljöbalken och livsmedelslagen.

Bygg- och miljöenheten har tillräckliga resurser för att klara åtgärder föreslagna i tillsynsplanen. Dessutom finns det drygt 300 h till förfogande som kan läggas på viss avloppsinventering.

	Timmar 2013
Tillgängliga resurser	2900
- ordinarie tillsyn	-2586,5
Återstående tid	313,5

3 Resursbehov och prioriteringar

I *Behovsutredning 2013-2015* har resursbehovet bedömts. Utredningen visar att bygg- och miljöenhetens tillgängliga resurser för tillsyn inom miljö- och livsmedelsområdet uppgår till 2900 timmar.

Utredningen visar att resursbehovet för att genomföra de uppgifter som myndigheten måste göra enligt lagstiftning samt de uppdrag bygg- och miljöenheten har från politiken. Hit hör avloppsinventeringen som kommer ta mycket tid i anspråk under de kommande åren. Av den anledning har bygg- och miljöenheten upprättat ett särskilt dokument för avloppsinventering. I "Avloppsinventering - genomförandeplan" redovisas en tidsplan för enbart avloppsinventeringen. Inventeringen beräknas utföras fram till 2018. Från 2019-2021 kvarstår endast uppföljning och tillståndshandläggning.

I behovsutredningen har ingen hänsyn tagits till särskilda insatser på uppdrag av till exempel politiken. Det är även värt att kommentera att tidsbedömningen i behovsutredningen är osäker då ingen tidsredovisning har gjorts samt att register över verksamheter är bristfälliga. Detta leder till att behovet kan vara större än resurstillgången, men det kan också vara något mindre.

Från och med 2013 tidsredovisar handläggarna på bygg- och miljöenheten. Tidsredovisningen kommer att underlätta framtida tillsynsplanering.

Under delar av 2013 och 2014 kommer en handläggare på bygg- och miljöenheten vara föräldraledig. Möjligheten att hitta lämplig vikarie kan påverka tillsynsplanen.

Aktivitet	Resursbehov, timmar 2013	Tillsyn 2013	Differens
Miljöskydd	1214,5	1214,5	0
Hälsoskydd	432	432	0
Naturvård	220	220	0
Livsmedel	700	700	0
Receptfria läkemedel	20	20	0
Summa	2586,5	2586,5	0

4 Tillsynsplan

Målet är att bedriva återkommande tillsyn och kontroll över samtliga miljöfarliga verksamheter, hälsoskydd- och livsmedelsverksamheter och verksamheter med försäljning av receptfria läkemedel i Vårgårda kommun. Kommunen har även tillsyns- och rådgivningsansvar när det gäller naturvård. All tillsyn och kontroll ska vara riskbaserad, ändamålsenlig och leda till att bland annat nationella och lokala miljömål nås, samtidigt som lagen ska följas.

Det är särskilt viktigt att tillsynen är riskbaserad och att de verksamheter som betalar en årlig avgift, får regelbunden tillsyn som motsvarar behovet. Att ta ut årliga avgifter ökar möjligheterna att kunna planera tillsynsinsatser eftersom det skapar möjligheter att, vid behov, kunna anställa extra personal för särskilda insatser.

4.1 Miljöskydd

Enligt behovsutredningen krävs årligen drygt 1200 timmar för att uppnå regelbunden tillsyn av verksamheter och lokala miljömål (avloppsinventering borträknad). Behovet kommer rimligtvis att öka i takt med att nya verksamheter identifieras.

Kommunen har som mål att samtliga enskilda avlopp i kommunen ska vara inventerade senast 2018. Med befintliga resurser är det omöjligt att klara detta. Tillsyn av enskilda avlopp för med sig ytterligare arbete i form av tillståndshantering och uppföljning, se mer i "avloppsinventering – genomförandeplan". Omkring 300 timmar som finns tillgängliga av de ordinarie resurserna kan läggas på avloppsinventering, framför allt innebär det uppföljning från tidigare år.

Kommunen har som mål att en handlingsplan för förorenade områden skall vara fastslagen senast 2014. Inget uppdrag har delats ut till bygg- och miljöenheten men bygg- och miljöenhetens bedömning är att tid finns för att ta fram planen.

Tillsyn på miljöfarliga verksamheter bidrar till att uppfylla ett flertal olika miljömål. Särskilt påverkar tillsynen miljömålen Giftfri miljö, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Begränsad klimatpåverkan samt God bebyggd miljö.

Aktivitet	Antal objekt el. projekt	Tillsyns-intervall ggr/år	Tidsåtg./ objekt i timmar	Resurs-behov, timmar 2013	Tillsyn 2013
Ärenden och allmän service				40	40
Tillsyn					
B-objekt	5	1	12-40,5 h	139,5	139,5
C-objekt, identifierade	30	0,5	6	90	90
C-objekt, inventering	10		4	40	40
U-objekt, identifierade	30	0,3	4	36	36
U-objekt, inventering	10		3	30	30
Förorenad mark	15		8	140	140
Avlopp, nya ärenden och ändring	40		8	320	320
Värmepump	50		2	100	100
Jordbruk > 400 de	1	1	8	8	8
Jordbruk 100-400 de	6	1	6	36	36
Jordbruk 30-100 de	23	0,33	4	31	31
Jordbruk 2-30 de	250	0,1	3	75	75
Renhållning sdispenser	35		2	70	70
Köldmedie-anläggning	23		1,5	35	35
Cisterner ¹	4		1	4	4
Projekt				20	20
Summa				1214,5	1214,5
Differens				0	
<i>Avlopp, nya ärenden och ändring</i>	85		8	680	680
<i>Avlopp, tillsyn</i>	2150	0,16	1,5	345,5	345,5
<i>Uppföljning inventering avlopp</i>	200		1	200	200
Summa				1225,5	1225,5

1 Skrotningsintyg och anmälningsärenden. Löpande tillsyn prioriteras på övriga miljöfarliga verksamheter.

4.2 Hälsoskydd

Främst bidrar tillsynen till att uppnå det nationella miljömålet God bebyggd miljö. Bygg- och miljöenheten bedömer att tillsynsbehovet kommer att klaras av med befintliga resurser.

Aktivitet	Antal objekt el. projekt	Tillsynsintervall ggr/år	Tidsåtg./ objekt i timmar	Resursbehov, timmar 2013	Tillsyn 2013
Ärenden och allmän service				40	40
Tillsyn					
Tillsyn hygienlokaler med risk för blodsmitta	10	0,3	4	12	12
Tillsyn hygienlokaler	27	0,2	3	17	17
Tillsyn gymnasium	1	0,5	8	4	4
Tillsyn grundskolor	9	0,5	4	18	18
Tillsyn förskolor	12	0,5	4	24	24
Tillsyn offentliga lokaler	89	0,2	3	54	54
Tillsyn friluftsbassänger				40	40
Tillsyn övrig verksamhet	3	0,5	2	3	3
Bostadsklagomål	10		5	50	50
Andra klagomål	10		5	50	50
Luftvårdsfrågor(luft i väst)				30	30
Planarbete och remisser				75	75
Radon				15	15
Summa				432	432
Differens				0	

4.3 Naturvård

Vårgårda kommun har ingen ren biolog- eller ekologtjänst och naturvårdsarbete är därför inbakat i miljöinspektörstjänst. Ingen prioritering bedöms nödvändig. I dagsläget bedöms inte heller behovet för att utveckla tillsynen inom området som prioriterat.

Att delta i projekt skapar möjligheter att utveckla handläggarnas kompetens inom tillsynsområden, det kräver även en del extra tid för att åka på utbildning samt ta fram nya checklistor, sammanfatta tillsyn och rapportera resultat. För 2013 finns tid avsatt för projekt men i början av 2013 är det ännu inte klart om enheten kommer delta i något.

Tillsynen bidrar till att uppnå miljömålen: Levande skogar, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker samt Ett rikt växt och djurliv.

Aktivitet	Antal objekt el. projekt	Tillsynsintervall ggr/år	Tidsåtg./ objekt i timmar	Resurs-behov, timmar 2013	Tillsyn 2013
Ärenden och allmän service				20	20
Tillsyn					
Natur-reservat	1	1	8	8	8
Skyddade områden	9	1	2	18	18
Sjökalkning samt uppföljning				30	30
Vattenför-valtning				50	50
Avverknings anmälningar	10		1	10	10
Sjöprov-tagning	2		2	4	4
Strandskydd				60	60
Projekt	1		50	20	20
Summa				220	220

4.4 Livsmedel

Kontroll av livsmedelsverksamheter skall vara riskbaserad. Det innebär att vid behov av prioritering så skall högriskverksamheter få kontroll i första hand.

Eftersom bygg- och miljöenheten har en kraftig skuld till livsmedelsverksamheter sedan flera år tillbaka, på grund av utebliven kontroll trots att avgifter tagits ut, ska ingen livsmedelskontroll prioriteras bort.

Denna skuld har påpekats av Livsmedelsverket vid revision 2011 samt av Länsstyrelsen vid revision 2012. Det är mycket angeläget att samtliga livsmedelsverksamheter får minst ett besök under 2013. Tilläggas ska att skulden inte kan anses vara återbetald efter denna tillsyn.

Att delta i projekt skapar möjligheter att utveckla handläggarnas kompetens inom tillsynsområden men det kräver även en del extra tid för att åka på utbildning samt ta fram nya checklistor, sammanfatta tillsyn och rapportera resultat. För 2013 finns planer på att delta i det regionala projektet *provtagning av is*.

Kontroll inom livsmedelsområdet bidrar framför allt till att nå målet God bebyggd miljö.

Aktivitet	Antal objekt el. projekt	Tillsynsintervall ggr/år	Tidsåtg./ objekt i timmar	Resursbehov, timmar 2013	Tillsyn
Planerad kontroll					
Riskklass 1	0				
Riskklass 2	3		20	60	60
Riskklass 3	15		14	210	210
Riskklass 4	6		10	60	60
Riskklass 5	15		6	90	90
Riskklass 6	7		4	28	28
Riskklass 7	14		2	28	28
Riskklass 8	37		1	37	37
Summa				513	513
Registrering och ägarbyte	13		1	13	13
Ärenden och allmän service				40	40
Rapportering SLV		1		10	10
Risk- och erfarenhetsklassa				40	40
Extra offentlig kontroll	15		1	15	15
Restid	98		0,5	49	49
Projekt				20	20
Total summa				700	700

4.5 Receptfria läkemedel

Verksamheter som säljer vissa receptfria läkemedel ska ha regelbunden tillsyn. Enhetens förslag är att återkommande tillsyn ska ske vart annat år. Så långt som möjligt ska denna tillsyn ske i samband med livsmedelskontroll av verksamheten. Tillsynen ska inte prioriteras bort.

Framför allt bidrar tillsynen till att nå målet God bebyggd miljö.

Aktivitet	Antal objekt el. projekt	Tillsyns- intervall ggr/år	Tidsåtg./ objekt i timmar	Resurs- behov, timmar 2013	Tillsyn
Ärenden och allmän service				10	10
Tillsyn	10	0,5	2	10	10
Total summa				20	20

5 Slutsats

Bygg- och miljöenheten har tillgängliga resurser att klara åtgärder föreslagna i tillsynsplanen. Dessutom finns det ca 300 h till förfogande som kan läggas på viss avloppstillsyn, framför allt för uppföljning från tidigare år.

Tillsynsbesök på verksamheter som inte har haft tillsyn på många år kan leda till att verksamheten får en ny riskklassning om ändringar har gjorts. Detta kan skapa mer, eller mindre, tid för tillsyn kommande år.

Det bör beaktas att det kommer finnas behov av vikarie under året då en av handläggarna kommer att vara föräldraledig. Enheten kan inte räkna med att vikarien har stor erfarenhet och det kommer därför att behöva läggas en del tid på att lära upp vikarien. Hur mycket tid detta kommer kräva beror givetvis på hur stor erfarenhet personen har från liknande arbetsuppgifter.

Resursbehovet för avloppsinventering tas upp i "Avloppsinventering - genomförandeplan".

Sabina Talavanic /bygg-och miljöchef/

Diariennr 2013-00097

MM 11/0087 b

Vindbruksplan i Vårgårda kommun - Information om pågående planarbete

Ärendebeskrivning

2012-04-05 godkände Kommunstyrelsen förslag till samrådshandling avseende tematiskt tillägg till översiktsplan för vindbruk i Vårgårda kommun och gav uppdrag till samhällsbyggnadsektorn/bygg och miljöenheten att genomföra samråd.

I Vindbruksplanen redovisas kommunens ställningstagande gällande områden som anses vara lämpliga för etablering av vindkraft samt ger generella riktlinjer för utformning och prövning vid en utbyggnad. Till planen hör en miljökonsekvensbeskrivning samt en landskapsanalys över hela kommunens yta.

Planförslaget ställdes ut för granskning och inlämnande av synpunkter under juni-september 2012. Under samrådstiden inkom synpunkter från 35 remissinstanser. Inkomna synpunkter finns redovisade i *samrådsredogörelsen*.

Med beaktande av inkomna synpunkter kommer planförslaget att revideras. Förslag till revideringen kommer att presenteras på kommunstyrelsens möte 2013-04-10. Därefter kommer planhandlingarna att revideras.

Planförslaget planeras att ställas ut under juni-augusti 2013. Antagande beräknas ske under sista kvartalet 2013.

Kommunförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner bygg- och miljöchefens rapport om ärendets handläggning.

Bygg- och miljöenheten

Diariernr: 2013-00099, antagen av KS xx-xx-xx § x

Genomförandeplan

Inventering enskilda avlopp

1 Inledning

Myndighetsnämnd Bygg och Miljö gav 2011-04-07 § 18, bygg- och miljöenheten uppdrag att påbörja arbete med inventering av enskilda avlopp. År 2011 påbörjades inventeringen.

I Vårgårda kommuns lokala miljömål, antagen av kommunfullmäktige 2012-05-09 § 50, finns två mål som direkt berör enskilda avlopp:

- *Alla avlopp ska vara inventerade år 2018. Inventeringen är en följd av EU:s vattendirektiv, som säger att alla sjöar och vattendrag ska ha god ekologisk status senast år 2021.*
- *År 2021 ska alla enskilda avlopp i kommunen uppfylla kraven i Naturvårdsverkets allmänna råd.*

Antalet enskilda avloppsanläggningar i kommunen bedöms uppgå till omkring 2500, enligt Ragnsells slamtömningsregister. Fram till januari 2013 har 350 avlopp inventerats och därmed återstår 2150 avlopp. För att nå målet behöver 230 avlopp inventeras per år fram till och med år 2018. Med erfarenhet från 2011-2012 beräknas antalet ansökningar till följd av inventeringen uppgå till 85 st per år, totalt 765 st på nio år.

1.1 Avgränsning

Fastigheter som saknar WC-anslutning och endast har avlopp för BDT-vatten (bad- disk- och tvättvatten) bedöms inte ha behov av besök i samband med inventering. För att uppfylla kraven i vattendirektivet är det inte motiverat att inventera dessa avloppsanläggningar då de redan uppfyller reningskraven för hög skyddsnivå för miljö- och hälsoskydd. Hur många avlopp av den här typen det finns är svårt att uppskatta. Erfarenheter från Mälardalen har visat att resultatet av att ställa åtgärdskrav på BDT-avlopp ofta resulterar i att fastighetsägarna passar på att installera WC i husen samtidigt. Detta innebär att belastningen på vattendragen på sikt ökar istället för att minska.

Fastigheter med tillstånd nyare än tio år bedöms inte ha behov av besök. Bedömningen har stöd i naturvårdsverkets allmänna råd som säger att enskilda avlopp bör kontrolleras av sakkunnig vart tionde år för att försäkra att avloppet fungera som avsett enligt tillståndet.

Ovanstående resonemang bygger givetvis på att fastigheter med tillstånd nyare än tio år får ett inventeringsbehov efter att projektet är avslutat.

2 Utredning

För att klara av målet bör 230 avlopp besökas under 2013. Det sammanlagda behovet under 2013-2015 för att utföra avloppsinventeringen ser ut som följer:

Aktivitet	Resursbehov, timmar 2013	Resursbehov, timmar 2014	Resursbehov, timmar 2015
Handläggning av enskilda avlopp till följd av inventeringen	680	680	680
Avlopp tillsyn	345,5	345,5	345,5
Uppföljning av inventerade avlopp	200	100	100
Summa	1225,5	1125,5	1125,5

I slutet av dokumentet finns tabell med beräknad tidsåtgång för tillsyn, handläggning av ansökningsärenden samt uppföljning.

Under 2019-2021 ska det finnas tid avsatt för att följa upp inventeringen för avlopps som inte har åtgärdats. Uppföljning innebär uppgifter som att kontrollera att ansökningshandlingar har inkommit, skrivande av föreläggande och säkerställa att slutbesiktning har utförts och att entreprenörens kontrollrapport har inlämnats.

2.1 Tidsåtgång

Nedan sammanfattas resursbehovet för tillsyn och handläggning av avloppsärenden.

Aktivitet	Antal objekt el. projekt	Tillsynsintervall ggr/år	Tidsåtg./objekt i timmar	Resursbehov, timmar 2013	Resursbehov, timmar 2014	Resursbehov, timmar 2015
Tillsyn						
Avlopp, nya ärenden och ändring ¹	85		8	680	680	680
Avlopp, tillsyn ²	2150	0,16	1,5	345,5	345,5	345,5
Uppföljning inventering avlopp	200		1	200	100	100
Summa				1225,5	1125,5	1125,5

3 Sammanfattning

Behovsutredning 2013-2015 visar att myndighetsnämnden inte har tillgängliga personalresurser för att kunna inventera och handlägga tillståndsansökningar fram till 2018.

¹ Uppskattningsvis ca 85 nya ansökningar per år om tempot och uppföljning fungerar.

² $2150 \cdot 0,16 = 344$ st. För att målet ska nås 2018 krävs att 230 objekt besöks årligen, erfarenhet från tidigare år visar att ca 100 fastighetsägare kommer välja att åtgärda sitt avlopp utan att besök krävs på platsen. Ca 50 % kommer resultera i ny ansökan.

För att uppnå målen i Vårgårda kommun ska omkring 2150 avlopp inventeras 2013-2018. Bygg- och miljöenhetens bedömning är att det krävs omkring 1225,5 h per år för att inventera alla avlopp i kommunen.

De ordinarie resurserna på enheten räcker uppskattningsvis för att lägga ca 300 h per år på avloppsinventering. Kvarstående 912 timmar kan tillgodoses genom en extern resurs.

	Timmar 2013
Tillgängliga resurser	2900
- ordinarie tillsyn	-2586,5
Återstående tid	313,5
Avloppsinventering	1225,5
Ordinarie resurs	313,5
Saknas för 2013	912

Av tabell ovan framgår att det krävs en extra resurs för att kunna uppfylla kommunens lokala miljömål. Ovanstående redogörelse och uträkningar visar att bygg- och miljöenheten inte klarar resursbehovet för 2013-2015 med de resurser som finns tillgängliga, det vill säga 2,9 tjänster.

4 Tidsplan

[illegible][illegible][illegible]

Sammanställning											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2013-2021	
	Antal	Timmar	Antal	Timmar	Antal	Timmar	Antal	Timmar	Antal	Antal	Timmar
Tillsyn avlopp	230	345,5	230	345,5	230	345,5	230	345,5	0	0	0
Handläggning av avlopp	85	680	85	680	85	680	85	680	85	680	680
Uppföljning av inventerade avlopp	200	200	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Totalt:	515	1225,5	415	1125,5	415	1125,5	415	780	185	780	9193

Kerstin Hellman

Diariennr 13-3

Rapporter

Ärendebeskrivning

Ledamöterna rapporterar i Kommunstyrelsen från externa uppdrag.

Beredningsförslag

Kommunstyrelsen har mottagit rapporterna och lägger dem till handlingarna.

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

HANDLÄGGNING

Eftersom namn på personer enligt personuppgiftslagen inte ska läggas ut på internet utan att personerna ifråga har tillfrågats, har inga fullständiga namn skrivits ut tillsammans med synpunkterna. Remissvaren har sammanfattas. Fullständiga handlingar finns dock på bygg- och miljöenheten.

SAMMANFATTNING

INKOMNA YTTRANDE

REMISSPART	UTAN ENRINAN	MED ENRINRAN	DATUM
STATLIGA MYDIGHETER, VERK, BOLAG m.fl.			
1. Länsstyrelsen		X	2012-08-22
2. Teracom			2012-05-22
3. Polismyndigheten i Västra Götaland	X		2012-06-07
4. Luftfartsverket (LFV)		X	2012-06-13 komplettering gjord 2012-08-01
5. Vattenfall Eldistribution AB		X	2012-06-20
6. TeliaSonera		X	2012-06-20
7. Trafikverket		X	2012-07-04
8. Försvarsmakten, Högkvarteret		x	2012-07-13
9. Svenska Kraftnät		X	2012-07-30
10. Skogsstyrelsen			2012-10-04
POLITISKA PARTIER			
11. Kristdemokraterna i Vårgårda kommun		X	2012-07-04

12. Folkpartiet Liberalerna i Vårgårda kommun		X	2012-07-23
GRANNKOMMUNER			
13. Essunga kommun	X		2012-06-18
14. Alingsås kommun		X	2012-08-23
15. Bollebygd kommun		X	2012-06-27
FÖRENINGAR, KLUBBAR m.fl			
16. Naturskyddsföreningen Vårgårda		X	2012-07-26
17. Svältornas forminnesförening		X	2012-07-26
18. Stiftelsen Ljungås		X	2012-07-27
19. Föreningen Rädda Tränningen		X	2012-07-30
20. Skogsbygdens hembygdsförening		X	2012-07-30
21. MOTVIND-Skogsbygden		X	2012-07-30
PRIVATPERSONER			
22. Jörgen och Lilian L.		X	2012-05-24
23. 38 påskrifter, Brevikshult			Mellan datumen 2012-06-19 till 2012-07-31
24. Oryd		X	2012-07-18
25. Kärtared		X	2012-07-18
26. Rolf E. m.fl.		X	2012-07-23
27. Två fastighetsägare i Skogsbygden		X	2012-07-25
28. Peter och Magdalena E.		X	2012-07-25
29. Åsa och Lennart C		X	2012-07-25
30. Ingela O.		X	2012-07-26
31. Marie och Jan L		X	2012-07-31
32. 103 Närboende i Skogsbygden		X	2012-07-31
ÖVRIGA			
33. Fyrstads Flygplats AB		X	2012-06-29
34. Swedavia AB, Göteborg Landvetter Airport	X		2012-07-04
35. Eolus Vind AB		X	2012-08-31

Statliga myndigheter, verk, bolag m.fl.

1. Länsstyrelsen

Allmänt

Underlagsmaterial

Kommunen har valt att i framtagandet av lämpliga områden för vindkraftsutbyggnad bortse från ett antal natur- och kulturvärden. Det innebär att många typer av underlag som kan visa höga natur- och kulturvärden på platsen inte analyserats. På grund av detta är det svårt att få en helhetsbild av de föreslagna områdena, deras lämplighet och inte minst försvårar det en konsekvensbedömning. Kommunen bör överväga en mer ingående analys och åtminstone titta på skyddande objekt och område, våtmarker samt lövskogar av hög klass. Underlaget belyser inte hur de hydrologiska förhållandena påverkas till följd av de planerade vindkraftsetableringarna. Det saknas också en redovisning av lämpliga vägar inom utpekade områden och lämpliga tillfartsvägar.

Vattenverksamhet, markavvattning

Grävning, fyllnad, kulvertering av vattendrag eller genomförande av erosionsskydd i vattenområden och dessa åtgärder innebär vattenverksamhet som kan vara anmälnings- eller tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap.2§ Miljöbalken. Markavvattning kräver dispens från markavvattningsförbudet som råder i länet.

Det är viktigt att förtydliga hur eventuella åtgärder kan påverka de hydrologiska förutsättningarna och kalkningsområdena.

Strandskydd

Vindkraftverk bör inte tillåtas inom strandskyddade områden. Länsstyrelsen konstaterar att det inte finns särskilda skäl som medger dispens för vindkraftverk i strandskyddade områden. Det finns tillräckligt med ytor för ändamålen utan att man ska behöva ta skyddad mark i anspråk.

Krav på komplettering av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB)

MKB måste kompletteras med påverkan på riksintresse naturvård. Underlaget bör även förtydliga de konfliktbilder som finns, exempel genom att lägga på de föreslagna områdena på samma karta som visar riksintressen.

Riksintresse för totalförsvarets militära del

Se Försvarsmaktens yttrande.

Vägar

Se Trafikverkets yttrande.

Respektavstånd

En generell riktlinje som anger avstånd till tätorter kan vara lämpligt. Det är däremot inte lämpligt att ange generella minimiavstånd till bostäder, sammanhållen bebyggelse eller spridd bebyggelse. Vid tillståndsprövning för vindkraft är det avståndet som behövs för att klara 40 dB(A) vid bostad som bestämmer avståndet till vindkraftverk.

I planförslaget står det att Energimyndigheten förespråkar ett generellt skyddsavstånd på 400 meter, det stämmer inte se Energimyndighetens yttrande,

Buller

Enligt etablerad rättspraxis ska bullervärdet 40dB(A) klaras vid bostad, inte vid hävdad tomtplats. Ett lägre riktvärde anges som lämpligt vid planlagd fritidsbebyggelse i Vårgårdas vindbruksplan. Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen att bullervärdet 40 dB(A) inte heller får överskridas vid planlagda fritidshus.

Ledningar

Se Svenska Kraftnät, Vattenfall Eldistributions, Trafikverkets yttrande

Utredning av hela det utpekade området

I Vårgårdas vindbruksplan anges som riktlinje att för etablering av vindkraft inom utpekade lämpliga områden ska en miljökonsekvensbeskrivning för total utbyggnad av hela området redovisas. Länsstyrelsen anser inte det är rimligt att ställa ett sådant krav vid en tillståndsprövning. Däremot kan det i samband med prövning av en vindkraftpark vara rimligt att krav ställs på hur området som helhet kan nyttjas på bästa sätt och översiktligt visa verkplaceringar, vägdragningar, natur- och kulturvärden samt buller- och skuggpåverkan. Om kumulativa effekter ska utredas i miljökonsekvensbeskrivningen får avgöras från fall till fall.

Järnvägsanläggningens radiokommunikation

Vindkraftverk kan inverka negativt på järnvägens radio- och telekommunikationssystem. Alla ärenden som rör etablering av vindkraftverk med en totalhöjd över 50 meter belägna inom 30 kilometer från järnväg behöver remitteras till Trafikverket. Detta bör framgå av vindbruksplanen.

Risk- och säkerhet

Länsstyrelsen har inte möjlighet att bedöma om planen tar tillräckligt hänsyn till säkerhetsaspekter detta får hanteras och bedömas i efterföljande tillståndsprövningar. I de fall kommunen är prövningsmyndighet är det kommunen som ansvarar för att bedöma behovet av skyddsavstånd och om en särskild riskanalys behöver tas fram.

Installerad effekt

Se energimyndighetens yttrande.

Redaktionella ändringar

Hinderbelysning

Vad som skrivs om hinderbelysning är inte korrekt. Verk över 150 meter ska förses med högintensivt vitt blinkande ljus

Samrådssynpunkter

Länsstyrelsen tycker att det hade varit intressant att få veta om kontakten med allmänheten i det tidiga samrådet. Handlingarna får gärna kompletteras med en kortare sammanfattning av de synpunkter som har kommit fram.

Områdesspecifika synpunkter

Område 1, Röttorp

Område 1, Röttorp berör nyckelbiotop, rasbrant med värdefull kryptogamflora, två mindre sumpskogar och förekomster av tjäder och storlom. Konfliktbilden bör förtydligas. Området är också mycket kuperat vilket kan ge ett större intrång i naturmiljön än normalt.

Område 2, Bergstena/Kolbäck

Berör strandskyddat område och våtmarker. Här finns också förekomst av tjäder. De strandskyddade områdena bör tas bort.

Område 3, Grytåsen

Försvarsmakten kan inte acceptera några vindkraftverk på Remmene skjutfältsområde. De delar av område 3, Grytåsen, som berör skjutfältet behöver utgå. Område 3 ligger också nära/berör riksintresse för kulturmiljövård (Äne) och naturvård (Siene-Landa). På platsen finns även två kommunala bevarandekområden, Landa och Äne som är områden som kan komma att påverkas negativt av moderna inslag i ett traditionellt odlingslandskap. Stor hänsyn behöver tas i småskaliga miljöer med höga värden. Länsstyrelsen anser att det i detta skede inte är tillräckligt utrett om området är lämpligt för vindkraftsetableringar.

Område 4, Brevikshult

Länsstyrelsen har haft samråd för två vindkraftsetableringar kallade Brevikshult och Ornungaskogen som till viss del sammanfaller med område 4, Brevikshult. Projektområdena ligger till stora delar inom riksintresse för naturvård, Skogsbygden och en vindkraftsetablering inom detta område kan komma i konflikt med riksintresset. I detta område kan omfattande markavvattningar bli nödvändiga för att området ska kunna exploateras. Markavvattning kräver dispens från markanvattningsförbudet. Vidare kan kalkning med helikopter försvåras av de planerade vindkraftanläggningarna. Ingreppet i denna typ av miljöer motverkar också uppfyllandes av ett antal miljömål. Av landskapsanalysen och underlaget framgår det också att delar av området är mycket känsligt för vindkraftsetableringar och att det finns mycket höga naturvärden där. Att peka ut området framstår därför som motsägelsefullt och ytterst tveksamt. Länsstyrelsen kan utifrån nu kända förutsättningar inte ta ställning till frågan om Brevikshults lämplighet för vindkraftsetablering. Frågan hanteras i särskild ordning i kommande tillståndsprövningar.

Område 5, E20 området

Område 5, E20 området, ligger direkt söder om riksintresse för kulturmiljövård. Riksintresseområdet är en osedvanligt rik fornlämningsmiljö av högt vetenskapligt intresse som på ett påtagligt sätt avspeglar platsens betydelse under järn- och bronsålder. Det behöver tas stor hänsyn till miljön kring Hol vid planering av vindkraftverk. Tillräckligt avstånd behövs och det behöver ställas höga krav på visuella studier utifrån fornlämningsmiljöerna. Området berör också våtmarker, med förekomst av orre och storlom. Det behöver belysas och tas hänsyn till. Vidare är E20-korreidoren (ny sträckning) av riksintresse och angränsar till området.

2. Teracom

Teracom ser positivt på utbyggnad av vindkraft i Sverige. Det kan dock i vissa fall uppstå konflikter mellan vindkraftverkens placering och befintlig radiokommunikation. För att Teracom ska kunna bedöma ett vindkraftverks eventuella påverkan måste bland annat verkets position finnas. Dessa uppgifter saknas i samrådshandlingarna. Vi rekommenderar att operatörerna använder vår webbapplikation för koordinering:
www.teracom.se/Om_Teracom/Vindkraft/

3. LFV - Luftfartsverket

Del av de planerade områdena på bifogad plankarta som anses lämpliga för vindbruk ligger inom eller riskerar att hamna inom skyddsområde för vår radaranläggning som är placerad sydväst Gräfsnäs. Vi vill göra er uppmärksamma på att vindkraftverk med tänkt placering innanför en radie av 20 km från radaranläggning på position 58 02 17 N 12 24 34 E X: 6439937 Y: 1299463 (RT 902.5gonVo:-15) kräver ytterligare analys av oss. Viktigt är att i vårt remiss-svar har inte konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter planeras att byggas, eller om de av en annan anledning misstänks kunna bli påverkad av en etablering.

4. Vattenfall Eldistribution AB

Som innehavare av områdeskoncession åligger det vattenfall att försörja alla slutkunder med el inom området. Vattenfall har delvis områdeskoncession inom området vilket visas som tjock blå heldragen linje i bifogade kartor. Kartan visar också vattenfalls befintliga högspänningsnät inom översiktsplanen (över 10kV9. 40 KV-luftledning (gröna heldragna linjer) och transformatorstationer (blå fyrkanter).

- För anslutning av större antal vindkraftverk kommer utbyggnad av elnät i form av både nya ledningar och transformatorstationer att krävas
- I tidigt skede bör kontakt tas med berörd nätägare.
- Vid framtida planering och byggnation ska hänsyn tas till Elsäkerhetsverkets starkströmsföreskrifter.
- Vattenfall flygbesiktat alla luftledningar med en spänning från 10 kV. Riktlinjer för flygbesiktning tas fram av Transportstyrelsen.
- Beträffande elektromagnetiska fält finns inga fastställda gränsvärden utan vi förutsätter att försiktighetsprincipen tillämpas av exploatörer och kommun vid uppförande av ny bebyggelse nära våra befintliga kraftledningar.

För att minimera olycksrisken vid flygning bör det horisontella avståndet från närmaste byggnadsdel på vindkraftverket till kraftledning uppgå till minst 100 meter för

- vindkraftverk med en höjd av högst 50 m
- master över en höjd av 50 m utan stag

samt ett avstånd av 200 meter till kraftledning för vindkraftverk högre än 50 m master över höjd av 50 m och alla master med stag.

5. TeliaSonera

TeliaSoneras telenät kan störas av olämpligt placerade vindkraftverk. Detta gäller främst radioanläggningar med radiolänkstråk som i värsta fall kan behöva flyttas eller ersättas med annan telelösning. Av ovannämnda skäl måste Teliasoner ges möjlighet med inkomna synpunkter t.ex i samban med ev. upprättande av detaljplan och vid varje enskild bygglovprövning. Förfrågningar kan sändas till funktionsbrevlådan Telia-Vindkraft@teliasonera.com

6. Trafikverket

Riksintresse för kommunikationer

E20, väg 42 och Västra stambanan som passerar genom Vårgårda kommun är utpekade som riksintressen för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8 §. Förutom befintlig sträckning av E20 är även ny sträckning av E20 enligt vägutredningen 2009, Alingsås-Vårgårda, utpekad som riksintresse. I texten 4.1.3 Riksintresse för kommunikationer beskrivs även större och mindre allmänna vägar som inte är av riksintresse. Vägar är viktiga planeringsförutsättningar för en vindbruksplan men beskrivningen behöver skiljas åt. *(De områdesvisa rekommendationerna bör kompletteras med att samråd alltid ska ske med trafikverket.)*

På riksintresse kartan (sid 20) har järnvägen felaktigt markerats som ”större väg”.

Transportvägar

Det är viktigt att vindkraftverken placeras och utformas så att trafiksäkerheten inte påverkas negativt. Generellt ska skyddsavstånd mellan vindkraftverk och allmän väg vara minst verkets totalhöjd, minst 50 m. Även avståndet till enskilda vägar bör beaktas med avseende på säkerheten. Reklam på vindkraftverk kan påverka uppmärksamheten hos trafikanter och ska därför undvikas. Om anslutning till statlig väg tillkommer eller behöver ändras krävs ett formellt tillstånd från Trafikverket. Trafiksäkerhets- och standardförhållandena vid anslutningarna kan belysas redan i detta skede. Vindkraftsplanen behöver även förtydligas avseende tillstånd i enlighet med 39§ Väglagen (sid 14). Trafikverkets tillstånd erfordras även vid ombyggnader av befintliga väganslutningar.

Vid ett genomförande av projekt krävs det tunga specialtransporter på det allmänna vägnätet för vindkraftverken. För att minimera konsekvenserna längs vägnätet behövs god framförhållning, planering och samråd med Trafikverket. Det kan vara bra att på ett tidigt stadium diskutera dispensfrågan med aktuell väghållare.

Den kraftiga ökade vägtrafiken vid uppförande av vindkraftverk, särskilt då tung trafik innebär att många vägar riskeras att köras sönder, även om bruttovikter och axeltryck inte överskrider de belastningsgränser som vägarna normalt är upplåtna för. I den fortsatta planeringen är det även viktigt att exploatören upprättar en transportplan som kan användas vid fortsatt kontakt med Trafikverket. Tillfartsvägar ska väljas med omsorg avseende var det är lämpligt att passera järnvägen på ett trafiksäkert sätt. Vägar som korsar järnvägen bör väljas i första hand.

För att säkerställa finansieringen av de eventuella åtgärder som kan krävas på det statliga vägnätet, ska ett avtal tecknas mellan exploatören och Trafikverket. Information finns i Trafikverkets handbok ”Transporter till vindkraftsparker” (2010:033). I den fortsatta planeringen är det även viktigt att exploatören upprättar en transportplan som kan användas vid fortsatta kontakter med Trafikverket.

Föreslagna områden för vindkraftsetablering

I samrådshandlingen preciseras ett antal tänkbara områden för vindkraftverk. Det saknas dock en redovisning av lämpliga vägar inom området samt att Trafikverket vill framhålla att översiktsplanen även bör ta ställning till lämpliga tillfartsvägar till områden.

De områdesvisa rekommendationerna bör även kompletteras med att samråd alltid ska ske med Trafikverket.

Det bör förtydligas att ”E20-området (nr 5) angränsar till riksintresset E20-korreidoren (ny sträckning)

Säkerhetsavstånd till väg och järnväg

Trafikverket noterat att Vårgårda kommun angivit som generell riktlinje (sid 6) att skyddsavståndet ska vara minst 1,5 gånger större än verkets höjd till samtliga vägar, järnväg och kraftledningar. Trafikverket har inget emot att det angivna skyddsavståndet är större än riktlinjerna enligt Trafikverkets planeringsunderlag; Avstånd mellan *allmän väg* och vindkraftverk bör vara minst totalhöjden, dock minst 50 m *oavsett vägtyp*. (Texten rörande säkerhetsavstånd till väg sid 18 bör justeras)

Avstånd mellan järnvägsbank/kontaktledning och vindkraftverk bör vara minst totalhöjden på vindkraftverket. Detta innebär i praktiken att avståndet ska vara minst totalhöjden plus 20 m från närmast spårmitt.

Järnvägsanläggningens radiokommunikation och Elektriska ledningar och korsningsavtal

Vindkraftverk kan inverka negativt på järnvägens radio- och telekommunikationssystem, vilket riskerar att påverka tågledningen och driften av järnvägen. Trafikverkets master är inte alltid belägna vid järnvägen och eventuell inverkan på radiotrafiken måste prövas från fall till fall. Alla ärenden som rör etablering av vindkraftverk med en totalhöjd över 50 meter belägna inom 30 km från järnväg, behöver därför remitteras till Trafikverket för granskning. Detta bör också framgå av vindbruksplanen.

Om ett vindkraftverk kommer att anslutas till elnät via markkabel i korsning under banvall, krävs särskilt tillstånd av Trafikverket genom att ett så kallat korsningsavtal för ledning upprättas. Ansökningsformulär, checklista samt berörda föreskrifter och standarder inom området finns på Trafikverkets hemsida. Om elektriska ledningar ska dras inom ett vägområde krävs också tillstånd av väghållningsmyndigheten enligt väglagen 44 §.

Skyddsområden för luftfarten

Vindkraftverk kan påverka de zoner omkring en flygplats där flygplanen påbörjar sin start- och landningsprocedurer. Lokalisering av vindkraftverk inom den MSA-påverkade ytan behöver samrådas med respektive flygplats. Byggnation över 20 meter ska lokaliseringsbedömas av såväl Luftfartsverket som berörd flygplats. Gällande regler för hindermarkering anges i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av föremål som kan utgöra en fara för luftfarten (TSFS 2010:155)

Avslutningsvis

Trafikverket ska alltid beredas möjlighet att följa och delta i processer kring samrådshandlingar, tillståndsansökningar, miljökonsekvensbeskrivningar och liknande avseende vindbrukslokaliseringar inom Vårgårda kommun.

7. Försvarsmakten, Högkvarteret

Remmene är fortfarande ett militärt skjutfält, men inte längre ett riksintresse för totalförsvarets militära del. Enligt skrivelsen HKV 2010-02-17 med beteckningen 13 920:50775, som Vårgårda kommun erhållit, framgår att Remmene fortfarande är ett skjutfält men inom kategorin "Intresse för totalförsvarets militära del" och ska därmed så långt som möjligt skyddas. Verksamhet bedrivs på fältet framför allt av hemvärnet. Försvarsmakten kan naturligtvis inte acceptera några vindkraftverk på Remmene och område nr 3 bör utgå ur planen i de delar som berör skjutfältet.

Redaktionella ändringar

På sidan 21, andra stycket, bör siffran 50 m ändras till 45 m. Ändringen har skett som en anpassning till den nya luftfartslagstiftningen som kom 2010.

Remmene skjutfält bör redovisas på karta, exempelvis på kartan "Riksintressen och Naturvärden" på sid 20.

Den norra delarna av Vårgårda kommun berörs av stoppområdet för vindkraftverk runt Såtenäs flottiljflygplats. Detta område bör redovisas på karta, exempelvis på "Plankarta" sid 4 tillsammans med MSA-ytorna.

Rubriken bör ändras till riksintressen/intressen för totalförsvarets militära del och Remmen skjutfält bör föras in i texten.

En text om luftfart finns på sid 21. Den är i stort sätt riktig. Runt Såtenäs flottiljflygplats finns både en civil och en militär MSA-yta. På sid 22 står att den är civila är dimensionerade. Det är riktigt avseende ytan men det behöver inte stämma när det gäller högsta höjd för objekt. Om det inom zonen 46 km och 55 km finns ett högt objekt som är högre än de inom 46 km, blir möjlig högsta höjder för objekt högre inom de civila MSA-ytan än inom det militära. I detta fall blir alltså den militära dimensionerade.

Ett förslag från Försvarsmakten är för närvarande ute på remiss till LFV, Transportstyrelsen och Trafikverket. Förslaget innebär att Försvarsmakten nöjer sig med att bevaka den militära MSA-radien 46 km. Beslutet av vad som ska gälla tas under september-oktober månad.

8. Svenska Kraftnät

Inför planering och byggnation vid och i närhet av anläggningar tillhörande stamnätet bör kontakt alltid tas med Svenska Kraftnät.

Vid en eventuell framtida vindkraftsetablering i närheten av Svenska Kraftnäts anläggningar måste vissa säkerhetsavstånd iakttas. Avståndet får inte vara sådant att ett vindkraftverk skulle kunna falla över en kraftledning vid ett haveri. Avstånden måste även vara tillräckliga för säker flygbesiktning

samt tillräckliga mellan kraftledningens jordpunkter och jordpunkter vindkraftsanläggningens uppsamlingsnät.

För att upprätthålla en god flygsäkerhet vid besiktningar rekommenderar Transportstyrelsen att vindkraftverk och master med stam med en totalhöjd lägre än 50 meter placeras minst 100 meter från kraftledning. Är totalhöjden över 50 meter bör vindkraftverk placeras minst 200 meter från kraftledning. För verk med en rotordiameter på 100 meter eller mer bör avståndet mellan torn och ledning vara större än 250 meter.

Svenska Kraftnät vill även påminna om de tekniska krav som omfattar alla vindkraftverk och vindkraftsparker med kapacitet större än 1,5 MW. Dessa krav återfinns i föreskriften SvKFS 2005:2 "Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om driftssäkerhetsteknisk utformning av produktionsanläggningar". För frågor gällande anslutning av vindkraftverk till stamnätet har Svenska kraftnät tagit fram ett vägledande dokument.

Dokumentet finns att hämta på hemsidan.

www.svk.se/Energimarknaden/Vindkraft/. Inför planering och byggnation vid och i närhet av anläggningar tillhörande stamnätet bör kontakt alltid tas med Svenska Kraftnät.

Så länge våra rekommendationer beaktas och planering och projektering sker i samarbete med Svenska Kraftnät, har vi inte invändningar mot aktuellt tillägg till översiktsplan.

9. Energimyndigheten

Sammantaget anser Energimyndigheten att samrådshandlingen i huvudsak är i linje med Regeringens och Energimyndighetens intentioner avseende planering för förnybar energi.

Energimyndigheten anser att samrådshandlingen är välskriven och informativ. Vindbruksplanen behandlar de områden som bör krävas av en handling av detta slag, vilket är grundläggande och av stor betydelse för en väl avvägd lokalisering av vindkraftsanläggningar. Det är positivt att Vårgårda kommun valt att genomföra en tidig dialog med kommuninvånarna för att få en bred förankring för planeringen. Kommunen har även arrangerat studiebesök med tema vindkraft i kommunen och i angränsande kommuner.

Energimyndigheten vill betona vikten av regeringens tydliga uttalanden om att utbyggnaden av vindkraft ska främjas och ges en högre prioritet än tidigare. Mot bakgrund av detta och den nationella planeringsramen på 30 Twh till år 2020 är ökad elproduktion från vindbruk ett nationellt intresse. Syftet med planeringsramen för vindkraft är att synliggöra vindkraftsintresset i den fysiska planeringen och ramen är det nationella anspråket på tillgång till mark- och vattenområden.

Vårgårda kommun har på ett mycket bra sätt strukturerat upp de områden som är lämpliga för vindkraft. I dessa beskrivningar kan det även vara lämpligt att beskriva tänkbar installerad effekt och teoretisk årsproduktion som tillägg.

Redaktionella ändringar

Energimyndigheten vill informera att det finns en vindkartering framtagen 2011. Den har en bättre upplösning och följer topografin på ett bättre sätt jämför med den tidigare karteringen.

På sid 12 i den inledande texten står skrivet att ”I Sverige finns förslag om att 50% av energiförsörjningen ska komma från förnyelsebara källor 2020”. Energimyndigheten vill informera om Sveriges riksdag och regering har bestämt att förnybar energi ska uppgå till minst 50 % av den totala energianvändningen till 2020.

Under rubrik ”säkerhet” sid 17 står det skrivet att ”Ett förslag på generell skyddsavstånd är energimyndighetens 400 m för större vindkraftverk”. Det är en kraftig misstolkning. Energimyndigheten vill betona att Energimyndigheten aldrig har rekommenderat något skyddsavstånd till vindkraftverk av säkerhetsskäl på vare sig 400 m eller något annat värde.

På Nätverket för vindbruks hemsida www.natverketforvindbruk.se finns en publikation ”Vindkraft och säkerhet” som säger att i svensk lagstiftning finns inget generellt säkerhetsavstånd, eller avstånd till exempelvis byggnader, som gäller för var ett vindkraftverk får byggas. Det är den tillståndsgivande myndigheten (länsstyrelse eller kommun) som ansvarar för att bedöma behov av eventuellt säkerhetsavstånd, och om det finns anledning att göra en riskanalys.

10. Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen ser generellt positivt på utvecklingen av förnybara energikällor t.ex. vindkraft. Detta förutsatt att den hänsyn som normalt ska tas vid skogsbruksåtgärder även tas i dessa fall, så att skador så långt som möjligt förhindras på natur- och kulturmiljön och andra allmänna intressen. Information om skyddade områden och andra kända områden med höga natur- och kulturmiljövärden finns på www.skogsstyrelsen.se, Skogens Pärlor (tittskåp) respektive Skogens Källa (nedladdning).

Politiska partier

11. Kristdemokraterna

Synpunkterna tar sin utgångspunkt i det grundläggande temat: Vindkraft-Ja, Visa hänsyn mot närboende och naturmiljön-Ja, också viktigt. Vi anser att ändringsförslaget ligger i helt i linje med de synpunkter som framförs i dokumentet ”Vindkraftverk. Handledning för kommunerna” framtagen av Miljösamverkan för Västra Götaland (Länsstyrelse, Region).

Förslag till ändringar i samrådsförslaget är:

- Att de mycket vindkraftskänsliga östra delarna av område 4 Brevikshult utgår. Vilket motiveras av följande punkter: landskapsanalysen, höga naturvärden, vindkraftskänsliga häckande fåglar, riksintresse för naturvård och Bollebygds ställningstagande på andra sidan kommungränsen för ett likartat område.
- Justering av E20-området. Området bör avgränsas i sydväst längs landsvägen Kärtared-Bälinge. Vitamosse bör utgå helt.
- Riktvärde för skyddsavstånd utökas från 500 till 800 meter. Med hänsyn till att verken blir allt högre och även högre ljudnivåer, för verken.
- En totalhöjd på 200 meter bör användas i landskapsanalys och illustration i synnerhet. Med högre verk blir landskapets tålighet lägre i en landskapsanalys.
- Riktvärde 35 dB(A) bör gälla än 40 dB(A) i ”tysta områden” på landsbygden.
- Att Oryd ska klassas som sammanhållen eller spridd bebyggelse på samma sätt som Lida, Nårunga, Skogsbygden, Rensvist och Fullestad.

Brevikshult

Landskapsanalys

Det östra delen av Brevikshult är i landskapsanalysen markerad som ”relativt låg tålighet” den västra delen bedöms ha en begränsad påverkan från vindkraft. I samrådsredogörelsen har bedömningen gjorts till ”måttlig tålighet” för hela område 4 Brevikshult, varför?

Höga Naturvärden

En fågelinventering gjord av Naturcentrum AB, berör bl.a området väster och norr om Mjöhult. Fågelinventering visar att vindkraft är olämpligt i stora delar av Mjöhult området. Samma fågelinventering visar också att området söder och öster om Flathult är olämpligt för vindkraft på grund av häckande vindkraftskänsliga fågelarter. När det gäller området öster om Tränningen har Västergötlands Ornitologiska Förening i yttrande för samråd för Vindkraftsparken ”Ornungaskogen” pekat på förekomsten av smålom i ett par sjöar. Eftersom Länsstyrelsen rekommenderar ett skyddsavstånd på 1 km för smålom bör därför huvuddelen av området öster om Tränningen utgå även av detta skäl.

Bollebygd kommun

Bollebygd kommun har klassat området Storeskogen-Gantarås som olämpligt för vindkraft på grund av höga natur- kultur- och landskapsvärden. Området angränsar till Brevikshult och har liknade förutsättningar. Den bedömning som Bollebygds kommun gör för området på sin sida kommungräns ger skäl för att minska område 4 Brevikshult eller till och med kunna motivera att hela området förklaras olämpligt för vindkraft.

E20-området

Därför bör den sydvästra delen av området utgå.

Vindhastighet

Den nyare och noggrannare vindkarteringen, som gjordes 2011 av Energimyndigheten, visar att området runt sjön Gasslången och öster om sjön har lägst årsmedelvind i hela kommunen.

Höga Naturvärden

I detta område ingår även den mycket känsliga Vitamossen. Detta framgår tydligt av "Naturinventering på Vitamossen och Kärtaredsmossen i samband med förstärkningsåtgärder på väg 1778 Bälunge-Ön" gjord av Vägverket. Vitamosse bör utgå ur vindbruksområdet.

Vindkraftskänsliga fågelarter, fiskgjuse och storlom, häckar vid Gasslången. Detta bekräftas av en fågelinventering gjort bl.a. 29/5 2012 av Västergötlands Ornitologiska Förening. Länsstyrelsen och Sveriges Ornitologiska Förening rekommenderar ett skyddsavstånd till vindkraft på 1000 meter för dessa arter. Dessutom häckar trana sedan många år vid sjöns Fisklösen i Oryd på gränsen av utpekade förslag. En spelplats för tjäder finns också mitt i den sydvästra delen enligt Naturvårdsföreningen i Alingsås.

12. Folkpartiet Liberalerna-Vårgårda kommun

Vi anser vindkraft kan vara ett värdefullt och miljövänligt komplement till vår bas av elproduktion. Däremot anser vi att det är självklart att utbyggnaden måste ske på ett klokt och ansvarskännande sätt där alla aspekter belyses och diskuteras.

Folkpartiet anser att stycket "Bakgrund" innehåller flera påståenden och uppfattningar som vi ställer oss frågande inför:

- Att vindkraften skulle minska koldioxid utsläppen
- Att kommunen har stora arealer med brukad skog där utrymme för vindkraft kan finnas.
- Att vindkraft utgör en viktig produktionsgren ekonomisk komplement till skogs- och jordbruk bibehållen levande landsbygd.

Vi anser även att bygglov inte bör beviljas innan en politisk diskussion förts och vindbruksplanen antagits.

I första meningen under rubriken "syfte" står: "Syftet med vindbruksplanen är att få fram underlag för en strukturerad utbyggnad av vindkraft i Vårgårda.." Denna mening kan tolkas som kommunen vill få till stånd en sådan utbyggnad, medan vi tycker planens syfte är att ge vägledning inför prövning av vindkraftsärenden (vilket beskrivs på ett bra sätt i fortsättningen av stycke 1.2)

I plantexten står det att ”områden är viktiga att skydda mot åtgärder som kan motverka större vindkraftsetableringar inom området”. Folkpartiet tycker det är fel att ”död hand” läggs över stora områden som kanske aldrig kommer att bebyggas med vindkraftverk.

Under rubriken ”riktlinjer och rekommendationer” anser att försiktighetsprincipen bör råda och mer än 500 meter avstånd till enstaka bostäder bör gälla.

Beträffande de fem områdena som pekas ut som lämpliga för vindkraft har vi valt att studera Brevikshult närmare. Vi anser att sakskälen som anges i Landskapsanalysen talar emot en etablering i detta område. Folkpartiet föreslår att Brevikshult (område 4) ej skall anges som lämpligt område för vindkraft. Vår uppfattning rent generellt är att vindkraftverk (och annan större industri- eller infrastrukturbyggnad) i första hand bör lokaliseras i områden som redan är exploaterade.

Grannkommuner

13. Alingsås kommun

I planförslaget anges fyra områden där vindkraft anses vara lämpligt som gränisar mot Alingsås kommun. För dessa områden är det viktigt att visuellt påverkan mot Alingsås kommun visas på ett tillfredsställande sätt. Det är idag svårt att bedöma hur dessa områden kan påverka Alingsås kommun och det är därför viktigt att vid utbyggnad av vindkraft tydligt illustrera med fotomontage hur verken blir synliga från Alingsås kommun.

För område 4 Brevikshult är det viktigt att visa särskild hänsyn till de naturvärden i området för att miljöpåverkan i följd av vindkraft ska bli så liten som möjligt. Inom området finns fågelarter som ingår i Natura 2000 och som sannolikt kräver särskild hänsyn. Området ingår i ett större opåverkat område som sträcker sig in i Alingsås kommun. Ekologiskt särskilt känsliga områden finns i Tillfällen, Vran samt kring Isasjön. Dessa bedöms inte påverkas av föreslaget område lämpligt för vindkraft.

I övrigt noteras att den analys och de ställningstaganden som lett fram till planförslaget är tydligt redovisade.

Samrådsförslag till Vindbruk-Tematiskt tillägg till översiktsplan 2006 för Vårgårda kommun tillstyrks under förutsättning att ett tillägg görs i planförslaget om att samråd ska ske med grannkommuner vid etablering av vindkraftverk nära kommungränsen.

14. Bollebygds kommun

I samrådshandlingen för Vårgårda kommuns tematiska tillägget till ÖP 2006, vindbruk anges att Bollebygds kommun har **två områden** som är lämpliga för vindbruk vid kommungränsen mot Vårgårda. **Det stämmer inte.** Enligt Bollebygds kommuns tematiska tillägg för vindbruk antaget av kommunfullmäktige 2011-11-24§159, utgörs hela norra delen av Bollebygds kommun norr om länsväg 180 av olämpligt område för vindbruk.

Anledningen till att området bedöms som olämpligt är att det har stora sammanhängande naturvärden, våtmarksområden samt bevarandevärda odlingslandskap. Området bedöms även ha en låg visuell tålighet mot vindkraftverk i den landskapsanalys som genomfördes i samband med det tematiska tillägget. Vidare anges området i översiktsplan, ÖP02, som ett av kommunens opåverkade områden. Dessa värden bedöms inte av Bollebygds kommun som förenliga med vindbruk. I Vårgårdas tematiska tillägg till ÖP 2006, vindbruk bör det klargöras att Bollebygds kommun ställer sig negativt till vindkraftverk i området närmast kommungräns mot Vårgårda kommun. Bollebygds kommun anser att det är av stor vikt att kommunens ställningstagande framkommer korrekt eftersom det innebär att kommunerna inte har en gemensam syn på vilken markanvändning som förespråkas eller vilka värden som ska bevaras i gränsområdet.

I Bollebygds kommuns tematiska tillägg till ÖP02 anges Töllsjö-Slätthult och Älmåsaberget som de mot Vårgårda kommun närmsta lämpliga områden för vindbruk. Töllsjö-Slätthult är beläget på ett avstånd om cirka fyra kilometer från kommungränsen och avskiljs tydligt mot ovan nämnda värden av länsväg 180.

Att Vårgårda tvärt emot Bollebygds kommun anger området närmast kommungränsen som lämpligt för vindkraftsetableringar ses som olyckligt eftersom gränsområdet ses om en sammanhängande enhet som inte bör brytas upp fragmenteras av storskaliga anläggningar som kan utgöra en betydande påverkan på landskapsbilden. **Bollebygds kommun gör bedömning att det finns risk att vindkraftverk i det föreslagna lämpliga området Brevikshult kan inkräkta på områdets helhetsvärden, vad gäller natur, landskapsbild och det upplevda opåverkade.** Om det finns meningsskiljaktigheter om markanvändning finns risk att de värden som Bollebygds kommun vill värna om ändå kan gå förlorade. I Bollebygds kommuns ÖP 2002 anges även att stora opåverkade områden som är av **riksintresse för naturvård eller i övrigt utgör värdefulla naturområden ska skyddas.** Skogsbygden/Västgöta fjällar i norra delen av Bollebygds kommun är ett sådant stort område som delar med Vårgårda och Borås kommun. Området utgör riksintresse för naturvärden och karakteriseras bland annat av stora skogsområden, en del stora våtmarker, och ett rikt fågelliv.

Bollebygds kommun ser att det finns risk att befintliga **bostäder i Bollebygds kommun** kan få överskridande bullernivåer om vindkraftverk placeras nära kommungränsen.

Bollebygd vill slutligen framhålla att det är **angeläget att det finns en gemensam syn** på den förespråkade markanvändning vid kommungräns.

Föreningar, klubbar m.fl.

15. Naturskyddsföreningen Vågård

Föreningen finner att den aktuella samrådshandlingen är väl genomarbetad och belyser de olika aspekterna på ett bra sätt för etablering av vindkraft. Föreningen är positiv till vindkraftverk men betonar vikten av att inverkan på människors livsmiljö minimeras vid etablering av vindkraft. Vi vill också betona vikten av noggranna inventeringar av växt- och djurliv och att hänsyn tas till dessa för att minimera påverkan vid etableringen av vindkraft.

Att de fem presenterade områden för etablering av tre verk eller fler är optimal kan diskuteras. Det framgår ej hur man har funderat kring att exkludera etablering kring redan belastade områden med buller såsom utmed alla större bilvägar och järnvägen i kommunen.

Föreningen har inget att erinra om de föreslagna områdena 1-3 och nummer 5. Däremot nummer 4, som till stor del är Häradsallmännings Brevikshult, vilket också till stora delar är riksintresse för naturvård anser vi vara mycket olämplig för etablering av vindkraftsparker.

Under rubrik 2.2.7 bör det påtalas att om ett verk haverer skall det repareras till full drift eller om skadan anses ej motiverad att återställa, skall verket avvecklas inom rimlig tid.

Kartan på sid 25 bör kompletteras med Vågård kommuns planerade fem områden för att få en bra översikt hur det ligger i förhållande till grannkommunernas planerade områden. På sid 29 bör kartbilden över vindkarteringen redovisa den senaste mätningen.

16. Svältornas fornminnesförening

Sveriges hembygdsförening (SHF) som Svältornas Fornminnesförening tillhör arbetar för att bevara och göra kulturarvet i Sverige tillgängligt. SHF har ingen uttalad policy om vindkraft men en allmän policy för hållbar samhällsutveckling. SHF arbetar för ett ökat skydd för skogen som kulturmiljö. Framförallt är det skogsnäringen som orsakar skador men man kan befara att vindkraftsutbyggnad i skog kan få likartade följder.

Vad gäller avsnitt 4.1.1 Riksintresse för naturvård ser vi det som angeläget att kulturlandskap av riksintresse värnas och anser att gränsen för område 3, föreslaget som lämpligt för vindbruk behöver justeras så detta uppfylls.

Avsnitt 5.1 saknas Ornunga i uppräknningen av sammanhållen bebyggelse.

Plankartan på sid 4 behöver uppdateras så den överensstämmer med föreslagna riktlinjerna. Området ej lämpligt för vindbruk behöver utvidgas öster om Asklanda och Runt Landa kyrka till 1000 meter i enlighet med riktlinjerna.

Kartan över riksintresse för naturvärden sid 20 finns en markering med beteckningen ”Obetydligt påverkade områden”. Denna behöver förtydligas.

I avsnitt L sid 38 används beteckningen Ornungaskogen. Denna skog ligger visserligen i Ornunga socken men området betecknas Stora Svältan. Ornungaskogen ligger i Närunga socken öster om Brevikshults häradsallmänning delvis inom område 4 på plankartan sid 4. Beteckningarna på sid 44 borde överensstämma med de beteckningar som används i texten i avsnitt 5.3.

17. Stiftelsen Ljungås

Ett av hörnarna vid bildandet av Ljungås Naturreservat var att återskapa och bevara en miljö som skall spegla ett 1800-tals skogsbondehemman. Mycket möda har lagt ned för att få husen och ladugården att behålla en sådan prägel. Länsstyrelsen har därefter beviljat Stiftelsens ansökan om byggnadsminnesförklaring beslut 2000-11-29.

Styrelsen för Stiftelsen Ljungås anser att det inte är förenligt med karaktären av detta naturområde att i horisonten se ett antal vindkraftverk i söder och sydöst från gårdstunet. Det är den västra delen av planförslaget område 4 Brevikshult som stör. Därför motsätter sig styrelsen att det etableras en vindkraftspark synligt från gårdstunet i Ljungås.

I övrigt är planen väl genomarbetad och styrelsen har inget, utöver det anförda att erinra mot planen.

18. Föreningen Rädda Tränningen

Föreningen Rädda Tränningen anser att vindkraftsindustrier enbart kan byggas i redan kontaminerade områden. Vindkratsetableringar i t.ex. Brevikshult och Ornungaskogen kommer allvarligt att störa djur och natur. Det är uppenbart att Vårgårda kommun planerar för en massiv industrialisering av tidigare stilla och tysta skogs- och naturområden.

Exempel på stora naturvärden i området är häckande smålom. Det finns även överflygande örnar, falkar, drippsnäppor. Man kan se nattskärar, berguv , törnsångare, mindre hackspett, bivråk, nötkråka. Sårbara eller nästan hotade arter, beroende av en så orörd natur som möjligt. Karaktäristiskt för skogarna är våtmarkerna.

Exempel på kommunens chans- och risktagande är den totala frånvaron av uppgifter om dB(C), lågfrekvent buller samt om ljus olika frekvensområden. I planförslaget saknas också information om den bullerpåverkan flera vindkraftverk tillsammans innebär.

Internationellt syns och hörs krav på att respektavstånd måste vara minst 2-3 kilometer mellan bostäder och de nya stora vindkraftverk som nu planeras och byggs. Vårgårda kommun menar att det ska räcka med 500 meter mellan enstaka bostäder och vindkraftverk och 1000 meter om det gäller tätort eller sammanhängande bebyggelse. Vårgårda kommun förefaller inte vara medveten om det faktum att nu existerande rekommendationer beträffande respektavstånd är relaterade till betydligt mindre vindkraftverk än de som planeras. Siffrorna är absolut inte relevanta! Kommunens bedömningar har resulterat i en planering behäftad med svåra brister.

Fem områden pekas ut som lämpliga för gruppstationer och enstaka vindkraft. Inom dessa områden ska ny bebyggelse undvikas. Ska detta tolkas som att det helt enkelt inte är lämpligt att bo i närheten av vindkraftverk? Att kommunen i grund och botten är fullkomligt medveten om problem som mörkas i vindbruksplanen.

Det är märkligt och svårt att förstå varför landskapsanalysens bedömning angående Skogsbygdens/Brevikshult "låg tålighet" i Vårgårda kommuns planförslag har ändrats till "Måttlig tålighet".

19. Skogsbygdens hembygdsförening

Vi i Skogsbygdens hembygdsförening undrar hur torpet Lafsan kommer påverkas om det blir en vindkraftspark i dess närhet. Kommer vi att kunna nyttja torpet i samma utsträckning som vi gör idag utan att bli störda?

20. MOTVIND-Skogsbygden 2012-07-30

Vi hoppas och vill tro att alla ni, tjänstemän och politiker, som läser detta yttrande läser det förutsättningslöst och visar respekt för dess innehåll. Jag utgår också ifrån att kommunen besvarar de frågor och krav som är ställda. Vi har tyvärr inte tillräckligt med kunskap så vi kan gå på djupet i alla fem områdena utan vi kommer här att främst rikta in oss på område 4 Brevikshult och hoppas att personer med kunskap om övriga områden lämnar in sina synpunkter till kommunen.

Hur motiverar Vårgårda kommun sitt val av område 4 Brevikshult som lämpligt område för vindbruk? Krav: Att Brevikshult utgår som lämpligt vindbruksområde.

Riksintresse, Myrskydd, Tyst område

Området består av flera våtmarker och ingår i riksintresse för naturvård? Hur kan Vårgårda kommun först skriva att riksintresseområden ska skyddas från större etablering för att sedan en mening senare skriva att det kan ske en etablering i riksintresseområden om det sker med stor varsamhet och med hänsyn till specifika värden? Hur kan kommunen säkerställa att riksintresset inte skadas?

Dessutom berörs det av myrskyddskomplex 1009668 Västgöta fjällar vilket inte beskrivs i planen. Varför gör ni inte det?

I kommunens lokala miljömål har man satt upp som övergripande mål för Vårgårda att värdefulla våtmarker ska bevaras. Som delmål har kommunen satt upp i ÖP2006 att våtmarker i Vårgårda kommun som i Länsstyrelsens inventering 1993 utpekade som objekt med särskilt högt naturvärde (klass I) och högt naturvärde (klass II) ska skyddas från exploatering och negativ påverkan. Även de nationella miljömålen säger att värdefulla våtmarker ska bevaras för framtiden och att dess ekologiska vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas. Hur är detta förenligt med vindkraftsutbyggnad.

Länsstyrelsen har pekat ut Brevikshult som "tyst område" hur är det förenligt med vindkraftutbyggnad i området?

Landskapsbild och Karaktär

Enligt landskapsanalysen utförd av Rådhusets Arkitekter AB har hela Vårgårda kommun delats in i 13 områden (A-M). I ett av områdena Brevikshult innebär en vindkraftsetablering stor påverkan på större delen av området som är känsligt för moderna och storskaliga inslag som vindkraftverk som förändrar områdets vildmarkskaraktär. Dock beskrivs det finns möjlighet till vindkraftverk till den västra delen av Brevikshult eftersom terrängen och skogen där kan vara avskärmande vilket innebär en begränsad påverkan på detta område. På vilka grunder drar kommunen en annan slutsats än Rådhusets Arkitekter AB när kommunen pekar ut hela Brevikshult och skriver att området har måttligt tålighet när större delen enligt landskapsanalysen har låg tålighet ?

Enligt miljöbalken ska större mark- och vattenområden som inte alls, eller endast obetydligt, är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljö, så lång det är möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdenas karaktär.

Natur, växt- och djurliv

Våtmarkerna har en stor betydelse för den biologiska mångfalden .Vilken hänsyn har Vårgårda kommun tagit till naturvärden, ekologin, markavvattnning?

Naturvårdsverket arbetar med ett forskningsprojekt inom fåglar och vindkraft i skogsmiljö. Kommer Vårgårda kommun invänta resultat från denna studie innan planen godkänns?

Hur kommer kablarna från vindkraftverken att påverka naturmiljön?

Friluftsliv och rekreation

Många av oss har en dröm om att kunna bo och verka på landet i en tyst miljö och med ett rikt djurliv, härliga bär- och svampmarker, rekreation i skog och mark m.m som närmaste granne. Nu hotas våra fina miljöer av denna vindkraftsexplosion som drabbar oss som redan bo här och givetvis är det förhållandevis få som vill bosätta sig eller i närheten av ett industriområde med buller, skuggningar och en avvikande landskapsbild som en granne. På vilket sätt kommer kommunen att blir en attraktivare kommun med sina nu fem utpekade vindkraftsområden för människor som vill bo på landet? Hur kan vindkraft förenas med intresse för friluftsliv?

Avstånd och höjd

I vindbruksplanen skriver kommunen att ett minimiavstånd mellan enstaka bostäder och vindkraftverk är 500 meter (respektavstånd). Hur resonerar kommunen kring denna siffran när den snabba utvecklingen som sker idag har lett till allt högre vindkraftverk? Kan kommunen garantera kommuninvånarnas hälsa med 500 m avstånd? Vi kräver minst 6x vindkraftverkets totalhöjd mellan verk och bostad. Vi undrar varifrån kommunen tagit uppgiften att ett vanligt vindkraftverk i dagsläget har en totalhöjd på upp till 150 meter? Vi kräver att kommunen bestämmer en maxhöjd på verken i vindbruksplanen.

Riskzon

Det kommer finnas en risk för att delar från vindkraftverket slungas i våg men också att det vintertid slungas iväg is. Vem beräknar storleken på riskzonen och vem är skyldig att informera de människor som besöker platsen om vart riskzonen går? Kommer området att hägnas in?

Ljud och Ljus

Vårgårda kommun skriver att vindkraftverk skall placeras på sådant avstånd till bostäder att bullervärdet 40 dB(A) på hävdad tomtplats inte överskrids. Har Vårgårda kommun själva gjort någon efterforskning när man skriver att 49 dB(A) inte får överskridas vid bostad vad gäller ljudets påverkan på människan? Varför skriver inte kommunen något om lågfrekvent ljud? Krav: Att vindkraftsprojektörer tillämpar en säkerhetsfaktor på 1dB(A) utöver garanterad källstyrka vid beräkning av bullerimmissioner samt högst 35 dB(A) i områden med lågt bakgrundsljud.

Varför skriver kommunen endast att den faktiska skuggtiden inte bör överstiga 8 timmar per år och 30 minuter per dag och inte att den teoretiska skuggtiden för störningskänslig bebyggelse inte bör överstiga 30 timmar per år?

Miljökonsekvensbeskrivning

Under rubrik "Naturmiljö" i miljökonsekvensbeskrivningen skriver Vårgårda kommun att hela Brevikshult ligger i anslutning till område med höga naturvärden. Detta är fel! Det ligger i ett område med höga naturvärden.

Under rubrik "Konsekvenser för djurliv, fåglar, fladdermöss skriver Vårgårda kommun att vindkraftsetablering inom föreslagna områden bedöms, utifrån kända fakta om fågellivet, som helhet inte medföra någon stor påverkan för fågellivet. Vad har kommunen tagit denna "idag kända fakta" ifrån? Redovisa referenser. Varför tar inte kommunen upp miljömålet "Giftfri miljö" om man ser till en livscykelanalys finns det kopplingar med läckage av skadliga metaller från brytningens slagghögar och utsläpp i samband med tillverkningen av verken.

Allmänt

Varifrån har Vårgårda kommun fått uppgift att Bollebygds kommun är positiva till vindkraft utmed kommungränsen till Vårgårda kommun som man hävdar i vindbruksplanen. Själva skriver Bollebygds kommun i sitt tematiska tillägg till ÖP02 att vindbruk är olämplig i norra delen av kommunen mellan länsväg 180 och kommungränsen till Vårgårda. Anledning till att området bedöms som olämpligt är att det har stora sammanhängande naturvärden, våtmarksområden samt bevarandevärda odlingslandskap. Vidare har området angetts som ett av kommunens tre opåverkade och tysta områden. Dessa värden har inte bedömts förenliga med vindbruk.

Vårgårda skriver att man har valt en planeringsprocess som drivits med en bred demokratisk förankring. Bland annat så har kommunen använt arbetsmaterialet från gjorda dialogmöten som underlag vid framtagandet av vindbruksplanen. Här behöver kommunen visa hur man har använt detta material i framtagandet av vindbruksplanen och vart i planen det finns stöd för detta. Åtta möten genomfördes och totalt bildades tjugo grupper under dessa åtta möten av dessa grupper var det sex grupper som var positiva till vindkraft, mindre än en tredjedel, hur ser kommunen på det?

PRIVATPERSONER

21. Jörgen och Lillian L. 2012-05-24

Vill protestera att det skall byggas vindkraftverk så nära oss. Har flyttat ut till Näs för att få lugn och ro och slippa onödiga ljud och massa extra trafik. Hoppas att ni kan finna andra lämpligare platser för era vindkraftverk.

22. 38 påskrifter, Brevikshult mellan datumen 2012-06-19 och 2012-07-31

Vi är mycket oroliga för att närmiljön i område nummer 4 "Brevikshult" allvarligt kommer att ta skada genom de ingrepp som man kommer att göra i naturen om man bygger nya vägar, fundament etc. Vi är också orolig över störningar i form av ljud, ljus och skuggor som dessa verk genererar.

Vi vet att föreningen ”MOTVIND Skogsbygden” har avgett ett mera utförligt yttrande och vi delar fullständigt de värderingar och yrkanden som föreningen uttalat i detta yttrande.

23. 44 påskrifter Oryd 2012-07-18 samt 43 påskrifter Kärtared 2012-07-18

Vill att Oryd och Kärtared skall klassificeras som sammanhållen eller spridd bebyggelse. Lind och Närke ingår på sid 26 bland de orter som räknas som sammanhållen bebyggelse. Om man ser på bebyggelsens storlek i Lida och Närke, så finner man att här ligger ca 20 villor/hur/gårdar inom en radie på ca 500 meter. Skogsbygden ingår på sid 26 bland de orter som räknas som spridd bebyggelse. Även i Skogsbygden finner man inom en radie på 500 meter ca 20 villor/hus/gårdar. Vi som har undertecknat denna skrivelse anser att Oryd och Kärtared skall klassificeras som en sammanhållen eller alternativt spridd bebyggelse på samma sätt som exempelvis Lida, Närke och Skogsbygden. Detta innebär att samma skyddsavstånd skall gälla för Oryd som för andra orter med sammanhållen/spridd bebyggelse.

24. Rolf E. m.fl. 2012-07-23

Vi vet att föreningen ”MOTVIND Skogsbygden” har avgett ett mera utförligt yttrande och vi delar fullständigt de värderingar och yrkanden som föreningen uttalat i detta yttrande.

Våra synpunkter är följande: Med vetskap om vad man kommit fram till i gjord landskapsanalys så kräver vi

- att områden som i landskapsanalysen bedöms ha en relativt låg tålighet för vindbruk inte pekas ut som lämpligt område för vindbruk av Vårgårda kommun. Det man i landskapsanalysen har kommit fram till är att i den västra delen av området är grupper av vindkraftverk möjliga eftersom terrängen och skogen kan vara avskärmande.
- För att skydda våtmarkerna ska det område som Vårgårda kommun föreslår som lämpligt för vindbruk i sin vindbruksplan inte ligga ens i närheten av dessa våtmarker för att bl.a. garantera hydrologin i området.
- Att hela myrskyddskomplexet 1009668, Västgöta fjällar tas bort som ett lämpligt område och klassas som ”ej lämpligt för vindbruk”.
- Att hela riksintresseområdet (Riksintresse för Naturvård), NRO14139 Skogsbygden, tas bort som ett lämpligt område för vindbruk i Vårgårda kommun och istället klassar området som ”ej lämpligt för vindbruk” i sin vindbruksplan.
- Att Vårgårda kommun tar hänsyn till de områden som idag klassas som tysta områden av Länsstyrelsen i sitt fortsatta arbete med vindbruksområden så att dessa områden även i framtiden klassas som tysta.

- Att Vårgårda kommun tar fram aktuell fakta om fågellivet i alla de utpekade områden och därefter gör upp nya områden där hänsyn har tagits till fågellivet. Fågelfaunan i Brevikshultsområdet har inventerats av Naturcentrum AB. Området har höga värden enligt bifogad karta.
- Att kommunen kan garantera oss som boende kommer att kunna bo kvar utan att ta skada av eventuella vindkraftverken.
- Att Vårgårda kommun i sin vindbruksplan skriver in ett respektavstånd från verk till närmsta fastighet där kommunen med alla säkerhet kan garantera att inte någon människa tar skada av varken ljud eller skygga från vindkraftverken.
- Att Vårgårda kommun ställer krav på att alla vindkraftsprojektörer som vill projektera i skoglig miljö i kommunen använder sig av den markråhetslängd som anpassad för den miljö man ska projektera i.
- Att Vårgårda kommun ställer krav på att vindkraftsprojektörerna lämnar ut ALL data som krävs för att göra ljud- och skuggberäkningar. Det gör dem inte idag. Detta ska skrivas in i vindbruksplanen under en egen rubrik.

Sammanfattning av kraven blir att att den västra delen av område 4 Brevikshult finns det möjlighet att uppföra 1-2 verk, se bifogad karta. Dock har ingen hänsyn tagits till respektavstånd från vindkraftverk till närmaste fastighet i detta krav utan enbart till naturmiljön och fågelfaunan.

25. Två fastighetsägare i Skogsbygden 2012-07-25

Vi motsätter os bestämt av byggandet av Eolus vindparker på grund av hälsa, trygghet och välbefinnande. Vi har flyttat från storstans tempo till Skogsbygdens stillhet och lugn. De av Eolus planerade vindkraftverk motsvarar var för sig ett 60- våningshus på höjden och tillika ett 30- våningshus på bredden. Med Eolus planer förvandlas sköna naturområden till bullrande industriområden.

26. Peter och Magdalena E. 2012-07-25

Beskriver och hänvisar till följande krav, se nedan. För övrigt hänvisar de till frågor och krav som beskrivs i yttrandet från föreningen MOTVIND-Skogsbygden

Krav

- Att Vårgårda kommun i sin vindbruksplan stryker stycket under rubriken "Bakgrund" där vindkraften anges som en ren energikälla som minskar koldioxidutsläpp.
- Att Vårgårda kommun i sin vindbruksplan anger ett respektavstånd mellan bostad och vindkraftverk som baseras på vindkraftverkets totalhöjd. Detta avstånd ska vara 6x vindkraftverkets totalhöjd.

- Att kommunen tar reda på fakta kring buller, ljudets egenskaper samt i sin vindbruksplan kräver att vindkraftsprojektörer öppet redovisar samtliga sina beräkningar avseende ljud- och skugginverkan på omgivningen.
- Att kommunen i sin vindbruksplan beaktar och belyser områden klassade som Tyst område och /eller områden med lågt bakgrundsljud och ej föreslår sådana områden som lämpade för vindbruk.
- Att kommunen på största allvar beaktar effekter av lågfrekventa buller. Detta är ett ämne som frekvent undviks av vindkraftsprojektörer. Vårgårda kommun bör invänta fortsatta forskningsresultat och erfarenheter kring detta fenomen och därmed anta en försiktighetsprincip kring vindkraftsetablering.
- Att Vårgårda kommun avseende på den fakta som beskrivits i vår skrivelse styrker område 4 Brevikshult.

27. Åsa och Lennart C. 2012-07-25

Marie och Jan L 2012-07-31

Vi är mycket oroliga att boendemiljön kommer påverkas mycket negativt av en etablering i Brevikshult. Vi är oroliga för störningar i form av ljud, ljus och skuggor som dessa verk genererar samt ingrepp i naturen när man bygger vägar, fundament etc. 40dB(A) i ett för övrigt tyst område blir en kraftig störning. Ljudkaraktären med pulserande ljud blir mycket genomträngande och kommer ständigt finnas närvarande.

Vi vet att föreningen MOTVIND-Skogsbygden har avgett ett mera utförligt yttrande, och vi delar fullständigt de värderingar och yrkanden som föreningen uttalat i detta yttrande.

28. Ingela O. 2012-07-26

Jag anser inte att området Brevikshult i vindbruksplanen kan anses vara lämpligt utifrån den bedömning som finns beskriven i planen. Större delen ingår i riksintresse för naturvård och det berörs av fågelarter som ingår i Natura 2000. Området ligger i ett storskaligt skogslandskap med flera mindre sjöar och mycket våtmarksområden med höga naturvärden. I området där det finns stora öppna våtmarker innebär en vindkraftsutbyggnad en stor påverkan på landskapsbilden. Jag anser att kommunen bör placera vindkraftverk på områden som har större tålighet för en exploatering.

29. 103 påskrifter närboende i Skogsbygden 2012-07-31

Vi som är närboende till den projekterade vindkraftsanläggningen på Västra delen av Brevikshult område 4 vill gärna dela med oss hur vi upplever att eventuellt få 13 stycken 180-meter vindkraftverk som närmaste grannar. Vi har valt att bo i ett område med vacker natur med höga naturvärden, en

avstressande tyst miljö med goda möjligheter till rekreation, närhet till jakt, fiske och bärplockning m. fl. Naturnära aktiviteter och upplevelser. Dessa faktorer påverkar värdet av vår livskvalité, värdet på våra fastigheter och möjligheten till inkomst utifrån dessa förutsättningar. Det borde gå att hitta andra platser, som inte påverkar boende och natur på ett lika dramatiskt sätt.

Vid ett eventuellt uppförande av en vindkraftsanläggning av denna dimension kommer man att behöva bygga vägar och stora vändplatser, skapa bergtäkter, dika ur mossar och kära mängder av transporter för att överhuvudtaget få verken på plats. Detta är ett jätteingrepp på naturområdet i sig, och under byggnationen kommer givetvis bullernivån stiga rejält och våra möjligheter att nyttja området för friluftsliv, skogsbruk, jakt och fiske m.m. att begränsas till stor del.

Vindkraftverken skapar ett spektra av både låg- och högfrekventa ljud. Det lågfrekventa ljudet uppfattas inte lika lätt som det högfrekventa ljudet och det är inte helt utrett hur det påverkar vår hälsa rent fysiskt. Dom nya verk som uppförs idag har en högre andel lågfrekvent ljud än dom äldre varianterna. Det svischande ljus, som många av oss kommer att höra dagligen är svart att vänja sig vid enligt forskarna och uppfattas ännu tydligare i tysta miljöer. Gränsen går idag vid 40 dB(A) och ljudet fördubblas rent fysiskt om man lägger till ytterligare ett verk fast mänskliga örat uppfattar det som ytterligare 3 dB(A). Lägger vi då till 13 verk och $10+3+3$.etc är vi snart uppe i närmare 80 dB(A).

Ytterligare olägenheter för oss närboende kommer att blir skuggningar och ljusstörningar.

Vi hoppas att få behålla tystnaden, artrikedomen inom både flora och fauna samt en härlig grannsämja i bygden.

Förutom miljöförstöringen känns det som vi kommer få ta en rejäl ekonomisk smäll i och med en eventuell vindkraftsetablering. Det kommer bli svårt att sälja fastigheter. Familjer som belånat sina fastigheter högt riskerar en värdeminskning i bankens ögon och kan hamna i en situation där banken kan kräva återbetalning av lån eftersom säkerheten i fastigheten sänkts. Småskaliga företagsamheten inom turist- och bygd nära verksamheter begränsas starkt eftersom naturupplevelsen går om intet.

Vi hoppas att Vårgårda kommun och Länsstyrelsen ser fördelarna med att varsamt hantera denna unika miljö, som istället kan bidra till att fler bosätter sig i den goda kommunen, som tar hänsyn till både miljö och medborgare.

Övriga

30. Fyrstads flygplats (Trollhättan-Vänersborg)

Vindbruksplanen ger tydlig och bra information om flygets påverkan på vindkraftsprojektering. Trollhättan-Vänersborgs flygplats MSA-ytor täcker hela kommunen och har de senaste åren höjts för att underlätta vindkraftsetableringar. Informationen och bilderna på sid 23 och sid 4 bör uppdateras med de nya värdena.

31. Göteborg Landvetter Airport

Samrådshandlingen redovisar på ett bra sätt de olika MSA-ytor som finns för Göteborg Landvetter Airport, Göteborg City Airport, Trollhättan-Vänersborgs flygplats och Såtenäs flygflottilj samt skyddsområde för väderradar i Vara. Swedavia har i dagsläget inga ytterligare synpunkter på det tematiska tillägget utan ber att få återkomma då det finns mer konkreta planer på etablering av individuella vinkraftsparker.

32. Eolus Vind AB

Eolus Vind AB ser positivt på att Vårgårda kommun tar fram en plan för vindkraft i kommunen. Ur ett projekteringsperspektiv är en avgörande förutsättning för etablering av vindkraft vindens energiinnehåll på platsen. Vindens energiinnehåll är kopplat till vindens hastighet i kubik (vindhastigheten upphöjt till 3). Detta betyder att en plats med en medelvind på 7 m/s innehåller 25% större energiinnehåll än en plats där medelvinden är 6,5 m/s. Eftersom goda vindlägen i regel sammanfaller med öppna slättlandskap och skoglandskapets höjdpunkter ligger det i vindkraftens natur att verken kommer vara synliga på långa avstånd.

Områdesspecifika synpunkter

Område nummer 4 i vindbruksplanen. Brevikshult

Området är ett mycket bra område för vindkraftsetablering av flera anledningar:

- Vindtillgången bedöms som god.
- Området består till stora delar av produktionsskog och skogsbruk som lätt kan anpassas och integreras med vindbruk.
- Det finns relativt få bostäder i anslutning till området och avstånden till dessa är tillräckligt stora utan att överskrida Boverkets och Naturvårdsverkets riktlinjer.
- Då vare sig vägar eller verksplatser etableras i våtmarker kommer dessa inte att påverkas.
- Området används endast i mindre omfattning till friluftsliv.
- Finns få motstående intressen vad gäller natur- och kulturvärden

Våtmarker undviks vid etablering av vindkraft och rätt byggteknik av vägar säkerställer att hydrologin inte påverkas. Landskapsbilden kommer främst påverkas norr om området. De platser i söder om området där verk blir synliga är i regel från mossar och stränder som är svårtillgängliga och glest besökta. Med god hänsyn till djur och naturliv samt med bra genomförda inventeringar kan även påverkan på djur och natur minimeras.

Område J Asklanda Ornunga och delar av Ornungaskogen.

Vi arbetar även med ett projekt på 4 vindkraftverk i område J och i Ornungaskogen. Vi kan inte klart utläsa varför detta område är borttaget ur plankartan men troligen är det 1000 m gräns till vägar som är argument.

Som projektör anser vi detta projekt vara lämpligt av följande orsaker:

- Vindtillgången bedöms som god.
- Området består av produktionsskog och skogsbruk som lätt kan anpassas och integreras med vindbruk.
- Det finns relativt få bostäder i nära anslutning till området och avstånden till dessa är tillräckligt stora för att etablera vindkraft utan att överskrida några riktlinjer från Naturvårdsverket eller Boverket.
- Infrastrukturmässigt finns förutsättningar att ansluta vindkraftverken till vägar och elnät med rimliga kostnader.
- Området används endast i mindre omfattning till friluftsliv.
- Finns inga eller få motstående intressen vad gäller naturvärden.
- Fotomontage som gjorts visar också att etableringen har en begränsad påverkan på landskapsbilden.

Vi anser sammanfattningsvis att detta område har goda förutsättningar för en vindkraftsetablering och anser därför att området bör vara med som föreslaget område i plankartan.

Allmänna synpunkter:

- Plankartan som finns på sidan 4 och förklaringen till kartan på sid 23 bygger troligen på felaktiga uppgifter. MSA ytan för Göteborg City Airport som beskrivs som restriktion begränsar enligt vår kännedom bygghöjden till 457 m.ö.h och inte 280 som anges.
- I de generella riktlinjerna på sid 5 föreslås att naturvårdsverkets riktvärde för buller från vindkraftverk vid bostad ska innehas på hävdad tomtmark. Praxis vid betraktande av vindkraftsbuller är att riktvärdet ska innehas vid bostaden vilket även anges av naturvårdsverket.
- Skyddsavstånd som föreslås till vägar, järnvägar och kraftledningar som föreslås anser vi inte är en kommunal planfråga utan ska hanteras i samrådsprocess med trafikverk och kraftbolag.
- I område ej lämpligt för vindbruk på sid 10 anges att det ej är lämpligt med vindkraftverk inom ett avstånd från 1000 m från större vägar. Motivet är att dessa områden är avsedda för samhällsutveckling. Som projektörsbolag kan vi uppfatta denna formulär som att vi arbetar i en näringsgren som inte innefattas i samhällsutvecklingen.

- Punkt 3.3.3 som behandlar ljus och reflexer bör omarbetas då den innehåller en del felaktigheter. Bland annat är verk över 150 m aldrig markerade med rött ljus.
- Punkt 3.3.6 Så vitt vi vet har Energimyndigheten aldrig föreslagit skyddsavstånd till vindkraftverk med hänvisning till skydd för olyckor.

Urvalskriterier i analysen

vid urvalet av lämpliga områden förefaller det som 1000 meter till vägar med bebyggelsetryck har haft en avgörande betydelse. Som nämnt tidigare anser vi att detta urvalskriterium är bristfälligt. Vad som definieras som bebyggelsetryck behöver förtydligas. Uttrycket känns högst godtyckligt. Ur ett markägarperspektiv bör denna definition uppfattas som provocerade om den inte definieras eftersom den i praktiken begränsar markägares möjlighet att bedriva vindbruk på fastigheten.

KULTURPLAN FÖR BORÅSREGIONEN SJUHÄRADS KOMMUNALFÖRBUND 2013-2015

REMISSVERSION

Innehåll

Inledning	2
Sjuhärads Profil	3
Strategi	4
Mål	4
Plan för kulturutveckling	6
Generella perspektiv	6
Långsiktiga mål	8
Kortsiktiga mål	10
Kreativt Kluster	11
Sammanfattning	13

Bilaga 1: Institutionerna

Bilaga 2: Utvecklingsområden

Bilaga 3: Inventering av kulturen i Sjuhärad

Framsidesbilden: Ett alster från en av de kreativa grupperna under en konferens om kulturplanen med kulturchefsnätverket

Övriga bilder från projekt Entré, foto Victoria Klaiber.

Kulturplan för Sjuhärads kommunalförbund

Sjuhärads kommunalförbund och nätverket av kulturchefer och -ansvariga i de åtta sjuhäradskommunerna har arbetat tillsammans för att formulera en kulturplan som skall fungera som vägledande dokument för kultursatsningarna i Sjuhärad de kommande tre åren. Kulturplanen bygger på våra resurser och förutsättningar och tar tillvara erfarenheter av kulturprojekt som bedrivits.

Kulturplanen förhåller sig till de politiska styrdokumenterna och till Regionens kulturstrategi¹. Den är skriven med tanke på att den också skall kunna vara ett underlag för samtal med regionens Kulturnämnd och Kultur i Väst för framtida satsningar och utvecklingsprojekt.

Inför arbetet med planen gjordes en inventering av kulturen i Sjuhärad som medföljer som bilaga. Denna ger en bild av de resurser och den infrastruktur som finns för kulturen i delregionen.

¹ Vision Västra Götaland – Det goda livet <http://www.vgregion.se/sv/Vastra-Gotalandsregionen/startsida/Om-Vastra-Gotalandsregionen/-Vastra-Gotaland/Vision-Vastra-Gotaland/>

En mötesplats i världen – Västra Götalands kulturstrategi
<http://www.vgregion.se/sv/Vastra-Gotalandsregionen/startsida/Kultur/>

Sjuhärads profil

Sjuhäradsbygden är en benämning på södra Västergötland, myntad av geografen Sten De Geer 1919. Sjuhäradsbygden omfattar Gäsene, Ås, Vedens, Bollebygds, Marks, Kinds och Redvägs härader samt städerna Borås och Ulricehamn.

Sjuhäradsbygden skiljer sig geografiskt från övriga Västra Götaland genom sin skogsbevuxna, kuperade och magra mark. Utanför Borås är Sjuhärad relativt glest befolkat. Området har varit en gränsbygd mot det danska Halland. Utbildnings- och lönenivåerna är låga och invandringen hög sett i ett nationellt perspektiv. Kyrkligheten är hög i Sjuhärad och det finns ett stort antal hembygdsföreningar. Medieutlåningen per capita är hög och biblioteken har därför en viktig roll. I kulturlandskapet är stenbroar och kvarnar ett typiskt drag.

Sjuhärad har i hög grad hållits samman genom vattendragen. På grund av de naturliga förutsättningarna har hemslöjd och hantverk varit framträdande. Textila näringar har en lång tradition och den sura marken anses vara gynnsam för växtfärgning. Småföretagande och entreprenörsanda är viktiga drivkrafter och en lång tradition av kringresande försäljare, knallar, har lagt grunden till ett näringsliv med företaganda och affärsbegåvning. Med detta förknippas kreativitet, handlingskraft och en förmåga till anpassning efter omständigheterna.

De norra kommunerna, Vårgårda och Herrljunga, har en gränsroll, men i övrigt är Sjuhärad en delregion med en naturlig samhörighet.

Civilsamhället är en stark kraft i sjuhäradskommunerna. Många byalag, bygdegårdsföreningar, hembygdsföreningar och andra föreningar vårdar en historia och utgör en stark kreativ faktor i lokalsamhällena med stor kulturell potential.

Strategi

Kulturplanen för Sjuhärad ska fungera som det vägledande styrdokumentet för kultursatsningar i Sjuhärad 2013-2015. Vårt långsiktiga mål är att Sjuhärad ska verka som ett kreativt kluster där kulturarbetare, föreningar, företag, skolor, akademi och offentliga sektorn verkar i nära samarbete. Ambitionen är att skapa en dynamisk, tillåtande och inkluderande miljö. Ett sammanhang för de ovanliga och nyskapande företeelserna.

Parter

Kulturchefsnätverket i Sjuhärad och Direktionen för Sjuhärads kommunalförbund.

Vision

Sjuhärads kommuner fungerar och upplevs som ett kreativt kluster för kultur.

Syfte

Att fördjupa samarbetet mellan Sjuhärads kommuner för att skapa en långsiktig och hållbar utveckling av kulturen i området med tydligt fokus på prosumenten².

Mål

- *Kultur är ett horisontellt perspektiv som genomsyrar all kommunal verksamhet*
- *Invånarna i området är medskapare i kulturutbudet – prosumenter*
- *Sjuhärad profileras som ett kreativt kulturområde med ett brett och nyskapande utbud.*

Mätbara mål

Sjuhärad ska tydligt profileras som ett kreativt kulturområde med ett brett och nyskapande utbud. De mål som ska uppnås inom tre år är;

Kultur ska ses ur ett horisontellt perspektiv som genomsyrar all kommunal verksamhet och därför ska varje kommun ha en person som representant för kulturen i samhällsplaneringen.

Invånarna i området är medskapare i kulturutbudet – prosumenter. Första steget är att det ska finnas en kulturgaranti i alla skolor, dvs. varje barn ska varje år erbjudas upplevelser ur ett brett spektrum av olika konstnärliga uttryck.

Dessutom ska nätverket Kultur Sjuhärad årligen ta fram en handlingsplan där årets gemensamma kultursatsningar formuleras med konkreta insatser samt att nätverket också ansvarar för att kulturplanen löpande följs upp. Uppföljning av kulturplanen ska redovisas till Direktionen för Sjuhärads kommunalförbund.

Åtgärder

Nätverket Kultur Sjuhärad tar årligen fram en handlingsplan där årets gemensamt styrda åtgärder följs

arbetet för
a förslag på
och för-
planer tas
d med kul-

² Ordet prosument är en sammansättning av producent och konsument, och syftar till de nya kulturkonsumtionsmönstren i vilka skapande och upplevelse av konstnärliga uttryck flyter samman (se även s. 6).

Plan för kulturutveckling

Kulturcheferna och kommunalförbundets processledare vill förena sina krafter och fördjupa samarbetet för att skapa en långsiktig och uthållig utveckling och växt av kulturen i Sjuhärad. På det övergripande planet behöver vi arbeta med generella perspektiv och med långsiktiga och kortsiktiga mål.

Generella perspektiv

Strategiskt uppdrag

Det behövs ett tydligt gemensamt strategiskt uppdrag, som bygger på denna kulturplan och som är förankrat på kommunal nivå, för arbetet med kulturen. Både på en kommunal och en delregional nivå skulle tydliga uppdrag ge större stabilitet och långsiktighet. Ett problem med projektorienteringen i kulturen är att mycket kraft läggs på nystart och omstart av projekt. Det skulle vara befrämjande för utvecklingen att arbeta mera långsiktigt och tematiskt med olika områden (se t.ex. projekt Entré nedan). Vi vill därför flytta fokus från projekt till process. För detta krävs ett nytt sätt att arbeta som främjar kontinuitet och uthållighet. Detta ställer nya krav på verksamheterna och ett förslag är därför att inrätta en särskild funktion som har ansvar för de övergripande och långsiktiga målen (se Kreativt Kluster nedan).

Från projekt till process

Prosumentsperspektivet

Den nya konsten utvecklas under helt andra förutsättningar än bara för ett par decennier sedan. Informationsteknologi, globalisering och förändrade attityder till traditionella värderingar gör att kulturen allt mer växer nerifrån, och gränsoverskridande med avseende på genre- konst- och kunskapsområdesgränser. Det individuella deltagandet i kulturaktiviteter ökar. Man är inte längre enbart mottagare, det egna skapandet och deltagandet i kulturella aktiviteter, spontant eller organiserat, ökar. Den nya kulturaktören är med andra ord inte endera producent eller konsument, utan prosument, dvs. samtidigt skapare och mottagare av kultur. Denna nya aktör söker kunskap på egna vägar och kommunicerar och skaffar sig erfarenheter i nätverk som byggs snabbt och ständigt förändras. Vi vill främja denna förändring och skapa goda förutsättningar för den nya kulturaktören att utvecklas i Sjuhärad. Detta innebär nya krav på vårt sätt att arbeta: ständig omvärldsbevakning, större flexibilitet och bättre förmåga till anpassning krävs.

Nytt och oväntat

För att det nya och oväntade skall få plats behöver vi utveckla en tillåtande och inkluderande miljö. Trösklar som kan hindra aktörer och kulturkonsumenter behöver sänkas och vi behöver förankra prosumentsperspektivet. Samtidigt som vi tar tillvara Sjuhärads traditionella förtjänster behöver vi ett större nationellt och internationellt perspektiv. Utveckling och kreativitet behöver stimulans från andra miljöer och möjlighet att visa och få reaktioner på våra egna satsningar.

Rörlighet

Det finns en rigiditet i strukturerna för kulturen och åtgärder på flera områden behövs för att skapa större flexibilitet. Det är viktigt att skapa möjligheter för oväntade uttryck, och gärna på oväntade arenor. Uttryck som man förknippar med en viss scen, t.ex. musik eller teater, kan placeras i andra sammanhang där en annan publik rör sig, t.ex. museer. Ny teknik bör utnyttjas för att skapa rörlighet och nya mötesplatser. Vi bör också bli mera öppna för att anställa flera nytänkare och konstnärssjälar i administrationen. Särskilt bör nysvenskars erfarenheter från sina traditionella kulturer beredas plats. Möjligheten att använda tjänster av katalysatorer och curatorer bör tas tillvara.

Över gränser

De kommungränsöverskridande nätverken bör utvecklas och stärkas, och vi tror att en form för detta är Kreativt Kluster som beskrivs på annan plats. Bättre samordning av aktiviteter i olika kommuner bör eftersträvas. I många fall kan samordningen utvecklas till samarbete eller sammanläggning, så att man gemensamt tar ansvar för större satsningar.

En metod som bör provas är skuggning. Personal från en organisation går bredvid i en annan organisation för att lära sig nya sätt att arbeta. Detta borde också genomföras med nationella och internationella utbyten. Utbyten kan ingå i uppdrag eller ske efter tematiska riktlinjer. Tydliga mål för detta bör sättas upp. Generellt behöver vi bli bättre på att bevaka omvärlden, såväl nationellt som internationellt.

Ett bra exempel på gränsöverskridande samarbeten är Entré – Biblioteket som kulturarena³. Entré kan bilda mönster för framtida satsningar över kommungränserna. Projektet har haft ett tydligt mandat och fokus på medborgaren som prosument. Det har inneburit ett fördjupat samarbete och skapat en tydlig förändring i kulturutbudet. De nya arrangörerna som genom detta tillkommit för allmänskultur måste vårdas och utvecklas.

De kommungränsöverskridande verksamheterna aktualiserar att vi behöver utveckla formerna för vår närvaro på Internet. Kulturutbudet bör vara lättare att finna och man

bör som användare lätt kunna få en överblick av vad som sker i ens omgivning. Det vore bra att undersöka hur man skulle kunna utveckla våra hemsidor så att de bättre kommer in i de stora sökmotorernas urval vid sökningar på nätet.

Mötesplatser

Det är viktigt att stimulera till samtal och möten. Mötesplatser bör vara tillgängliga både fysiskt och virtuellt. Vi behöver bli bättre på att bjuda in till samtal om kulturen. Vi behöver också finna former för att exponera andras kultur-

³ Entré – Biblioteket som kulturarena är ett projekt som drivits 2011-2012 i hela Sjuhärad och som syftar till att utveckla biblioteken till arenor för allmänskultur.

utbud bättre: kulturföreningar, musikarrangörer, festivaler mm. Möjligheten att inrätta dialogfora på nätet bör undersökas.

Biblioteken har en viktig strategisk betydelse som mötesplatser, såväl fysiskt som virtuellt. Det interaktiva, digitala biblioteket är under utveckling, samtidigt som biblioteken med sina fysiska rum kan fylla ett behov av mötesplatser i den verkliga världen. Det är viktigt att behålla dessa platser i den nya digitala kulturen.

Öppen skola

I framtiden vill vi gärna se att skolorna byter namn till Kunskapens hus eller liknande och efter skoldagen blir en mötesplats och en verkstad "mitt i byn".

Lokaler i skolorna skulle kunna tjäna som neutrala platser för kurser, möten eller enskilt arbete. Skolans resurser i form av t.ex. verkstäder, studios, bibliotek, kök mm. vore en stor tillgång för civilsamhället och kulturlivet. Scener i skolorna kunde utnyttjas mycket bättre.

Visa effekter

För att satsningarna på kulturen skall bli legitima vore det bra om vi tydligare kunde visa på effekterna av ett rikt kulturliv på en ort. Goda exempel och "best practice" bör samlas och tillgängliggöras. Kulturen är viktig för livskvaliteten och stoltheten över bygden och en tungt vägande faktor i ortens attraktionskraft.

Långsiktiga mål

Kultur som horisontellt perspektiv

Kulturverksamheterna i kommunerna bedrivs alltför ofta som egna satsningar utan att vara invädda i kommunernas övriga ansvarsområden. Som följd av detta ses kultursatsningar ofta som något som konkurrerar med andra verksamheter och utgifter för kultur vägs mot utgifter för t.ex. skola och omsorg. Vi föreslår att man på sikt skall ge kulturen status av horisontellt perspektiv i all kommunal verksamhet, jämsides med jämställdhet, tillgänglighet, mångfald och internationalisering.

Stadsplanering

På många områden av kommunal verksamhet är värdet av litteratur, konst-, musik-, teater- och dansutövares närvaro ganska självklar. Värdet av kreativa aktiviteter på äldreboenden, skolor, inom turism mm är allmänt erkänt. Att införa kultur som ett horisontellt perspektiv skulle innebära att krav ställs på kulturell närvaro i alla kommunala beredningar. På många områden i den kommunala förvaltningen, inte minst stadsplaneringen, skulle detta innebära att estetiska värderingar fick en mycket större roll i medborgarnas dagliga liv. En kulturell närvaro i beredningarna skulle på det sättet kunna utgöra en "hygienfaktor" i arbetet, dvs. vara en garanti för att såväl hårda som mjuka värden tillgodoses i alla kommunal förvaltningar. En förvaltningsövergripande samhällsplanering som bygger på dialog med medborgarna skulle stärka både kulturen och delaktigheten. Vi tror att detta skulle bidra till en högre grad av pro-

cesstänkande, en mera tillåtande attityd, en större öppenhet för ovanliga och nyskapande lösningar och mindre rädsla för att ta risker.

Ett gott exempel på hur kulturen kan påverka samhällsbyggnaden är verksamheten med Cultural Planning. Detta är en metod för förvaltningsövergripande samhällsplanering, och ett sätt inkludera medborgarna och skapa ett mervärde i stadsplaneringen genom dialog.

För att underlätta kommunikationen och samverkan måste kulturarbetarna lära sig spelreglerna på andra, icke-kulturella arenor. Även detta kunde bli en positiv effekt av det horisontella perspektivet, eftersom det skulle föra in nya aspekter i skapandet. Samarbetet mellan de olika världarna skulle kunna underlättas om det kulturella perspektivet skrivs in redan i målbeskrivningen av nya projekt.

Kulturen i skolan

Skolan är en viktig arena för att nå alla barn och ungdomar med ett professionellt utbud som är i samklang med läroplanen. Skolbiblioteken och Kulturskolan är viktiga resurser. Det offentliga utbudet till barn och unga ska också ha sin givna och självklara plats.

Barns och ungas rätt till kultur innebär både att få uppleva professionell kultur av hög kvalitet och ha goda möjligheter för att utveckla sitt eget skapande. Barn och unga i hela landet ska ha tillgång till ett kulturutbud som präglas av mångfald och kvalitet. Genom att uppleva kultur och ägna sig åt eget skapande kan barn och unga behålla och utveckla sin fantasi och sitt självständiga tänkande.

Alla barn och unga, oavsett ålder, kön, eventuell funktionsnedsättning eller etnisk, socioekonomisk bakgrund ska kunna ta del av och utforska kultur och konstnärliga uttryck i olika former.

Kulturen som horisontellt perspektiv bör också finnas med i skolans arbete och samtal med skolan bör föras hur vi kan bidra till att kultur blir en del av allt lärande. Skolan är av flera skäl en mycket viktig del i arbetet för att utveckla kulturen. Framtidens kulturaktörer och -konsumenter skaffar sig sina värde-

ringar och vanor där. Skolan är en viktig arbetsgivare för utövare, inte minst via Skapande Skola. Skolan har både resurser i form av scener, verkstäder mm., och ett kulturutbud. I kultur- och musikskolorna får framtidens konstnärer, musiker och författare sin första skolning.

Delat ansvar

Den kommunala kulturverksamheten bör samverka mera med föreningar, kulturutövare och andra relevanta grupper. Vi bör vara öppna för att delegera ansvaret för vissa insatser till civilsamhället. En modell som vi vill utveckla är att dela ansvaret för kulturprogrammen med andra aktörer. Detta både för att stimulera dessa och stärka deras roll som både konsumenter och producenter.

Även samverkan med näringslivet bör utvecklas. Vi vill arbeta för en konstruktiv samverkan mellan näringslivet, högskolan och kulturen för att skapa en miljö för kreativitet och innovation, för att skapa nya kreativa företag och för att förbättra möjligheterna för kulturarbetare att försörja sig.

Kortsiktiga mål

Vi anser att det behövs flera arenor för det egna skapandet, flera mötesplatser och att barn och unga skall engageras mera.

Rum för skapande och möten

För att stimulera den vanlige medborgarens deltagande vill vi inrätta arenor för skapandet som är öppna för såväl unga som vuxna. Dessa verkstäder bör vara inrättade för olika slags kreativitet, och med prosumenten i fokus. Ett professionellt stöd som hjälp att förverkliga tankar och idéer bör finnas. Ett exempel är Gula fabriken i Tranemo. Kulturarbetare och resurspersoner kan engageras och arbeta mobilt på flera platser.

Varje bibliotek bör på sitt eget sätt och utifrån egna förutsättningar skapa en plats för möten och kulturaktiviteter. För att denna plats skall användas aktivt bör en ansvarig eller ett programråd ansvara för ett program för rummets användning. Tanken är att ha ett flexibelt utrymme där tillfälliga aktiviteter, utställningar, möten diskussioner, planering mm. kan äga rum.

Det finns många scener och arenor i kommunerna som skulle kunna användas bättre. Dessa bör öppnas upp för kulturföreningar, grupper och enskilda personer som vill arrangera offentliga evenemang.

Engagera unga

Ungas intresse för musik, teater, litteratur, dans, spel, sociala medier osv. måste tas tillvara. Särskilda aktiviteter som attraherar unga kreatörer att komma till de kreativa rummen bör ordnas. Ungdomars kreativitet behöver en tillåtande miljö och professionella coacher som öppnar upp och stöttar. Ung-

domar som vill ordna offentliga arrangemang bör ges tillträde till scener och andra lokaler. Kultur- och musikskolorna är viktiga parter.

Ung kulturaktör

Ung Företagsamhet är en framgångsrik modell för att skapa flera unga företag som skulle kunna vara en förebild även på kulturområdet. "Ung Kulturaktör" skulle kunna samarbeta med skolan för att fånga upp ungdomar med en önskan att arbeta inom kulturen och utbilda dem för att starta kulturverksamheter. Kulturansvariga och andra aktörer skulle kunna bidra genom att ge uppdrag som kan ingå i utbildningen.

Snabba pengar

Bidrag till kulturverksamhet är ofta krångliga att söka och har lång handläggningstid. Detta kan avskräcka aktörer med korta mindre kostnadskrävande projekt. Det vore värt att prova ett mera flexibelt bidragssystem för initiativ som kräver en mindre resurs – en mindre summa pengar som kan beslutas snabbt och på tjänstemannanivå. Förhoppningsvis kunde detta bidra till växt och stimulera kreativitet och initiativ.

Kreativt kluster

Kreativt Kluster är vårt namn på en ny form för samverkan som vi föreslår i kulturarbetet i Sjuhärad. Det skall verka för samordning och kontinuitet samt genom en ständig inventering och omvärldsbevakning identifiera och föreslå åtgärder mot brister och flaskhalsar i helheten.

Samordning

Syftet med det kreativa klustret är att skapa ett levande nätverk för hela den kulturella processen, dvs. nyskapande, konstutveckling, möten (mellan konstarter, genrer, kulturer, nationaliteter), verkstäder och kreativa rum, arrangörs- och publikutveckling samt pedagogik (för barn, för unga vuxna med konstnärliga ambitioner och vidareutbildning för redan etablerade konstnärer). Vi ser allt detta tillsammans som ett ekosystem, och som i ekosystemet i naturen behöver detta vårdas för att en sund balans mellan delarna skall upprätthållas.

Ansvar för helheten

Runt om i Sjuhäradas kommuner finns ett stort antal livskraftiga initiativ för att utveckla kulturen. I olika verksamheter sker konstutveckling, skapandet av rum för kreativitet, utbildning i konstutövande konstutövning, utveckling av nya arrangörer, konstnärsresidens, bara för att nämna några. Avsikten med att skapa ett kreativt kluster är att samordna dessa initiativ för att få

större utväxling på de insatta resurserna, bättre utnyttja infrastrukturen genom samverkan och utbyten och att tydligare profilera Sjuhärad som en plats för kulturell och konstnärlig utveckling.

Kultur och samhälle

Arbetet syftar också till att stärka kulturens ställning i lokalsamhället och det offentliga rummet genom aktiviteter som involverar medborgarna, genom kontakter med verksamheter på andra orter, nationellt och internationellt, verksamhet omkring kultur och hälsa, samarbete med näringsliv (kreativa processer, produktutveckling) och kulturturism.

Omvärldsbevakning

Vi vill finna de goda exemplen på vårt sätt att arbeta med kultur och ta del av erfarenheter från andra håll. En viktig del av ansvaret för det Kreativa Klustret är därför kontakter och nätverk med andra kommuner i regionen, med övriga landet och internationellt.

Målsättningen för Kreativt kluster är att

- skapa goda förutsättningar för att den nya kulturaktören, prosumenten, skall få stöd och utrymme att utvecklas
- skapa en infrastruktur för spridning av konstnärliga uttryck
- stärka utövarna genom vidareutbildning och mötesplatser
- säkra återväxten genom pedagogiskt arbete
- genom pågående inventering identifiera svagheter i det kulturella ekosystemet
- sätta Sjuhärad på kartan som en plats för kulturell växt och verkstad, genom internationella samarbeten och en verksamhet av nationellt intresse.

Resurser

Vi tänker oss Kreativt Kluster som ett nätverk som skall bidra till en bättre fungerande helhet i det delregionala kulturarbetet. För att det delregionala perspektivet skall hållas levande tror vi att det krävs en särskild resurs. En person behöver arbeta kontinuerligt med uppgiften att samordna kulturverksamheter och -utbud och med en ständigt pågående inventering. Det behöver vidare utredas vilka fysiska resurser som krävs. Det är troligen så att mycket skulle vinnas med en gemensam resurspool för t.ex. teknik för olika slags arrangemang (PA-system, ljusrigg, projektor, filmduk, dansmatta, backline mm). En inventering av scener bör ske och en gemensam scenpool skulle kunna upprättas. Där kan också en tillgänglighetsdatabas för ickekommunala scener skapas. En central resurs i form av en ansvarig person skulle kunna avlasta kulturverksamheterna i kommunerna, upprätthålla kommungränsöverskridande nätverk och säkra kontinuiteten i kulturutvecklingsarbetet.

Kreativt kluster skulle kunna ses som en utvidgning av projekt Entré. Ett förslag är att samtal påbörjas med den regionala och nationella nivån om ett kulturutvecklingsprojekt med detta innehåll.

Sammanfattning

- Begära ett strategiskt uppdrag baserat på kulturplanen
- Vidta åtgärder för att uppnå större rörlighet
- Flera gränsöverskridande nätverk och projekt
- Skapa levande mötesplatser, fysiskt och virtuellt
- Synliggöra effekter i samhället av kulturen
- Införa kultur som horisontellt perspektiv i kommunal verksamhet
- Öppna upp skolorna för kulturverksamheter
- Dela ansvaret för kulturen med fria aktörer
- Skapa flera rum för skapande och möten
- Större fokus på att engagera unga
- Bidragssystem med "snabba pengar"
- Bygga ett nätverk med ansvar för helheten – Kreativt Kluster

KULTURPLAN FÖR BORÅSREGIONEN
SJUHÄRADS KOMMUNALFÖRBUND
2013-2015

BILAGA 1

Institutionerna

Institutionerna i Borås med regionalt uppdrag har en särskilt betydelse för kulturen i Sjuhärad. Här presenteras bl.a. textil- och bildkonst och teater av hög klass.

Folkbiblioteken i Sjuhärad

De övergripande målen för folkbiblioteken är att främja läsning och tillgång till litteratur. De ska också främja information, upplysning, utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksservice ska vara tillgänglig för alla och anpassade efter kommuninvånarnas behov. Utbudet av litteratur, medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

Folkbiblioteken ska särskilt främja användningen av informationsteknik för kunskapsinhämtning och lärande.

Grupper som ska ägnas särskild uppmärksamhet är barn och unga, personer med funktionsnedsättning, personer som har annat modersmål än svenska eller tillhör någon av de nationella minoriteterna.

Folkbibliotek finns i alla kommuner i Borås regionen Sjuhärads kommunalförbund.

Varje bibliotek ingår i ett nätverk av bibliotek dels i den egna kommunen dels delregionalt och regionalt men också nationellt och internationellt. Denna unika infrastruktur som bibliotekens nätverk utgör, gör det naturligt för dem att samverka över kommungränserna i olika utvecklingsfrågor och projekt som berör biblioteksverksamhet och kultur i övrigt.

Folkbiblioteken i Sjuhärad är alla mötesplatser som har högt förtroende bland kommuninvånarna, de är tillgängliga, avgiftsfria och har generösa öppettider vilket gör dem mycket lämpliga som arenor för kultur, debatt och information. Framtidsfrågor som biblioteken vill och måste arbeta med tillsammans i Borås regionen är t.ex. det digitala biblioteket, det alltid tillgängliga biblioteket, biblioteket som mötesplats och arena för kultur.

Borås konstmuseum i Sjuhärad

Borås konstmuseum utgör konstens huvudscen i Sjuhäradsregionen. Konstmuseet ger Sjuhäradsregionens alla invånare en chans att komma i kontakt med nationell och internationell konst i toppklass.

Därtill utgör konstmuseet en viktig scen för Sjuhäradsområdets konstnärer – vilka visas i Galleri Sju, konstmuseets särskilda galleri för lokala konstnärer.

Dessutom finns Galleri U i konstmuseet, som är en scen för yngre oetablerade konstnärer i Sjuhäradsområdet.

Regionalt uppdrag rörlig bild

Borås Konstmuseum har genom sitt mångåriga engagemang för film- och videokonst uppdrag från Västra Götalandsregionen att samla, vårda och visa rörlig bild. Ett uppdrag som förvaltas genom att visa film och videokonst på museet, och genom att ta aktiv del i den rörliga bildens utveckling och möjligheter på museiområdet.

I arbetet med att bli ett nav för film- och videokonst i regionen har Borås konstmuseum ett offentligt arkiv där allmänheten såväl som andra museer och konsthallar enkelt och bekvämt kan ta del av videokonstsamlingen. Museet verkar för spridning av videokonstsamlingen till andra museer och institutioner i Västra Götalandsregionen och för att bli det nav för rörlig bild som regionen behöver. Museet har under de senaste åren presenterat verk ur samlingen i c/o program på flera ställen runt om i regionen och inbjuder till fler samarbeten.

Möjligheten för allmänhet och publik att ta emot rörliga bilder över nätet har ökat enormt samtidigt som det hela tiden blir enklare och billigare att producera och distribuera rörliga bilder. Borås Konstmuseum vill ta aktiv del av dessa möjligheter, därför startas samarbetsprojekt utanför museets väggar med målet att hitta nya publikgrupper och skapa en större arena för konsten.

I förmedlingsarbetet på museet produceras konstnärsporträtt och andra digitala produktioner i samband med våra utställningar. Med hjälp av rörlig bild och ny teknik vill museet erbjuda publiken fördjupningar och nya ingångar i konsten eller specifika konstnärskap.

Tillsammans med Konstmuseet Skövde, Dalslands Konstmuseum och Lokstallet i Strömstad utgör Borås Konstmuseum regionens Konstfästen. Samarbetet med Konstfästena är viktigt ur många aspekter och de senaste åren har vårt samarbete utvecklats och intensifierats.

Borås Stadsteater

Borås Stadsteater är idag finansierad till 100 % av stat och kommun. I dagsläget kommer 30 % av teaterns publik från de andra sjuhäradskommunerna. Teaterns huvudsakliga uppdrag är att erbjuda högkvalitativ konstnärlig teater. Teatern befinner sig i ett skede där det först och främst handlar om att finna en ny publik och engagera unga vuxna till teatern. Detta kommer att präglade urval av pjäser och styra verksamheten åt ett lite annorlunda håll än tidigare, så kraft och resurser kommer att läggas till det, först och främst.

Det finns en vilja att med marknadsföring, rabatter, olika kampanjer, mer regelbunden kontakt med lokala kulturföreningar, och uppsökande av nya, ännu inte nu påfunna samarbeten, utvecklas på ett helt annat sätt och därmed generera större publik från Sjuhärad till Stadsteatern.

Textilmuseet och Borås museum (De Kulturhistoriska Museerna i Borås)

Det regionala uppdraget omfattar kunskapsuppbyggnad, vård och förmedling av kultur- och naturarvet i nära samverkan med lokala och regionala aktörer. Borås kulturhistoriska museer ska särskilt arbeta med industrisamhällets kulturarv där miljöer och människors berättelser är väsentliga.

Det textila kulturarvet med industriell produktion och hantverk utgör en unik tillgång och profilfråga för Västar Götalandsregionen där Borås kulturhistoriska museer ska vara en ledande aktör. Samverkan ska ske med bl.a. utbildning, forskning och näringsliv för att aktivt lyfta natur- och kulturarvsfrågorna inom det regionala utvecklingsarbetet. Som en viktig del i uppdraget ingår att arbeta konsultativt och främjande i hela regionen.

Borås kulturhistoriska museer ska samverka med övriga aktörer inom ABM-sektorn och utveckla insatser inom det livslånga lärandet.

Textilmuseet arbetar med det textila och textilindustriella kulturarvet i alla dess former och samverkar med såväl offentliga institutioner, näringsliv, civilsamhället samt enskilda. Simonsland ska möjliggöra utveckling, samverkan och textil profession genom Textile Fashion Center och präglas av stadsutveckling, samverkan och textil profilering. Högskolan i Borås med Textilhögskolan och regionala, nationella samt internationella aktörer är samverkansparter med Textilmuseet inom det textila området avseende värdskap, det livslånga lärandet, forskning och utveckling inom industrihistoria, textil konst, textil design, mode samt smarta/ intelligenta/ tekniska textilier.

KULTURPLAN FÖR BORÅSREGIONEN
SJUHÄRADS KOMMUNALFÖRBUND
2013-2015

BILAGA 2

Innehåll

Utvecklingsområden	2
Kulturarvet	2
Offentlig konst	3
Infrastruktur	3
Konstnärlig mångfald	5
Stödsystemen	6
Spets och bredd	6

Utvecklingsområden

I denna bilaga räknas några områden där vi just nu ser utvecklingspotential upp. Här hålls också ett antal exempel på viktiga verksamheter fram samtidigt som en provkarta på nya vägar ges. Områdena som nämns skall ses som exempel eller förslag, som aktualiserats i kulturchefsnätverkets samtal hösten 2012. Vi vill hålla detta dokument levande och föränderligt.

Kulturarvet

Textila trådar

Den självklara tyngdpunkten för kulturarvet i Sjuhärad ligger i det textila arvet och industriarvet. Samarbetet omkring dessa bör utvecklas och fördjupas och kopplingarna till näringslivet och andra konstarter bör utforskas vidare. Den nationella betydelsen som ligger i det textila kulturarvet bör tas tillvara i ett bredare perspektiv. Det framtida Textile Fashion Centre (Simonsland) bör utvecklas för att bli en plats för kreativa möten mellan konstnärerna och mellan kultur och näringar. Den potential som ligger i mötet mellan konstnärlig kreativitet och produktinnovation är en viktig del av arbetet med den nya synen på kultur som en närvarande faktor i samhällslivet och den nye kulturaktören, prosumenten.

Främmandegöra kulturarvet

För att förhålla sig nyskapande till kulturarvet behöver man finna sätt att främmandegöra det, dvs. skapa möjligheter att se det kända och invanda på nya och överraskande sätt. Det finns säkert många sätt att göra detta. Ett kan vara att ställa ut i oväntade sammanhang och i miljöer där man inte förväntar sig kulturarvsföremål. Föremål och berättelser kan exponeras tillsammans med andra konstnärliga uttryck. Man kan tänka sig att man bjuder in konstnärer att skapa med hjälp av samlingarna. Författare kan engageras för att dokumentera och skriva om spåren i kulturlandskapet.

Gestalta kulturarvet

Elever på konstnärliga utbildningar, t.ex. Valand, Högskolan för Scen och Musik eller Litteraturvetenskapliga institutionen vid Göteborgs Universitet, kan inbjudas till att gestalta kulturarvet. I berättelser och historieskrivning finns öden och minnen som skulle kunna dramatiseras och även få uttryck inom musik, litteratur, film eller bildkonst.

Det lever naturligtvis också fortfarande en rik flora av berättelser och historier som ännu inte dokumenterats. Vi bör engagera medborgarna att skriva om sin plats och om historier knutna till kulturarvet. En sådan skatt av berättelser skulle kunna offentliggöras på Internet för att fortsätta inspirera människor att berätta. Ett exempel på detta som kan utvecklas finns på tranemo.nu.

Det nutida kulturarvet bör också uppmärksammas. Vad innehåller kulturen från 90-talet eller här och nu för historier och erfarenheter? Invandrares kul-

turarv är en ny gren av detta kulturområde. På vilket sätt kan vi ta vara på deras berättelser, bilder, musik mm? Här finns ett helt nytt verksamhetsområde.

*Gemensam virtuell
kulturarvsplattform*

Tillgängliggörandet av kulturarvet är av stor vikt. I ett utvecklat abm-samarbete kan en gemensam virtuell kulturarvsplattform för Sjuhärad skapas. Detta skulle kunna stärka Sjuhärad's profil genom att utgöra en källa för vår gemensamma historia. En fantasieggande tanke är att skapa ett virtuellt friluftsmuseum, med teknik från dataspel.

*Bygga på skulptur-
temat*

Offentlig konst

Borås är med sin profil som skulpturstad ett centrum för offentlig konst av nationell dignitet. Detta återspeglas dock inte i någon särskild mån i de övriga kommunerna. Vi tycker att skulpturtemat och den offentliga konsten har en stor utvecklingspotential, och att frågan om hur detta får genomslag i hela Sjuhärad bör diskuteras mera.

Större dynamik

För att skapa större dynamik och uppmärksamhetsvärde föreslår vi att man skall arbeta mera med kortsiktiga insatser i det offentliga rummet utöver de permanenta. Det kan röra sig om tillfälliga utställningar, aktuella temata mm.

Bildernas stad i Vårgårda är ett gott exempel på hur en lokal förening – Vårgårda fotoklubb, nordens största – skapat avtryck i samhället och tagit plats i det offentliga rummet. Konceptet kan utvecklas och exporteras till andra kommuner. Inte minst kunde samarbeten startas med andra utställningslokaler i Sjuhärad.

Publikfokus

Infrastruktur

Mycket av det som sker i Sjuhärad pågår "under radarn". Vi behöver bli bättre på att synliggöra vad vi gör, och visa upp det på ett bra sätt. Vi behöver finna former att presentera det på ett sätt som medborgarna har användning för. Evenemangskalendrar är kanske inte rätt metod i denna tid, när de flesta hämtar sin information med sökmotorer på nätet. Informationen måste kunna samlas i ett individuellt gränssnitt och svara på frågor, t.ex.: Vad sker ikväll i inom räckhåll för mig på det område jag är intresserad av?

Kompetensutveckling

Det är ständigt aktuellt med kompetensutveckling för aktörer på kulturområdet. Här är det mycket vi kan lära oss genom att ta tillvara varandras erfarenheter. Detta är ett av de verksamhetsområden som det Kreativa Klustret skall arbeta med. Ett system med mentorskap skulle kunna utgöra en form för detta. Representanter för en verksamhet som genomfört intressanta projekt skulle kunna fungera som mentorer för andra föreningar, byalag, bygdegårdsföreningar osv. Samtidigt skulle detta stimulera kontakt och utbyten mellan orter.

Även ren fortbildning kan vara nödvändig. Inte minst utvecklingen på internet och med mobil teknik ställer stora krav både på kommunal personal och fria aktörer. Det borde finnas möjligheter att fortbilda sig kontinuerligt för att hålla sig orienterad om vilka möjligheter tekniken har.

Ett område som också kan behöva utbildningsinsatser är bidragssystemen inom kulturen. Använder vi dessa på bästa sätt och känner kulturaktörerna till vilka möjligheter de har att få stöd?

Resurspool

Många arrangemang kräver utrustning och teknik. Detta gäller t.ex. musik, film, teater, dans mm och det kan röra sig om ljudanläggning, filmduk, projektor, ljusriggar mm. Det bör utredas om det vore möjligt att skapa en teknikpool och om det behövs en särskild budget för detta (se Kreativt Kluster). Mobila lösningar bör prioriteras så att resurserna kan användas i hela delregionen. Det kan utöver teknik även handla om andra resurser som replokaler, scener, verkstäder mm.

Den inventering av kulturen som gjorts i samband med att denna kulturplan skapats är en god grund som ger en överblick över infrastrukturen i Sjuhärad. Denna inventering bör kontinuerligt uppdateras för att vara aktuell och analyseras för att identifiera flaskhalsar (se Kreativt Kluster). Vi bör också vara uppmärksamma på resurser som kan delas, lånas ut osv. för att utnyttja dem bättre.

Kulturbussar

Ett sätt att utnyttja kulturutbudet bättre är att tillgängliggöra det genom att erbjuda enkla och billiga, kanske gratis, transporter. Bussning av publik har provats och olika argument för och emot detta har diskuterats. Vi tycker att tanken om kulturbussar fortfarande inte är inaktuell och att det bör utforskas ytterligare. Vi tycker också att samtal bör inledas med Västtrafik om möjligheterna för ett kulturutbudsperspektiv på turläggningen.

Sjuhärads kulturvård

Vi föreslår att varje år en av sjuhäradskommunerna utses till årets Kulturvård i Sjuhärad. Detta år fokuseras på kulturaktiviteter i denna kommun och lokala verksamheter lyfts fram. Möten och konferenser förläggs där och lokala utövare ges möjlighet att exponera sina verksamheter. Rollen som årets kulturvård i Sjuhärad kan ingå i kommunens marknadsföring och även bli en del i turismutbudet.

Regional samverkan

I nätverket Kultur som förändrar pågår samtal mellan processledarna i regionen och Kultur i Väst, Kultur Ungdom och Västarvet om hur våra framtida kontakter och samarbeten skall gestalta sig. Vi vill använda kulturplanen till att klargöra rollfördelningen med dessa institutioner och med Kulturrådet. Även de lokala kulturinstitutionerna bör involveras i samtalen. Vi behöver bli bättre på att samverka och få nytta av de regionala såväl som de nationella institutionerna och stödsystemen.

Konstnärlig mångfald

Ett vitalt kulturliv kräver mångfald och öppenhet när det gäller konstnärliga uttryck. Konstbegreppet har i vår tid fått ett mångfaldigt fokus, och de auktoritära värderingsgrunderna är i stort sett avskaffade. Det är den enskilde kulturkonsumenten som avgör ett konstnärligt uttrycks värde, och varje medborgare har rätt till sitt eget sätt att uttrycka sig; detta är prosumentperspektivets logik. För att skapa dynamik i kulturlivet behöver vi bejaka denna mångfald genom att uppmuntra nya och främmande uttryck. Detta kräver fungerande mötesplatser och tillväxtmiljöer och kanske framför allt att unga engageras.

Kultur i skolan

Det är viktigt att få in fler konstnärer och författare i skolan för att visa nya konstnärliga uttryck och ge förebilder. Metoder för detta är KLIV¹ och Skapande Skola². Forskning visar att kultur är gynnsamt för lärande och vi vill verka för att kulturen får en större roll i skolans pedagogiska arbete.

Främja tillväxtmiljöer

På flera håll i Sjuhärad pågår kreativa initiativ, drivna av eldsjälar, kulturföreningar och klubbar. Dessa tillväxtmiljöer bör uppmuntras och stödjas. Nyttänkande och originalitet är viktigt i avfolkningskommunerna varför sådana initiativ bör ges stöd och utrymme. Vi vill stödja de goda initiativen som berikar mångfalden. Tvärsektoriella samarbeten och näringslivsutveckling av kulturprojekt är särskilt intressanta. Samarbete med studieförbunden är ett annat sätt.

Vid kulturarrangemang bör vi vara öppna för att blanda olika konstnärliga uttryck och bjuda in flera aktörer. De offentliga rummen och byggnaderna kan användas mera för de fria kulturlivets aktörer.

Nya mötesplatser

I vår tids nya kulturmiljö och det framväxande multikulturella samhället behövs nya mötesplatser för människor att mötas och låta sina olika bakgrunder och kulturella preferenser brytas mot varandra. Gränserna mellan konstarterna och näringarna är diffusa, kultur och konsumtion går i varandra. Tvärsektoriella möten mellan t.ex. fotokonst och design eller näringsliv och högskola skapar nya uttryck och griper in i medborgarnas vardag. Det är viktigt att vi upprätthåller en respekt för de olika agendor som finns i olika sektorer av samhället.

Gränsöverskridande möten har historiskt sett alltid varit befruktande för kreativiteten. Vi vill bidra till möten över konststartgränser och mellan konstarterna och andra kunskapsområden. Vi kan stimulera integrationsprocesser genom

¹ KLIV – Kultur och lärande i vardagen – regionens projekt som arbetar med att skapa en kulturrik skola med utgångspunkt i att kultur är bra för allt lärande. Se även http://www.kulturkatalogen.vgregion.se/Kultur_Default.aspx?id=68578

² Skapande skola är ett statligt initiativ för att stärka samverkan mellan skolan och det professionella kulturlivet. Se även <http://www.kulturradet.se/bidrag/skapande-skola>

att ge gemensamma uppdrag och föra samman människor med olika bakgrund och kompetens.

Viktiga platser för tvärsektoriella och gränsöverskridande möten är t.ex. Textile Fashion Centre (Simonsland) i Borås, Glasets hus i Limmared och Kulturstation i Herrljunga.

Det ständiga samtalet är en viktig faktor för kulturell växt. Det pågår på olika sätt såväl i det vardagliga mötet som i den virtuella världen. Vi skulle vilja undersöka hur man skulle kunna skapa forum på nätet för ett samtal i Sjuhärad om kulturen. Att skapa ett sådant som är flexibelt och öppet, att bejaka kaos och stambildning på nätet vore en uppfriskande utmaning och kunde bli en källa till ny kreativ kraft.

Stödsystemen

*Flera källor för kultur-
stöd*

Som tidigare nämnts tror vi på ett nytt stödsystem med snabba pengar till spirande initiativ. Vi behöver också bli bättre på att utnyttja de regionala resurserna och de statliga kulturstödssystemen. Vi behöver förankra våra projekt bättre, såväl regionalt som nationellt. Nordiska och internationella samarbeten bör utvecklas. EU-stöd utnyttjas alltför lite i hela landet, så också i Sjuhärad.

Sponsring och samarbete med näringslivet kan vara ett alternativ. Området behöver belysas och diskuteras mera.

Spets och bredd

*Den konstnärliga
spetsen*

Kulturen i Sjuhärad har en stor bredd. När det gäller spetsen, eller de avancerade konstnärliga uttrycken är utbudet relativt sett sämre. De mest nyskapande och extrema konstuttrycken är viktiga för att öppna upp gränserna i fantasin för alla i kulturens värld.

De stora institutionerna i Borås har ett stort ansvar i detta avseende. Högskolan har viktig kompetens och samarbeten mellan dem och det kommunala och det fria kulturlivet bör initieras och uppmuntras. Konstmuseet och Stadsteatern bedriver verksamheter av hög konstnärlig kvalitet. Deras utbud bör bli en större angelägenhet i hela Sjuhärad.

Samlingarna på Borås konstmuseum kan komma till större nytta för hela Sjuhärad. Ett förslag är att verk ur samlingen av videokonst presenteras i biografer på landsbygden.

MK

KULTURPLAN FÖR BORÅSREGIONEN
SJUHÄRADS KOMMUNALFÖRBUND
2013-2015

BILAGA 3

SJUHÄRAD

Sjuhärads kommunalförbund

BOLLEBYGD • BORÅS • HERRLJUNGA • FALKENBERG • MARK
SVENLJUNGA • TRANEMO • ULRIKHAMN • VARBERG • VÄRGÅRDA

Inventering av kulturen i Sjuhärad 20120828

Denna inventering gjordes våren och sommaren 2012 som ett led i utarbetandet av en kulturplan för Sjuhärad. Uppgifterna har samlats in med hjälp av kommunernas kulturchefer och kulturansvariga.

Stort tack till alla som hjälpt till: Anna-Lena Johansson, Anna Laang, Pia Karlsson, Gunilla Rundquist, Lars Larsson, Elisabeth Norinder, Eva-Lotta Franzén, Ulrika Kullenberg, Christina Gustafsson, Sven-Åke Mökander, Eva Aspman, Elin Liljebäck, Fredrike Henriksson, Patrik Gimfalk.

Kommunens...	Bollebygd	Borås	Herrljunga	Mark	Svenljunga	Tranemo	Ulricehamn	Vårgårda	Totalt	Snitt
...invånare, antal	8 356	104 106	9 284	33 791	10 282	11 606	22 996	10 994	211 415	26 427
...intäkter, kr/invånare	6 501	9 139	7 724	7 577	10 441	12 306	6 411	11 416		8 939
...kostnad för allm. kulturverksamhet, kr/inv.	107	727	114	196	147	149	124	42		201
...kostnad för kulturverksamhet, andel (%) av totala driftskostnader	1,5	2,8	1,4	1,7	1,9	2,1	1,6	1,6		2
Boklån kommunala bibliotek, antal/inv	12,05	10,40	7,13	6,52	8,18	8,64	7,95	5,30		8
Kostnad musik och kulturskola, kr/inv.	410	2 636	2 541	2 287	4 205	3 700	2 927	2 226		2 617
Nätverk										
Föreningar (totalt)	75	320	209	373	111	132	65	80	1365	171
Kulturföreningar	12	30	10	24	6	9	41	12	144	18
Studieförbund	9	9	9	9	6	6	9	9	66	8
Platser										
Bygdegårdar	4	5	9	10	12	4	19	2	65	8
Folkets hus/parker		1	2	2	1		1	1	8	1
Museer		4	1	1		2	1	2	11	1
Folkbibliotek	3	9	2	5	8	1	9	1	38	5
Bokbuss		1		1		1			3	0,4
Biografer		2	1	2	1	2	1		9	1
Fritidsgårdar	1	12	2	2	1	3	2	1	24	3

Alla uppgifter gäller 2011
 Uppgifter från Kolada och Svensk
 biblioteksförening

Kommun	Bollebygds Kommun
Kontaktperson/personer	Patrik Gimfalk
E-mail	patrik.gimfalk@bollebygd.se
Kommunens Intäkter, kr./inv.	6 501
Kostnad för allmänculturverksamhet, kr./inv.	107

Nätverk (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Kultur Sjuhärad, Ungdomsnätverk med Vårgårda, Mellerud. Samverkansavtal med Mark och Härryda kommuner.
Kultursamarbeten mellan bibliotek i regionen och mötesplatser såsom Fritidsgårdar och allaktivitetshus. Internationella samarbeten inom Eu med framförallt Skottland och Nederländerna.

Föreningar

Föreningar	75
Av dessa: hembygdsföreningar	6
Av dessa: kulturföreningar	12
Studieförbund	9 st studieförbund,
Annat	Det mesta av kulturarrangemang anordnas av föreningslivet, privata initiativ eller i projektform.

Platser (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Bygdegårdar	4
Folkets hus/parker	-
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	-
Folkbibliotek	3 (1 huvudbibliotek och 2 filialer)
Bokbuss	-
Biografer	-
Fritidsgårdar	1 Bollebygds Ungdomsgård (Krafthuset)
Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm som ni vill framhålla)	

Galleri Odinslund som drivs av kulturföreningen. Under de två senaste åren har två nya kulturarenor skapats i Bollebygd, en utomhus scen i Biblioteksparken och en ny samlingssal/matssal på Bollebygds skolan med möjlighet till 400 sittande gäster och en stor scen.

Pågående projekt *Verksamheter som bör lyftas fram*

Allaktivitetshuset Krafthuset och ungas möjligheter till påverkan och delaktighet.
Bollebygds Skatter (dokumentera historier och sägner i kombination med det moderna samhället). Nystartat internationellt projekt om FN:s barnkonvention.

Styrdokument för kulturen (länka gärna om det finns på nätet)

<http://www.bollebygd.se/vanstermeny/kulturochbibliotek/bibliotek/biblioteksplan.4.4a5b5ff411cb55e291680002505.html>

<http://www.bollebygd.se/vanstermeny/politikochpaverkan/inriktningsmal.4.2b0bcb231186590bcd280004852.html>

Under året kommer Bollebygd också att ta fram en reviderad barn- och ungdomskulturplan

Politisk organisation för kulturfrågor

Det finns ingen separat nämnd för kulturfrågor utan det är Kommunstyrelsen som är kulturfrågornas politiska nämnd.

Kommunstyrelsen planerar, leder och samordnar kommunens verksamheter och ekonomi. I arbetet ingår att övervaka att de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen och budgetramar efterlevs.

Kommunstyrelsen förbereder också alla ärenden till kommunfullmäktige om inte någon av kommunens övriga nämnder gjort det.

Kommunstyrelsen i ansvarar dessutom för:

- Kommungemensam administration
- Kultur, fritid och turism
- Bostadsförsörjning och samhällsbyggnad
- Gator, vägar, parker och grönområden
- Vatten/avlopp och renhållning
- Fastighetsfrågor
- Informations- och näringslivsfrågor
- Folkhälsoarbete

Kommunstyrelsen består av 9 ledamöter och 9 ersättare. Styrelsen sammanträder en gång i månaden med uppehåll i juli.

Förvaltningsorganisation för kulturfrågor

Kommun styrelseförvaltningen med kommunchef som förvaltningschef är ansvarig förvaltning för kulturfrågor.

Kommunstyrelseförvaltningen

Utöver kommunstyrelsens särskilda uppgifter ansvarar kommunstyrelsen dessutom för kommungemensam administration (personal-, ekonomi- och kansliavdelning), kultur, fritid och turism, samhällsplanering, näringslivsfrågor, folkhälsoarbete samt kommunens tekniska verksamhet (gator, vatten, avlopp, renhållning och fastigheter)

Kommunstyrelsens förvaltning, kommunstyrelseförvaltningen består av fyra avdelningar med ca 45 anställda och leds av kommunchef Lennie Johansson. Till kommunstyrelseförvaltningen hör även bibliotek och övrig kulturverksamhet samt IT.

Övrigt (något som ni vill lyfta fram)

En liten kommun som Bollebygd med placering mellan två giganter (Borås och Göteborg) kan inte riktigt mäta sig kulturutbudsmässigt utan den lilla kommunen måste nischa sig. Det landar ofta beroende på vad för behov det finns hos invånarna samt vad det finns för eldsjälar som är beredda att arbeta för att t.ex. få en artist, utställning mm till orten. Det mesta av det som vi kan kalla den konsumerande kulturen för vuxna det står Bollebygds kulturförening för. I år har även ett samarbetsavtal med Härryda kulturskola undertecknats vilket innebär att Bollebygd från och med hösten 2012 har kulturskola igen!

Kommun	Borås Stad/Kulturförvaltningen
Kontaktperson/personer	Eva-Lotta Franzén
E-mail	eva-lotta.franzen@boras.se
Kommunens Intäkter, kr./inv.	9 139
Kostnad för allmänskulturverksamhet, kr./inv.	727
Nätverk (<i>antal och lyft gärna fram det unika</i>)	13 st. varav särskilt Cultural Planning, Europa Cinemas och Nordiska industrimuseinätverket bör nämnas

Föreningar

Föreningar	320 (hela Borås Stad)
Av dessa: hembygdsföreningar	1 hembygdsförening och ett 20-tal hembygdsfören.
Av dessa: kulturföreningar	Ca 30
Studieförbund	9 st. studieförbund,
Annat	Fr.o.m 2012 ingår bidragsgivning återigen till Stiftelsen Åhaga i kulturnämndens ansvarsområde

Platser (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Bygdegårdar	-
Folkets hus/parker	-
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	3 (Borås Konstmuseum, Borås museum, Textilmuseet)
Folkbibliotek	1 (Stadsbiblioteket i Kulturhuset)
Bokbuss	Regionalt uppdrag, se nedan
Biografer	1 (till hösten)
Fritidsgårdar	2 (varav en kommunal)
som ni vill framhålla)	Brygghuset (Ungdomens hus öppnar höst 2012) Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm) Flamenska galleriet, Ålgårdens kollektivverkstad och galleri, Galleri Jeanette Öhlund, Nordiskt barnkultursamarbete i samverkan med Borås nordiska vänorter (Norden 4.0), årlig Kulturnatt, årlig Skördefest, tvåspråkig Kulturfestival (Mukulat)

Pågående projekt *Verksamheter som bör lyftas fram*

Simonsland (Textilmuseet, Textilhögskolan och andra textila aktörer i samverkan i nya lokaler) Skulpturbiennal 2012

Styrdokument för kulturen *(länka gärna om det finns på nätet)*

Nytt kulturprogram för Borås Stad håller på att tas fram i samverkan mellan Kulturförvaltningen och de tre stadsdelarna. Ska gälla 2013-2016. Kulturprogrammet kompletteras med en årlig kulturplan som är handlingsinriktad.

Politisk organisation för kulturfrågor

Kulturnämnd

Förvaltningsorganisation för kulturfrågor

Kulturförvaltning med kulturchef som förvaltningschef.
Varje kulturinstitution har en chef.

Stadsbibliotekets regionala uppdrag

Borås Stadsbibliotek har ett regionalt uppdrag och upplåter sitt mediebestånd för kompletterande medieförsörjning i hela Västra Götaland.

Kultur i Väst finansierar inköp, iordningsställande och tillgängliggörande av medier.

Kommun	Borås Stadsdel Öster
Kontaktperson/personer	Eva Aspman
E-mail	eva.aspman@boras.se
Kommunens kulturbudget	SD öster 6 551 tkr

Nätverk (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Föreningar

Föreningar	
Av dessa: hembygdsföreningar	5
Av dessa: kulturföreningar	
Studieförbund	
Annat	

Platser (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Bygdegårdar	Rångedala
Folkets hus/parker	Dalsjöfors, folkets park
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	Almedals museum (Borås museum)
Folkbibliotek	3
Bokbuss	-
Biografer	-
Fritidsgårdar	5
Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm som ni vill framhålla)	Konstrummet i Dalsjöfors bibliotek

Pågående projekt *Verksamheter som bör lyftas fram*

Kommun	Borås Stad SDF Norr
Kontaktperson/personer	Lars Larsson
E-mail	lars2.larsson@boras.se
Kommunens kulturbudget	SD Norr 5 340 tkr

Nätverk (<i>antal och lyft gärna fram det unika</i>)	Kultur Sjuhärad

Platser (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm som ni vill framhålla)	Glasverandan för konst på Fristad Bibliotek

Politisk organisation för kulturfrågor

SDN Norr för kulturfrågor kopplade till stadsdel Norr

Förvaltningsorganisation för kulturfrågor

Områdeschef för kultur/fritid/lokalt inflytande

Kommun	Borås Stad/Stadsdelsförvaltningen Väster
Kontaktperson/personer	Elisabeth Norinder
E-mail	elisabeth.norinder@boras.se
Kommunens kulturbudget	SD Väster 9 300 tkr

Nätverk (<i>antal och lyft gärna fram det unika</i>)	Kultur Sjuhärad

Föreningar

Föreningar	se Borås Stad
Av dessa: hembygdsföreningar	5
Av dessa: kulturföreningar	se Borås Stad
Studieförbund	se Borås Stad
Annat	

Platser (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Bygdegårdar	inga som drivs av stadsdelen men det finns ett antal
Folkets hus/parker	-
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	-
Folkbibliotek	5
Bokbuss	-
Biografer	-
Fritidsgårdar	5 som drivs av fritidsverksamheten i stadsdelen
Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm som ni vill framhålla)	Viskafors konstrum, Mötesplats Norrby

Pågående projekt <i>Verksamheter som bör lyftas fram</i>	Deltagande i Entré projektet

Kommun	Herrljunga Kommun
Kontaktperson/personer	Elin Liljebäck Nilsson
E-mail	elin.liljeback@admin.herrljunga.se
Kommunens Intäkter, kr./inv.	7 724
Kostnad för allmänskulturverksamhet, kr./inv.	114
Nätverk (antal och lyft gärna fram det unika)	Kultur Sjuhärad

Föreningar

Föreningar	209 i föreningsregistret
Av dessa: hembygdsföreningar	12
Av dessa: kulturföreningar	ca 10 st
Studieförbund	8 st (exkl SISU)
Annat	Det mesta av kulturarrangemang anordnas av föreningslivet, privata initiativ eller i projektform.

Platser (antal och lyft gärna fram det unika)

Bygdegårdar	9
Folkets hus/parker	2
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	Fågloviks glasbruksmuseum (kan knappt räknas i detta sammanhang men finns i kulturhuset och har således personal)
Folkbibliotek	2
Bokbuss	0
Biografer	1
Fritidsgårdar	2 Herrljunga och Ljung
Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm som ni vill framhålla)	Crea Diem bokcafé och turistinfo som även arrangerar bokmässa vartannat år Kreativa rum Hudene med kulturarr och utställningar

Pågående projekt Verksamheter som bör lyftas fram	Kulturstationsprojektet, Omdaningen av fritidsgården till "Ungdomsinitiativet",

Styrdokument för kulturen (länka gärna om det finns på nätet)

Växtkraft 10 000 – övergripande (antaget 2009)

<http://www.herrljunga.se/download/18.5b5b639912b44191fb8800099674/Plan+%2B+bilagor+antagen+KF.pdf>

Fritids-, kultur och turismpolitiskt program (antaget 2011)

http://www.herrljunga.se/download/18.7c66a0e4134540f56e9800072/kf_bilaga_0807_001.pdf

Bibliotekplan (antagen 2007, ska omarbetas under 2012)

<http://www.herrljunga.se/download/18.5b5b639912b44191fb88000110463/Biblioteksplanen.pdf>

Politisk organisation för kulturfrågor

Kommunstyrelsen med fritids- och kulturutskott.

Förvaltningsorganisation för kulturfrågor

Avdelning under kommunstyrelsens förvaltning (avdelningen för utveckling och kommunikation). Enheterna: bibliotek/kulturhus, musikskola, sim- och idrottshall.

Övrigt (något som ni vill lyfta fram)

Uppstartsskedet (förstudie) kring projektet Kulturstation

Kommun	Marks Kommun
Kontaktperson/personer	Gunvor Alexandersson
E-mail	gunvor.alexandersson@mark.se
Kommunens Intäkter, kr./inv.	7 577
Kostnad för allmänskulturverksamhet, kr./inv.	196
Nätverk (<i>antal och lyft gärna fram det unika</i>)	Kultur Sjuhärad, Kultursamarbeten mellan bibliotek i Sjuhärad, regionala nätverk – museum, kulturutvecklare, konstutveckling, bibliotek, VG-regionens konsulenter, nationella nätverk: musik-, dans-, teater-, konstnärscentrumbildningar: MCV, KCväst, KRO osv

Föreningar

Föreningar	373
Av dessa: hembygdsföreningar	17
Av dessa: kulturföreningar	24
Studieförbund	9 (inkl. SISU)
Annat	Föreningsutvecklingsarbete pågår på tema Jämställdhet. Föreningarna är mycket aktiva kulturarrangörer och kan söka ett antal bidrag; Kulturarrangemangsbidrag, Publikationsbidrag, Projektbidrag samt Offentligt kulturuppdrag. Ett arbete pågår med Studieförbuden för att arbeta närmare kommunens verksamheter och projekt.

Platser

 (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Bygdegårdar	10: Björketorp, Fotskäl, Hajom, Horred, Hyssna, Skephult, Sätla, Torestorp, Älekulla, Öxabäck
Folkets hus/parker	2: Skene, Fritsla
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	Rydals museum- textilindustrihistoria, konst o design
Folkbibliotek	5: Kinna, Skene, Sätla, Fritsla, Horred
Bokbuss	En bokbuss med ett rullande konstverk på
Biografer	2 Digitaliserade salonger i Kinna och Skene 2 bygdegårdsbiografer 35 mm Fotskäl och Torestorp
Fritidsgårdar	2: Kinna och Fritsla
Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm)	Marks Konstgrafiska Verkstad, Konstgillet i Mark, Galleri K, Galleri i Kinna bokhandel, konst på Rönning, Konsthantverksrunda sommartid, Konstrunda i oktober, Markfestivalen – nytt för i år initierat av ungdomar, Mingla i Mark – kommunens nyktra skolavslutning Kinna, Skene Marten – marknad med kulturinslag, Kinnaborgsalen – gratis galleri att låna av kommunen, Kinna teaterbiograf med nystartade Marks Filmstudio

Pågående projekt *Verksamheter som bör lyftas fram*

Förläggargårdsprojektet – en förening av ägare till gårdar som syftar till att lyfta detta unika kulturarv via turism, näringsliv och kulturevenemang

Marks Filmstudio – nystartad förening som visar film som komplement till det kommersiella biografutbudet

Face the future – Rydals museum samverkar med konstnär Lena Björn i ett stort pedagogiskt och konstnärligt inriktat projekt med bäring på framtiden

Tygrikesgruppen – turismföretagare tar eget initiativ till hemsida, broschyrer och evenemang med såväl shopping och boende som kulturinnehåll.

Rydal Design Center – pågående process med skapande i verkstaden Gränslandet samt Artist in Residence- verksamhet.

Kulturbyrå Mark – samlat grepp kring kulturen: i skola/förskola som givit framgång såväl ekonomiskt via skapande skola medel som i demokratisering av ungas kulturupplevelser.

Biosalong – seniorbio mm i Kinna

Entréprojektet – utbildning och initiativkraft för att göra biblioteken till smartare kulturarenor.

Ung Scen – Skene folkets hus gör projekt med unga som kulturarrangörer och kulturkonsumenter

Programverksamheten i Biblioteken – nytt grepp 2011 som nu blir efterlängtar programblad och många aktiviteter

Föräldraverksamhet – folkhälsa och kultur i samverkan

KEKS – nätverk för ungdomsverksamhet

Styrdokument för kulturen *(länka gärna om det finns på nätet)*

Nämndplan
Kulturstrategi

Politisk organisation för kulturfrågor

Kultur och Fritidsnämnd

Förvaltningsorganisation för kulturfrågor

Kulturansvar finns i 3 enheter:

Bibliotek och allmänskultur (här finns Kulturbyrå Mark)
Museum, ungdom och folkhälsa
Kulturskolan

Övrigt *(något som ni vill lyfta fram)*

Kulturpasset - en samlad insats för att säkerställa att alla barn/elev i Mark varje år får ta del av kultur i enlighet med läroplanernas intentioner.

Mark har ett antal bra arbetslivsmuseer som inte bör glömmas bort, så som Kvarnen i Hyssna och Skolmuseet.

Kommun	Svenljunga kommun
Kontaktperson/personer	Gunilla Rundqvist
E-mail	gunilla.rundqvist@svenljunga.se
Kommunens Intäkter, kr./inv.	10 441
Kostnad för allmänskulturerksamhet, kr/inv.	147
Nätverk (<i>antal och lyft gärna fram det unika</i>)	Kultur Sjuhärad Kultursamarbeten mellan bibliotek i regionen Éntre – biblioteket som kulturarena Gemensam bibliotekskatalog med Tranemo Kultursamarbete t.ex. Konstrunda tillsammans med Tranemo.

Föreningar

Föreningar	111
Av dessa: hembygdsföreningar	8
Av dessa: kulturföreningar	6
Studieförbund	6
Annat	Kulturarrangemang ordnas av kulturenheten, studieförbund, föreningar, kulturskolan.

Platser (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Bygdegårdar	12
Folkets hus/parker	1
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	-
Folkbibliotek	8
Bokbuss	-
Biografer	1 (Digitaliserad)
Fritidsgårdar	1 Ungdomens hus i Svenljunga centralort
Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm som ni vill framhålla)	Kalvfestivalen Galleriet på Svenljunga bibliotek.

Pågående projekt <i>Verksamheter som bör lyftas fram</i>	Kalvfestivalen

Styrdokument för kulturen *(länka gärna om det finns på nätet)*

Biblioteksplan

Politisk organisation för kulturfrågor

Samhällsbyggnadsnämnd

Förvaltningsorganisation för kulturfrågor

Kulturenhet

Övrigt *(något som ni vill lyfta fram)*

Kommun	Tranemo kommun
Kontaktperson/personer	Fredrike Henriksson
E-mail	fredrike.henriksson@tranemo.se
Kommunens Intäkter, kr./inv.	12 306
Kostnad för allmänskulturverksamhet, kr./inv.	149
Nätverk (antal och lyft gärna fram det unika)	Kultur Sjuhärad, Samverkansavtal med Svenljunga och Ulricehamn kommuner. Kultursamarbeten mellan bibliotek i regionen. Internationella samarbeten inom Eu- Trans In Form och Creative rooms.

Föreningar

Föreningar	132
Av dessa: hembygdsföreningar	9
Av dessa: kulturföreningar	9
Studieförbund	6
Annat	

Platser (antal och lyft gärna fram det unika)

Bygdegårdar	4
Folkets hus/parker	2 (Månstad, Parkudden)
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	2 (Glaset Hus och Torps Stenhus)
Folkbibliotek	1
Bokbuss	1
Biografer	2
Fritidsgårdar	3
Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm som ni vill framhålla)	Konstgalleriet, Kulturföreningen Tre Trappor (med studio), Teater Smylja, Torpa slottsteater, Torpa medeltidsdagar, Glaset Hus i Limmared, Gula Huset i Uddebo, Globalfestivalen,

Pågående projekt <i>Verksamheter som bör lyftas fram</i>	Prästgården i Länghem, Gula Huset – Uddebo, Glaset Hus i Limmared, Tranemorum – i Grimsås och Limmared, Konstpaddling Tranemo – Uddebo.

Styrdokument för kulturen *(länka gärna om det finns på nätet)*

Bildningplan.
Barnkulturplan.

Politisk organisation för kulturfrågor

Kommunfullmäktige - Kommunstyrelsen med tre utskott där ett är Utskott för kultur och kompetens.

Förvaltningsorganisation för kulturfrågor

Ansvarig för kulturen på tjänstemannanivå är Chefen för lärandesektionen.

Övrigt *(något som ni vill lyfta fram)*

Allmänskultur dvs. kulturföreningsbidrag, kulturstipendium och kulturarrangörsbidrag ansvarar bibliotekschef för.

Kulturskolan är mycket aktiv och arbetar mycket ihop med olika verksamheter i kommunen. I uppdraget som chef för lärandesektionen ingår också ansvaret som kulturchef.

Kommun	Ulricehamns Kommun
Kontaktperson/personer	Anna Laang
E-mail	anna.laang@ulricehamn.se
Kommunens Intäkter, kr./inv.	6 411
Kostnad för allmänskulturverksamhet, kr./inv.	124

Nätverk (<i>antal och lyft gärna fram det unika</i>)	Kultur Sjuhärad Entré-projektet i Sjuhärad: Biblioteket som kulturarena Museinätverk(Borås, Falköping), regionala och nationella nätverk inom kultur och bibliotek

Föreningar

Föreningar	65
Av dessa: hembygdsföreningar	23
Av dessa: kulturföreningar	41
Studieförbund	9 st studieförbund,
Annat	Folkets Husförening (digitala sändningar av opera), några mycket aktiva hembygdsföreningar, körer

Platser (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Bygdegårdar	19
Folkets hus/parker	1
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	1
Folkbibliotek	9
Bokbuss	-
Biografer	1
Fritidsgårdar	2
Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm som ni vill framhålla)	Flera caféer/barer som arrangerar konserter och framträdanden har startats upp.

Pågående projekt <i>Verksamheter som bör lyftas fram</i>	Planering av nytt stadsbibliotek, omlokalisering av museisamling till föremålsarkiv, öppna visningar av nya museimagasinet och digitalisering av bildarkiv, Änglagård, Entréprojektet

Styrdokument för kulturen (länka gärna om det finns på nätet)

Kulturstrategi saknas (finns en för föregående mandatperiod)

<http://www.ulricehamn.se/upload/klk/författningshandbok/program/kulturstrategi.pdf>

Kommunalpolitiskt handlingsprogram med några mål för kulturverksamheten

http://www.ulricehamn.se/upload/klk/författningshandbok/strategier/kommunalpolitiskt_handlingsprogram_0710.pdf

Kulturplan för verksamhet Kultur

http://www.ulricehamn.se/ulh_templates/Information.aspx?id=16417

Politisk organisation för kulturfrågor

Kultur är en verksamhet som ingår i huvudprocessen Samhällsutveckling som sorterar under kommunstyrelsen

http://www.ulricehamn.se/upload/aktuellt_sidan_ett/2010/Ny%20org/pol_webb_stor.jpg

Förvaltningsorganisation för kulturfrågor

Kulturverksamheten är en del av huvudprocesserna välfärd, Lärande och Samhällsutveckling som leds av två processchefer i ett delat ledarskap.

http://www.ulricehamn.se/ulh_templates/Information.aspx?id=2010

Övrigt (*något som ni vill lyfta fram*)

Kommun	Vårgårda
Kontaktperson/personer	Lena Engberg
E-mail	lena.engberg@vargarda.se
Kommunens Intäkter, kr./inv.	11 416
Kostnad för allmänskulturverksamhet, kr./inv.	42

Nätverk (<i>antal och lyft gärna fram det unika</i>)	Kultur i Sjuhärad, Entré, Föreningsråd, Destination Vårgårda ideell förening, Ungdomsprojekt ihop med Bollebygd o Mellerud

Föreningar

Föreningar	90
Av dessa: hembygdsföreningar	8
Av dessa: kulturföreningar	12
Studieförbund	8 st. studieförbund samt SISU,
Annat	Förutom biblioteket har vi lagt ut kulturverksamheten på föreningar t.ex. Teaterförening, Konstförening, Dansföreningen God Moves

Platser (*antal och lyft gärna fram det unika*)

Bygdegårdar	2
Folkets hus/parker	1
Museer (öppet för allmänheten och anställd personal)	2
Folkbibliotek	1
Bokbuss	-
Biografer	- (vilande i avvaktan på digital visning)
Fritidsgårdar	1
Övrigt (gallerier, scener, klubbar, festivaler mm som ni vill framhålla)	Cykelfest Fotofestival och bildernas stad Tångas alla arrangemang

Pågående projekt <i>Verksamheter som bör lyftas fram</i>	Olika Leader-projekt t.ex. Utveckla museer och hembygdsgårdar, destination Vårgårda

Styrdokument för kulturen *(länka gärna om det finns på nätet)*

Kultur och fritidsplan

Politisk organisation för kulturfrågor

Vi har en nämnd för all verksamhet (Kommunstyrelsen)

Förvaltningsorganisation för kulturfrågor

Ingår i sektor Destination Vårgårda

Övrigt *(något som ni vill lyfta fram)*

Under mötesplatser kan nämnas att vi har utlagt på föreningar

Galleri 33 – Vårgårda konstklubb som har ca 9-10 konstutställningar per år

Teaterföreningen – som har 7-8 teater och musikarrangemang om året med ett kommunalt uppdrag

Kulturen – kommunalt driven scen för skolan och för kulturarrangemang